





Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86





Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

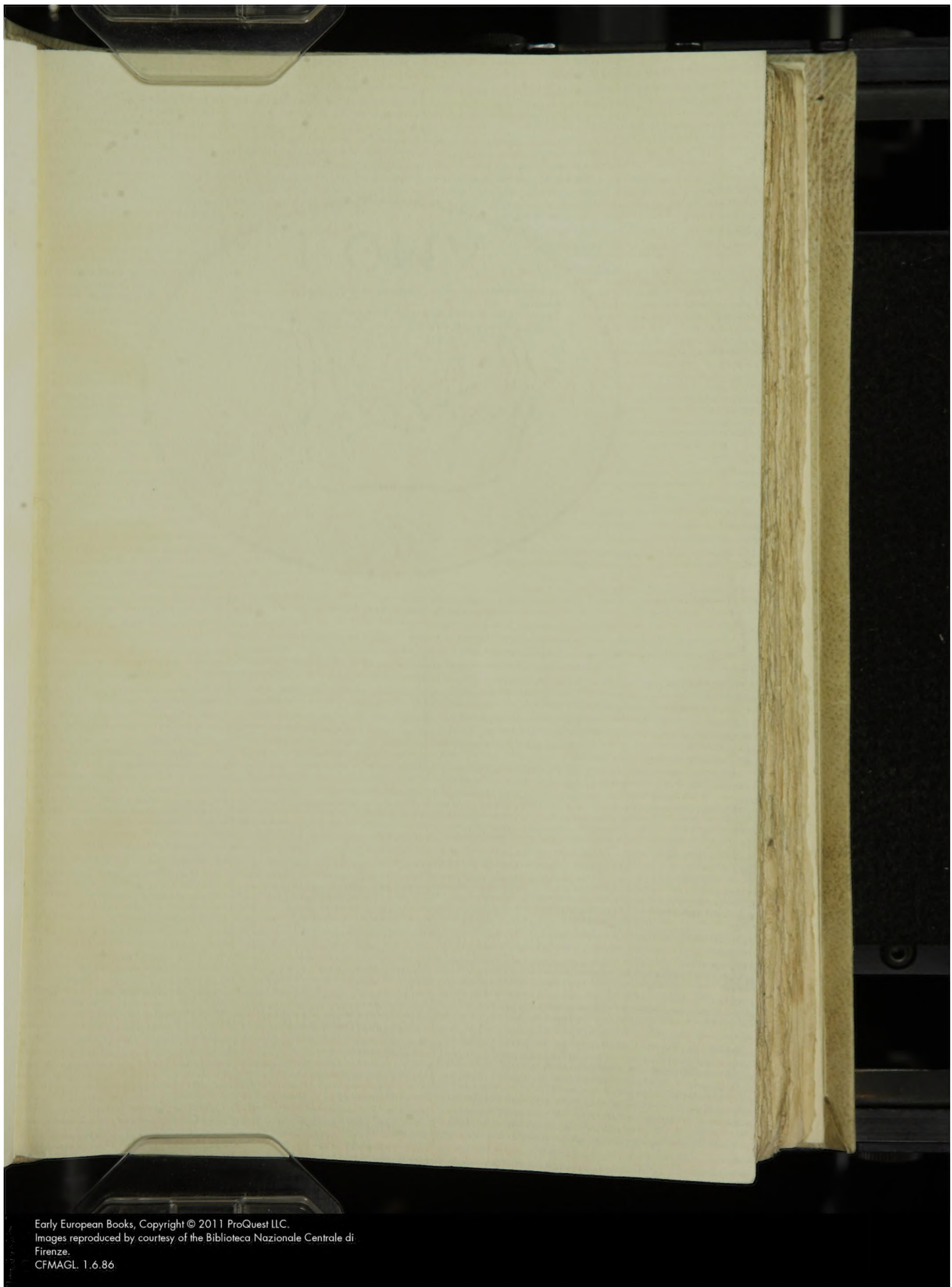


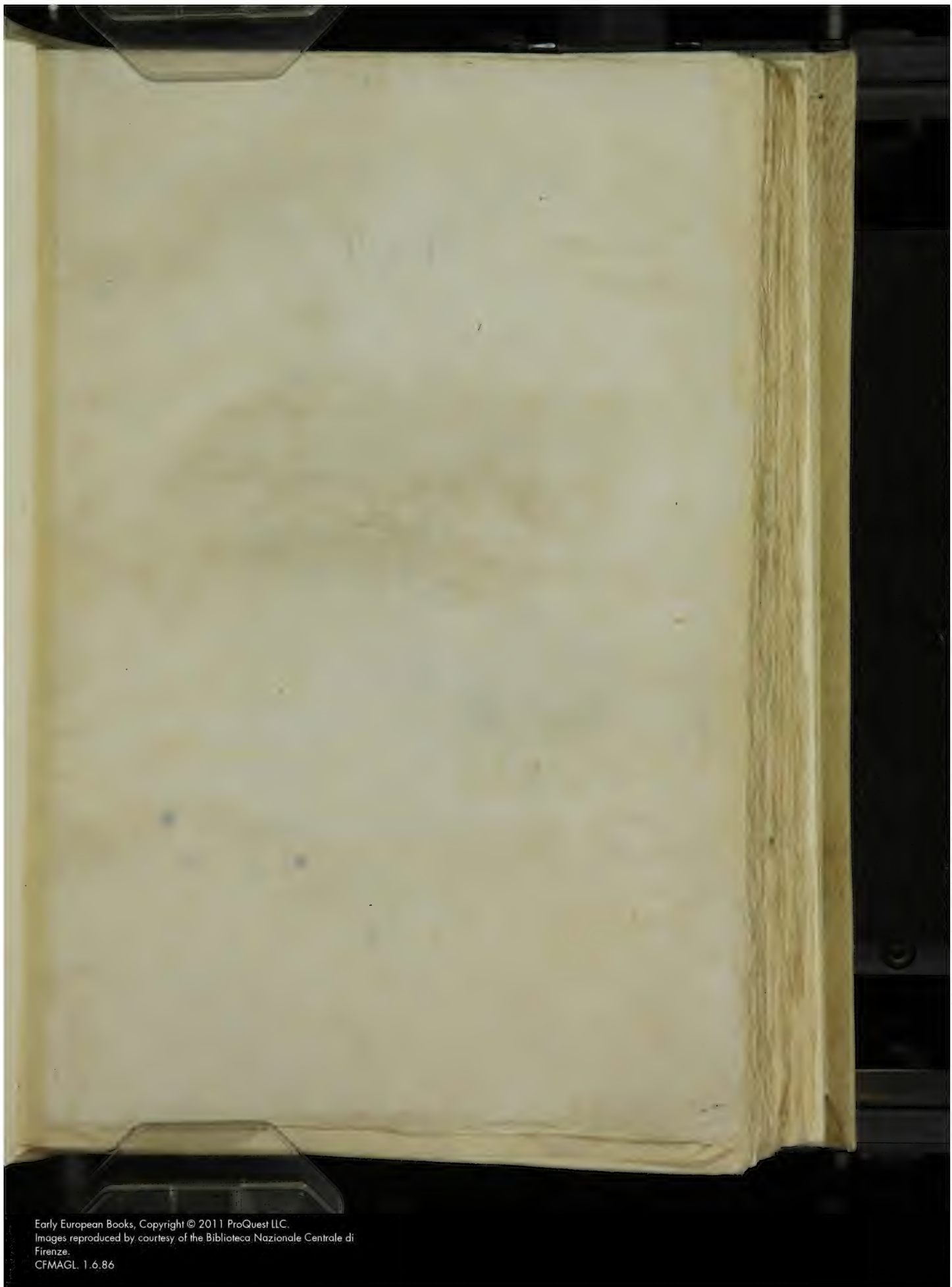
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

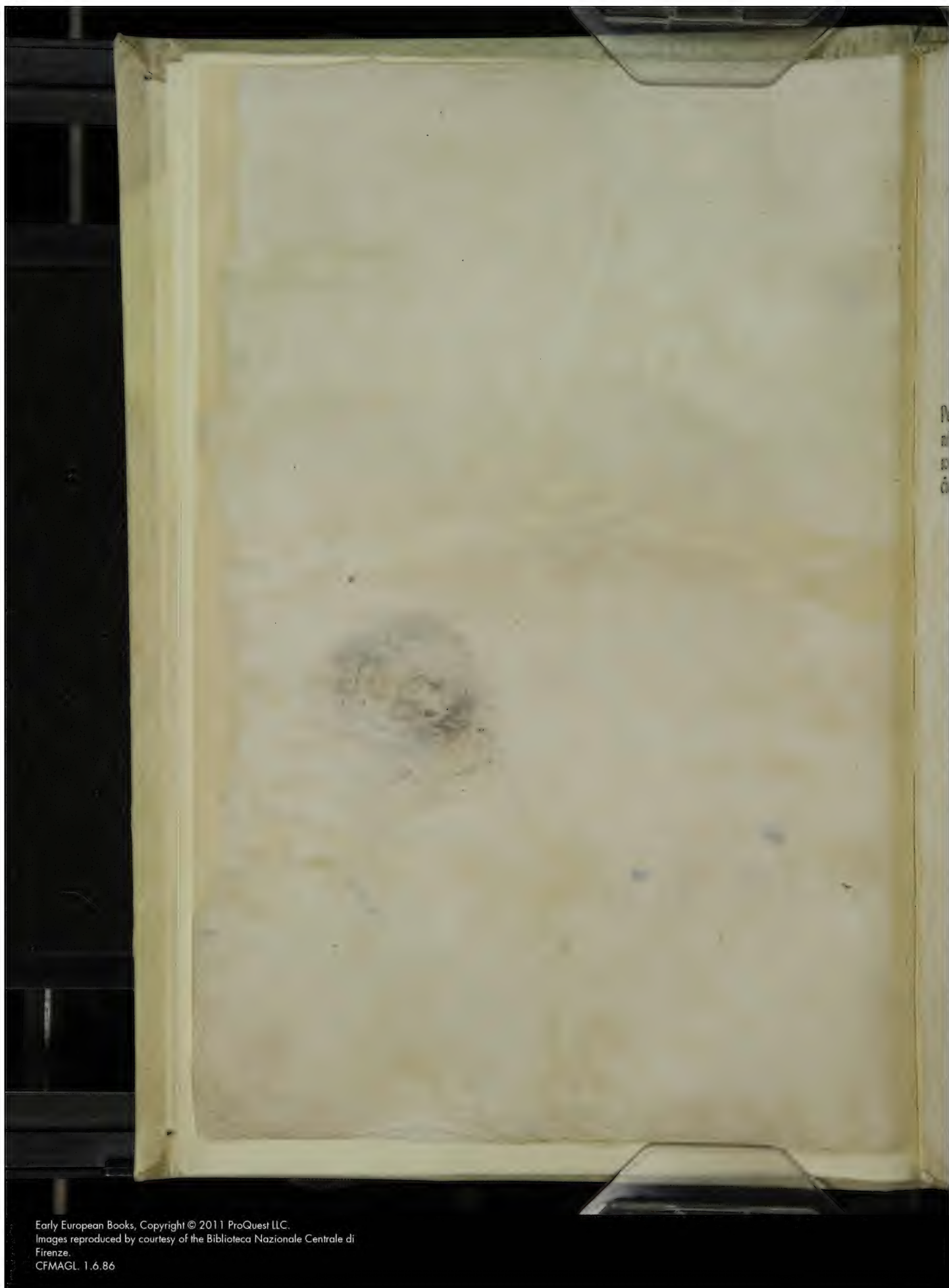


Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.86

1.6.86







PINDARI POE

TAE VETVSTISSIMI, LYRI-
corum facile principis,

OLYMPIA

PYTHIA

NEMEA

ISTHIA

Per Ioan. Lonicerū latinitate donata: adhibitis enarratio-
nibus, ē Græcis Scholijs, & doctissimis utriusq; linguę au-
toribus desumptis: quarum suffragio Poëta, a paucis ha-
cenus intellectus, nunc planior & illustrior redditur.



Cum gratia & priuilegio Casareo,

BASILEAE,
Apud Andream Cratandrum,
M. D. XXXV.

EVRICII CORDI MEDICI

in Pindarum Epigramma.

Martia seclitur discissus tympana miles,
Et streperos lituos terribilesq; tubas.
Te Phœbea decent imberbis carmina pubes,
Conuenit hic studijs cultus amorq; tuis.
Pindaricos igitur facili cape pectore cantus,
Et sua belligero classica linque deo.

IACOBI MICYLLI

in eundem.

Carmina Thebani cernis memoranda poëte,
Qui Lyricos inter maximus unus erat,
Dū studijs honor, & laudes mansere Camœnis.
Nec profuga in sola Musa iacebat humo.
Hunc Latijs postquam Lonicerus reddidit oris,
Et fecit studijs omnia clara suis,
Vltius nihil est quod nunc studiose requiras,
Quo minus hūc oculis, mēte, manuq; teras.

IMAGINIBVS, VIRTVTIBVS ET LI-

teris claro, D. Iacobo à Tubenheym, illustrissimi Hefforū

Principi à consilijs, domino suo, Ioannes

Lonicerus v̄ πρ & η δ ς.



Allimachus minime vulgaris poeta, Eximie uir, gnomen cedro dignam inter alias plerumque hanc memorie prodidit: Diuitiae sine uirtutibus haudquaquam aliquem felicem constituunt. Verissima profecto sententia: qua quid queso rectius ab elegantissimo Musarum sacerdote dici potuit? Nonne enim sanctissimum uerbum est: Diuitiae sublatiis uirtutibus homini nihil prosunt, non reddunt beatum? Siquidem ad summi omnium rerum conditoris imaginem formatus homo, immortalis et aeternus, caducis ac paulo post interituris bonis, uere et feliciter exornari nequit. Etiam si enim corpus laute alatur, splendide uestiatur, molliter curetur, animus tamen adhuc nihilominus impolitus, et indecorus manet. Fingamus purpurea quempiam amictum, auro et argento circumfusum, Smaragdis, Chrysolithis et Amethystis et collum et digitos redimitum: uirtutem adime, quid differet rogo à pecore, à bestia, à bellua? Atqui ut aer ni sole illustretur, obscurus, tenebricosus et horridus est: non dissimilem ad modum, humanum ingenium, nisi uirtutibus excolatur, stupidum, ignobile, Boeoticamque suam spirans persuerat. Quod in Tantalos praesertim et Mida, ingeniosissimi et prudentissimi rerum indagatores Poetae, pulchre mehercule adumbrarunt: qui quum nullo plane honesti respectu, soli Pluto et auaritia dediti essent, ignauorum regum notam apud posteros consequuti sunt. Ad haec doctissima Sappho, quae ob Lyricae suae excellentiam decima Musa à Graecis nominatur, à Callimachi sententia non dissidet, dum ait:

Opes citra uirtutis eximium decus

Domum male incolunt, sin has commisceas

Felicitas hinc summa belle nascitur.

Et Isocrates: Sola, inquit, uirtutis possessio immortalis. Ecquid non merito sanctissimas has chrias demirabimur? Proinde quum tua humanitas, praestantissime Iacobe, et opibus θειῶν βελῶν aucta, et uirtutibus decorata sit: optimo in literas et Musas affectu esse, à doctissimis quibusque depradecetur et intelligit, nihil fallar, quali quantae uel felicitate clarescat. Denique quum praeter has praeclassimas coelitus comunicatas dotes, pietatis etiam amore flagret et ardeat praestantia tua, est quum ego cupiuerim te cum sanctis tum pudicis uetustissimi Lyricorum principis Pindari monumentis et patronum et defensorem, uti claritudinis tuae fulgore, in uestibulo operis choruscante, aliquid luminis et gratiae meo

EPIST. NVNCVPATORIA.

labori accedat: habeatq; Pindarus meus, in id tuus, quo sese aduersum limidos aliquatenus tueatur: cuius encomion, quoniam subnexū est, hic lubens prætermitto. Amico ergo uultu ne dedigneris Pindarum oro, & si quando per oecum uacat, eo simul fruiere: eius enim te (scio) hymni & lyre sonitus mirandum in modum oblectabunt. Recognoui priorem Pindari ædicionem meam, correctior & lucidior iam nunc in lucem prodijt, iuxta paræmian, δ' ὅτι πρῶτον ἀμεινότερον. Enarrationes adiecimus, è Græcis Scholijs & optimis quibusq; utriusq; linguae autoribus decerptas: quarum ope Pindarum nostrum apertiores fore quam antehac, equidem spero. Qui quum ubiq; principes, heroës, uiros uirtutibus & literis insignes euehat, potissimum eos, qui quatuor Græciæ celeberrimis ludis, Olympiacis, Pythijs, Nemeis, Isthmijjs uictoriam retulere, cuius gratia uictores ipsi, per uniuersam Græciam clarissimi habebantur, ac perpetuus solius honestatis sit amator: honestissimo uirtutum pariter & pietatis eximio amatore te, unice, eximie Iacobe, gaudebit. Vertimus autem eam ob causam prosa oratione Pindarum, quod immensi propemodum laboris sit Pindaricis odarum leges, simili uersu exprimere: neq; facile Pindaricæ lyre maiestatem & sublimitatem assequi aliquis posse uideatur. Deinde, quod lyrica carmina non multum à soluta loquendi formula discedant. Si enim, ut Cicero inquit, optimorum quorumq; poetarum, qui ἀνεξαρτητοὶ à Græcis appellantur, uersus cantu spoliaueris, nuda remanebit oratio: & nisi tibicen accesserit, orationi sunt solutæ simillimi. Curaui, quantum in me est, uti Thebanus uates, ni mihi nimium blandiar, à Latinis etiam intelligi possit. Superest iam, uti præstantia tua, eximie uir, & Poëtam hunc & laborem nostrum exporrecta & hilari fronte suscipiat: quod si factum esse percepero, satis præmij pro sudoribus hisce meis reportasse arbitror. Sin quibusdam hæc uigilie meæ displicuerint, nihil mirum, quandoquidem

Somni & Noctis filius Momus, ne superos quidem inculpæ

tos relinquere queat. ἐπὶ τῷ ποσειδῶνι. Marpurgi

M. D. XXXII.

PINDARI

PINDARI ENCOMIVM

A IOANNE LONICERO MAR-

purgi pronunciatum, & uitam & insignia uatis
decora complectens.



VIA Latinis auribus autorem, quod equidem sciam, frē inco-
gnitum, iam nunc enarrandum, ut uires meae tulerint, recepi,
Pindarum nimirum, ut Lyricorum omnium facile principem,
sic uetustate ac pietate iuxta, apprime conspicuum: non indi-
gnum fuerit Magnifice domine Rector, uiri & adolescentes iucundissimi, tanti
uatis & laudum & uirtutum catalogum quendam texere, ut inde uel ad sem-
piternum, neq; ullis seculis interitum eius poemata inflammantur, alacrioresq;
ad caelestem Pindaricę lyre siue citharę sonitum audiendum (quo aquila in
scepro Iouis residens, prae nimia dulcedine in soporem collocatur) studiosi red-
dantur. Quod ut rectiori ordine perficiamus, de Lyricis poetis nonnihil primū
dicendum: Pindari nostri encomion, hac uia, apertius illustriusq; in medium
prolaturi. Porro Latine linguae cum decus tum gloria M. Cicero, Pompeium
pro lege Manilia cōmendaturus, facilius orationis illius initium, quā exitum
inueniri posse testatur. Quod ipsum praesenti nostrae causae longe pulcherrime
accommodare possemus. Tot enim, tanta, tamq; uaria ad summas Pindari laudes
facientia me circumstant, ut frē undenam principium ducam, & ubi tandem
finem querā, haesitem. Interim tamen hoc oratū impetratumq; uelim Magni-
fice domine Rector, ceteriq; disertissimi uiri, ut si quid minus ingenio perfectū,
industria ue elaboratum à me animis uestris perceperitis, boni consulatis. Nihil
enim ostentandi causa à me proficietur, nihil arrogans, nihil tumidum, nihil
nimium audietis. Veri studiosus nihil aliud conabor, quā ut, si fieri modo po-
terit, & planē & succinctim, amplissima Pindari praeconia ob oculos uestros
ponam. Lyrici igitur poëtae sunt, quorum poemata ad lyram sunt decantata.
Lyra uero idem organon est, quod Græcis κιθάρα & φόρμιγξ appellatur: De lyre &
ut ita lyra & cithara non diuersum ualeant: ut passim in Pindaricis est uidere: citharę di-
Cuius lyre & uires & epœnus, quum ipse Pindarus noster in prima Pythio-
rum ode celebret, auream & Apollinis & Musarum possessionem, lyram nun-
cupans: eadem iam nunc praetermittere lubet, ne à maioribus longe, quae sequen-
tur 2. Olym-
tur, ut hæc senariorum trias docet. Dabitis autem ornatissimi uiri ueniam, si
in Græci poëtae efferendis ornamentis, græca etiam nōnunquam interseruero:

λυκεῖοι ποιητοὶ εἰσι γυνεά, ἀλκαῖος, σαρπφώ,
σοσιχορος, Ίβυκος, βακχυλίδης, σμωνίδης,

¶ §

PINDARI ENCOMIVM

ἄλκμαῖ, ἀνακρέων, καὶ πίνδαρος. Hoc est,

Lyrici poëtae sunt nouem: Alcæus, Sappho,

Stesichorus, Ibycus, Bacchylides, Simonides,

Alcman, Anacreon & Pindarus.

Enimvero in Epigrammatis

Græcis, & fusius & uenustius hunc ad modum numerantur:

Ἐκλαγγὴν ἐκ θαλάσσης μέγα πίνδαρος, ἔπνεε τόρπνᾳ

ἠδὲν μελιφθόγγος μῦσος σιμωνίδεω.

ἀλκμῆς σισιχόρος τε καὶ ἰβυκος, ἦν γλυκὺς ἄλκμαῖ,

λαρὰ δ' ἄκ' σμάτῳ φθέγγατο βακχυλίδης.

πίνδα ἀνακρέωντι σιῶεσσετο, πυκίλα δ' αὖδ' ἔειπε

ἀλκμαῖ κύκνω λέσβιαι αἰολίδι.

αὐδῶν δ' ἄκ' γνάτῃ σιπφῶ πέλῳ, ἀλλ' ἔρατ' ἰνᾶς

γ' ὁδοῖς, δεκάτῃ μὲν καὶ τετράτῃ.

Quod est, si uis

cumq; latine reddatur:

Thebanus clauxit certe ardua Pindarus, inde

Suaue sonat grati Musa Simonideω.

Fulget Stesichorus, dulcis post Ibycon Alcman,

Ore q; iucundo Bacchylides resonat.

Suada & Anacreonta suum comitatur, adest q;

Alcæus cycno Lesbii Aeolico.

Nona nec est inter Sappho lyricosq; uirosq;

Sed numerum Musis auget & hæc decima.

Plura de Lyricorum origine, patria, parentibus, dialectisq; adferre, nec unius horule celeritas permittit, nec præsens institutum requirit. Nouem igitur Græcorum lyricos eximios uates, ex hisce quantū satis est, ni fallar, accepimus. Verum quis inter eos primas tenet? quis inter illos omnium longe præstantissimus? Num Alcæus, quem primo loco Senarij superiores produxere? An ne Pindarus à quo Heroëlegij duxere principium? Difficile profecto est ullam hac de re sententiam proferre, quandoquidem de reliquorum Lyricorum monumentis nihil ad nos usq; deuenit, neq; quicquam de illis sit nobis traditū. At esto sanè quod nihil aliorum Lyricorum uiderimus, quid tum postea? quom Fabius ille Quintilianus adsit, alterum illud eloquentiæ lumen: qui nisi omnium insignia opera, suis temporibus euoluisset, perlustrasset, cōtulisset, nihil de ipsorum scriptis iudicare potuisset. Age ergo Marce Fabi, de Lyricis mentem nobis atq; sententiā ostende tuam, cuinam inter eos primas defers? Nōne Pindaro? Maxime. Sic enim literis tradidisti: Nouem uero Lyricorū longe Pindarus princeps, spiritus magnificentia,

PER IO. LONICERV. M.

magnificentia, sententijs, figuris, beatissima rerum uerborumq; copia, & ueluti quodam eloquentiae flumine: propter quae Horatius eum merito credidit nemini imitabilem. Principem igitur Lyricorum esse, diuinum illum uatem nostrum euicimus. Nunc ut & uirtutes & reliqua ipsius monumentorum praeconia rectius attingamus, facilius id fieri non arbitror, quam si uita eius uniuersam rationem ordine recenseamus, amplitudinem hinc Pindari poematum, phrasim seu dictationis obseruaturi: tandem etiam quid ex Pindaro requirendum, quid commoditatis expectandum, quarum item uirtutum eximium praecone agat, in propatulum collocaturi. Pindarus itaq; genus suum ad Thebanos refert, perinde ac Thomas Magister digessit: Diophanti filius, ut illorum est sententia quibus plus fidei adhibendum. Vel, ut alij uolunt, Scopelini. Quanquam sint qui Diophantum & Scopelinum eundem esse uelint. Alij Pagonidae & Myrtus gnatum contendunt, a uico Cynocephalis. Heroici tamen uersus in Scholijs matri huius Clidice nomen fuisse tradunt. Atenim siue Myrto, siue Clidice genitrix ei fuerit, Scopelinum patrem tibicinem exiisse constat: unde & ipsum tibia canere filium docuit. Verum quum pater egregiam nati indolem animaduiceret, Laso Hermioni insigni Musico tradidit, apud quem in Lyrice institutus est. Aeditus in huius mundi lucem fertur Aeschylus temporibus. Qui quum & literis & moribus praecclare ornatus esset, non reliquorum perditorum iuuenum instar, corporis sui cum integritate, tum incolumitatem foedis scortis perdidit: non alijs detestabilissimis uitijs (quibus Graecia referta erat) obnoxiam reddidit: enim uero casto pudicoq; matrimonij toro frui maluit, quam illicita nefariaq; uenere & corporis sui uires & facultates amittere, profundere, absumere. Duas e coniugio filias sustulit, Polymeten & Protomachen: Thebis proxime templum Rheae matris deorum demorans, quam uir longe pientissimus praeceteris coluit. Post hanc Pana & Apollinem charos habuit, quos & carminibus suis celebravit. Minor natu Simonide, Bacchylide senior. Xerxae expeditionis temporibus claruit, ab uniuersis Graecis uehementer dilectus. Quid uero mirum? quum & Apollini adeo in delicijs esset, ut partem semper immolationum, quae Apollini offerrentur acciperet, sacerdosq; in sacrificijs palam inclamando, Pindarum ad coenam Dei uocaret. Fama tenet, Pana deum illum pastorem Arcadicumq; hymnum quem in eius gloriam Pindarus conscripserat, saltando chorumq; duendo in montibus letabundum passim decantare. O excellens ingenium, o summum & eruditissimum uirum, qui tam doctus, tam celeberrimus, tam inclutus, imò summa & praeclearissima adere potuit, ut ab Apolline, à Rheae & Pane dijs illis immortalibus unice diligeretur, ac summo in precio esset. Fertur etiam Lacedaemonios, quum Boeotos atq; Thebanos incendio uastarent, ac depopularentur,

PINDARI ENCOMIUM

à solis Pindari adibus sibi abstinnisse, quod hoc trochaico ornatas uiderent:

πινδάρῳ τῷ μασσοποιδῷ τῷ σέγων μὴ καίετε. Hoc est,

Pindari poëta tecta incendio ne perdit.

Quod ipsum et Alexandrū fecisse aiunt. Etenim quum ille Thebas incendiasset, unis Pindari adibus pepercit. Præterea quando acre odium inter Thebanos atq; Athenienses uigeret, ac Pindarus in odis suis, O præclaris urbibus constitutæ Athenæ, cecinisset, multa ob eam rem pecuniaria suum affluxere Pindarum, quod Athenas suis hymnis adeo decorasset. Scripsit libros septemdecim: quorū quatuor sunt, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Suidas alios percenset, nempe Prosodia, Parthenia, Enthronismos, βαρυχικά, ἀεφνυφοεινὰ, παειάνας, ὑπορχύματα, ὑμνος διθυράμβες, σκολιὰ, ἐγκώμια, θρῶες, δῶματα τραγικά, ὠρχήματα ὠνά, paræneses tandem Græcis, et alia quā plurima. Diem suum obiit Pindarus annos natus sexaginta sex, uel secundum alios octuaginta, regnante Abione, Olympiade octuagesima sexta. Proinde uitam Pindari, breuissime, uti res tulit, enarrauimus, è qua tanti uatis magnitudinem et pietatem agnoscere licet: quandoquidem tantopere à dijs immortalibus dilectus sit, adeoq; ei tum ab indigenis tum exteris sit parum. Equidem iam reliqua à me promissa demonstrarem, nisi Philostratus Pindari quoq; imaginem uidendam nobis proponeret et exhiberet: quam, quia graphice depicta est, ac blandula sui forma nobis arridere uidetur, primū consideremus, Philostrati iuxta de eadem sententiam audituri. Arbitror mirum, inquit, tibi uideri apes adeo subtiliter pictas, quarum proboscis manifesta, mox pedes, alæ, ipse habitudinis colos, non sunt inelegantes, postquā eos pictura perinde uariè ornauit, atq; natura. Nonne prudentia et coniunctione rationationeq; excellunt? Nonne in urbe Diophanti ædis aduolant? Quid ita? Natus est iam Pindarus ut uides, et ab ipsis incunabulis sic depictus, ut concinimus sit, et ad lites ingeniuam præ se indolem ferat. Deinde repositus est infans ad laurum et myrti ramos, colligente patre, se sacrum habiturū filium. Hinc cymbala domi personuerunt in eius natali, tympanaq; ab Rhea audita. Nymphas chorum eius natiuitatis causa ducere fama est, atq; ipsum adeo Pana saltare, quem ferunt etiam, ubi sese Pindarus ad poëticen cōuertisset, posthabita saltatione sua, Pindarica tantummodo concinere. Porro simulacrum Rhea perfecit, illicq; ad ædem suam constituit sacram, quod lapideum esse puto, indurata illic et confirmata pictura, et quid aliud quā rasa? Quin roscidas Nymphas adfert, quales sunt fontium. Pan ad rhythmuū quendam salit, cui cum hilaris forma, tum nihil sub naribus iracundiae est. Apes intus puellum formant, mel infundentes, aculeosq; suos retrahentes, ne ipsum lædant, ex Himeto fortasse aduen-

tant.

PER IO. LONICERV. M.

tant, & Liparis atq; Aedimis. Etenim idipsum eas arbitror instillare Pindaro. Hec de uatis nostri imagine Philostratus. Quis iam adeo & mentis & corporis oculis orbus iudicetur, ut non, neq; animaduertat, neq; clarissimi poetæ præstantiam agnoscat? Quir enim apes, quir mella ei adfingit? nisi quod mellitæ eloquentiæ flumen subindictet: deinde ut ostendat poemata eius & phrasin talia esse, ut natiuam iucunditatem, ac gratam nunquamnon dulcedinem præsent: nihil fellis, nihil aloës, nihil ueneni, sed mella potius, sed meliphylla, sed saluberrima cunctis mortalibus alexipharmaca, neq; optimas non paræneses contineant. Quemadmodum autem apes non obsunt mortalium generi, sed maxime profunt, excellentissimo admirandæ industriæ opere: cum fucis duntaxat & furibus acre illis bellum: sic Pindari poemata nullius mentem suæ nefaria libidine suæ alijs id genus uitij, sceleribus, criminibus, inficiunt. Non Lalages, non Lydie, non Galatæ, non Pasiphaës, nō uana Iouis hic adulteria discas: uerum ex pudico lyrico, pudicam etiam lyram, uel si mauis citharam audies. Quinetiam & in Deum & homines pientissimus, uirtutes unice prædicat. Et quū in hocce quatuor certaminum suæ ludorum circuitu, reges, principes, aliosq; insignes uictores semper celebret, ubi ut præclarissima quæq; docet, ac in summis uersatur rebus, ita summo etiam dicendi charactere utitur: propter quem & Horatius nemini imitabilem existimauit. Pertinet quidem Fabij iudicium, non ad solam hanc spe spectaculorum Græciæ periodon, sed ad alia eius pariter opera. At tamen in his ludis phræseos eius σεμνότης, grauitas & sublimitas satis sese ostendunt: augusta honestorum argumentorum tractatio ubertim etiam, pro lyricis norma, enitescit. Strenuos mehercule, & forteis, æquos & iustos laudibus adusq; sydera euehit: ignauos, effæminatos, iniquos & iniustos ad Tartara usq; protrudens. Interim de industria quædam occultat, adeo ut & ipse nō cuius sese planum fore putet, dum inquit:

- πολλὰ μοι ὑπ' ἄγκυρος ὠκία βέλη.
ὅδ' ὅν' ὅτι φάρετρας
φωαῖτα σπερσίει.
δὲ τ' ἅν' ἐμυλωτορ χάρις.

Ode Olympiorum 2.

Id est, multe sunt mihi sub cubito in pharetra sagittæ, quæ intelligentibus tantummodo sonant, & omnino interpretatione egent. Atq; hanc uoluntariā Pindari nostri nebulam & absconsionem, difficultatē quis appellare possit, eamq; ob rem, me unā cum Pindaro in discrimen uocare, tali uel consimili apud iudicem obiurgatione inuadens: Ecquæ est ista melliflua uatis eloquentia, quænam & qualis illa Poëtæ grauitas, quod ex composito Heracliti τὸ σκοτεινόν,

α β

PINDARI ENCOMIUM.

ad quem Delio, ut aiunt, natatore opus sit, adamarit? Et Graeci & Latini dicendi praeceptores τὸν σαφλῶς καὶ γάργαρον, hoc est, perspicuitate ipsam, summum dictionis lumen, maximam orationis uirtutem, pulcherrimum ornamētum, uno ore, eademque sententia praedicant. Ab hac ergo amussi, ab hac Venere deflectens Pindarus, eloquentiae flumine manare, cum à Philostrato adumbrabitur, tum à Quintiliano praedicabitur? τὸν σαφλῶς requiro, τὸν γάργαρον efflagito: ualeat cum umbris & numeris Platoniceis. Hic bona uerba inquit, consideratius loquere. Si luce & perspicuitate Poëtam nostrum uacare demonstraueris, tum sesequipedalibus obiectionibus submittemur. Atqui ni summis orationis luminibus exuberasset, haudquaquam inter Lyricos concordia sculorum iudicio palmam esset adeptus, nec hymni eius tantopere ab ipsis Graecis, tot, tantis, tamque uarijs laudibus cumulati forent. Enimuero quum & terram Isthmiorum & pelagus eius lyrae sonitus pertransierit, uti in Isthmij planu sit, frustra quispiam huiusmodi causabitur. Nec se obscuritatem querere Pindarus gloriatur, uerum intelligentibus loqui. Si quisquam inscitiae suae causa, multa in Ciccone non adsequatur, propterea eloquentiae laudibus non orbabitur ipse Cicero. Idem de Pindaro iudicandum. Sapiens, uirtutibus clarus & eruditione, facile, ut alia, sic etiam Pindarica obtinebit: quae nulla prudentia redimitus, sed nullis non uitij inquinatus, inertiaque deformatus, nunquam sanè deprehendet. Et sapientem & eruditam mentem Pindarus exigit, à qua intelligatur, & puram etiam. A quibus summis uirtutibus tametsi maximo intervallo absint, nimirum sapientia, eruditione, mentisque puritate: studium tamen erga uos meum, imò & pia uoluntas (beneuolentiam enim & syncerum cum in uos, tum literariam republicam affectum meum, haud satis exprimere possum) quod in hisce mihi deest, mihi nimium adblandiar, resarcient. Equidem excellentissima quaeque, & omnia summa, quantum per ingenioli mei tenuitatem licet, perspicio. Apes igitur, ut unde defleximus reuertamur, mellis certe profecto dictionis flumen ostendunt. Quod autem solis Pindari adibus parum in est, quid aliud in causa quaeso fuit, atque eximium & sempiternum, illi: oeneri seu inter necioni obnoxium, monumentorum Pindari decus? Quorum fastigium dum uiuus ipse etiam perspicere, ita in Nemeis de sese canebat:

Nemeorum
ode 5.
ὅτι αὐτοῖσι τοῖσι τοῖσι
ὡς ἑλάνυσον τὸ γάργαρον
ὅτι αὐτοῖσι τοῖσι τοῖσι
ὡς ἑλάνυσον τὸ γάργαρον

Non sum, inquit, statuarius, ut inertia fabricem simulacra, in uno solo loco stantia. Quas Chares Lyndius & Xenodorus finxere statuas, Rhodi & Auernis Galliae

Gallie urbe permansere immobiles: at Pindari monumenta per omnia orbis terrarum regna peruolant, adeo grata, adeo iucunda nemini non habita sunt. Quis et quantus sit Pindarus, qualis item certaminum eius quatuor periodus, exposuimus. De usu porro et commoditate paulum modo dicendum restat: de uirtutibus etiam, quarum praeconijs passim exuberat. Quid ergo emolumenti ei qui Pindaro nauat operam expectandum? quid ex eo requirendum? Hoc sane, ut mentem ille suam praeclaris uirtutibus et sententijs ornet atque instituat, utque uel ex prophano, sed praeceptionum sanctitate claro, morum integritatem discat, ne morum et puritatis, quam tamen Christo nomen dederit, expers esse uideatur. Tum ut Epidictici generis ratione inde colligat. Et quamuis ex Rhetoribus, qui ex professo *ὑποδείξις* tractant, discendum considerandumque sit hoc encomasticon genus, nec ex lyrico orationis (quae copia et dilatare rerum et fluxu materierum gaudet) formula adeo absolute sumi possit, quum Lyricorum argumeta semper breuitate subsistant: Nam et ipse de breuitate et ornatu suo pronunciat, dum inquit: Breuiter ornateque dicta intelligere sapientum est: pulchre tamen et scite, quoad lyra permisit, ad Epidictici filum omneis odas suas tractauit, una et altera generis suasorij demptis. Hac hymnorum oeconomia obseruata, facile est uidere cum Schemata tum Tropos, ubi praeter ceteris sepius occurrent, Comparationes, Allegoriae, Metaphorae, ut in quibus praecipue regnet, quauquam omnis generis figuris et coloribus luxuriet belle, iam tamen connumerata triade est frequentior. Equis dubitat, haud uulgarem hanc esse commoditatem? At quarum uirtutum praeconem agit? quarumcunque praeclarissimarum, nempe pietatis, iustitiae, temperantiae, fortitudinis, ut alias interim omittam. Nonne summa pietas est, quum canit hunc in modum in cithara sua, *ἔσθ' θεὸν τὸν ἐλπίδι τὴν λαθεῖν ἐρδωρ ἀμαρτάνει*. Et in Pythijs: A Deo omnes humanarum rerum conatus sunt: sapientes praeterea, quibus potentia et eloquentia magis habundant. Quae sententia quid quaeso sanctius, quid magis pium, quid deo magis commendat, dum sic ait: *ὕγινα δὲ εἶτις ὁλόβω ἀρδῶ, δ' ἀρκέων κτεάτεσι, καὶ δὴ λυγίαν προσέθεις, μὴ μετόπισθε θεὸς γυνέσθι*. Hoc est: Si quis sanitati diuitias coniunctas uel mediocres habuerit, ac bonum nomen, ne porro Deus fieri laboret. Fortitudinem et tolerantiam periculosarum uirtutum causa, rerum, dum ita canit: *ἀκινδυνῶν δ' ἀρετῶν, ὅτε παρ' ἀνδράσι, ὅτε γ' ἡ ναυσὶ καίλας τίμια*.

1. Olymp.

1. Pyth.

6. Olymp.

Omnium uirtutum et eximiarum rerum genera si percensere debeam, dies me citius defecerit, tantum abest, ut unius horae spacio perficiam. Quare satis fuerit.

PINDARI ENCOMIVM.

rit has paucas denumerasse: reliquas enim suis posthac locis in ipso autore su-
 mus et servaturi. Summam auctoritatem et lyrici huius Poëte uirtutes, quibus
 ubiq; fulget, hactenus pro uirili nostra in propatulo conspiciendas colloca-
 uimus, nō ut dignum, neq; ut tanti auctoris grauitas meruisset, uerum ut mea te-
 nuitas potuit. Reliquum est, studiosissimi adolēcentes, dum uirtutes perpetuō
 ab hoc lyrico cōmendari audimus, eoq; ipso ethnico, ut et nos minime desides,
 ad earum amorem accendamus, earum desiderio exardescamus, mentem no-
 stram illarum formationi submittamus, ne inferiores in bono gentibus deprehen-
 damur olim, quando cunctarum gentium conditor et gubernator, cum omni-
 bus et singulis rationem gestæ uitæ est initurus. Mores etiam et studia nostra
 ita insituamus, ut largitor omnis preciosæ rei Deus Opt. Max. inde nunquam
 non prædicetur, futuræ semper uitæ memores. Sic fiet, ut
 longe præstantioribus bonis, quàm uirtutes
 sunt Pindaricæ, exora-
 nemur.

PINDARI ENCOMII
 FINIS.

PINDARI OLYMPIA

HIERONI SYRACVSIO, QVI
celete uictoriam obtinuit, ODE PRIMA.

STROPHE I. COLON XVII.



PRIMA^a sanè res est aqua: au-
rum uero ut lucidus ignis no-
ctu, sic praualet eximie^b super-
bis diuitijs. Sin certamìa pro-
loqui desideras mi anime, ne
porrò sole contempleris aliud
feruentius interdū^d fulgidum alstrum, e^e per deser-
tum æthera. Necq; Olympico agone, præstans
torem alium feremus: unde^g celeberrimus hym-
nus passim decantatur, h^h prudentiū decretis, quo
euehunt Saturniū, ad prædiuitem qui se recipiūt,
felicemq; Hieronis larem.

ENARRATIO.

Pindari Lyricorum principis uita, patria, genus, monumenta, in encomio
eius, principio sunt explicata: quare nihil opus est pluribus de iisdem uerba fa-
cere. Heroë legēs tamen, qui illic omīsi sunt, priusquam ad ipsius odes enarra-
tionem accingamur, subnectere placuit. Quamquam autem ē græcis scholijs pe-
ti possint, nihil opinor obfuturos, si hic primum græce, mox latine adscri-
bantur. Sunt uero huiusmodi:

Ἐννία τῶν πρώτων λυρικῶν πατέρων γενεῶν τε
μαύθανε καὶ πατέρας, καὶ διάλεκτον ἄβρεθ.
Ὡρμιτυλλωαῖος μὲν ἔλω γεγαρῶτερ^θ ἄλλων
Ἀλκαῖος πρότερ^θ ἠλικὸς αἰολίδ^θ.
Ἡ δ' αὖτ' ὦτ' ἔω, ξωὴν πατέρων φωνῶν τε διαῖσα
Σαπφῶ, κληῖδος καὶ πατρὸς δῶρυ γένεσ.

A

2 IN PINDARI OLYMPIA

Στησίχορ' οἰκελὸς, πάντῃ δὲ οἱ, ἡμέρ' αἰσίμ,
 Εὐφύμου πατρὸς, δ' αὖτις ἀρμονίῳ.
 Ἴβυκος ἱταλὸς αὖ ἐκ γῆγ' οἱ μεσσηνίας,
 Ἡελίδ' αὖ πατρὸς, δ' αὖτις δ' ἡρμόσας.
 Παρθενίῳ δὲ πατρὸς, λιγυρὸς παῖς ἡελίῳ,
 Ἦν ἔρα μελ' ὁμῶς τῆος ἀνέειπ' αὖ.
 Πίνδαρος δ' ἡρθε βαῖος, ἀτὰρ πατρὸς σκοπελίῳ,
 Δῶκερ αὖ νῆος ἀρμονίῳ ἐπέωρ.
 Ἡ δὲ σικωνίδεω κῆρ δ' αὖτις λαλοῦντος,
 Τὸν πατὴρ αὖ νῆος ἰδί' ἀνέειπ' αὖ.
 Ἰσθαδίας καὶ κῆρ ἔλω γῆγ' οἱ μεσσηνίας,
 Μείλωνος πατὴρος ἐπ' αὖτις βακχυλίδος.
 Ἀλκμάν' οἱ λυδοῖσι μέγα πρὸς πῆλ', ἀλλ' ἀδελφάωντος
 Ἔστι καὶ ἐκ πατρὸς, δ' αὖτις ἀρμονίας.

Quos sic uertebam obiter.

- Primos scire nouem Lyricos patriamq; genusq;
 Ac dialecton auens, hæc tibi dicta uide.
- Alcæus Omnibus his Mityleneus præcellit honore
 Alcæus, lingua est usus is Aeolica.
- Sappho Haud alia sequitur Sappho lex patriæq;
 Cui mater Cleis, ac pater Eurygyras.
- Stesichorus Stesichorus Siculus, genuitq; hunc Himera uatem,
 Euphemi gnatum, Doridis harmoniæ.
- Ibycus Rhegion agnoscit Italum Ibycon, atq; Mesena,
 Eclidemq; patrem: Dorica & is pepigit.
- Anacreon Dulcia concinuit bona proles Eetiei
 Parthenij patris, Teius Anacreon.
- Pindarus Pindarus ex Thebis prodit, pater huic Scopelinus,
 Sublime inspirat Dorica Musa melos.
- Simonides Inde Simonideæ, pariter quod Doricus idem
 Patrem commendans, eximium reputa.
- Bacchylides Imparis haud uirtutis adhuc Cūm tibi uatem
 Ex Milone satum suscipe Bacchylidem.
- Alcman Alcman & Lydos inter fulgens, Adamantis
 Filius & Spartæ est: Doricum & ille canit.

QVID

QVID SINT OLYMPIA, ET VNDE.

Olympia, multitudinis numero, solenniū apud Græcos ludorū nomen est. Solent enim illi & festiuitatum & certaminum suorum nomina, pluraliter, neutro genere efferre: ut Anacalypteria, Dija, Demetria, Panathenea, et id genus quamplurima. Hunc ad modum Olympia, orum, certamina sunt, ludi ūe, qui quinto quoque anno ad Olympiā urbē, unde nomen habent, quæ & Pisa dicebatur, autore Stephano, celebrabantur. Ab his ludis Græci Olympiadibus suis nomen fecerunt. Romani quinquennale huiusmodi spatium lustrum appellant. Sunt qui ad Oenomaum & Pelopem horum ludorum institutionem referant. Alij, inter quos & Pindarus habetur, ad Herculem transferunt. Quum enim Augeæ stabulum purgasset Hercules, nec promissam pro labore suo retulisset mercedem, ingenti conscripto exercitu, Elion regem Augeam occidit, Elin occupauit, ac multis obtentis spolijs, ludum aperuit ijs, qui in bello auxilium illi tulerant: unde consuetudo tenuit Olympicos, uel Olympiacos (utrunque enim bonis autoribus in usu est) ludos obseruari. Huius uero constitutionis nihil tandem præter memoriam, ob latrociniorū infestationem remansit. Pōst Iphytus & Eurylochus Cyrrhæis debellatis, prædones ad maritima Phocidis detinentibus, ex magna prædæ ui quam ab ipsis adepti erant, ludos & spectacula huiusmodi redintegrarunt: Iphytus quidem Olympia, Eurylochus uero Pythia. Ab hac instauracione ad sua usque Pindari secula deinde perdurarūt. Idem Eusebius Cæsariensis memoriæ prodidit, quum in Chronicis inquit: A captiuitate Troiæ usque ad Olympiadem primā anni quadringenti sex: alijs quadringenti quinq; Aeschylī Atheniensium iudicis secundo anno prima Olympias acta, qui erat agon gymnicus, in quo Chorebus Eliensis extitit uictor. Elij agunt quinquennale certamen, quatuor annis in medio expletis: in quibus principes annui cōstituuntur quatuor. Quam Olympiadē Iphytus filius Praxonidis siue Hæmonis primus constituit. Hermannus Contractus Comes Veringensis in Chronicis suis, temporibus Ioathan regis Hebræorū, Aeschylī Atheniensium secundo iudicis anno, primā Olympiadem actam identidem tradit. Ab his Olympia dibus Græci res gestas suas historias, adeoq; secula sua numerare orsi sunt, ante quas nihil certi apud Græcos literis demandatū constat: hoc est, fide uacat & historia, & aliæ res ante Olympiades transactæ. Per Olympiades igitur illi numerarunt, perinde ac Romani insignia facinora & ætates suas à Cōsulum suorum fascibus dimensi sunt, donec Christi Iesu natiuitas, per quam iam tempora & annos obseruamus, & Olympiadi Græcorum, & Romanorū Consulatu, numerationis honorem detraxerit. Constat ex his Olympiadem & lustrum idem utrinq; ualuisse. Olympia itaque, siue Olympionicas, Odas suas Pindarus

inscribit, quod quum quinquennales ludos, tum eorundem ludorū uictōres hisce prædicet, & adusq; sydera euehat. Fuerunt quidem alia multa, multarum Græciæ urbium certamina atque spectacula, ut Pellenes, Megarorum, Athenarum, Marathonis, Thebarum, ut posthac in Olympijs animaduertemus: ceterum omnium præclarissima semper enituere quatuor illa, quorum Pindarus periodon uel circulum suis his poematijs illustrat, nimirū Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia: ad quorum festiuitates, tota Græciæ iuuentus, atque adeo nobilissimi quique confluerunt, uarij generis certamina, quæ illic agebantur, uisuri, imò & ipsi uirtutis suæ specimē edituri aliquod. Meminerūt huius spectaculorum periodi, Epigrammata Græca, quorum primus liber ab illis initium sumit hunc ad modum:

Τέσσαρες εἰσι γῶνες αὖ ἐλλὰ δα, τέσσαρες ἴποι,

Οἱ δ' ὅς μ' ἐκ θνητῶν, οἱ δ' ὅς δ' ἀθανάτων.

Ζῶνός, ἀπὸ ἰδ' αὖ, παλαιόν, ἀρχεμόροιο.

Ἀλλὰ δὲ τ' ἰκόν, μῦλα, σέλινα, πίτυς. Id est,

Quattuor exhibuit sacratos Græcia ludos,

Cœlicolisq; duos, terrigenisq; duos.

Nempe Ioui, Phœboq; Palamoniq; Archemoroq;.

Præmia sunt olea & mālā, apium, strobilus.

Ex hoc Epigrammate liquet, Olympia in Iouis honorem & gloriam instituta esse: brabeum uero seu præmium uictoriæ fuisse sertum oleaginum, siue coronam ex olea. Cicero alicubi Antiquum Græciæ consulatum, Olympicam uictoriam appellat: unde apparet, quanta fuerit eorum apud ueteres & amplitudo & autoritas. Intelligit Olympia Horatius dum sic recinit:

Sunt quos curriculo puluerem Olympicum

Collegisse iuuat, &c.

Ab Hercule autem primū cœpisse Olympia, Pindarus secunda Olympiorum Ode, testimonium dicit. Verum hæc de origine Olympiorum, de quinquennali eorundem spatio, & præmio uictoriæ (quæ fuit ex olea corona, ut posthac in Pindaro audiemus) sufficiant.

ARGVMENTVM PRIMAE OLYMPIA-CORVM ODAE.

Generis est epidictici prima Olympiorum Ode, in laudem Hieronis Syracusanorum regis conscripta. Prædicat Hieronem ab Olympica uictoria, à iustitia, à sapientia, à Musices peritia, tum equo quo uictoriam retulit, deinde à loco, ubi Olympica certamina aguntur, Peloponneso nempe. Ab ea insula occasione

sione arrepta, ad res de Tantalō & Pelope uulgas digreditur: postremo uoto claudit hanc Oden, precans, uti Deus & felicitatē Hieronis, et Lyricen, qua Victores celebrare uates ipse queat, adaugeat. Scholia Hieronē septuagesimater-
tia Olympiade uictorem euasisse tradunt celete, cuius genus hoc modo recen-
sent. Dinomenis filius est Hieron. Dinomeni filij quatuor extitere: Gelon, Hie-
ron, Polybulus, ac Thrasybulus. Genere igitur Syracusiorum rex fuit Hieron,
filium Dinomenē habuit. Victoria Olympiaca potitus & Syracusium & Ae-
tnaeum sese ipse proclamauit, adiacentemq; Siciliae ciuitatē Aetnam extruens,
monti cognominē reddidit. Obijt, ut Scholia item annotant, quum iterum se-
ptuagesimaoctaua Olympiade palmam adeptus esset. Animaduertendum hic:
quod si Pindarus, ut Eusebij est sententia, septuagesimatertia Olympiade na-
tus est, hoc est, eo tempore, quo Hieron uictoria potitus est Olympiaca, satis
apparet longe post à Pindaro celebratū Hieronem, nō ab ipsa statim uictoria:
quantū si circiter sexagesimam quintā Olympiadem, ut Scholia uolunt, in mun-
dum fuisset editus uates ille noster, potuisset ab ipso protenus uictorē triumpho
celebrare. Atenim si eo temporis natus dicatur, nō poterit uitae eius cursus, qui
fuit annorum sexaginta sex, ad octuagesimam sextam Olympiadem extendi:
quam pulchre tamen attingit, si natiuitas eius ad septuagesimam tertiam collo-
cetur. Sed quorsum haec? ut sciamus Pindarum interdum longe post obtentam
uictoriā, interdū ab ipsa statim uictoria, insignes Heroas, principes, & praecla-
ros uiros, hac quatuor spectaculorū, uel si mauis certaminū periodo celebrasse.

Vicit autem celete Hieron. Celes Graecis equum significat, quē Suetonius Quid Celes
in Caesare desultorium equum appellat, quibus Graeci in Olympijs utebantur
equestri certamine. Meminit huius Homerus Odysseae quinta, dum de naufrā-
gium patienti Vlyssē dicit, κελῆτ' ὦς ἵππων ἐλαύνων. Aristophanis in-
terpres Celetem generosiores equū esse affirmat, quem ad certamen alerent
equites, quo uē ipsi sigillatim uterentur, quiq; ad currus uel bigas non submit-
tantur. Vnde dum Strepsiades de prodigo suo & Hippicae dedito filio Phidip-
pide conqueritur,

ἵππας ἔτοιμάτε καὶ ξυμβαλέμεν.

Prius uerbū ab ἵππος deductū ad Celetas refert. quasi diceret: Celete uehitur,
iamq; in animo suo cōsiderat, quomodo in Olympijs uictoriā Celete suo adipi-
scatur. Vel, Phidippides Celetes educat, ceu Heroēs, et insigniores equites, quo-
rum animi ad Olympicā palmā aspirāt, imitari studeat, nō animaduertēs sese
Strepsiade filiū esse. Desultorij latinis dicūtur, qui ephippijs carēt, ut à quibus Desultorij
citra negociū de filiri possit. Celetū reminiscitur & Plinius historiæ suæ trigesi-
mo quarto lib. capite quinto: Equestres uero, inquit, statuæ modo Romanā cele

brationem habent, orto sine dubio à Græcis exemplo. Sed illi Celestas tantum dicabant in sacris uictores. Proinde Hieronem, qui Celeste, hoc est, equo desultorio superior euaserit, hac prima Ode celebrat. Α κέλας apud Homerum Iliad. o. est uerbum κελυτίζω, pro τὸν κέλυτα ἐλαύνειν.

Cur ἔδως
per Oden
uerterit.

Ἐἶδος proprie speciem seu formā significat: unde et Aristoteles in Categorijs in quinario Prædicabiliū, et cum secutus Porphyrius, ἔδως, quā nos speciem, uocat. Pro forma uel specie poematij Pindarus usurpat. Huius diminutiuo, quod est ἑδύλλιον, Theocritus suas Eclogas et Asmatia inscribit, quā uocula poemation, uel paruam poematis imagunculam intelligit. Virgilius quum Bucolicis suis consimile nomen indere uellet, quod illis commodum esset, græcum græco permutauit, ἐκλογὰς ea inscribens, ceu selecta quedam poematia, πρὸς τὸ ἐκλέγειν appellans. Quare quum neque τὸ ἔδως iuxta Pindaricam usurpationē in latinam transfundi linguam possit, per usitatiores græcam, quæ est Ode, reddidi: Horatianā illam Odarū inscriptionem τὸν τῷ τῷ ἑδῷ πινδαρικῷ nō inepte accommodari posse ratus. Qui per hymnum τὸ ἔδως maluerit uertere, cum eo non luctabor: nam et ὁδὸς et ὕμνος hos suos Olympionicas, seu Victorum hæc encomia, ipse Pindarus passim appellat. Quia uero alios quosdam peculiariter hymnos ediderit, ut in encomio Pindari annotatum, magis Odarum nomenclatura mihi æridet.

DE TERNARIO SECTIONVM PINDARI.

De Strophe, Antistrophe, et Epodo nonnihil dicendum, ut post hac non sit opus de eis quicquam porro dicere. Utitur ergo per omnes planè Odas ternario hoc poetæ, nempe Strophe, Antistrophe, et Epodo, per quas hæc sua poematia diuidit: duodecima Pythiorū, quam in Strophen tantum et Antistrophen: secunda Nemeorum, quam in octonarios: nona Nemeorum Ode, quam in dyodecadas: et ultima Isthmiorū, quam in diereses fecerunt, demptis. Strophe et Antistrophe eodem semper numero et eisdem uersuum legibus constant. Epodus et numero et uersuum ratione ab utraque illa uariat. Scholia talem quidem rationem adferunt. Lyrica carmina ad lyram decantabantur, dum chororum ducebant et saltarent uictores, nō fallor: quum sese uerterent saltatores à dextris ad sinistram, concinebatur Strophe: quum uero à sinistris ad dextram, Antistrophe: dum uero interquiescerent ac sisterent gradum, occinebatur Epodus. Adijciunt mysticum: hoc ipsum non citra specimen motus totius uniuersi institutum et constitutum esse, qui est ab oriente in occidentem: tum Erronum motus, qui est ab occasu ad ortum: postremo terræ immobilitatis. Cui opinioni quantum sit credendum, alij uiderint. Sine adhibeatur fides, siue minus, nihil

hil certe subest periculi. Hanc uero Ternarij sectionē nedum Pindaro, uerum etiam alijs Lyricis, potissimum tamen Stesichoro Himeræo in usu fuisse parœmia indicat, Ne tria quidem Stesichori nosti: de adeò indocto usurpata, ut cui ternarius ille Stesichorius, nimirum Strophe, Antistrophe & Epodos, inco-
gnitus esset. quo de satis Erasmus. Tantum de triade Odarum Pindari. Potest quidem Strophe reddi per uersionem: Antistrophe per inuersionem, & ueluti contrauersionem, uel uersionem ex contrario. Vel si quis ad similitudinem & numeri & uersuū quam habet cum Strophe respiciat, dici potest Antistrophe, similis Strophe sectione, perinde ac αὐτίθεος ὁ δὲ θεός, pro diuinus ac deo similis Vlysses. Contraria uersio autem si respiciatur, ad motū saltantium. Epodus per accentionem. Atqui dum latinis poetis uel Lyricis uel Comicis non sint perspectæ & ignotæ appellationes, lubenter græcas, ut erant reliquimus. Stro-
phes & Antistrophes, Odes & Antodes & Systematos apud Aristophanem rationem equidem opinor non satis cōmode huic Pindarico ternario accomo-
dari posse. Cola proprie dicuntur uersus uarijs legibus consistentes, ut Aristophanicus interpretis autor. Ideo Aristophanicæ sectiones recte κῶλα uocantur, quandoquidem tot generibus carminū consent, quot uersus habent, utpote Strophe 17 colon, uersus habet 17. legibus 17 cōpositos. Verum de Pindaria
cis metrorum generibus aliàs θεῶν δὲ δὲ βῦτ & agetur.

a ¶ Optima sanè res est aqua.) A præstantia Olympiorū certaminū or-
ditur, quorū uictorem Hieronē cōmendat hac Ode, à re ipsa beneuolentiā con-
cilians: clarissimam summorum Græciæ certaminum uictoriam, clarissimo regi
etiam Hieroni maximo ornamento esse inuens. Ducitq; principium à tribus
summis ac iuxta pulcherrimis cōparationibus, hac ratione. Perinde atque om-
nium est optima aqua, siue quod præcipuū elementum sit, siue quod rerum prin-
cipium prædicetur, siue ob eam uel maxime causam, quod omnes planè cre-
aturæ, uel aquæ beneficio carere ad sui sustentationem nequeant: & ut aurum
inter reliqua metalla fulget, ueluti ignis nocte: tum, quemadmodū sol reliquis
& syderibus & stellis in uniuersum omnibus clarior, pulchrior & splendidior:
sic Olympicus agon cunctis reliquis totius Græciæ ludis præstat. Porro se-
cundam comparisonem auri, alia assumpta cōparatione explanat. Aurum, ut
rutilans ignis noctu, sic præstat proteruas inter diuitias, id est, quanto aurum
ceteris metallis fulgentius, tanto atra, tenebricosa uel noctis caligine, ignis lu-
cens melior. Vel, quemadmodum ignis nocte tenebrosa lucet, ac ueluti ex nocte
diem efficit: consimili uia aurum inter diuitias resplendet & coruscat. Nec in-
dicandus est eloquentiæ laudem derogare suam dum aquam rem optimā adse-
uerat. Neq; enim hic de eloquentia agit, sed de Olympicorū certaminū ampli-

tudine. Quanta uero et uirtus et maiestas eloquentiae sit, suo etiam loco non praetermittet deinceps. **b** ¶ *Superbis diuitijs.*) Diuitias superbas, uel Plutum arrogantem, ac uiribus potentem, ab effectu nominat, quod superbos reddat. **c** ¶ *Sin certamina proloqui.*) Apostrophen ad suam ipsius mentem facit, qua tertiam cōparationem, de sole uidelicet adsumit, eamq; unā cum superioribus duabus de aqua, auro, Olympicis ludis non minus mirifice, q̄ eleganter applicat. *Γαρυγν* pro *γνεύειν*. dorica enim dialecto Pindarus usus est, cui familiare n̄ in α. Sic *ἀμέρα* pro *ἡμέρα*, *ἔλδεα* pro *ἔλδω*, *ἄλις* pro *ἡλις*, *ἐρήμας* pro *ἐρήμω*. Vbi etiam obseruandū, quod *αἰθῆρ* fœminino genere accipiat, quem admodum Homerus *Iliad.* λ. *αἰματι μυδαιέας δ' αἰθέρα*. &c. **d** ¶ *Fulgidum astrum.*) Catachresis est, pro *ἀστέρᾳ*. Ex multis enim stellis constituta uel signa, uel animalia, astra appellantur et sydera. **e** ¶ *Desertū per aethera.*) Vastum aethera ideo dicit, quod quum mare pisces, tellus quadrupedia, aliq; animantia, aer uolatilia contineat, aether ob igneam uim nullam huiusmodi creaturarum, ut in eo habitent, admittat. Sunt qui cū Nebulis Aristophanicis per aethera aerem intelligent, qui etiam si uolucris admittat, in eo tamen nō morantur, neque eum incolunt: unde et ipse aer consimilem ad modū desertus esse potest. Vel *ἐρήμας* pro *ἡσύχως*. **f** ¶ *Neque Olympico certamine.*) Applicatio est cōparationum. Quem admodum iam cōnumerata sunt praestantissima: sic Olympicum certamen inter omnia alia est longe eminentissimum. Olympia, inquit Stephanus, primum Pisa dicta: ubi Olympius Iupiter (in cuius gratiam ludi illi instituti sunt) colitur: à qua Olympicus agon nomen habet. Nullus agon Olympicus est excellentior, tantum uult dicere. **g** ¶ *Vnde celeberrimus hymnus.*) Pulcherrimam parascueu ad Hieronis laudes concinendas facit, Olympicorum ludorum cum gloriam tum celebritatem in ipsum transferens. **h** ¶ *Prudentium decretis.*) Hoc est, poetarum et historicorū scriptis. Laudatur Iupiter ab amicis et familiaribus Hieronis, quod talibus certaminibus Hieronem clariorem reddiderit. **i** ¶ *Larem.*) Per larem non priuatam quamlibet domum, sed praecclariorem uel urbis uel optimatis, in quo sacer Vestæ ignis non extinguatur, et focus semper luceat. Sed de Lare et Vestā pluribus agitur, σὺν θεῶ, ultima Nemcorum Ode. *ἀμφιβέλλεται* pro *κοσμεῖται*, uel *κατασκευάζεται*.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

"Iuste qui administrat sceptrum^b in opulenta Sicilia, decerpens quidem omnium uirtutū sum

mam.

mam.^d Resplendet autem & Musices in flore, ut uiri haud raro ludere solemus, prope chara symposia. & Atqui Doricā à clauo apprehende citharam, si tibi Pisae & Pherenici iucunditas mentē dulcissimis cogitatiōibus imbuit, quando iuxta Alpheū proruit, corpusq; suapte sponte festinū cursu perhibens, uictorem reddidit dominum,

a ¶ Iuste qui administrat.) Encomium iam Hieronis aggreditur, primum à iustitia eum predicās, quā in Sicilia sceptris potitur. Estq; σκᾶπτρον pro σκῆπτρον δωρικῶς. b ¶ In opulenta.) Siciliā πολὺμαλόν, hoc est, diuitem pecoris, & per Synecdochen simpliciter opulentā, quod pecudibus abundarit & montibus & syluis fecunda tellus, ac pratis. πολὺμαλόν pro πολὺμύλῳ, quasi μύλοις, hoc est ouibus abundantem: eisi μῆλον ueteribus omnia animantia significarit, hominū usui domestico, & imperio subdita. c ¶ Decerpens.) Hyperbolica laude nedum cunctis uirtutibus eum ornatum ait, sed enim ipsis cunctarum uirtutum culminibus redimitum canit. Porro & in comparationibus & hyperbolis, mirificus Quintiliano uisus est Pindarus. Estq; ἀρετῶν πασῶν, pro ἀρετῶν πασῶν. πολὺμαλόν, sexta olympiorū ode explicatur.

d ¶ Resplendet autem & Musices in flore.) μουσικᾶς pro μουσικῆς. A Musices peritia. Vel ex hoc loco ueterum circa Musicen diligentiam est cernere. Quā enim ignominiosum fuerit, non posse oblato in symposio quidem organo ludere, myrtus Themistocli datus satis ostendit: & pro uerbium, τὸ πρὸς μῦρτον ἔδιδον. Apud Græcos olim in omni ἐγκυκλοπαιδείας genere instituebantur, heroum & principū liberi, atque adeo eorum, qui cum honores tum dignitates affectabant, ut in Equitibus Aristophanica scholia testantur. At hodie literis & uirtutibus illustriorem esse, uitio ducitur & apud optimates & magistratus. Musices encomion est apud Athenæum in Dipsophistis. ἄωτος & flos & fructus est Græcis, nec ullus siue flos siue fructus Musice est, atque ipse cantus. Metaphora est, mea sententia: florem cum iucunditatem tum amoenitatem Musices appellat. Vel periphrastice, pro eo quod est, in ipsa Musica conspicuus est. Quod si hic per Musicā, ipsas Musas et bonas literas intellexeris, uix errabis opinor. e ¶ Ut uiri.) Demetrius Triclinius relatiuum similitudinis, pro relatiuo demonstrationis à poëta usus patum testatur: ut sit sententia, οἷα, ea parte, qua scilicet ludimus. Nec inepte certe. Quare hic sensus erit: Musices peritia insignis est Hieron, quā & con-

Οὐρανὸν
φίττον-
ζαν.

uiujs semper suis exhibet, pacis uidelicet studiosum principē ostendens, ut cui prater omnium uirtutum fastigia quibus luceat, conuiuia et cithara animo se deant. Vel Homericā imitatione, ubi Musicam recordatus esset, eam conuiujs pulchre adhiberi solere cōmemorat. Nam et Homerus citharā et saltū ἀναθήματα δαίτῳ, hoc est, conuiuij ornamenta uocat. f ¶ Prope cha-

ra conuiuia.) τραπεζαν pro conuiuio accipit: tabulam seu mensam proprie numulariorū significat. Hinc τραπεζίτης, qui moneta permutanda praeest. Hinc apud Isocratē Trapeziticus quaedam oratio inscribitur, qua mensarius fraudis accusatur. Athenaeus in 6. δειπνοσοφιστῶν, ex Cratino, Hesiodo, Xenophonte, et Eubulo, et Aristophane confirmat τραπεζαν, quam conuiuijs apposuerint, treis habuisse pedes, unde et τριπόδα dictam. Aristophanis apud Athenaeum manifesti sunt senarij, τραπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς πόδας ἔχουσιν. Vnde claret, etymon, nempe τραπεζαν, dictam à τρις et πῆξ.

g ¶ Atqui Doricam à clauo.) Altera ad semetipsum apostrophe, quae equi excellentiam, et Hieronis iuxta uictoriam praedicat. Horatur autem semetipsum Pindarus, ut Lyrico carmine et equum et Heroem celebret. φόρμιγγι, hoc est cithara, Phemius et Demodocus apud Homerum procis et Alcinoο ludunt. Doricam citharā appellat, siue quod Dorientes primum lyram appellarint, siue πρὸ δῶρον, id est à dono, quod Mercurius hanc primum à sese compactam Apollini pro boum furto dono dederit: siue quod rectius multo est, quod Dorica harmonia et dialecto hoc epinicion Hieroni cōdiderit. h ¶ Si tibi Pise.) Pisa et Elis 10. stadijs distant à sese inuicem, ab Endymionis filia Pisa, nomen habens: à qua urbe pisum legumen, quod illic copiose nascitur, nomen habet, aliàs λέκυθος dictum, ut Aristophanica in Plutum hypomnemata habent.

i ¶ Pherenici.) Pherenicus Hieronis regis equus, cui nomen à uictoria inditum, παρὰ τὸ φέρειν καὶ τὸν νικῶν, quod uictoriam attulerit domino suo. Sic equorum nomina sunt apud Homerum ἱλιάδῳ 8. Xanthus, πτόλεμος, αἰθων, λάμπος. Et apud Aristophanem in νεφέλας, Coppantias, et Samphoras, quod cauterio impressum καππα, sed inuersum, et σ gerant: si scholia uera.

k ¶ Iuxta Alphéum.) Alphéus, penultima diphthongon habet, poeta uersus gratia exclusit. Fluius est non in certaminis loco, pro Elide tamen usus est per κατὰ χροῖον, ideo quod in Arcadia scaturiens ad Elin, quam circumfluit, sese diffundit. Sed quid hic Elin Olympiae uel Pise adsociat? an ne simul et Olympiae et Elide ludi sunt exhibiti? Nōne altera urbium exhiberi oportuit? haud dubie. Atqui uerisimile est tantam cōfluxisse frequentiam, tantum principum et magistratum cōuentum, ut ceterā multitudinem non

recorder,

IO. LONICERI ENARRATIO. 11

recorder, ut eos una Olympia capere, uel etiam Pisa non potuerit. Vnde quum duabus milis germanicis non essent inter sese disita Olympia & Elis, ut paulo ante commemoratum, pars Elin, pars Olympiam diuertere coacti sunt. Hinc est quod Pisa, Olympia & Elis, pro eodem quinquennialium certaminum loco & apud hunc uatem & alios accipiantur.

EPODOS, COLON XIII.

^aSyracusium equis gaudentē regem. ^bLucet uero ei gloria, apud augustam Lydij Pelopis coloniam, ^cquem potentia clarus^d amauit concussor terræ Neptunus, postquam hunc ex puro lebeate ^eClotho extraxerat, eburneo fulgentē humero. ^fMirū profectō nimis uideri potest, quod aliā quando uero sermoni, uarijs consutæ mendacijs fabulæ præpolleant.

^a C Syracusium equis.) A regio fastigio Hieronē extollit: ἵπποχέρμων eum uocat, quod equis gaudentem hic sonat: et si enim χέρμων per αὐτίφραστον bellum significet Homero, quod illic minimū sit gaudij, attamē hic ἵπποχέρμων ab ἵππος & χέρμων equis gaudens rectius redditur: ob uictoriam enim equis partam meritō letatur. Estq; Systole in dictione συρακόσιον, pro συρακόσιον, uersus causa. Commendatur hic iuxta regis in equorum educationem cura, ut cui non forte fortuna sed studiosa equorum cura & educatione, tum diuina Iouis benignitate, tanta uictoria contigerit.

^b C Lucet uero.) A loco ubi ludi celebrati sunt & uictoria parta. Elis enim & Pisa in Pelopis colonia sitæ sunt, non quam deduxerit ipse, sed ad quā ipse missus ac deductus sit, ut interpretis habet. Est autem Pelopis colonia periphrasis Peloponnesi: hæc primum Apia, deinde Pelasgia, tandem Peloponnesus dicta est à Pelope, quasi Pelopis insula. Præmiam hinc loco uictoriæ includitur, quasi dicat: Tantum nomen Hieron, tantamq; famā per Olympicam uictoriam est adeptus, ut non modo apud suos Siculos & Syracusanos, uerum & in tota insula Peloponneso omnibus sit in ore. ἀπεικία coloniam sonat, ut in senario prouerbiali enitescit.

ἀβδήρα καλὴν τεῖον ἀπεικία.

Abdera pulchra Teium colonia.

^c C Quem potentia clarus.) Amplificatio per digressionem. Occas

sione enim Peloponnesi, fabulam de eo uulgatā admiscet. Quum honore adfectus esset à dijs & conuiuiis exceptus Tantalus, uolens illis rependere uicem, filium suum Pelopem mactat, dijsq; conuiuantibus apponit. Dijs itaq; cæteris ab eis epulis abstinentibus, sola Ceres ab inquisitione filie adueniens, ignara humerum absumpsit. Hic dij Pelopem lebeti per Mercurium rursus iniicientes ac in integrum compingentes, pro comeso humero, eburneum reposuere.

d. ¶ Amavit.) Quur Neptuno charus fuit Pelops? quia mare Peloponnesum circumfluit. Neptunus maris Deus pro ipso mari accipitur. Postquā ergo Neptunus alijs uicinior fuerit, pulchre ante cæteros quoq; amasse Pelopē, insula istius regem dicitur. c. ¶ Clotho extrax.) Quur Clotho & nō potius Lachesis uel Atropos extraxit ē lebetē Pelopem? Causa est in expedito: Tres sunt Parcæ, καὶ ὠτίφρασι, quod nemini parcant planē mortaliū: quibus immobilem & sempiternam Dei uoluntatem uitæ mortalium dispensatricem poëta elegantissime adumbrarunt, ac iuxta monuerunt, neminem statum uitæ suæ cursum prætergredi posse, esseq; Dei uoluntatem atq; decretum, quandocunq; & quocunq; mortis genere homo intereat. Atq; eam uitæ mortaliū metam, colo & nentibus equipararunt. Vt enim primum pensum applicatur colo, & ē penso fila necluntur ac ducuntur, postremo fuso repleto ac penso absoluto, & filum abrumpitur, & colus abit: Sic Clotho colum applicat: ἀπὸ τῆς κλώθης, quod est ad mouere, adplicare, aduoluere: hoc est, principiū humane uitæ ducit. Lachesis arat, πρὸ τοῦ λαγχάνω, id est sortior, quod si la ē penso extrahat, & fila distribuat: hoc est, ipsum uitæ cursum perficit. Ἀτροπῶν, id est immutabilis: hæc immutabiliter & irreparabiliter fila rumpit, uitāq; mortalibus adimit. Clotho ergo minutatim concisum & in lebetem proiectum uiuum extrahit, quandoquidem principia uitæ creaturarum ad ipsam pertineant, & suum unicuiq; rei fatum aduoluit. Non absimili ratione Homerus tempus quo Vlyssi à Calypsone in patriā redeundū, τῆς κλώθης adscribit.

Ἄλλ' ὅτε δ' ἦ εἰς τὸς ἦλθε ποδὶ πλομίδων φέροντ' ἔνν

τῶ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοί. &c.

f. ¶ Mirū profectō nimis.) Correctio est, qua fabulæ istius cōmentū culpatur & reprehēdit, ut quo dij & gulæ & luxus insimulentur: ac per demirationem simul inquirat, quid fiat, quod fabulis sæpe plus fidei q̄ ueritati adhibeatur.

STROPHE II. COLON XVII.

¶ Fauor autem, qui omnia efficit iucunda mortalibus, adferens honorem, & incredibile sæpe numero effecit ut crederetur, cuius rei sapientis

simus

simus testis est tempus. Decet autem uirum de dijs honesta loqui: ^dres enim non parua est. ^eTe uero ô Pelops (contrario prioribus poëtis more canā) quando uocauit parens ^fad legitimas epulas, charamq; ^gSipylum, permutatoriā dijs cœnam exhibens, tunc ^hNeptunum aīo surripuisse.

a ¶ (Fauor autem.) *χρῆς* et gratiā, et fauorem, et iucunditatem, ac insitam alicui rei uim ob quam placeat, significat, ut hoc loci. Ornat autem Pin-darus priorem admirationē suam, et ueluti interrogationē subiectione. Quis enim demiratus esset, quā fiat, quod frivolis interdum nugamentis, quale et Pea-lopis comumentum sit, habeatur fides, nunc sibi ipse respondet: Poëmata, inquit, sua gratia, suaq; natua dulcedine tantum possunt, ut uel ea quæ fieri nequeant, facta credantur. breui ita sententia poëticen haud parum extollens.

b ¶ (Cuius rei sapientis.) Sententiam suam testimonio et experimento confirmat.

c ¶ (Decet uirū.) Emphasis est in dictione *ἀνδρῶν*, quæ si dicat, moribus et eruditione insignem uirum. Atq; hic simul quomodo de dijs loquendum, admonet.

d ¶ (Res enim.) Quamquā Scholia *μείων* pro *ὅλῳ* interpretatur, quæ secutus, res enim non parua est, reddidi: attamen quum *τὸ μείων τοῦτο*, includat negationem *ὅκ*, non libenter secutus sum du-
cem interpretem: attamen malui illud accipere, donec alius meliorem uocis originem adferat. Quis enim non uidet longissime petitū esse etymon, *μείων* ex *μῆ* et *ὀλίγον*? Atqui certa est significatio uocis *μείων*: est enim compa-ratiuus anomalus à *μικρός*. Quare si eadem sua uera significatione accipia-tur, ac legatur per interrogationē, cui per inficiationē respondeatur, nullus re-maneat scrupulus, et planus erit locus, et perspicua dictio, hoc pacto: Res enim parua est: pro, nunquid enim res modica est: quasi dicat, minime gentium, non est exigua res, sed arduū omnino negotium, ab homine deos ludibrijs affici.

e ¶ (Te uero ô Pelops.) Ad Pelopē est apostrophe, qua honestiori mo-do, de Tantalō et Pelope uerba facit, atq; priores poëtæ: recte meliora substi-tuens, quum reliquorū opinionem reiecisset.

f ¶ (Ad legitimas epulas.) *ἐρως*. Amica est compotatio atq; conuiuium, quando suum pro se quisq; ci-
uium et potum in cōmune confert: autore Demetrio Triclinio. Sic procorum conuiuium, Minerua auguratur non esse *ἐρως*, animaduertens eos aliena, ad quæ nihil planē conferrent, dilapidare. Quamuis autem hic dii nihil epula-rum secum attulerint, illorum tamen presentia et fauor quid nō adfert cōmo-di mortalibus: ut improprie haudquaquā sit hac uoce usus. *ἐλατίνῃ* ab *ἔλκῃ*

cœtus, *et* πίνω bibo, quasi cœtus bibentium. Et συμπόσιον, cœuiuium uel computationem sonat, ubi cibus *et* potus per conuiuias non conferuntur.

g ¶ Sipylum.) Sipylum Stephanus Phrygiæ urbem apud Hellenicum testatur: interpres Lydia ciuitatem tradit, uel montem, unde Pelops oriundus, quod huic loco magis quadrat, Pelopis originem indicando commendans, *et* locum ubi fabula initium duxerit ostendens. h ¶ Neptunū.) ἄγλαο-
τριάνης, tridente splendidus. Neptuni epitheton est.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Desiderio tui flagrantē, aureos per equos ad
supremā ualde honorati Iouis domū uexisse, quō
& alio tempore uenit^a Gannymedes in eundem
Ioui usum. Vbi uero nusquam apparuisti, neque
te ad matrem sedulò inquirentes reduxerūt uiri,
ilico quispiā ex inuidis uicinis clām retulit, quod
circa feruentē nimis aquam gladio membratim
dissecuerint, mensæq; ^b singulas tuas carnes pa-
terni ministri diuiserint & absumpserint.

Quomodo Pelops per Neptunū ad Iouem perductus sit, ut pincernā eius
et ministrū ageret, recitat: *et* unde fabula de Pelopis mactatione origo pro-
fluxerit, cōmemorat. a ¶ Ganymedes.) Ganymedēs Trois filius erat
pulcherrima forma, cuius gratia in cœlum translatus est, ut Iouis pincerna fie-
ret, ac dijs cohabitaret, ut est apud Homer. Iliad. v.

Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονος ἔζεγονον,
Ἰλῆος, Ἄσκρατος τε, καὶ αὐτῆος γανυμήδης,
ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων.
Τὸν καὶ ἀνέρεσαν το θεοὶ δὴ οἶνοχοοῖεν,
κάλῃος εἵνεκα εἶο. ἵν' ἀθανάτοισι μετέην.

b ¶ Singulas carnes.) ἀμεινίσματα κρεῶν, minutissima carnū,
scilicet minutissimas carnis tue particulas. δόματα, superlatiuū à δόμα-
τος, id est ὕστατα, metaphoricè pro μικρότατα usurpatur hic: in diuise-
one enim uictimæ, quod postremum, ultimum est.

EPODOS, COLON XIII.

Contineo uero me, ne cūenquam ex superum

τιμῆς

„ numero misere ingluuiei deditum dicam: ^aplus
 „ enim damni quàm lucrí conuiciatores reportare
 „ solent. ^bQuod si quisquã mortaliũ dijs in precio
 fuit, hic Tantalus fuit. ^cSedenim concoquere in-
 gentem felicitatẽ non potuit, ex saturitate nanq;
 incõmodum assequutus est, non facile exupera-
 bile, quod super ipsius caput Iupiter suspendit,
 durũ nempe lapidem, quem perpetuò cogitans
 à capite repellere, cruciatur.

Non tutum esse cõuiciari dijs, eos maledicentia laceffere, huiusmodi uora-
 citatis insimulare, quod accumbant epulis mortalium, hominum cœnas adeant,
 humana carne uel inscij uescantur, adfirmat: quo pariter Priscorũ poetarum
 figmenta notat, ac suam pietatem commendat Pindarus. ^a Plus enim
 damni. ^b Quod si quisquam. ^c Quod si quisquam. Ad Tantali laudes pri-
 mum se confert, quam ob causam in infelicitatem coniectus sit exponens: cun-
 ctos ita clanculum mortales adhortans, ut sequendis rebus non sibi nimium cri-
 stas erigant, ne Tantali in morem inuitabili nec unquam desitura calamitate
 mergantur. ^c Sedenim concoquere. Non propter cõmentitiũ ne-
 farium scelus in filium suum Pelopem admissum, Tantalum adfligi docet: sed
 quia felicitate sua, atque adeò sequendis rebus uti non potuerit, neq; frui. Pœ-
 nam autem primũ recenset, admissum facinus sequenti Strophe explicaturus.
 Aliter autem Tantali supplicium hic à Pindaro enumeratur, atq; apud Home-
 rum u. Odysseæ. Etsi Pindaricus interpres Homeri eos uersus ab Aristarcho
 non genuinos iudicatos putet. Sunt qui Tantalum naturæ scientia claruisse tra-
 dunt, ac demonstrare uoluisse, solem esse ignitum ferrum uel lapidem: atq; ob
 eam rem capiti eius lapidem, id est solem imminere. Nam phisici solem lapidẽ
 uocari adseuerant, ut apud Anaxagoram et Euripidem in Oreste liquet. Hu-
 ius lapidis, id est solis aestu dum maceratur Tantalus, $\kappa\lambda\alpha\tau\alpha\iota$, hoc est, $\pi\iota\mu\alpha$
 $\rho\epsilon\iota\tau\alpha\iota$, adfligitur, cruciatur.

STROPHE III. COLON XVII.

Fungitur autẽ imbelli uita illa, & ^acum tribus
 quartã hanc ærumnosam pœnã sustinet, ^bquod
 immortalibus dijs apparatus nectar, ambrosiæ

amq; in quibus incorruptibilitatē constituerunt
 dñj, ipse surripieus, æqualibus suis cōpotoribus
 impertijt. Errat autem qui ullum perpetratū sce-
 lus Deum latere putat. ^aPropterea mox demise-
 runt ei filium dñj immortales rursus ad subito
 morti obnoxium humanū genus. Huic ubi florida
 ætate lanugo coronabat nigrum mentum, para-
 tas animo uertit nuptias.

Quir adfligatur apud inferos Tantalus, hic ob oculos ponit. ^a Cum
 tribus.) Varia huius loci de ternario & quaternario est interpretatio. Per
 tria enim esurire, sitire, & stare intelligunt quidam, ut quarta pœna ex depen-
 denti lapide sit. Vel, cum tribus, id est, cum Ixione, Sisypho, & Tityo: nam &
 illi apud inferos cruciantur. Ixion rote adhærens adfido circumuoluitur, eo
 quod Iunonem nubis specie deperierit: unde Hippocentaurus natus. Sisyphus
 ingens saxum incessanter uoluit: quod quum in altum locū pertulerit, inde rea-
 uolutum, rursus eodem ferre cogitur. Tityi supine iacentis uiscera & lactes, ser-
 pentes rodunt: quæ tamen subinde, ut hepar Promethei, renascuntur & no-
 uantur. Ad ultimum ita enarratur quoq; hic locus. Tres apud Homerū Iliad. ω.
 sortes numerantur, & Pindarum in Pythijs: quarum unicam tantummodo bo-
 nam felices comitari dicunt, duas uero malas: infelices treis prorsus malas, nul-
 lam bonam. ut sit sensus, quod Tantalus post treis sortis illas, quas dum uita
 exuperaret sustinuit, hanc quartā adiectam post fata habeat, imminente nem-
 pe capiti suo lapidem. ^b Quod immortalibus.) Ob furtum necta-
 ris & ambrosiæ, quod alijs suis communicarit, adfligi Tantalum docet.

^c Errat.) A gnome dilatat, qua stultitiæ accusat omnes qui putant
 Deum latere sua peccata. ^d Propterea mox demiserunt.) Deos ob
 furtum patris filium etiam remisisse in terram, ita peccatum parentis in filium
 redundasse adfirmans. ^e Subito morti.) Humanum genus τῶν
 πῶλον appellat, Homerus ὠνύμοπον eadem significatione nominat: quo
 epitheto humanæ sortis imbecillitatē & miseriam nobis præsentant uates etiam
 prophani. ^f Huic ubi florida.) Quomodo Pelops ad Peloponne-
 sum peruenerit, uel potius ad Pelasgiam, Oenomai filia ducta narrat, ut ad luo-
 dos Olympicos, qui in Peloponnefi urbibus aguntur, reuertatur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

Ambiens in uxorem sibi inclytam Hippoda-
 miam

miam ^aOenomai Pisæ regis filiam. ^bNoctu itaq;
^ccanum solus accedens mare, accersuit grauiso-
 num Neptunum, qui eo loci ad uocem apparuit.
 Cui dixit: ^dSi Cypria quicquã tibi munera pla-
 cent Neptune, impediri æream Oenomai hastam,
 meq; celerrimis in curribus Elin aduecta, postq; *al uitoris ad m*
 tredecim procos perdens ^ediffert nuptiãs

EPODOS, COLON XIII.

f Gnatae.

Vi Neptuni auxilio Elin celerrime uenerit ad regem Oenomaum, subiun-
 git. ^a Oenomai regis.) Oenomaus Pisæ rex Hippodamian filiam
 suam ob formæ præstantiam amans, renuensq; cuiuspiam elocare in coniugem,
 omneis qui eam sibi desponsari cupiebant, ad certamē cursus prouocabat, cur-
 ru Hippodamiæ fidens, qui ut celerrimus erat, sic à nemine illum exuperari
 posse rebatur. Erat autem certamē huiusmodi. Curru uehendā Hippodamiam
 Mirtulo aurigæ cōmittebat, hoc pacto, ut si procos currū uel anteuerteret cur-
 su, uel saltem attingeret, potiretur optatis hymenæis. At interim Oenomaus
 ipse hastam gerens sequebatur procum, quem si iamiam apprehensurum Hip-
 podamiam putaret, hasta traieciēbat, ut ita tredecim interficeret, donec Pelops
 decimusquartus Mirtulo pecunia corrupto, et Oenomaum et Hippodamiæ
 currum uicerit. Refertur hæc historia in Argonauticis Apollonij, et Euripi-
 dem in Tauris. Interemptorum nomina sunt, Mermnes, Hippothous, Pelops
 Opuntius, Acarnan, Eurymachus, Eurylachus, Automedon, Lasius, Chalcon,
 Tricoronus, Alcathus, Aristomachus, Crocalus: quorum capitibus templum
 Marti conditurus erat. ^b Noctu.) ὄρφνᾱ pro ὄρφνῃ, baryto-
 non, noctem significat: sed ὄρφνᾱ oxytonū, tenebrosam: noctis uidelicet epi-
 theton. ^c Canum mare.) Id est cœruleum. ^d Si Cypria.)
 Cypria dona, Veneris munera sunt, hoc est amor, et hymenæus. Precatio est
 Pelopis ad Neptunum. ^e Differt.) ὠαβάλλετο, differt, sus-
 spendit, reijcit. ^f Gnatae.) Solet Pindarus quoties cola expleta fue-
 rint, nondum absoluta periodo, in aliam statim sectionem spargere sententiæ
 consummationem. Quare et hic Epodi uocem cum superioribus coherentem
 adnexui. Testatur autem et Euripidæus Orestes Pelopem Oenomai filiam dux-
 isse, his uersibus:

πῆλοψ ὁ τὴν τέλειθ' εἰς πῖοςαν μολῶν

C

Θαῖσιν ἵπποις οἰνομάς γαμῆ ἡρώ.
 ἔξ ἧς ἀτρεὺς ἐβλάσθη, ἀτρεὺς δὲ πῶς
 Μυῖλα & ἀγαμέμνων τε. τῷ δ' ἐφω ἔγω.

Consiliū. »

» ^aIngens uero discrimen imbecillem nō admī-
 » tit. Mori nobis necesse est. Quid autem quisquā
 » ^bobscurā ætatem in tenebris desidens transigat
 » frustra, omnis honesti expers? At mihi id certa-
 minis inire decretum est, tu fortunatū euentum
 dona. Sic dixit: neq; frustra illius opem sibi po-
 scit. Adornans enim deus, ^ccurrum dedit au-
 reum, & indefessos cursu equos.

Epilogus:
 obsquitur
 precibus Pe-
 lopis ipse

Neptunus.

a (Ingens.) Illustri gnome orationem suam ornat Pelops, consiliū suum quo permotus sit ad certamen illud suscipiendū, exponens. Immanes res & arduæ, effœminatū & imbellem non admittunt: proinde malo strenue & cum uirtute mortem oppetere, quā sine rebus præclare gestis inglorius spiritum ducere. Non decet insignem imaginibus uirum, obscurum æuū in silentio transigere. Age ergo experiar quid Hippodamia, quid Oenomaus possit.

b (Obscuram ætatem.) ἀνώνυμον γῆρας ἐσοι μάταιον, ingloriā senectutem frustra coquat, per obscuram ætatem transigat, reddidimus, μεταφωγὰ detracta. Est autem ἐσοι actiuum pro passiuo ἐσοι το. Non enim aliquis coquere potest senectutem, sed potius ab ea coquitur, hoc est consumitur. ἀμωρ & pro ἀμωρ &, geminato μ uersus causa. c (Cur- rum.) Ἀίφρ & bigā proprie significat, quæ duobus equis uehitur, uel carrū.

STROPHE IIII. COLON XVII.

^aCepit autem iniuriū Oenomaū, uirginemq; coniugē, quæ peperit populi ^bductores sex, uir- tutes solícite curantes filios. Nunc uero splendi- dis ^cHæmacurijs mixtus est, Alphei prope me- atum ^dceleber, ^emonumentū quod circumiri po- test, habens, cum ara hospitem frequentissima. Celebritas autem Olympiacorū certaminū pro- cul cōspicitur in ^gcursibus Pelopis, ^hubi uelocitas

peduna

pedum, intensissimūq; robur, ingentia audens,
certat. Qui uictor euadit, reliquum uitæ mellis
ta tranquillitate transigit.

Persequitur historiam. a ¶ Inuiurium Oenomaū.) Οἰνομάς Εἰς αὐτόν, Oenomaū uim uel uiolentiam. Periphrasis est, pro inuiurium et uiolentum Oenomaum Eliorum regem, sicut apud Homerū ἰς Τηλεμάχῳ, pro forti Telemacho: et Βίη ἤρα κλέειν, pro robusto Hercule. b ¶ Ductores sex.) Sex principes Hippodamia Pelopi peperit, nimirum Atreā, Thyestē, Alcā, Thāon, Plīsthenem, Chrysippum: alij aliter numerant, ut Scholia habent.

c ¶ Hæmacurijs.) αἱμακυσία cōposita uox est ab αἷμα, id est sanguis, et κῶρ, puer uel filius, quasi iuuenum sanguis. Quotannis namq; Peloponnesij cphēbi, flagris ad Pelopis monūmentum sese cedentes ad sanguinis usque effluxum, illo tum cruore Pelopi litabant. Id autem ea ratione faciēbant, ut fortitudinē cōmonstrarent: nihil dignius et honorificentius et iustius præstari posse, atque si hoc sacrificio eum decorarent, putantes. Apud Bæotias αἱμακυσία simpliciter inferias et quæ defunctis uita exhibentur exequias significat. Hæc græca Scholia. Quare Hæmacurijs admixtus est, periphrasis est mortis. Tantū enim uult dicere: Hæmacurijs mixtus est, hoc est mortuus est, nel splendido Pelopōne sue iuuentutis sacro quotānis ornatur. d ¶ Celeber.) κλισίς à κλέος, celebratus uel celebrer, participiū secundi aoriston.

e ¶ Monumentum.) τῦμβον ἀμείψαν, monumentum quod circumiri potest: in media enim Pisa urbe erat, siue quod circumdari à spectatori-
bus et athletis potuerit, quippe quod in mediō stadij (ut quidam dicunt) erat.

f ¶ Conspicitur) ἀεδορκε, præteritum medium passivæ significatio-
nis, pro ἐλέπετο.

g ¶ In cursibus Pelopis.) Cursus enim primum Olympiorum siue ludus siue certamen fuit. Per Pelopem autem ipsa Olympia celebriora, q̄ antea fuerint, reddita dicit. h ¶ Vbi uelocitas.) In Olympijs, inquit, nedū pedum uelocitas, sed omnis generis fortitudinis æduntur specimina: nam præter cursum, illic lucta, pugilatus, et pancration uigent.

i ¶ Qui uictor euadit.) Quæ de Pelope per digressionem in medium protulit, gnome tandem nō uulgari concludit: qui uictoria maxime Olympiorum potitur, inquit, reliquū omne æuū suū tranquillū transigit. ζῆλον ἀέθλων, hoc est, propter brabea et uictoriæ premia. k ¶ Μελιτόσσω.) με longum est in dictione μελιτόσσω, ut apud Homerum in hyno Mercurij: cuius auctoritatem secutus est Persius dum inquit, Pegaseiū melos. l ¶ Ὀδία.) Ὀδία maris est tranquillitas, post sedatas pro-

cellas arguit, metaphoricis pro felicitate & sequundiori fortuna capitur.

ANTISTROPHE, COLON XVII.

^a Propter uictoriae praemia. ^b Sic semper quod
in die uictoriae bonum obuenit, unicuius mortali-
um summum & acceptissimum est. ^c Me uero co-
ronare illum ^d equestri lege, ^e Aeolico carmine, ope-
rae precium est. ^f Siquidem confido neminem alium
ex his qui hodie uitam ducunt, utraq; bona, scien-
tiam & potentiam, uerius uel peculiarius adorna-
turum hymnorum uarietate praeter me. ^g Deus re-
rum nostrarum moderator id unice curae habet,
ut conseruet solitudinis plenam felicitatem tuam
o Hieron. ^b Quod si is me non subito destituerit,
dulciori porro carmine spero

EPODOS, COLON XIII.

Me celebraturum te.

^a ¶ Propter uictoriae praemia.) Qui Olympicus uictor est, brabeorum
nomine te nictetiorum felix est, inquit. Sed quae sunt illa brabea? In tertia Olym-
piorum Ode brabeum quinquennialis huius agonis oleam uel coronam olea-
ginam fuisse Pindarus testatur. Tanti ergo existimata fuit oleagina corona, ut
eam propter uictor beatus predicari queat? Per sese profecto haudquaquam
tanti fuit: ceterum, ut Cicero etiam tradit, uirtutis nomine plurimi fiebat uicto-
ria. Non spectabatur apud priscos illos lucrum, sed uirtus, sed praeclarum nomen,
sed fama, & gloria: clarissimus enim habebatur per omnem Graeciam Olym-
pionices aliquis. ^b ¶ Sic semper.) τὸ δ' αἰὲς παρὰ μέρον δόλυν,
bonum praesens, uel quod in diem obuenit, uel quod in die uictoriae obuenit, ἀ
παρὰ & ὑμέτερον. Epiphonema est, quod praecedenti gnomen adheret. Quod
cuique mortalium qualibet die bonum perinde atq; uictoribus sua uirtus atque
adeo dulcis uictoria praesto est, hoc sane praeclarissimum est. Generalis Chria
est, qua sua cuiusque uirtus, ars, opera, artificium, quo semper uti potest, comen-
datur. Ad uictoriam tamen proprie pertinet, cuius causa eam Pindarus priori
adnexuit. Pius & studiosis uerius hic locus accommodari potest, quam Olympi-
cis illis uictoribus. Et si enim magno sudore, plerisque uigilijs, excubijs & labori-
bus discipline comparentur, tandem ubi quisquam in illis constanter perdu-
rarit,

rarit, didcem studiorum & laborum suorum fructum, praesentes nimirum ingenuas artes (quibus nihil melius, nihil iucundius, nihil praestantius) decerpere. Diues Pindari poema est, quo sese studiosissimus quisque, communibus locis, chrijs, gnomis, declamationibus, paraphrasibus, uersione in earundem legum, uel diuersarum carmina, exercere potest. c ¶ Me uero coronare illum.) A digressionem, quam supra primae Strophes Epodo orsus est, reuertitur ad institutum, ad uictoris nempe Hieronis praeconia laudesq;. illum, scilicet Hieronem. d ¶ Equestri lege.) Equestri lege, hoc est, pro more equitum, ut par est equites, & eos qui celete uicerint, celebrare. e ¶ Aeolico carmine.) αἰολίδι μολπῇ, Aeolico cantu, id est, uario, uel Lyrico, uel Thebano: quod Aeoles olim Thebas inhabitant, siue quod ipse Pindarus Thebanus fuerit. αἰόλος uarium & mobile significat, ut Scholia HomERICA in explicatione τῷ ἰοῦνθ' αἰόλος adfirmant. Lyrici porro uersus & uarij sunt, & uariarum legum, quare pro Lyrico rectius & simplicius accipitur.

f ¶ Siquidem confido.) Suam poetice modeste laudat, & commendat Hieroni, perinde atque Horatius Mecoenati suam Lyricen praedicat:

Quod si me Lyricis uatibus inseris (inquit)

Sublimi feriam sydera uertice.

Porro in graeco textu hic est ἰὼ δ' ἔσται: neque quicquam hic obscurum est, si relinquitur argumentum esse à possibili, nec iam ad Hieronem, nunc ad Pindarum, nunc ad alios poetas transferatur sermo. ut sit sensus: Opera precium est & conuenit, me Hieronem praedicare: siquidem me hoc efficere commodum posse arbitror & confido. g ¶ Deus rerum nostrarum.) θεὸς ἐπιτροπῆς; deus moderator. Actiologia est, quare possit commodum euehere ad deos Hieronem. Intelligit autem per moderatorem deum Mercurium, Lyrices praesidem. Nam lyrae pater & inuentor est Mercurius, perinde ac est apud Homerum in hymno Mercurij, & Horatium Ode 10. lib. 1.

Mercuri facunde nepos Atlantis, &c.

Te canam magni Iouis & deorum

Nuncium, curuaeque lyrae parentem.

Est igitur haec uatis nostri mens: Mercurius Lyrices inuentor, hymnorum meorum moderator & subministrator, id unice curae habet, ut uictoriae tuae per me celebrentur. h ¶ Quod si is me.) Hoc est, nisi me reliquerint & Musae & Mercurius, in spem uenio, te mihi propediem curru etiam uictoria positum in Olympijs, celebrandum esse. Victoria nanque tua, nouum lyrae meae argumentum & occasionem scribendi subministratura est.

Vbi ipse celeri curru, ad ^asublime clarūq; Cronium accessero, reperta illic auxiliari encomijs meis uia. ^bMihi igitur Musa fortissimum robore ^ctelum augescere facit. Alij alijs rebus admirandi sunt: ^dquod uero à nemine exceditur, regū est. ^eProinde ne longius circūspice. Faxit autē deus, ut hoc uite tempore in regio fastigio perseueres: ego uero sapientia per totam ubique Græciam cōspicius fiam, certaminū uictoribus tanta præconia concinendo.

^a ¶ Sublime Cronium.) Cronium promontorium est Pisa. Circa Cronium, siue Saturnium collem aguntur Olympia. *Ὀὐλύμπιον* appellat, id est, sublimem, uel soli expositum, uel ad uesperam situm. Est ergo Cronium cacumen, Olympiorū periphrasis. ^b ¶ Mihi igitur.) Alios alijs rebus excellere, se Lyrica nonnihil posse confirmat, quale ē Horatij 1. libri 1. Ode argumentum est. ^c ¶ Telum.) Telum *μεταφορικῶς* Odas seu hymnos suos uocat, quibus uictores iaculatur et ornat. ^d ¶ Quod à nemine exceditur.) Pulchra ueluti gradatione utitur, hunc ad modū: Ego sum Lyricus poëta, alij alijs excellunt. Reges uero et principes uictoria, triumphis et rebus omnium præclarissimis pollent. Et quia nedum regio fastigio præemineat, ceterum et uictoria omnium clarissima Olympica cōspicius sit, ideo statim eum hortatur ne ampliora querat, nihil tanto felicitatis culmine augustius esse subindicans. ^e ¶ Proinde ne longius.) Peroratio est, quare regem Hieronem sua regia sorte, et Olympica uictoria contentum esse debere hortatur: atque in eo regno felicem illi rerum successum precatur, sibiq; ipsi eius studij sequundio rem euentum, quo semper uictores Græciæ prædicare possit, optat.

THERONI AGRIGENTINO, QVI

curru uictor euasit, ODE SECVNDA.

STROPHE I. COLON XIII.



^aItharæ impātes hymni, quē deū, quē
heroa, quem hominē sonabimus? At
^bPisa quidē Iouis est, Olympiada ue-
ro instituit Hercules, ^dprimitias spo-
riorum

liorum belli. Theronē uero ob uictoria conspi-
cium currū extollam carmine, iustum hospitem,
murū Acragantis, clarissimorumq; progenito-
rum florem, urbium rectorem.

ENARRATIO.

Theroni Agrigentino hæc Ode inscripta est, cui ab Agrigento, cuius do- Argumentū
minus fuit, cognomen est inditum. Acragas Græcis, Latinis Agrigentum est, ut
Plinius autor est lib. 3. cap. 8. Porro Stephanus tradit, Acraganta Siciliæ ur-
bem à præterlabente flumine appellatā. Duris pleræq; Siciliæ urbes à fluuijs
habere nomenclaturæ testatur. Sunt et qui ab Agragante Iouis et Asteropes
filio nomen oppido factum adfirmant. Polybius et fluuiū et oppidum à regi-
one Agrage nominari sentit, quod illic fertile solum sit, fecundusq; ager: ab
ἀγρός summū, uel ἀγρός ager, ἡ γῆ terra: quasi præstantissimū solum,
uel tellus aruis prægnans. Generis sui stirpem adusque Oedipodem atque The-
banos Theron refert, ipse filius Aenesidami, Geloni tyranno affinis, utpote so-
cer: filiā enim suam illi in coniugē dederat, cui nomen Demarete, à qua et De-
mareteum nomisma appellatum est: Hieroni synchronos: gnatum eius sibi in
uxorem accepit: uicitq; curru, circiter Olympiade septuagesima septima, Ti-
maeo autore, ut scholia. Proinde Theronem laudat à uincente curru, à iustitia, à
liberalitate, à fortitudine, à maiorum claritudine. Digressiones ad Semelen, Ino,
Pelæa, Achillem et reliquos suo loco inspergit suo more. Argumentū uel saltē
exordium duodecimæ Ode suæ ab hac secunda Pindarica Horatius sumpsit,
dum inquit:

Quem uirum aut heroa, lyra, uel acri

Tibia sumis celebrare Clio?

Quem Deum?

a ¶ Citharæ imperantes.) ἀναξίφθορμυες, citharæ uel lyre impe-
rantes, lyram regentes: primum enim carmina panguntur, deinde et lyra ad
eorum melos apparatus. Orditur à propositione, quæ interrogatione et
subiectione constat. Tantum enim ualet interrogationis ambiguitas et respon-
sionis adfertio: Tres, inquit, carminibus iam nunc meis extollam, deum Iouem,
heroa Herculem, principē uero cum qui curru Olympico certamine uicit, The-
ronem potissimum recinam. b ¶ Pisa.) Pisa urbs, ut in prima Ode cō-
memoratum, ubi Ioui templum dicatum, et Olympiaci ludi aguntur. hoc est,
Iouem Pisæensem, qui Pisæ colitur, celebrabimus: adiungens causas semper lau-

dis. Iouem ideo celebrabo, inquit, quod Pisam, certaminis urbem & locum sacrum habeat. c (Hercules.) Quum Elidis regis Augiæ bubile Hercules pæcti quidem mercede purgasset, ac tyrannus iam promissis non staret, arma mouit aduersus tyrannum Hercules, atque tum co uicto, è spolijs Olympicum ludum instituit, in Olympij Iouis gloriam, gratus nimirum illi ipsi, cui uictoriam suam referebat acceptam. Huius Herculani laboris est mentio apud Erasnum in parœmia, Augiæ stabulum purgare. Hic obseruandum, quod Pindarus ab Hercule primum inchoatam & erectam Olympiada dicat. Olympiades, inquit, sunt primitiæ spoliiorum belli. d (Primitias.) ἀργόβιαι, ab ἀργον summum, & βίαι, sunt acerui tritici uel hordei. Euripides ἀποβίαι dicit. Primitias frugū significat. Ideo ut suam translationē & catachresin indicaret, adiecit πολεμῶν, ne quis de fugibus acciperet. e (Theronem uero.) Theronem ob uictoriam quam curru consecutus est prædicabo. τετραορία compositum à τετράς quaternitas, & ὥρην custodire uel iungere. Apud Aristophanem in νεφέλαις, ξωωεῖς duorum equorū copulam habentē bigam significat. Apud Homerum τετράοροι quatuor equi sunt curru submissi. hinc τετραορία, cui quatuor equi submissi currus est, qui & τετραπύρ dicitur. Sunt autē ξωωεῖς Aristophani, & δίφρος Homero, idem. Statim autem magnificis & encomiasticis epithetis ornat Theronem. A iustitia, dum inquit, iustum hospitem, quam erga hospites & externos uel aduenas exercet. A fortitudine, ac patriæ tutela, dum ait, murū Agrigenti. Metaphorice eum murum Agrigenti appellat, perinde ac Homerus Hectorē Troiæ, & Achillem Achiuorum murum & munimentū uocat. Et à claris maiorum imaginibus, dum subdit, clarissimorum progenit. A fascium dexteritate & imperij potentia, dum cludit, urbis uel urbium rectorem. f (Ὀβυνύμων.) Id est, ὀδὸν ξωῶν, hoc est, inclitorum: à Cadmo enim generis sui stirpem deducit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Qui multum animo fessi, ^a sacram habitarunt
 sedem fluminis, ^b Siciliaeque fuerunt oculus, ^c quos
 & ætas fortunata secuta est diuitias & fauorē ad-
 ducēs, ac germanas iuxta uirtutes. ^d At ô Iupiter
 Rheæ fili, ^e sedem Olympi gubernans, certami-
 numque uerticem, Alpheique meatum, oblectatus
 odis, benignus patriam eis adhuc tellurē auge,

Longius

Metaphora.

Eadem Io-
uis prædica-
tio 5. Olym-
pi. id. ode,
strophe 2.

Longius repetit genealogiam & splendorem natalium Theronis, siquidem à Thebanis & ab ipso usque Cadmo. Filius enim Cadmi, ut Menecrates auctor, Polydorus: cuius porro filius Hæmon: qui simulac contribulem quempiam suum occidisset, profugit Athenas, indeq; migrans dissidio facto, cum Argiuis Rhodum inhabitauit: postea Agrigentum uenit. Numerantur autem adusque Theronem generationes uigintiseptem, ad quæ respiciens Pindarus, ait: Qui Theronis maiores multum defatigati, uarijs migrationibus & calamitatibus uexati, sacram sedem fluminis habitauerunt. Infortunia uero & lugubria maiorum fata, leto uictoris hymno admiscet, uti memoria malorum præteritorum, præsentia bona maiora & gratiora fiant, & modestiori animo ferantur.

a ¶ Sacram habitarunt.) Per fluminis habitationem, ciuitatem Agrigentum intelligit, quæ cum fluuiio idem nominis obtinet. b ¶ Siciliæ oculus fuerunt.) Id est, celeberrimi, optimi, præstantissimi, prudentissimi. Oculi enim in corpore reliquis dignius membrum est. Sacram mansionem ideo dicit, quod Agrigentum Proserpine ad Anacalyptria datum esset. c ¶ Quos ætas.) Post diuturnam afflictionem maiorum, secutam felicitatem, pulcherri-
ma transmutatione ait. Sic enim ferè fit, quod aduersitas nõ semper æque præmat, nec unquam perpetuò grauet quos apprehenderit, sed subinde cedere locum meliori fato cogatur. d ¶ At ô Iuppiter.) Decesis est: orat enim ut cum Theroni, tum eius posteris ac nepotibus sequundio rem regni statum, adie-
cto præteritis malis sine, impertiat Iuppiter. e ¶ Sedem Olympi, certaminum uerticem, Alphei meatum, congeries est: per tria enim illa Olympia tantum modo intelligit: quanquã sedes Olympi, hic rectius pro cælo accipitur. Olympus enim mons ob altitudinem suam pro cælo Homero & omnibus usurpatur.

EPODOS, COLON VIII.

Et nepotibus. Quæ uero siue iuste, siue iniuste facta sunt, neq; tempus ipsum, omnium^a pariter, infecta reddere queat. ^bSors tamen fortunata finem addere obliuionemq; horum possit. Inuisum nanque malum, gaudio bonorum oppressum emoritur,

Gnome est consolatoria, qua ne ob maiorum suorum infortunia perturbetur, pulchre Hieronem docet. Si quid minus iuste uel dextre factum, boni consulendum est, inquit: quandoquidem fieri non possit, ut factum sit infectum: tum eius obliuiscendū est, meliore iam aspirante fortuna: dum ferè ita fieri consuecit, ut

D

mala bonorū presentia in auras abigantur. Leuiter interim attingens, ac uelut adumbrans diffensionem, quæ inter Theronem, Gelonem, & Hieronē uiguit: neque accusans, neque damnans peccatum, sed celebri hac prouerbiali gnome, Quod factum est, infectum ut sit, fieri nequit, celans. a (Pater.) Obseruandum quod Tempus omnium patrem appellat, quod cuncta fiant temporis procursu, cunctaq; intercant & redeant, adeo ut quæ nostris uiribus impossibilia sunt, à tempore fieri queant. Regna transferre, dialectos & exteras loquendi proprietates cuiuspiã patriæ inferre, mores & religionē mutare, res sunt quæ à multis mortalium myriadibus confici nequeant: omnia tamen ista, tempore uidemus effecta. Infantibus uires, iuuenibus robur, uiris senectam, nemo præter tempus confert. Arbores iam nunc pulcherrimis suis fructibus nemo cōmodum orbare, nemo nudare, nemo nudatas denuo uestire potest, nisi solum tempus. Fortunam acerbam, in propitiam atque sequundā, nemo præter tempus transmutare potest. Et ut uno uerbo omnia complectar, quicquid à cōdito mundo in hunc usque diem contigit, tempore contigit. Hinc Sophocles, tempus omnia audire, omnia uidere, omnia reuelare dicit. Vnde & prouerbiū natū est, Tempus omnia reuelat. Et Germanis uulgatum adagium extat, Rosas proferre tempus. Huc pertinet, quod prima ode tempus sapientissimū testem appellauit. Vt ergo Pindarus leto epinicio tristia non ita manifeste interserat, quæ cum de maiorum ærūnna, tum Theronis etiam cum Hierone diffensione adferri poterant, calamitosi illa planè cōtictet, ita tamen, ut quibus perspectum Theronis stemma sit, satis intelligant. Quasi dicat: Nolo hic referre superiorum temporum calamitates: uerum si quid minus prospere accidit, susq; deq; ferendum est. Egregia sententia, tristū lenimen, & ueluti pharman adferens. Quod factum est, inquit, neque ipsum omnipotens tempus efficere potest, ut sit infectum: duo prouerbia in unam sententiam coagmentans. b (Sors tamen fortunata.) Vnicum tristium præteritorū remediū esse, non quod permutari, sed quod per sequundiorum rerum successum, obliuione sopiri possint. c (Inuisum nanque malum.) Præterita mala obliuioni tradi, meliore spirante Zephyro, sed minime permutari posse, propositione quadam per digressionē docet. Estq; hæc præclara gnome, quæ prioris propositionis rationē reddit. Et quia hic sententia est cū ratione, ideo schema est $\pi\rho\sigma\sigma\epsilon\tau\acute{o}\lambda\omega\sigma\iota\varsigma$. Atqui ut penitus intelligatur quid per exacta mala $\alpha\epsilon\upsilon\gamma\mu\alpha\tau\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ intelligat poëta, huiusmodi, quam scholia adijciunt, historia est cōsideranda. The-
 ron Agrigentīnorū rex Geloni filiam suam Demaretē in uxorem dedit, quā defuncto uita Gelone, Polyzelus eius frater duxit, regnūq; fratris sui, unā cum coniuge suscipit. Cui & potentiam & præclarum nomen inuidens Hie-

Historia

ron

non, prætextu belli aduersum Sibaritas gerendi, ex insula Polyzelum educti: ubi quum strenue bellando uictor euasisset Polyzelus, nihil porro habens quo eum iuste Hieron impeteret, nouas tamen technas moliebatur. Quam ob rem Theron exulceratus, & indignabundus cum ob filiam, tum generum, expeditionem destinare aduersus Hieronem uolebat. Quod bellum tamen Simonides Lyricus poeta diremit, tantæq; inter eos cõcordie autor fuit, ut affinitate quoque archius iungerentur, Hierone Theronis sororem in uxorem accipiente.

STROPHE II. COLON XIII.

Quando diuina prouidentia procul aduexit^a rit^b altas diuitias. Qui sermo ad generosas Cadmi filias item pertinet, queis ubi^d grauiâ perpeffæ sunt, ingens luctus decidit præ potioribus bonis. Viuit nunc apud superos, Iouis fulmine iccta, crinesq; passa Semela: eam amore prosequit incessanter Pallas, & Iupiter pater impense, unaq; filius^b hedera coronatus.

a ¶ Quando diuina.) Cohæret cū sine præcedentis Epodi. b ¶ Altas diuitias, magnas, potentes ab effectu. c ¶ Qui sermo ad generosas Cadmi.) Exemplis Cadmi filiarum probat, transactorum malorum obliuia, præfenti maiori felicitate uenire. Recte à Cadmo Thebarum conditore paradigmata citat, quandoquidẽ ad Thebanos genus suum refrat Theron.

d ¶ Grauiâ perpeffæ.) Scilicet Ino, Semele, Autonoe, Agaue. e ¶ Ingens luctus.) πῑνῶ, id est deicitur, obscuratur. f ¶ Semela.) Σεμελα Cadmi filia ex Ioue uterū ferens, Iunonis insidijs circumuentâ, Iouem, ut diuina formâ, qua Iunonem soleret, se adiret precatur, instinctu anus, in quam sese Iuno transformarat. Quod ubi Iupiter recusare non posset, fulmine exusta est, erepto Baccho tamen ex aluo matris, quem & femori suo insuit Iupiter, donec expleto foetus tempore denuò nasceretur. In dearum ergo numerum sub mortem illam transfudit Iupiter, ut hoc pacto ex ingenti liberata calamitate, summam adeptâ sit beatitudinem. Fabula est apud Ouid. 3. Metamorph.

g ¶ Pallas.) Pallas tanquã dea indigena amat Semelen: nam Cadmus ei statuam posuerat, Oncis Boeotie uico, ubi & Oncea Minerua colitur.

Πῑλῑον τῖ δὲ μοῖραι.

Membrum isthuc Demetrius Triclinius reseuit, ut quod faciat Strophem hanc

secundam uno colo reliquis abundantiorē. **h** (Hedera coronatus.) Dionysius est siue Bacchus Semeles filius, cui hedera dicata. Quamquam & Apollo & poëta hedera ornentur. Pulchre autem & poëta hedera Baccho & Apollini cōmunem gestant, dum nihil præclari citra Bacchi cyathos ædant.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ferunt præterea & inter marinas Nerei filias
 " Inoa incorruptibilem perpetuò uitam ducere,
 " neque unquam interituram. ^b Iam statam mortis
 " horam prorsus non habent mortales, neque un-
 " quam quietum^c diem, Solis prolem, cum innoxio
 " bono finiemus. Fluctus autem aliàs alijs cum^d felia
 " citate & infortunio inuaserunt humanū genus.

Alio paradi-gmate sententiam priorem probat. **a** (Inoa.) Ino Cadmi filia, quum filium suum Learchum à furore percito rege suo interfectum uideret, ipsa facti atrocitate in rabiem acta, præcipitem sese in mare dedit, ubi Veneris precibus in Leucothean marinā deam transmutata est. Verum de hac fabula pluribus in Isthmijs agetur. Meminit huius Ouid. 4. Metamorph. & Homerus Odysf. 7.

Τὸν δὲ ἴδεν καὶ δαίμων θυγάτηρ καλλίσφρον' Ἰνώ
 Λαοκοθήν, ἣ περὶ μὲν ἔλω ἐροῦτος αὐδύεσσα,
 Νῦν δ' ἄλως γυναικί πελάγεσσι θεῶν δζέμορε τιμῆς.

b (Iam statam mortis horā.) Tristius quod subiungit. Oedipodis parricide (à quo genus Theronis propagatum) facinus, præclara gnome lenit & anteuertit. Incerta, inquit, certissimæ mortis hora. Enimvero fieri haudquaquā potest, ut & læta & felicia omnem perpetuò hominis ætatem excipiant. Ea enim est rerum uicissitudo, ut læta tristibus, tristia lætis permulentur: quando ut est apud Homer. Ilia. 24. duo in Iouis limine dolia reposita sint, quorum alterum dona malorum, alterum dona bonorum contineat. Quod si cuiquam ex utroque dolio mixta dona impertiat, ille aliàs malo, aliàs bono sanè occurrat. Proinde non mirum esse, si inter maiores Theronis reperiatur qui malo fato sit agitatus, nimirum Oedipus. **c** (Diem solis prolem.) πρόσθεσις est, habens admixtam metaphoram. Dies est filius solis, id est per solem generatur. Solis enim præsentia aërem caliginosum illustrans, lumen uniuerso mundo parit, cui dici nomen indidius: neque quicquam dies est præter solis fulgorem & claritatem.

claritatem. Et quia Theron ad Cadmum & Oedipodem genus suum refert, placet hic ex Scholijs annectere genealogiam eius. Laij filius Oedipus, Oedipodis Eteocles & Polynices, Polinicijs Thersander, cuius Tisamenes, cuius Anteston, cuius Theras, cuius Samus. Huic duo filij erant, Telemachus & Clytius: quorum Clytius sanè mansit in Thera insula, Telemachus autem è regione illi collecta manu Siciliam ingreditur, e illuc loca obtinens. Ex hoc prognatus est Chalciopeus, cuius filius Ommenides, cuius Aenesidamus Theronis ille parens. d (Θυθυμία & πόνος.) Elegans est hic anthites, in dictionibus felicitas & infortunium: græce enim hic sibi opponuntur mutuò θυθυμία & πόνος, sicut δυστυχία & ευτυχία, felicitas & infelicitas, eufortunium & infortunium.

Genealogia
Theronis
ab usq; Oe
dipode ad
Aeneside
mū pare
tem.

EPODOS, COLON VIII.

Sic & fatum, quod auitum Theronis stemma fortunatū & potens reddidit, cōtrarij quiddam etiam malī alio quidem tempore adducit, perinde ac in Oedipode ^afatali nato perspicuū fit, qui patrem sibi obuiū Laium ^boccidit. ^cSed ab Apolline olim ædito ^doraculo satisfactum oportuit.

Tertium de Oedipode exemplum iam adducit, quo humane fortune instabilitatem confirmat. παλιντρέπελον pro ἀντεξεμυλόν. a (Fatali nato.) Fatalis natus Oedipus, qui fatū protulit in lucem, uel qui oraculum fatale compleuit, uel fatum producens in rem & euentum, uel qui ex fato illi natus est. b (Occidit.) Vt Oedipus patrem suum Laium sed ignorans occiderit, Sophocles pulcherrime tractat in Tragœdia quam inscripsit Oedipodem Tyrannum. c (Sed ab Apolline.) γν' ἢ πυθῶνι χρὸς δν. Pytho locus est Delphis, ubi oracula ædebat Apollo. Hinc Apollo Pythius. A Pythone serpente tamen nomen habet & locus & Apollo, illic sagittis eius, dico autem Apollinis, interfecti & putrefacti. Sed in Pythiorum origine hæc fusiuss explicabūtur. Pro Delphico hic oraculo poëta usurpauit. d (Oraculo.) Oraculum uero in quod hic Pindarus intuetur, huiusmodi est:

παλιντρέ
πελον.

Λαίε λαβδαικίδην, παλδ' ωρ γγν' ὀλβιον αἰτέας.

Δάσω τοι φίλον ὕδ' ἀτὰρ πεπρωμένον ὄξ'.

Σὲ παιδὸς χεῖρεσσι λιπῆν φάσ' ὥς γ' ὕδ' οὖσε

Ζεὺς κρονίδης, πέλοπος συγγεαῖς ἀράσι πιθήσας.

Ὅν φίλον ἤρπασας ὕδ' ὅδ' ἠνέξατό σοι τὰδε πάντα, hoc est:

Oraculum
Delphicū.

Laie Labdacida, prolem petis ipse beatam,
 Quæ semper pudhra sit postritate renidens:
 Charus quare tibi nascetur filius, acri
 Euentu: per quem solis tibi lumen ademptum,
 Et uitam flebis: sic fata uoluntq; iubentq;
 Talia donauit precibus Saturnius atris
 Tantalij Pelopis: natum quia dempseris illi.
 Hinc peperit tibi tanta suis incommoda uotis.

STROPHE III. COLON XIII.

Atqui toruū uidens ^aErinnys, perdidit ei ^bmutua cæde superstitem eximiam & martiam sobolem. Relictus est enim Thersander cadente Polynice, ^cnouis certaminibus, ^dprælijsq; belli præclarus, germen auxiliare ^eAdrasteidum familiæ, fex qua seminis radicem Theronis adsumit domus. ^gDecet ergo ut nos ^hTheronem encomijs, carminibus, ⁱlyrisq; ueneremur.

^a (Erinnys.) Quas Latini furias, Græci Erinnyas & Eumenidas appellant, inferas illas deas, scelerū omnisq; mali cū suscitatrices tum punitrices. Nūmerantur tres, Tisiphone, Alecto & Megæra. Concitate uero mentis siue motus, siue affectus, hisce furijs poëta adumbrarūt. *ἑρυννὺς* mentis litem et pro uocationē sonat, ab *ἑρὺς* & *ῥοῦς*. *ὀμνῶν* ab *ὤν* bene, & *μνῶ* & robur uel mens: per antiphrasin: minime enim bonus animus in Eumenidibus, uel uirtus conspicitur. Tisiphone ultionem cædis, à *τίσις* uindicta, & *φόν* & cædes. Alecto nunquam desinente, ab *ἄ* & *λύγωμαι*. Megæra odium est. Quibus uocibus quàm animi nostri motus significantur, nemini non constat.

^b (Mutua cæde.) *σὺν ἀλλήλοφονίᾳ*. hoc est, Erinnys ut paricidiū Oedipodis ulcisceretur, filios eius Eteoclen & Polynicen ad mutua concitauit arma, ita ut frater in fratrem insurgeret, alter alterum armis adoriretur. Quo prælio uterque perierūt, supersite Thersandro Polynicis filio. ^c (Nouis certaminib.) Noua certamina expeditionem, qua Thersander & Diomedes aduersum Thebas dimicantes, parentum suorum necem uli sunt, appellat: ut Scholia. ^d (Prælijs belli.) *μάχης πόλεμος*. Discrimen est inter *πόλεμος* & *μάχην*, perinde atque apud latinos inter bellū & præliū. *πό-*
λεμος

λεμ. ut bellum, tempus est durantis pugnae, etiam si nullus fiat conflictus: μάχη ut praelium, ipsam hostium conflictationē significat: Ammonio autore.

e ¶ Adrasteidum familie.) Enallage numeri est ἀδραστείδων, pluralis genitiuus à recto ἀδραστῆς: patronimicum est fœmininum ab Adrasto, Adraști filiam significans. Thersander enim Polynici, ex Argea Adraști Sicyoniorum et Argi regis filia, natus est. f ¶ Ex qua, scilicet Adrastride, uel Thersandro: interempto enim patre, à supersite matre, ipsam deuenerans, ducit genus uates: sic per Adrastridis familiam, nepotes et posteros Argea atque adeò Adraști intelligit, uel ipsam suam Thersandri posteritatem.

g ¶ Decet ergo.) Redit à digressione ad institutū: post interfecta enim maiorum Theronis felicia et infelicia, ad eius encomia reuertitur.

h ¶ Theronem.) τῶν ἀντιστάμεν. Periphrasis est Theronis: pater enim Theronis Aenesidamus. Græcis in more est, ut si filium uel filiam alicuius efferre uelint, id per articulum masculinum uel fœmininum genitiuo patris, uel etiam matris præpositum faciant: ut, ὁ ἀντιστάμεν, filius Aenesidami: ἡ δῖος, filia Iouis: ὁ ἐπῆφες, Epaphi filius. i ¶ Lyrisq.) In exordio huius ode, ἀνὰ ξιφὸρμιγγες ὕμνοι dicebat: φὸρμιγγα intelligens, quam hic lyram, et sæpe citharam appellat. Quare quum et interpres ubique frè per lyram citharā accipiat, est quur equidem opiner etiam Pindaro citharam et lyram idem fuisse organon. Quod et Horatiū sensisse puto, dum principium huius ode imitans, ubi in primam uocem ἀνὰ ξιφὸρμιγγες intueretur, canit: Quem uirum aut heroa lyra, uel acri, Tibia sumis celebrare Clio? ita quod per lyram respexerit nedum ad suam lyricen, sed ad ipsam etiam dictionem ἀνὰ ξιφὸρμιγγες. Nec me clam est refragari sententiæ meæ Anaxilæ λυροποιῶν apud Athenæum Dipnosophistarum 14. qui lyram à cithara se iungit hisce uersibus:

Εγὼ δὲ βαρβύτος, τριχόρδης πεκτίδας,
Κιθάρας, λύρας, σκινδαψὶς ἐξερτνόμεν. hoc est,
Et barbitos ego ac trichordas pectides,
Citharas, lyras, scindapsos noui tangere.

Quibus ipse Anaxilas uersibus aperte palam à cithara lyram segregat. Equis nō possit asseuerare φὸρμιγγα uel citharā et lyram à Pindaro usurpari, pro uarijs organis quibus ludere potuerit: non autem idem fuisse Musices instrumentum propterea. Et ego profecto malle accedere Anaxilæ, ni Pindarum hæc duo miscere uiderem, et scholia citharam sæpe per lyram interpretari. Quumq; sint scholia doctissima, nō opinor adeò à Musica alienos fuisse, ut ignorarent, quid citharā, quid lyram nominarent, eorum conscriptores. Quæ

re interim ab Anaxilao illo dissentienti mihi ueniā dabunt eruditiores, ubi certius discrimen attulerint: cōniuebūt etiam, ni fallar, manes Anaxilai, si uideant me, non prorsus temere in instrumentorum Musicorum ratione cecutire. Præterea apud Aristophanem in Nebulis lyram & citharam idem esse apparet, ex eo loco, quo Strepsiades de filio in hunc modum conqueritur:

Ἐγὼ ποῦ μὲν αὐτὸν τὴν λύραν λαβόντ' ἐγὼ κέλευσε,

Ἄσται σιμωνίδης μὲλ' αὐτοῦ κελὸν ὥς ἐπέχθη.

Ὅδ' ἔνθ' ὥς ἀρχαῖον εἶν' ἔφασκε τὸ κυθαεῖζον.

Quo loco si lyra & cithara diuersa essent, λυεῖζον & non κυθαεῖζον dicere debebat.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Siquidem in Olympico certamine ipse ^b coronam accepit: ^c in Pythico & ^d Isthmico cōmunes ad ^e eiusdem sortis fratrem ^f gratiæ, per quadrigas quæ duodecies cursu rotabantur, adduxerunt ^g flores. ^h Esse uero certaminis expertum, uictoriaq; insignem, à tristibus liberat. ⁱ Præterea diuitiæ uirtutibus exornatæ uariarū rerū opportunitatem adferunt, non modicam, sed arduam atque adeo seueram sollicitudinē suppeditantes.

a (Siquidem.) Ratio, quare Hieronem laudari conueniat, propterea quod Olympicā sit uictoriam adsecutus. b (Coronam.) γέρας munus significat, quo honoratur quisquam. Isocrates in περὶ ἑρασλείας, ἱεροσώλῳ pro γέρας usurpat: & in encomio Helene γέρας appellat, quod in περὶ ἑρασλείας ἱεροσώλῳ. Metaphorice per coronam reddidi: eam enim ipsam uictoriam per munus illud intelligit. c (In Pythico.) Pytho Apollinis urbs, ut Stephanus testatur, ubi Pythia, ludi, aguntur: unde hic pro Pythicis ludis accipitur. d (Isthmico.) Isthmos autem inter duo maria angustiam significat, quo de Pomponius Mela lib. 2. sic inquit: Megarensiū tractus Isthmon attingit: hoc illi cognomē est, quia quatuor millium spatio Aegeon mare ab Ionio submouens, angusto tramite Helladi Peloponnesum annectit. In eo est oppidum Cenchræ, Fanum Neptuni, Ludi quos uocant Isthmicos celebres. Hæc Pomponius. Porro ab Isthmo ἰσθμιάζειν prouerbiū deditur. Verum de his uberius in origine Pythiorū & Isthmiorū differitur. Proinde

inde

inde laudat Theonem ab Olympica, Pythonica & Isthmica uictorijs. Est autem in Olympiorum supra origine demonstratum, ut celeberrima totius Græciae & spectacula, & præcipui præ reliquis ludi fuerint Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. e ¶ Eiusdem sortis.) ὁμόκλεος pro ὁμόκληος Dorica dialecto, quæ n in æ mutat, ab ὁμῶς simul, καὶ κληῖος, & sors uel hereditas. ἀδελφεὸς ὁμόκληος, frater qui eandem cum fratre hereditatem adit. Quæ enim, ut Cicero finit, frater sit alter ego, recte fratres & sunt & dicuntur ὁμόκληοι, ut ita quod unius sit, ad alterum etiam pertineat.

f ¶ Communes Gratia.) Fratrum cōmunes Charites dicit, hoc est cōmunes honores, cōmunem uictoriam: fratrem Hieronis in Pythijs & Isthmijis item uictorem abiisse adfirmans, nomen tamen fratris non exprimit. Quid uere & quales sint Charites, decimaquarta & ultima Olympiorum ode Pindarus in lucem profert. g ¶ Flores.) Per flores uictoriam uel brabeum accipit, μεταφορὰ ἐστὶ.

h ¶ Esse uero uictoriae expertum.) A fructu & commoditate uictoriae laudat Theonem. Cōmoditas & præmiū uictoriae est, inquit, liberare à δυσφρονῶν, id est, amaris, difficilibus, tristibus, iniucundis. Est enim τὸ δύσφρον, contrarium τῷ εὐφρονι. δύσφρονα igitur, quæ menti cum contraria, tum molesta sunt, significat: à uocula δύς, quæ difficultatem in compositione notat, & φρῶ mens, præcordia. Summa, uictoria celebriorem & magnificentiorem quempiam reddit. i ¶ Præterea diuitiæ.) A diuitijs & potentia prædicat Hieronem, diuitias uirtuti iunctas ceu fontem uictoriae efficiens, haud uulgari certe gnomo. Victoria citra sumptum fieri non potest: sumptus diuitias requirit. Diuitiæ uero sine uirtutibus non sunt ornamento, sed uirtuti iunctæ, summū mortalibus honorem impertiunt: suntque præcipuorum, ut uictoriae, ut triumphi, bonorum causa.

EPODOS, COLON VIII.

Quin & clara huiusmodi diuitiæ stella & uerum homini lumen sunt. ^a Nam has qui possederunt, nouit quid futurū sit: nempe quod post mortem iniustæ mentes mox luant cōmissa. Quod enim ^d in hoc Iouis imperio delictum est, apud inferos ^e quis punit, ubi & inimicitia suæ, & poenæ antea, haud iniuste iudicans, rationē dederit.

Sententiam de diuitijs uirtuti iunctis prosequitur, quantum homini cōmodum exponens, fusius dilatans earundem fructum. Fulgida, inquit, stella diuiti-

E

tia sunt hominibus, hoc est, nec diuitiae citra uirtutem, nec uirtus citra diuitiae consummatum reddit hominem, perinde atq; Callimachus ait:

Οὐτ' ἀρετῆς ἀτερ ὄλβος ἐπίσ' ἀνδρῶς ἀέξ' εἰς,
οὐτ' ἀρετῇ ἀφένιο. δίδου δ' ἀρετῷ τε καὶ ὄλβῳ.

Et Sappho:

ὁ πλοῦτος ἀνδρ' ἀρετῆς οὐκ ἀγαθὸς σωοίκος.
ἢ δ' ἄμφοτέρω κρείσσις δὴ δαίμονιάς ἐχ' τὸ ἀκρόν.

Felicem non diuitiae uirtutibus absq;

Efficiunt quenquam, nec contrā: ceterum utraq;

Sapphus Senarij:

Opes citra uirtutis eximium decus

Domum male incolunt. Sin has commisceas,

Felicitas hinc summa belle nascitur.

a ¶ Clara diuitiae stella.) ἀστὴρ ἀελίου. ἀστὴρ unica firmamenti stella est, ut Sol, Luna, Venus, Saturnus, Alramech. ἀστρον uero ex multis stellis formatum animal, ut Orion, Vrsa, Syrius, Leo, Cancer, & id genus alia: Ammonio autore. b ¶ Nam has qui possederit.) A fructu diuitiarū uirtutibus ornatarum amplificat. Fructus, inquit, huiusmodi potentium qui uirtutibus iuxta sunt compti, sunt, agnoscere quid post hanc uitam bonis, quid malis obuenturum sit, apud inferos. Quo pariter monet pius uates, ut hanc uitam ita transigamus, ne malorum poenis adiudicemur, sed ut gaudio potius bonorū defuncti uita addamur. c ¶ Iniuste mentes.) ἀπείλαμοι φρονέες, mentes iniurie, uiolente, ab α particula nō sterotica, sed augendi potius: et πάλαι, machinatio. Scholia ἀπείλαμοι per βίαιοι reddunt. d ¶ In hoc Iouis imperio.) Periphrasis est terrae, quum dicit, γ' τῆδε Διὸς ἀρχή. pro γ' τῆδε Διὸς ἀρχή. Mundum intelligit, uel terrarum orbem. Trium enim fratrum tria sunt regna, Neptuni mare, Plutonis tartara, Iouis coelum & terra. Ergo in hoc Iouis imperio, aequae est ac si dicā, in hac terra, quam Iupiter perinde gubernat, atque coelum. Periphrasis. e ¶ Quis punit.) Aliquis, Pluto nimirum, uel Aeacus. Sontes apud inferos & malos castigari docet.

STROPHE IIII. COLON XIII.

Aequae autem noctu semper, & aequae interdiu solem habentes continuum, boni uita fruuntur, nec terra nec mari, paupertatis abigendae causa operantes: sed enim apud colendos deos qui ui-

ta in

tæ integritate gauisi sunt, ^b illachrymabilem ducunt ætatem. ^c Alij uisu incomprehensibilem laborem ^d sustinent.

Pœne fontium apud inferos, gaudium simul beatorum subiungit. *Dieta* $\kappa\upsilon\upsilon\alpha\mu\pi\ \pi\acute{\epsilon}\delta\alpha$ Isocrati in Trapezitico & Paragraphico iudicium est. Medicis & Luciano in *διαιτη*. Nigrino uiuendi quandam rationem signat. Pindarus pro uictu usus est. Estq; hoc loci $\kappa\epsilon\upsilon\alpha\omega$ pro $\kappa\upsilon\upsilon\alpha\mu\pi$, per epenthesin & ectasin. Horatius dum prima Epistola inquit,

Impiger extremos curvis mercator ad Indos,

Per mare, pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.

interpretatur quid sit quod hic Pindarus ait, $\kappa\epsilon\upsilon\alpha\omega\ \pi\acute{\epsilon}\delta\alpha\ \delta\iota\alpha\iota\tau\eta$.

a ¶ Qui uitæ integritate sunt gauisi.) $\delta\omicron\pi\kappa\omicron\varsigma$ iuramentum est siue iurandum: hinc $\epsilon\upsilon\delta\omicron\pi\kappa\iota\alpha$ pietatem & iustitiam significat: $\epsilon\upsilon\delta\omicron\pi\kappa\omicron\varsigma$ pius, iustus est, quasi sancte deierans. Nam qui ueretur nequicquam deorum testimonium in sue rei confirmationem accersere, ne ille mihi pius uidetur. Sicut econtra impius periurus. Qui enim periuriū cōmittere audet, in eo nulla pietatis profectio mica esse potest. Ergo quum ait uates: $\omicron\iota\tau\iota\upsilon\varsigma\ \epsilon\chi\alpha\epsilon\pi\omicron\upsilon\ \delta\iota\omicron\pi\kappa\iota\alpha\varsigma$, latine sic non omnino inepte redditur: Qui morum sanctitate, seu uitæ integritate, & iustitia, & id genus uirtutibus gauisi sunt. Summa, quibus placuit in hac terra uirtus. b ¶ $\delta\epsilon\delta\lambda\alpha\kappa\epsilon\upsilon\omega$.) Illachrymabilem ætatem transigere, est felicem uitam ducere, lachrymis & mœrore uacantem. c ¶ Alij incomprehens.) Alij, id est mali, quorum primo feci mentionem. Per reiterationem & antithesin. $\alpha\pi\gamma\omicron\sigma\omicron\pi\alpha\delta\epsilon\upsilon\ \pi\acute{\iota}\omicron\upsilon\upsilon$, inuisibilem laborem & afflictionē habent: id est, adeo magnum cruciatum sustinēt, ut neq; uisu, neq; cogitatione aestimari queat: per translationem uerbi corporis ad animum. d ¶ Sustinent.) $\delta\alpha\chi\epsilon\omicron\nu\lambda\epsilon$ Doricum, pro $\delta\alpha\chi\epsilon\omicron\nu\sigma\iota$, hoc est uehunt: ab $\delta\alpha\chi\omicron\varsigma$ uehiculum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quicunq; dein perdurarunt ter utrinq; agentes à uitijis prorsus alienam seruare mentem, abierunt à loue sibi destinātā uiam, iuxta Saturni habitationem, cui nomen ^a Tyr sis, ubi beatorum insulam, Oceanides auræ circūcirca perflant, ubi flores instar auri collucēt, alij quidem terræ, alij uero splendorum arborum, alios uero aqua nu

trit,^b quorum flexuris & coronis manus ornant.

Pythagoræ dogma de transmigratione animorum in alia corpora introductum. Opinio enim eius erat, quod si homo pure uixisset, in boni rursum hominis corpus per natiuitatē immigraret: sin impijs uitij sese polluisset, in effera etiā & fœda animantia scedere eius animum, ut in uersos, in sues, in lupos, & reliqua id genus. Pindari hic sententia est, animam ubi ter transmutata fuerit, hoc est, ubi per migrationem in alia corpora ter in terris egerit, & per mortem uel separationem ad inferos descenderit, quiescere, nec porro permutari: maxime uero bonorum uirorum animas. Secutus fortasse Pythagoræ, quæ fertur, triplicem permutationem: ter enim, non amplius, animus eius in uarijs corporibus uixisse traditur. Nam & ipse Pythagoras primum se fuisse Euphorbum in bello Troiano fassus est, ut Plutarchus testatur in uita Homeri, & Ouidius in permutatione formarum lib. 15. dum sic apud eum Pythagoras loquitur:

Morte carent animæ, semperq; priore relicta
Sede nouis domibus uiuunt, habitantq; receptæ:
Ipse ego (nam memini) Troiani tempore belli,
Panthoides Euphorbus eram, cui pectore quondam
Hæsit in aduerso grauis hasta minoris Atridæ.

Postea Pythagoras factus: postremo in gallum transmutatus. qua de re Lucianus festiuit ludit in Micyllo. Proinde qui ter in hoc seculo per suam mutationem uixerint, ac uitam suam à uitij contaminatam seruauerint, in insula Beatorum tandem interquiescunt, prope Tyrsin Saturni regiam, in qua Saturnus demoratur. a ¶ (Tyrsis.) Tyrsis Saturni urbs & regia est, in insula beatorum in Oceano sitis, Homero teste. Describit autem Tyrsios & insula beatorum amœnitatem æque Pindarus, atq; Homerus Elysij campi iucunditatem Odyss. A. b ¶ (Quorum flexuris.) Interpres sic hunc locum mutat: Vnde, à quibus floribus, arboribus, terra & aqua germinantibus, ornamenta & coronas manibus suis beati nectunt. Alij Pindari uerba sequentes, intelligunt ut reddidi, sed caput adijciunt euidentioris sententiæ gratia, ut sit, manus & capita ornant coronis.

EPODOS, COLON VIII.

“In rectis consilijs Rhadamæthysos,^b quem pater habet Saturnus promptum sibi assessorem, Rheæ supremam omnium thronum occupantis maritus, Peleus & Cadmus in his etiam bea-

torum nunc

torum numerantur locis. Quò & Achillem The-
tis mater Iouis animo^d precibus flexo, detulit.

a ¶ In rectis.) Beatos gaudere, coronas frondeas neectere dicit, Rhada-
manthi uoluntate & consilio: hoc est, per Rhadamanthum id illis permittitur,
qui omnia in ea insula dispensat: uel, in eo beatorum loco Saturni nomine guber-
nat. b ¶ Quem pater.) Breui dilatatione officium Rhadamanthi
exponit, cum esse assefforem Saturni dicens. c ¶ Peleus & Cadmus.)

Statim duos summos principes eius loci incolas recenset, quo animū addit Hie-
roni, ut horū ille uestigia ingressus, eò tandem etiam perueniat. Imitatus est Ho-
merū hoc loco 4. Odysseæ, ubi Proteus marinus deus futura olim Menelao præ-
nūciat, nempe quem nā sit uitæ suæ adsecuturus finē, quò item post fata ferendus:

Ἀλλὰ σ' ἐς ἡλύσιον πεδίον, καὶ πείρατα γαίης,
ἄθανάτοι πύμψουσιν, ὅθι ξανθὸς ῥαδάμανθος,
τῆ πόρ' ῥήϊσιν εἰοτὴν πέλα' ἀνθρώποισιν,
ὅν νιφετός, οὐτ' ἄρ' χρεμῶν πολὺς, ὅτ' ἔ ποτ' ὄμβροθ,
ἀλλ' ἄς ἐφύροιο λυγίπνυντας αἰήτας,
ὠκεανὸς ἀνίστην ἀναψύχην ἀνθρώποις,
ὅνεκ' ἔχθρ' ἐλγύνω, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἔοσι.

Porro apud Cymmerios populos in Oceano descensum ad inferos Home-
rus 11. Odys. collocat: perinde ac Tyrfin beatorum & urbem & insulam in
Oceano constituit hic Pindarus. Est ergo Tyrfis Pindarica & campus Ely-
sius Homericus Odys. 4. idem. Saturnus itaq; summus inferorum maxime bea-
torum præsul est, Rhadamanthus asseffor & iudicis minister. Quinetiā Rha-
damanthus ipse iudex manium est, cuius iudicia recta & iusta sunt. Latinis fa-
cile domantem nomen illud sonat, πῶς δ' τὸ ῥᾶον καὶ λαμάζω. Et recte qui-
dem: nam is sua potentia impios tormentis, pios Elysio campo seu Tyrfi ad-
iudicat: unde & ab eius omnium æquissima necnon iustissima sententia natum
est adagium, Rhadamanteū iudicium. Peleus Achilles pater. Cadmus The-
tis conditor, ad quem generis sui stirpem Hieron retulit. Ideo autem Cadmi
cecu iusti & pij principis meminit, ut huiusmodi sibi maiorum uirtutem ob
oculos ponat Hieron, ut paulò ante indicatum.

d ¶ Precibus.) Λιταῖς. Litas filias Iouis Homerus Iliados nono, &
elegantissime, & diuino planè ingenio, & pijsima sententia describit, à uer-
bo λίσσομαι supplico. Supplicationes uadet. Mater ergo Achilles supplica-
tione permouit Iouem, ut liceret sibi filium suum Achillem in Troiano prælio
fufum, ad eam beatorum insulam transferre.

^a Qui Hecforem, ^b cum praelio non persistens-
tem, Troiae firmam antehac columnam subuer-
tit, ^c Cycnumq; Neptuni filium & ^d Aurorae gna-
tum Memnonem Aethiopa neci dedit. ^e Multae
mihi sub cubito in pharetris acutae sunt sagittae,
intelligentibus modo sonantes. At omnino inter-
³⁰ pretatione opus habent. ^f Sapiens natura mul-
³⁰ tarum rerum gnarus, discentes ubi inepta loqua-
³⁰ citate corui immoderata garriunt,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Aduersus diuinum Iouis alitem.

^a ¶ Qui Hecforem.) Ab insigniter gestis rebus Achillis amplificat, Graecorum principum fortitudinem extollens, dum Hecforem et columnam et murum Troiae, per ἄλκιυτον, ab Achille fustum dicit. ^b ¶ ἄμυχον.) Imbellem Hecforem uocat, respectu Achillis, ἀσπαῖν κίονα, id est, immobilem columnam, in cōparatione ad reliquos et Troianos et Achiuos. ^c ¶ Cycnum.) Cygni duo fuisse, alter Martis, alter Neptuni filius. Martis gnatum infidias neſcentem uiatoribus, eque caſorum capitibus templum genitori Marti extruere uolentem, Hercules interfecit. Cycnus uero Neptuni, Troianis auxilio ueniens, ab Achille demissus est orco, quum aduenientibus Graecis prohiberet ad portum adpulsum. ^d ¶ Aurorae gnatum Memnonem.) Tithonis et Aurorae filij duo fuisse, Memnon et Emathion. Memnon ab Achille interemptus est, Emathion ab Hercule. ^e ¶ Multae mihi sub cubito.) Allegoria est, pro, multae acutae cogitationes et animo meo et cunctorum prudentium reſubāt et uiuūt, quibus ornare quae a uictores, et amicos meos. Haecenus quid diuitiae uirtutibus iunctae, atq; adeo uera illa felicitas efficiat, eleganti et diuite digreſſione expediuit, nimirum quod nos ad pietatem, ad futurae uitae cognitionem inflamment. Nunc ad ipsum encomion redit, ſueq; poeticae autoritatem facit apud Theronem, uti ſciat ſe haud à uulgari poeta cōmendari, allegoria ſententiam ſuam illuſtrans. Sub cubito pectus est uel thorax. Tela encomia ſua uocat: per pharetram mentem accipit: enigmatiſmōs poematis huius ſui, quo iactantes ornat, grauitatem et ſecunditatem indicat. Non cuius patere ſua, caeterum intelligentibus duntaxat. Sane ipſum poema Pindaricum hiftoriarum nomine

nomine, in quibus creber, sed brevis, non adeo unicuique expositum est: plerumque enim in uictorū genealogijs et rebus gestis recensendis, eas uix per nubeculam saepe ostendit, saepe allegorijs multa inuoluit, saepe multa uix per transfennā sub indicans: decoro tamen seruiens, ne sic ea planē in lucem prostrat, plus turbet, quā exhilaret hymnis hisce suis uictores. Simplex huius loci sensus talis est: Multa mente mea clausa gero tibi magnifica ô Hieron, quæ non omnia possum recensere modo. Atque hunc ipse locum Pythiorum ode nona, Strophe 4. interpretatur, dum inquit: Magnæ uirtutes, copiosa eloquentia, quæ prædicatur indigent. Breuiter autem ornateque dicere, sapientum est. Quo et Lyricam breuitatem, et interim tamen eloquentiam suam et ornatum, haud immodeste generali gnōme commendat. f. ¶ Sapiens natura.) Gnome est, quæ ueluti rationem prioris propositionis reddit, quæ dicebat sibi multadum incluta enomia, materiemque rerum uberrimā mente sua condi. Nam se natura, iudicio, in uentione ualere: pulchra diatribe naturam cum arte conferens. Naturam Iouis aliti, aquilæ, artem coruo comparat: per aquilam (ut Scholia auguratur) semet ipsum, per coruum Bacchylidem antagonistam suum intelligens. A plerisque controuertitur, ars ne an natura sit præstantior: nascatur ne poëta an fiat. Quæ in questione ambigunt, hanc uerissimā Pindari sententiā animo suo uertant.

^a Adhibe nunc metæ arcum: age mi anime, quemnam tangemus ex mansueta mente, incluta mittentes tela? Acraganta^b uersus tendas. ^c Sancte nunc deiero, nullam centum retro annis ciuitatem, ingenuo corde erga amicos uirum, abundantio^dremque manum^d produxisse

Apostrophe.
Interrogatio.
Subiectio.

EPODOS, COLON VIII.

Therone.

^a ¶ Adhibe nunc metæ.) Apostrophe ad semetipsum: mi anime adhibe metæ arcum. Allegoricus sermo. hoc est, Oden cœptam à Therone finias. ne longius uageris, sed ad scopum, ad statum redi. Sagittæ laudes sunt, et præconia, quæ homines figunt, et corda illorū penetrant, dulci tamen oblectamento, non acuta cuspide, instar uelocium et letalium telorum, quæ inflicto corpori uulnere dolorem adferunt. Hinc discriminis causa adiecit, celebres è molli et mansueta mente. E mente, eaque; μαλακῆς proficiuntur sagittæ, non ἐκ τῆς ἀμφορέως φερέτης, ut apud Homœrum. b ¶ τανύσας.) Participi-

γνώριον
λόγον.

pium Dorici est pro τανύσας. Diores enim ἰδῖα ας cōmunis linguae parti-
cipiorum terminationi, qualibus participijs Pindarus haud infrequenter utitur,
interponunt. c. ¶ Sancte nunc deiero.) Ratum, iuramento stabilitum
sermonem: hoc est, uerissimum, haud mendaci mente loquar. d. ¶ Pro-
duxisse.) τεκῆν. Postremo à liberalitate Hieronem laudat, & larga manu:
quo simul ei suggerit, ne sui largiendo obliuiscatur: munera pro suis hymnis ob-
scure deprecens.

Hyperbole.

(Sed in laudem exiit, ignauorum quorundam
iniuste occurrens ^ainiuria, quæ malis operibus
Theronis integritatem turbare uoluit & ^babde-
re.) Postquam ut arena numero comprehendi
non potest, sic beneficia, quæ in multos ille con-
tulit, quis numeret?

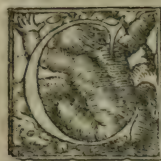
Indignabundus admiscet disidium, cum quod inter consobrinos eius Ca-
pyn & Hippocratem concitatum est. Illi enim multis aucti beneficijs à Thero-
ne, quum uideret dominatum & potentiam eius augeri, fortune adeo illi beni-
gne inuidentes, aduersus ipsum fecerunt manum, quos prope Himeram Siciliæ
urbem uicit. Tum quod cum Hierone illi fuit. a. ¶ Iniuria.) κόρη sa-
turitas est, quando satur stomachus fastidire incipit cibos, & ex ea sæpe noxa
nascitur. Iam rerum saturitas & abundantia mater & fons malorum haud ra-
ro esse solet: quare efficiens pro effectu, hoc est, τὸν ἰὸς πορ ἐν τῇ τῆς ἱερέως
accepit. b. ¶ Abdere.) κρύφοι θέμην. Aristarchus κρύφοι per κρύ-
ψιν interpretatur. Disidium hoc consutationis loco adductum est. quasi dis-
cat: Nihil potest remorari hanc laudem & summam Hieronis uirtutem & ui-
ctoriam, maleuolentia & iniuria consobrinorum & affinium. Quid enim que-
so impetrarunt, nisi quod accessionem præconij & rebus eximie gestis Thero-
ni pararet, dum turpiter à tanto heroë sunt fusi & fugati? Atq; hæc breuis con-
sutation per parenthesin est adiecta. Quæ enim sequuntur, Postquam
ut arena &c. coherent cum superiore liberalitatis præconio,

suntq; eiusdem αἰτιολογία. c. ¶ Postquam ut
arena.) Hyperbolica cōparatione pro-
bat, quod de munificen-
tia protulit.

Eidem

EIDEM THERONI AD THEOXENIA, ODE TERTIA.

STROPHE I. COLON IX.



^aCastori & Polluci hospites amantibus, ^{Propositio.}
^bformosaque Helenae placere opto, ce-
 lebre deuenerans Agrigentum, recte
 instituens hymnum ad ornamentum
 equorum (qui in Olympijs uicerunt pedes inde
 fessi) Theronis. Sic mihi ^duariogatum inuenienti
 modum consuluit ^eMusa, ut uocem carmine splen-
 didam ^fDorico adaptarem rithmo.

ENARRATIO.

Quum Hercules, ut tertia Odes huius antistrophe Poeta differit, in caelum ^{Argumen-}
 ex hoc mundo secederet, deorumque sodalitus et numero adiungeretur (uirtutum ^{tum.}
 enim causa, ut Isocrates in Philippico habet, pater Herculem in diuorum nu-
 merum retulit) Castori et Polluci quinquennales ludos Olympicos a se in-
 choatos, et absolucndos et retinendos commisit. Qui iussa capeffentes, ultra
 Olympium agonem, panegyrim et celebrem conuentum instituerunt, quem
 Theoxenia a deorum amicitia et commercio appellauerunt, quod eos tum conui-
 uio et mensa expectarent exciperetque. De Theoxenijs hisce in decima Nemeo-
 rum nonnihil etiam disputabitur. Hic quum sacra in hac festiuitate faceret The-
 ron, denunciatum est ei, et alios ipsius equos uictoriam obtinuisse. Hinc Pinda-
 rus eum a corona equorum, a loco uictoriae celebrat: ac per digressionem recen-
 set, quomodo Hercules aureis cornibus ceruam apud Hyberboreos attulerit, il-
 licque oleastri surculos, quos plantaret Pysae in gratiam Olympiorum, ut et opa
 cum olim oleae ille locum redderent, et coronam ramis suis et frondibus
 Olympionicis praeberent. a. ¶ Castori et Polluci. Castor et Pol- Tyndaridae
 lux et Tyndaridae, et δῖος κούροισι appellantur. Leda Tyndari uxor, ex Io-
 ue in olore transformata, duo oua peperit, e quorum altero gemini Castor et Pol-
 lux, altero uero Helena prodijt. A Ioue ergo Dioscuri, hoc est Iouis filij: a
 Tyndaro putatitio patre, Tyndaridae. Helena fratres suos δῖος κούρους co-
 gnoscere non potest in exercitu graeco, dum 3. Iliados sic inquit:

Δαίτω δ' ἔδ' ἐνέαμαι ἰδέναι ἡσυχύτοισι λαῶν,
 Κἀσσορὰ θ' ἰππόδακμον, καὶ πύξ' ἀγαθὸν πολυδάδονκα,

αὐτοῖσι γέννητο, τῷ μοι μίαν γέννατο μήτηρ.

Athenaeus in Dipnosophistis, ὧν ueteribus etiam ὑπερῶν significasse, id est superiorem thalamum uel cubiculum, testatur: quale ὑπερῶν Homerus Penelope 1. Odyss. tribuit. hinc natā ouorum fabulam ex dictione πολυσύμῳ.

b ¶ Formosae Helenae.) Graece est καλλιπλοκάμῳ δ' ἑλγνῆ, hoc est pulchros capillos habenti. Est Synecdoche, pro tota formosa. c ¶ Place-
re.) Castorem & Pollucem ideo principio placat, quod Agrigentini eos numi
num uice coluerint. Quia Tyndaridae sunt Agrigentinorum dii uel maiorum
etiam Theronis, ideo Theronem Agrigentinum celebrans meis carminibus,
ipso etiam honoro. d ¶ Variegatum modum.) Id est, uarium excogitan-
ti mihi argumentum. e ¶ Musa.) Musa Clio, uel Calliope mihi asti-
tit uel consuluit. f ¶ Doricorhythmo. Doricum rhythmon, Doricam
dialecton uel harmonian dicit, quam in prima ode δωρίαν φέρμεν γὰρ no-
minauit, hoc est Doricam citharam.

PARAPHRASIS EXORDII.

Instituto laudare Theronis equos Olympiorū uictores. Atq; hoc dum molior,
ipsum simul Agrigentinū Theronem & ciues eius & subditos communi per-
fundo praconio: gloria enim & eximium principis decus ad populum etiam
eius deriuatur. Ac iuxta ipsis Tyndaridis, Theronis & Agrigentinorum nu-
minibus gratificari studeo. Imò ideo uictoriā Theronis & equorū eius ode hac
exorno, ut potissimū Dioscuris per haec placeā, dum suos cultores à me magni
fieri uideant. Quanti enim ipsos Dioscuros faciā, quis unq̃ uerbis cōsequatur?

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nam adiunctae iubis coronae, ^aexigunt à me
ut hoc diuinitus instructum debitū, ^bcitharamq̃
uarie sonantem, & uocem tiliarū, ^dcarminumq̃
positum Aenesidami filio Teroni, pro decoro
& dignitate tribuam: quod item efflagitat ex me
Pisa, ^fà qua ^gdiuinæ sortis hymni ad homines
etiam tandem redeunt.

Quid Pindarū permouerit ut & hunc hymnū in gratiam Theronis conscri-
beret, recenset. Ipsa, inquit, equorū uictoria, & corona equorū iubis apposita,
uictorie symbolū in causa fuerunt, quae hanc odam pangerē. Ipsa etiam Pisa,
id est Olympiū certamē, quo equi Theronis uicerunt, me huc pertraxit. Vtitur
hic synonymia & congerie: nam debitum, citharam uarie sonantem, uocem
tiliarum

tibiarum, carminum positum, etsi inter sese quidem uariant, pro eodem tamen usurpat, nempe hoc presenti hymno uel encomio. a ¶ Exigunt.) Verbum $\pi\rho\acute{o}\sigma\sigma\upsilon\lambda\iota$, est per $\alpha\phi\acute{o}\rho\epsilon\sigma\iota\varsigma$ pro $\epsilon\iota\sigma\tau\epsilon\acute{o}\sigma\sigma\iota\mu\epsilon$, id est, à me exigunt. Et quia debitum exigitur, ideo in coepta metaphora persecrans $\chi\epsilon\acute{o}\varsigma$ subiungit, qua officium suum commendat Theroni, et beneuolentiam, dum se debere hoc tanto heroi, tamq; praeclaro regi dicit, conciliat. b ¶ Citharam uarie so.) Varie sonantem citharam appellat, quam supra prima ode $\alpha\epsilon\omicron\lambda\iota\delta\alpha\mu\omicron\lambda\pi\epsilon\tau\epsilon\upsilon$ dixit. c ¶ Vocem tiliarum.) Propterea tribuit uocem tiliarum, quia nedum cithara uel lyra, sed et tibia canere potuit Pindarus, quippe qui tibiicinis filius erat, ut in Pindari uita explicatum. d ¶ Carminumq; positum.) Per carminum positum, uel lyricorum suorum uersuum leges intelligit, uel ad arsin et thesin uocis, hoc est ad eleuationem et depressiōnem, ut sit cantando, refert. Si ad rationem uersuum suorum defigit oculos, tum est histerologia, uel $\upsilon\sigma\epsilon\gamma\omicron\upsilon\pi\tau\epsilon\omicron\gamma\omicron\upsilon$, seu ordinis inuersio. Primū enim ode pangitur, siue uersus componuntur, deinde cantantur, postea lyra uel cithara, uel tibia etiam accedit. e ¶ Pisa.) Ab equis, qui uictoriam cursu obtinuerunt, uictorem laudauit: nunc à loco ubi uicerunt praedicat, nempe Pisa: et per metonymiā locū certaminis, pro ipso certamine accipit. f ¶ A qua.) Ex Pisa, hoc est Olympiaco ludo, insignia multa encomia uictoribus obtinunt. g ¶ Diuine sortis.) Graece $\theta\epsilon\acute{o}\mu\epsilon\gamma\omicron\iota$, à $\theta\epsilon\omicron\varsigma$ et $\mu\acute{o}\rho\omicron\gamma\omicron\upsilon$. Do $\theta\epsilon\acute{o}\mu\epsilon\gamma\omicron\iota$, hoc est diuinitus date cantiones uel hymni.

EPODOS, COLON IX.

^aQuibus candidus^b certaminum arbiter Aetolus quidam mandatum iam olim ab Hercule commissum persequens, alte supra palpebras circum comas glauci coloris ex olea coronam imposuerit, quam^d ab opacis quondam Istri fontibus attulit^e Amphitryoniades, fuit esset pulcherrimū Olympicorum certaminum monumentum.

a ¶ Quibus.) Qui ex Pisa laudem referant sub conspectum statuit. Vultur autem longa periphrasi, qua uictorem circumscibit. Victores, inquit, ex Olympia uel Pisa laudem reportant: quorum Hellanodices capiti ex olea imposuerit coronam, illi praconiu merentur. Euenit aut hoc obtinentibus palmam: Graece est $\omega\pi\tau\iota\upsilon$, id est cui. Pluraliter uertimus: nam à multitudinis numero, ad

singularem decidit Pindarus non infrequenti sibi ritu. ὦ τινι enim relatiuine precedens habet ἀνθρώποις plurale. Amplificat autem pulcherrime à corona ex olea, uel (ut Scholia & Epigrammata græca tradunt) ex oleastro, qua uictores Olympiaci sint semper exornati. Deinde per digressionē subiicit, ut Hercules ab Hyperboreis oleam Olympiam usq; pertulerit, ac transplantarit.

b ¶ (Certaminum arbiter.) Hellenodices Græcorum arbitrum sonat: is erat qui primum iudex certaminis ab Hercule constitutus erat: deinde per successione, qui cum ueritate tum iustissima sententia cōspicius erat, ad id functionis à populo eligebatur: is pronuntiabat uictorem, coronaq; ex olea texta frondibus, uictorū tempora redimebat.

c ¶ (Aetolus quidam.) Aetolorum quidam, cui nomen Oxylus, Heraclidis in Peloponnesum ingruentibus dux fuit: unde remunerationis uice Eliorum dominatum ab ipsis recipit, à quo deinceps Elij Aetoli nominati sunt.

d ¶ (Ab opacis Istri fontibus.) Opacos Ister. Istri fontes nominat, ab olearum densitate & umbra. De Istro Pomponius Melas hæc memoriæ prodidit: Ille qui Scythiæ populos à sequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm desinit, nomine exoritur. Nam per immatura gentium magnarum Danubius est, deinde aliter appellantis accolis, Ister fit. De hoc & Plin. lib. 4. cap. 12.

e ¶ (Amphitryoniades.) ἀμφιτρύωνος & recipit in penultima per epenthesein uel pleonasmū, uersus gratia: deinceps ἀμφιτρύωνος dicit.

f ¶ (Ut esset monumentum.) Consilium Herculis explicat, quur Hercules Amphitruonis filius, oleam à Danubio attulerit.

STROPHE II. COLON IX.

Vbi persuaferat ^aHyperboreos Apollinem uenerantes populos. Pius enim & beneuolus petit ^bIouis delubro ^ccuius patenti, umbrosum germen, quod hominibus cōmune sit, uirtutibusq; ^dcoronam sufficiat. ^eIam tum enim ipsi ^fpatri ^gsa crificijs imbutis aris, ^hpleno suo orbe luna ⁱauereo inuecta curru, noctu sub occasum solis ^ktotum suum oculum reposuit, & lucere fecit.

Vt precibus ab Hyperboreis oleam impetrauerit Hercules, persequitur.

a ¶ (Hyperboreos.) Hyperborei in Asiatico littore primi sunt ultra Aquilonem, & Riphæos montes, subq; ipso syderū cardine iacent, ubi sol non quoti die,

die, ut nobis, sed primum uerno æquinoctio exortus, autumnali demum occidit: & ideo sex mensibus dies, & totidem alijs nox usq; continua est. Hæc Pomponius Mela lib. 2. Miram Hyperboreorum felicitatem describit Plinius libro 4. cap. 12. sub finem. Pherenicus poëta à gigantibus ortos Hyperboreos testatur. Porro Istri fontes apud Hyperboreos constituit noster. Mathematicorū aliquot Hyperboreos esse sub polo negant. Plinius certe iam adducto loco, Nec libet, inquit, dubitare de gente ea, cum tot autores prodant, frugum primitias Delo mittere Apollini, quem præcipue colunt. **b** **¶** Iouis delubro.) $\delta\iota\varsigma\ \alpha\lambda\sigma\sigma\iota$.) Quicumq; locus dijs consecratus, etiamsi nihil plantarū habeat, $\alpha\lambda\sigma\sigma\iota$ dicitur, quemadmodum apud Homerum in catalogo nauium:

$\delta\gamma\chi\iota\sigma\acute{o}\nu\theta\iota\ \iota\epsilon\rho\acute{o}\nu,\ \pi\omicron\sigma\iota\delta\iota\acute{o}\nu\ \alpha\gamma\lambda\alpha\omicron\rho\ \alpha\lambda\sigma\sigma\iota.$

Non enim, ait interpres, Orchestus arboribus floret, sed sacer Neptuno locus est, uel delubrum. Per Iouis delubrum Pisateum intelligit, uel ipsum quinquennialium ludorum locum. **c** **¶** Cuius patenti.) Olympia cuius patenti: in gratiam enim omnium aduentantium uel undecunq; instituta panegyris.

d **¶** Coronam.) Herculem non in suum usum, sed in uirtutis & uictoriæ gloriam & premium oleam ab Hyperboreis petiuisse dicit. Estq; hic semel obseruandum, undenam & quæ ratione olea fuerit niceterion & merces Olympionicis, & per quem primum Elin tralata fuerit. **e** **¶** Iam tum enim.) $\alpha\epsilon\tau\iota\omicron\rho$ est. Causam reddit, quæ fuerit permotus ut oleam adferret. Instabat, inquit, iam tempus alterius Olympiadis, quæ circiter plenilunium agebatur, ac deerat aliquod adhuc uictoribus ornamentū. Prima enim Olympias ab Hercule confecta erat, absq; ulla corona: ideo ut esset quo exornarentur uictores, oleam ab Hyperboreis accepit. **f** **¶** Sacrificijs imbutis aris.) Histerologia est,

uel $\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma\ \alpha\nu\tau\iota\sigma\tau\omicron\phi\omicron\varsigma$. Nam lunæ antea plenū esse orbem & plena cornua oportuit, quā aræ Ioui fumarent. Nec enim sacra primū fiebant, ac deinde plenilunium apparebat, uerū primo $\eta\ \pi\alpha\nu\sigma\acute{\epsilon}\lambda\iota\nu\omicron\varsigma$ aderat, tum sacra et certaminis iudiciū perficiebatur. **g** **¶** $\delta\iota\chi\omicron\mu\eta\nu\iota\varsigma\ \mu\acute{\eta}\nu\eta$.) Luna pleno fulgens orbe $\delta\iota\chi\omicron\mu\eta\nu\iota\varsigma$ dicitur, à $\delta\iota\chi\alpha$ bifariā, et $\mu\eta\nu$ luna. quod luna tum duo patiatur, augumentum ipsum, uel orbis repletionē, ac statim sui rursus imminutionē luminis. Circiter oppositionē enim Olympiacus agon agitur: sextodecimo uero mensis, iudiciū & sententia de uictoribus fertur. **h** **¶** Aureo curru inuecta.) Lu-

na $\chi\rho\upsilon\sigma\acute{\epsilon}\rho\mu\alpha\tau\omicron\varsigma$ appellatur, aureum currum habens, quod sit in plenilunio pulcherrima, & auri ferè tum colorem præ se ferat. **i** **¶** Totum suum oculum.) Amphibolia est, in toto oculo. Dubium enim num ad solem, uel ad lunam referendum sit oculi uocabulū. Si ad lunam dirigatur, pro splendore $\mu\epsilon\tau\alpha\phi\omicron\varsigma\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ accipendum est: sin nocti accommodetur, mox absurdum iudi-

catur, nocti oculum attribuere uelle ullum. Ecquid quæso nox esse potest præter tenebras & caliginem, si desit cœlestis lunæ lampas? Oculum igitur habere nequit ipsa profecto nox, nisi cæcū ei dederimus, ita ut oculus noctis, pro tenebris ipsis accipiatur. Verumenimvero prior sententia de oculo, id est splendore lunæ, mihi magis arridet. *Διόμηνις μύνα, pro μύνη, hoc est πᾶσι δᾶνος*, plena luna, uel luna duo passa.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Ac magnorum certaminū^a castum iudicium.

ἀγνῶ. A præcedentibus hæc dependent. Repetendū est enim, plena luna apparere fecit & illustrauit sententiam de uictoribus profrendam: post oppositionem enim decimo sexto die (ut paulò ante commemoratū) Olympionicæ pronuntiabantur. ^a *¶* Castum iudicium.) Id est, personam non respiciens, corruptelam non admittens. Quanquam non male quadret sententiæ Pindari, si hic locus, ut in prima translatione fuit relinquatur, hoc est, ut ad insequentiā referatur.

Ludum sanè quinquennalem prope diuina Alphei præcipitia cōstituerat Hercules, uerū enim locus Pelopis in^a uallibus^b Cronij non pulchris florebat arboribus. Quum igitur plantarum uacuus^c hortus uisus esset, in aprico solis radijs subiacere, iam tum ad^d terram proficisci animus ardentè desyderas.

EPODOS, COLON IX.

bat Istrianam.

Ab institutione prima Olympiadum amplificat, Herculem primum autorem adfirmans & institutorem earundem. Immoratur autem in oleæ translatione. Instituerat, inquit, Hercules quidem Olympiadē et quinquennalem agonem, uerum deerāt arbores quibus locus ille opacus & amœnus redderetur, ne lustrantes uel certantes nimio aestu labascerent, uel uiribus destituerentur.

^a *¶* Vallibus.) Βάσσεα est pro Βύσσεα, id est uallibus uel concauitatibus. ^b *¶* Cronij.) Cronij adiectiue uel substantiue accipi potest. Adiectiue refertur ad Pelopem, ut sit *ἡγορία ἀπὸ πόντος*, Saturnij Pelopis: quod Pelops genus suum ad Saturnum retulerit. Pluto enim filia Saturni Tantalum peperit, patrem illum Pelopis. Substantiue Cronium mons est prope Elin Peloponnesi urbem. ^c *¶* Hortus.) *κᾶπος* locus est qui uentis undiquaque perflatur

perflatur. hinc $\kappa\epsilon\pi\alpha$ praesepia appellantur apud Homerū, quod spiritu equorum pabulum & alimoniam attrahente perflentur. d. ¶ Terram Istriam. n. m.) Terra Istriana, ad Istrum sita. Hyperboreorum regionem intelligit, ut è superioribus constat.

Illic Latonæ filia Diana equos ad cursum in uenatione excitans, suscepit eū, dum uenisset ille ab Arcadiæ cum iugis, tum uariè inflexis secessibus (quando ipsum mādatis Eurysthei, ^a necessitas, atque adeò necessaria patris uolūtas armauit) ^b ceruam aureis cornibus insignē abducturus, quam olim ^c Taygeta ipsi ^d Orthosiæ dicās, sacrā scripsit.

Ad aliam insignem fabulam de aureis cornibus decora cerua transit, quam Hercules, Eurystheo Tyranno morem gerens, ex terra Istriana tulit, digreditur, potissimum ceruae illius nomine primum Istrum petiisse Herculem ostendens: ubi quum insignem olearum praestantiā & proceritatem conspiceret, eas etiam secum transtulit Elin uel Pisam. a. ¶ Necessitas patris.) Quum Iuno Alcmenā uerum ferre ex Ioue animaduertiret, & ex diuino semine Herculem concepisse: Iouem adit, precaturq; ut annuat, cum fore alterius dominum qui primum ex alio, materna in lucem prodijisset. Iupiter adsentitur. Iuno efficit, ut Eurystheus prior nascatur, Hercules posterior: hinc odia perpetua inter Eurysthea & Herculem uiguerunt. Proinde assensum hunc appellauit, necessariam patris Iouis uoluntatē. Posthac in rabiem actus Hercules à Iunone, consulit Apollinem, quo pacto recuperet ademptam rationem & prudentiam. respondet oraculum, cum tum demum bene habiturum, si Eurysthei mandatis obsequatur. Inde labores Herculis, quorū est mentio apud omnes passim utriusq; linguae historicos & poetas, apud Isocratem in encomio Helene, panegyrico & reliquis orationibus, in Virgilij carminibus, in Prouerbijs, apud Iustinum, apud Ouidium in epistolis & transformatis. b. ¶ Ceruam aureis cor.) Ceruas quasdam cornua ferre seu cornutas esse, uerisimile apparet. Apud poetas quidem hoc est reperire. Sic Anacreon lyricus, cornutam matrem ceruā appellat. Perinde atq; Africae & Aethiopie elephantes & masculi & foeminae dentes habent, quum Indicae tamen elephantes iisdem careant. c. ¶ Taygeta.) Quum Taygetam Atlantis filiam Iupiter deperiret, in ceruam à Diana permutata est, sicq; Iouis conatum effugit: mox eius etiam beneficio humanam suam priorem formam recepit. Cui gratiam referre cupiens, ceruā cornua

auro exornata gerentem consecrauit hac sententia cornibus inscripta, Τὰ ὕψι
 τῇ ταύτῃ αὐτῇ αὐτῇ αὐτῇ. hoc est, Taygeta hanc Dianæ dicat. Hanc
 Hercules ab Eurystheo adferre iussus, ad Hyperboreos usq; insequitur, ibiq;
 eam comprehendens, ex oleis eius loci nōnihil etiam retulit, in ludorū Olympia
 eorum gratiam. d. (C Orthosia.) Diana Orthosia ab Orthosio Arcadiæ
 monte dicitur, uel ὀρθοῦ, ab erigendo, iuuando, reificando, quod
 parturientibus opem ferat, easq; subleuet.

STROPHE III. COLON IX.

Periphrasis
 terræ Hy-
 perboreorū

Hanc dum assequitur, cōsiderat iuxta & hor-
 ridam frigido borea terrā, ubi stans obstupuit,
 arborum proceritatem reputans, earundemq; cu-
 pidine captus, ut iuxta statum equestris cursus fi-
 nem ^aduodenis circūscriptū flexibus plantaret
 cogitauit. Nuncq; ad hoc ^bfestiuitatis propitius re-
 dit, cum diuinis ^chonestæ Ledæ liberis ^ddidymis.

a. (C Duodenis flexibus.) Duodecim flexurarum finem hic poeta nō-
 minat, quod supra in 2. Ode τῷ ἐπιπῶνι δὲ δὲ δὲ δὲ δὲ δὲ dixit: siue
 quod certantes duodecies currum rotabant, siue quod cirrus duodecies cur-
 sum perfecit, cui perfecti equi submisissent. b. (C Festiuitatis.) Theo-
 xenia intelligit, de quibus in argumento. c. (C Honestæ Ledæ.) Βάβυζος
 v. s. p. r. u. x. i. n. g. s. libenter dicere solet, siue quod mulieres sese prescius cinxe-
 rint, uel ut Scholia explicant, quod Βάβυ etiam multū significet: Βάβυς πλῆ-
 ρος enim idem est quod πῶλος πλῆτος. Et quia Heroides ferè hoc epitheto
 decoratur, haud dubie peculiarem illæ in cingendo sunt modū secutæ, quo hone-
 statè præsentarent. Vel simpliciter Βάβυζοι puellæ & matrone appellan-
 tur, quod multū, hoc est arte sese cingendo constringāt, ut cingulæ & subtiles
 eant. d. (C Didymis.) Didymi. Ledæ liberi sunt Castor & Pollux.

ANTISTROPHE, COLON IX.

^aQuibus demandauit in Olympum secedens
 admirandum regere certamē, quod in uirtute ui-
 rū consistit & facili curruum motione. ^bMe igi-
 tur animus impellit ut gloriam Emmenidis The-
 roniq;

roni^q uenturam prædicem & cōcinam, ^d danti-
bus hanc qui generosis uehantur equis Tynda-
ridis: ^e quoniam eos cum plerisq; mortalium ho-
spitalibus mensis accedunt,

EPODOS, COLON.

f Pia mente seruantes & beatorum solennia.

a ¶ Quibus demandauit in Olymp.) Castori & Polluci, inquit, Her-
cules in cœlum abiturus hinc, demandauit Olympiaci agonis administrationē.

b ¶ Me igitur.) Hactenus absoluit parechasin de olea per Herculem
ab Hyperboreis allata, de cerua aureis cornibus conspicua, de primo quinquen-
nialium ludorum Olympiacorum institutione: nunc ad ipsum tandem uictorem
redit. Fert animus laudare & Theronis maiores, & ipsum, ac tali celebrare
honore, qui apud posteros sit etiam duraturus, hoc est, ode uel hymno.

c ¶ Emmenidis.) Tribus est Theronis in Sicilia Emmenidarū. Agrigen-
tinos autem intelligit. Quum enim Telemachus quispiā Agrigentinorū tyranno
Phalarin infregisset, filium habuit Emmeniden, cuius Aenesidamus, cuius
Theron & Xenocrates, Theronis Thrasysdeus, Xenocratis Thrasysbulus.

d ¶ Dantibus hanc.) Argumentum à facili. Non est difficile immortalē
eos nomine celebrare, quandoquidem Tyndaridæ, numina ipsorum, quæ cos-
lunt, ea certe illos gloria dignabuntur. quū bene uelint eis Tyndaridæ, & illo-
rum gerant curam.

e ¶ Quoniam eos.) Hoc est, & Theron, & alij
mortalium, Castorem & Pollucem hospitali mensa & cōuiuio excipiunt, tum
uidelicet, quum Theoxenia aguntur. Aded pij sunt Emmenidæ & Theron, &
alij boni, Theoxenia agentes, ut & Hercules & Tyndaridæ cum alijs unā dijs
eorum mensam inuisant.

f ¶ Pia mente.) Agrigentinos potissimū hic
à religione cōmendat, quod præ cæteris mortalibus Theoxenia celebrent.

g ¶ Beatorum solennia.) Per beatorum solennia Theoxenia intelligit
quæ Dioscuri instituerunt, ad quam festiuitatem ipsi etiam Castor & Pollux
tanquam sibi gratissimam & à sese institutam adeunt: nedum enim Herculi mo-
rem gesserunt, in Olympici agonis gubernatione, uerum etiam propria quan-
dam Theoxeniorum panegyrim instituerunt.

Præstat ^a quidem aqua cæteris elementis, au-
rum dein res optima, postremo Theron dome-
sticis uirtutibus clarus, & Herculis attingit co-

lumnas, ultra quas nec sapientem, nec insipientem progredi par est. At neque ipse ego in animum induxero, ^buanus enim sim si fecero.

^{εἰδὲ}. a ¶ Quidem.) ^{εἰδὲ} particula hic est continuatiua, non est conditionalis. Est autem ueluti peroratio, qua per cōparationem Theronis eximia præconia cludit. Vt aqua, inquit, inter elementa, aurum inter metalla primatum obtinet, sic Theron domesticis uirtutibus Herculis columnas attingit, id est, omnium maxime conspicuus est. Nam parcemia, Herculis columnas attingere, ad summam rerum culmina cōscendere significat. Atqui simulac Hercules, ut Interpretes refert, ob Geryonis boues ad insulam Erythiā in Oceano sitam peruenisset, omne nauigabile mare transiens, neque quicquam præter chaos & caliginem reperisset, columnas erexit, quibus finem & laborum suorum consummationem & nauigationis metā indicauit, ultra quas nemo deuenire possit. Olympiacum aut certamen per Herculis columnas intelligit, quasi uictoria illa nihil sit augustius, neque præclarius, nec illi quicquam accedere maius possit. Et quia ad Herculis columnas peruenit, neque mihi ultra progredi licet: pulchrā sibi finiendæ odes, ex Herculis columnis, occasionem arripiens. ^b ¶ Vauus sim.) ^{κεῖνός} pro ^{κεῖνός} per epenthesin prioris, perinde ac in 2. ^{κεῖνός} ^{παρὰ δὲ λίσσας}. Vanus sim: Ellipsi claudit, deest enim, si pergam iam, uel si plura post Herculis Gades dicere uelim, aut aliquid huiusmodi.

PSAVMIDI CAMARINAE O EQVIS VI

etoriam obtinenti, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XV.

Hyperbatō
Apostrop.
Metaphora
Prosopop.



Periphrasis
Iouis.

αχγ.

Vmme uelocissimi ac iuxta durissimi
^atonitru impulsor Iupiter, tuæ unā cū
uario in cithara carmine, reuolute^b ho
ræ, clarissimorum me testem certami
num legarunt. ^cDulce de præclare gestis amico
rum rebus bonos ^dexhilarat. ^eAtqui ô Saturni fili
qui Aetnam uentis expositam, ^fTyphoni centū
capitibus horrido superpositum onus habitas,
fulcipe^g Charitum nomine hoc de Olympiaca
^{uictoria}

uictoria encomium,

ANTISTROPHE, COLON XV.

^bNon interituram late potentiū uirtutū lucem.

ENARRATIO.

Psaumis Acronis filius, octuagesima secunda Olympiade quadriga uictor eluasit. Camarinæus uel Camarinanus à Camarina Siciliæ urbe patria sua dicitur, quæ nomen à lacu sibi cognomine inditum gerit. De eo lacu extat proverbiale, referente Stephano, hexameter,

Argumentum.

Μὴ κίνῃς καμαρίναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων.

Ne moueas Camarinam, immota noxia parua est.

Verū ex Chiliadibus Erasimicis ea parœmia cognoscenda. Et quia Camarina lacus est à quo patria Psaumidis idem nomenclaturæ possidet, ideo et quinta insequenti ode Camarinā Oceani filiam appellat uates. A Ioue Olympiorum præside initio sumpto laudat Psaumin: à uictoria, à liberali in amicos potissimū animo, à studio pacis in rempublicam: tandem ad locum cōmunem experientie digreditur.

a ¶ Tonitru impulsor.) Tonitru Iouis equum, quem ipse agat, facit. ἐλατῆρ enim aurigam et ductorem significat, uel actorem à uerbo ἐλαύνω ago, dūco, impello: unde ἀπόλῃ, βεκόλῃ, παρὰ τὸ τὰς αἰγὰς τε καὶ ἑὸς ἐλαύνει. Porro quia per prosopopœiam tonitru Iouis equum finxit, ideo eum ἀκαμάν τὸ ποδῶν, id est celerrimum, uel inde-

Velocissimū

fectos pedes habentē adijcit, eadem prosopopœia et metaphora. Est enim et tonitru et fulmen uelocitate et duricie uel robore planè inexplicabilis conditionis.

Testem.

b ¶ ὥραι.) Horas pro tempore accipit, quod supra omnium patrem appellauit. Horas cœli tenere portas, cœli Olympiq; custodiam illis esse cōmissam r. et 7. Iliados Homerus adserit. Vel pro Olympiaci agonis tempore, quasi dicat: Olympiacorum ludorum tempus quo Psaumis coronatus est, in causa est, quare ego sim testis, hoc est præco et laudator eius uictoriæ.

c ¶ Dulce de præclare.) Insignis gnome est, qua ueluti rationē reddit, quare susceperit laudandum Psaumin. Quia mihi amicus est Psaumis, non potui non uehementer gaudere eius nomine, ipsiq; congratulari hoc epinicio.

d ¶ Exhilarat.) ἔσταναν est pro ἔσταναν, à uerbo σάειν. Significat id uocis proprie adplaudere, adblandiri, perinde atque canes et cauda et auribus dominis suis adblandiuntur, beneuolentiam ueluti, amorem et congratulationem ostendentes. Pro gaudere accepit μετὰ φρονέως, proq; letitia, qua amici rebus amicorū feliciter gestis congratulantur. Vfus est hoc uerbo Home-

rus Odyss. g. ubi reuersum Vlyssē agnoscens canis, cauda & auribus illi ad-
blanditur, congratulaturq̃:

ὄρν μὲν ῥ' ὄγ' ἔσθνε καὶ ῥατὰ καὶ βαλὼν ἄμφω.

Boni, inquit, ad dulce fortunatorum amicorum nuncium gauisi sunt. ἔσθνε, ἔχαιρεσθε. Apud Aristoph. in Equitibus αἰκᾶλᾶν idem est quod hic σᾶ-
νδν. e ¶ Atqui ὁ Saturni.) Exordium huius hymni quatuor coloris

bus figuratum est. Primum Apostrophe: ad Iouem enim orationem dirigit.

Deinde prosopopœia, quum tonitru animam & spiritum tribuit, equum Iouis
faciens. Post metaphora, dum per horas Iouis olympiada intelligit. Similiter te-
stis metaphoricus pro concentore uel poëta accipit. Postremo hyperbaton.

Quum enim Iouem ita supplex conuenisset, & quædam de Iouis potentia in-
terspississet, ita ut nonnihil longius quadantenus à periodi perfectione discesis-
set, repetit eam compellationem κατὰ τὴν ἑρῶτον. Prædicat autem poten-
tiam Iouis nedum à tonitru, sed à uicto hoste Typhone, cui Aetnam suprapo-
suit, à Camarineo uictore occasionem sumens, ut Aetnæ mentionem faciat:

quandoquidem Siciliæ mons est celeberrimus Aetna, & ipse Psaumis Siculus.

Summa hu Crebro uero post hac Aetnam recordatur uates. Summa huius Strophes est
ius stroph. huiusmodi: O Iupiter altitonans, ὁ Iupiter fortissime gigantum uictor, quæso te
ὄρχυ. suscipe hanc oden meam, in gratiam Psaumidis Olympionicæ conscriptam.

f ¶ Typhoni.) Typhon uel Typhocus Terræ filius, dijs superis bellum
mouens, Iouis fulmine sub Aetnam Siciliæ montem detrusus est. Callimachus
Encelado impositum Aetnam dicit. Alij Typhonem in Phrygiam, alij in Aegy-
ptum, alij aliò transferunt. Ouidius 1. Metamorph. Pindaro consonat:

Vasta, inquit, Giganteis iniecta est insula membris

Trinacris, & magnis subiectum molibus urget

Æthereas ausum sperare Typhoëa sedes.

Nititur ille quidem, tentatq̃; resurgere sæpe,

Dextra sed Ausonio manus est subiecta Peloro,

Leuâ Pachyne tibi, Lilybæo crura premuntur,

Degrauat Aetna caput, sub qua resupinus arenas

Eiecat, flammâq̃; fero uomit ore Typhoeus. Verū de Typhone fusius
aliquāto in prima Pythiorū ode differetur. Supplicii et poenam significat

ἵππος, ἵπῳ ἵππος, ab ἵπῳ, uel ἵπῳ, quod est nocco: unde etiam ἵπ uermis genus.

g ¶ Nomine Charitū, hoc est, propter humanitatē et pietatē Psaumidis,
uel propter Charites ipsas, quæ me permouerūt ut Psaumin hac ode eueherē.

h ¶ Non interiturā.) Encomiū, inquit, est diuturna lux, hoc est, longissi-
mo tempore durans splendor & memoria. Appositio est & metaphora.

Psaumidis

^a Psaumidis nanq; curribus uenit, qui olea Pi-
fatide coronatus, gloriā excitare festinat patriæ
suæ Camarinæ. ^b Deus reliquis eius uotis accō-
modet successum. Nam ipsum equorum educa-
tioni impense deditū predico, ac læta erga quos-
uis hospitalitate præditum, atque tranquillitatis
urbium amicæ syncera mente studiosum. Neq; fal-
sa loquar. ^d Experientia mortaliū exploratio est
^e & argumentū: quā penes & hic iudicari potest.

^a ¶ Psaumidis curribus uenit.) Ratio est quur debeat Iupiter hunc hy-
mnū placidus suscipere. Quia uenit curribus Psaumidis, hoc est, quia in lau-
dem uictoris Camarinæi compositus est, qui curru uictor abiit ex Olympijs.

^b ¶ Deus reliquis.) Ὁ θεὸς ἐστὶν ὁ δέουσις, quare reliquæ Psaumidis uitæ
feliciores eueniū dei benignitate donari optat.

^c ¶ Nam ipsum equo-
rum.) Ratio est precationis. Primum ergo à uictoria laudauit, nunc rationē
reddens quur dignus sit, ut felicem cunctarum rerum successum adipiscatur: si-
mul à potentia, ab hospit. alitate, ab amore reipublicæ, pacisq; studio extollens.
Perinde ac si dicat: Dignus est ut propitio dei numine perpetuò conseruetur
Psaumis. Est enim primum curæ reipub. intentus, dum equos educat, quibus in
bello aduersus hostem uti queat: deinde liberalis est in suos amicos: postremo
quia amans est patriæ, eiusq; ueluti pater, quā pura mente tranquillam seruat:
iamq; ab Olympia uictoria totus in hoc est, ut patriæ suæ bene præsit, pura
mente, & uitæ suæ, quam iam ad prouectiorem etiam ferè ætatem integram
conseruauit, sinceritate. ^d ¶ Experientia.) Confirmat laudem suam
experientia, & uulgi iudicio. Experientia ei testimonium ferre potest, iam pla-
nè ipsum patriæ suæ commoditati studere.

EPODOS, COLON XII.

Quæ Clymeni filium Erginum ex ignominia
qua per Lemniades mulierculas afficiebatur li-
berauit, æreis in armis uincentē cursu. Qui etiam
pro corona adferenda profectus, ^a Hypsipylæ di-
xit: Talis ego, manus & cor adhuc peræque ue-
locitate pollent. ^b Nascuntur & iunioribus sæpe

cani, uel præter ætatis congruum tempus.

Amplificat cōparatione, locum cōmuncm experientiæ tractans. Ipsa ex-
perientia clamat, Psaumin talem esse qualem dixi. Porro ubi experientia præ-
stō est, nulla alia confirmatione opus est. Sæpe autem experimentū nobis per-
suadet, quod alioqui non facile crederemus. Quemadmodum in Clymenis fi-
lio contigit: qui tametsi canus esset, iunioribus tamen & in speciem fortiori-
bus præripuit herbam. Sic Psaumis Camarinanus senij ferè tempore, utpote ca-
nus Olympiam uictoriam adeptus est. Quam comparationis applicationē etsi
Erginus ipse conticeat, adiungenda tamen est & subaudienda. Erginus autem Clyme-
ni filius in funebri certamine Thoantis, cum Argonautis armatus in stadio cur-
rens, ridiculum erat in Lemno spectantibus mulieribus, ipsis etiā Argonautis,
ut qui iam nunc canus, florentioris ætatis iuuenibus concertare uelit. Vbi uero
cursu reliquos anteuertisset, eius uires enituerunt, eque ignominia ipsum uindicta
carunt. a (¶ Hypsipyle.) Hypsipyle Thoantis filia, quum Argonau-
te in Lemnum appulsi essent, funebre certamen instituit: ubi quum Erginus ca-
nus iam certamen quoque iniret, à Lemniadibus risui exponebatur, quod uic-
tus ipse, martia uirtute præditi iuuenibus sese admisceret: qui tamen rerum
potitus, gloriam sibi adeptus, ludibriū in decus sibi conuerit. Vnde uerisimile
quod & Psaumis senio iam grauatus, ut ex canicie comæ iudicatus est, uictoriā
sit cōsecutus. Fuerunt autē antagoniste Ergini ab eo uicti, Zeras & Calais Bo-
reæ filij. b (¶ Nascuntur & iunioribus.) Sententia est, qua & Ergini
& Psaumidis canos excusat: sepe numero accidere iniquens, ut & præter æta-
tem cani uel iunioribus nascantur. Vnde manifeste colligitur iam tum canum fu-
isse: alioqui nec Ergini exemplo, nec hac gnome habuisset ulla ratione opus:
Canicies haud raro comam fœdat iuuenilem.

EIDEM PSAVMIDI, QVADRIGA, VEHI-
culo, & Celeste palmam consecuto, ODE V.

STROPHE I. COLON XIX.



Q Ceani filia Camarina, hilari quæso
corde suscipias, eximiarum uirtutum
& coronarū, quæ Olympiacis uicto-
ribus obueniunt, iucundum fructum,
ac iuxta Psaumidis^b dona, qui tuam illustrem red-
dens

dens ciuitatē^c populi altricem,^d sex aras geminas
rite honorauit, in deorū festiuitatibus, per maxi-
ma quidem sacrificia & certamina, ad quinque
dierum durantiā interuallum: ubi^f equis, & hemi-
onis, &^h uno freno superior euasit. Tibi uero ô
Camarina nympha,^k teneram uictoriæ gloriā
dicauit, patremq; Acrona prædicauit, ipsamq;
nuper adeo conditam sedem.

ENARRATIO.

Psaumidi Camarineo qui circiter 82. Olympiadem uictor euasit celeste, Argumētum.
carru hemionis ducto, et carru equis uecto, hæc ode rursus inscribitur. Quem
admodum autem priori ode ad Psaumin, encomium suum Ioni Olympiorum
præsidi offerebat, sic nunc Nymphae Camarinæ Oceani filia, hoc est, lacui, à
quo patriæ nomen est inditum, hanc oden dicat. Appellat autem Camarinam
Oceani filiā, quandoquidem omnes aquæ è mari originem suam ducant, ut Ho-
merus & Hesiodus testantur. Prædicat autem Psaumin à triplici uictoria, tum
à sacris quæ duodecim dijs fecerit, atq; cōmoditate, quæ ad patriā Camarinam
è uictoria eius prouenerit. Epodon hæc ode non habet, ideo quidam Pindaricā
esse noluerunt. Didymus tamen & ipsa etiam phrasis Pindari esse euincunt.

a ¶ Oceani filia.) Precatur Nympham Camarinā, ceu de am fluminis,
& urbis flumini cognominis, ut suscipiat primo uirtutum & coronarum fru-
ctum. Metaphorā est, per fructum enim oden hanc intelligit: hymnus enim
est uictoriæ & uirtutis premium. b ¶ Dona.) Id est sacrificia, quibus
te Psaumis uictor ô Camarina exornat. c ¶ Populi altricem.) Est laus
patriæ, à frequentia ciuium. d ¶ Sex aras rite honorauit.) In Elide
sex aræ duodecim dijs extructæ sunt, ita ut qualibet duos sibi consecratos hæ-
beat. Prima itaque Iouem & Neptunum, secunda Iunonem & Mineruam, ter-
tia Mercurium & Apollinem, quarta Gratias & Bacchum, quinta Dianā &
Alpheum, sexta Saturnū & uxorem eius Rheam, ut autor est Herodotus, re-
ferente Interprete. Proinde uictorem duodecim dijs gratum fuisse ait, quippe
qui uictoriæ decore fuerit in Olympijs celebratus. e ¶ Certamina quin-
que dierum.) Quinq; diebus peragebantur ludi, ab undecimo nimirum men-
sis, usque ad decimum sextum. Perfectis igitur ludis, uictores ornauerunt sex aras,
& dijs duodecim munera obtulerunt, uictoriam illis acceptam referentes.

f ¶ Equis.) Laus est à carru equorū, quo uicit. g ¶ Hemionis.)

Quam supra ἀπὸ τοῦ in epigrapha hymni huius appellauit, nunc ἡμῶν
vrs dicit. Est autem ἀπὸ τοῦ currus, qui mulabus uehitur. Porro quum equis
tantum certare consueuissent Græci, in Olympijs Asandraſtus quiſpiam ἑμι-
labus certare primus inſtituit. At hoc non multo ſanè tempore durauit, duo ni-
mirum tantummodo luſtra: circiter octuageſimam enim nonam Olympiadem
is ſublatus eſt certandi modus, qui 87. ceperat. Atqui ſi hæc ut in Scholijs reſe-
runtur, de curru mularum uera ſunt, colligitur hinc hanc oden non eſſe Pinda-
ri, ut quam poſt obitum ſuum ſcribere nequiuert, quum conſeſſerit ex hac uita

Rectius Olympiade 86. Vel ergo chronographi abſunt à uero, Pindarum Olympiade
Scholia de de 86. obijſſe diem ſuū adfirmantes, uel hic hymnus non eſt Pindari, uel mule
mularū ſub citius ſublata ſunt ex agone Olympico. h ¶ Vno freno.) μοναμπυ-
latione ſen- κία, à μόνῳ ἑ ἑμπυξ. Porro ampyx capitis uelamentum eſt, ἑ re-
runt in ſexta tinaculum auro ἑ gemmis ornatum, quo mulieres in capite ſuo utuntur. Me-
ode ſequēti, taphorice pro freno accipitur, ut apud Homer. χρυσαμπυκας ἱππος, id
nimirū circi eſt equos aureis frenis inſignes. Eſt autem, uno freno periphras̄is, pro cecete, uel
ter olympia uno equo. i ¶ Camarina.) Camarinā ideo ſic uocat, quod 45. Olym-
piade primum condita, à Syracuſanis diruta ſit: deinde 82. Olympiade intra
enim uiuens tempus, quo Pſaumis ex Olympia uictoriam retulit, reædificata eſt.
adhuc Pin- k ¶ Teneram uictoriæ gloriam.) Hoc eſt, recentem laudem ἑ celebri-
darius depre- tatem per uictoriam partam tibi adſignat ὁ Camarina, tibi acceptam reſert.
henditur. l ¶ Nuper conditam.) νεοκτιστὴν.

ANTISTROPHE, COLON XIX.

Reuerſus dehinc^a ab amabilibus Oenomai,
Pelopisq^b tectis ὁ Pallas urbis tutelaris dea, ca-
ſtum^c concinit delubrum tuum, fluuiūq^d Oa-
num, indigenūq^e ſtagnum, & ſacros canales,
Lacus indi- quibus^f Hipparis irrigat exercitū, & affingitq^g &
genus eſt ca glutinat celeriter^h altum firmarū ædium nemus,
marine pe-
riphraſis. ⁱex deformitate ad lucē Camarinæos proferens.
^kAtqui circa uirtutes & labor & ſumptus perpe-
tuò depugnāt, ut opus diſcrimine obtectum ad-
ſequare: quo potiti etiā à ſuis ciuib^lus ſapien-
tes eſſe iudicantur.

^a ¶ Ab amabilibus Oenomai.) Periphras̄is eſt Piſe ſeu Elidis Pelopon-
neſi

neſt: illic enim Pelops Oenomai filiam Hippodamiam in uxorem accepit, & fato ſuo tandem perſanctus, illic tumulto eſt conditus. **b** ¶ **Teſtis.**) Sy necdoche eſt, pars pro toto, tectum pro ædibus. **c** ¶ **Concinit.**) Id eſt, reueretur, uel concinendo laudat. **d** ¶ **Oanum.**) Oanis fluuius eſt Camarinæ. **e** ¶ **Sacros canales.**) Hoc eſt, ſiphones, uel meatus Hipparis. Exercitum, hoc eſt, populum Camarinæ, uel ciuium Camarinæorum militarium & Martiorum uel ſtrenuorum copiam. **f** ¶ **Hipparis.**) Siciliæ fluuius eſt Hipparis proxime Camarinam, tantus alueo ſuo, ut naucis recipiat. Oritur in nemoroſo quodam Siculo monte: hinc arbores illic & ligna ædificationi non inaccommoda Hippari imponunt, qui eadem ad urbem uſque Camarinam perſert, atque ea materie Camarinani ædes ſuas extruunt.

g ¶ **Aſſingit.**) Scilicet Hipparis, uel adfert. **κωλλᾶν** eſt proprie glutinare. Proinde ſenſus eſt: Hipparis fluuius ligna trabesq; in nemore caſa glutinat, hoc eſt, colligata & connexa, uel in nauim etiam recepta Camarinæis adfert. **h** ¶ **Altum nemus.**) Per altum nemus enim materiem lignorum caſam intelligit, è qua ſtabiles, altæ & firmæ ædes extruuntur. **i** ¶ **Ex deformitate.**) **ἄτερ ὀνυχέων**, ex penuria, paupertate uel obſcuritate, ad lumen, ad artem redigentes: hoc eſt, ex inopibus & obſcuris, diuites & claros faciens: propterea quod ædificiorum claritate, & piſcium copia, quæ per Hipparin piſcoſum, præter ædificiorum materiem adferantur, celebres reddantur.

k ¶ **Atqui circa uirtutes.**) Gnome eſt, ac ueluti epiphonema, qua res arduas, uirtutem, maxime uero Olympiacam uictoriam, non parui conſtare ait. Victoria eſt opus periculo contectum: priuſquam enim eò perueniatur, multa ſubire pericula, ingens antagoniſtarum robur experiri neceſſe eſt. Nam ita in rebus mortalium comparatum eſt, ut triſta & amara, dulcia & iucunda præcedant, labor & ſudor uirtutes antecant. Redit autem poſt Hipparios dilatationem hac gnome ad laudes uictoris. Etſi, inquit, arduum ſit uictoriam adſequi, tantum enim hæc ſententia ualeat, tamen, ut mox ſubijcit, fortunati, & uictoria potiti ſapientes habentur: ea per ſudores parta uictoria ſapientiam tribuit ſuo Olympionicæ, qua uirtute, quoq; dono, quid maius, quid auguſtius, quid magnificentiùs homini dari poteſt? Hanc ſibi, quum tamen omnium potentiſſimus eſſet, Solomon rex, unicam à deo dari petiuit: citra ſapientiam opes, honores, regna, nihil prorſum ualere, & ſanctè & pie iudicans. **l** ¶ **Quo potiti.**) **ὡς δὲ ἔχοντες**, bene aut habentes: id eſt, fortunati & felices ſunt uictores illi, atque adeò ciuib; uictoriæ nomine probantur. Nam ut Horatius libro quarto Carminū, ode duodecima ait, Elæa palma pugilem uel equum uel domum reducit cæleſtes.

H

STROPHE II. COLON XIX.

“O Iupiter seruator, super alta nubium habi-
tans, Saturnium occupans collem, qui Alpheū
late profluentē honoras, ^bIdæumq̃ uenerandum
antrum, supplex tibi uenio ^cLydijs concinens si-
stulis, petiturus, ut hanc urbem inclyta celebri-
tate augustam reddas. Tuq̃ uictor Olympiorū,
^dNeptunijs equis oblectatus, uti ^edesiderabilem
senectam & gratā transigas adusq̃ uitæ finem,
³⁵ filijs tuis astantibus & superstitibus. ^fAt si quis
³⁶ rebus suis contentus sanus ijsdem fruatur, claro
³⁷ adauctus nomine, ne porrò deus esse nequic-
³⁸ quam laboret.

λυδῖος
αὐλῖς.

a (O Iupiter seruator.) Deesis uel precatio est, qua ueluti perorando,
patriæ uictoris Camarinæ, dein Psamidi & liberis eius felicem rerum suc-
cessum optat. Ornat uero Iouem epithetis eius potentiam & diuinum nomen
adumbrantibus. b (Idæum antrum.) Ida hoc loci Creta insule mons
est, in cuius caucerna uel spelunca Iupiter educatus est, Curetibus strepitum &
clamorem cientibus ne Saturnus plorantem Iouem audiret. Hanc educationem
Iouis recordatur Callimachus in hymnis. c (Lydijs tibijs.) Lydium
melos dulce est: ac si dicat, dulci hymno petiturus uenio. Siue quod Lydia cū
Pelope uenientes tibicines primum Greci imitati sint: siue quod Lydiæ tibiæ
cum dulciores, tum magis uariæ sunt reliquis. d (Neptunijs equis oble-
ctatus.) Quod Neptunus equestris sit, ac primum curram Pelopi dederit, ut
ode suprâ prima indicatum, uel uelocibus & impetuosius instar maris. Est enim
περσίδωρ Neptuni apud Grecos uox, maris naturâ exprimens, à πῆς pes,
& σείω quatio, ἡλᾶ uel δᾶ terra, Dorica dialecto, ut Theocritica Scholia
tradūt. Sic γῆνοσιχθῶρ, & γῆνοσιγαῖα, ab γῆνοσις cōcussio, & γαῖα
terra, uel χθῶρ, quod mare pedibus uel fluctibus suis terrâ quatit, ambiatq̃.
Consimili ratione σείσιχθῶρ & γαῖνόχος dicitur. e (Desiderabilem
senectutem.) εὐθυμορ γῆρας, felix, tranquillum & fortunatū senium
ualet. Huius dictionis significatio iam antea è secunda ode manifesta est, ubi εὐ-
θυμία & πόνος antithesin constituunt. Ergo εὐθυμορ γῆρας, nulli fini-
steriori fortunæ obnoxia senectus est, ab εὖ & θυμός. f (At si quis
rebus

rebus suis contentus.) Gnome est, quæ concludens, Psaumin iam summa felicitate adactum, non aliud ultra desiderare debere hortatur, sed ea contentum, quod reliquum est ætatis tranquille transigere. Optima sanè sententia, quæ nos aureæ mediocritatis admonet, ne ad maiora, quam quæ posimus assequi, quæ ue nostrarū uirium nō sint, adspiremus. Magnā felicitatem possidet, cui bonum nomen unā cū corpore et animo sanis, atque adeo uictu quotidiano relucet.

AGESIAE SYRACVSIO SOSTRATI FILIO
curru mularum uincenti, ODE VI.

STROPHE I. COLON XI.



T^a præclaras ædes extructuri, aureas felici uestibulo columnas substitui-
mus, deinde incepto operi faciem da-
re præfulgidam, haud præter deco-
rum solemus: ^bSic ubi Olympiorū uictor, ^caræq;
Iouis dictæ oraculis in Pisa custos, cohabitator
inclytarum Syracusarum adfuerit, quem uir ille
effugiat hymnum, occurrens desideratis ^dmini-
me inuidorum ciuium cancionibus?

ENARRATIO.

Immortalem reddit hac ode Agesiam Syracusum, uel ut alij uolunt Stym Argumen-
phalum Sostrati filium, qui curru mulabus ducto, quem Græci ἀπ' Ὀλύμπου uo-
cant, Olympiaca uictoria conspicuus est uisus. Hieronis, ut ex hac ode constat,
σὺ γ' ἄλλος fuit, maternum genus ex Stymphalo Arcadiæ urbe ducens, in Si-
racusanorum rempublicā translatus, unde postea ad fatidicam Pisæ aram pro-
pheta existens, peruenit. Hinc circiter 84. uel 85. Olympiadē uicisse eum ue-
risimile est. Et quia mulabus usus est, uictoriæ eius tempus ἀπορῆτι animad-
ueriti potest. Quandoquidem mulæ 85. uel circa 86. ex Olympicis ludis subla-
ti sint, quum duo duntaxat lustra durassent. Laudat Olympionicen hunc à ui-
ctoria, à genere, à maioribus Iamidis, à uaticinio: ad Aeneam chori magistrū,
et ad sese tandem digressiunculam faciens. a ¶ Ut præclaras ædes.)
Hunc ex præstantissimis unum esse Pindarus ipse in exordio adumbrat. Alle-
goria enim principio utens, proœmium simile facit aureis columnis, quæ uesti-
bulo primo extruendarū ædium proponuntur, quo totius domus facies sit præ-

clarior, atque ut è uestibuli excellentia, totum ædificium, ueluti leo, ut aiunt, ex
 unguibus, iudicetur. Ipsam dein oden suam domui, sese met architecto æquipa-
 rat. *πυγυῖν* proprie ad lignorum compaginationem et iuncturam atti-
 net, hic *καταχρηστικῶς* pro apparare usurpat. b. ¶ Sic ubi.) Ap-
 plicatio est comparationis, *αὐτὰ πρὸς τοὺς*. Consimilem ad modum, inquit, si
 adsit Olympionices Agesias, splendidiore procemio opus est, et præclariore
 hymni substantia. c. ¶ Aræ Iouis custos.) *παιῖας* promum, custodem
 et sacerdotem hic metaphorice sonat. Est autem periphrasis Agesiæ: siquidem
 et uictor Olympiacus et Iouis aræ fatidicæ præses erat. Porro Agesiæ paren-
 tes incoluerunt Syracusas, non autem ipse: sic quod parentum est, filio tribuit.
 d. ¶ Minime inuidorum.) Non parum laudis quod ciuium quoque inui-
 diam superarit: quandoquidem inuidia non nisi à magnitudine et exuberantia
 uirtutum uincatur: unde et *ἄφθοροι*, id est, fortunati et abundantes, ab inui-
 dia nomen habent, quod inuidiæ dentibus non subiaceant, quippe quos ipsi co-
 pia et exuberantia tum corporis tum animi et fortunæ bonorum longe post
 sese relinquant. Potest *ἄφθοροι* uel ad ciues inter sese referri, ut qui concordēs
 sint, uel ad ipsam Agesiam, eo quo hic explicatur modo. Solent autem ciues sæ-
 pe præciosa odia inter se mutuò exercere, et magna, ut ille ait, constantia: iux-
 ta illud Hesiodicum, καὶ κεραμῆς κεραμῆς φθονεῖ.

ANTISTROPHE, COLON XI.

“Habeat autem in hoc calceo felicem pedem
 Sostrati filius. ^b Virtus periculorum expers, neque
 terra, neque mari præciosa est: multiq; memine-
 runt, si quid honesti laboriose partum est. O A-
 gesia tibi laus parata est ea, quam nō iniuria qui-
 dem Adrastus olim in uatem Amphiareon Oie-
 clis filium protulit, postquā illi strenuiscq; equis
 eius ima terra dehiscuisset.

a. ¶ Habeat.) Ne quis dubitet quem intelligat, quōue de acceperit, aræ
 Iouis custodem, et id genus alia, subiungit hic. Habeat in hoc calceo, inquit,
 felicem pedem. Sostrati filius: hoc est, Sostrati filium Agesiā hic intelligo, cum
 iam nunc cōmendo. Per calceum rursus metaphorice rhythmon, hymnum, uel
 coaptationem et coagmentationem uersuum indicat, quam et prima ode Do-
 ricam citharam, et in tertiā Doricum calciamentum appellauit. Summa, pro-
 cemon.

memion hoc meum Ageſiæ conueniat, de eo intellectum iri exordium hoc uolo.

b ¶ Virtus periculo.) Aurea hæc gnome, ſuperiori quintæ ode, Infortium, adſlictio & ſumptus circa uirtutem depugnant, ſimilis eſt. Laudat hæc ſententia Ageſiam qui neque ſumptui neque laboribus pepercerit, ut ad uictoriam perueniret: preſtiora adſuerans ea quæ magno cõſtiterint, quàm quæ paruo. Neque terra, neq; pelago, inquit, uirtutes, citra periculum cõparantur. Bonus enim gubernator in tempeſtate monſtratur, robuſtus athleta ex forti col-
luctatore ſuo agnoſcitur. Huc pertinet Heſiodicum illud, *τὸν δὲ ἀγέρτῃς ἰδὼν τὰ θεοὶ παρὰ πόσιν ἐθέλουσιν.* c ¶ Tibi laus ea.) Ageſiā Amphiaraō cõſrens, à uaticinio & re bellica extollit. Quod olim Adraſtus Argi-
uorū & Sicyoniorū rex Talai filius de Amphiaraō uate terra abſorpto dixit, militiæ oculū eum appellans, uaticinio & bello celebrē, tibi optime cõuenit, de te dici rectiſſime poteſt. Tu enim uere militiæ oculus es, tu decus & gloria. Ocu-
lus metaphoriſe pro eximio decore uſurpatur, quod omnī in humano corpore ſit præclariſſimū membrum oculus, & lumen corporis, ut Seruator etiam Chri-
ſtus teſtatur: Lucerna, inquit, corporis tui eſt oculus tuus. Sic prima Olympica ode Hieronem Siciliæ oculum appellauit, & poſthac ſæpius hoc laudis genus deprehendemus. Proinde ut hic locus de Adraſto & Amphiaraō uberiſſe intelli-
gatur, paucis hitoria cuius hic meminit repetenda. Quā Oedipus iuxta Del-
phicum oraculum patrem ſuum Laium ex inopinato interemiſſet, ut eſt apud Sophoclem in Oedipo de tyranno, & Senecam in Thebaide, furie patris cæ-
dem ulciſcentes Oedipodis filios Eteoclem & Polynicen in mutua concitarunt arma, quibus inuicem etiam occubuerunt, perinde ac 2. Olymp. ode ſuprà Pin-
darus attigit. Ibi Therſander relictus, Adraſti regis Sicyoniorum filia Argia in uxorem ducta, ſoceri Adraſti & Amphiaraī copijs Thebas adoritur, in ultio-
nem cædis ſuorum fratrum. Quo in prælio ſiniſtre tamen depugnātū eſt. Nam ante ſeptem portas Thebarum ſeptem exercitus fuſi ſunt Adraſtei, Amphiar-
aus Iouis miſeratione abſorptus eſt. Adraſtus ſolus ſeruatus, interemptos ad ſepulchram recuperare à Thebanis non potuit, donec Theſea Athenienſium regem imploraret, cuius uim & manum timentes Thebani, ſeptem rogis cre-
mandos ſeptem illos exercitus Adraſto tradiderunt. Recordatur ſineſtum hoc præliū & Iſocrates in Panathenæico. Quis enim ignorat, inquit, aut quis non audiuit, in Tragædiarum Bacchanalibus obiectas apud Thebanos Adraſto cæ-
lamitates? Nam deducere uolens Oedipi quidem filium, ſuum autem affinem, plurimos Argiuorum perdidit, cunctos uero manipulares uidit contritos, ipſe non citra ignominia tandē ſeruatus. Huius hitorie ſæpe poſthac meminit Pin-
darus, potiſſimū tamen nona Nemeorū ode, ubi & ſuſius explicatur. Compa: 8. Pythior.

rationis huius ergo hæc uis est: Talis es Agesia, qualis Amphiareus erat & uates & bellator.

EPODOS, COLON XIII.

Numeratis enim & coaceruatis septem occisorum rogis, talem quendam sermonem Thebis ædedit Adrastus Talaionides: Desidero militiæ meæ oculum, utraque in re, uaticinio nempe & bello eximium. ^aquod præconium etiam nū ^bcordato uiro Syracusio adest. Atque hanc illi quadrare laudem citra omnem contentionē & litem, aperte palam testificabor, uel magno præstito uiramento, mellisonis etiam cōsentiētibus Musis.

κῶμος.

^a ¶ Quod præconium.) κῶμος hoc loci est, lasciuum carmen: oden conuiualem, letum cantum, autore Hesychio significat. hinc κῶμος δῖα.

^b ¶ Cordato uiro adest.) πᾶσι pro πᾶσι καὶ τὰ συγχοπῶν, carminis gratia: est enim prima spondeus, secunda & tertia anapestus: unde συρανοσίῳ per systolen legendum, hunc ad modum:

- - - - -

νῦν πᾶσι συρανοσίῳ. ὦν pro οὖν, ἐπιτρέποντι pro ἐπιτρέψαι, μοῖσα pro μῦσα, δῶκεν ὡς.

STROPHE II. COLON XI.

^aCæterum submitte fortes mulas mihi quam celerrime mi anime, ut puram per semitam uehiculum feramus, ac ueniam tandem ^bad uirorū genus. Nam hæ præ reliquis hanc incedere uiam norunt, postquā coronas Olympiacas tulerunt. Decorum est ergo hymnorū illis adaperire portas, quandoquidem opus est eas hodie in tempore accedere Pitanan, quæ iuxta Eurotæ defluuium est, dominam.

Parasceuen hic facit & ingressum ad generis Iamidarum historiam, quos *κίρτις*, maiores agnoscit Agesias. *κίρτις* auriga est uel aurigæ arma: Dorica dialecto

dialecto pro φίλτις. Doribus est in more λ ante τ uel θ in ν uertere: consuetudo Theocrito frequentissima, qui haud raro λῶθε pro ἡλθε dicit. Sic primo statim εἰδὺλλίω,

λῶθ' ἐρμᾶς πρᾶπτος. Et paucis interpolatis,

λῶθον τοι ἔωπα, τοι ποιμὴν ὥπλοισι λῶθον. pro ἡλθε ἔ' ἡλθον. sic γ' ἔθε pro ἔλθε. a Ceterum submitte.) Apostrophe est allegorica: tota enim tropica oratio est. Per aurigā mentem suam, per mulas puram uiam, præclara argumenta, insignes uersus: per currum totum hunc hyminum intelligit, dum inquit: Iunge uel submitte iam mihi Henioche robur mularum, id est robustas mulas periphraſtice, ut puram per semitam currum trahamus. Et quia mulabus uicit, pulchre ab illis allegoriam suam ducit. Hoc age mi anime, experire ut egregie ἔ' mulas ἔ' uictorem Agesiam celebres.

b C Ad uirorum genus.) Emphasis est in dictione uirorum: perinde ac si dicat, martia uirtute ἔ' bellico robore præditi. Intelligit autem Iamidas, uaticinatricem illam propaginē, ad quam Agesia stirpem poëta reducit: quorum originem ordine subinde recenset. c C Pitana.) Pitane nymphe est, ἔ' ciuitas eiusdem nominis iuxta Eurotam Laconicæ fluiuium. Ergo quam filia esset Eurotæ Pitana, è Neptuno Euadnen quandam peperit, quam (celare corruptam uirginitatem suam uolens) clam Arcadum regi Aepyto Elati filio educandam transmittit. Hanc porro ubi ætate adultior esset, Apollo deuirginauit, è quo Iamun peperit: unde Iamide, ad quos genus suum Agesias refert. Atqui hanc ipsam rem Pindarus aperte recenset.

Eurotas.

Origo Iamidarum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ Neptuno mixta Saturnio dicitur filiam cæsarie uiolacei coloris conspicuam peperisse Euadnen. Atque dum uirgo putaretur, foetum in sinibus oculuisse. Destinato demum mense amandans famulas, iussit ut heroi Aepyto alendum traderent infantem, Phæsanæ Arcadum regi, prope Alpheū neſtenti moras: illic educata, ab Apolline primum^b dulcem attrigit Venerē.

πρῶτον ὥδ' ἴνα, clandestinum ἔ' uirginē partum, sed corruptæ uirginis, quæ uoluerit uideri uirgo. πρῶτον ἔ' uirgo est. Hinc πρῶτον ὥδ' ἴνα, clandestinus partus. Hinc πρῶτον ἴοι etiam dicuntur, qui clam gignuntur ab illis πρῶτον ἴοι.

quæ uirgines esse reputantur. a ¶ Phæsanæ. Phæsanæ Arcadiæ ciuitas, cuius rex Aepytus. Qui Elidis oppidum Phæsanam adserunt, ita defendunt, quod Aepyti temporibus Elis Arcadii iuri subdita fuerit. b ¶ Dulcem attigit Venerem.) Id est, uitiata est ab Apolline. Et quia hoc laudi adscribit Agestæ & Euaenæ, ideo honesta periphrasi utitur, uitiū contegere uolens: Non crimen, sed honorem & decus esse, si deus cum puella quapiam commercium habeat.

EPODOS, COLON XIII.

Neque uero semper Aepitum latuit ipsa^a suffurans dei semen. At uero ineffabilem animo bilem comprimens, ^b abiit ingenti cura Apollinis scitatum oracula de huius^c intolerabili corruptione: illa interim deposita^d purpurocrocea zona, urnaq; argentea, sub opaco arborū densitate loco pariebat diuinæ sapientiæ natum: illi tum quidem^e aurea coma insignis Apollo, ^b cum Parcas, ^c cum Ilithyian assistere curauit.

a ¶ Suffurans.) κλέπτεισθε doricè pro κλέπτεισθε. Metaphora est pro κρύπτεισθε, suffurans, id est celans. b ¶ Abiit Pythonem.) Pytho Apollinis ciuitas à serpente illic occiso & putrefacto, cuius rei ode 2. facta mentio, cuius & Homerus meminit Iliad. α.

φοῖβος ἀπὸ λαῶν & πυθαὶ γὰρ πετρῆεσσιν. Stephanus hanc in Macedonia cōstituit. c ¶ Intolerabili corruptione.) ἀτλάτω πάθος, Doricè est, πάθος pro πάθος. Nam τ in ω & α uertunt. Sic Theocrit. πρῶτ & pro πρῶτ &, πρῶττος pro πρῶτιστος. ἔνθ' ἐρμᾶς πρῶτιστος.

d ¶ Purpurocrocea zona.) ἡ δὲ φοινικῷ κροκοῦ ζώνῃ καὶ τεθνηκα μύλα. Gell. lib. 2. cap. 20. φοινικῷ καὶ σπείδι καὶ eundem colorē excellentis ruboris significare testatur: quare φοινικῷ κροκοῦ ζώνῃ cingulū est coloris purpurei & crocei. Quod si posteriorē huius cōpositi epitheti uocem κροκοῦ acceperis, & nō κρόνον, tum zonā significabit purpurei tramatis. Sin à φοινικῷ & κρόνον deducas, purpurocroceū cingulum habebis. Mihi in rei huius sacramentū & arcanū inuenti, utriusque uocis etymon hic indiscriminatim non displicet. Aristoteles in περὶ χρωμάτων puniceum colore mifceri dicit, si nigrum & opacum lumini miscetur. Nam si nigrum solis uel ignis splendori

Et lib. 3.
cap. 19.

splendori admisceatur, hinc φοινικῶν resultare. μέλαν καὶ σκιερὸν τῶν φωτῶν μινύμενον φοινικῶν. τὸ γὰρ μέλαν μινύμενον τῶν τε ἀφ' ὧν ἡλίου, καὶ τῶν ἀφ' ὧν τοῦ πύργου φωτὶ θεωρεῖται αἰεὶ γινόμενον φοινικῶν. e ¶ Vrnā; argentea.) καὶ λῆψις uis est aquam recipiens, sicut aqua, amphora, hydria. Ceterum pudica metaphora, castus ipse maritus hic usus est, à partu sumpta. Nam partus arcana, per zonam punico croceā et per argenteum aquarium indicat, quæ ne castas aureis offendam hic prætermis- to: tametsi nihil turpe, nihil inhonestum sit, quod matrimonij necessitas necessa- riò admittit. Aquam foeturae nunciam ante partum exeuntem, per urnam ar- genteam intelligit. Per zonam purpuream, sanguinem quo foetus alium egre- ditur, clanculum innuere uidetur. Proinde hic locus nihil aliud est atq; allegori- ca partus adumbratio. Sanguinis enim color est φοινικῶν καὶ ὁ κόκκος: aquæ uero est argenteus, hoc est, albicans. f ¶ Sub opaco.) λοχμὴν locus est arbo- ribus et plantis densus. λοχμὴς ὑπὸ κυανέας. κυανέος color niger est et subuiridis, qualis in fodinis metallicis reperitur: deductum adiectiuum à κύ- ανον, quod apud Homerum Iliados λ. in thorace Agamemnonis nigri hu- iusmodi mineralis, seu informis dum metallica materiei uox est:

τῶν δ' ἡτοι δ' ἐκα οἱμοὶ ἔσταν μέλανος καὶ κυανέου.

Dioscorides lib. 1. cap. 60. in Cypro Cyanū in ararijs fodinis nasci auctor est. Marcellus pro cœruleo interpretatur. Hypomnematisfes uero Pindaricus κυ- ανέας pro βαθείας reddit. Proinde sensus est, sub cœrulea, uel tali qualis uio- larum flos est arborum seu plantarum densitate, uel uiolis confito loco.

g ¶ Aurea coma insignis.) Apollinis epitheton est, quo aurei et formo- si solis radij præsentantur. Sunt autem et apud Pindarum et alios poetas Solis uaria epitheta, quæ omnia naturā et officium eius sub conspectum statuunt, ut χρυσοκόμης, auricomus, à radiorum colore.

ποξοφόρος, arcumferēs, quo noxia tela et morbos sol in mortaleis iaculatur.

λοξίας, obliquius, ab oraculis, quod semper obliqua et dubia Apollinis respon- sa erant. Aristoph.

ὑπεριονίδης, filius Hyperionis, apud Hesiodum in Theogonia.

ὑπεριώρ, quod super nos eat.

ἐκτερος, ab ἐκτι longe, quod radios suos longe lateq; proijciat.

ἐκτενέος, longe iaciens.

ἐκτενέλης, quod procul tela sua mittat.

ἀπόλλων, consumens: omnia enim calore suo consumit, terræ cœliq; tristia nubila.

φοῖβος, purus, à claritate, uel φῶς βίος, lumen uitæ,

ἥλιος καὶ ἥλιος, ab ἡμῖ, eo.

ἔλιος ἄσῃς, uchemens et consumens et perniciosi stella, propter morbos.

ἡλιόστωρ, Heliacos, quorum sol est autor.

ἡλιότοξος, aureū arcū habens. ἀργυρότοξος, argenteū arcū habens.

δέλιος σκόπος, Deli speculator: quia in Delo colitur.

κίνθιος, à Cintho monte illi sacro.

σμινθεύς, à loco in quo colitur.

ἐκείνιος, quod in longinquo perficiat opus.

γενέθλιος ακτίνων πατήρ, genuinus radiorum pater.

πῦρ πνεόντων ἵππων ἄρχος, ignem spirantium equorum pater.

ἡλέκτωρ, ab α sine, et λέκτρον lectus, quod homines galli instar (qui item ἀλέκτωρ dicitur) excitet, et suo aduentu surgere iubeat.

πύθιος, ab interfecto dracone.

Δελφικός φασίμβροτος φασίμβροτος αἰθέρ ὄμμα

μάντις κισσώδης λατοίδης χρυσοχάτης

χατήρ δέλιος ξένος δέλιος δῖον φαρὲτρας

ἀκροκόμης. Pleraq; alia præter hæc iam connumerata Apollinis Epitheta est uidere in primo Epigrammati, iuxta seriem elementorum, in hymno cuius epigrapha est,

Ὑμνεῖω παῖν' αὖ μέγαν θεὸν ἀπόλλωνα. Et quæ non reliqua subijcimus?

Α βροτον, ἀγλαόμορφον, ἀκροσκόμῳ, ἀεροχάτῳ.

Β εὐθύνοον, βασιλῆα, βελεσιχαρῆ, βιοδ' ὀτῳ.

Γ κηόστωον, γελῶντα, γιγαντολέτῳ, γλυκύθυμον.

Δ ιογενῆ, διόπαιδα, δρακοντ' ἐλέτῳ, διαφρογῆν.

Ε ὕλαλον, ὕρυν βίῳ, ἐκαστὸν βόλον, ἐλπίδ' ὀτῳ.

Ζ ωροτόνον, ζῆλον, ζῆνοφρονα, ζῆνοδ' ὀτῳ.

Η ποιον, ἡδονεπῆ, ὕδ' ὀτῳ, ἡπτόχρα.

Θ κροτόνον, θαλερόν, θελξίφρονα, θελγισίμυθον.

Ι αφίτῳ, ἱμόρτορ, ἱήϊον, ἱπποκροσύνην.

Κ οσμοπλόον, κλάειον, κρατὲρ φρονα, καρπογενέθλον.

Λ κρογῆν, λαρόν, λυρογῆν, λαμπετόντα.

Μ υσπόλον, μάντιν, μεγαλήτορα, μυειόμορφον.

Ν εβροχαρῆ, νοερόν, νηπγῆν, νηφαλέοντα.

Ξ ιωχαρῆ, ξωτόν, ξωτόφρονα, ξωτοδ' ὀτῳ.

Ο λειον, ὀλβιόργον, ὀλύμπιον, ὀρεσιφοίτῳ.

Γρηῖν

Ρ ρήνυμ, πανδερκή, παναπήμονα, πλατοδότηρα.
 Ρ υσίπενον, ροδδχου, ρηξέωρα, ρηξικέλυθον.
 Σ ιγαλόγντα, σόφομ, σελακγνέτω, σωτήρα.
 Τ ορφίχορομ, τιτάωα, τελέσρα, τιμήγντα.
 Υ μναγόρλω, ύπατομ, ύψαύχνα, ύτόγντα.
 Φ οίβομ, φοιβάζοντα, Φιλοεφανομ, φργνογνθή.
 Χ ρημαγόρλω, χύσεομ, χυσόχροα, χυσοθέλεμονομ.
 Ψ αλμοχερή, ψαλτω, ψυσιςυγα, ψυχλοτοτήρα.
 Ω νυπομ, ώκνεπή, ώκυσκοπομ, ώρεσιδωτω.

Verum in his epithetis multa sunt, quæ reliquis etiam cum dijs tum heroibus attribui possunt. Hæc de nominibus et epithetis Apollinis, quæ semel annotare libuit, posthac nullam horum facturum mentionem. h. ¶ Cum Parcas.) De Parcis, quas Græci μοίρας, in prima ode satis disputatum.

i. ¶ Tum Ilithyian.) τλή ἐλδύθω Pindarus appellat, quam alij εἰλιθίαν, ab ἐλδύθω uenio nominant. Latini hanc Lucinam uocant. Alma Lucina fer opem, apud Terentium. Alibi Iunonem, quod et illam eandem cum Lucina putent: id nominis apud Græcos habens, quod subueniat parturientibus. Parce ergo et Ilithyia Euadne partu laborantis assistunt, ut diuina illa Iouis proles, diuina ope et providentia, et felici successu, in hunc mundum nascatur.

STROPHE III. COLON XI.

A uisceribus autem amabilis partus, mox in lucem prodijt Iamus, quem ^acontristata ^breliquit humi. ^cAt duo cæsij dracones hunc, dijs ita uolentibus educarunt, innoxio illum ^dapum ueneno delectantes. Postquã uero ^eex aspera Pythone redijt Aepytus rex, omnes domi suæ de puero percontatur, quem Euadne pariat: Phœbo enim ipsum dixit progenitum

Nascitur Iamus.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Patre: deniq; uatem ipsum præ cæteris eximium fore, neque unquam eius generationem interitum. Sic itaque retulit.

a. ¶ Contristata.) κνιζομένη, λυπτομένη, dolore affecta.

Miraculum
educationis
Iami.

γλαυκῶ-
πες.
Aristopha-
nis et Pind.
hypomne-
mata, sim-
pliciter per
το x. signū
figure alicu-
ius uel sche-
matis acci-
piunt.

6 ¶ Reliquit humi.) Reliquit Euadne prolem humi sub arboribus & uiolis, timens famæ & uirginitatis suæ integritati apud Aepytum regem: maluit enim furtim perdere uel relinquere foetum illum, quàm sese ignominiæ exponere.

c ¶ At duo cæsij dracones.) Mirandam Euadnæ sobolis educationem subiicit, ut ostendat planè diuinam esse stirpem & coelestem prorsus Iami propaginem. Mirabile est apud Liuium, Romulum & Remū à lupa educatos: longe uero hic mirabilius est, Iamum infantem & uagientem è matris aluo primum egressum à draconibus (quorum natura lupis ferocior, rapacior, nocentior, lectum magis adferens, ueneno cuncta quæ contingat, perdens) enutriti. Iamus appellatus est ab iōs, id est, uiola, in quas repositus erat à matre. Sic Euadne Pytanes & Neptuni filia, suprā iō bōs πυχός dicta, est ab iōs uiola, & bōs πυχός cæsaries. Cæsij dracones appellantur à glaucis oculis, perinde ac Minerva Homero γλαυκῶπις dicitur, quod glaucæ, hoc est, ulule oculos (quem colorem Latini cæsum uocant) habeat. Gell. lib. 2. cap. 26.

Veteribus latinis cæsia dicta est, quasi coelia, Minerva. d ¶ Apum ueneno.) iōs & uiolam & uenenum significat. Iam apum uenenum pro melle dixit, per figuram quæ Græcis χιασμός, acyroglogia quædam, ut uidetur, species. Est autem Chiasmus quando quatuor ita inter sese numerantur, ut secundum tertium, quartū primo respondeat. Verum tum proprie χιασμός dicitur, quum aliquid illic absurdum appareat in speciem, quum tamen procul absit: ut quum quinta ode Pindarus ait: Septem occisorum rogis numeratis. Hic nihil ambigui uel absurdi est, si uerba quis respiciat tantummodo: uerum si historiam consideres, tum occisorum septenarius non est de principibus intelligendus, sed de ipsi septem exercitibus. Nam septem duces illic non perierunt, Adrastus nempe seruato, & Amphiarao absorpto. χιασμός constituitur sic:

1 Septem

2 occisorum

3 rogis

4 coaceruatis.

Hic χιασμός, hoc est, hiatum, & ἐμὲν βολοῦ constituit ipsa de occisis dubitatio, num ad duces uel ad exercitum septem Thebis portarum, numerus fusorum sit accipiendus. Non dissimilem ad modum hic χιασμός fit,

1 Dracones

2 Iamum

3 nutriuerunt

4 ueneno apum innoxio.

Draconum quidem uenenum est, & ad dracones refertur. Enim uero ne quis ambigat quale uenenum intelligat, adijcit, innoxium uenenū apum. Veneni natura est hominibusque perniciem intoxicare: uirus autem semper letale est, à uenenatis emissum. Iam quia mel ab apibus conficitur, & ex ipsis emittitur, perinde atq; uirus ex uenentis morsu uel ictu ledentibus, ideo quadam similitudine saltem

iōp

ἰὼν appellauit: ob id enim adiecit apum, & innoxio, ne quis putet astruere absurdum, & planè impossibile uatem nostrum adseuerare uelle. Est igitur sensus admirandæ huius educationis Iami: Dracones melle, quod apibus subduxerunt, nutruerunt Iamum. e ¶ Ex aspera Pythone.) ΠΕΤΡΕΙΟΣ ΔΕ ΕΞ

πῦθωνος, Homerum imitatus dixit. Is enim Iliad. α.
 φοῖβος ἀπὸ λῶν πῦθ' ἔειπε πετρῆεσσι habet. f. C Proge-
 nitum.) γεγάκην pro γεγακῆναι praeeteritum aparempthati à themate γί-
 νομαι, passivae significationis, pro γεγενῆσθαι εἶν.

Illi uero neqꝫ audisse, nec uidisse se reddebāt,
 "quoniā quintus à partu dies illuxerat. Sed obte-
 ctus erat denso ^brubeto uiolarumqꝫ ^cflauis & om-
 nino purpureis, humectatus radijs tenerum cor-
 pus: unde & passim euolgauit mater semper ip-
 sum uocandum

EPODOS, COLON XIII.

Nomine illo immortalì Iamum.

a ¶ Quoniam quintus.) Pindari interloquentis hæc uerba sunt, Quoniam quintus à partu, &c. b ¶ Rubeto.) *χαίνοβατία* terram iuncis & rubis seu alga etiam abundantem significat. *χαῖν* & odoratus iuncus, *βάτος* rubus. Catarchresicōs poëta pro asperis locis usurpat: quod inter spinas & rubos & rosæ & uiolæ reperiuntur quibus cooperuit, uel in quas repositum infantem Eudæne: unde & à uiolarū præsentia, *ιδέμορ* appellauit fœtum suum, ab *ἰὸς* uiola, perinde ac testatur hic Pindarus. c ¶ Flauis & purpureis.) Non immemori hic mente prætercundum, quod duo uiolarum genera hic numeret, nempe flauas & purpureas, ut quæ colore reliquas antecant, & formæ suæ pulchritudine antecellant. Dioscorides lib. 3. cap. *πῶς* *ἀλβῶν* *ἰσ* adjicit tertium genus *ἀλβῶν*, hoc est, uiolam albam, quam Pindarus flauam, ille *μύλινον* dicit, differentiam in flore indicans. Est autem *αἶθος* *μύλινον* flos colorem pomi Neranzij (ut cum hypomnematisfæ Nicandrico loquar) habens.

Vbi florem^a delectabilis pubertatis accepit,
descendens ad^b medium Alpheum, uocauit^c late-
potentem Neptunū suum progenitorem, Apol-
linemq^d diuinæ Deli speculatorem, petens^e regia

um quendam capiti suo honorem subobscuram noctem. Patria^sueridica uox inclamauit: qui non exploratū habens quis uocet, ⁸interrogauit quis nam sit. Pater uero, age surge, inquit, fili, huc ad ^bmultis communem imus regionem famam inquisituri perennem.

a (Delectabilis pubertatis.) Duobus insignibus epithetis τῶν ἡβῶν, hoc est pubertatē, ornat, appellans eam τεργυλῶν ἔχουσα ἑφ' αὐρῶν, delectabilem ἔχ' auream coronam gestantem: hoc est, sic ornantem hominē, perinde atque aurea corona decoretur. Amabilem ideo, quod ea etas ubi tenera lanugo prodit, omnium gratissima, omnium iucundissima. b (Medium Alpheum.) Per medium Alpheum Epidaurum intelligit, quæ inter Arcadiā ἔ' Elin sita urbs est. Porro Arcadia ἔ' ortum ἔ' initium Alpei fluminis habet. Elis iuxta sinus ἔ' latiores meatus condita est. c (Late potentem.) Ὀυρυβίας, id est, late potentie Neptunū hic uocat, ἔ' recte. Totū enim terrarū orbem ambit, ἔ' regna huius mundi in sese Neptunus et Oceanus cludit. Sunt autē hæc frē Neptuni epitheta quibus Pindarus cum alijs poëtis utitur:

Ὀυρυβίας	Late potens.
γῆνοσι γαῖος	
γῆνοσι χθον	Terræ concussor.
σι σείχθον	
γαίης	Territenens.
ποσειδῶν	Terræ maritus.
Ὀυτρίαινος	Tridente præclarus.
ὄρσο βία ναῦα uel ὄρσο τριαινός	Tridente concitans.
κυανοχρότης	Cœruleā iubā uel comā habēs
Ὀυρυμέδων ἔ' Ὀυρυμέδωντος	Late regnans.
Ὀυρυδγής	Ingentis roboris.
δεσπότης ποντομέδων.	δεσπότης ναῶν.
γῆς τε καὶ ἁλὸς μοχλὸς	αἰὲρ ἀμειψίτης.
γῆνοσιδης. 4. Pyth. ode.	ἐλελίχθον. 6. Pyth.
πετραῖον. 4. Pythiorum.	

d (Diuine Delis speculatorem.) Delos insula est una Cycladum, Apollini sacra, quod in caprimum natus sit Apollo: δῆλος, id est perspicua dicta, quod Apollo aspera, difficilia ἔ' occulta, plana ἔ' aperta reddat, per suum quod

quod Deli uigebat oraculum. Stephanus Cynthum, Astriam, Pelasgiā, Chla-
mydiam, & ex Nicanore Scythiadam appellatam autor est. θεόδμητον, θεόδμητος
hoc est, diuinitus conditam Delon appellat, quod quum primum mari lecta
esset, Iouis iussu in lucem prodierit. e ¶ Regium quendam capiti hono-
rem.) λαοτρόφον τιμᾶν, honorem populum alentem, hoc est regiū. Ho-
nor enim & amplitudo regis est, subditos suos fouere, tueri, alere, & ab omni
iniuria conseruare, honestum & uirtutes apud eundem instituere & protege-
re: quia de re & Homerus principes ποιμένας λαῶν appellat. f ¶ Ve-
ra uox.) ἀετιεύς, uera, sana & apta loquens, ab ἀετιον & ἔπος.

g ¶ Interrogauit.) μεταλλῶν, est ordine aliud iuxta aliud inquis-
rere, perinde ac fit in metallis, quæ ab iisdem uocibus, nempe à præpositio-
ne μετὰ & ἄλλο, quod uni metallice inuenta uenæ altera adiaceat, ut est
apud Plin. lib. 33. cap. 6. Vbiunque, inquit, una inuenta uena est, non procul
inuenitur etiam alia. Et quidem hoc in omni ferè materia: unde metalla Græci
uidentur dixisse. Estq; ἀπὸ πρῶτου γὰρ usq; ad ὄρσο, λόγος πρῶτος, uel
ὕπερολογία. h ¶ Multis communem.) Elin & Olympiam intela-
ligit, ubi ex omni Græcia gentes ad olympiaca spectacula per Herculem post-
hac erecta confluxere.

STROPHE III. COLON XI.

Venerunt autē ad celsam^a alti Cronij rupem,
ubi^b duplicem illi uaticinij thesaurū tribuit, ex eo
quidem tempore uocem audire mendaciorū ex-
pertem. Et si quando opere confidens, ueneran-
dum^c Alcidarum germen Hercules ueniat, ac pa-
tris celebritatem, multitudine hominum perfre-
quentem, ritumq; maximum certaminū condet,
^atunc in summa^e Iouis ara mensam uaticinio ac
commodam ponere iussit.

a ¶ Alti Cronij.) De Cronio Pisæ promontorio supra dictum est. Hic
Cronij rupem, pro ipso Cronio monte, uel pro quinquennaliū ludorū loco acci-
pit per periphrasin. b ¶ Duplicem uaticinij thesaurum.) Geminum ua-
ticinij thesaurum, quorum primus, quod iam tum statim Apollinis audiret ora-
culum, tum quod posthac Hercule institute quinquennalem panegyrim, men-
sam diuinationi & responsis destinatam poneret in Olympia, cui eius nepotes

ἄλκαϊ- ὅς successores praeessent. c ¶ Alcidarum.) Græce ἄλκαϊδῶν pro
 Ἀλκῶν. ἄλκαϊδῶν dorice, hoc est, posterorum Alcæi, uel ab Alcæo propagatorum.
 Est autem Alcæus auus, Amphitruo pater Herculis. d ¶ Tunc.) τὸ-
 κῆ pro τὸ τε Λωγικῶς. Erat autem oraculi locus Olympiæ, cuius prin-
 ceptis primus Iamius, ubi per ignem futura coniectabant, qua diuinatione deina-
 ceptis Iamidae perpetuò sunt usi. Victimarum enim pelles igni imponentes, ex
 ijs uaticinabantur. Sunt qui adfirmant, è conscijs uictimarum pellibus futura
 prædixisse. Si enim scissuræ rectæ forent, læta, sin obliquæ, tristia denūciabant.
 e ¶ Iouis ara.) Ioui & Neptuno primam dicatam, inter sex, aram sua
 isse, quinta præcedenti ode annotatum.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quamobrem per celebre Iamidarum genus
 » apud Græcos uel diuitiæ consequébant. ^a Adeò
 » quibus uirtutes charæ sunt nobiles fiunt. Suum
 » quenque opus ostendit. ^b Momus aut præ alijs
 » inuidentibus imminet ijs, ^c quibus aliquando ra-
 » ptis ad cursum, uerenda primum gratia ^d glorio-
 » sam formam ^e adstillat. Proinde Cyllenem Arca-
 dia montem accolentes ^g affines tui

EPODOS, COLON XIII.

^b Mercurio deorum legato, supplicibus, mul-
 tisq; sacrificijs admodum religiose litarunt.

a ¶ Adeò quibus.) Gnome est, qua rationem reddit, quid diuitias & ho-
 norem Iamidæ sint consecuti. Quæ tametsi ad Iamidas proprie pertinet, gene-
 ratim tamen cunctis mortalibus attribui potest. Utitur autem pulchra gradat-
 tione in his gnomis. Virtutes sunt causa honorum & diuitiarum: diuitiæ uirtu-
 tibus iunctæ sunt causa præclarorum operum, insigniumq; facinorum: præcla-
 ra facta sunt causa inuidiæ: non quod ipsa mali sint origo, cæterum malo genio
 ducti homines, ac peruersæ mentes, non possunt ferre alterius felicitatem. Ar-
 guit ergo & indicat maligna corda, aliorum felicitas, perinde atq; Horat. etiam
 cecinit: Inuidus alterius rebus macrescit opimis.

b ¶ Momus.) Somni noctisq; filius, Momus deus est, qui licet ipse nihil
 fingat, aliorum tamen quantumuis præclara opera carpit & calumniatur. Vnde
 de

de proverbum, Momo satisfacere, pro calumnia, pro reprehensione accipitur.

c ¶ Quibus aliquando.) Periphrasis uictorum. Est autem supra annotatum uel à Pindaro, oportuisse currus duodecies in Olympico certamine rotari.

d ¶ Formosam gloriam.) *Ὀυκλῆα μορφᾶν*, celebrem gloriam: nam hilares, læti et fauorabiles ob uictoriam Olympiacam uictores redduntur.

e ¶ Adfillat.) *ποτιστέλλει*, adfillat. Metaphorice, efficit, parit.

f ¶ Proinde Cyllenem.) Laus à maioribus Ageſiæ matris. Cyllene uel Cyllenus mons est Arcadiæ Mercurio sacer: hinc Cyllenius heros Mercurius Virgilio est. Ouid. i. Metamorph.

Mænala transferam latebris horrenda ſerarum,

Et cum Cylleno gelidi pineta Lycæi.

g ¶ Affines tui.) *μέτρως αὐδ' ὅρες*, affines et maiores à matre.

h ¶ Mercurio.) A pietate in Mercurium, maiores matris Ageſiæ laudat. Proinde Mercurio et Ioui acceptā referendā uictoriā adſerit. i ¶ Supplicibus sacrificijs.) *λιτῶς* hoc loci adiectiuū est, non ut ſupra et in nono Iliad. ſubſtantiuum, uel etiam proprium. Stephanus à nympha Naide Cyllene montem appellatum tradit, ibiq; merulas albas naſci, nec uſquam alibi tales, uariasq; uoces edere noctu ad lunam facilius quàm die eas capi.

O Ageſia, Soſtrati nate, qui certamina præmiorumq; ſortem tenet, ac ſtrenuam Arcadiam honorat Mercurius, is & cum grauiſſe tonante patre tuam felicitatem perficit. ^b Gloriam quam habeo in lingua acutæ cotis, quæ me non inuitum attrahit pulchre fluentibus ſpiritibus: auia mea ^d Stympthalica florida Metope,

a ¶ Cum grauitonante patre.) Iouem patrem grauitonantē. Sunt aut hęc ſerē Iouis epitheta. Primum tamen decadem uocum, qua uetuſtas ipſum Iouem intellexit, perinde ac Vrbanus ē ueteribus digeſſit, ſubijciemus:

Ζεύς	Ζῆν	Διὺς	Βαδύς	Ζαῦ	Iupiter.
Ζῆς	Ζᾶς	Δίς	Βαῦ	Δαῦ.	

Iouis epitheta ergo ſunt hęc propemodum:

θευόπαι	βαρυόπαι	ἐλατῆς βρονταῖς
σεροπᾶν κεραυνῶν τε πρῦτανις		σωτήρ
φύξις	πατὴρ αὐδ' ὅων τε θεῶν τε	
πόσις ἥρης	βαρύδιππος	ὑψιβρεμέτης

K

μηλίτης	ἀγκυλομήτης	νεφεληγερέτης
θρυόπης	τορφικοράωνος	βροντοσκεραυνος
αἰγίοχος	πανομφαῖος	ἀστροπηκτής
Φίλιος	ξένιος	ἑταιρεῖος
ἑφείσιος	φαναῖος	ὑπατος κρόντων
λήκιος	ἐλλάνιος	βασιλεὺς θεῶν
ἀργικέραυτος	ἐλδύθης	δλύμπιος
λύκαιος	αἰθέρι ναίων	γενέθλιος
ἰδδθυεῖος	φοινισσερόπης	αιολοβρόντης
μηλίχιος	δλύμπιος ἡγεμῶν	ὀροσκτύπος
ἄλτιος	ἡλῆος	δλύμπιος ἡγεμῶν
εἰγύστως	ἐργκίεραυτος.	

b (Gloriam habeo.) Allegoria est, qua Lyrices et Musices suae praestantiam modeste laudat et uerè poëta, ut animaduertat Agesias sese non uulgariibus, sed enim summis, optimis, praclarissimis per Pindarum praconijis autum iri. Tum patriam suam Thebas huiusmodi esse, ut quae eximia ingenia proferat: cuius è fontibus, cuius tutelaribus numinibus haud poenitendum hoc poëtices decus acceperit, quo commodum quos uelit ornare possit. c (Acutae cotis.) Per acutam cotem iudicium suum et ingenium intelligit poëta, quo aequae atque cos ferrum acute et absolute, quidquid in manus sumpserit, perficere possit. Appellat autem canoram cotem, respiciendo ad lyram suam. Nam omnia eius poemata ad citharā et tibia decantata sunt, ut monet hypomnematis. Ipsa cos, ipse animus meus, iam antea uolentem me pertrahit ad pulchre fluentes status, id est ad sonos, ad cansionem, ad hymnum. Proinde haec allegoriae huius summa est: Mibi à maioribus meis, à genere, à matre, à patria insitum est ut Musica et lyrice claream. Auiā, inquit, mea Stymphalica florens belle Metope, bellicosarū Thebarum matris meae mater, instar acutae et argutae cotis in lingua mea est: illa me ad dulciter fluentes spiritus, ad suauis tibi decantandos hymnos o Agesia permouet, imò pertrahit. Atque ut haec penitus intelligantur, historia ex interprete est adiicienda. Metope filia fuit Ladonis fluij, uxor aut Asopi Thebani amnis, è quo filiam Theben peperit, qui cum urbs idem nominis obtinet. Pindarus ergo Thebis oriundus Metopen auiam suam, id est, patriae suae matrem appellat. d (Stymphalica.) Stymphalus Arcadiae ciuitas, cuius filiam Metopen facit poëta, ut quae ortum ducat lus Arcadiae ex Ladone Stymphalium praeterlabente. Stymphalica igitur Metope est, id est metropolis Arcadica. Iam et hoc se debere maioribus Agesiae innuit, quandoquidem et ipse

ipse Arcadicus, quantum ad matris sue maiores attinet, extiterit.

STROPHE V. COLON XI.

Quæ^a cædentem equos^b Theben peperit, cuius amabili aqua^c sitim meam restinguo, uiris iaculatoribus uarium hymnum plectens. ^d Excita nunc socios Aenea: primū quidem, ut laudibus efferant Iunonem Partheniā: deinde agnoscant, an ne uetus opprobrium ueris rationibus effugerimus, ^f Boeoticam suem. ^g Es enim nuncius rectus, ^h comptarum Musarum scytala, ⁱ dulcis crater bene sonantium carminum.

a ¶ (Equos cædentē.) Id est, equestrem. πλάξιν πορὶ ἀπὸ πλῆθους ἵππων, ὅτι ἵππος equus. α. factum est ex η doricē. b ¶ (Theben.) Theben Nympham seu fluuiū, uel ipsam etiam patriam intelligit. c ¶ (Sitim restinguo.) Sitim restinguere, est ἀλλυγοεῖα. Id est, cuius ego Thebes sum ciuis, in qua ego spiritū ducō. d ¶ (Excita nunc.) Aeneas Pindari chorodidascalos, hoc est chori institutor erat, quo publice utebatur Pindarus, ut sua poemata doceret, cumq; alijs ea psalleret: quandoquidē ipse adeo tenuis uocis erat, ut pro dignitate, sua recitare nō posset. quod plures alij poētae, quū canora et arguta uoce pollerent, per sese ipsi faciebāt, choros nempe docentes. ὁρῶντες, id est, concentores tuos adhortare, alacres illos redde ad cantandum tecum, et ut Iunonem tecum Partheniam laudent. et c. e ¶ (Iunonem Partheniam.) Quia Arcadiæ mentionem fecit, ideo et Iunonem Partheniā, hoc est, Arcadiā recordatur: à Parthenio enim Arcadiæ monte Parthenia uocatur. f ¶ (Boeoticam suem.) Βοιωτῶν ὕμνος. Hyantes gens prisca et barbara in Boeotia fuit, quos propter insignem et inertiam et barbariem et omnis liberalioris institutionis ignorantiam quidam proscindentes, corrupto nomine quemlibet eorum ὕμνος, id est suem appellabant: ut inde Βοιωτῶν ὕμνος in prouerbium abierit, quo inertem et ignauum, neque literarum, neque nandi gnarum, notarunt. Institue ergo chorum ô Aenea, ut canat Partheniā primum Iunonem, deinde ita canat nostra poemata, ut auditores et spectatores intelligant nos non esse amusas, ut prouerbium habet, sues. g ¶ (Es enim nuncius rectus.) Laus Aeneæ chorodidascali, à facili. Haud difficulter chorum instituere potes, es enim nuncius rectus, hoc est, hoc meo nomine recte, bene et

pulchre efficere potes, quandoquidem sis ipse & literarum & Musices peritissimus. Nam hoc est, quod subijcit: h. C. Comptarum Musarum scytala.) Ingenti praefatio effert Aeneam chori magistrum, scytalam Musarum appellans, hoc est ueluti secretorum Musarum conscium, ac talem quem sibi Musae deligant, si cui secreta sua & sacramenta indicare uelint. Metaphora est pro uerbialis, sumpta ab adagio, Scytala Laconica. Et licet ex Gellio hoc ipsum peti possit, è Pindaricis tamen scholijs adnectā. Lacedaemonij si quando Harmostis suis ad aliquam urbem missis, secreta quicquā indicare uellent, non fidebant chartae, ceterū talem celandi consilij sui rationem inibant: deradentes lignum teres, trium uel quatuor cubitorū, in duas partes findebant, alteram imperatori peregre agenti dabant, alterā ipsi sibi retinebant. Significaturi igitur aliquid duci exercitus, tenne quoddam & angustum lorum uirgæ seu tereti baculo suo dimidiato obuoluebant, eoq; pacto quæ uellent inscribebant. Resolutum itaq; lorum confusas quasdam notas subindicabat, quas nemini cognoscere possibile erat. Lorum ergo tale imperator acceptum per Laconum nuncios, suo quod penes sese habebat circumuoluebat tereti bacillo, moxq; Laconū suorum & mandata & consilia dignoscebat. Huiusmodi itaque lorum, quō epistolæ uice Lacedaemonij utebantur, σκυτάλη, hoc est scutica dicebatur, à σκῦτος coriū. Alij sic interpretantur, quod Lacones latas scuticas habuerint, quibus inscripserint consilia sua ad Harmostes, easq; coriaceo uasi inclusas & obsignatas transmississent. Aeneas igitur est rectus angelus & scytala Musarum, hoc est Musices peritissimus, & literis ornatissimus, ut Musis, Apollini & Charitibus adeo gratus sit, ut si quid recte curatum uelint, ei demandent. i. C. Dulcis crater.) Crater uini est amplum poculum, à κρατήω capio, teneo, ut poeta ob oculos ponit, dum inquit, Crateres magnos statuunt. Hic insigni metaphora, pro uase, imo pro promo & condo dulcisonarum odorum. Perinde ac si dicat: Quemadmodum crater dulcissima uina & condit & promit, quæ conuiuias exhalarent, sic tu non uina, mi Aeneas, sed suauissimas odas contines apud te, & eorum sonare doces. Qua laude quid magnificentius Musico dici potuit? eo quā augustius uel eruditissimus quisque predicari quiret?

ANTISTROPHE, COLON XI.

Iube etiam ut ne obliuiscantur Syracusarum,
& Ortygiæ, quam Hieron puro sceptro gubernans,
& recta consulens, rubros pedes habentem
Cererem ueneratur, filiaq; eius Proserpina

nec,

nae,^d curru albos equos habente inuectæ Anacal-
lypteria celebrat, Iouisq; Aetnæi fortitudinem.
^e Suauiloquæ ipsum Iyræ & cantus ^f nouerunt.
^g Ne quatiat oro felicitatem eius futurū tempus,
uerum dextro adfectu & ^h hilari mente Agesiæ
laudem suscipiat.

Commoratur in Apostrophe ad Aeneam chorodidascalum, in cuius perso-
na interim ipse uates Hieronem regem σὺ γυγον Ἀγέσιᾳ cōmendat, pro-
pterea quod & ipse Agesias Syracusanus sit à parente Sostrato. a ¶ Or-
tygiæ.) Ortygia insula est ante Syracusas, cuius Hieron rex erat. Et quia Sy-
racusanus esset Agesias à parentibus, meminit iuxta & Syracusarum & Or-
tygiæ, quibus iam tum dominabatur Hieron, et ipse Olympionices, honorifice.

b ¶ Rubros pedes.) φοινῖσπέζων Cererem appellat. Quid colo-
ris sit, & quomodo fiat, ex nigro uel opaco lumine, ex Aristotele in superio-
ribus indicatum: hic tamen pro flauo accipit: seges enim matura flaua est. Per
epitheton ergo ad inuentum Cereris, fruges nimirum respicit. c ¶ Cere-
rem.) Δημήτηρ Ceres. Dores dicunt δαμάτηρ, à δα, quod Dorien-
bus terram significat, & μήτηρ mater, ceu terræ frugum mater. Ita scholia
Theocritica. Adumbrat uberem frugum in Sicilia prouentū, quo nomine Sici-
liam Cicero in Verrinis extollit. d ¶ Curru albos equos.) λευκίππς.
Cereris festa, Demetria, Thesmophoria & Eleusinia Grecis dicuntur. Filiæ
eius Proserpinæ Theogamia, hoc est diuinæ nuptiæ celebrantur, quod scilicet
Plutoni ducta sit: & Anthesphoria in Sicilia aguntur, autore Iulio Polluce.
Theogamia uero & Anacalypteria idem esse solennitatis genus ex interprete,
& Hesychio colligitur, qui Anacalypteria uocat, quando tertio die sponsa ex
ædibus parentum sit ducta: ab ἀνακαλύπτωμαι, id est, reuelor, quod tum
reueletur sponsa & puella, quæ ante a domi clausa manserit. λευκίππς αὖ λευκίπ-
tem ideo dicit, quod raptam à Plutone Proserpinā filiam mater Ceres diu quæ-
sitam, ac tandem curru albos equos submissos habente repertam, in cœlum ad
Iouem reducerit. Scholia. e ¶ Suauiloquæ.) Hoc dicit cum propter su-
perio-rem primum; quo celebratus est, hymnum, tum etiam quod Musices arte
claruerit, id quod eadem prima ode exprimit, ἀγλαΐζεται δὲ μουσικῆς γὰρ
αἶσῳ. f ¶ Nouerunt.) γινώσκοντι est pro γινώσκουσιν, δωρε-
κῶς. g ¶ Ne quatiat.) Ὅχι ἐστὶν uel precatio. Utinam non infringat,
uel præsens uel ullum futurum tempus Hieronis felicitatem, in qua perseverans

hilari fronte Agesiæ laudem excipiat. Hoc ideo precatur, quod Hieron maior sit, utpote rex Syracusarum et Ortygiæ. Agesias uero etsi Syracusanus quantum attinet ad parentes, non regis tamen filius fuit, quanquā imaginibus etiam maiorum suorum clarus haberetur, uates iam existens Olympicus. **h** **Ch** lari mente.) *Ὁν ἡ δὲ τοῖς Φιλοφροσύναις, τὸ τίς ἐπὶ ὁρᾷς ὕβυμις,* amabili iucunditate, amico affectu, tranquilla felicitate.

EPODOS, COLON XIII.

^aDe domo ad domum, à Stymphalijs muris uenientem, ^bmatrem pecoris diuitis Arcadiæ re-
^{Allegori} linquentem. ^cAtqui profunt agitata surgentibus
^{ca cōpa} nocte procellis duæ è ueloci nauī proiectæ an-
^{ratio.} choræ. ^dDeus autem horum & illorum sortem
 undique cum gloria perspicuā efficiat. O cui ma-
 ria curæ sunt Neptune, Agesiam amans rectum
 oro nauigium extraq; periculum dona, ^eAmphi-
 trites aureum colum gestantis coniux, meorum
 uero hymnorum adauge permulcentem florem.

^a **Ch** De domo ad domum.) Suscipiat hilari affectu laudem Agesiæ in-
 quam, uenientem de domo ad domum, hoc est, ab una patria ad alteram, de Ar-
 cadia Syracusas. Interpres monet prouerbiū esse de ijs, qui de eodem ad idem
 profisciscuntur. ^b **Ch** Matrem pecoris.) Periphrasis est Stymphali, quæ
^{ὁ μνηλορ.} mater est urbium Arcadiæ, metropolis et urbium excellentissima. Arcadiam
 ὁ μνηλορ dicit, id est, abundantem ouibus, diuitem pecoris, ab εὖ et μν-
 λορ, quod omnis generis quadrupedia significat, maxime uero ouem, tum fru-
 ctus arborum quarumlibet, præcipue uero pomi. ^c **Ch** Atqui profunt.)
 Gnome est allegorica, qua laudat duas patrias Agesiam agnoscere. Perinde ac
 in tempestate duæ anchoræ marina petra et litore detentæ, nauim ne uentis
 cedat, seruant, ne confringatur: ita duæ patrie alumnum suum amplectentes,
 retinent, illustrant, decorant. Potest et hæc gnome uel ad duos fidos amicos, uel
 quæcunque duo salubria, ad pharmaca, ad uicinos, idq; genus alia referri.
^{ἀπεισκήμ} ἀπεισκήμθαι præteritum aparemphati, sicut τετυφθαι, à uerbo σκίμ-
^{φθαι.} πθαι fulcio, quod à nomine σκίμπος deducitur. Est autem præteritū pro
 presentis infinitiuo explicandum, hoc pacto: Bonæ sunt duæ anchoræ proijcea-
 re, hoc est ad proijciendum, ad fulciendum, ad firmandum, uel ut fermentur.

Deus

d ¶ De^{us} autem.) Peroratio est, qua & Agesiæ ab utraq; patria Stymphalo & Syracusis, læta euenire precatur: & Neptunum, ut cum Agesiæ nepoti eius, tum hymnis suis secundio^{rem} fortunæ auram donet, rogat.

e ¶ Amphitrites.) Amphitrite uxor est Neptuni: auream colum, ut regina, gestat. Pro mari Homero Odyss. æ. & primo Metamorph. accipitur.

DIAGORAE RHODIO PUGILI, QVI

uicit LXXIX Olympiade, ODE VII.

STROPHE I. COLON XI.



T si quis à diuite manu phialam acceptam ridentem intus uitis rore donet nouo genero unà cum uino offerens, ab una^b ad alteram domū transferendo, aureum omnino facultatum uerticem, symposij oblectationem, qua simul honoret a^s finitatem suam socer, & ita præsentibus amicis eo munusculi æmulatorem reddat sponsum unanimis genialis tori:

ANTISTROPHE, COLON XI.

Sic ego nectar^f suapte sponte fluens, Musarum donū, brauij latoribus mittens, dulcē animi fructū, exilaro Olympios, Pythiosq; uictores.

ENARRATIO.

Hactenus qui equis, curribus equis & mulabus ductis uictores euaserunt, prædicauit: Nunc eos qui pugilatu, lucta, & id genus alijs certaminibus uicerunt, effere^t. Quando, & qua Olympiade Diagoras uictor euaserit, pugilem agens, epigrapha testatur. Quanto uero sit in precio hæc ode habita, Gorgon in Scholijs tradit: argumento enim est, ut idem ait, quod aureis literis in Lu^{na}ris Mineruæ templo consecrata conspiciatur. Fuit autem Damageti Rhodij filius Diagoras, de quo hæc memoriæ prodita sunt, quod Olympiæ steterit Diagora simulacrū, post Lysandri imaginem, cubitorū quatuor, digitorū quinq; dextram extendens manum, sinistram ad sese in^ste^ctens. Hunc sequitur Damag

Argumen^{tum}

getus senior ille liberis suis pater, cui idem cum auo nomen erat, quinquertio insignis, et ipse cubitorum quatuor, minor autem patre digitis quatuor. Hos iuxta stabat Dioreus frater pugil, et ipse quinquertio insignis. Tertius post illi Acusilaus, sinistra lorum pugilatorum tenens, dextram ueluti ad orationem expandens. Et illi sane uictoris Damageti filij, in columnis una cum patre suo conspiciuntur. Post illos et nepotes eius uictores duo: Euclon pugilatu Andronem uincens, deinde Pisirrhothius et Lelegetes qui eodem die uictoria cum patre in Olympijs ludis adepti sunt. Non longo post tempore fama est filiam Diagorae Aristopatram Olympiam uenisse, petijseque ab Hellanodicis, hoc est, certaminum arbitris, ut eam ad spectaculum admitterent: qui dum eam prohibentes, iuxta legem suam dicerent, mulierem non decere, ut gymnicum agonem spectet: respondit, se alijs haudquaquam foeminis parem esse, sed quiddam habere excellentius ceteris, nempe maiorum se uirtutibus munitam: iuxtaque et patris et fratrum statuas commonstrauit. Quo uicti Hellanodice, legis soluta consuetudine, Aristopatrae spectandi fecere copiam. Porro quod aureis literis transscripta haec ode, Mineruae dicata fuerit, et in Pindari et Diagorae honorem factum est. Laudat autem Diagoram, a patria Rhodo, ab Olympiâ uictoria, a patre Demageto, a maioribus Rhodiorum, Tlepolemo praesertim, ad quem genus suum refert Olympionices. Hic in Tlepolemi rebus gestis explicandis, ad partem Mineruae digreditur, et ad ortum Rhodi insulae. Postremo a Nemea, Isthmia, Atheniensi, Argiua, Arcadica, Thebana, Aeginetica, Pelleneaque uictorijs. Tandem uoto cludit. a ¶ *Ut si quis.*) A comparatione orditur, eaque pulcherrima, ut semper in exordijs eximius est. Quemadmodum, inquit, pater sponsae, generum suum aurea phiala, quam ei in conspectu conuiuium dono dat, exhilarat, estque in causa, quur arctiori amoris uinculo erga sibi desponsam rapiatur: sic ego uictoribus Olympicis, aliorumque Graeciae certaminum potitis, nectar merum dono. Est et obseruandum in comparatione, quod uinum uitis rorē metaphorice definiat, et quod κῆδος pro κῆδος affinitate appellet. Est enim τὸ κῆδος πολὺς κημος, ut Nicandricus hypomnematistes affirmat, in principio θεωρεῖται, explicans uersum

ἀπὸ τοῦ δὲ τῷ φαντα, λυσιν θ' ἐτραλκία κῆδος.

Triā, inquit, κῆδος significat: cognitionem ex affinitate, sollicitudinem, et malum. Nicandro ergo eo loci malum significat, Pindaro hic affinitatem. d ¶ *Ad alteram domū.*) De domo ad domum parœmia, praecedenti ode indicata est.

c ¶ *Facultatum uerticem.*) Propter aurum, phialam auream rerum, hoc est, bonorum uerticem uel summitatem et culmen uocat, quod aurum in diuitijs et metallis sit longe praestantissimum. d ¶ *Symposij oblectatio-*

nem.)

οἱ πόδες
οἱ πόδες.

nem.) *ἡδὺς* hic oblectatio & iucunditas est, dum inquit, *συμπόσις ἡδ-
εῦ*. Nectar à *υἱ* steretica uocula, & *λεῖνω* occido, deorum immortalium
potus est, sicut ambrosia cibis. Vtroque eternitas, deorumq; immortalium in-
corrupta essentia pulcherrime adumbratur. Atqui nectar odas suas nominat
Pindarus. f. ¶ *Συαπτε* sponte fluens.) *χὺτον* pro *αὐτοχὺτον*, per se
se fusum, uoluntariū, purū, *ἀκράτῃ*, nō dilutū, idest præstantissimū hymnū.

» Felix ille quē bona fama detinet. Aliās alium
» ^agratia uiuificans respicit cum suauifona quidem
» ^bcithara, uarieq; resonantibus tibiārum uasis.

Gnome est, qua illos felices prædicat, quorum uirtutes, resq; insigniter ge-
stæ, præclaris poetarū monumentis atque adeo literis celebrantur: *παρὰ σκευή*
ita faciens ad insequentem *Διγόρα* laudem. a. ¶ *Gratia uiuificans.*)
ῥοδάμι & composita uox à *ῥοή* uita, & *θάλλω* floreo. *ἡδὺς ῥοδά-
μι*, id est gratia uitam floridam & æternā reddens. Metaphorice per eam
gratiam poetices, & literarum uim & præconia intelligit. b. ¶ *Citha-
ra.*) Adiungit citharam & tibiā, quandoquidem poemata eius ad lyram &
ad tibiās, ut antehac indicatum, decantabantur. c. ¶ *Tibiārum uasis.*)
Periphrasis est. Simpliciter enim tibiā significat per uasa seu foramina tibi-
arum, seu organa.

EPODOS, COLON XIII.

Et nunc^a per utraq; unā cum *Διγόρα* descen-
di, laudans marinā *Veneris* filiam, *Solis*q; uxo-
rem^b *Rhodon*, bello longe ualentem, ut^a fortem
& magnum uirtute uirum, prope *Alpheum* co-
ronatum, & prope^c *Castaliā* pugilatoria pro-
pter munera extollam, patremq; simul *Damag-
etum*, cui iustitia cordi est, ^bqui cum *Argiua* mul-
titudine^k treis ciuitates complectentem insulam,
apud^l *Embolum* amplæ *Asiæ* habent.

a. ¶ *Per utraq;.*) *ὑπὲρ ἀμφοτέρων*, per utraq; uel cum utrisque, citha-
ra & tibijs. b. ¶ *Rhodon.*) *Rhodus* insula est celeberrima, quā & *Ophiu-
sam* & *Aethream* olim appellatam *Stephanus* testatur. Est autē *Pindaro* in mo-
re, ut à *Nymphis* ciuitates insulasq; appellet, et e contra. Sic hoc loco per *Rho-*

don Nympham, Venerisq; filiam, Apollinis Nympham, seu sponsam, seu uxorem intelligit, insulam pariter per idem nominis accipiens, quam *ποντίαν* dicit, quandoquidem in mari sit sita. Proinde alij aliam Rhodi Nymphæ genealogiam recensent. Asclepiades, Amphitrites et Solis filiam facit. Quidam ita scernunt, ut marinā filiam, ad insulam Rhodon referant, Solis uero Nympham ad heroida. Fertur enim, quod cum Nymphā adspexisset, deperierit eam Apollo, ac in cognomine Nymphæ insula, cum eā rem habuerit. Herophilus Neptuni et Veneris filiam ait. Epimenides Oceani gnatam dicit, unde etiam cognominatam urbem. Sunt qui adfirmant, propterea eam *ρόδον*, id est rosam appellari, quod insigneis rosas proferat, seu quod rosetis luxuriet Rhodus. Cæterum et urbem et insulam clarissimam esse, quæ sæpe damnum dederit Turcæ, et ipsa rursum fecerit, plus satis uerum, Christianis adeo compertum.

c ¶ Bello longe ualentem.) *δύθυμάχευ*, rectā pugnantem, intrepidum et strenuum significat, qualem describit Homer. Iliados v. dum inquit:

τῶ δ' ἀγαθῷ, δ' ἄρ' ἐπ' ἐπ' ἔπειτα
τὰρ ἔστι, ἐπ' ἑλάν πρὸ τῶν ἐσὶν ἡ
ἀρ' ἄρ' ἡ τὰ χιτῶν μιγύμναι οὐδ' αἰὶ λυγρῇ.

δαίς ἀντὶ
πολέμου.

d ¶ Fortem uirum.) Ipsum Diagoram. e ¶ Prope Alpheum.) Id est, Olympiaco certamine. f ¶ Castaliā.) Fons est Castalia prope

Munera pugilatoria.

Pythionē Apollinis urbem: pro Pythijs ludis accipit poëta, κατὰ μετανομήν. g ¶ Propter pugilatoria munera.) Id est, coronam quam ex Pythia uictoria per pugilatum adeptus est. h ¶ Qui.) Diagoras et Demagetus. i ¶ Cum argiua multitudine.) Scilicet per Tlepolemium Rhodum traducta, ut subinde explicabitur. k ¶ Tres ciuitates.) Periphrasis est Rhodi, insula tres ciuitates complectens. Continet autem Rhodus tres urbes, nempe Lindum, Ialysum et Camirū, perinde ac Homerus etiam testatur in *Βοιωτία*,

οἱ ῥόδον ἀμφὸν ἔμοντο δία τριχὰ καὶ σμυθγῆς,
λίνδον ἐκ λυσίων τε, καὶ ἀργινόν τε καὶ μέρον.

l ¶ Embolum.) Rhodus è regione Lyciæ sita est: iuxta Lyciā uero oppidum est Arycadne: proxime quod templum quoddam est Embolum primo uocatum, ob loci situm: latis enim adiacentibus petris in acutum tendit regio, instar acuti nauigij, quod Græci *ἐμβολον* dicunt. Nunc uero Trieris, id est, triremis ob eandem causam nominatur: quandoquidem eius positura loci, naui nō sit dissimilis. Apud Embolum ergo, id est Lyciam, figuram emboli, quod est acuti nauigij genus, constituentem.

Strophe

STROPHE II. COLON XI.

^a His autem qui à Tlepolemo originem duxerunt, puta latepotenti Herculis generi, communem præconiorū sermonē proferre uolo. Quod ad patrem attinet, ex Ioue, quod ad matrem, ex Astydamea Amyntoris filia initium sumere contendunt. ^b Circa humanam porrò mentem innumeri errores pendent. ^c Conferri tamē nō potest,

ANTISTROPHE, COLON XI.

^a Vt id quod in præsentia, in posterum etiam alicui præstantissimum reperiatur.

^a ¶ His autem.) Rhodios quantum ad patrem attinet Iouis filios facit Pindarus, quod ad Tlepolemum genus suum referant, qui erat filius Herculis, Hercules autem Iouis. Quantū ad matrem attinet, ab Amyntore illos deducit, repugnans Homero in Catalogo nauium, qui Astyochen Tlepolemi matrem adfirmat. Enimvero Hypomnematis, in historiographum Achæum incidisse Pindarum ait, qui eo genealogiam Tlepolemi ordine textit: Hyperochi Eurypylus filius est, Eurypyli Ormenus, cuius Pheres, cuius Amyntor, cuius Astydamea Tlepolemi mater. Quin et ipse Amyntor genus suum ad Iouem reducit. Porro Homeri locus est huiusmodi de Tlepolemi matre:

ὅμ τε κεν ἀσινόχῃα βίη ἡρακλιδέη.
τὸ δ' ἄγε τ' ὅζ' ἐφύρης ποταμὸς ἀπὸ σελήνης ποτ,
τῆς σῆς ἀσεία πολλὰ διοτρεφέων αἰχμῶν.

^b ¶ Circa humanam porrò mentem.) Prupergasian hac gnome facit, ad insequentem Tlepolemi errorem, quo Licymnium fratrem auiæ suæ sed nothum, interemit. Humanæ mentes innumeris erroribus inuolutæ et obrutæ sunt: proinde nō mirum si quippiam à Tlepolemo sit admissum imprudentius.

^c ¶ Conferri non potest.) Sententiam sententiæ attexit. Hoc est, fieri non potest, ut fortuna alicui eadem semper permaneat, ut fixa et stabilis felicitas hic hominem excipiat. Nam qui iam status homini letus est, post paucos dies immutari potest: quæ conditio molesta et ingrata est, in iucundam breui tempore uerti potest: perinde atq; Tlepolemi fortuna è tristi et flenti, in letam et ridentem, dum Tiryniho Rhodon usque secessit, est translata. Id est, Ne-

sciamens hominū fati fortisq; future. Nescimus, inquit, an qua nunc felicitate stamus, permansuri in posterum sumus: iidem ut Tlepolemus ante errorem et eadem Licymnij fortunatus erat, postea uero fuga sibi salutem querere coactus, calamita iq; subiacere, usquedum rursus ex oraculo rex Rhodiorum decerneretur. Atque hanc sententiam ueluti thema proponit, quod Tlepolemi historia probat.

^a Etenim Alcmenæ ^b fratrem nothum, ^c conto duræ oleæ quatiens, ex ædibus ^d Mideæ matris suæ uenientē Licymniū occidit ^e Tirynthi, quam tum inhabitauit ^f bile percitus Tlepolemus. At ^g qui ^h animi perturbationes uel sapientibus nō raro imposuerūt. Consuluit itaq; oraculū Delphis,

^a ¶ Etenim Alcmenæ fratrem.) Errorem, in quem incidit Tlepolemus, et peccatum, hic Pindarus ipse enumerat. Interpres hunc in modum recitat: Tlepolemus, inquit, telo bouem traicere uolens, in Licymnium Electryonis filium nothum, qui ei ē Phrygia Midea natus erat, proiecit, præterq; animi sui sententiam occidit. Hinc declinans odium cædis, Delphis Apollinem consultit, quomodo sibi ea expianda sit cædes. Respondet oraculum, ut Rhodum se conferat. Verum Pindari ex uerbis colligitur, eum sponte, uel gloriæ, uel regni affectatione in Licymnium insurrexisse. Homerus historiam ita canit:

τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὐδ' ἔφαθ' ὅτι μέγα ἔργον ἐπύκτω,
αὐτίκα πατὴρ ἐοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα,
ἃ δὲ γυνεῶσιν τε λιγύμνιον ὄζον ἄρην.
αἰψὰ δὲ νῆας ἐπὶ νῆξί, πολὺν δ' ὄλεσιν ἀγέρας,
βῆ φλόγῳ ἐπὶ πόντον, ἀπέλυσαν γὰρ οἱ ἄλλοι
ἦες, ἠγνοῖτε, βίης ἠρακλείης.
αὐτὰρ ὅγ' ὅδ' ὁδοὺν ἴξυν ἀλώμεν, ἀλγεα πάχων.

^b ¶ Fratrem nothum.) Quæstio hic incidit, quo modo Licymnius sit nothus Alcmenæ: quæ sic diluitur. Alcmena Electryonis et Lysindices, Pelopis natæ, filia fuit legitima: Licymnius autem Electryonis et Mideæ, genere Phrygiæ, illegitimus filius fuit. ^c ¶ Conto.) τὸ σκᾶπρον pro conto sude uē accipit.

^d ¶ Mideæ.) Midea mater est Licymnij, et eiusdem nominis urbs in Argo. ^e ¶ Tirynthi.) Tiryns Argi ciuitas, unde Tlepolemus oriundus. Hercules inde Tirynthius heros latinis poetis uocatur. ^f ¶ Bile percitus.) χολωτής. Commotum regni cupiditate uel æqualis gloriæ inuidia,

uidia, in eadem Licymnij armatum Herculem Pindarus clanculum subindicat, per uerbum $\chi\lambda\delta\alpha\delta\iota$. g ¶ Animi perturbationes.) Apologie uice hanc gnomē interserit cōtinuē narrationi, ne quid præter decorū in genere laudis admittat, ne uē notam Tlepolemo Rhodiorū principi inurere uelle uideatur

EPODOS, COLON XIII.

Quem quidem ex bene olenti templi adyto, iussit auricomus Apollo ex ^a Lernæo littore nauim soluere, ^b ad mari circumsepta pascua, ^c ubi quondam deorum magnus rex aureis niuibus rigauit ciuitatem, quando Vulcani organo, ærea nempe bipenni, Minerua ex uertice patris prorumpens, ^d uehementer clamauit, ut coelū ipsam trepidaret, almaq; parens tellus.

a ¶ Lernæo littore.) Lernam alij fontem Argi, alij rubetis exuberantem locum dicunt, ubi & hydra delituerit. Alij urbem Argi adfirmāt. Summa, ex Lernæo littore, id est ex ipso Argo. b ¶ Ad mari circumsepta pascua.) Periphrasis est Rhodi. c ¶ Vbi quondam deorum magnus rex.) Amplificat partu Mineruæ. Deorum magnus rex, Iouis est periphrasis. Porro Mineruam è cerebro Iouis nasci, idq; securi Vulcani, nonnihil mysterij in sese habet, neque quicquam simpliciter intelligendum. Quare hoc ipsum paucis explicare tentabimus. Minerua est artium & belli dea. Siue igitur artes ipsas, siue belli administrationem & consuetum accipiamus, eadem utrinq; ratio manet. Artes, omnesq; ingenue disciplinæ, è cerebro, è capite Iouis, è Dei Opt. Max. sapientia prodeunt. Scimus enim à Deo nobis, ut alia omnia bona, sic ipsas quoque profluere arteis. Quod autem Vulcanus securi caput Iouis aperit, in partu Mineruæ, quid aliud est, quàm quodam impetu, quadam etiam lucta, & summo ingenij conatu, artem tandem conquiri? Non per somnium enim nobis obrepunt artes, neque stertentibus nobis obueniunt: ceterum necesse est, ut Vulcanus faber ille deorum, cui apud Græcos ab æstu igni uē nomen, securim suam admoueat, ut eius beneficio Minerua generetur. hoc est, quāquam ingenue disciplinæ ex ipso diuinæ sapientiæ fonte nascantur, opus tamen est primum ductore, opus est magistro, ceu apud Lyricos chorodidascalo, qui suis præceptionibus & institutionibus ingenii pueri formet, imbuat, erudiat. Quod iam non ad fabulosam illam duntaxat Mineruam Iouis gnatam pertinet, sed ad omnes

qui melioribus disciplinis incumbit. Nemo enim unquā ad apicē literarū perueniet, & scientiarū pulcherrimū fructum & εἴη adipiscetur, qui nō bonis sese praeceptoribus submiserit, aut monitis doctiorū gesserit morē, ac deinde per sese etiā nō summo studio, diligentibus excubijs, literis inuigilauerit. Atq; huc nō inepte quadrat, quod grammatici Minervā dictam putent, quasi minuentē vires & nervos. Literae quidem ocium & tranquillitatē requirunt, sed tale ocium, quod nunquā, ut ille ait, sit sine negotio. Arbitratur quidem ignavū vulgus, eruditos & Musis deditos, solo & execrabili ocio torpere, quum interim plus operentur, magis item negotio sint intenti qui literis inhiant, quā ulli profecto cerdones: haudquaquā enim uitam ab omni opere atque negotio alienam, eruditi ducunt. Qui illiberalibus artificijs uictitant, & χερσὶν αἰσθησὶν spiritū ducunt, corporis uiribus potissimū laborant, corpore ut in plurimū fatigantur. At qui Musis student, & Corycidas nymphas depereunt, plus animo quā corpore laborant, inq; hunc laborant modum, ut ferē ipsa ualetudinis ratione, dispositione & habitudine, haud raro cognoscatur studiosus ab inerti, eruditus ab amuso. Adeo rapit literarum amor suos emulatores, adeo vires illorum exhaurit, adeo adfligit, macerat, absunit, ut neq; Leander ob suam Abydanā nympham, nec Pyramus ob suam Thyssen, acrius & uehementius cruciati sint. Ignis Cupidinis ualde quidem aestuat, ita ut colorem & formā diminuat amantiū. At non minor flamma studiorū est amatores, ut ferē luridi, qui fortius inuigilarint Musis, esse uideantur. Quod si literas pingere, characteres ducere, talis sit labos, ut licet duo eo digiti adhibeantur, totum tamen corpus, Terentiano, non uulgaris eruditionis uiro, autore, eo negotio occupetur: quanto magis qui sublimia speculantur, prae ardua tractant, diuina meditantur, scrijs studijs dediti sunt, uel leuibus etiam, labori intenti sunt, exhauriuntur, maceranturq;. Hinc aqualicudos quosdam, Epicuros, parū dare operā Musis liquet: quomodo enim subtilis animi τὸ σῶμα uel σῆμα esse queāt? Somnus, desidia, uoluptates, lautitiae mensae, nō pessima interdum forma conspicuos interdum homines reddunt, sed ignauos interim & inertes. Ediuerso uigiliae, animi ad bona studia alacritas, uariarum illecebrarū contemptus, frugalitas, faciei quidem subpallidae, sed decentis habitus, solertes, gnauos, bonae adeo frugis homines reddit. Falluntur igitur, qui literas leuem rem, & modica cōstare opera cogitant. Errant, qui studiosos ociosam degere uitam rentur. Ex hisce iam claret, quid poëta per Vulcanum & securim, qua caput Iouis discidit, ut Minerva tandem prodiret, uelint: operosam nimirum praeceptoris institutionem, & ut Homericē dicam, *ὡς περ ἀλεγεινόν*. Sed quid coelum & terra clamorē Minervae tremuerunt? an quia coelum ac terra sapientia & artibus gubernantur & perseuerant? Nōne summa

ma ars, maxima scientia est, firmamentum tot luminibus, tot stellis, tot tantisq; animantibus exornare, motum & continuam reuolutionem, ac statum quibusdam cū corporibus tum astris addere? Atq; illa est sapientia æterni & immensi Dei. Quid ergo clamat Minerva? quid uociferatur? quid? Iustitiā, æquitatem, iura, leges, societatem humani generis & cōiunctionem, ingenuos mores, præmia uirtutum, poenas uitiorum: nam & ē sempiterna Dei uoluntate prodeunt, & literis de prædicantur, docentur, proponuntur. Recte proinde tam pium, tam sanctum, tam necessarium, tam cōmodum Mineruæ clamorem, & cœlum & terra reuerentur, timent ac trepidant. Hinc est quod poetæ Mineruā *Ἀεοοσύην* adpellent, hoc est, populorum seruatricem, quod præclaris Musis & reipublicæ, & humanarum status rerum conseruentur. Exime Mineruam ex hoc mundo, tolle literas & literatos ex hoc terrarum ambitu, adime huic uniuersi centro liberalia studia, nōne cuncta intercident, ac in informe quoddam chaos ruent? secumq; omnis boni, totius honesti, cunctarum uirtutum materiem ac decus trahent? Hæc de mythologia partus Mineruæ, quantum ad bonas artes attinet. Nunc paucis de Minerva dea belli adiciamus. Quia enim bellum per eos quoq; recte administratur, qui militiæ & castrensi disciplinæ, ingenua studia coniunxerint (quales fuere apud Græcos Alcibiades, Themistocles, Demosthenes, Hieron, Agesilaus, Conon, Nicocles: apud Latinos uero, ut utriusq; ex innumeris paucos adferā, M. Cato, Cn. Pompeius, M. Antonius, Iulius, Augustus, Tiberius, Vespasianus, Titus, Nerva, Traianus, qui ut in literis summi, sic belli domiq; & heroës & principes reperti sunt) nō iniuria belli etiam dea Pallas ipsa hastam uibrans, fingitur. Consilia enim (quæ in bello utranque paginam, ut aiunt, faciunt) ex literis, ex ipsis adeo historijs prorsum petuntur. Minerva igitur ut belli dea, ex cerebro item Iouis nascitur: id est, sapientia ad ministrandi belli ex Deo est. Scientia tamen militaris magno usu & exercitatione cōstat: quare Vulcanus securi caput Iouis aperit. Accipiamus iam Iouem pro bellicæ rei initiato, Vulcanum pro eius rei præceptore, hoc est, usu belli: id est, ipse usus bellicus, tyrunculum effingit, & sibi apparat, donec nascatur Bel-lona & ipsa Pallas, id est, animus fortis, agilis, strenuus, consilij etiam & strategematis præpotens. Cœlum & terra tremunt ad clamorem Bellonæ. Ecquid clamat? quid præter arma? Et quia Iouis filia est, ideo arma propter iustitiam defendendam clamat. Bella enim propter iustitiam geruntur, & ideo armantur in hostem copiæ, ut sua tandem reipub. pax consistat. At uero dum bellum res adeo sit horrenda, ut nullis uerbis eius calamitas & infelicitas explicari possit: quid mirum, si terra cœlumq; contremiscant ad partum & uocem eius, quæ sit futura præliorum directrix, Palladis? hoc est, ad belli præsentiam, consilium,

ductum, & auspicia. d. ¶ Vehementer clamauit.) ἀλάλαξεν, hoc est, bellicum & hostilem clamorem adidit. ἀλαγὴ enim proprie est hostium in ipso conflictu uociferatio.

STROPHE III. COLON XI.

Tum & ^a lucem accommodans mortalibus deus ^b Hyperionides, quod euenturum erat, charis filijs demandauit, ut obseruarent, quo scilicet primi deæ perspicuam aram conderent, honestaq; sacra facientes patri, ac iuxta filiae hasta frementi, animum placarent. ^c Virtutem ita & lætitiā hominibus iniecit uenerandus ^d Prometheus.

a. ¶ Lucem præbens.) Apollo φαισίβορος, apud Homerum φαεισίμβροτος appellatur, à φῶς lumen, & βορός mortalis, quod hominibus in hac terra suam lucem cōmunicet. b. ¶ Hyperionides.) Hyperionides uero, quod filius sit gigantis Hyperionis, ut est apud Hesiodū in Theogonia: uel ἐπιθετικῶς παρὰ τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς ἵεναι. Hortatur, inquit, Apollo charos filios, id est, Rhodios, ut aram recens genitæ Mineræ extruant, & sacram scribant. c. ¶ Virtutem & lætitiā.) Antithesis est inter Promethei reuerentiam, & inexpectatam obliuionis Epimethei nebulam. Præconsultatio prodest, obliuio & ignorantia obest. Atque posteriore de obliuione sententia facit πρὸ πρὸ γαστρίων & παρὰ σκευὴν ad Rhodiorū inconsideratam mentem & incogitantiam, qua citra ignem sacra facturi Mineræ, ad arcem conscenderant. d. ¶ Prometheus.) Fratres sunt apud Hesiodum in τ. ἡμεῶν καὶ ἐργῶν, Prometheus & Epimetheus. Prometheus præconsultorem, Epimetheus postconsultorem, intempestiue prudentem, qui post acceptum damnum consilium det uel quærat. Iam ille Promethea agit, qui priusquam attentet quicquam ardui, consilio prudentiorum utitur: quique in rebus suis agendis prouidus est & circumspectus. Estq; hic προμνησθεὶς ἀεὶ δὴ περιφρᾶσις: Promethei reuerentia, pro uenerando Prometheo. Significat itaque Prometheus rerum agendarum præmeditationem & prouidentiam.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Accedit & obliuionis interdum ^a incognita nebula, rectamq; rerum uiam ē mentibus aufert.

Ascenderunt

Ascenderunt itaq; non habentes ^bsemen arden-
tis flammæ. Dumq; instruunt sacrificijs igni ca-
rentibus aram, ^cmultū illis auri Iupiter, flaua ad-
ducta nebula pluit. Ipsa uero artem eis præbuit

EPODOS, COLON XIII.

Cælia Minerua terrestriū omnem, manibus
opere præstantibus obtinere.

a ¶ Obscura nubes.) ἀτρεμεγερὺν νεφέλη, inexpectata, obscura,
incerta, infinita, non euidens: ab α privandi uocula, id est sine, & τρεμεγερ, quod, ut Aristoteles in arte Rhetorica testatur, apud ueteres idem quod τρε-
pas erat. b ¶ Semen.) Semen ardentis flammæ, est ignis. c ¶ Mul-
tum auri.) Præmium cultus Mineruæ, est aureus imber & artes. Minerua,
bonæ literæ, cultores suos alunt & ditant.

Vici ergo Rhodiorum urbis, ^aopera animan-
tibus terræ similia ferebant, eratq; ingens gloria.
b Docti autem sapientia maior & certior est. Fe-
runt præterea priscae hominū fabulæ, nusquam,
quum Iupiter & immortales dī inter sese terram
diuiderent, in alto pelago Rhodon apparuisse,
cæterū in marinis profunditatibus occultatā esse

a ¶ Opera terræ animantibus.) Rhodios statuaria quidem arte insignes
redditos, unde & plurimas sint consequuti opes, ostendit, ac nō minimam ade-
pti famam. b ¶ Docti autem.) Gnome est, qua rationem reddit quur
sint ingens consecuti decus per statuariam. Docti enim, inquit, sapientia & ma-
ior est, & sine dolo. quasi dicat: Non mirum quod Rhodij celebres sint redditi
per suam statuariam, quandoquidem Mineruam deam habuerint eius artis mas-
gistrā, per quam fieri non potuit, ut artis laude fraudarentur, quam à tanta
præceptrice didicissent. c ¶ Ferunt præterea.) φέρει. Hactenus ab-
soluit parecbasin de partu Mineruæ ex cerebro Iouis: de cultu Rhodiorum, quo
Mineruam uenerati sunt, de fructu religionis, quem à Minerua Rhodij accepe-
runt, disseruit: nunc aliam fabulam, de nobilitate Rhodi, quo modo olim in for-
tem Apollini cesserit, subiungit.

^a Absente itaque Sole, nemo fortē illi monstra-
uit, sed planē extra omnē regionis cuiuspiā hæ-
reditatem purū liquere deum. Quod ubi ad me-
moriam reuocaret Sol, Iupiter denuò sortem di-
uidundæ terræ positurus erat, nisi Apollo non
admisisset, confirmans canum se salum introspi-
cere, surgentemq; e fundo terram, pabula cum
hominibus tum pecoribus ministrantem.

^a (Absente.) Absente Sole, scilicet sub terræ hæmisphærio:

Illico Sol iussit ^a aureo redimiculo cōptam ^b La-
chesin manus extendere, deorumq; ^c magnū non
fallere iuramentū, cæterum cum Ioue spondere,
ad clarum æthera emissam insulam capiti sibi suo
posthac munus fore. Consummata sunt igit̃ eius
uoti ^d capita, uereq; & peropportune ceciderunt:
refloruit enim ex humido salo,

Insula, quam calentium ^e genuinus radiorū pa-
ter habet, signem spirantium equorū princeps.

^a (Aureo redimiculo.) Capitis muliebris ornamentū esse τοῦ ἀμπύξ,
suprà est auditum. ^b (Lachesin.) Lachesis Parcarum altera, quas ita
Hesiodus recenset: κλωθώ τε λάχεσις τε καὶ ἀτροπός. Dicitur autem
κλωθώ, ἀπὸ τῆς συγκλωθῆναι ἀνθρώπων. Lachesis παρὰ τὴν κλέω
στὴν ποιῶντινα, ἢ ἡ χάρις γένωντος κεκλέω. hoc est, à sorte quadā,
quam quilibet à natiuitate sortitus est. ἀτροπος ab immutabili & inelucta-
bili fati necessitate. De his uulgatus uersiculus est:

Clotho ferto colum, Lachesis net, & Atropos occat. Verum de his
fatis in prima Olymp. ode. ^c (Magnum iuramentum.) Deorum iu-
ramentum est, Styx infera, per quam deos peierare non licet. Iussit itaq; Apol-
lo, ut Lachesis uel sancte deierans, unā cum Ioue ei addicerent Rhodum insulā.

Capita

^d ¶ Capita.) καρὺ φαι, capita, uertices sermonis, uel petitionis. τε-
 λούρασιν est actiuum pro passiuo: perfecta sunt, expleta sunt, id est, Apollo
 impetravit quod uoluit. e ¶ Genuinus.) Est genuinus radiorum pater
 Sol: ipse enim radios à se se mittit, quibus hunc orbem illustrat. f ¶ Ignem
 spirantium.) Poëtice Solem, equorum ignem spirantiū principem appellat:
 fingunt enim Phœbum curru aureo, quatuor equos habente igneos uehi. Hinc
 Ouidius 2. Metamorph. de curru Apollinis:

Aureus axis erat, temo aureus, aurea summe
 Curuatura rotæ.

Equos uero idem ibidem recenset:

Interea uolucres Pyrois, Eous & Aethon,
 Solis equi, quartusq; Phlegon hinnitibus auras
 Flammiferis implent, pedibusq; repagula pulsant.

^a Illic Rhodo aliquando mixtus, septem filios,
 qui ^b sapientissima cōsilia & optimas disciplinas,
 temporibus priscorum admiserūt, genuit: quo-
 rum ^c unus quidem Camiron, natuq; grandiorē
 Ialysōn profeminauit, ac Lyndum, qui patriam
 terram, ciuium sortem seorsim habentes trifa-
 riam ^d diuiserunt, ut sua cuiq; sedes uocaretur.

^a ¶ Illic Rhodo.) Rhodum Nympham insule cognominē facit. Apud
 Rhodum insulam, inquit, Rhodo nymphæ, unde insula nomen habet, Apollo
 mixtus est. ^b ¶ Sapientissima consilia.) Hoc est, qui sapientissimi fue-
 runt. Hellenismus est. ^c ¶ Hic cum genituo tempus notat. ^d ¶ Hic cum genituo tempus notat. ^e ¶ Hic cum genituo tempus notat.

^c ¶ Unus quidem.) Quidam ex illis septem, id est, Cercaphus. Fuerunt
 ergo Camirus, Ialysus & Lindus, non filij Apollinis, sed nepotes. Patriā ter-
 ram, id est, Rhodon. Ciuiū sortem, appositio est. ^d ¶ Diuiserunt.) Tri-
 fariam diuiserunt, ut sua nomina insule inderent: ut partem suā & sedem Ialy-
 sus, Ialysōn uocaret, Lyndus suam Lyndum, Camirus suam Camirum.

STROPHE V. COLON XI.

^a Vbi ^b dulcis à miseranda calamitate liberatio,
 Tlepolemo Tirynthiorū principi constituta est,

ac ceu deus foret, ^apecudum cæde constans nido rem mittens ^dsacrificium, & iudiciū de certaminibus. ^eQuorū floribus Diagoras bis coronatus est, in celebri Isthmo quater adeptus, Nemea^q aliam ad aliam, coronā, & ^fasperis in Athenis.

^a ¶ Vbi.) Ad Tlepolemum unde digressus erat, reuertitur iam: estq; emphasis in dictione Vbi: in tam diuina insula: quā Apollo tantopere dilexit, quā Pallas suo numine claram reddidit, Iupiter aurea pluuia decorauit.

^b ¶ Dulcis à miseranda calamitate liberatio.) Per appositionē dictum est, ad sequentem periodum pertinens, hunc ad modum: illic in Rhodo Tyrinthiorum principi, ac duci Tlepolemo, ceu deo, pecudum sacrificijs constans honor constitutus est, qui honor precium est ac dulcis quædam à miserabili infortunio, quo solum uertere coactus erat, liberatio uel redemptio. ^cΛύτρεον enim precium est, quo captus redimitur. Idq; contigit dum ex Argo Rhodum iuxta oraculum profugit.

^c ¶ Pecudum.) ^{μῦλα} pecudes significat ^{καταξυσικῶς}, pro omnibus animantibus quadrupedibus. Hesychius omnia quadrupedia sanè, & omnis generis fructus arborum significare ait, peculiariter tamen pro ouibus & malis accipi, ut 6. ode etiam indicat.

^d ¶ Sacrum.) Tlepolemus Rhodiorum dux, ubi in bello Troi. mo perisset, ossa eius Rhodij secum in patriam retulerunt, ac templo in gratiam eius erecto, certamina Tlepolemia instituerūt, in quibus corona ex populo alba dabatur. ^e ¶ Quorum floribus.) Iam demum ad laudes Diagore redit, à uarijs certaminibus eum laudans. Quorum scilicet certaminum floribus, id est, coronis ex alba populo, bis ornatus est, & cæteris. A Tlepolemijs primum, deinde Isthmijs & Nemeis, post ab Atticis ipsum euehens.

^f ¶ Asperis Athenis.) Athenas pro Attica tota, ut Hypomnematiſtes ait, accipit: illic agebantur Panathenæa, Herculeā, Eleusinia, & Panellenia. Aut uno ergo horum, aut omnibus certaminibus uictor euasit. Nam quū nihil exprimat speciatim, ambiguū relinquit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quando ^ain Argo æs (Hecatombæorū præmiū) cognouit ipsum (uictorem) & quæ sunt in ^bArcadia & Thebis opera, certamina^q ^dBceotie lege sancita. ^eAeginæ deinceps & Pellanae uincentem sexies, Neq; aliud in ædibus ^flapideum
suffragium

suffragium nomen habet. Sed ô Iupiter pater, curans extrema^b Atabyrii montis, honora^h hymni legem & olympionicen.

a ¶ In Argo.) In Argo panegyris erat Iunonis. Iunonia hæc solennia uocabantur, aut Hecatombæa. Hic centum boues deæ immolantur in certaminibus uel ludis. Huius panegyrios præmium uictoriæ est arcum scutum, & corona ex myrto. b ¶ Et Arcadia.) In Arcadia Lycæa, ludi in honorem Lycæi Iouis peragebantur: præmium uictoriæ erant ærea arma. c ¶ Thebis.) Herculeæ uel Iolaia peragebantur Thebis. Victoriæ præmiū erat æreus tripus. d ¶ Boeotia lege.) Varia in Boeotia passim certamina quidem aguntur: Thestij Eratidia, Plataeis Eleutheria, Lebadeæ Trophonia, Oropi Amphiaræa. e ¶ Aegina.) In Aegina insula, Aeacæa Aeaco sacra celebrantur. f ¶ Lapidum suffragium.) Moris erat uictorum nomina lapidibus & columnis incidi per ædes passim. At ergo, quod lapideum suffragium, id est, lapideæ columnæ, incisa uel insculpta uictorum nomina gerentes, nullius nomen crebrius habuerint, atq; Diagoræ. Ψαφός Doricum est, pro Ψαφος, suffragium significat iudicium, quo lapillum atrum uel candidum, uel chartam cui nigrum theta, uel τ, uel λ inscriptum erat, in urnam iudices conieciabant, & ita sententiam de reo colligebant, ut est in prouerbio uidere, Nigrum præfigere theta. Talem itaq; lapillum uel suffragium sonat Ψαφός. Proinde dum lapideum calculum uel suffragium dicit, columnā intelligit, quæ perinde nomen Diagoræ inscriptum habeat, atq; olim iudicū suffragia Athenis suas literas ostendebant. Atq; hæc comparatio uel metaphora, uel potius, ut apparet, tecta locutio clarescit per χιασμός:

- | | |
|-----------------------|-------------------|
| 1 Non habet aliud | 2 lapideum |
| 3 suffragium | 4 nomen. |
| Vel, 1 Lapidum | 2 non habet aliud |
| 3 nomen | 4 suffragium. |
| Vel, 1 Non habet aliū | 2 lapideus |
| 3 calculus | 4 sermonem. |

g ¶ Extrema.) Dorsum, tergum, id est iuga, uel summū montem Atabyrium. Porro absoluta laude à multiplici uictoria ducta, uoto iam & precatione ad Iouem pro Diagoræ salute susa claudit hymnum. h ¶ Atabyrii.) Mons est Rhodi Atabyrium, unde Iupiter qui illic colitur Atabyrius dicitur, autore Stephano. Est & Siciliæ Atabyrion, ut Timæus in Scholijs tradit. Adijcit hic hypomnematis, boues æreas in hoc monte esse, quæ si quid ab

stardi fiat, mugiant. i ¶ *Hymni legem.*) Id est, fac ô Iupiter, ut enco-
mion hoc meum Diagoræ in gloriam cedat.

EPODOS, COLON XIII.

^aVirum, qui pugnis uirtutē inuenit, daq̃ illi
uenerandā gratiā cum apud ciues tum apud exte-
ros: ^bquoniā iniuriæ infensum iter recte peram-
bulat. ^cTu cui exploratū est, quā ē bonis paren-
tibus progenitæ mentes, eū ceu oraculo Delphi-
co cōmonefaciebāt, ne cela celebre Callianactis
semen, ^dcum Gratijs Eratidarū. Habet & Rho-
^eus cōuiuia. ^eVno uero & eodē tēporis momen-
to rapidæ interdum auræ, eaq̃ diuersæ spirant.

a ¶ *Virum qui pugnis.*) A pugilatu, quo Pisæ in Olympiaco certami-
ne superior euasit, laudat. quasi dicat, omnium est clarissimus triumphus & ma-
ximum tripudium, quod Olympiorū ludis excelluerit. b ¶ *Quoniā in-*
iuurie.) Iniuriæ infensum iter perambulat, ἀέντορ est, quare Iupiter cunctis
gratosum reddere Olympionicen debeat. Est enim iustus, inquit, & iustitiæ
iter recte ingreditur. Iter iniuriæ infensum, est iter iustitiæ: hoc est, rectus & ius-
tus est. c ¶ *Tu cui.*) Apostrophē facit ad sese ipse Pindarus, adhor-
tans sese, ut maiores etiam Diagoræ Callianactem & Eratidas celebret. Lau-
dat autem eos à fideli parænesi & adhortatione, qua & sancte & pie Diago-
ram ad uirtutem, ad uestigia maiorum eius accenderint. Callianax & Erati-
dæ maiores sunt Diagoræ. d ¶ *Cum gratijs Eratidarū.*) Eratides Dia-
goræ progenitor, à quo eiusdem nominis tribus Rhodi est. Cum Gratijs, id est,
propter beneficia quæ in Diagoram contulerunt Eratidæ, & in alios plerosq̃
mortalium conferunt. e ¶ *Vno & eodem temporis.*) Rhodiorum con-
uiuia laudat, sed per ἀντιμεταβολήν. Ita enim laudat, ut non procul absit,
quin uituperet. Sunt quidem conuiuia & uariæ uoluptates Rhodi, ceterum
una hora, uariæ auræ passim concitantur. Hæc dicit, monentibus ita Scholijs,
quasi quiddam subtriste, calamitosumq̃ Diagoræ lætitiæ interuenerit. Qua sen-
tentia rursus animum addit uictori, ut etiam si infortunatū quiddam acciderit,
cogitet esse uarias, uel eadem temporis parte, imò eadem hora, rerum permuta-
tiones. Vnde ne deiciat, ne despondeat animum: fieri enim posse, ut citissime
in incunda, tristia illa transferantur. Reticeat aut̃ malum, ne quid nō ad Bacchū.

ALCI

ALCIMEDONTI LVCTATORI, ET TIMO-
STHENI LVCTATORI FRATRIBVS,
et Mileſiæ unctori. ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.



Certaminū, quæ^a aureas uictoribus
coronas sufficiunt, mater Olympia,
^bdomina ueritatis, ubi diuini uates, sa-
crificijs incensis signa inquirentes, ^cà
Ioue altitonante resciscunt si quē habeat sermo-
nem hominū, magnam animo uirtutem captare
laborantiū, aq̃ laboribus respirationem.

ENARRATIO.

Vna ode treis prædicat, Timosthenē, et fratrem eius Alcimedontē, tum *Argumentum.*
utriusq; aliptem, id est unctorem. Commendat autem eos omneis à uictoria: Ti-
mosthenem à Nemea, Alcimedontem ab Olympiaca, à communi ipsis patria
Ægina, à maioribus, maxime ab Aeaco, ut ordine uidebimus. Oreditur autem
per prosopopœiam à locis certaminum, Olympia, Pisa, et Alpheo, precans
ut hymnum hunc benigne suscipiat. a ¶ Aureas uictoribus coronas.)
Aureas coronas appellat, quum nō ex auro, sed ex olea essent: id est, pulchras:
sicut Venus aurea, id est formosa nominatur apud Homerum. Olympia, Pisa,
Alpheus, iam antea sunt explicati. b ¶ Domina ueritatis.) Domi-
nam ueritatis ideo appellat, quod Iamidae propheta illic oracula et responsa
Iouis numine adflati dederint. Per uates enim Iamidas, de quibus in sexta oda
dictum, intelligit, qui è pellibus uictimarum igni iniectis uaticinabantur.

c ¶ A Ioue altitonante.) Iouē ἀπὸ τοῦ αἰθέρος, hoc est splendidū, uel
coruscans fulmen iaculantē nominat. A Ioue, inquit, altitonante resciscūt, etc.
Vsq; ad finem huius strophes primæ, periphrasis est oraculi Iouis. Solet oracu-
lum Iouis ardua et magna hominibus prædicere, quibus peractis, apud omneis
planè celebratur is, qui oraculo obsequutus est. Quemadmodum præcedenti
oda de Diagora prædicauit, oraculo Apollineo cum Rhodum quæſiſſe, illiq;
tandem insule præfectum, et regem constitutū. Vbi certe haud minimæ laudi
adscribitur Diagora, ipsum ex oraculo et diuino Apollinis consilio Rhodum
petiſſe. Porro quod adiicit hic, laborum respirationem, per appositionem uir-
tuti accommodat. Virtus enim præbet, ut post longos demum labores, ingentia

item pericula, quiete, securitate et ocio gaudeamus. Eandem cum hac oraculi periphrasi sententiam Homerus habet Odyss. I.

έρχεται πάλιν ὁ πατὴρ δὴν οἰχομένοιο,
ἢ τις τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀκρόσῃς
ἐκ δῖος, ἢ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- » ^a Gratum uero æditur oraculum piorum sup-
» plicationibus. ^b At ô Pise densum arboribus pro-
» pe Alpheū nemus, hanc laudem coronis uictor-
» um debitam amplectere. Ingens quædam per-
» petuò gloria est, si quem tuum splendidū uictor-
» riæ sequatur munus. ^d Alia uero alijs obtingunt
» bona, multis quæ uis, cui uolunt dii, benefaciunt.

a ¶ Gratum uero æditur oraculum.) Gnome est, qua multum piorum, et maxime uatum Iamidarum precibus impetrari cum à Ioue tum alijs superis posse adserit. Qua sententia Iamidas Olympicos à pietate et religione commendat, periodo nondum absoluta. Estque συνέτης, idem quod συνέτης.

b ¶ At ô Pise.) Pise generandi casus est. Altera aut hic prosopopœia adsumit, ipsumque Pise nemus inuocat. Atqui ut sensus huius exordij elucescat, in breuem propositionem hoc pacto redigitur: O Olympia, et ô Pise, quæ so uos, suscipite hunc hymnum.

c ¶ Ingens quædam perpetuò.) Gnome est, quam ab ipso certaminis loco ducit. Magna, inquit, celebritas illum manet, quæ tuum splendidum munus ô Olympia secutum fuerit. Splendidum munus, uictoriæ premium et coronam uocat.

d ¶ Alia uero alijs.) Præclara sententia est, quæ uni non omnia contingere adfirmat, perinde ac Homerus testatur:

ἀλλ' ὅπως ἅπαντα θεοὶ δίδωσι ἀνθρώποισι.

Et Euripides in Rheso:

ἀλλ' ὅ γὰρ ὧν τὸς πάντ' ἐπιστάδ' βροτῶν
πῶς φωνῶν, ἄλλω δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας.

Qua sententia Timosthenem uictorem conueniens, rem ipsam aggreditur: iuxta subindicans, uarias tribus quos hic prædicat. uictoribus, uirtutes diuinitus donatas: nec quemlibet æque cunctis insignibus decorari posse: nec omnes posse eodem certaminis genere claros fieri. Estque hæc sententia Pindarico more, propositionis uice, cui mox firmissimum argumentum laudis subijcit, ab immu-

tabili

habili Dei consilio, adeoq; fato ductum.

θεὸς συμπράξαντ	ἢ θεὸς θέλη
ἢ θεοὶ θέλωσι	ἢ θεὸς διδῶ
ὃ θεῶν ἄρε	θεὸς σὺν παλάμῃ
σὺν θεοῖς	κατὰ θεὸν πρόνοιαν
ἀγάθῃ τύχῃ	δαίμονων βολῇ
ἐκαστὸν θεῶν	ὃ καὶ ἐκαστὸν θεῶν
δὸς ἐκαστῷ	μοιροῦντο παλάμῃ
κατὰ θεῖον	σὺν θεῷ
θεῶν βολῇ	θεὸς διδόντ
θεῶν βολῇ	τύχῃ δαίμον

Id est, dei voluntate, deo adiuuante, diuino beneficio, diuina benignitate, dei beneficentia, deo dante, deo uolente, &c. Quem admodum si dicam:

θεὸς διδόντος ἐκ γυνήσδε ῥήπου
ὑπατ, θεὸς δὲ συστήφοντ ἔσσει
ῥήτωρ, ὃς πρόδιν ἢ ὑπατ σιβάσ.

EPODOS, COLON XI.

“Timosthenes: uos autem asciuit fatum Ioui generationis autori, te quidem Nemea conspicuum, Alcimedontē uero apud Saturni cacumen Olympionicen fecit, qui^b aspectu & forma quidē pulcher erat, sed opere speciem suam non deturpabat. Siquidem lucta superiorem sese exhibens patriam suam^c nauticam Aeginam^d proclamauit. In qua Ioui hospitali assidens Themis, exercetur seruatrix

STROPHE II. COLON IX.

Excellentes hominum.

^a (Timosthenes.) Victoriā Timosthenis et Alcimedontis diuino beneficio acceptā, pro sua pietate, refert. Fato, inquit, & aeterna Iouis uolūtate, tu Timosthenes Nemeis, Alcimedon uero Olympijs certaminib. uictores fecisti.

^b (Aspectu & forma.) Laus Alcimedontis à bonis fortunæ, forma uis

N

delicet. Sed quod sequitur, præstantius & laudabilius est: quod formam corporis sui & pulchritudinem, opere, id est, fortitudine & uiribus corporis & animi, atq; adeò rebus præclare gestis, maxime uictoria, non deturpauit, non uitia uit. c ¶ Nauticam.) δολιχόρετρον, longis remis utentem: à δολιχόν longum, & ῥετρον remus: hoc est, nauticā. Sic Homerus grues δολιχόδ' εἶρος appellat. d ¶ Proclamauit.) Proclamari fecit, uel pronuntiari, patriam suam Aeginam, quæ una est ex Cycladibus, ut in Pythijs octaua ode & reliquis dicetur passim: multos enim insignes Græcorum certæ minum uictores hæc insula dedit, & præclarum medicum Paulum, qui totam rem medicā septem libris elegantissime & syncerissime complexus est. Moris enim erat, ut & uictores & patriæ ipsorū per Hellanodicas pronunciarentur.

e ¶ In qua Ioui.) Amplificat à laude patriæ, ab æquitate nimirum seu iustitia, quam deam græce Themis uocat. Atq; hic obseruandū est, quod Themis ip= sa honestas min, hoc est, honestatem & æquitatem appellat seruatricem rerum scilicet publicarum, perinde ac sequenti ode nona Themis eodem epitheto σὺν τῷ θεῷ nominat. Deinde Themis, hoc est æquitatem, uel honestatem, uel iustitiā, assericem facit hospitalis Iouis, per quod multorum illic hospitum, peregrinorum & mercatorum cōuentum fuisse indicat, quod ita confluxus, atq; uariorum populorum cōuentus, honeste, tutò & pacifice, æquitate & iustitia & honestate habenis rerum moderantibus, illic sit demoratus.

Themis ip= sa honestas est, cui tanq̃ matri tres filias in 13. odelympio. ode subiūgit, ὅτι νομίων, δὲ χλῶ, εἰς ὅτι ὁ γλῶσσος. ¶ Nam ubi multitudo est, & quò uariæ sese res recipiunt, ibi recta non infelicitè discernere difficile est, legemq; quandam deorū immortalium deposcit. ¶ Atqui hanc obfirmatā salo regionem omnis generis substituit hospitibus felicem columnā (c quā & nullo non tempore iustitia incolumem conseruent superi)

ANTISTROPHE, COLON IX.

d Dorienti populo administratā post Acacū.

a ¶ Nam ubi multitudo est.) Gnome est, quæ arduū & laboriosum esse adserit, inò munus esse deorum immortalium, ut ubi ingens populi multitudo & cōmixtio & uaria negocia, integra reipublicæ tranquillitas & pax conseruetur. Quo ergo hoc laboriosius est, hoc Aeginæ laudabilius est, quandoquidē in tanta hoc difficultate illic fiat. Abundasse uero Aeginā copia mortalium, ac populosissimā fuisse, Scholia sanè confirmant, dum dicere audent, quadragesimaseptena

ta septem myriades seruorum illic egisse. Si tot seruos insula Aegina continuit, ubi ciues, ubi alij coniuges & liberi? At citius ego crediderim iam populosi-
mam fuisse, quam à tot seruorū saltem myriadibus frequentatā, quot ciues & seruos uniuersa Germania ægrè cōplectitur. **b** ¶ Atqui hanc salo obfir-
tam regionem.) Romanum exemplar ita hos uersus interfecat, ut hic *καὶ τὰ δ' ἄλσος κεία*, sit noua oratio. Proinde iuxta hanc cæsura ad Themis
referenda est sententia, estq; alia patriæ à iustitia, ab æquitate laus, quod sit for-
tunata columna omnis generis hospitibus: id est, quod sit felix asylum atq; refu-
gium cunctis negociatoribus atq; exteris. Id enim ratione *θεμιστος* atq; æqui-
tatis uenit, Quia æquitas illic regnat, ergo opus est inclytam & optimam esse
republicam. Nam hoc æquitatis esse officium, Homerus 2. Odyss. eleganter
adumbrat, dum inquit:

*λίσσομαι, ἥ μιν Ζηνὸς ὀλυμπία, ἢ δὲ θεμιστοῦ,
ἢ τ' αὖ δ' ὅσσ' ἀγορᾶς ἥ μιν λυδῆ, ἢ δὲ καὶ θήϊ.*

Quo loco æquitatis esse, ius dicere, rempublicam recte administrare, docet.

c ¶ Quam & nullo non tempore.) *ὅυχ' ἔσθ' ἡ κατὰ πρῶτον* *πρεσβυτέρων*
precatur, ut ista patriæ Aeginae felicitas nullis unquam seculis intereat.

d ¶ Doriensi populo administratā.) Hæc cohærent cum superioribus,
Hanc obfirmatā salo regionem &c. Digreditur aut hic, & Aeginam ipsam
à primis rectoribus & maioribus, maxime uero ab Aeaco laudibus euehit.
Quo pacto uero Dorienses post Aeacum Aeginae regnū obtinuerint, Hypome-
nemastis hunc in modum annotauit: Aeaci, inquit, & Psamathes Nerei-
dos filius fuit Phocus, quem ceu fratrem nothum Peleus & Telamon occide-
runt: ac fugit Peleus quidem in Thessaliam, quæ Phthia uocabatur, Telamon
autem in Salamina. Mortuo dehinc Aeaco, desertare rege insula relinquebatur.
Interim Triacon quispiam Argiuus, collecta Argiuorum multitudine (Argiui
autem sunt Dorici generis) Aeginam uenit, eamq; inhabitauit. Sicq; uisum
est post Aeacum, à Doriensibus Aeginae imperium gubernari. Meminit huius
Aeaci posthac sapius Pindarus, quoties Aeginetas uictores celebrat. Hunc re-
cordatur etiam Isocrates in oratione funebri Euagoræ dictæ. Aeacus, inquit,
Iouis proles, stirpis Teuclidū autor hoc ipsum intantum cōmonstrauit, ut quū
in Græcia factæ essent sordes, neq; pauci mortalium interempti, ubi calamitatis
magnitudo increbuisse, uenerunt urbium magistratus, supplicantes ipsi, quod
per eius nataliū splendorem atq; pietatem, facillime à dijs præsentū malorum
expiationem impetrari posse arbitrarentur. Qui seruati, uoti q; sui compo-
tes facti, publicum Aeginae templum condiderunt, quo loco deos Græcis placat-
rat. Qui & per hoc temporis, quo inter homines demorabatur, non sine inely-

ta nominis sui memoria extremam tandem fati sui diem sustinuit.

Quem Latonæ filius Apollo, lateq; imperans
Neptunus Illo apparaturi coronā & extructu-
ri murū, accersuerunt coadiutorē operi. ^a Quod
ex fato indicatum erat, surgentibus olim bellis,
in urbiū uastatricibus prælijs uehementem Ili-
cis muris respiraturum fumum.

Insigni fabula de muris Iliacis, ab Apolline, Neptuno & Aeaco extructis,
rem ipsam amplificat. ^a (Quod ex fato.) αἵτιος est, quia Neptu-
nus & Apollo acciuerint sibi Aeacum hominem ad extructionem murorum
Ilij. Norat uterq; cœu deus, ex fato quid futurum erat. Quare quum obserua-
rent, diruenda denuō, & olim igni casura moenia & urbem, ideo ne à dijs exae-
dificari uiderentur muri, utq; essent capaces fati, Aeacum hominem adiutorem
adsumpserunt, ut uel sic eius nomine, ab homine extructi, ab hominibus rursus
destrui quirent. ^{uir} Doricum, pro αὐτῶν δ' ὕλονότι ἱλίου. Ab eo pro-
nomine dependet etiam ἀναπνδύσας, hoc pacto: ἢν πεπερωμένος ^{uir}
ἱλίου ἀναπνδύσας λάβρομ' ἡέπνομ'. Fumus autem ille in Troiano bello
excitatus est & ortus.

EPODOS, COLON XI.

Postquam ^a noua extructa est turris, horribi-
les uisu dracones tres in hāc insilientes apparue-
re, quorum ^b duo quidem mox afflicti deciderūt,
& spiritus abiecerūt, tertius uero uehementi cla-
more irruit. Interpretatus est, confestim intelli-
gens infortunatum prodigium Apollo: Perga-
mus, inquit, ô heros, è tuis manus operationi-
bus capietur. ^a Sic adlegatum mihi Saturnij Io-
uis grauius tonantis oraculum adserit:

STROPHE III, COLON IX.

^a Nec sine tuis liberis, cæterum cum primis &
quartis incipiet.

^a (Nova turris.) Prodigium quod inter extruendum occurrit, cōme-
morat.

morat. **b** ¶ Duo quidem mox adflicti.) Quod duo serpentes irruentes
 in turrim uel mœnia, intermoriuntur, significat duas ab Apolline & Neptuno
 extructas murorum partes inuictas esse. Quod tertius magno clamore, qualis
 est hostium irruentium in oppidum clamor, irrumpit, eam partem quam Aeac-
 us extruxerit, castram olim subindicat. **c** ¶ Pergamus.) $\omega\pi\rho\gamma\alpha\mu\omega\varsigma$
 $\mu\epsilon\tau\alpha\tau\epsilon\lambda\epsilon\iota\sigma\tau\epsilon\varsigma$ arx Troie est. Fœminino genere Homerus etiam usurpat, $\omega\pi\rho\gamma\alpha\mu\omega\varsigma$
 $\tau\epsilon\lambda\epsilon\iota\sigma\tau\epsilon\varsigma$ Virgilius Pergama neutro genere $\omega\lambda\iota\theta\omega\tau\iota\kappa\omega\varsigma$ dicit. Latinis me-
 taphorice quæcunq; excelsa ædificia Pergama uocantur. Sensus est Apollinis,
 cum apostrophe ad Aeacum. Quum enim Apollo hæc fieri interim dum ædifi-
 cant arcem & mœnia, perspicit, intelligens eo prodigio Aeacum peti, eum con-
 ueniens, Sine tuis manus operationibus ô heros non capietur Ilium. Hoc est,
 tua soboles & propago auxilio erit eis olim qui sunt hanc urbem, hæc mœnia
 uastaturi, nec citra tuâ prolem excindetur hæc urbs. **d** ¶ Sic adlegatū.)
 Hoc est, prodigium hoc serpentum non temere, sed Iouis diuina uoluntate fa-
 ctum, id quod iam dixi, portendit. **e** ¶ Nec sine tuis.) Cum primis &
 quartis liberis tuis incipiet hæc uastatio ô Aeace. Porro Aeaci filij sunt Peleus
 & Telamon, Pelei est Achilles, Achillis Neoptolemus qui & Pyrrhus. Primi
 ergo ab Aeaco descendentes, Troiamq; oppugnantes sunt Peleus & Tela-
 mon, qui Herculem dum Troiam primum caperet & Laomedontē occideret,
 adiuuerunt, ut Dares etiam Phrygius tradit. Quarti, sunt Achilles & Neopto-
 lemus, qui in Troiano decennali bello sunt Ilium tandem depopulati. Achilles
 enim quartus est, si incipiatur numeratio ab Aeaco: sin à Peleo Aeaci filio, tum
 Neptolemus quartus est. Per treis ergo serpentes, has alij duas expugnationes
 alij intelligunt, ut per duos priores occumbentes & ueluti è turri exturbatos Pe-
 leus & Telamon intelligantur, qui tametsi cū Hercule Ilium ceperint & Lao-
 medontem orco demiserint, reuersi tamen sint, non diruta prorsus urbe, sed spo-
 liata potius. Per tertium intelligatur Achilles uel Pyrrhus, qui planè cum Græ-
 cis copijs in cineres Ilium redegerunt.

Hæc ubi palàm aperte deus dixisset, celeriter
 ad ^a Xanthum abiit & celebres equis ^b Amazo-
 nas, ^c Hyperboreosq;. Neptunus uero ad mari-
 nam ^d Isthmum cursum concitauit, ^e aureis huc
 equis transmittens Aeacum.

Quò quisq;, absolutis muris Iliacis, abierit, exponit. Apollo ad sibi charos
 populos Amazonas, Hyperboreos ad fontes Istri sitos reuersus est. Neptunus
 ad marinam Isthmum, ubi ludi eius celebrantur. Aeacus Aeginam per Neptu-

Xanthus num. reductus est. a (Xanthum.) Xanthus Phrygiæ fluiuius, qui & Simoas, & contractim *σμός* dicitur apud Homerum, & Virgilium:

Tu nunc ille Aeneas quem Dardanio Anchisæ

Alba Venus Phrygiæ genuit Simoëntis ad undam?

b (Amazonas.) Amazones mulierum imò uiraginum genus fuit ad Thermodoontem Paphlagoniæ fluiuium, ut pleriq; historici testantur, dictæ ab æ priuandi uocula, & *μαῖς* mamma, quod dextra mamma uocabant. Vt ille primum ex regijs iuuenibus Plino & Scolopytho duxerint originem, cæperintq; sine uiris dominari, bonam Europæ & Asiæ partem sibi subiugare, est apud Iustinum lib. 2. & Paulum Orosium lib. 1. cap. 15. Pace facta, inquit uterq; ne gens interiret, concubitus finitimorum incunt: si qui mares nascerentur, interficiebantur: uirgines in eundem ipsum morem, non ocio, neq; lanificio, sed armis, equis, uenationibus exercebant, inusitatis infantium dexteris manibus, ne sagittarum iactus impediretur, unde & Amazones dictæ. Hæc Iustinus, & qui eadem ex illo descripsit, Orosius. De rebus gestis Amazonum est ibidem apud utrumq;. Deinde etiam apud Isocratem in Panegyrico, Panathenæico, & de retributione, uel permutatione, quam ipse *πρὸ ἀντιδόσεως* inscripsit. Stephanus *πρὸ πόλεως* ex Ephoro tradit Amazones etiam Sauromatides appellari, fuisseq; quorundam opinionem, quod in Scythia illa Sauromatica, ubi sunt demorata Amazones, ex cæli quodam influxu nascerentur fœminæ robustiores maribus, esseq; naturæ, temperaturæq; syderum, quod illic mulieres præstarent uiris & uirtute corporis & animi, tum stature proceritate. Quam tamen opinionem uanâ esse putans Stephanus, uerisimiliorem eam existimat historiam, quam finitimi Amazonû euulgarunt, quæ est huiusmodi:

Amazonû origo.

Quum iam inde à principio Sauromatæ aduersum Europâ belligerati essent, ad eò ut ferè omnes mares interirent eo prælio, desertas tum à maritis uxores: atq; quum iuuentus & posteritas interemptorum in bello domi adoleuisset, aduersus mulieres illas conspirarunt. Hic orto cõslictu fœminas superiores factas, quare pars eo prælio cæsi, pars ad montana quæsito refugio perierunt. Ac dum uererentur ne & olim, pueri iam, ubi in uiros creuissent, hanc rursus ulciscerentur eadem, cauerunt edicto, ut pedes horum confringerent, ut claudicantes & mutili nihil quicquâ agere uirile possent. Eisdem & Sauropatides dictas idem autor est, propterea quod lacertas & calcarent & ederent. *σώπα* lacerta, *πρὸς* calcare, ambulare.

Amazones Sauropatides.

c (Hyperboreos.) De Hyperboreis ut ad Istri fontes habitent, in tertia Olymp. ode annotatum. d (Isthmû.) Isthmus inter duo maria est angustia, ubi Neptuni templum, & quinquennales celebres ludi, Isthmia, ut posthac in Isthmiorum ortu ob oculos ponetur.

Aureos

e (Aureos per equos.) Metaphora pro, per formosos equos. Quod uero Hyperborei Apollinem coluerint, in tertia ode commemoratum: unde ad suos cultores abiit Apollo, Neptunus ad suā Isthmū, Aeacus ad suam Aeginā.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Perrexitq; ad iuga Corinthi, inclyta conspecturus sacra. Idem uero non æque delectat omneis. Proinde si^b Milesiæ ad gloriam, quam imberbis tulit, hymno occurrā, non petet me aspero lapide inuidentia. Etenim eam uictoriæ gratiam, quam impuberi ætate consecutus est, parem illi pugnae censeo, qua uirili toga sumpta, palmam alijs præripuit Nemeæ

EPODOS, COLON XI.

d In Pancratio. e Docere ei qui didicit facile est. Stultum uero nō antea didicisse. Leuiiores nanq; & inconstantiores, eorum qui bonas disciplinas non sunt experti, animi sunt. Quod si doctus artem suam præ alijs tradere potest sublimius, qua ratione^f decorabitur, e sacris certaminibus desiderabilissimam gloriam^g relaturus. h Nunc enim ipsi honos præstò est, Alcimedon trigesimam uictoriam nactus.

a (Idem non æque.) Gnome est, quam alij ad Apollinem & Neptunū & Aeacum, alij ad treis uictores quos hac ode celebrat, referunt. Apollo & Neptunus in eundem locum secesserunt haudquaquā: ut hæc gnome ueluti eius rei sit ratio: Nam idem non per æque omneis delectat: quemadmodum & Homerus testatur, dum ait:

ἄλλοις γὰρ ἄλλοισι γὰρ ἀνὴρ ὅντινός περ ἴσθης.

Sin ad uictores referatur, hæc erit sententia: Quia idem non omnibus cōuenit, neq; hæc tamen Milesiæ (quem tamen itidem deprecandum susceperam) fecerim equidem mentionē, exigit res ipsa iam, ut illius etiam laudes mea lyra perfonct. Atq; hæc posterior mihi ratio magis arridet, ut ea sententia sit περ ἀπο-

γασία sequentis Milesiae unctoris praeconij. **b** (Milesiae.) Fuit hic Milesias, ut epigrapha huius hymni, & hic locus testatur, aliptes, id est unctor Alcimedontis. Sonat enim ἀλκίπης unctorem, à uerbo ἀλείφω inungo, quod is luctatores & inungeret, & in lucta institueret. Vsus est hac uoce M. Cicero in epistola ad Lentulum, cuius initium, Periucunda, &c. Qui me homines, inquit, quod me saluum uoluerūt, est mihi gratissimum. Sed uellem non solum salutis meae, quemadmodum medici, sed etiam, ut aliptae, uirium & coloris rationem habere uoluissent. At hic laudat etiam Milesiam à uictoria, quam imberbis in certamine adolescentum obtinuit, Nemeaea: deinde à Pancratij uictoria, quam item Nemeis ludis adeptus est: postremo ab insigni eius discipulo quem instituit Alcimedonte. Porro quid Nemea, & cur Nemei ludi, ac unde originem duxerint, in origine posthac Nemeorum clarescet. **c** (Virili toga.)

Pancratij.

Romanè locutus sum, græce est ἀνδρῶν μάχων, hoc est, in pugna & certamine uirorum. **d** (In Pancratio.) Pancratium ludus est, qui aliàs πένταθλον, Latinis quinquertium dicitur, quod quinque certaminū generibus constat: quo de pluribus in 13. Olympiorum ode agitur. **e** (Docere ei.)

Haud ineleganti gnome artem & peritiam inungendi laudat. **f** (Decorabitur.) Scilicet Milesias aliptes, ob insignem artem quatuor discipulos suos uictoria claros reddidit. **g** (Relaturus.) Scilicet per alios quos ipse instituit: gloria enim & uirtus discipuli in laudem præceptoris etiam resilit. **h** (Nunc enim.) Alcimedontem trigesies uictorem euasisse, id est, ex institutione Milesiae aliptae: quare ex eis uictorijs, non uulgarem illi quoque honorem accrescere.

STROPHE IIII. COLON IX.

Qui dei quidem beneficio uiribus haud destitutus, quatuor^a iuuenum membrīs reditum ad patriam infensissimum, in gloriam linguam, & clandestinum iter fecit: ^b mentē hac ratione senectuti cōtrariā, atq; adeò lætam, auro suo inspirans. ^c Inferorū sanē obliuiscit, quisquis optima peragit.

Persequitur Alcimedontis uictorias. **a** (Iuuenū membrīs.) Alcimedon quatuor iuuenibus ingloriū in patriam reditū fecit, propterea quod eos uicerit. Estq; hic periphrasis & syncdoche, in duabus illis dictionibus, iuuenum membrīs: nam membrīs pro corporibus, κατὰ σινεκεδχλὼ fecit: & iuuenum membrīs ποτὶ φεσικῶς pro iuuenibus ipsis dixit. Qui hoc contigit

tigit? quia uicti defixis in terram oculis, non audent propter ignominiam, cui sunt obnoxij, intueri hilari uultu in ciues, quandoquidem digitis demonstrantur ridentium. Eia quam bellam illi uictoriam retulerunt? quam insigni patriam nostram gloria exornarunt? haha quam belli uictores? Talibus enim ironijs excipiuntur: quemadmodum rursus ueri uictores nullis non praconijs efferruntur.

b ¶ Mentem hac ratione.) Hoc est, auum suum exhilarauit Alcimedon uictoriarum accessione ac celebritate. c ¶ Inferorum sanè obliuiscitur.) Sententia est, qua rationem reddit, quorū senio confectus auus uel pater, filij uel nepotis uictoria exhilaretur: qua simul etiam indicat, uirtutis & uictoriae tantum esse bonum, ut mortis memoriam ex animo mortalium eximat, ac ueluti immortalem constituat.

ANTISTROPHE, COLON-IX.

Decorum est ergo meminisse me Blepsidarum, eisq^a manuū fructum uictoria praestantē offerre, quorum nunc generi sexta circumposita est à phyllophoris certaminibus corona. ^d Nam & mortuis quaedam iusta pars est, quod praclare gestum est. ^e Neq^e pulueris situs cognitorum raram gratiam occulit.

A maioribus Alcimedontis Blepsiadis. Est autem tribus quaedam in Aegina Blepsidarum, à quodam Blepsiade, è maioribus Alcimedontis uno.

a ¶ Manuum fructum uictoria praestantem.) Id est, ipsam Alcimedontis uictoriam. b ¶ Quorum nunc generi.) Hoc est, Blepsiadae uicerunt sexies, uel sexies coronati sunt. c ¶ Φυλλοφόροις.) Folia, flores uel coronas ferentibus. d ¶ Nam & mortuis.) Anthypophora est. Poterat ex aduerso obijci: Quid quæso Blepsidis iam olim uita defunctis offerre cupis? putas ne mortuos hoc percepturos? Cui praclara gnome occurrit: Quod praclare gestum est, ad uita defunctos etiam pertinet. Virtus nepotum & posterorum ad maiores etiam fato suo iandiu perfunctos pertinet. Etsi ipsi enim non percipiant, in hac terra tamen eorum nulla obliuione memoria oblitteratur.

e ¶ Neq^e pulueris situs.) Gnomē gnome adijcit. Quantumuis monumenta & cadauera praclarorum uirtute hominum squaleant, ipsa tamen insignia facta, uirtus ipsorum, magnanimitas, beneficia in patriam, in suos, in amicos collata, eximium uictoria partum nomen, nullis unquam seculis squalent, nunquam etiam in hoc mundo concidunt: sed uirtus mortuorum cognatorum,

et amicorum, in uiuentes etiam transfunditur, et uice uersa.

EPODOS, COLON XI.

Ad hæc Iphion Alcimedontis parens, audiens ^aMercurij filiam nuncium, prædicet ^bsplendidum ornamentum Callimacho, quod ^ceius generi Iupiter præbuit. ^dIdem bona bonis abunde subministrare precor, ^egrauēsque morbos arcere uelit, ac iuxta oro, ne honestæ rationi, uel consultationi, uel rei, male conciliatam, consiliaque dissipantem Nemesis iniiciat: sed enim tranquillam donans uitam, ipsos multiplicet & patriam.

Tacitos
morbos

Quia per idolopectiam Blepsidas in hymno hoc adduxit, eodem schemate perseuerans ad patrem Alcimedontis pergit Iphionem, et auunculum Callimachum. Præterea, inquit, Iphion Alcimedontis, in Ditis regia audiens uictoriam et insignia præconia, annuntiabit eadem etiā auunculo eius Callimacho

a (Mercurij filiam nuncium.) Est hic animaduertenda elegans propositio, quam nuncius alicuius rei, uel annunciationem, græce *τὴν ἀγγελίαν*, Mercurij (qui et ipse deorum est *Ἑρμῆς*) filiam facit. b (Splendidum ornamentum.) Hoc est, uictoriam.

c (Eius generi.) Id est, filijs Alcimedonti et Timostheni. d (Idem bona.) Peroratio est, qua

precatur ut iugi felicitate bonos conseruet, maxime Iphionis liberos atque uictores, et ab omni infortunio, et mala ualitudine integros custodiat: utque inuidiā ipsam à bonorum conatu ita diducat et remoueat, ne, quantumuis meditetur, nocere possit, quin potius et ipsos uictores et patriam ipsorum tranquilla et pacata uitæ ratione Iupiter ipse gubernet. *νέμεσις*, hoc est, indignationem, inuidiā. Inuidia enim maxime uirtuti succenset, ac uindictā de ea sumere cogitat.

EPHARMOSTO OPUNTIO

luctatori ODE IX.

STROPHE I. COLON XVI.



^aOnorum Archilochi melos (chære ^bCallinice *τὴν ἐλμα*) in Olympiā ter repetitum satis fuit, apud Croniū cacumen, ut præiret Epharmosto, unā

cum

cum charis sodalibus^d chorum ducenti.^c Atqui à Musicis arcubus procul iacentibus, Iouem fulgure rubentem, uenerandum^q Elidis promontorium, ^ghuiusmodi laudibus accede, ^hquam Lydius heros Pelops pucherrimæⁱ dotis loco, qua Hippodamia donata est, accepit.

ENARRATIO.

Primum uidendum est quæ sit patria Epharmosti, unde Opuntius appellatur. Est igitur, ut Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 7. tradit, Locrorum urbs Opus, (Græci ὁ πόλις uel ὁ πῶς contractim dicunt) Locrorū Epichemidiorum, qui olim Leleges appellati sunt. Predicat autem Epharmostum ab Olympijs & Pythijs certaminibus, à patria Opunte, à maioribus. Porro ut singulas odas peculiaribus fabulis aut historijs conspergit, sic hoc encomij, Herculis, Neptuni, Pyrrhæ & Deucalionis fabulis exornat, κατὰ πρῶτον, ut suo loco quæq; aperientur. a. (¶ Sonorum Archilochi melos.) Archilochus Lyricus poeta, hymnum in Herculem compositurus, citharædi in Olympia cum sonitum tum rhythmū, quem is cithara aebat, exprimere dictione sua tentauit. Pepigit ergo odam, cuius initium fuit, χαῖρε καλλιπικε τῶνέλλα, αἰνάξ ἡράκλεις. Salue insignis uictor τῶνέλλα, rex Hercules. Est aut τῶνέλλα à sono effectum uocabulum, quo chordarum citharæ sonum imitatus est. Hinc obtinuit usus, ut in quemuis uictorem ista Archilochi sententia, trina uice diceretur: unde & uictori Epharmosto idem epinicij decantari necesse fuit. At nō est adeo magna laus, quæ omnibus ex æquo accommodari possit. Vnde hæc Pindari mens est: Es quidem instar aliorum uictorū cōmuni Archilochico illo encomio utcumq; cōmendatus Epharmoste: ego uero alia te longe ratione perfectius & melius efferam hisce præconijs. b. (¶ Callinice.) Initium hymni fuit καλλιπικε, uel, ut alij, χαῖρε καλλιπικε τῶνέλλα, αἰνάξ ἡράκλεις. c. (¶ Ter.) τριπλό triplez, nomē pro aduerbio, pro tripliciter. Adiectiua enim in tribus generibus suis, iuxta substantiuorum suorum opportunitatem, aduerbij naturam assumunt. d. (¶ Chorū ducenti Epharmosto.) κωμάζοντι, à κῶμη conuiuium, deus conuiuij, conuiualis cantus: hinc κωμάω, ueluti ad cōuiualem cantum chorū duco. Theocrito amatorie est incedere, uel amantū ritu iter facere, dum inquit: κωμάω ποτὶ τὰν ἄμαρτυρίδα. Pindaro hic est chorū ducere uel saltare. Hypomnemata enim per χοροῦντι, ἢ χορείαν ἄγοντι, reddunt τὸ κωμάζοντι. e. (¶ Atqui

Argumentum.

à Musicis arcibus.) Allegoria est, per arcus Musarū hymnos intelligit. Quæ admodum enim sagittæ ab arcu in longum iaciuntur, et quod diriguntur uolant, scopumq; contingunt: sic hymni et carmina poetarum longe iaciuntur, multoq; longius, quam ullæ sagittæ. Tranant enim carmina maria, emetiuntur terras, in perpetuum durant, ubi sagittæ in uno fixæ loco scopo ue manent ac labuntur. ἐπὶ νῆμα αορίστον primus, medium à uerbo ἐπινέμομαι, προῖσελθε. f. ¶ Elidis promontorium.) Periphrasis est Pisæ, qua Olympiorum uictorem Epharmostum ostendit. Elidis uero promontorium est quod sæpe supra, et sæpius posthac appellat κρόνιον λόφον, ἢ λόφον κρόνιο. νῦν δὲ ἀκρωτήριον ἡλιδι, Saturnium collem, uel cacumen seu collem Saturni, hic promontorium Elidis uocat. g. ¶ Huiusmodi laudibus.) Scilicet quales à me iam nunc dicuntur, non quales sunt ueterum, siue Archilochi, siue aliorum. Emphasin habet pronomen τοιοῖς δὲ. quasi dicat: longe diuersis ab Archilochi Callinico. h. ¶ Quam Lydius heros.) Digressiuncula est ad Pelopis nuptias, et certamen cursus, quo Hippodamiā Oenomai filiam affectauit, ut prima ode recitatum, multis ante eum præclaris heroibus, ijsq; procis, fraude Oenomai regis neci datis. i. ¶ Dotis loco.) ἑδνorum uirorum, φέρων mulierum.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Alato quoq; dulcem Pythona telo impete.
Nec iam humi repētibus argumentis cœperis,
circa luctas uiri citharam quatiens, oriundi ex ce-
lebri Opunte laudans^b eam & ciuem, quā The-
mis, huiusq; filia urbiū seruatrix grauissīma Eu-
nomia sortita est, uirtutibus æque florentē pro-
pe Castaliam, Alpheiū fluentum, ubi corona-
rum flores^f inclytam Locrorum parentem arbo-
ribus splendidam extollunt.

Perseuerat in apostrophe ad semetipsum, uel ad chorum: hortaturq; ut te-
lum ab Olympia ad Pythonem dirigat, ut nedum ab Olympia, sed Pythia etiā
uictoria cōmendat Epharmostum: utrinq; enim uictoriā obtinuit, hanc Olym-
piade 73. Pythiam, Pythiade trigesima. a. ¶ Alato.) Allegoria est:
id est, uelociter absoluto hymno, celeriter et citra cunctationem Pythonem,
unde dulcem uictoriā domum retulit Epharmostus, celebra. b. ¶ Eam.)

ἐκ γὰρ

ἔκαστος ὅσον αἰνέσας, eam & filium laudans. ἔ est relatiuum ab ἑ, hic nō reciprocatur, sed refert. αἰνέσας Doricum participium pro αἰνέσας.

c ¶ Themis.) Patriam Opuntia hic à Themide laudat, hoc est, à dea honestatis, uel ipsa honestate: insigni prosopopœia usus, qua Themis matrem fingit, cui filiam adhibet τὴν δυνάμειν, hoc est, bonam legum constitutionem, bonam reipublicæ administrationem: perinde ac suprâ Aeginam à Themide cōmendauit, ac in 13. Olymp. ode hanc Themis repetet. d ¶ Virtutibus æque florentem.) Laudem ciuis in patriam transfert, & quod partis est, toti attribuit, per synecdochen: superiora quidem repetens, alijs tamen, quæ Pindari est ubertas, uerbis. Per Castaliam Pythonis fontem, Pythiam uictoriam, qua trigesima Pythiade clarus est redditus: per Alpheum Olympiæcā intelligit. e ¶ Vbi.) Prope Castaliam & Alpheum. f ¶ Inclutam Locrorum parentem.) Periphrasis est Opuntis. Et quia Opus patria Epharmostii Locrorum est metropolis, hoc est, præcipua & primaria urbs, ideo eam Locrorum μητέρα nominat.

EPODOS, COLON X.

Ego uero charam ciuitatē, claris illustrans carminibus, & a generoso equo, & sequundo uento impulsa naui celerius, omnem hanc famam diuulgabo: si modo ^b fatali manu, excellenti Gratiarū horto fruor. Illæ enim delectabilia præbuere.
d Boni autem & sapientes ex Deo modo

STROPHE II. COLON XVI.

Proueniunt.

a ¶ Generoso equo.) Allegoria est: dicit enim se insigni equo, & alata naui, hoc est, terra & pelago diuulgaturum Opuntis laudes. b ¶ Fatali manu.) μοιρῶν παλάμη. à Parcis deductum adiectiuū μοιρῶν est. μοῖρα Parca. Hinc Pindarus hic & hæc μοιρῶν ficit. μοιρῶν ergo παλάμη, id est, fatali manu: hoc est, diuinæ prouidentię afflatu & gubernatione: respiciens ad poetarum illum γῶσσις αὐτῶν, & coelestem illum afflatum, quo imbuti uates egregia poemata condunt. De quo Ouidius:

Est Deus in nobis, sunt & commercia cœli,

Sedibus æthereis spiritus ille uenit.

Excellenti ergo Gratiarum horto frui, est poetam esse, allegorice & periphrastice. c ¶ Illæ enim.) Charites ac diuinam prouidentiam eximia dona

impertier, ut reliquis mortalibus, sic maxime poëtis docet. Si fatū unā cum ipsis Gratijs, suo numine alicui adspirarint, tum ille omnium est excellentissimus, siue poëta, siue athleta fuerit: & ad sese & Epharmostum hanc sententiam transferens. Gratias autem iucunda & amœna mortalibus præbere, ut quæ prope Musas sedem suam habeant, posthac 14. Olympiorum ode patecet.

d ¶ Bomi & sapientes.) Bonos & sapientes à Deo esse, gnome est, quæ quicquid præclarum est, à Deo profluere, ceu æterno fonte, contendit: ac simul rationem reddit, quare neq; præclara poemata, citra diuinum numen & prouidentiam pangi queant. Quæ & Epharmosti quoq; uictoriam à Deo ducere ortum adfirmat: atq; hanc sententiam Herculis paradigmatis & historijs à contrario ductis confirmat.

^a Quî enim aduersus tridentem, clauam suam quassasset Hercules manibus suis, quando circa Pylum constitutus moueret bellum Neptunus, contenderetq; cum eo, aureo arcu belligerans Phœbus, ^b neq; Pluto immotam teneret uirgam, qua mortalia corpora, ad cauum deducit uicum morientium? ^c Sed faceffat hic sermo, quē tu os meum longe mihi abijcias: ^d Quandoquidē dîjs conuiciari sapientia inuisa sit, importunaq; gloriatio

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Infantiæ consonet.

^a ¶ Quî enim.) A contrario probat bonos & sapientes à Deo esse. Nisi enim hoc sese ita haberet, Hercules non potuisset Neptuno, Herculi, & Plutoni resistere. Tribus, eam sententiam, Herculis historijs probans: quarum prima: Trachinio quodam ab Hercule occiso, Pylum uenit Apollinis imperio Hercules, ut à Neleo à cæde purgaretur. Renuente hoc Neleo, cū aduersus ipsum Hercules, tum patrem ipsi succiarentem Neptunum belligeratus. Erant autem Neleus & Pelias filij Neptuni. Secunda: Vbi uenisset Pythonem Hercules, ut super re quadam consulere Apollinem, audiuit ex responso, Apollinem non esse domi, neq; iam ædere oraculum. Quamobrem ira percitus, tripodem subuertit, ueluti aduersus Phœbum dimicans. Tertia: Quā ab Eurystheo Herculi iniunctum esset, uti Cerberū ab inferis extraheret, id persequens, Plutonem aduersante sustinuit. Cuius laboris & Isocrates in encomio Helenæ meminit.

minit. **b** ¶ (Neq; Pluto.) Magna sanè Herculis fortitudo, quippe qui Plutonem uirga sua cunctos mortales ad mortem, ad inferos trahentem, ita coëgerit, adco perterrefecerit, ut planè innotam eam detenuerit. Atqui hic animaduertendum quod Plutoni uirgam tribuat, qua corpora mortalia deducat ad uicium morientium. Quir nō animas deducit? An ideo, quod poëta animos corpora quadam idea puniri fingant, uel letari in campo beatorum, ut sit substantia, quæ & mœroris & gaudij capax sit? An sic intelligendum, quod uirga sua, hoc est, sceptro, & potentia sua mortalia corpora deducit ad cauum uicium morientium, hoc est ad ipsam mortem? ut non de mortuis, sed de moribundis & morituris sit sermo. *Θνασκόντων* enim dicit, non *τεθνηκότων* uel *τεθνεώτων*. Est interim tamen sententia plana: Pluto qui omnes uiuentes uincit, tum non potuit sese ab uno Hercule tutari. **c** ¶ (Sed facessat.) Ad se metipsum apostrophe, qua corrigit mentem suam, ut conuicijs in deos relictis, ad Epharmosti & patriæ se eius laudem transferat, quasi dicat: Non est piū neq; religiosum, nugacibus fabulis decorum integritatem uiolare, & ueluti labem illis adspargere. **d** ¶ (Quandoquidem dijs cōuiciari.) Elegantissimi magnæ sunt, quarū prima monet, ne leuiter quicq; de dijs sentiamus: altera, ne de nobis ipsi gloriemur, ne uē iactemus quicquam, si nolumus insani uideri.

Ne mihi nunc os cum illiusmodi obstrepas.
Sine bellum pugnamq; omnē à dijs separata, adferasq; linguam ad urbem ^aProtogeniæ, ^bubi tonitru uarij Iouis arbitrio Pyrrha & Deucalion à Parnasso descendentes, domo posita primū sine cubili hominibus similem lapideā foeturā protulerunt. ^dExcita odarum eis sonorum iter, com-
menda quoq; ^euetus uinum, ac hymnorū flores

EPODOS, COLON X.

Recentiorum.

^a ¶ (Protogeniæ urbem.) Periphrasis est urbis Opuntis. Iapeti filij sunt Prometheus & Epimetheus: deinde Promethei & Clymenes filius est Deucalion, qui & Opus nominatur. Epimethei autē & Pandora nata est Pyrrha: Pyrrha autem & Deucalionis filia est Protogenia, quam Locrus duxit in uxorem. Quia uero sterilis erat, ne Locrus sine successore obiret mortem, rapit Iupiter Protogeniam, ad Menala Arcadiæ montem transfrens, eamq; à se gra-

vidam factam Locris marito reddit. Locrus è Ioue natam prolem suam putans, ei aui materni Deucalionis, qui aliàs etiam Opus dicebatur, nomen indidit.

b ¶ Vbi tonitru uarij Iouis.) Amplificatio est et dilatio à fabula Deucalionis et Pyrrhæ, ad quos Locrorum originem refert Pindarus, ab antiquitate et prisco eos stemmate cõmendans. Atqui Græci è Genesi historiam de diluio Noah suffurantes olim, in hanc suam (quam hic Pindarus et Ouid. 1. Metamorph. recensent) fabulam cõmutarunt. Quamquam si de speciali Græciæ cataclysmo accipiat, ad Noah diluuium pertinere non possit, ut ex Iustino mox subiiciemus.

c ¶ Lapideam genituram.) Homines ex lapidibus creatos dicit: siquidem Iussu Iouis, lapides post terga iacentes mortale genus instaurarunt. E lapidibus igitur à Deucalione uel Opunte proiectis mares, à Pyrrhæ uero proiectis fœminæ sorgebant. Hinc Græci, inter quos est Epicharmus et Philochorus, referente interprete, homines λαῶς, à λᾶς, id est, lapidis, quasi lapideos appellant. Quod intelligens Ouid. 1. Metamorph. inquit:

Inde genus durum sumus experiensq; malorum,

Et documenta damus quasimus origine nati.

Iustinus Deucalionis fabulæ originem refert lib. 2. Temporibus, inquit, Amphitruonis Atheniensium regis, aquarum illuies maiorem partem Græciæ absumpsit: superfuere quos refugia montium receperunt, aut ad regem Thessaliæ Deucalionem ratibus uesti sunt, à quo propterea genus hominum dicitur conditum.

d ¶ Excita odorum.) Alia mentis suæ uel chori excitatio, qua hortatur, ut à priscis ad recentia, perinde ac supra monuit, se conferat.

e ¶ Vetus uinũ.) Vetus uinum dignũ laudatu est, nõ ueteres fabulæ. Sic uinum Odyß. 2. ab Euryclyæ ad uigesimũ usq; annum scruatũ: sic uinum à Nestore Odyß. γ. in undecimum usq; annum retentum, laudem meretur. Cõmendat, inquit, uetus uinum, et nouos hos uictoribus conscriptos hymnos. Estq; per comparationẽ dictum, ut uetera uina præstantiora sunt, sic recentes ode, quibus uictores Olympici honorantur, reliquis sunt meliores. Rectioris hic iudicij sanè Pindarus esse uidetur, quàm ij, quibus omnia uiuentium scripta sordent, et quantumcunq; suæ ætatis eruditi. Veterũ, inquit, scripta mihi cordi sunt, nouorum opelle non sunt nobis cura. Alij quæcunq; recentiorum, eruditorum etiam scripta damnant: de nemine bene loqui possunt, nisi de sese, et uno et altero suis, præq; talibus omneis in uniuersum populos stipites et rudera iudicant: qui nisi sese ipsi iactarent, maiorem cum fidem tum autoritatẽ apud non paucos adipiscerentur.

f ¶ Flores.) αἰῶνες, Metaphora est, pro iu cunditate, precio et dignitate.

Ferunt

^a Ferunt sanè^b terram nigram, ^c aquæ impetu perfusam, cæterum Iouis consilio, subitum eius effusionis ^d refluxum factum. ^e Ex illis primū fortissimi progenitores uestri fuere Promethei de stemmate ò Opuntij, ^f è præstantissimorū Saturniorum puellis, ^g indigenæ reges semper.

a ¶ Ferunt sanè.) Priori antistrophe, ut à Parnasso Deucalion & Pyrrha descendentes, lapidum post tergum iactu homines cōdiderint, ac modum, quo ex lapidibus procreati sint sine cubili, hoc est, sine congressu utriusq; coniugis, recensuit. Hic tempus subijcit, quando hoc contigerit. Tum, inquit, contigit, quando diluio perijt & illuue aquarum humanum genus, uel secundum poetas & historicos græcos, ipsa Græcia. b ¶ Nigram terrā.) Nigram appellat à fecunditate. Terræ enim colorem Aristoteles πρὶ χρωμάτων proprium, alborem adserit, uel terram è sui natura esse albam: alios illi colores ex mixtura uariarum qualitatū uel elementorum accidere. Nigra terra iam olim fertilitatis laudem promeruit. c ¶ Aquæ impetu.) ὕδατος διψή, aquæ impetu uel copia. d ¶ Refluxum.) ἀμπωτὶς uel ἀναπνοὴ resorbitio est, uel refluxus aquarū maris. ἀντλοῦ est effusio & efflu ἀντλοῦ xus maris. Suntq; hæc duo stagnationis uel reciproci fluxus & effluxus, qui se ptenis horis fit, & feruoris aquarum maris uocabula sibi inuicem contraria, ἀντλοῦ & ἀμπωτὶς. ἀμπωτὶς ab ἀναπνῶ ceu resorbtionem sonat, proprie subitum aquarum ex inundatione effusarum discessum significat.

e ¶ Ex illis.) Deucalione & Pyrrha, uestri ò Opuntij, per κῆρες enim iuuenes, nepotes & posteros Promethei & Deucalionis intelligit.

f ¶ E præstantissimorum Saturniorum puellis.) Est enallage numeri, plurali pro singulari utitur. κρηῶν τε φερτάτων κρονιδῶν, pro κρηῶν κρονιδῶν. Est igitur κρηῶν pro κρηῆς, φερτάτων κρονιδῶν, pro φερτάτῃς κρονιδῆς. Proinde hæc est sententia: Maiores uestri ò Opuntij, de Promethei imò Iapeti stemmate duxere principium, hoc est ex ipsa Protogeneia, quæ filia est Deucalionis & Pyrrha, ut paulò ante connumeratū: aq; puellis præstantissimorum Saturniorum, hoc est, (ut pluralis pro singulari accipiat) è puella optimi Iouis, ut quam Iupiter deperierit, & grauidam, dum antea sterilis esset apud Locrum maritum, fecerit: ut in sequentibus clarescet. φύ- φύτλα. τλα, idem quod γέννα ἢ γένεσις. g ¶ Indigenæ.) ἐγχώριοι, quasi αὐτόχθονες. Laus est eorū qui à bonis parentib. in ipsa patria nati sunt, quicq;

non è uaria hominum colluue propagari cernuntur. αὐτοχθόνων nomine Athenienses apud oratores & historicos prædicantur.

STROPHE III. COLON XVI.

Antea enim dux Olympius Opuntis filiæ è terra ^a Epeorum ^b clàm subreptæ in ^c Mænalijs iugis mixtus est, eamq; denuò ad Locrum retulit, ^d ne destinatū mortis tempus, eum orbū prole seponat. Atqui uxori clarissimum semen fuit, ac impendio lætatus est heros, uidens ^e supposititiū filium, ^f materniq; aui nomine similem esse iussit, uirum & forma & operibus præstantem: ^g ciuitatem deniq; & populum illi ^h regere dedit.

Vt Iupiter è raptâ Protogenia Opuntē generarit, explicat. ^a (Epeorum.) Epei sunt Elij, dicti ab Epeo Endymionis filio. ^b (Clàm.)

ἐκλᾶς, tacitus, clàm. ^c (Mænalijs.) Mænala Arcadiæ mons, unde Mænaliij uersus Vergilio dum inquit:

Incipe Mænalijs mecum mea tibia uersus. quem è Theocritico hoc, ἀρχετε Βωκυλικᾶς μοῖσαι Ξίλας ἀρχετ' αἰολίᾶς transtulit.

^d (Ne destinatum.) Hoc est, Iupiter ideo grauidam fecit Protogeniā, ne Locrus maritus sine prole ex hoc mundo migraret, ut regni & heredem & ^{Θεῶν} successorem haberet. ^e (Supposititiū.) Hanc uocem poeta narrando adiungit, rem indicans ut est: non quod Locrus ille bonus, supposititiā protem intellexisset, autumabat enim suum esse factum, deq; suo semine prodijisse.

^f (Materni aui.) Maternus auus est Dencalion, qui & Opūs nominatus est, ut supra. μητρὸς Pindaro hic auum maternum significat: Homero est auunculus uel frater matris, dum in Iliade inquit: ἀσὶω, ὃς μητρὸς ἥρ' ἐκ-
 Τρεῖς ἰπποδ' αἰμοιο, αὐτοκασίγυντ' Ὀδ' ἐκείνης. ^g (Ciuitatē.) Opunta uidelicet. ^h (Regere dedit.) Παιτῶν idem hic quod κυβερνῶν. Metaphorice, prudenter & cum consilio administrare rempublicam, perinde ac medici in adhibendis pharmacis & medelis, diligenter & consultò præscribunt ægroto, qualem sese in cibo & potu gerere debeat.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

"Aduenerunt itaq; hospites ex Argo & Thebis, tum Arcades atq; Pisatæ. Præ omnibus au-

tem

tem Actoris Aeginæq; filius Menœtius Opunti in precio fuit, cuius filius Patroclus unâ cū Atridis ad ^bTeuthrantis agrū profectus cum Achille solus perstitit, quando forteis Danos in fugā abactos, in naues usq; Telephus compulit. ^cVt facile sit cordato, certò discere Patrocli fortitudinem & prudentiam: unde & Achilles in perniciofo eum Marte

EPODOS, COLON X.

Adhortabatur, ne quando sine eius mortales domante iaculo se in aciem conferret, prælio ue misceret.

^a ¶ Aduenerunt.) Dilatat ab amicis Opuntis ex Protogenia in mundū editi. Iuncti sunt amicitia heroēs finitimi, Argiui, Thebani, Arcades, Pisatæ: sed inter hos omnes Menœtiū unice amauit & sectatus est. Quare Menœtium præ cæteris coluit Opus: ob eam nimirū causam, quod omnium esset fortissimus & præstantissimus heros. ^b ¶ Teuthrantis agrū.) Troiam uersus expeditionem destinantes Græci, in Mysiam appulsi, Troiam esse rati eam oppugnauerunt. Hic eius terræ rex Telephus reimpub. suam defensurus armauit sese aduersum Græcos, omnesq; in fugam uertit, præter Achillem & Patroclum, qui soli reliquis fugientibus perstiterunt. ^c ¶ Vt facile sit.) ὥστ' ἐμφρονείξει. Fortitudo, inquit, Patrocli inde colligi potest, quod Achilles noluerit eum absq; sese bellare. qui locus est & apud Homerum Iliad. π. ubi Achilles, ὅτ' ὡς τὸν Πάτροκλον περὶ σῶσιν.

μὴ σὺ γ' ὡς Διὸς ἐμῆο λιλαίεσθ' πολέμῳ
τρωσὶ Τειλοπτολέμοισιν, ἄτιμότερον δ' ἐμὲ θέσεις.

Argumentum est ab amicis & conuersatione.

^a Vtinam sim studiosus argumentorū ad enarrandum inuentor, fiducia uero & ^babundæ uires mihi suppeditent. Nam ex ^chospitali uirtute ^dcōmendator ueni Isthmiarum Lampromachi ^eμίτρarum, quando utriq; obtinuerunt

uno die opus.

a ¶ (Vtinam.) δὲχῶν ἔοτο ἀπαρῆσθαι σεαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. Optat aut sibi argumenta dari, Epharmostus ἔοτο cognati eius Lampromachi uirtutibus digna. b ¶ (Abunde uires.) ἀμειλίχης δῶαμις, magna potentia ἔοτο uirtus, ab ἀμφοῖν ἔοτο λαμβάνω. Macedonica Dialecto β in φ mutatur, quasi ἀμειλίχης δῶαμις, potentia ueluti ambabus manibus, hoc est, totis uiribus complectens aliquid. c ¶ (Hospitali uirtute.) προσφιλῆς δῶαμις, hoc est, propter hospitalitatem, amicitiam ἔοτο uirtutem, atq; adeo liberalitatem Lampromachi. d ¶ (Cōmendator.) τιμωρ ἔοτο ἀπὸ τῆς τιμῆς ἔοτο custos. e ¶ (Mitrarū.) Per mitras hic coronas intelligit.

f ¶ (Vtrique.) Epharmostus, ἔοτο sanguinis gradu propior illi Lampromachus, una ἔοτο eadem die Isthmijs certaminibus uictoria celebrati sunt. Opus obtinere igitur, hic est πόριφρασις uictoriae.

Aliae uero duae tum in ^aCorynthis portis laetitia, dehinc & in ^bNemeae sinu Epharmosto contigerunt. In Argo subinde uirorum celebritatem accepit, at puer Athenis. Vt uero ^dMarathoni ab imberbibus secedens, seniorum certamen pro argenteis phialis expectabat ἔοτο quos & ^eacri uersutia, ne paucillū quidem humi deflexus, domans circulum stadij percurrit. ^fBone Deus, quanta uoce formosus ille adulescens ac iuxta pulcherrima patrans id peregit.

a ¶ (Corynthis portis.) Corynthis portae Isthmus est. Est enim ad Isthmum angustiam illam inter Aegeum ἔοτο Ionium mare sita Corinthus.

b ¶ (Sinu Nemeae.) Sinus Nemeae, periphrasis est Nemeorum: auarijs enim uictorij Epharmostum hic euehit. c ¶ (In Argo.) In Argo celebrabantur Iunonia.

d ¶ (Marathoni.) Marathon Atticae campus, Medorum cum Atheniensibus bello clarus, ut est apud Thucydidem lib. i. Meminit ἔοτο Plinius Marathonis lib. 9. cap. 10. Agebantur illic Heraclea, hoc est ludi in gratiam Herculis instituti. Porro Marathoni uincens argenteae phialae premium erant.

e ¶ (Acri uersutia.) ἀκρογυμναστική, acute ἔοτο fortiter progrediente arte. ἔοτο, id est, quae ars casu ἔοτο ruina carebat: id est,

est, firmiter persistens pugnabat, nunquam humi procumbens per stadium currebat.
f. ¶ Bone Deus.) ὦσ' αὖ βοῶ, cum exclamatione: perinde ac si dicat, dii
boni, quanto clamore, quam insigni forma, ista omnia præclarissima Ephar-
mostus peregit: ut pulchritudine eximius, sic robore et factis claruit.

ANTISTROPHE, COLON XVI.

Quibus ¶ Parrhasio exercitu, admirabilis ap-
paruit circa Lycæi Iouis concionem: & quando
pharmacum^b uentos ac frigidam auram propul-
sans ¶ Pellenæ ferebat. ¶ Iolai tymbus, maritima
denique ¶ Eleusis splendoribus eius^f testimonium
dicit. ¶ Quod uero à natura bonum est, totum est
optimum. Multi quidem doctrina acquisitis uir-
tutibus famam inquirere conati sunt: sed^h quic-
quid ex Deo non est, haud immerito obticetur.
¶ Nam aliæ uiæ sunt

EPODOS, COLON X.

¶ Alijs excellentiores. ¶ Eadem autem non omneis
nos alit exercitatio. ¶ Sapientiæ sanè sublimes uig-
sunt. ¶ Hoc tandem brauij adferens, alte clama-
Haud dubie hunc uirum diuinitus esse, manu &
membris ac toto corpore dextrum, ipsoque uultu
fortitudinem præ se ferentem, qui Aiaceam aram,
ubi in Oileijs uictor euaserat, corona redimiuit.

a. ¶ Parrhasio exercitu.) Parrhasia Arcadiæ urbs, cuius meminit Ho-
merus in catalogo nauium.

συμφυλον τ' εἶχε, καὶ παρ' ἑσίου γένεοντο. Dicta à Parrhasio
Lycaonis filio. Charax Pelasgo Archestoris nato condita, Nicanor Parmasiam
appellatam tradit, Stephano autore. In ea Lycæi Iouis ludi agebantur. Sensus
igitur est: Forma et opere conspicuus Epharmostus, Lycæi Iouis ludis uictori-
am Parrhasiæ obtinuit. b. ¶ Ventos propulsans.) ὄυδ' ἄνεον, hoc est ἀλε-
ξάνεον, uentum et frigus abigens. c. ¶ Pellena.) Pellene Achaie
urbs, ubi Mercurij et Apollinis solennitas, Theoxenia quidem agebantur. Illic

Chlœna. uictorie præmiū erat χλαῖνα. Vestis genus hybernum chlœna est, quod hō-
minem calefaciat, à χλαῖνδν, id est calefacere, dictū. Iulius pollux in 7. alias
simplices alias duplices fuisse tradit: tum lecti operimentum quoq; appellari
χλαῖναν, ut apud Homerū in 3. & 4. Odyss. Attici χλαῖνας ἀπ' ἀνγιδας
καὶ διπλῆγιδας καὶ διόδας nominarunt. d. ¶ Iolai tumba.) Io-
lai monumentum seu tumba Thebis erat: ab eo certamina Iolœa, quibus uictor
euasit Epharmostus. e. ¶ Eleusis.) Eleusi Atticæ urbe, Cereris & Pro-
serpine agones, Demetria & Anacalypteria uel Eleusinia agebantur: præ-
mium uictorie hordecum erat. f. ¶ Testimonium.) σὺν δίκῃ, id est
μεῖς τὸν, testis, cōmunicator consilij, causæ adiutor, ac ueluti simul iudicans.
sic in prima Pythiorum ode σὺν δίκῃ μοι σὺν κτεῶν inquit, à σὺν &
δίκῃ. g. ¶ Quod uero natura.) Natura uiribus insignem fuisse Ephar-
mostum ostendit, naturam arti præstare iuxta adserens: cuius & sententiæ Ari-
stoteles, dum inquit:

Optimus ille quidem qui per sese omnia nouit. qui αὐτοδίδακτος
est, qualem se Phœmius apud Ulyssēm esse gloriatur. h. ¶ αὐτὸ θεῶ.)
Quicquid non ex Deo, uel quicquid sine Deo est, uel diuino numine carentis.
Intelligit autem iuxta mentem interpretis, naturam scientiam, ac naturale cus-
iusq; ingenium. Quod natura non eximium est, non est quod multis præconijs
efforri debeat. Esi enim ars & usus plurimum efficiant, non tamen cum natura
conferri possunt ea quæ ab arte proficiuntur. Res autem mortalium ita com-
paratæ sunt, ut aliæ sint alijs excellentiores. Hinc est quod ait: ὁ δὲ ὧν ὁ δὲ ὧν
πρὸς ἀλλὰ πρὸς ἀλλὰ. atq; hanc sententiam probat sequenti ratione:
μία δ' ὅχ' ἀπαντας ἀμειβεμένη μελέτα.

i. ¶ Eadem nō omnes nos.) Non omnes ijsdem dotibus, ingenijs, artibus,
pollemus: sed alium lucta, alium pugilatu, alium Musica, alium bonis discipli-
nis & sapientia clarum esse cōuenit. k. ¶ Sapientia excelsa.) σοφία
δ' αὐτὴ πρὸς ἀλ. Sapientiæ autem excelsæ: uel, sapientia quidem sublimis est. Non
parua res est sapientem esse, sed ardua, sed sublimis. quasi dicat: Esi uariæ sint
dotes mortalium, sapientiam tamen, quæ per literas & præclaras Musas con-
fertur, cunctas antecellere certū est. Quæ gnome ad suam pariter Lyricen re-
spicit. quasi dicat: Quamquā Olympia uiceris Epharmost, & præclaram &
nunquā ideo interitū famam obtinueris, non erit tamen cōsummata tua fe-
licitas, (ut quæ intra patriæ tuæ fines claudatur, & apud te nepotesq; paucos
fortasse permaneat) nisi sapientia & literis eruditorum, immortalitati res tuæ
præclare gestæ mandentur. l. ¶ Hoc præmij adserens.) Apostrophe est
ad animum suum, uel ad chorū uictoris, qua perorando monet, ut Epharmos-
to

sto hunc hymnum offerat, quo ipsius felicitas atq; letitia consummatio fiat.

m ¶ Oileijs.) Admisset simul Oileia, ludos ab Aiace Oileis filio dictos, in quibus Epharmostus uicerat. Nam in gratiam Aiaceis Oilei, à Locris Opunti instituta erant. Ἰλιάδας genitiuus est Doricus, pro δῖλῆς, hoc est, Oileis filij, Aiaceis nimirum aram uincens exornauit corona. Sine o scripsit, per apheresin, uersus gratia.

AGESIDAMO LOCRO EPIZEPHYRIO puero, pugili. ODE X.

STROPHE I. COLON VIII.



^a Lympiorum uictorem ad memoriā reuocate mihi Archestrati filium, quo locorū mentis meae scripsus sit: ^b Dulce nanq; melos debens, eius oblitus sum ὦ Μῦσαι. ^c Atqui tu unā cum Veritate Iouis filia, ^d recta manu arcete ^e mendaciorum in amicos delinquentem sermonem.

ENARRATIO.

Agēsīdamo Locro Epizephyrio. Vt haec epigraphē intelligatur, necessum est nouisse, tria Locrorū esse genera. Alij enim iuxta Aetoliam sunt, qui Ozolae appellantur: alij iuxta Euboeam, qui Epicnemidij & Leleges: alij prope Italiā, qui Epizephyrij dicuntur, quod iuxta Zephyrum oppidum, ut Stephanus habet, siti sint. Prædicat Agēsīdamum à patria, ab institutione. Deinde digressione ad Herculem & instituta ab eo Olympia, & eos qui primū in Olympijs uictoria potiti sunt, bonam hymni partem absoluit. a ¶ Olympiorū uictorem.) Musas primum hortatur ut sibi in mentem reducant Agēsīdamū. Variāt hic Scholia, dum aliās ἀνάγνωτε ad scripta referāt, ut sit, Legite mihi ὦ Μῦσαι: quasi hymnum iam pridem aliquem scripsit, quem tamen uilipenderit: aliās ἀνάγνωτε pro ἀναγνώστειτε, hoc est, manifestate, ad memoriā mihi reuocate, idq; μεταφορικῶς, accipiant. Mihi haud ineptum uidetur, si, quemadmodum reddidi, pro reuocare ad memoriā explicetur. Sunt autē tres mentis partes, interprete referente, λογιστικόν, μνημονοῦτικόν, φανταστικόν, λογιστικόν ἢ ἐγκέφαλῳ; φανταστικόν ἢ τῷ μετώπῳ, τὸ δὲ μνημονοῦτικόν μέσον τῶν δύο. Habent autē ambo, uidelicet logisth-

Epigraphes ratio.

Argumentum.

in quod reponunt, quaecumq; altera pars imaginatur, altera uidelicet logistica ratiocinatur uel colligit. Ex memoriali igitur parte meminisse possumus, quicquid uel legimus, uel cōspeximus. Vnde Pindarus: *Quānā*, inquit, mentis meae parte constitutus sit Agesidemus, mihi quaeso ô Musae commonstrate.

b ¶ (Dulce namq; melos.) Debere se, ait, hymnum Agesidemo, et oblitum tamen esse: unde colligitur, quod promiserit, ac ante multum temporis in animum induxerit pangere epinicion, cuius iam nunc primum sibi in mentem ueniat. Quia uero se debere dicit, beneuolentiam sibi conciliat Agesidemi. Et quia debitum non persoluerit, ex obliuione id factum dicit, ut aliquid saltem ueniae impetret dilationis.

c ¶ (Atqui tu unā cum Veritate.) Ab omnibus Musis, ad unam iam et ipsam Veritatem descendit. Precatur autem ut illa ipsa Musa, tum Veritas (idq; insigni prosopopoeia) excusent suam ingratitudinem, quod amici sui uictoris Agesidemi laudes tandiu, sed per obliuionem cōticuerit. Per Musam aut Clionem intelligit Lyricae praefectā, ut est in primo Epigrammatū uidere, ubi singulariū Musarū officia hisce uersibus exhibentur:

Καλλιόπη, σοφίῳ ἡρώϊδ' εὖργ' αἰοιδῆς.
 Κλειώ, καλλιχόρῳ κιθάρῃς μελινδία μολπῶ.
 Εὐτόρπη, τραγικῷ χορῷ πολυχῆρα φωνῶ.
 Μελπομένη, θνικτοῖσι μελίφρονα βάρβιτον ἤρει.
 Τόρφιχ' ὅρῳ χαρίεσσα, πόρῳ τεχνήμονας αὐλός.
 Ὕμνος ἀθανάτων ἔρατ' ὡ πολυτόρπι' εὖρει.
 Τόρφι' ὅρῳ ὀρχηθμοῖο πολύμνια πάνσοφ' εὖργ'.
 Ἄρμονίῳ πάσαισι πολύμνια δῶκ' ὡ αἰοιδῆς.
 Οὐρανίῳ, πόλον εὖρει, καὶ ὀρανίων χορὸν ἄστρον.
 Κωμικῷ εὖρει Θάλει' αἰβίον τε, καὶ ἠθεα κεδνὰ.

Lyricus ergo uates, lyrices praesidem deam Clionam inuocat. Animaduertendū quod Veritatem hic Iouis filiam Pindarus fingit, idq; optimo iudicio: Veritas enim ē summo Deo nascitur: imō ut sacra testantur, ipse Deus est ueritas. Aliās temporis gnata traditur, quod ueritas tempore in lucem prodeat, perinde ac senarius ille prouerbialis habet:

ἀγὰρ δὲ πρὸς φῶς τὴν ἀλήθειαν χροῖται.

d ¶ (Recta manu.) Insigni potentia uestra tenete, seu arcete mendaciorum increpationem, quibus in amicum et hospitem meum Agesidemū errasse ac deliquisse uideor. e ¶ (Mendaciorum.) E dictione ὅσων colligitur, ipsum promississe hymnū, quem tamen obliuioni tradiderit. Estq; hic elegans antithesis in mendacio et ueritate. Quia enim mendacio obnoxius factus est,

est, Veritatem sibi patronā accersit: quo ostendit se posthac pacti tenacem fore.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

A longe nanq; adueniens futurum tempus, meum ^apudefecit ingens debitum. ^bAttamen dilationem tardam fœnus persolvere potest, nunc ^cubi præeffluens fluctus submergit uolutatum in littore calculum, & ubi iam ^dcōmunem ad charā iam oblectationem, sermonem exoluemus.

Rationem reddit, quia Clio & Veritas increpationem obliuionis nomine debeant arcere. Instans, inquit, tempus longe adueniens, scilicet post promissionem meam. Quo coniecturæ locum relinquit, iandiu ab eo intermissam promissionem. ^a (Pudefecit.) Βαδὺ χρεός, hoc est, πολλὸν ὀφλημα, magnum debitum meum. ^b (Attamen dilationem.) Promittit se nunc cum fœnore redditurū quod hætenus intermiserit. Fœnore, inquit, & culpam & obliuionem meam refarciam. Comparat dilationem hymni sui creditæ pecuniæ ad usurā, cuius quo plus redditio differtur, hoc maior fœnori sit accessio. quasi dicat: Ego cum fœnore abunde rependam quod neglectum est hætenus. Quemadmodum enim debitores ultra creditam pecuniā, aliam ad usuram fœneratoribus addere coguntur, sic Pindarus ultra promissum hymnum, alterum seu fœnoris loco adijcit. ^c (Vbi præeffluens fluctus.) Argumentum est allegoricū, ab efficacia & uiribus poëtices eius ductum. Nunc fœnus quærimoniam restinguet, quando inundans fluctus uolutatā in littore contegit arenam. Inundans itaq; fluctus, poëtices & hymni eius amplitudo est. Arena in littore uolutata, est iactata passim accusatio poëtæ, de cum obliuione, tum inconstantia eius. ^d (Cōmunem sermonem.) κοινὸν λόγον, id est, hymnū qui per multorum ora & manus uagaturus est, qui gratus item uictori futurus.

EPODOS, COLON IX.

Porrò ^asinceritas urbem Locrorum administrat Zephyriorum, illisq; curæ est Calliope, & ferreus Mars: cōuertit autem in fugam ^bCycnea pugna, & uiribus præstantem Herculem. At pugil Agesidamus Olympiade uincens, Tolæ refert gratiam, ^dquemadmodum Achilli Patroclus.

Q

„ Sic alium uirtute magnū uirum alius exercens,
 „ ad sublimem euexit gloriam Dei munere.

ἀρετῆς. Laus patriæ Agesidami à ueritate, à poëtica, à rebus bellicis. a ¶ Syn-
 ceritas.) Veritatem & sinceritatem ἀρετῆς signat. Sunt qui hic ἡ ἀρε-
 τή etiam legunt, quod Locrorū urbs sit aspera & maritima, quasi dicat: Tam
 eisi aspero sit solo ciuitas sita, bonis tamen legibus administratur, Zaleuco pa-
 store Apollinis oraculo ipsis in legislatorem destinato, ut Aristoteles tradit, re-
 ferente interprete. b ¶ Cycnea pugna.) Victoris primum imbecillita-
 tem excusat, quasi principio pugilatu elanguerit, at postea resumptis uiribus
 Iole uictoris ope, strenue uictoriam obtinuerit. Non est mirum, inquit, primū
 ēe non potuisse impetū antagonistæ tui ferre, quandoquidem & Hercules Cy-
 cnea pugna, tantus bellator, tam fortis, tamq̃ inuictus, à Cycho in fugam actus
 sit. Cycnus Martis filius in transitu Thessaliæ demorans, prætereuntes per insi-
 dias obtruncabat, ex occisorum capitibus Marti templum conditurus. Hercu-
 culi ergo transeuntis aliquando eum locum, insidias meditabatur Cycnus, eumq̃
 pugna adoriebatur: & quum Martem patrem auxiliatorem haberet, in fugam
 Hercules ille fortissimus actus est: sed reuersus posthac, Cycnum solum repertū
 neci dedit. c ¶ Ille gratiam.) Scholia, Iole & Hyle legunt: Pindarus,
 ille gratiam agat. Ilas ergo uel Iolas uel Hylas, aliptes Agesidemi, qui cum ui-
 deret ferē succumbentem primo Agesidemum, ita ei animū addidit, ut protenus
 suum aduersarium uinceret. d ¶ Quemadmodum Achilli Patroclus.)
 Haud indecora comparatione Hylam alipten Achilli, Patroclum Agesidamo
 confert. Patroclus ope & armis Achillis fugat Troianos Iliad. 16. Sic Agesi-
 damus ope Hyle sternit sibi contranitentem. e ¶ Sic alium.) Gnome
 est Epiphonema complexa, qua Hyle beneficium commendat, quāq̃ nos mo-
 net, ut ne beneficientibus nobis ingrati simus.

STROPHE II. COLON VIII.

„ Labore uacantem lætitiā, uitæ lucem, ante
 omnia opera, pauci quidam adsecuti sunt. b Me
 uero c certamen excellentissimū canere d fata con-
 citarunt Iouis, quod iuxta e ueterem Pelopis tu-
 mulum f uis Herculeā condidit, postquam Ne-
 ptunium g innoxium h Cteatum

ANTI

Occidit atq; Eurytum, 'ut seruitutis suæ mercedem, à superbo Augea uoluntarius ab inuito exigeret. ^kSub Cleonis enim insidias tendens in itinere, domuit illos Hercules, quod & antea ^lTi rynthium exercitum in angulis Elidis cunctantem, populati erant

^mMoliones arrogantes.

a ¶ (Labore uacantem letitiam.) Arduas res letitiā præcedere ait. Gno me est, qua uirtutem & uictoriā citra sudorem non posse parari dicit. Proinde eum recte impendisse quicquā ut ita exerceretur in pugilatu, quo reliquos anteuerteret. Præterea ut res quælibet est præstantissima, sic plurimū laboris & cure desiderat, antea quā eam quis impetret. Similes huius in superioribus gnomas accepimus, ut, ἀκίνδυνος δὲ ἀρεταί, ode 6. & 5. ἀνδρῶν ἀρετῇσι πόνος διαπύναται μάχῃ. & 1. ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἀνάγκη εἰς φῶτα λαμβάνει. Et Hesiod. εἰ δ' ἀρετὴ ἰσθῶτα θεοί, &c.

b ¶ (Me uero.) Parecbasis est ad Herculis bellum, aduersus Augēā Eliorum regem. Ostensurus autem quo pacto primū Olympiaca instituerit, bellum quod gesit aduersus Augeam recenset. Et quia eximium esse certamen Olympiæ adfirmat, uictoris pariter augefcit præconium, ut qui tanto, tamq; illustri agone præ alijs palmam sit adeptus, ad quem tota Græcia frē singulis lustris confluere solebat, ut & Isocrates in Panegyrico nonnihil meminit.

c ¶ (Excellens certamen.) ἀγῶνα θζαίρετον. Scribitur etiam ἐξάρεθμον, senarium complectentem, propter sex aras in Olympia, de quibus antehac.

d ¶ (Fata.) θεμίτες leges, per τὸ νόμοι Hypomnemata reddunt.

e ¶ (Veterem Pelopis tumulum.) Tumulatus est enim Pise certe Pelops, quam pro dote accepit ab Hippodamia Oenomai regis filia, ut antea enarratū.

f ¶ (Vis Herculeæ.) Perinde ac Homerus Βίη ἡγεκλήειν. Hercules periphrasis est.

g ¶ (ἀμύμονα.) Innoxium, ἀλοχον, irreprehensibilem.

h ¶ (Cteatum occidit.) Cteatus & Eurytus Neptuni & Moliones filij fuerunt. Molione uero Moli est filia, uel secundū alios Actoris: hinc & Actoriones hi duo fratres apud poetas nominantur. Diuersam ab alijs hominibus naturam sunt adepti: nam duplicis naturæ fuerunt: uterq; duo capita, quatuor manus, totidem pedes, unum aut corpus: propterea bellicosi,

Cteatus & Eurytus.

in praelijs fortiter dimicarunt. Hercules itaq; quum eos palam non posset uincere, insidijs aggressus, occidit eos, eaq; ratione Elin obtinuit: autoribus Pherecyde, & Mnasea Patarensi. Nestor Homericus Iliad. λ hos etiam producit.

i ¶ Ut seruitutis suae mercedem.) Augeas Eliorum rex, Herculem patet & certa mercede ad purgandum bubile conduxit: uerum absoluto per Herculem labore, non stetit ille promissis: itaq; Hercules aduersus ipsum bellum mouens, superior euasit, captiq; Elide, & perduto rege, Olympiacū instituit agone. *Cleone* nem, id quod & antehac explicatum. k ¶ Sub Cleonis.) Ciuitas est Argolica Cleonae. l ¶ Tirynthium.) Tirynthus Hercules à Tirynthe Argi urbe. αμυγον pro ημυγον, αλιδ pro ηλιδ. m ¶ Moliones arrogantes.) Moliones Cteatus & Eurytus dicuntur patronymica forma, uel potius matronymica, ut ita dicam: à matre enim μολιόνη, deducitur μολιών μολιόν, πληθυντικῶς μολιόνες, hos quidā δεξ τ' κατὰ μάχην μολιώσεως dictos putant: quorū sententia mihi non admodū probatur.

Atqui deceptor hospitum, Eliorum rex, non multo post tempore conspexit patriam praediuitem, saeuo partim igni, partim diris ferri plagis, in alto noxae fluxu constitutā suam nempe ciuitatem. Iam bellum potentiorum abigere, res ambigua est. Quin & ipse Augeas per imprudentiam captiuus tandem in Hercule incidens, acerbam mortem effugere non potuit.

In quae pericula ob uiolatā fidem, obq; rescissa pacta inciderit Augeas, commemorat. Ideo enim & patriam suam uastari incendio & ferro cōspexit: ideo etiam ipse captiuus Herculis manu occisus est. Ciuitatē cuius hic meminit, quidam

Phyſteon ciuitas & patria Augae dam *Phyſteon* appellatam putant, à *Phyſteo* Epeorum principe: ut Scholia.

STROPHE III. COLON VIII.

¶ Post hæc Hercules, ^b Pisæ totum cōgregans exercitum, omnemq; prædam, fortis Iouis proles, diuinū maximo patri delubrū circūcirca munītū designabat. ^c Altin quidē in mūdo loco designiebat. Quod uero in circuitu nemoris solū erat, conuiuio locū dedit, ueneratus ^d Alphei transitū

ANTI

Cum duodecim deorum regibus.

a ¶ Post hæc Hercules.) Quid egerit Hercules post interemptum Aigeam refert, quo ñe ordine Olympiadem instituerit.

1 Nemus & delubrum Ioui consecrauit.

2 Altin locum illum certamini selegit.

3 Locum conuiuio, peracto agone designauit.

4 Veneratus est Alpheum cum duodecim regibus. Id est, sex aras erexit, quarum unaquælibet duobus dijs erat dicata, ut in quinta Olympiorum ode explanatum.

b ¶ Pise.) Pisa ab Olympia sex stadijs distat. Et Elij subiugatis sibi Piseatis, Pisam Elin quoq; uocarunt. Vnde Pindarum contendit per Pisam Elin intelligere Didymus. Secundũ uero Demetriũ Triclinium quinquaginta stadijs inter sese distant, ut in 1. Olympiorũ etiam annotatum.

c ¶ Altin.) Templũ Iouis, seu adytum, seu nomen loci est. Sunt qui & ἄλιν legant. Aristodemus in Scholijs, simpliciter esse locum circa Olympiam Altin ait, hincq; Iouem Altin nominari. d ¶ Alphei.) Alpheo primum sacra præ reliquis fecit, ceu deo indigenæ & gentilitio, & eius loci præfenti semper & peculiari numini.

Ac montem Saturni prædicauit, celebremq; reddidit: antea enim obscurus, sub Oenomaio rege multa niue irrigabatur: illic in primogenita festiuitate Parcæ quidem astiterunt, & quod solum perspicue ueritatem demonstrat

EPODOS, COLON IX.

» Tempus. Hoc, & quod antea planum, progressu suo, ubinã scilicet parta bello spolia, primitias ipsas sacrificarit Hercules, & ubi quinquennem instituerit festiuitatem, apertius exhibuit. Proinde quis iam in prima Olympiade & Nicephorijs recentem nactus est coronã? manibus, pedibus & curribus gloria conspicuus, certaminis iactationem, ei qui uictus est, auferens.

a ¶ Montem Saturni.) Saturni montem quinto celebrem reddidit Her

cules. Est aut Saturni collis uel cacumen, in quo Saturni templum erat: Oenomaia & Augea temporibus incognitum. *b* ¶ Obscurus.) *ὄνομα* est incelebris, obscurus, à *ὄν* priuante particula, & *ὄνομα* nomen. *c* ¶ Parca astitit.) Parca & fata astitit primæ Panegyri ab Hercule institutæ, ut fortunatam atq; felicem eam redderent. Tempus ceu numen quoddam pariter astitit, quod illam ipsam subinde clariorem celebrioremq; faceret. Et quur Tempus præsto fuerit, subiicit rationē. *d* ¶ Hoc & quod antea.) *τοδὲ σάφες.* Tempus, inquit, clare explicauit, & cognitū posteris fecit, durante ea Panegyri, ubi Hercules quinquennalem agonem primum condiderit.

e ¶ Recentem coronam.) *πρὸ τοίνυν*, id est *πρὸ σφαιρῶν*, recentem. Subiectione rhetorica, ad primos Olympicorum ludorum uictores digreditur, primæ Olympiadis, qua de in origine Olympicorum dictum, ode prima.

STROPHE IIII. COLON VIII.

“Quippe in stadio ad iustam longitudinem recte protenso cursu, Oconus Licymnij filius primas tenuit, dux Medæ urbis. Lucta Echemus Tegean glorificauit. Doriclus summā cæstus retulit, Tiryntha ciuitatē habitās. Quadriga demū

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Halirrhothius Mantinæus. Phrastor hastæ proiectu scopū attigit. Eniceus petrā uertens manu præ omnibus longius proiecit, & sociorum non paruam multitudinē ad stuporem egit, ^b ascenditq; uespere iucundū lunæ speciosæ lumen.

a ¶ Quippe in stadio.) Primos primæ Olympiadis uictores, cum patria illorum tellure denumerat:

1 Stadij uictor Oconus Licymnij filius fuit, Medæ Argolicæ urbis princeps.

2 Lucta uictoriam obtinuit Echemus: patria eius Tegea Arcadiæ urbs.

3 Doriclus Tirynthius pugilatu uicit.

4 Quadriga uicit Halirrhothius Mantinæus. Variat aut hic lectio: alij *σῆμα* pro *σπῆμα*, alij *σῆμα*, alij *σῆμα*, alij *σῆμα* legunt: ut sit sententia: O Seme Halirrhothij fili à Mantinea oriunde, uicisti quadriga: ut per apostrophē & *ἐλπίς* compleatur oratio. Mea fuit opinio, *σῆμα ἀλιρροθίος* esse

esse periphrasin, pro ipso Halirrhothio : ut σῆμα pro corpore, qua significatione & Plutarchus usus est in Homeri Βίῳ, accipiatur : tum nō erit opus magna lectionis uarietate. Est autem Mantinea Arcadiae ciuitas, autore Stephanos, de qua Homerus in catalogo nauium:

οἱ τε γὰρ ἔχον, καὶ μαντινέω σνέμοντο.

Hæc est illa Mantinea, ad quam Lacedæmonij, à suis uxoribus redarguti, tali quadam σνέπῃ (Quō fugitis, num denuō alium nostram subingrediemini?) Thebanos uicerunt.

5 Phrastor iaculo scopum attigit.

6 Eniceus discum manu rotans super omneis proiecit. Per petram enim hic discum intelligit, cuius crebra est mentio posthac apud Pindarum & apud Homerum. Hic lapis etiam Solus dicitur. Solo Hyacinthum inuitus Apollo occidit apud Amycleum fluuium, ut Nicander in Theriacis autor est. Scholia in Β Iliados ita definiūt discum: δίσκος δὲ βαρὺς λίθος ὃν ἐξ ἑπταπόρου οἰ γυμναζόμενοι, τὸν γὰρ σιδηροῦ, σόλου πεσσεγορδύουσι. Ex quo loco colligitur discum massam fuisse lapideā, σόλου uero ferream. Discrimen uero in Iliados & Disci & Soli tale faciunt: Differunt quidem Solus & discus: quod discus quidem latus est magisq; cauius, Solus uero teres & rotundus, uel sphericus. Exhibentur autem & Iliados & ἀγῶνες, ἱππικὸς, πυγμαχικὸς, πάλης, δρόμος, θωρηχθέντων, σόλος βολῆς, ποξικὸς, καὶ ἐγχεῖς. ἔδκε ergo poeta per aphæresin & syncopen dixit, pro ἐδίσκον. Iaculatur etiam discum Ulysses apud Alcinoium regem, à conuiuio. b ¶ Accenditq; uestere.) Allegoria est. Illustrauit lunam, hoc est, certamen suum peregit plenilunij tempore. Nam circa τῷ πανσέληνον solebat perfici ea Panegyris, ut in superioribus cōmonstratum. Atq; hæc ad Herculis institutionem referri possunt, quod finitis certaminibus conuiujs locum dederint.

EPODOS, COLON IX.

^a Sonabat autem omne delubrum in delectabilibus conuiujs uictorū laudes. ^b Et nunc priores ceremonias sequuti, ad celebrem gratiā sublimis uictoriæ, tonitru & igni flagrās telum horisoni Iouis, ardensq; fortissime compactum fulmen canamus. Atq; hic ^c tenere oblectans carminum demulcimentū ad tibiam illi occurret,

a ¶ Sonabat omne delubrum.) Quid inter conuiuandum è ritu ueterū

contigerit. Dum cōuiuarentur, encomia uictorū recini solebant. **b** ¶ Et nunc priores.) ἀρχαῖς δὲ προτέρας ἐπὶ οὐλοῖ. Redit à parecbasti ad institutum Agesidami encomium: ac primum se fulmen Iouis, hoc est, ipsum fulminantem Iouem (qui Olympiæ colebatur) celebraturū spondet: deinde uero Agesidamum: idq; prisco more, quo post peracta certamina, uictores laudibus efferebant. **c** ¶ Tenere demulcens.) χλιδῶσα pro προφῶσα, Tenra cantilena, præclarus hymnus illi Agesidamo ad tibiam dicitur.

STROPHE V. COLON VIII.

- ^a Quæ apud percelebrē Dircen olim quidem
^b apparuerunt. Sed ^c ut filius ex germana coniuge
^a patri desiderabilis, ueniente rursus iuuentute,
^a magis autem inflamat amore mentem, quando
^a diuitiæ adscitum aliunde pastorem & hæredem
^a nactæ, morienti sunt tristissimæ:

ANTISTROPHE, COLON VIII.

- ^a Sic est quando is qui egregia facinora pere-
^a git, sine hymno Agesidame, ad Ditis ædes acces-
^a serit: inaniter enim spirans, labore suo breuiter
^a admodum delectatus est. ^d Tibi uero suauifona ly-
 ra, dulcisq; tibia gratiā parit ac ^e uariat. Sed et Pie-
 rides Iouis filiæ, longe lateq; tuā adaugent famā.

Dirce.

a ¶ Quæ.) Scilicet carmina prope Dircen Thebanum fontem appa-
 ruerūt. Est metaphora & Synecdoche. Sensus est: Carmina Thebana, hoc est,
 mea, & Pindarica, quandoquidem Thebanus sim, in decus & splendorem Age-
 sidami ad tibiam canentur. **b** ¶ Apparuerūt.) φάνην est pro ἐφάνη-
 σαι, per ἀφαιρέσιν & ἀκρίβειαν. Lyrice, inquit, mea, quæ iam antea
 Thebis patria mea inclaruit, iamq; diu, quantum ad promissum attinet, appa-
 ruit, Agesidamo iam nunc tandem canetur, uel scripta etiam recitabitur. Nam
 & calamus & ad fistulam, & calamo scriptum hymnum referri potest.

c ¶ Ut filius.) ὡς παῖς. Comparat hymnū suū filio gnesio. Quem
 Apud Ari- admodum, inquit, è germana coniuge filius gratissimus est patri redeunte illi iu-
 stroph. in u- uentute, id est senio confecto: Nam ut prouerbiū habet, δὲ παῖδες γέρον-
 φέλαις. τες: ob eam potissimum causam, quod uideat facultatibus suis uerum superstiti-
 tem

tem heredem: Sic encomion hoc tibi gratum erit, propterea quod te olim uita defunctum posteris cōmendabit, nec tua unquam monumenta obliterari sinet. Constat autem comparatio hæc antithesi tali: Pater ob successorem legitimum filium gaudio perfunditur. Econtrario: Pater ob alienos successores, nulla sua superstitie sobole genuina, mœrore conficitur. Sic qui insignium facinorū splendore rutilat, ex hac uita migrans gaudet, si habeat uirtutum suarum buccinatores & encomiastas. Rursus mœret, si nullam uideat meritorum suorum memoriam apud posteros relinqui. Quod illis contingit, qui Musas & literas non colunt, seu quorum eruditi res gestas literis non cōmendarint. d ¶ Tibi uero suauis sona lyra.) *πινδ' ἀδ' υειπύς.* Hymnum suum absoluturus, Agesidamum non sine laudum suarum præconibus abiit ex hoc mundo adfirmat. e ¶ Variat.) *αὐαπείος*, respergit, uarie concinit. f ¶ Iouis filie.) Filie Iouis latam celebritatē habent: id est, Musæ & bonæ literæ, posunt quem uoluerint eximie cōmendare. Gnome est, cui consonat illa Hesiodia: *ἐκ γὰρ μοιστέων κλέος ἔοσσε τοῖς ἀνθρώποισι.*

EPODOS, COLON IX.

“Et ego adiunctus Musis, in inclytam Locrorum gentem incidi, ^b melleq; fortem ciuitatem irrigans, amabilem Archestrati filium laudaui: quē uidi manus robore, ad aram Olympiæ præstantem, eo quidem temporis forma pulchrum, ætate temperatū, quæ ^d impudentem ^a à Gannymede mortem unā cum Venere prohibuit.

a ¶ Et ego.) Seile quasi perorando, ab infinito, aq; multis Agesidamii præconibus, ad finitum, ad semet ipse descendit. quasi dicat: Nedum ab alijs & ab ipsis Pieridibus & tibijs, uerum & à me laudaberis, imò iam cōmendatus es.

b ¶ Melle.) *μέλιτι.* Metaphora est, pro dulci hymno. c ¶ Impudentem.) Impudentem mortem, quod nemini parcat, nec ullum neq; temporis, neq; personarum respectum habeat. d ¶ A Gannymede.) Gannymedes lætificantem curas sonat, à *γάνυμι*, & *μῆδι*. Quomodo hic ad deorum collegium translatus sit, ut illorum pincernam ageret, est in prima ode Olymp. recitatum. Adjiciemus hic saltem nonnihil ex Paulo Orosio, qui lib. 1. cap. 12. de Gannymedis raptu hæc memoriæ prodidit. Tantalus rex Phrygiarum, Gannymedem Trojs Dardaniorum regis filium cum flagitiosissime rapuisset, maiori conferti certaminis fœditate detinuit, sicut Phanocles poëta cō-

R

Venus xv-
περγυγής
Agēsida-
mus.

firmat, qui maximum bellum ob hoc concitatum fuisse cōmemorat. Hæc Ora-
sus. Indicat autem Agēsidadam omnium fuisse formosissimū, dum cum et for-
ma et ætate Gannymedi similem facit, ipsiq; Veneri, quam xv περγυγής, id
est, in Cypro insula genitam, poetico epitheto appellat. Agēsidadus, ut obie-
ter de etymo nominis quicquam dicam, est ab ἄγνους, uel ἄγος ductio uel
dux, et ἄλμυρος populus. et in æ dorice mutatur. Cōmuniter ergo Agēsides-
mus, Dorice Agēsidadus dicemus. Heroicū nomen. Quod si posterior uox à
ἀγαμέμνων, id est, domo domare, deducatur, ductorem domantem, uel princi-
pem domitorem sonabit.

EIDEM AGESIDAMO FOENVS,
ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.

Interdum plurimus uentorum inter
homines usus est, interdum & coele-
stium aquarum pluuiarum, ^bquæ nu-
bium sunt filia. Sin ^cex labore quisq;
fortunatus sit, melliti hymni fiunt illi ^dprincipia
posteriorum sermonum: Nam & constans fœ-
dus est magnis uirtutibus.

ANTISTROPHE, COLON VI.

^fAbundans autem laus Olympiorum uictor-
ibus constituta est o noster, quam & lingua no-
stra dispensare gestit. ^gDei enim prouidentia sa-
pientibus aliquis perpetuò curis floret. ^bNoue-
ris itaq; nunc Sostrati fili Agēsidade, tuæ pug-
latoriæ causa,

EPODOS, COLON X.

Qua 'aurea olea coronatus es, ^khunc suauiso-
num ornatum resonabo, Locrorum Epizephy-
riorum genus magni ducēs, ^lilluc & uos unà me-
cum o Musæ chorū ducite. ^mSpondeo enim uos

NON

non auersantem hospites exercitum, neq; honesti in expertū, cæterum ad sapientissimos belligeratores accessuras. "Natura nanq; insitum morum, neq; astuta uulpecula, neq; terribiles leones facile permutarint.

ENARRATIO.

Priori hymno, fœnore resarciri posse, quod neglectum dilatione foret, adferebat. Quare perinde ac debitores ultra ad fœnus acceptā pecuniam, aliam quandam mercedis loco et fœnoris gratia reddunt: sic iam nunc Pindarus ultra promissum atque adeo debitum encomium, alteram hanc, ceu fœnusculi loco, oden adiungit, quā et ideo τόκον, id est usurā inscripsit. Laudat igitur Agesidamum a pugilatu, a corona uictorie, a liberalitate tum ipsius, tum gentiliū Locrorum, a sapientia et fortitudine: succincto epinicio multa præconia congerens. a ¶ Interdum plurimus.) Ab artificiose posita comparatione, orditur, cuius hæc summa: Quemadmodū uenti nautis, et imbres agricolis plurimum cōmodant: sic hymni uictores iuuant et decent. b ¶ Quæ nubium sunt filie.) Aquas pluuias, nebularum filias metaphoricōs appellat, quod ex nebulis prodeant et fiant. c ¶ Ex labore fortunatus.) Periphrasis est uictoris, ex labore fortunatum esse. Melliti, metaphorice suauis.

Argumentum.

d ¶ Ὡς ἐργῶν ἀρχὴ λόγῳ, principia posteriorum sermonum.) Hoc est, faciunt, ut apud posteros illorum quoq; non unquam obliteretur memoria.

e ¶ Constans fœdus.) Magnis uirtutibus constans fœdus est: id est, magnæ uirtutes diu durant: illarum memoria nō facile eximitur uel extirpatur ex humanis mentibus. Ratio est, quā fiat, quod encomia uirtutum alia pariant: id est, indelebilem memoriam faciant. f ¶ Abundans autem laus.) Gnomē, magnis uirtutibus et c. confirmationem subiicit. Magnæ uirtutes sunt huiusmodi, ut non possint extinguī, nec una saltem ratione cōmendari, sed plurimā laudum argumenta subministrant: qualis etiam uirtus est Olympicæ uictorie, quā et iam iam hoc etiam ueluti fœnusculo extollam.

g ¶ Dei enim providentia.) Suae poëtice autoritatem parit, dum eam ceu eximiā Deo acceptam refert. Dei munus est, quempiam eximijs argumentis, adeoq; poëtice conspicuum esse. Enallage personæ est, incertā pro sua usinans.

τελευτῶν, referendum est ad sequentia: τελευτῶν καὶ πρὸς ὅρκιον μεγάλας ἀρετῆς. Adeo sæpe unica ὑπερδιαστολή male posita, uniuersam sententiā inæterturbat. Firmum fœdus oritur magnis uirtutibus, id est, firma stabilitas. Per

τελευτῶν.

ὄρνιθον seu foedus hymnū intelligit, quo fit, ut uirtutes perpetuò durent. ἄγ-
 κειδὲ pro αἰνέειν τοῦ. h C Noueris itaq;.) Argumenta laudis bre-
 uiter iam aggreditur. i C Aurea olea.) Auream oleam, id est, pulchrā,
 dicit, consueta sibi metaphora. k C Hunc suauis sonum ornatum.) Me-
 taphora est, pro hymno. Ob uictoriā tuam quā pugilatu adeptus es, hunc etiam
 tibi hymnū canam. l C Illic & uos.) Apostrophe est ad Musas, quae eas
 hortatur, ut unā secum chorū ducant, in gratiā Agesidami uictoris. σὺν κω-
 μῶν, simul saltare est, chorū ducere, exultare. Illic, id est, apud Locros Epi-
 zephyrios, de quibus in praecedenti ode. m C Spondeo.) Polliceor uos
 accessuras &c. Argumenta sunt honesti, quibus persuadere uult Musis, ut unā
 secum apud Locros illos laetæ sint: sunt enim hospitales Locri. Per exercitum
 enim hospites nō auersantem, metaphorice & periphrastice Locros intelligit,
 dumq; exercitum uocat, simul bellicosam esse gentem adumbrat. dum non a-
 uersari eos hospites ait, ab hospitalitate, & benignitate in aduenientes & exte-
 ros amicos eos praedicat. Deinde statim honesti scientiam eis tribuit: Nouerunt
 quomodo nos, o Musae, tractare debeant. Post à rebus bellicis & sapientia, dum
 eosdem sapientissimos belligeratores nominat. n C Natura namq; insitū
 morem.) Sententia est, & argumentum à necessario. Natura Locris insitum
 est, ut sint hospitales, benefici, liberales, bellaces, sapientes, honesti: ideo nō pos-
 sunt ab eis uirtutibus desistere, non possunt nō nos amare o Musae. o C Ne
 que astuta uulpecula.) Ab inducōne argumentaturus, duo animantia, pro
 uniuersis adducit, uulpeculam & leonem, quae ob sui nativā proprietatem non
 incōmode pro cunctis animantibus accipiuntur. In uulpe astutia, in leone fortis-
 tudo est consideranda. Vtrinq; est excessus. Vulpecula astutissima, leo fortissi-
 mus. Duae uero uirtutes sapientia & fortitudo, sunt quae mundum hunc, imò to-
 tum uniuersum administrant. Quare haec est sententia: Nullius planè creaturae
 uel animantis calliditas, uel fortitudo, seu robur, ingentem alicui habitudinem
 abolere potest, quod & Venusina Musa uoluit dum dixit:

Naturam furca expellas, tamen ipsa recurret. Huc apologus Aesopis
 de fœle in foeminam transmutata, & mure, pertinet. Est ergo tale entymē-
 ma: Locri Epizephyrij natura sunt candidi & benefici, & uirtutibus praediti,
 ergo ab illis ipsis uirtutibus non possunt destitui: quare & nos amice excipient
 atq; tractabunt. Vulpem αἰθωνά, id est, ardentem uocat, splendida & ful-
 gentis caudae ratione: cuius nomine aliās Grecis etiam

λαμπροῦς dicitur.

ERGO

ERGOTELI HIMERAEO DOLICHODROMO, ODE XII.

STROPHE I. COLON IX.



Vpplico tibi ^ao ^bIouis libertatis autoris filia fortuna seruatrix, pro ciuitate Himera latepotenti. Tibi mari gubernantur ueloces naues, terraq; uehementia bella, & senatoriæ conciones. Spes mortalium sanè, multa sursum, rursus multa deorsum uolutant, ^dmendacia uana secantes.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Nemo quisquam spiritum in hac terra ducentium, certū de futura actione signum reperit. Si quidem uenturorū quidem cōsilia cæca sunt. Ac pleraq; hominibus præter sententiam aduersus oblectationem euenere: alij uero tristibus postquam ^fprocellis incurrerunt, ingenti bono, ^gmalū repente permutarunt

EPODOS, COLON X.

Fili Philanoris. ^bAtqui tuus etiam pedum honor, in natali solo emarcuisset inglorius, perinde atq; gallus gallinaceus ^kdomi pugnans: nisi fortunę tuę aduersa ^lseditio, Cnosia te patria priuasset. Nunc uero Olympiæ coronatus, & bina uice Pythoni & Isthmi Ergoteles ^mcalentia nympharum lauacra baiulas, ueluti ⁿin propria tellure commorans.

ENARRATIO.

Ergoteles hic, genere Cretensis fuit, ex Cnossō urbe Cretæ oriundus, circiter 77. Olympiade uicit, ac deinceps Pythiade in 29. Porro quum in patria

Argumentum.

Quid δολιχοδρομος

eius seditio esset orta, Himeram Sicilia urbem profugus uenit, ubi ciuitate donatus turbas quæ ab Hierone & Gelone cōcitæ erant, pacauit. Et quia Cnosum patriam suam Cretensem, Himera Sicula permutarat, fortunam rerum dominam admiratus poëta, numen eius pro Himera & Ergotele deprecens orditur. At priusquam ipsum argumentum absoluamus, epigrapham etiam considerare non incōmodum fuerit. Primum ergo quid sit δολιχοδρομος, uidentur. δολιχον per se longum significat. Hinc Homerus græues δολιχοδρομος appellat, à longo collo. In gymnico uero certamine, δολιχον species stadij est, à longitudine spacij uel cursus nomen habens, perinde atq; colligere est ex Iulio Polluce, apud quem libro tertio, cap. περὶ δρόμου γυμνικῆς, synonyma sunt hæc, δολιχοδρομος, ὁ τοῦ δολιχὸν θέων, & ὁ τοῦ μακροῦ δρόμου ἀγωνιζόμενος. hoc est, dolichi cursor, dolichum currens, longo cursu certans. δολιχον enim & μακρον idem ualent. Budæus in suis græcæ linguae diligentissimis & doctissimis commentarijs, τοῦ δολιχὸν longum ac ueluti plenum cursum diaulo maiorem significare putat. Verum quum Aeschines, ut est ibidē apud Pollucē, dixerit, τοῦ δολιχοδρομοῦσαντα σάδιον, est quur opiner σάδιον & δολιχὸν idem esse, nec in diuersum recidere apud Pollucem σάδιον δρόμου, δολιχοδρομου, & σάδιον. Verum hic certiora adferentibus libens, ut par est, cedam. Proinde hæc ode inscripta est Ergotele Himeræo δολιχοδρομῶ, hoc est, dolichi seu stadij cursori. Laudat autē ab Olympia, Pythia & Isthmia uictorijs: tamq; hæc oda ἀνασκόδῃ est, ἣ αἶνῃ: nam sola ἀνασκόδῃ, hoc est, consutatione constat. Tollit enim, quæ illi obijci poterat, fugæ turpitudinem. Omnia, inquit, fortunæ subiecta: proinde honorifice diuino quodam consilio cum Himeram fugisse. a ☉ O fortuna seruatrix Iouis filia.) Locus cōmunis de fortunæ imperio. Vbi primum considerandum, quod Iouis filiam faciat, & Iouis ἐλευθερίας, hoc est, libertatis auctoris: quo fortunæ fontem & naturā pulcherrime describit, longe certe rectius cæteris gentibus & philosophis, qui fortunam quidem deam, & fortuitū euentum simpliciter adfirmabant. Gentes humanarum rerum instabilitatem secum reputantes, omnia uel Proteo mutabiliora cernebant, ac plerasq; omneis res preter animi sententiam euenire. Colligebant igitur fortunam esse numen oportere, cuius nutu & imperio cuncta gererentur. Philosophi fortunam & casum, euentum præter animi nostri deliberationem definierunt: & recte quidem: sed fontem tamen & impulsorē fortunæ prorsum ignorarunt. Multo melius & sanctius Pindarus, fortunam hic Iouis, hoc est summi dei filiam facit. Quod quid aliud est, quàm fateri fortunam esse fatum, atq; è diuina prouidentia & operatione profluere? Sic fortuna fortuitus quidem euentus est, cuius auctor & impulsor

for Deus. Quicquid nobis nihil tale cogitantibus forte fortuna contingit, fortuna est, & fortuitus euentus, respectu nostrae uoluntatis & meditationis: sed fatum & providentia est, respectu aeterni Dei, non Homericum quidem Iouis, sed patris domini nostri ἰϋσδ̄ ϋιςδ̄.

b ¶ Iouis libertatis.) Libertatis autem ^{ἐλευθερίας} Iouem nominat, quod cum è bello intestino Cnosio liberarit, ac Himeræ ^{ἡμερῶν} libertate gaudere fecerit: quicquid ueræ libertatis in omnibus rebus publicis autor sit & largitor.

c ¶ Seruatricem.) Seruatricem fortunam appellat, quod eius, hoc est, diuinæ uoluntatis beneficio, è turbis Cnosijs ereptus, & Himeræ seruatus sit. Vel generalim, quod omneis seruet diuina clementia & providentia.

d ¶ Mendacia uana secantes.) Hoc est, frustra falsis rebus, quas apprehendere nequit, inhiat.

e ¶ Aduersus oblectationem.)

ἐμπαλιπ τὸς ψυος, contra uoluptatē, aduersus oblectationē.

f ¶ Procellis.)

ζᾶλυ, à ζα augendi particula, & λῖον ualde, & αἶω spiro, grande malum, ingens procella est.

g ¶ Pro malo permutarūt.)

πῦμα τος, pro αὐτὶ πῦματ, pro malo ingens bonum receperunt.

πεδᾶμψαν, pro πεδῶμψαν, à πέδον uia & αἰέβομαι, firmiter permutarunt. Rara cōpositio.

h ¶ Atqui tuus etiam pedum honor inglorius.)

Cōparatio talis est: Si, inquit, domi tuæ Cnosi permansisses, instar galli domesticæ pugnantem cum gallo cientis, fuisses. Solet quidem gallus gallinaceus cōmittere prælum, sed illud est domesticum, ac ueluti obscurum, non publicum, non celebre. Quo pariter inuit, ipsum Olympicam non consecuturū fuisse uictoriam, si ex Cnosio nō fugisset. Quod ad ignominiam uerti potuisset, in laudem abiisse ostendens.

i ¶ Gallus.)

ἀλεκτωρ & ἀλεξυών, gallum gallinaceum significat. Homerus solem etiam eodem nomine appellat, quod uterq; mortales excitet, & lectis surgendo priuet hic fulgore, ille cantu, ut & antehac indicatum.

k ¶ Domi pugnant.)

γνδδμάχες pro γνδδμάχης, intus pugnant.

l ¶ Seditio.)

σέσις αὐτᾶνδεα, seditio uiris & fortibus inimica, ab αὐτὶ & αὐτῆς uel ἀνογεία.

m ¶ Calida lauacra baiulas.)

Quum Hercules Gerionis boues agens, Siciliam transiret, iuxta Himeram Minervæ thermas è terra scaturire fecit, quibus longo itinere defatigatus, uires suas recolligeret. Hæc interpret. Ergo calida Nympharū lauacra baiulas, hoc est, multiplici uictoria exornatus thermas ad Himerā sitas, & per synecdochen ipsam totam Himerā extollis & laudibus uehis. Vel allegorice, ceu fessus iam uires resuamis & recrearis è thermis, hoc est, hymnis & encomijs. Calida nympharū lauacra, est periphrasis thermarū. Victoria Olympia, Pythia et Isthmia perinde te exhilarāt, atq; thermæ Himeræ eos, qui in illis lauāt.

n ¶ In propria tellure cōmorās.)

πῶ οἰκέας ἀργαίς, hoc est, uclut in propria terra cōmorans.



^dEr Olympijs uincentē Xenophon-
tis laudans domū, erga ciues mitem,
erga hospites amicam, agnoscam fe-
licem Corinthū Neptuni, qui in Isth-
mo colitur, uiris splendidum uestibulum. ^fIn ea
æquitas uersatur, sorores q̄ fundamentū urbium
iustitia, & cōcordiæ causa pax, hominibus diui-
tias promentes filia bene cōsulentis Themitos,

ANTISTROPHE, COLON XI.

^gQuæ saturitatis matrem iniuriam arcere uo-
lunt, sermone temerariam.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Xenophontem Corinthium, qui 79. Olympiade, uno die geminam uicto-
riam, alterā quinquatrij, alterā stadij adeptus est, laudat: patremq; eius Thes-
salum, qui antea 69. Olympiade coronatus erat Olympico agone. Vnde Ter-
tius Olympijs uincentem domum inquit, Xenophontem et patrem eius Thessalū
respiciens. Loci quibus utitur sunt ij: Ab æquitate, à iustitia, à pace, à patria,
ab inuentione et ingenio Corinthiorū, à literis et rebus bellicis, ipsum uictor-
em cōmendat: à stadij et quinquatrij exuperatione, ab Isthmia et Nemea ui-
ctorijs, à patre Thessalo, eiusq; uictorijs, stadij, diauli, et hellotijs, ab auo
Pteodoro. Postea digressionem immiscet de Corinthiorū maioribus. Postremo
Xenophontem à multis uictorijs effert, Delphicis, Argiuis, Thebanis, Arcadia-
cis, Pellenæis, Aeginetis, Sicyonijs, Megarensibus, Eleusinijs, Marathonicijs,
Aetnæis et Eubæis. a (Corinthio.) Corinthus nobilissima urbs ad Isth-
mum sita. b (Stadij cursor.) Epigrapha Xenophontem *σῆδος*, id
est, stadij curforem uocat. Iam priori ode *σῆδος* et *δολιχὸν* non multum
differre indicatū est: quare *σῆδος* et *σῆδος* et *σῆδος* et *σῆδος*
synonyma erunt, nī fallar. Autore uero Budeo, *δολιχὸν* cursus diaulo
maior erit, et *δολιχὸν* cum significat, qui plenum cursum perfec-
rit.

rit. Stadiū ergo ab ἵσκει, sto uel sisto, uel à πείσιs deducitur. Græce στέδιος, στέδιος, et apud Homerum Iliad. v. στέδιον, locus est, seu spatium trecentorum cubitorū, ut Hypomnemata Pindarica tradunt. Aulus Gellius 600. pedes stadij mensuram fuisse ex Plutarcho annotauit. c ¶ Quinquertio.) πέντεθλον Latinis quinquatriū uel quinquertium sonat, quod quinque complectatur certaminum genera, pugilatum, luctum, saltum, discum et cursum. à πέντε et ἄθλον. d ¶ Ter Olympijs uincentem.) Propositio est encomiastica, qua multis insignibus epithetis laudat Corinthum, eamque circumscribit. e ¶ Viris splendidum.) ἀγλαόκροτον, iuuenes splendidos, seu insignes uiros aut ciues continentem. f ¶ In ea equitas.) Insigni propositio Corinthi laudat: à felici reipublicæ statu, in qua regnare dicit matrem Themis, hoc est, honestatem, seu honesti deam. Atque huic tres filias tribuit,

Ὀνομίαν Ὀνομίαν bonam legum constitutionem.
Δίκην Δίκην Id est, iustitiam uel ius.
Εἰρήνην Εἰρήνην pacem.

Ingens sanè laus urbis, in qua talis politia sit, ut in ea tres hæ filie deprehendantur, omnis boni, cunctarumque opum largitrices. g ¶ Quæ saturitatis matrem.) Per hypallagen accipiendum est quod ait, Arcent filie Themidis iniuriam saturitatis temerario loquam matrem. Vult enim dicere, arcen saturitatem iniuriæ matrē. Estque anhypophora. Diluit quod obijci poterat, de Corinthiaco luxu. Siquidem quum Corinthiorū luxus et petulantia, non uno apud Græcos adagio taxata essent, utpote, illum non indignatur Corinthijs: et, Corinthiari: et, Non est cuiusuis adire Corinthum: habuerunt quo reprehensioni et culpæ fuerint obnoxij. Quæ præoccupans noster, filie, inquit, Themitos, et alia quæ iam nunc mihi dicenda sunt de Corinthijs præclara, uetera ista opprobria et impropria Corinthiaci luxus, et effœminatæ reipublicæ uitia cōtegunt, arcen et remouent: quandoquidē iam nulla non uirtus Corinthi abundet. Homerus πικρὸν τοι ῥῆος ὕβρις ait. Ergo hic locus, ut dixi, per hypallagen est intelligendus. Descendit autem θέμις à uerbo τίθειμι pono, quod ipsum honestum, leges ferat, iusta et pacifica sanciat.

Sunt mihi ^apræclara dicenda, quæ ut in medium proferam, recta quædam audacia me compellit. Primum ^bdifficile est ingenitum occultare morem. ^cVobis uero filij Aletæ sæpe uictoriam gerentem splendorem, cum summis in sacris certas

minibus præ eminentium uirtutibus dedere. Sæpe præterea & cordibus uirorum iniecerunt

EPODOS, COLON XI.

Antiquam pulchre florentes horæ^d sapientiā, omneq; inuentionis opus.

a ¶ Præclara dicenda.) Attentos reddit Corinthios. b ¶ Difficile.) ἀμάρχοι pro ἀμύχανοι. Id est, impossibile est, fieri non potest, ut ingenium natura bonum uestrum Corinthij occultetur: tantum enim est, ut sese quotidie exerat & aprico gaudeat: unde neq; me, quo minus id commendem, continere queo. Adfirmat aut Corinthios natura, ingenio, & uirtutibus, multis præstare mortalibus. c ¶ Vobis uero filij Aletæ.) Probat quod dixit, exemplis multorū in Olympijs uictorū.) Periphrasis est Corinthiorū filij Aletæ. Fuit Corinthiorū rex Aletes, tricentesimo anno post Dorienſium acceſſum, ut Scholia habent. ἀλάττα pro ἀλύττω. d ¶ Sapientiam.) Aliud argumentum à maiorum sapientia & inuentione. εὐρόντος, eius qui inuenit. participium ἀόεος, hoc est, inuentoris.

Aquila du-
plata tēplo
rium orna-
mentū, αἰ-
τωμα dice-
batur.

“Bacchi unde Charites cum Dithyrambo, bo-
uem trahente, illic apparuerunt. Ecquis equinis
armis menſuras, ^ddeorū item in templis aquilam
geminam, auium regem poſuit? Apud quos &
Musa ſuauiſona & Mars pernicioſa fortium ui-
rorum clade floret.

a ¶ Bacchi unde Charites.) Vnde, ex ſapientia & inuentione Corinthiorum prodijt primum Bacchi Dithyrambus. Quid inuenerint primum Corinthij, enarrat. Primum inuentum eſt Bacchi Dithyrambus. Porro Bacchus Semeles & Iouis filius, tertio transformationū Ouidij, & apud Græcos Dithyræus appellatur, à duplici natiuitate, quod bis ianuam naſcendo tranſierit, primum matris aluum, deinde ſœmur Iouis. Et enim quum Semele, fraude Iunonis, ut Ouidius recenset, ad inſeros tonitru Iouis detrufa eſſet, infantem Bacchum Iupiter à Semeles aluo exemptum in ſœmur ſuum ad iuſtum uſq; maturitatis tempus conſuit & repoſuit, à δις bis, & δις ianua, & δις ianua ſcando, tranſeo. Primo ergo Dithyrambus Bacchi, ab euentu epitheton eſt. Secundo, circulare ſaltationem in Bacchi decus apud Corinthios inſtitutam ſignificat, ut hoc loci: quam ſaltationem, per appoſitionem Bacchi Charites, hoc eſt, Bacchi

chi oblectationem nominat. Tertiò, hymnum in Bacchum conscriptū uolet: unde Dithyrambici etiam poëtae. Quin et Pindarū Dithyranbos scripsisse Suidas est autor. **b** ¶ (Bouem trahente.) Βονλάτω appellat Dithyrambum, à Βὸς et ἔλαω uel ἔλαώω, quoniam bos premium eius saltationis erat. **c** ¶ (Equinis armis.) Secundum Corinthiorum inuentū est currus. Nam per uasaequina, currū μεταφορικῶς intelligit, uel secundum alios, frenos. **d** ¶ (Deorum in templis.) Tertium inuentum est gemina aquila, deorum templis ornamenti gratia imposta. Haftenus ab inuentione, mox ab alijs praeclaris rebus cōmendat Corinthios. Porro duplicata aquila templis imposita graecis ἀετώμα dicitur, ut Didymus, Timaeus et Demetrius in Scholijs. **e** ¶ (Apud quos et Musa suauifona.) Poëtae Corinthi etiam clarent. Propter Eunolpum Corinthium hoc dicit, qui Graecorū reditum conscripsit: tum propter Aesona poëtam Corinthium, cuius meminit Simonides.

f ¶ (Et Mars. &c.) Haec propter Persicū bellum dicit, in quo et ipsi duce Adianto belligerati sunt, ac plurima pro Graecorum salute fecerunt.

STROPHE II. COLON XI.

“Summe pater Iupiter fortiter Olympiam administrans, nullo non tempore fauor tuus meis adsit carminibus obsecro, huncq; populum innoxium regens, felicitis Xenophontis dirige propitiam fortunam. Suscipe iuxta illius^b coronarum laudatricem legem, quam ex Pisanis agris refert, cursum stadij unā cum quinquertio exuperans, quae duo nemo unquam antehac mortalium, ut is, uno die attingit.

a ¶ (Summe Iupiter.) Ὀὐχὴ est. Precatur Iouem pro felicitate Corinthiorū et Xenophontis, utq; hunc hymnum placidus suscipiat. **b** ¶ (Coronarum laudatricem legem.) Coronarū laudatricem legem hymnum suum allegorice uocat. Lege enim cautum erat, ut uictores encomijs celebrarentur. Laudat eum iuxta à stadij et quinquatrij uictoria.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Duae subinde^a felinorū plicaturae coronarunt, cum Isthmijs tum Nemea, (quae illi non^b reniti-

tur) perspicuum uictorem. ^cPatris demum eius, cui nomen Theffalo, pedibus, prope ^dAlphei fluenta ^esplendor repositus est: siquidem in Pythijs ^fstadij honorē, diauliq; uno die recepit, eodemq; mense. ^gAsperis Athenis tria quidem opera pedum uelocitate conspicua dies reddidit pulcherrima circa comam.

a **(Selinorum plicature.)** Nedum pinus in Isthmij certaminibus dabatur, uerum etiā selinum, id est, apium, perinde ac in Nemeis: nisi quod Isthmi, ab arido apio corona necebat, Nemea uero è uiridi: ab Isthmia **(Nemea uictoria eum cōmendans.)** ^b**(Renitur.)** ἀντιξοῖ ἀντίκει.

c **(Patris demum eius.)** A patris Theffali uictorij amplificat: laus patris in filium, **(et uice uersa resilit.)** d **(Alphei fluenta.)** Periphrasis est Olympiorum. e **(ἄγλα ποδῶν.)** Metaphora est, pro uelocitate.

f **(Stadij diauliq; honorem.)** Stadium quid sit, **(et unde dictum, supra annotatum.)** Diaulum uero hactenus non occurrit, quare succinctim enarrabimus. Composita uox est, à δ'is bis, **(et αὐλῶν, id est metaphorice angustum et prolixum: ab instrumento, quam tibiam uocant, similitudine desumpta, ut Scholia in Iliados g adfirmant.)** Ergo δ'ιαυλῶν bis angustum et prolixum sonat. Spatium proprie est, quantū duo stadia longitudine complectuntur: unde Iulius Pollux δ'ιαυλῶν, διπλοῦν στάδιον, id est, duplex stadium appellat. Patrem ergo Xenophontis Theffalum **(et stadio et διαύλῳ, hoc est, duplici stadio uicisse adserit.)** g **(Asperis in Athenis.)** Tria praeclara facinorosa Athenis gessit, propter quae capitis sui coronas etiam accepit: hoc est, triplicē uictoriam adeptus est, ex triplici certamine, nimirum stadio, diaulo, **(et armato cursu: ut hypomnemata uolunt.)**

EPODOS, COLON XI.

“At in Hellotij septē coronas nactus est, ^bin marinis uero Neptuni institutis maiora eum cū patre Ptæodoro sequuntur oblectamenta, praecliosioraq; praeconia. Quoties uero Delphis atque ^dLeonis in finibus primas tenuistis? ^cCum non paucis quidem dimico, de multitudine bo-

ποικίλῃ

norum uestrorum: ^f sed quemadmodum lapillo-
rum qui in mari sunt, numerum planè recensere
nequeo, sic nec omnia uestra.

^a ¶ In Hellotijs.) Hellotia Panegyris erat apud Athenienses, Mineruæ
Hellotidis causa instituta, principium inde ducens. Quum Dorienſes ope Pelo-
ponneſiorum Corinthum & cepiſſent, & igni ſuccendiſſent, uirgines quædam
incendiū atq; perniciem ſui effugere uolentes, cum Eurytione & Hellotide ſo-
roribus, in templum Mineruæ confugerūt. Quod animaduſcentes hoſtes, tem-
plo flammas admouerūt: illic reliquis effugientibus, Eurytione & Hellotis uir-
gines ac ſorores iſto incendio perierunt. Hinc exorta deinceps peſte, editum eſt
à Minerua oraculum, non antea deſituram luem, quàm animas crematarum uir-
ginum expiaſſent. Quare Mineruæ Hellotidi ædem ſacram extruxerunt, &
Panegyrim Hellotia dictam, pro Hellotidis expiatione inſtituerunt. Alij Hello-
tia, à palude quæ eſt in Marathone Atticæ, ubi Mineruæ templum ſacrum ſcri-
ptum eſt, nominata putant. ἔλως enim palus: hinc ἑλωτῖς, quaſi paludana
Minerua dicitur. Alij à capto Bellerophontis equo Pegaſo, cui primū Minerua
frenum indidit. ἑλῆς enim capere eſt: hinc ipſa ἑλωτῖς. Enimuero prior ra-
tio potior uidetur, & proxime accedere, Panegyrim Hellotia ab Hellotide uir-
gine duxiſſe nomenclaturam.

^b ¶ In marinis Neptuni inſtitutis.) Pe-
riphraſis eſt Iſthmiorū. ποτὶ δῶν & θεοῖς, pro ποσὶ δῶν & θεο-
μοῖς. ^c ¶ ὧν δὲ λφοῖς.) Periphraſis Pythiorū. ^d ¶ In ſinibus.)
Vel ſeptis, uel herba, hoc eſt, nemore Leonis. Periphraſis eſt Nemeorum.

^e ¶ Cum nō paucis dimico.) Hoc eſt, multi ſunt quos uirtutibus, & mul-
tiplici uictoriæ titulo excellitis. ^f ¶ Sed quemadmodum lapillorū.) Com-
paratio eſt hyperbolica. Quemadmodum, inquit, arenæ maris numerus com-
prehendi, nec exprimi uerbis poteſt. Hucusq; comparat, applicationem omit-
tens, quæ hunc ad modum, uel conſimilem ſubaudienda eſt: Sic nec uestrorum
ego, ὁ Ξενοφών, præconiorum magnitudinem recensere ualeo. ποντιά-
Ψάφωρ, pro πονύων Ψάφωρ.

STROPHE III. COLON XI.

^a Qualibet in re modus eſt, quem intelligere,
^b eſt optima opportunitas. ^b At ego uelut è nume-
ro uestro ad hoc deſtinatus, prudentiam canens
maiorum, bellaq; ab ipsis heroica uirtute geſta,
ni hil de Corintho mentiar; inter quos Sisyphus

sapientia, ueluti deus quispiam, præstantissimus claruit. Dehinc Medea, quæ præter animi paterni consilium nuptias sibi fecit, seruans Argonauim & nautas.

a ¶ Qualibet in re.) Sententia est, qua se, ne laudum magnitudine modum transiliat, monet: atq; hac gnome *πρὸς πρὸς γασίαν* facit ad sequentia maiorum Corinthi præconia. b ¶ Atego uelut.) Post gnomen pulchre subiungit, sese nihil præter modum, in Corinthiorum laudibus dicturum, neq; falsi quicquã commemoraturũ. c ¶ Sisyphus.) Laus patriæ Xenophonatis à maioribus. Suprà industrios inductione ostendit, ubi inuentionem ipsorum cõmendauit: nunc sapientes & consilijs pollentes item epagoga demonstrat. Sisyphũ sapientia clarũ fuisse, Glaucus Homericus testatur Iliad. 6. dũ inquit:

ἔσι πόλις ἐφύρη, ὑπὸ ἄργεοῖ ἱπποβότοιο,
γνῶα δὲ σίσυφον ἔσκεν, ὃ κόρδ' ἴσ' ὅτι γένετ' ἀνδρῶν,
σίσυφον αἰολίδης, ὃ δ' ἄρα γλαῦκος τέκεθ' ἦορ.

πυκνότατον, id est, σιωπώτατον. παλάμους pro βαλαῖς.

d. ¶ Medea.) Vt Medea nuptias Iasonis sibi pararit, patris sui Aetæe uoluntati (quæ necesse Argonautis meditabatur) renitens, Apollonius in Argonauticis docet. Verũ quomodo Corinthios à prudentia laudat? Quĩ Corinthia fuit, quum Colchida insulam habitaret? Quæ ambiguitas hac ratione tollitur. Corinthus paterna Medæ possessio atq; facultas fuit. Nam Aloëus & Aetæes Medæ pater, filij Solis & Antiopes, quibus Sol regionem distribuit, Aloëi Arcadiam, Aetæe Corinthum adiudicans. Quod quum Aetæe regnum nõ placeret, Buno Mercuriij filio tradidit administrandam urbem, præcepitq; ut liberis eam suis tueretur. Ipse uero in Colchida Scythiæ abiens, illic regnauit. Docet hæc, inquit Hypomnemastis, Eumelus poëta, qui eam historiam carmine hunc in modum conscripsit:

ἀλλ' ὅτε δ' αἰήτας καὶ ἄλωνος δ' ἐγγόνοντο,
ἡελίστε καὶ ἀντιόπης, τότε δ' ἀνδρὶ χαίρων
δία το πασιρ' εἰς, ὑπερίονος ἄγλαος ἦος.
ἦρ μὲν ἔχ' ἄσωπος, ταύτῃ πορὶ δ' ἴω ἄλων.
ἦρ δ' ἐφύρην, κτεάτεος αἰήτη δ' ἴω κεν ἄπαρην.
αἰήτης δ' ἄρ' ἐκὼρ βάνω πρὸ δ' ἴω κε φυλάσσειν,
εἰσὶ κεν αὐτὸς ἴωιτ' ἢ δ' αὐτοῖος ἄλλος,
ἦ πᾶσι δ' ἴωιτος, ὃ δ' ἴωιτος ἰωλχίδας γαίαν.

hoc est,
At

At quando Acetes & Alocus maxima proles
Solis & Antiopes, uiderunt lumina mundi,
Terram tum duplici partitus nomine charis
Distribuit gnatis, satus ex Hyperione Phœbus.
Quam tenet Asopus dio præbebat Aloëi,
Hinc Ephyræns suam, regni cum rebus opimis
Atq; opibus cunctis Acetæ tradidit omnem.
Sponte sua hanc iterum Acetes Euno retinendam
Commisit, donec repetitum uenerit olim
Ex sese natus 'ue nepos' ue. At Colchica tellus
Sola illi cordi est, auidis quam uisit ocellis.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Ad hæc & quondam ob Dardanî muros uisi
sunt utrinq; bellorum finem parare, alij quidem
cum Atrei charo genere Helenā repetentes, alij
uero prorsum arcentes. Nam, qui ex Lycia ue-
nerat, Glaucum, adiutum Troas, Danaï treme-
bant, qui gloriabatur in urbe Pirenes, sui sanè
patris Bellerophontis principatum, & altam es-
se sortem, & ædes.

Corinthios à fortitudine maiorum cōmendat, quod & in Troiano bello hæ-
buerint, qui Græcos sunt sectati: tum quod eorum uirtus à partibus Troianorū
etiam steterit. a ¶ Cum Atrei charo genere.) Periphrasis est Agamēno-
nis & Menelai, qui cum Græciæ iuuentute Helenam repetiuerunt. A Coryn-
thijs autem Euchenor uates Atreidas sectatus est, quod ipsum Homerus etiam
testatur, inquit:

ἦν δὲ τις δ' ἄχωνες πολὺν ἰδὼς μαύνην ὕδρα
ἀφνειὸς ἀγαθὸς τε καὶ ἐνθάδ' οἰκίαν ναίων.

b ¶ Arcentes.) Qui Achiuos ab Ilio arcuerunt à Corinthijs? Glaucus
cum suis: is enim genus suū ad Corinth. refert. c ¶ Gloriabatur.) Vt est
Iliad. 6. d ¶ In urbe Pirenes.) Pirene fons Corinthi. Vrbs ergo Pirenes
Corinthis est periphrasis. e ¶ Sortem.) Id est, hæreditatē, bona, regnū.

EPODOS, COLON XI.

Qui Pegasus, Gorgonis serpentibus abun-

dantis filium, subiugare freno desiderans, multa
 sanè iuxta Pirenen incōmoda accepit, priusquā
 ei Pallas ex auro nexum obtulit frenum. Ex in-
 somnio illic statim res uera fiebat, ubi & hunc in
 modum acclamabat: Dormis Bellerophon Aeol-
 li nepos? Age suscipe hoc^d equis accommodum
 pharmacum, quod^e patri equorum^f domitori im-
 molato^g candido tauro, monstra.

a ¶ Qui Pegasum.) Ad res gestas Bellerophontis digreditur, quarum
 origo talis est: Proeti Argiuorū regis uxor Antea, cum Bellerophontē ad amo-
 rem sui permouere nō posset, accusauit eum coram rege suo, tanquam uim sibi
 inferre uoluisset: ait enim apud Homerum Iliad. 6.

τεθναιὸς ὦ προῖτ' ἢ κἄκτανε βελλεροφόντῳ.

Quamobrē indignatus rex, eū ad focerū suū ablegauit Lyciae regē Iobatū, lite-
 ris illi designatū facinus indicantib. datis. Quibus perlectis, nolens ipse interfi-
 cere, Chimerā ipsum primo trucidare iussit. Erat aut̃ monstrū, ut Hom. inquit,

πρόδ' ἐ λείωρ, ὅπιθ' ἔν δ' ἰσάκωρ, μέση δ' ἐ χιμαίρα.

ἴδ' ὅρ' ἀποπνέουσα πυρὸς μὲν ὄ' αἰδομένοιο.

ἡγεῖ τῷ μὲν κἄτ' ἐπεφνε θεῶν τ' ὀρέοσι πηθήσας.

A literis Proeti Bellerophonti traditis proditorijs, natum est prouerbiū, Lite-
 re Bellerophontis. Deinde Solymos, qui sunt gens inter Lyciam & Pamphy-
 liam, sunt qui Hierosolymitanos intelligant. Amazones, Scythiā frigore hor-
 ridam regionem incolentes, de quibus antea dictum. Genere ergo Corinthius
 Glaucus fuit: propter egregia enim facinora Lyciorum rex socer Proeti, filiam
 suam ei despondit, ex qua Hippolochū sustulit. Ex Hippolochō uero natus est
 Glaucus. Bellerophon uero Sisyphi filius erat, Sisyphus Aeoli, Aeolus Iouis.

b ¶ Gorgonis.) Pegasum Gorgonis serpentibus abundantis filium di-
 cit. Equus est alatus, ē sanguine Medusae ortus. Quum Perseus enim dormienti
 Medusae Gorgoni caput amputaret, ē sanguine equus alatus Pegasus prodijt,
 qui ungulis suis in monte Parnasso fontem eruit, ideo ἰπποκλέω uocatur,
 quem Persius intelligit, dum

Nec fonte, inquit, labra prolui caballino.

Memini ortus Pegasi Ouidius quinto μεταμορφ.

Dumq; grauis somnus colubros, ipsamq; tenebat,

Eripuisse caput collo, pennisq; fugacem

Pegasum,

Pegasus, & fratrem matris de sanguine natos.

c ¶ Ex insomnio illic.) ὅς ὄνειρος δ' αὐτίκα λῶ ὕπνῳ. ὕπνῳ est insomnium quod uigilantibus apparet, & adeo perspicue apparet, quasi non sit insomnium, sed res uera. ὕπνῳ enim & ὄναρ uel ὄνειρος sibi mutuò repugnant, ut est apud Homerum Odys. τ.

ὅκ ὄναρ ἀλλ' ὕπνῳ ἔδλωρ ὁ, τοι τετελεσμένον ἔσται.

Astitit aut ei Pallas per insomniū, & frenū attulit, quo posset domare Pegasus.

d ¶ Equis accommodum pharmon.) ἰππίου φάρμακον, hoc est. positionem, quæ equis amorem ingerat, ut homines ament, & eis obediant. Frenum ita circūscribit: freno enim equus cohibetur, ut domino uel heniocho morem gerat.

e ¶ Patri equorum.) Patrem Neptunum Bellerophontis hic facit. Nomine enim & uulgi sermone, Sisyphi filius erat Bellerophon, re uera autem Neptuni: perinde ac Hercules putabatur filius esse Amphitruonis, quum esset Iouis.

f ¶ Domitori.) Domitorem Neptunū uocat, quod sit equestris, & equorum domitor.

g ¶ Candido tauro.) ταῦρον ἀργόν. Taurum candidum Minerva hic Neptuno immolari iubet, quum Homerus παμμέλας υἱας ταῦρος cedi in uictimā uelit. Scholia, ut ne admittant hic disidium poetarum, dicunt, quod per ἀργόν hic non simpliciter alborem uel colorem intel ligat Pindarus, sed florentem & micantem & resplendentem potius proceritatem & magnitudinem.

STROPHE IIII. COLON XI.

“Tanta illi, nigram habens ægida, dormienti noctu uisa est dicere uirgo: qui mox ē lecto profliens ac in pedes restitans, propeq; positū apprehendens prodigium, indigetem uatem pro arbitrio reperit^b Polyidon, ac omnem^c Coeranidæ rei summā indicauit, ^dut iuxta illius responsum deæ ad aram recubuit, utq; Iouis fulminantis nata Pal las ei tradidit

ANTISTROPHE, COLON XI.

Aureum frenum. Iussit itaq; uates, ut quamce lerrime insomnio pareret, & ubi sacrificarit foras tem pedibus taurum latepotenti Neptuno, mox etiam aram equestri Mineræ erigat. ^eReddit au

T

tem & diuina potentia conditionē, quæ est præter fidem & spem, facilem. Bellerophon ergo fortis studiose arripuit (smite pharmacum in os intendens)

EPODOS, COLON XI.

Alatum equum.

a ¶ Tanta illi.) Epilogus mandatorū Palladis, quam periphrastice uirginem, nigrā ægida tenentem, appellat: hoc est, terribile scutū habentem, quod sit belli dea. Aegis enim scutum est, quod Ioui & Minervæ tribuunt. Iupiter Aegiochos, ægida tenens dicitur, quod ægida scutum à Vulcano fabricatum generat: cui capra insculpta est, in gratiam eius capellæ, qua in Creta est educatus: Vnde Iouis illa ægis ab αἰγὸς fors deduci posset. Minervæ autem scuto caput Medusæ per Perseæ resectum colubris refertum, impositum fingitur, ut eo uehementius ipsa hostem terreat. Arpacration ægidæ uocatos esse olim nexus & plicaturas è coronis testatur, & retia per coronas plicata. Hinc uerisimile à talis retis similitudine, uel ad loricā, uel scutum, αἰγίδα apud Græcos translata esse. *b* ¶ Polyidon.) Vatem, cuius ante a iussibus usus erat Bellerophon, ab insomnio & oblato freno accessit, quem indigetem uocat, quod Lycius esset, uel ex ea terra, ubi tum Bellerophon agebat. *c* ¶ Cœranidæ.) κοῖρανίδα pro κοῖρανίδα. Eundem uatem Polyidon intelligit, qui filius est Cœrani. *d* ¶ Ut iuxta.) Quid acciderit, & rei euentum narrat.

e ¶ Reddit autem & diuina potentia.) Pia & pulchra gnome est, qua impossibilia & prorsum difficilia hominibus, diuina potentia & possibilia & facillima fieri dicit. Obseruandum est, quod πᾶσι pro πᾶσι uel πᾶσι usurpat. Hanc ideo adijcit, quod iam Bellerophon, quod neq; sperasset, neq; credidisset, diuina ope Pegasus freno facile domet. *f* ¶ Mite pharmacū.) Est frenū metaphorice, quod mite ab effectu est, quia mites & cicures reddat equos

Ascendens autem statim, ferreis indutus armis ludebat, quo cum & olim Amazonū iaciens muliebrem^a bellicosum exercitū^b sub frigido cœlo, in sinibus deserti, & Chimæran ignem efflantem, & Solymos occidit. Iam^c obticebo fatū eius, illum uero primora Iouis præsepia suscipiunt.

Quanta ope Pegasi persecutus sit, commemorat: de quibus paulò ante dictū.

Bellico

a ¶ Bellicosum.) πτότλω, hoc est, arcu ualentem et iaculis. Specie per genus reddidi. b ¶ Sub frigido cœlo in sinibus deserti.) Scythiam enim incoluerunt Amazones, et Hyperboreorum loca frigidissima et deserta uiris loca: in sinibus deserti, hoc est, uasta et flexuosa solitudine. c ¶ Ob-
ticebo fatum.) Pegasus excusso deiectoque Bellerophonte in cœlum auolauit, transmutatus in stellas, quæ φάτναι, id est, præsepia dicuntur: quarum et Ara-
tus meminit. Bellerophon autem claudus ex lapsu factus est, atque id fatum et ma-
lum se poeta præteritum dicit. φάτναι stellæ sunt Pegaseæ.

STROPHE V. COLON XI.

“At me iam rectâ per telorum itantem^b turbi-
nem, nō decet multas sagittas præter scopum te-
nere manu. Musis enim splendida sedes habentibus
meapte sponte^c minister adueni, ut ab^d Oligætho
originem ducentes Corinthios laudem. Proinde quæ in Isthmijs et Nemeis à Xenophō-
te gesta sunt, breui carmine in apricum simul om-
nia statuam, uerumque^e iuramentum aderit. Sexagesies enim utrinque^f suauifona boni præconis
uox insonuit.

a ¶ At me iam.) A latiori parechasi ad institutum se reuocat.

b ¶ Turbinem.) ῥόμβος turbinem significat apud Theocritum in Pharmaceutria:

ὥς δινεῖβ' ὁ δὲ ῥόμβος ὁ χαλκὸς δὲ ἀφροδίτης.

ὥς κείν' δινεῖβ' ὁ ποτὶ ἡμετέρῃσι θύρασι. hoc est,

Sicut et hic turbo conuertitur æreus, illum

Sic nostras subito Venus aurea uoluit ad ædes.

Allegoria est. Quum multa mihi præ manu sint argumenta, quibus ornem ui-
ctorem: dignum est ac decorum, ne plus æquo à scopo et ab instituto auocer. Sa-
tis iam digressus sum, redeundum tandem eò, unde deflexi. c ¶ Minister.)

ἐπίκουρος, auxiliator uirtutū, ne intermoriantur, ne pereant. d ¶ Oligætho.)

Oligæthidæ, tribus seu familia est Corinthi, è qua Xenophō hic pro Oligæthidæ
genitus est, ab Oligætho quodam. e ¶ Iuramentum.) ἀλυβὺς ἑξο-
πος. Id est, Si mihi iurandum sit, ut uere eius uictorias recenseam, uere iurabo,

neque mentiar, confirmaboque eum sexagesies uicisse. et c. f ¶ Suauifona

præconis uox.) ἀδύλωσα. Victoriæ circuitio est: nam publice uictores proclamabantur per nomenclatorem uel æsymnetam, uel hellanodicen: à sexaginta uictorijs Xenophontem laudans.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quæ uero in Olympijs gesta, iam antea enumerata sunt: quæ posthac obueniēt illis, suo tempore item palam extulero. Nunc spero quidem meliorem, fautore Deo, finem. Quod si genuina fortuna rursum arriserit, ut uincat Xenophon, id Olympio Ioui, aut Marti acceptum referemus. Quanta uero in Parnassi iugis & Argi peregrit, quanta item & Thebis, quanta Arcadibus imperans rex, Lycæi Iouis ara testificabitur,

EPODOS, COLON XI.

Pellana, & Sicyon, & Megara, Acacidūq; bene munita domus, Eleusis dein & præclara Marathon, & sub altissimis Aetnæ iugis prædiuites urbes constitutæ, ipsa Eubœa: postremo totam percontando Græciam opinione maiora inuenies, & quàm ut agnoscere queas. Atqui facillime pede fini appropinquare, annue Iupiter, honorē dans & felicitatē, qua oblecter, dulcem.

a ¶ Quæ posthac obuenient.) Hoc est, si quos posthac triumphos, si quam uictoriam fuerit adeptus, eam ego non calabo. b ¶ Genuina fortuna.) Ναιμω γυνήλις, felicitas, uel bonus genius, qui illum ab incunabulis secutus ac tutatus est. c ¶ Ioui.) Δι Ioui: quia Ioui Olympia dicata sunt. d ¶ Marti.) Ἄρς, Mars enim Deus est indigena: Nam ex Harpine Asopi, Thebani fluminis filia, Oenomaum Eliorum regem genuit.

e ¶ Parnassi iugis.) ὀφρυῖ πρηνασία. Pythia intelligit. f ¶ Pellene.) Pellene Achaïæ urbs, ubi Theoxenia & Hermæa agebantur, quorum munus χλαῖνα, uictoriæ præmium. Sicyon Bœotiæ ciuitas, ubi Pythia.

g ¶ Megara.) Vrbs circa Isthmum, inter Peloponnesum, Atticam & Bœotiam,

Boeotiam, autore Stephano: illic Dioclea agebantur. h **¶** Acacidumq; bene munita domus.) *ἀλὰς ἀακιδῶν*. Periphrasis est Aeginæ, ubi Acacæ agebantur. Acacidae sunt Acaci posterii, quorum Isocrates meminit in Euagorâ. Aeacus Iouis filius: cuius nati sunt Telamon & Pelus: Telamonis porro Ajax & Teucrus: Pelei demum Achilles, qui & Acacides à poëta appellatur, quod genus eius ab usq; Aeaco deriuetur. i **¶** Eleusis.) Eleusini Demetria agebantur. k **¶** Marathon.) Marathonî Atticæ, Herculana celebrabantur: quorum uictoriæ præmium erat argentea phiala. Quorum ludorum & fistorum superiori hymno nono bona pars cōmemorata est. l **¶** Aetnæ iugis.) *τὸ αἰτνᾶς*, pro *αἰτνῆς*. Syracusas intelligi, ubi Nemea agebantur, uel, ut alij, Isthmia, nonnulla quidem ad *παιδιῶν* quatuor certaminum pertinentia, sed consimilia ab illis ceu exemplari quodam desumpta.

m **¶** Eubœa.) Eubœæ Geræstia agebantur ab omnibus Geræstij in gloriam Neptuni, ob tempestatem, quæ illic oborta erat. Quin & Amarynthi Eubœæ, Amarynthia uicerunt. n **¶** Atqui facili.) *ἀλλὰ κῶφοισιν*. Apotrophe ad Iouem, qua perorando precatur, ut se iam fini tandem appropinquare faciat.

ASOPICHO ORCHOMENIO CLEODEMI

filio stadij cursori, ODE XIII. monostrophica.

COLON XVIII. ET XVII.



^a Elebres reginæ ^b Charites, Cephisias fortitæ aquas, equestrem habitantes sedem preclaræ Orchomeni, o ueterum Minyorum ^c Episcopi, hoc à uobis precor, nempe ut me audiatis. ^d Vestro beneficio cuncta cum delectabilia, tum iucunda fiunt mortalibus: Siue sapiens, siue bonus, siue quis splendidus fuerit. Neq; dii citra uenerandas Gratias choros ducunt, neq; conuiuia instituunt, sed omnium in coelis operum illæ sunt dispensatrices, thronos suos ad Pythium aureo arcu insignem Apollinem collocantes, sempiternum Olympij patris honorem colunt.

Monostrophica dicitur, quod ueniam duntaxat stropham habeat, in 18. & 17. cola diuisam.

Ouenerabilis Aglaia, amabiliterq; demulcēs
Euphrosyne, amiceq; oblectans Thalia, optimi
deūm filiæ, auscultate quæso, cōtemplantes hūc
exultantem hymnum, ob clementem fortunam
haud impeditē incedentem. ^fLydio nancq; mo-
do, ^gex industria Asopichum laudaturus acces-
si, & ^huestra causa ô Gratia, quandoquidem ⁱMi-
nysa uictoria clara est. ^kIn nunc fama, teq; ad tene-
bras ædes Proserpinæ recipias, patriq; Cleo-
demo lætum nuncium adferas, recitando ei, ^lut
nam filius sibi suam coronarit cæsariem, ex præ-
ciosorum munerum ^malis.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Asopichus Cleodemi filius, ab Orchomeno Bœotia oppido, Orchomenius appellatur. 76. Olympiade stadij cursu uicit. Cephisus Orchomeni fluuius, ubi & Charites, id est Gratia coluntur: quibus Eteocles Cephisi fluminis filius, primū sacra fecit, ut Hesiodus testatur. Hinc Theocritus Idyll. 16. quod Charites inscripsit, Gratias Eteocleas filias, deas nominat:

ὦ ἐπεκλῆσαι θυγαῖρες θεᾶν τῶν μινύειον

ὁρχομένων φιλέσαι ἀπὲρ θόρον ποτὶ θύλας. Cephisus aut Theſſaliae amnis Orchomenū transit. Porro duas esse Orchomenos, haud est leuiter prætereundū hic, alterā Arcadiae, quæ & Polymelus, alteram Minyæam Bœotia à Minyō flumine, quā hic recordatur. Laudat itaq; Asopichum à patria, ab Olympia uictoria. Gratiarū encomion per amplificationē interspergit.

a ¶ Celebres reginae Charites &c.) Quia uero Asopichus Orchomenius erat, & Gratia ab Orchomenijs colebatur, à Gratijs orditur, quandoquidem certaminis conatus iuueni Asopicho χαεῖν τως, hoc est, placide, iucunde, amabiliterq; ceciderat. b ¶ Charites.) Dum Charites ut auscul-

Charites.

tent, rogat, simul earum uires & officium elegantissime explicat. Charites, quas Latini Gratias uocant, tres sunt, ut hic à Pindaro numerantur: Aglaia, Euphrosyne, Thalia. Symbolum sunt humanitatis, & mutuae, quæ inter homines uigere debet, amicitiae, societatisq; maxime uero mutuae beneficentiae: quemadmodum

admodum & parcemia etiam admonet, *ῥέεις ῥέειρ τιττῖ*. Hinc enim & multibus aduersis pinguntur, ut alia in aliam intueatur: innuendo, quod nemo immemor beneficii esse debeat, sed rursus benefactorem suum, quo potest siue honore, siue munere, ornare. Primæ nomen est à splendore: *ἄγλα* enim, ut Pindarus 13. ode dixit, uel *ἀγλῆ*, splendorem significat: quod splendeat fulgeatq; uera & germana amicitia, nec sese occultari sinat: tum quod splendidiorū sit beneficijs suos exornare, ac multis benefaciendo gratificari. Alteri *ὕψος* nomen est, quod bene affectam & hilarem sonat: quo indicatur hilaritas benefactoris, quod hilari, nec subtristis, sed planè liberali & libero homine digno ingenio largiatur, uel citra recōpensationis spem, uel expectationē. Tertia *θαλαῖα*, floriditatē & conuiuū letum significat, *παρὰ τὸ θαλάμῳ*, quod nunquam non florere cum amicus, tum beneficus amicorum affectus debeat. Nudæ pinguntur, id est simplices, candidæ, sine fūco, non miniatæ. Quod si Theocritum imitemur, accipiemus Charites uel Gratiarum, ipsum esse Musarum fructum, eruditionisq; cui bonus sit genius fœturū, quæ splendidos, lætos & floridos reddunt. Literæ enim solæ splendidos reddunt: & ea sola uera est nobilitas, quæ ex Gratijs, hoc est, literarū fructu elucet. Stemma generis priscum, quæso te, quid est, si *ῥέεις*, id est literæ, poëtica, historia, oratoria, tollantur: si theologia, iuris prudentia, & medicina, ex hoc mundo si moueantur, (hæc enim duplicata trias non inepte ad Gratiarum ternarium, ni fallar, quadrat) nisi obscuritas & fœditas? Literæ reddunt uere splendidum, tristis affectus expellunt, in sempiternum florere uirtute præditos heroas faciunt: mansuetos, comes, & tractabiles reddunt. Prisci has tanquam gaudij & lætitiæ effetrices, ac uirtutum, quæ homines lætos, splendidos & floridos efficiunt, dispensatrices, coluerunt: quorum de numero Cephesij & Minysi fuerunt. Vnde si quisquam subtristior, uel æquo austerior esset, eum *τοῖς ῥέεισι ἀσπῖδι* iuebant, quo illarum beneficio tristitia deposita, exporgere frontem posset. Coniunctis inter sese manibus, aduersoq; uultu, ideo pinguntur, quod amicitia debeat esse firma, stabilis, indelebilis, rata, inconcussa: & quod mentes amicorum ita conglutinatas esse oporteat, ut alterius malum alterum tangat, ut nihil alteri calamitatis ingruat, quo alter non lædatur. Quod si ad literas referamus, literæ inter sese coherent inseparabiliter. Nam & ideo Cyclicas appellant Græci disciplinas, *ἡμὲν τὸ ἐγκυκλοπαιδικόν*, orbem illum artium concatenatū. Alia enim citra aliam consistere non potest. Poëtica sine historia nulla est. Sic historia sine poëtica & oratoria. Sic oratoria sine poëtica non potest esse eximia. Hæc tres sine inferioribus, Grammatica, Dialectica, subsistere nequeunt. Ac sine harum omnium adiutamento nō potest felix ad iuris prudentiam, ad diuinarum rerum scientiam,

ad artem medendi fieri progressus. Postremo nude sunt, ut *πρὸς οὐμίαν* habet, Nudæ Gratia: quod amicitia, literæ, & literati, sinceritate gaudeant, ab omni fūco abhorreant, candorem exosculentur, simulationem, miniaturamq; faciem & hypocraticam oderint. Theocritus tamen in Gratijs suis, Charites suas ideo nudas ait, quod ab heroibus, quibus adlegendur, indotatæ remittantur: quod nō dignæ carminibus reddantur gratiæ. Quo indicat, literarum parum propitios æstimatores, principes & heroas, qui eruditos, quorum scientia & uirtute literis mandentur, nihili pendant, parū esse candidos, ac minime ijs uirtutibus præditos, quarū Charites typum gerant. Ecquid non Theocriti uersus utcumq; translatos proferimus?

Ecquis cunctorum puro sub sole morantum
Accipiet nostras Charites, tractando benigne,
Haud foribus clausis, spontaneus inde remittens
Muneribus non incompas? nemo Hercule nemo.
Ergo indignantes nudo pede se rediisse,
Me simul irident, quia non deduxerim ad, ipsas
Planum iter aut rectum, fœdæ sint namq; repulsæ.
Cunctantes rursus uacuum obfundum loculorum,
Imponunt genibus gelidis caput usq; grauatum.
At sicca est illic sedes, nam euenta modestis
Respondent minime uotis, nec pauca fatigant.
Quis hodie talis? quis iam præconibus æqui
Oscula dat blande colloq; tenaciter hæret?
Nescio certe an nunc homines uelut ante laborent
Propter uirtutis studium laudariæ unum.

Hæc de suo seculo, in quo principes cultores literarū semper summi erant, conuenitur Theocritus. Quid si ille in secula nostra incidisset, quid in quā dicturus erat? Nudas ergo fingit Gratijs, quā non de xtre cum à regibus, tum principib. seu quibuscunq; tractentur, nō suo honore decorentur. *εὐχρηστικῶς*.) Hic animaduertendum, quod Gratijs appellet τὰς μινυαῖν ἀδισκῶπας, Minyiorum episcopos, hoc est speculatrices ac protectrices, θηλικῶς. apud Homerū *iliad.* κ. exploratorem significat, dum Menelaus fratrem suum Agamemnonem ita conuenit:

τίφθ' ὅτως ἠδὲ κ' ἡρώδεα; ἢ πὺν ἐτόλμων
ὁ τρώεις τρώεσσι ἐπίσκηπον.

Et ubi Ulysses Diomedem eodem libro sic alloquitur:

ὅτός τοι Διόμυδης ἀπὸ στρατῶ ἐρχεται ἀνὴρ,

δκ

ὅτι οἱ δὲ ἡ νόσος ἐπισκοπος ἡμετέροισιν.

Episcopus ergo curatorem et exploratorem sonat, et observatorem, uel obseruatricem. Vnde uerbum ἐπισκοπῶ et ἐπισκοπῶμαι, considero, exploro, infirmos uisito. Et quia ἐπισκοπῶμαι uerbum aegritudini attribuitur apud summos autores, inter quos Demosthenes, Galenus, et Lucianus, quorum testimonia Budæus profert: facile est coniecturare, quid episcopum Ecclesiæ seruatoris nostri Christi deceat. d ¶ (Vestro beneficio.) σὺ γὰρ ὤμειν. Theocritus non multum ab hoc loco disidet, dum inquit: Sine Musis et Graecijs magni regis, Iouis cælum neq; mensem, neq; annum transigit. e ¶ (Ob clementem fortunam.) ἐπὶ θυμῷ τύχῃ, propter clementem fortunam scilicet Asopichi, qua uictor in stadio currens euasit. f ¶ (Lydio modo.) λυσιῶ τροπῶ, id est, uario, dulci, lyrico, uariiegato, poetico, uaticinatorio. Lyadij enim augurijs intenti, ex ijs uaticinari solebant. g ¶ (Ex industria.) μελέτη, meditatio, exercitiū, diligentia. Ab hoc nomine μέλισσα apes, diligentissimū et operosissimū animalculū, nomen habet. Ergo γυνεὺς, id est, diligenter, studiose. h ¶ (Vestra causa.) σὺ ἔχεις, id est, tua gratia, uel propter te, o Thalia. Pluraliter uertimus, uestra causa etc. Treis Gratiæ enim, ceu unicā personā alloquens καὶ τὴν ἀλλήλων numeri, propter te, inquit, uel tua causa. Quasi innuat poeta, etsi tres numerentur finganturq; Gratiæ, ita tamen eas esse unitas, ita concordēs, coniunctas et unanimes, ut meritō pro una reputentur, sicuti paulō ante, ἰδὼσα τὸν κῶμον, cōspiciens, uel ubi conspexeris hunc hymnum, auscultatrices estote: singularem et pluralem conuenit, ad Thaliā simpliciter sermonem uertens, quum ab omnibus incepisset. Quemadmodum et Abraham Genesis 18. treis angelos sibi uisos, ut unum adorauit et inuitauit, et ut pluribus aquam, cibum potumq; apparauit. Tua causa igitur, id est uestra, per ἐτέρωσι numeri. uel omnes sigillatim recensendo, tua causa, o Aglaia o Euphrosyne atq; Thalia, Minyorum ciuitas Orchomenus uidelicet, uictoria Asopichi clara est. i ¶ (Μινυῖα.) ἁμινύδα, Minyda, id est Orchomenus, quam Minyēi incolunt, celebris est uictoria.

k ¶ (Inunc fama.) ἄχοι. Apostrophe ad famam. O fama, inquit, quæ uictoriam Asopichi passim diuulgas, descende ad Proserpinæ domum, hoc est, ad inferos, periphrasi poetica, ad manes parentis Asopichi, ad ipsum Cleodemū, illiq; filij sui uictoriam denuncia. ἄχοι uocatiuus est ab ἄχω, ὃ in α doricā dialecto mutato, pro ἄχοι. l ¶ (Vnam filius sibi suam coronarit.) Περιφρασις est uictoria. m ¶ (ἄγοισι.) Alis multorum certaminū, id est, coronis uictoriæ, quæ alarum instar uictorē extollunt, et in sublime ferunt. Sed hic libet subiungere hanc ipsam oden, perinde ac heroëlegio uertere tentabā.

ASOPICHO ORCHOMENIO, CLEODEMI
FILIO STADII VICTORI.

ἐπιόριον.
πρὸς.

Insignes agite huc Charites, Cephēsidis undae
Præclarum noctæ conspicuumq; thronum,
Reginæ Orchomeni celebres, è pectore quarum
Sollicito nunquam gens Minyæa cadit.
Illius at priscam sanè noctesq; diesq;
Curatis strpem, conspicitisq; probe.
Vestra pia nunc depono mihi numina mente,
Ilicet ad nostras currite quæso preces.
Quicquid enim dulce est, ac delectabile cuiquam;
Gratia confecit uestra deæ Charites.
Muneribus claret uestris sapiensq; bonusq;
Et quisquis rebus præminet egregijs.
Quid superis gratum sine uobis? gaudia nulla,
Nec choream instituunt, concelebrant uē iocos.
Cunctorum in cœlis operum, rerumq; benignæ
Dispensatrices, omnia rite agitis.
Hinc et apud Phœbum, traiectus nomina fecit
Cui Python, sedes splendida uestra micat.
Assidue et regem summi ueneramini Olympi,
Aethera qui nutu concutit atq; solum.
O ueneranda Aglaia deos, ac suauiter omnes
Euphrosyne mulcens carmine terrigenas
Dulciter et resonans cantu formosa Thalia
Magna Iouis proles, florida diua mihi,
Auscultate meis precor exultantibus hymnis,
Felix ingressis prosperum iterq; modo.
Aspicite ut sobolis Cleodemi encomia dicam
Harmonia et cithara, mellifluoq; melo.
Illius adueni causa, nam tempora seruo
Ex olea cinxit, quam stadio ipse tulit.
Reddidit illustrem uestro patriamq; decoram
Auxilio Orchomenon candidus Asopichus.
Fama igitur natæ Cereris te confer ad aulam
Confestim Stygiam, mors ubi dira sedet.
Nuncia monstreris Cleodemo quod ipsa parenti
Cursorem

Curforem ob iuuenem leta hilarisq; sum.
 Enumerans iuxta, quam ratione perennis
 Elidis ad fines uicerit ille pede,
 Cæsariem ornariq; suam florentibus annis
 Inclutus Asopichus.
 Conuexum uolucres pennæ uel ad æthera tollunt,
 Victorem stadij gloria summa uehit.

OLYMPIORVM FINIS.

PINDARI PYTHIA

HIERONI AETNAEO SYRA-
 CVSIO, CVRRV.

STROPHE I. COLON XII.



^dAVREA cithara, Apollinis Musarumq; uiolacea cæsarie præstantiū consona & conscia possessio, te quidem ^bbasis & ^tlætitiæ principium audit. Siquidem ^dcantores uel ^tsignis persuadentur, quando ^ppercussa reddis ambages choro admirandorum ^ppræludiorum: ac ^bdirum fortissimumq; ^tæterni ignis fulmen extinguis. Indormiscit & aquila in ^kceptro louis residens, ueloci utrinque ^tdemissa ala,

E NARRATIO.

Pythia, ludi uel spectacula, nomen habent à Pythone serpente, ab Apollia Pythiorum ne interempto, ut Græcorum quidam adseriunt: unde & prouerbium natum est origo, ^{ὡς} ^{παῖς}. Cui sententiæ adscribitur Ouid. 1. Metamorph.

Hunc Deus arcitenens, & nunquam talibus armis
 Ante, nisi in damis, capreisq; fugacibus usus,
 Mille grauem telis, exhausta penè pharetra
 Perdidit, effuso per uulnera nigra ueneno.
 Ne ue operis famam posset delelere uetustas,

V 2

Instituit sacros celebri certamine ludos,

Pythia, perdomita serpentis nomine dictos.

Alij à uerbo πύθεσθαι, id est, putrescere, certamini nomen inditū putant: quod illic serpens putruerit. πύθεσθαι enim putrescere est, ut apud Homer. Odyss. α.

αὐτὸς δ' ἡ πύθεσθαι ὁ δὲ πύθεσθαι ὁ μὲν.

Vel à πύθωνος, id est, scrutari: quod illuc profecti sciscitarentur Apollinis oraculum. Alij à loco uocari arbitrantur Pythone, quæ urbs est apud Delphos, (unde Apollo Pythius & Delphicus idem sunt) quæ primum Nape, deinde Petreessa, postea Crissa, deniq; Pytho appellata. Principio nouem annorum spatio semel agebantur Pythia, postea ad quinquennale tempus redacta. Qui

Quo tem-
pore institu-
ta Pythia. historias tradunt, ab Eurylocho Thessalo Amphictyonū duce, de bellatis Cir-
rhæis, instituta Pythia uolunt, in Pythij Apollinis gratiam, regnante Delphis
Gylida, Athenis Simone. Pecunias uictoriæ præmium fuisse primum. Ouidius
esculeas frondes 1. Metamorph. præmium fuisse adserit, dum ait:

Hic iuuenum quicumq; manu, pedibus uē, rota uē

Vicerat, esculeæ capiebat frondis honorem.

Nondum laurus erat.

Postea uero lauream niceterion permanfisse constat.

Argumen-
tum.

Hieronē Syracusum, quē & prima Olympiorū celebrauit, hac rursus pri-
ma Pythiorū ode cōmendat, tum ab Aetna, tum reliquis uitæ eius ornamentis,
quæ ordine cuncta perspicientur: à uictoria currus. Vicit aut Pythiade 26. &
27. eques: uigesimā uero nonā curru. Aetnæum appellat, quod Catanen Sici-
liæ urbem instaurans, cognominē monti fecerit, seq; Aetnæum in certaminibus
quorum uictor erat, proclamari uoluerit. a (O aurea cithara.) Ab au-
rea cithara ideo orditur, Artemone historico autore, quod Hieron ei promiserit auream citharam: cuius promissi ut eum admoneat, à cithara hic initium du-
cit. b (Basis.) Βάσις à βάσις, pedem statuae uel signi ualet: quæ si-
gnificatione & Plinius lib. 3. Epistola ad Seuerum utitur. Hic incessum chori,
uel primum chorum ducentis saltum intelligit per basin poeta. c (Letis-
tiæ principium.) ἄγλαίας ἀρχαί, per appositionem accipiendum est. Por-
rò quæ hic de cithara dicit, ad Musicam, poëticen, & omneis adeò ingenuas dis-
ciplinas pertinet. Vires autem citharæ & bonarum disciplinarū, quas hic res-
censet, sunt animo uoluendæ. d (Cantores.) Per cantores, citharædos
& Musicos & poëtas intelligit. Musici obtemperant signis citharæ, & cantia-
oni Musarum. atq; hæc est prima uirtus. Altera, quod Iouis fulmen extinguat,
hoc est, deos placet, nedum homines, Musica & cithara. Tertia: tam dulcis can-
tus est, ut & aquila dulcedine eius capta, indormiscat. In seepiro Iouis aquilam
colligat,

colligat, quod sit armiger & ales Iouis. Aristoteles ideo hanc Ioui attribui putat, in historia animalium, quod altius reliquis uolucris in altum aëra sese penetret. e ¶ Signis persuadentur.) Varias, uti dixi, citharæ laudes & præconia enumerat, quæ ad Musicen & literas & eloquentiam pertinent. Dolendum uero est, & ægro planè ferendum animo, Musicen hodie apud quosdā adeò contemptui haberi. Quanto certius facturi eramus, si priscos Græcorum patres atq; principes imitaremur, si qui ignari Musices essent, ad myrtum cænere, Themistoclis exemplo, cogerentur, ut est apud Ciceronē in Tusculanis: unde prouerbiū etiam proflexit, πρὸς μὲν ῥήνιν ἄλδιν. Quanta sit uirtus Musices, Saul maligno spiritu exagitatus, & Davidis cithara liberatus à satana, exemplo nobis esse potest. Ea enim est uirtus, ea energia Musices, & latens potentia, ut animū hominis ad sese pertrahat, ac ueluti extra sese rapiat. Hunc ad modum hic quoq; ait, quod æterni Iouis dirum & fortissimum fulmen extinguat: id est allegoricòs, irata numina placet, ac tonitruantem ira percitum Iouem (qui fulgetris mortales terret ac punit) conciliat. f ¶ Percussa.) ἐλελιζομένην, à uerbo ἐλελίζω participium, quo pulchre iuxta cordarum sonum exprimit ἐλελί. g ¶ Præludiorū.) ἀμβολᾶς, pro ἀναβολᾶς præludia, ab ἀναβάλλειν, quod & præludere est Homero: ἀνέβαλλετο κελὸν ἡσέει. & differre uel reijcere Isocrati, & in Nemeis Pindaro. h ¶ Dirum.) κτεταὺν ἀχμητᾶν, forte, dirum: ab ἀχμή iaculum, quo Iupiter pugnat, & iaculi uice utitur. Telum enim Iouis, fulmen est. Apud poetas fulmen aliàs trifulcum appellatur, à triplici specie, nempe sicca, humida & clara: qua de apud Pliniū lib. 2. cap. 45. i ¶ Aeterni ignis.) ἀγνᾶς, semperflui sonat. Aquæ epitheton est. Poëta hic catachrestice fulmini applicat, ab αἰς semper, & νᾶω fluo. k ¶ Sceptro.) σκῆπτρον doricè pro σκῆπτρον. l ¶ Demissa ala.) χαλᾶς doricum participiū pro χαλᾶσας. σ in ξ mutatum est, iota inter α & σ interpositum Dorica dialecto. à uerbo χαλᾶν, id est, demittere.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Rex auium: quando ^adensam ^bincuruo capiti nebulam, ^csuaue palpebrarum claustrum offudisti: quæ dormitans ^dperfusum cantione dorsum ^eattollit, ^fillecebris tuis detenta. ^gSubinde fortissimus Mars, aspera ^hhastarum acie relicta, exhiarat animum carmine, ⁱIam & deorum carmina

mentes demulcent, ^kunà cum Apollinis sapien-
tia, multoq; ^lconspicuarum sinu Musarum.

a **C** Densam nebulam.) κελαινῶπι, nebulae epitheton, quod nigra,
quod densa sit aspectu. b **C** Curuo capiti.) κρατὶ pro κερατὶ, per
syncopen. Caput uero pro naso, inquiunt Scholia, accipit. Nam et Homerus
ἀετὸρ ἄγκυλοχείλευ dicit. Sic hic Pindarus κρατὶ pro ῥινί, totum pro
parte accipit. Est ergo densa incurui nasi nebula: et suauis palpebrarum clau-
strum, somnus è dulcedine citharæ proueniens. c **C** Suauis claustrum.)
ἄδιν κλαῖσθον, pro ἰδὺ κλαῖσθον per appositionem. Nebulam, inquit, ni-
gram, suauis palpebrarum claustrum existentem, eius capiti offudisti. hoc est: Tu
cithara dulcedine tua uigilantem in scepro Iouis aquilam ita permoues, adeo
permulces, ut oculos suos in somneis tenere nequeat, sed indormiscere cogatur.
Atq; hoc est quod subiungit, ὁ δὲ κνώσων. d **C** Perfusum dorsum.)
ὑγρὸν νῶτον, tergum humidum, id est, perfusum scilicet citharæ sonitu, Mus-
ica attollit. Vel, demissis alis, solo adhuc tergo pendet dormiens. e **C** At-
tollit.) αἰωρεῖν attollere, pendere. f **C** Illecebris tuis.) εἰπὶς ἱατῆ
sonat, qualis telorū est. Metaphorice pro carminibus, quibus ales Iouis, expers
rationis, rapitur, comouetur, ad somnum adigitur, accipit. g **C** Subinde
fortissimus Mars.) Alia uirtus Musices, uel citharæ, ordine quarta. Mars quan-
tumuis durus et ferreus, relictis armis et praelijs, Musica sese oblectat: id quod
Homerus in Martis cum Venere adulterio satis scite adumbravit. Deinde in
Achille, qui cum alioqui fortissimus Græcorum esset, raptā sibi per Agamemno-
nem Briseide, posthabito praelio, Musica sese et Gratij oblectat. h **C** Re-
lieta hastarum acie.) Belli est periphrasis. i **C** Iam et deorum carmina
mentes demulcēt.) κῆλα Homero sagittas ab arcu misiles significat. τὰ δὲ
ἐπὶ ὅχῳ κῆλα θεοῖο. primo Iliad. Hic tropice pro Musices illecebris et mul-
cimentis usurpat, ac ueluti αὐτὶ κλημάτωρ. aliam, nempe ordine quintā,
eamq; potentissimam Musices uirtutem innuens. k **C** Unà cum Apol-
linis sapientia.) ἀμφὶ λατοΐδα, cum Apollinis sapientia. Latoides, hoc
est, Latonæ filius: ὅς γὰρ Φλυτὸς ὁ ἀπόλλων. Patronymicū est ἀλκ-
τὼ, Latona. λατοΐδα pro φλυτῖδα, doricè. l **C** Βαθυκόλπῳ.)
Musas Βαθυκόλπας appellat, βαθύ pro πολὺ accipiens, quod magnis
sinibus conspiciantur: à mammis eas comendans. Per synecdochen formosæ to-
te intelliguntur. Βαθύ etiā pro πολὺ accipi in dictione Βαθυζώνος et Scho-
lia Homericā testantur. Quom ergo Homerus matronas Βαθυζώνους τε γυ-
ναῖκας appellat, multum et compressum et arcte cinctas intelligere non est
abso

absonum uero, uili cingula uiderentur. Sed hæc ἡδύπυος.

EPODOS, COLON XV.

20 "Quæcunq; autem per terram ac ^bimmenſum
25 mare exoſa habet Iupiter, Pieridum cantionem
30 auerſantur. ^dHorum de numero eſt, deorum ho-
ſtis in horrendo ^ctartaro ſepoſitus ſcentum capi-
tibus metuendus Typhos; quem ^gCiliciæ quon-
dam celebris ſpecus educauit: nunc uero mari
obfirmata ^blittora' ultra Cumas, atq; adeò ipſa Si-
cilia ipſius uilloſum pectus deprimit: ^kcœleſtis
item columna, niualis Aetna, perpetuum annum
niuem fouens, hunc cohibet.

STROPHE II. COLON XII.

^lCuius ex angulis eructant quidem puriſſimi,
plurimi ignis, fontes: ^mflumina quidem interdium
profundunt candentem fumi turbinem, at noctu
rutila ex petra uolutata flamma, ad imam ponti
uaſtitate cum ſtrepitu proruit, ⁿac illud Vulca-
ni incendium, denſiſſimos eiectat ^oſyphones, ut
prodigium ſit mirandum uidiſſe, miraculum eti-
am eos qui præterierunt audiſſe,

^a (Quæcunque.) Quos Iupiter non charos habet, hi, inquit, auerſan-
tur Muſarum à Piero monte cognominatarū cantum. Qua ſententia ignauos,
et literarum et uere eruditorum contemptores notat, concilians ſibi ac iuxta
reddens attentū Hieronem. perinde ac ſi dicat: Qui literas adſpernantur, Deū
adſpernantur. Ac riuſum, Deus contemnit et auerſatur ſuorum donorum, id
eſt, literarum contemptores. Veriſſima gnome, quæ ad ingenuas diſciplinæ on-
nino pertinet: quā ſi optimates, cum Hierone hoc Pindarico animo ſuo uolue-
rent, maior ſtudijs honos haud dubie haberetur. Ac indoctum uulguſ, omnium
liberalium ſtudioſorum expers, ſi hanc Pindari gnomen ſibi perſuaſam et ratam
et ſanā crederet, prolem ſuam maiore cura literis ac præclaris Muſis dederet.
At quid eſt ſua inertia præmijs reſtrunt, quæ cum dona Dei, tum ipſum Deū naua-

ci ducunt, quàm sui liberorumq; suorum perniciem? **b** **C** Immenſum ma-
re.) ἀμαμαάκετον, quaſi ἀμαμαάχετον, inexpugnabile, indomitum, im-
menſum. Vltima Iſthmiorum ode eadem uoce uſus eſt. **c** **C** Auerſantur.)
ἀτύνοντα, ab ἀτη, id eſt, noxa deriuatur. Pro ἀποσρέφοντα poeta
uitur, iuxta mentē Interpretis. αἰόντα audientia, dependet ab ὄσε. Quae-
cunq; inquit, exoſa habet Iupiter, audientia uocem Pieridum, hoc eſt, dum au-
diunt cantum & odas Muſarum, eaſdem auerſantur. **d** **C** Horum de nu-
mero.) Exemplo quod dixit confirmat, ad Aetnam Sicilia montem, unde ſe
Hieron Aetnaeum praedicabat, deſcendens: propter quem & ſententiam hanc
primum attulit. **e** **C** Tartaro.) Tartarū Stephanus περὶ πόλεων,
ex Cratete locum eſſe tradit, craſſiori aëre. Iuxta alios uero locus eſt ſub terra
circa Saturnū & eos qui cum ipſo, id eſt, inferis. Nam Tyrfin Saturni inſulam,
ē 2. Olympiorum perceptum eſt ſedem eſſe beatorum. Dicitur autem tartarus,
rarum, ſubſtantiue. Pindarus hic foeminino genere uſus eſt, γυναικᾶ τερτα-
ρῶ, à uerbo τερτάρω, turbare: aptum inferis nomen. **f** **C** Centum
capitibus.) Typhonem gigantem centum capitibus horrendum fuiſſe, uel cen-
tum capita habuiſſe, Pindarus adfirmat: ideo enim eum ἐκαπντηκεράνον,
hoc eſt, centipitē appellat. Conſonat huic Ariſtophanes in Nebulis, qui hunc
ἐκατοντακεφαλατυφῶ nominat, dum Streſiades inquit:

τῶντ' ἄρ' ἐπ' οἴῳ ὕγραν νεφελαῶν σφραγδαλῶν δαΐον ὄρμῳ
πλοκάμους δ' ἐκαπντηκεφαλατυφῶ, πρημαίνοντας τε θυέλλας.

Scholia tamen certum numerum pro incerto acceptum uolunt, pro multis capi-
tibus inſignem. De Typhone in ſuperioribus, ode nempe 4. Olympiorū non-
nihil dictum eſt. Extat fabula apud Ouid. 7. Metamorph. Horatiū 4. ode ter-
tij libri carminum. Quinetiam Homerus Otum & Ephialten fratres Ioui bel-
lum indixiſſe refert, undecimo Odysſeae. Oſſam enim & Pelion montē ad Olym-
pum transferendo, coelum ſcandere, Iouemq; deijcere tentabant. Horatius &
ceteri ad multos Gigantes id facinoris referunt, inter quos Ouidius Typhonem
etiam numerat. Horatij locus eſt huiusmodi:

Magnum illa terrorem intulerat Ioui
Fidens iuuentus, horrida brachijs,
Fratresq; tendentes opaco
Pelion impoſuiſſe Olympo.
Sed quid Typhoeus & ualidus Minas,
Aut quid minaci Porphyryon ſtatu,
Quid Rhoetus, euulſiſq; truncis
Enceladus iaculator audax,

Contra

Contra sonantem Palladis ægida
Possent ruentes? hinc avidus stetit
Vulcanus, hinc matrona Iuno, &
Nunquam humeris positurus arcum. Et postea:
Iniecta monstros terra dolet suis,
Mœretq; partus fulmine luridum
Missos ad orcum, nec perêdit

Impositam celer ignis Aetnam.

Dicitur aut nominatiuo Typhos,

Typhon, & Typhocus. g ¶ Ciliciæ quondam celebris specus.) Cilicia Asiæ regio est, in qua specum fuisse Typhonis Pindarus adserit. De antro illo est apud Pomponium Melam in 3. Tertius, inquit, specus est, quem Typhoneū uocant, ore angusto, & multum (ut experti tradidere) pressus, & ob id assidua nocte suffusus, neque unquam perspici facilis. Sed quia nunc demissa in se confestim exanimat, natura fabulæq; memorandus. h ¶ Littora mari obfirmata.) ἀλιόρρες ὀχθαί, ripæ mari septæ. Tametsi ὀχθαί ripam sonet, & ad fluuium pertineat, attamen cum mare adiecerit, per littora uerti, quanquam & insularū ripæ sint, & latini ripam insulis attribuant: perinde atq; Pomponius Mela, mare insularum ripis contentum ait: ac idem rursus Nili littora nominet. Sed nihil hic magna disputatione opus. Certum est litus proprie maris esse, ripam fluminis: sic apud Græcos τὰς ὀχθὰς εἶναι ποταμῶν, ἀλγυαλὸν δὲ τὴν θαλάσσης. interim tamen discrimen hoc nonnunquam a poetis & alijs turbare: quare mihi hoc dandum opinor, si hic ὀχθαί per littora uerterim, dum mare Siculum Cumas alluens considero. Etsi Nicander dixerit, τῶν ὀχθὰν ποταμῶν, in principio Theriaco, Permeso flumini ὀχθαί uerè & proprie tribuens. i ¶ Ultra Cumas.) Sex Cumæ numerantur apud autores, tradente Stephano. Prima Aeolidis, à Cuma Amazone dicta. Ephorum historicū & Hesiodum poetam hæc agnoscit ciues, ex sese editos. Altera, quæ Phriconitis & Lesbos appellatur: alia Italiæ, quarta Eliæ, quinta Eubœæ: sexta insula est Siciliæ uicina, quam hic adfert. k ¶ Cœlestis item columna.) Niua-lem Aetnam, propter altitudinem, & mira illic naturæ sacramenta, per appositionem, cœlestem columnam uocat, metaphoricòs: hoc est, altissimū montem, nonnihil cœlestis operationis exhibentem. l ¶ Cuius ex angulis.) Per amplificationem describit hic paucis montis Aetnæ in Sicilia mira. De quo Plinius lib. 2. cap. 106. Ardet Aetna noctibus semper, tantoq; æuo ignium materia sufficit: niualis hybernis temporibus, egestumq; cinerem pruinis operiens. Et lib. 3. cap. 8. Aetna Siciliæ mons, nocturnis mirus incendijs. Porro omnium longe mirabilissimum est, quod Pindarus hic Aetnam & niua-lem, ac toto

anno niue perfusum, ac perpetuis ignis fontibus ardere dicat. Quid enim magis mirificū, atq; duo maxime pugnantia in una re, uno corpore loco uere reperi? Philosophi pro catholica habent, duo contraria non posse esse simul. At hic et calorem et frigus, niuem et ignem, in Aetna reperimus. Et si enim uno in loco ignis et nix non sint, nec eadem montis substantia, mirum tamen est tanto igni, totum montem non liquefieri: longe sane mirabilius niuem non dissolui. Pindaricam hanc Aetnae descriptionem Phauorinus apud Gellium confert lib. 17. cap. 10. Hic miror equidem à quibusdam hunc autorem reijci. Ut enim iudicio caret et eloquentiae ignarus est, qui eum iuuentuti proponit, ut inde lexin et phrasin latine lingue discat: sic nimium sibi tribuunt, qui Gellium planè adspernantur. Quod si iuxta auream Plinij gnomen, Plinio iuniore in epistola ad Marcum referente, nullus liber tam malus sit, quin aliqua ex parte prodesse possit: Gellianae uigiliae quum minime pauca contineant posteritate digna, plurimum etiam fructus adferentia studijs et studiosis, quid est quod eum adeò damnent? Inter pleraque igitur alia et hoc minime adspernandū est, Phauorini, quod annotauit ille, de Virgilio in Pindaricorū uersuum translatione. Recitata enim hac Pindarica tota Strophe, Aetnae cum niuem tum ignem continente, Audite, inquit, nunc Virgilij uersus, quos inchoasse eum uerius dixerim, quam fecisse:

Portus ab accessu uentorum immotus et ingens
Ipse, sed horrificis iuxta tonat Aetna ruinis,
Interdumq; atram prorumpit ad aethera nubem,
Turbine fumantem piceo, et candente fauilla,
Attollitq; globos flammarum et sydera lambit.
Interdum scopulos, auulsaq; uiscera montis
Erigit eructans, liquefactaq; saxa sub auras
Cum gemitu glomerat, fundoq; exestuat imo.

Tam principio, inquit, Pindarus ueritati magis obsecutus, id dixit quod res erat, quodq; istic usu ueniebat, quodq; oculis uidebatur, interdum fumare Aetnam, noctu flammigare. Virgilius autem, dum in strepitu sonituq; uerborū conquirens do laborat, utrunq; tempus nulla discrepatione facta confudit. Sed quia ex ipso Gellio hic locus nulli non pateat, quomodo πόος πυρός αἰθωνα, et ηγορῶς, et alia id genus, incōmode uerterit, nolo hic aequa plus parte esse prolixior, adiecto saltem hoc quod in fine ait: Quod saxa aut et scopulos eructari, et erigi, eosdemq; ipsos statim liquefieri et gemere, atq; glomerari sub auras dixit, hoc, inquit, nec à Pindaro scriptum, nec unquā fando auditum, et omnium quae monstra dicantur, monstruosissimum esse. m ¶ Flamina interdum.)
παραμὸς δ' αἰμῆγοι, et c. id est, interdum fumat, noctu ardet. n ¶ Ac illud

illud Vulcani incendium.) Græcis ἑρπετόν reptile est: cui rei certū Nicander testimoniū dicit. Scholia hic pro incendio accipi tradunt. Illud Vulcani reptile, periphrasis Aetnæ uel Typhonis est, pro eo quod est, Aetna, cuius æstus à Vulcano prouenit. o ¶ Syphones.) νεοῦνοι siphones sunt uel canales. In metaphora perseverat.

ANTISTROPHE, COLON XII.

^a Ut Aetnæ in nemorosis religatus est uerticibus ac solo, lectus uero durus totum inclinatum dorsum pungit. ^b Utinam tibi iam nunc, utinam placeat Iupiter, qui montem hunc, fertilis terræ frontem, administras, ubi ^c inclytus indigena, uicinam glorificauit urbem. Nam in Pythio cursu præco proclamauit eam ex uictoris Hieronis pronuncians

EPODOS, COLON XV.

Curribus.

a ¶ Ut Aetnæ.) οἶον, iuxta distinguendi rationem cum precedentibus coheret, ut miraculum auditus et prodigium uisus præcedens referatur ad statum Typhonis gigantis: quasi Typhon iste sit causa incendij, ac ueluti renitatur suggerenti flammæ Vulcano, unde inter luctandum tanti globi flammarum, in altum et in ipsum mare eijciuntur. Quæstio hic oritur, quo pacto montis cacumini alligatus sit Typhon, quum illi sit Aetna supraposita. quæ hunc in modum diluitur. Typhon dorso suo terram et solum Aetnæ substratum, cordi uero Aetnam impositam gerit. Porro Græcis τὸ φῶς ardere est: hinc ubicunq; montes ardentes, ut in Aegypto, in Phrygia et alibi sint, Græci illic Typhonē esse tumulo conditum sunt commenti. b ¶ Utinam.) ἄλκων est. Precatur Iouem ut beneuolus, quæ cum de Typhone dixerit, tum de laudibus Hieronis sit subiuncturus, suscipiat. Iouem ideo, quod in Aetna coleretur: perinde ac posthac Apollinem, seu Pythij certaminis præsidem. c ¶ Inclytus indigena.) κλέδος οἰκιστὴς, celebris habitator, Hieron est. Per uicinam urbem Catanen intelligit uel Aetnam.

^a Viris naui mare trañcientibus ubi primum per salum uehuntur, præcipua uoluptas est, ^b se cundos adspirare uentos. Decorū namq; est præ

stantiorem tandem reditū adipisci. Hymnus uero hic, in eiusmodi euentis, inclytam posthac duraturam coronis equisq; gloriā adfert, neq; non lætis conuiujs famigeratā. O Lycie Phœbe, qui Delo imperas, Parnassiq; fontem Castaliā amas, uelis quæso hæc quæ precor & uiris insignem regionem tua consummare uoluntate.

a ¶ Viris naui mare traicientibus.) Gnome est, qua hymnū hunc, uel enim comium suum sequundo uento confert, hanc ad rationem: Perinde atq; sequendus uentus nautis uel mercatoribus mare traicientibus est gratissimus, quippe quo feliciter ad alienas planè terras abeant, & iucunde reuertantur, & quo beati reddantur: sic meus hymnus Hieronem ubiq; tum uictoriæ, tum insignium equorum nomine prædicabit, ac in bonorum passim conuiujs beatum faciet, uti de eius uirtutibus sermones misceant. b ¶ Sequundos adspirare uentos.) πομπᾶν ἐλθεῖν ὄρον, sequundum uentū, cuius ope deduci possint, quoq; uelint citra calamitatem peruenire queant.

STROPHE III. COLON XII.

Ex dijs enim omnes humanarū uirtutum conatus, & sapientes & manibus fortes & eloquentia eximij sunt. Spero equidem sagittam, non æreis genis conspicuam, manu uertendo, extra scopum me proiecturum: quam si longius misero, aduersarijs me palmam prærepturū confido. Faxint superi ut nullo non tempore & felicitas & opes tuæ floreat, & obliuio tristibus rebus adhibeatur.

ANTISTROPHE, COLON XII.

Ac ad memoriam reuocet quales, quibus in prælijs pugnas toleranti animo sustinuerit, quando uoluntate & consilio deū, reperiebant honorem (qualem nemo Græcorum alius decerpit)

pīt) diuitiarum eximium ornamentum.

a ¶ (Ex dijs.) Gnome est, qua & Hieronē diuina ope uicisse, seq; iuxta diuino adflatu pangere carmina dicit: reddītq; ueluti rationem precationis suae, quare Ioui & Apollini, cū Hieron tum ciues chari esse, & hymni placere debeant. Virtus est ex Deo: uictoria est uirtutis opus: insigne poēma et encomiū idē tīdem uirtutis intellectus opus: Ergo uictoria Hieronis & carmina nō immeritō Deo grata sunt. Atq; hēc tali ratiocinatione comprehenduntur: Quicquid ex Dei benignitate proficiscitur, Deo gratum est: uictoria & bonarum literarum disciplinē ex Deo proficiscuntur: ergo Deo gratae sunt. Argumentum ab honesto ductum, nempe uictoriam rem diuinam esse, quae non nisi ex Deo, proficisci possit. Vel simpliciter ratio est precationis, quia ab Apolline petiuerit ut ipse perficiat & conferuet Siciliam, & Siculam Catanen Hieronis urbem. Vnde subiicit: Ex dijs enim &c. Hoc est, nisi uos ō Iupiter & Apollo, & Siculorum & aliorum mortalium fortunas & statum tueamini, actum est. Quid enim per se se homo possit integrum seruare sine uestra ope? b ¶ (Spero equidem.) αὐδρα ἐγὼ κἄνον. Spero, inquit, &c. Allegorice accipiendum est. hoc est, Spero me Hieronem laudando, uera & inclyta ducturum: tum telis meis, id est, poētica mea, aduersarios & Hieronis & meos uicturum. c ¶ (Non arcis genis.) μὴ χαλκῷ πάρενον. Quod non intelligat uera tela aerea uel ferrea, hic ostendit: uerum se tropice loqui, & oden hanc in Hieronis uictoris decus conscriptam intelligere. μὴ χαλκῷ πάρενον, non areas genas habentem, iaculi uel sagittae aeras uel areas cuspidēs intelligit. d ¶ (Aduersarios.) ἀντίπῳς. Per aduersarios intelligit hostes Hieronis, qui eius gloriā, uictoriā atq; potentiā inuideant: deinde poēta stros alios, qui sibi Pindaro clanculum detrederent. e ¶ (Prærepturum.) εἰς ἴσας, doricū participium à εἰς ἴσας, sic ut antehac χαλὰς pro χαλὰς. ἀμδύσαδ, est prætergredi, uincere. f ¶ (Faxint superi.) Optat ut felicitas & diuitiae Hieroni inconstuisse maneant, ut ita obliuiscatur malorum quae sit perpeffus. g ¶ (Quales, quibus in prelijs.) οἷας γὰρ πολέμοισι, Hieronis & Gelonis disidium, quo de regno contendebant, intelligit: de quo in 1. & 2. Olympiorum ode non nihil actum. h ¶ (Voluntate.) θεῶν παλάμεις, diuino consilio uel potentia. In Olympijs παλάμεις pro βῶλῃ accipi perspeximus. i ¶ (Honorem.) τιμάν. Per honorem Pindarus regnum saepe intelligere solet, ita hoc in loco. Atq; idipsum ex adnexa particula colligitur, dum inquit: οἷαν οὐ τις ἐλλάνωρ δῖος ἐπεί.

Nunc utiq; "Philoctetæ modum accedens pu

gnauit,^b etsi necessariò, amico ei, sit quispiam blanditus. Fama est ex Lemno quæsitum uenire, ulcere maceratum

EPODOS, COLON XV.

Diui nos heroës, Pæantis filium arcu ualentē, qui Priami urbem^d depopulatus est, finemq; imposuit defatigationi Danaorum, perinde ac fato destinatum erat. Hoc quidem pacto Deis gubernator Hieroni adsit, qui & futuro tempore cupita illi præbeat. O Musa persuade mihi, ut^e per solutionē quadrigis, lætitiāq; à uictoria patris minime alienam, prope filium Hieronis Dinomenem concinam. Age deinceps^f Aetnæ regi amabilem reperiamus hymnum.

a ¶ Philoctetæ modum accedens.) A fortitudine & cōsilio in rebus bellicis Hieronē laudat, confrens eum Lemnio Philoctetæ, quod ipsius instar beligeratus sit, ut postea subiicit. Innuit autem ægritudine fuisse æque grauium Hieronem, atq; Philocteten: etenim dum calculo laboraret, in lectica circumferebatur, aduersum ita hostes suos depugnans. b ¶ Etsi necessariò.) Potentes uel maleuolenti Hieroni blanditos esse, atq; eius timuisse potentiam, ait. Anaxilaum Rheginorum regem intelligi interpretes docet: qui cum Locros Epizephyrios perdere funditus bello uellet, Hieronis interminatione impeditus est, autore Epicharmo. c ¶ Fama est ex Lemno.) φᾶντι δὲ λαμνὸθεν. Philoctetæ, cui comparauit Hieronem, historiam refert. Consonat huic historie Bacchylides in Dithyrambis, inquit Scholia: quod Græci è Lemno insula Philocteten attulerint, quandoquidem sine Herculanis armis Ilium capi non posse ex Heleni uaticinio perceperant. Iam Philoctetes ab Hercule genus ducebat. d ¶ Depopulatus.) πῆγε. Paridem enim Alexandrū Priami filium occidit. e ¶ Hoc quidem pacto.) ὅτω. Precatur, ut quemadmodum Philoctetes conualuit, Hieron sanitatem etiam pristinam recipiat. Nam cum Apollinis oraculo lauiset Philoctetes indormissetq; Machaonem putrefactam ulceris carnem rescuisset, ac uulnere infuso uino, quā Aesculapius à Chirone acceperat, herbam imposuisse, atq; ita conualuisse Dionysius tradit. f ¶ O Musa.) μοῖσα. A filio uirtutibus & sapientia claro, Dinomene uidelicet,

videlicet, patrem laudat. g ¶ (Per solutionē quadrigis.) Age, inquit, Musa & Diomenem Hieronis filium concinamus, cuius laude quadrigæ, id est, uictoria patris ueluti persoluetur & æquabitur. quasi dicat: Ea uirtus in filio effulget, ut non inferior sit iudicanda patris uictorijs. h ¶ (Aetnæ regi.) αἰτνας βασιλεῖ. Aetnæ rex est Dinomenes hoc loco, ut è sequenti Strophe planum fiet.

STROPHE IIII. COLON XII.

“Cui urbem illam diuina cum libertate ad leges^b Hyllidæ libræ Hieron condidit. “At Pamphyli & Heraclidarum liberi^d sub Taygeti ripis morantes, permanere semper uolunt “in Dorici Aegimij institutis. “Tenuerunt Amyclas felices à Pindo uenientes, equorum præstantia insignium³ Tyndaridarum præclari uicini, quorum celebritas summe floruit.

a ¶ (Cui urbem.) τῷ pro ᾧ, consueto poetis more. Cui, subaudi Dinomeni. A legum Reipub. integritate patrem & filium prædicat. b ¶ (Hyllidæ libræ.) Ὑλλιδὸς σέθρας. Per Hyllidam libram Lycurgicas sanctiones intelligit: is enim undecimus ab Hercule fuisse memoratur ab Ephoro. Hyllidā autem uocat, id est Herculanā, ab Hyla dilectissimo Herculis comite. Adiectitia uox est Hyllis. Ὑλλιδος σέθρας, Hyllis libra, uel Hyllida libra: sicut πατρὶς γαῖα, pro πατρίδος uel πατρικῇ γαίᾳ. Lycurgicis ergo legibus urbem Catanen pater filio instaurauit, tradiditq;. Vel, Hyllidam librā, quod uero proprius, ab Hyllo præstantissimo Dorienſium principe & legislatore. Sic per Hyllidam libram, Doricas leges accipit. Hieron enim è Megarensibus, Gelois & Syracusijs Dorienſium colonis Aetnam urbem primum incolas tranſtulit. Sic pulchre quadrabit Hieronem, Aetnæis ceu Dorienſibus, Laconicas etiam leges præscripsisse. c ¶ (At Pamphyli & Heraclidarum.) Legum Aetnæarū præstantiam ab exemplo amplificat. Et Lacedæmonij, inquit, Doricis sanctionibus gaudent. Iam Lacedæmon & Athenæ clarissimæ Græciæ urbes & florentissimæ, de primatu inter seſe contendebant, ut est apud Isocratem in Panegyrico & Panathenæico. Eas uero leges, quibus amplissimæ respub. optime & sanctissime administrantur, oportet esse præclarissimas. Proinde huius Strophes status hoc enithymemate continetur: Aetnæorū leges sunt præstantissimæ, quia à Dorienſibus & Lacedæmonijs sunt deductæ. d ¶ (Sub Taygeti ri-

pis.) Taygetus mons Laconice: pars pro toto: cuius & Homerus meminit in catalogo nauium, ἡ γὰρ τῶν γε τοῦ περὶ μέγιστον. à Taygeta Eurotae matre dictus, ut Stephanus tradit. Effertur, ut idem autor est, per tria genera, τῶν γε τοῦ τῶν γε τοῦ τῶν γε τοῦ. e ¶ In Dorici Aegimij institutis.) Pamphylus, Dymas & Dorus filij sunt Aegimij: à quibus Pamphylis & Dymanis familiæ sunt Lacedæmoni. Liberi ergo Pamphili & Heraclidarum sunt nepotes & posterij Aegimij & Herculis, hoc est, Hyllidæ. Vel, Lacedæmonij uolunt à Pamphilo uel Aegimio & Hercule deduci, ut Scholia habent. Mihi uidetur Pindarus, ut iam subindicatum, legum Aetnæarū amplitudinem & excellentiam cōmendare, ut quæ à Dorienfibus sint Aetnam translatae. quasi dicat: Tanta est earum legum cōmoditas, ut uel hodie Lacedæmonij eas assidue suam patriam tueantur. Instituta igitur Dorici Aegimij, periphrasis est legum Doriensum, uel Hyllidis libræ. f ¶ Tenuerunt Amyclas.) Amyclæ ciuitas Laconice est: per Synecdochen Spartā uel ipsam Lacedæmonia intelligit. Summa est: Dorienfes iuxta Pindum Perrheboeæ habitātes, Lacedæmonia cum Heraclidis perueniūt. Vel, Dorienfes, qui antea Pindum, unam ex quatuor urbibus existentem, incoluerunt, uenerūt Dorida, quæ est inter Oeten & Parnasum, sex urbes complectentem, quarum nomina sunt, Erineum, Cytinum, Boeum, Lilæū, Carphæa, Dryope: ex hac deinde cum Heraclidis Lacedæmonia proficiſcūtur. quasi dicat: Et illi apud Spartiatas Doricas leges sectantur. Antiquitatem ita legum, quibus Aetnā exornauit, & hoc paradiſmate explicans. g ¶ Tyndaridarum.) Castor & Pollux Tyndaridæ sunt, hoc est, Tyndari regis filij. Castor ergo & Pollux Argos translati sunt, Lacedæmoni uicinum. Lacedæmonios igitur Castori & Polluci, hoc est Argo uicinos esse dicit.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“O Iupiter, semper hanc felicitatem ciuibus & regibus prope^b Amenam fluuiū præbe, uera hominum ratione dijudicandam. Præsta etiam uti tua ope^c princeps Hieron, filio suo Dinomeni imperās, populumq; honorās, unanimi eos concordia conglutinet. “Obsecro annue Saturni placido uultu, ut per singulas domos ‘Phœnix Tyr senorumq; turba sentiat naues contristantē uim, obseruans ante Cumas

EPODOS

Qualia Syracusiorū sub principe domiti, per-
pessi sint à uelocibus nauibus, qui & in mare om-
nem fætatem præcipitauit,

a (O Iupiter.) Deesis est. Precatur ut regibus & ciuibus Aetnaeis re-
tam & felicem administrationē Iupiter donet. b (Amenam.) ἀμὲν
παρ' ὕδαρ, pro ἀμὲν Doricōs. Fluius est proxime Aetnā Amenes. Est
autem periphrasis Aetnaeorum, Ciuibus & regibus prope Amenem: id est Act-
naeis.

c (Princeps Hieron.) ἄντηρ αὐγῆς, Hieron Siciliae rex.
Optat autem ut & regibus & subditis felicitatem tribuat Iupiter, tum ut filiū
suum iuniorem regem ita instituat, ut summa concordia cum populo & subditis
uitam uiuat.

d (Obsecro.) ὄχνη est. Optat enim ut Iouis beneficio
hostibus suis Hieron semper superior permaneat, utq; à Phœnicibus ac Tyrse-
nis timeatur.

e (Phœnix & Tyrsenorum turba.) Porro Tyrzeni &
Carchedonij Phœnicum coloni, aduersum Cumanos mouebant bellum, fundi-
tus eosdem euersuri cogitantes. Atenim Hieron Cumanis opem ferens eos serua-
uit, & ab hostili manu eripuit, Tyrsenorum & Carchedoniorum exercitibus
non modicam passis cladem. Atq; hanc cladem intelligit, dum inquit, ut sentiat
Phœnix & Tyrsenus, quanta à Syracusiorum principe sint perpessi.

f (Aetatem.) ἡλικίαν, id est, omnis generis milites, uel fortissimos
quosq; uirili etate & robore pollentes: per antonomasian.

^aGræciam è graui seruitute liberans. ^bProin-
de amplector à Salamine mercedem, Athenien-
siumq; suscipio amicitiam & beneficium. ^cLace-
dæmoni uero pugna prædico ante Cithærona,
^dubi Medi defatigati sunt curuis arcubus infi-
gnes. ^eAt prope irriguā Himeræ fluminis ripā,
Dinomenis liberis hymnū absoluam, quem iam
ante ^fpro uirtute, ^gdefessis hostibus receperunt.

a (Græciam è graui seruitute.) Liberauit & Siciliā & reliquos Græ-
cos, dum Tyrsenos & Carchedonios in mari submersit. Sunt qui putent hic Pin-
darum ad Ephori historiam respicere, quæ est huiusmodi: Quum Xerxes hostili
manu Græciam inuadere uellet, legatos ad Carchedonios misit, qui iuberent ut
in Siciliam nauigantes illi, Græcorum classes subuerterent, ac deinde in Pelo-

ponnesum uela sua dirigerent. Eodem tempore ab Atheniensibus ad Hieronem legati praestò fuerunt, esslagitantes, ut Græcis ferat suppetias. Quibus obsequēs Hieron & Gelon, ducentis nauibus instructis, duobus millibus equitū, deciesq; mille pediibus conscriptis, Carchedoniorum classem debellarunt, in Siciliam irruentem. Atq; hac ratione cum Siculos tum reliquos Græcos acerba & tristi seruitute liberauit.

b ¶ Proinde amplector à Salamine.) Ab Hieronis rebus gestis, in quibus Xerxis expeditionis meminit, simul ad ipsam Atheniensium & Spartanorum pugnam aduersum Persas per dilatationem digreditur: ubi summum uirium suarum in bello specimen præbuere Græci aduersum Barbaros, & maximam sunt laudem consecuti. Dicit ergo, amplector à Salamine mercedem, & Atheniensium suscipio beneficium: hoc est, Non omittā hic fortissima Græcorū aduersum Xerxis ferē innumerabiles copias facinora, qui ad

Merces. Salaminam insulam Atticæ Persarum manum debilitarunt. Mercedem autem metaphoricōs accipiendum opinor, pro re grata, si ad Græcos referatur. Ut enim debita merces res est grata, (de honestatis uero mercede loquimur, non de turpitudinis præmio. Corui enim & furcæ furibus nō sunt accepta præmia, nec rotalatronū) & iucunda: sic uictoria Græcorum, græcæ genti gratissima fuit. Attamē quia hæc translatio longe petita est, simpliciter accepta mercedis uox, ad Persas pulchre & apte referri potest. Tum sensus erit: Non præteribo hic apud Salamina mercedem, hoc est, cladem Persarum apud Salamina, in qua debitam sibi mercedem, quam qua siuerunt Persæ, inuenerunt: hoc est, crucem, perniciem, calamitatem, interitū, quodq; omnes turpissime uincerentur. Extat historia apud Herodotum, Iustinum in 2. & Paulum Orosium.

c ¶ Lacedæmoni uero pugna prædico.) Nec hic omittam celeberrimū illud prælium quo Spartani circa Cithærona Medorum uim deleuerunt. Est autem Cithæron mons & saltus nō longe à Plateis. Plinius in 4. & Pomponius Mela in 2. Thebis adijciunt Cithærona nemus. Thucydides in 2. testimonium dicit, illic à Lacedæmonijs Medos esse fusos, dum hunc ad modū Archidamus rex ait: Dij quicunq; terram Plateensem tenetis, heroēs, conscij este, iureiurando prius ab istis uiolato, non incipere à nobis iniuriam: quod in hanc terram uenimus, in qua patres nostri, uotis apud uos nuncupatis, Medos superauerunt, quamq; uos propitij adiutricem Græcis in prælio præstitistis, &c. Cithæronis & ibidem nō ita multis interiectis Thucydides meminit: Deinde, inquit, aggerem ante urbem iaciunt, sperantes propediem se expugnatos, tanta manu in opere occupatæ. Itaq; casam è Cithærone materiam utriusq; muris opposcentes, supra urbis ædificia extruunt. Proinde & hæc ad laudem Lacedæmoniorum pertinent, quod Medos & Persas in grauissima illa Xerxica expeditione in agro Plateensium prope

prope Cithærona fuderint. d ¶ Vbi Mædi defatigati sunt.) τῶν μὲν
δοι καὶ μὲν. τῶν προpositiuius articulus est, pro postpositiui ἡ. Enallage
numeri est: à singulari ad pluralem transilit. Lacedæmoni pugnam, inquit,
repeto, ante Cithæronem: in quibus, pro in qua, subaudiendum pugna.

e ¶ At prope irriguam.) Redit à digressione ad institutum, Hieronem
cum Atheniensibus & Spartanis conferens. Perinde atq; Athenienses & Spar
tani cum Plateensibus Græciam à Barbarorum iniuria liberarunt, sic Hieron
non minimum etiam auxilij & beneficij in eadem re Græcis præstitit. Vel, si ad
Carchedonios Hieronis res gestas referamus, hic erit sensus: Præstantissimæ
Græcorum urbes, Athenæ, Sparta, & aliæ, triumphis ac trophæis de Barbaris
acceptis conspicuæ sunt. Himera uero Siciliæ fluuius uirtute cum Hieronis, tum
liberorum eius, clarus est, quæ Carchedonios fudit. f ¶ Pro uirtute.)

ἀμφ' ἀρετῆς, pro uirtute sua bellica. g ¶ Defessis.) καμόντων, pro
ἀναγεγόντων, id est, occisis. Est autem prope ripam Himææ, periphrasis,
pro ipsa Sicilia.

STROPHE V. COLON XII.

„ Si opportune cecineris multorum summis re
„ bus gestis & uirtutibus breuiter ^b cōplicatis, mi
„ nor hominum reprehensio sequitur. ^c Continua
„ enim prolixitas celeres auditorū mentes obtun
„ dit. ^d Fama uero, ciuium clam animum, propter
„ alienas uirtutes impense degrauiat. Attamen ^e me
„ lior est miseratione inuidia. ^f Ne honesta præ
„ tereas ô Hieron, sed iusto gubernacula exerci
„ tum, ac super nō fallaci incude ^g linguam fabrica.

a ¶ Si opportune.) κατὰ χρόνον, pro κατὰ καὶ χρόνον. Seipsum ad breui
loquentiam reuocat, quum sentiat se plus solito immorari hymno & Hieronis
laudibus, gnome tali: Si quis multa egregia facinora succinctim complectatur,
ille minori tædio auditur, minusq; reprehensionis incurrit. b ¶ Compli
catis.) συνανέσας pro συμπλέξας, ἢ συμπλέξας. Metaphora est,
à retibus sumpta, quorum multe, longæq; extremitates, si res ita ferat, in unum
colliguntur. c ¶ Continua enim prolixitas.) Ratio breuiloquentiæ.
αἰώνιος, id est, αἰώνιος. ἀπάσις, accusatiuius cōtractus pro ἀπάσις,
mcines, cogitationes. d ¶ Fama uero.) ἀσώπιδ' ἀνθρώπων. Alia ratio

quur uelit esse breuior in Hieronis encomio. Solent enim mortales inuidere uirtuti, eiusque preconio. Quare ne te nimium ciuium tuorum inuidientiae exponam, nolo porro esse prolixior. Atque hanc statim corrigit sententiam alia gnome.

e ¶ Melior est miseratione.) Hoc est, tametsi aliquis propter uirtutem suam ignauorum odio exponatur: malo tamen inuidiam propter uirtutem, quam miserationem sine uirtute. At praestat, inquit, inuidia miseratione: id est, felicius et beatius est, aliquem inuidorum dentibus uirtutis nomine obijci, quam propter calamitatem et miseriam, luctum, planctum, et infortunii non pauca genera, miserationem aliorum extorquere, ut sui ob calamitatem et inopiam plane commiserentur, ac dicant: O infortunatum hominem, o maximis cruciatibus et mororibus pressum, heu fortunam istius acerbam. f ¶ Ne honesta praetereas.)

Præcedenti ἐπὶ πρὸς τὸν δῆμον fretus Hieronem protenus hortatur, ne ob ciuium inuidiam honesti studium negligat, quin potius eo magis hoc ipsum et uirtutem colat atque exerceat. Quid est, inquit, quod inuideant? quum melior sit inuidia quam misratio: hoc est, satius est ut tibi propter uirtutem inuideant mortales, quam ut propter ignauiam et calamitatem te prementem, tui misereantur. Primum ad honestum, dein ad iustitiam reuocat, inquit: δικαίῳ πηλοῦ λίῳ σπᾶν νῶμα, iusto clauo exercitum uerte. πηλοῦ λίου et σπᾶν, idem significant Homero, nimirum prolixiorum naucleri remum uel temonem in puppi et prora, quo nauis dirigitur. Ergo tantum allegorice uult, iusto clauo, id est, iustis legibus, iusto iudicio bellicosum tuum populum, (solet enim per exercitum libenter bellicosos ciues intelligere Pindarus) gubernare. Postremo ad ueritatem. g ¶ Linguam super incude.) Linguam, inquit, super non mentienti incude fabrica. Allegoria est: hoc est, lingua tua nullum in palato et faucibus uerbum formet uel sonet, quod fictum, quod ficatum, quod mendax iudicari queat. Hæc, iuxta opinionem Interpretis, adijcit, quasi aliquid promiserit Hieron Pindaro, auream nempe citharam, ut uestibulo huius ode auditum.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“Nam si quid inhonesti à te dictum fuerit, circumfertur undique. Multorum rex es. Multi utrisque testes supersunt. Quod si in pulchra uiuendi ratione perseverans, iucundam audire semper praconiorum famam aues, ne admodum sumptibus seu liberalitate defatigeris. At quemadmodum optimus gubernator uentosum uelum expandit

ac

ac uela permittit eis: sic tu elegantibus lucris ne
deludare ô Hieron.^s Quod mortem gloriæ præ
conium sequitur,

EPODOS, COLON XV.

Ceu defunctorum hominum uitam nunciat,
oratoribus & poëtis. ^b Haud interit Croesi ami
corum studiosa uirtus: sæuum uero ustorem ani
mum Phalaridis in æreo tauro inuisa undiq; fa
ma detinet, neq; ipsum per ædes passim, in iuue
num coetu, ad iucundam conuersationem, citha
ræ suscipiunt. Virtute itaq; eminere, primū est
præmium: boni & præclari nominis secunda est
felicitas. Qui uero utrunq; adeptus fuerit, sum
mam is coronam suscepit.

a ¶ Nam si quid.) ἀλλ' οὐκ ἐστὶν, quare debeat & ueritati & honestati uel
uirtuti studere. b ¶ Dictum fuerit.) ἡ δὲ ἀπορία, id est, profectum
fuerit. Regum & optimatum delicta longe lateq; diuulgari: quare cauendum
ipsis ne peccatis deprehendantur obnoxij. Hoc ipsum & Iuuenalis satyra octa
ua admonuit, dum hac ratione canit:

Omne animi uitium tanto conspectius in se

Crimen habet, quanto qui peccat maior habetur.

Hinc uidendum eis, ut parcius etiam peccent. Quantumuis enim leuiter desi
gnet aliquid Hieron, futurū ut totam Graciam pererret isthuc facinus. Et quia
rex pluribus cognitus est, quā priuatus: & uirtutes & uitia regum pluribus
etiam innotescunt, quā priuatorū ciuium. c ¶ Multorū rex.) Aliud

argumentum, quo ad ueritatem eum hortatur, aq; fraude & fūco dehortatur:
à statu regio sumptum. d ¶ Multi testes utrisq; sunt.) Vtrisq; uero

& uano uerbo, ueritati & mendacio. e ¶ Quod si in pulchra uiuendi ra
tione.) ἀρετὴ non iram, sed πόρον, id est, mores & uite rationem hic ualet:

qua significatione in Olympijs etiam usus est. Hortatur aut, ut si cupiat orato
rum poëtarum uel ornari præconijs, ut sua etiam munuscula præbeat: hoc est,

ne sui obliuiscatur Pindari. f ¶ Quemadmodum gubernator.) Com

paratio est, qua ad munificentiam poëtis exhibendā Hieronem inuitat. Meta
phorice per uelum, aurum seu munera: per uentum, præconia & eruditorū en

comia & monumenta sunt accipienda. quasi dicat: Expande uela mi Hieron, tum uenti insuflabunt. Sis tu Fauonius, tum canent cycni. Sis tu studiorum Meæcenæ, tum glorificabunt te studiorum etiam alumni. g. ¶ Quod mortem gloria præconium sequitur.) ὁ πρὸς δόμῳ ποτὶ αὐχὺν αἰδῶς οἶον ἀποχρύψω αὐδῶν. &c. Horatius ode 8. quarti Carminum, hanc sententiam ad Martium Censorinum expressit: quem locum, quia pulcherrimus est, non cum et labor subijcere:

Gaudes carminibus, carmina possumus
 Donare, & precium dicere muneri.
 Non incisa notis marmora publicis,
 Per quæ spiritus & uita redit bonis
 Post mortem ducibus: non celeres fugæ,
 Reiectæq; retrorsum Hannibalis minæ:
 Non incendia Carthaginis impiæ,
 Eius qui domita nomen ab Africa
 Lucratus redijt, clarius indicant
 Laudes, quàm Calabræ Pierides, neq;
 Si chartæ sileant, quod bene feceris
 Mercedem tuleris. Quid foret illæ,
 Mauortisq; puer, si taciturnitas
 Obstaret meritis inuida Romuli?
 Ereptum Stygijs fluctibus Acacum
 Virtus & fauor & linguæ potentium
 Vatum diuitibus consecrat insulis.
 Dignum laude uirum Musa uetat mori,
 Cœlo Musa beat. Sic Iouis interest
 Optatis epulis impiger Hercules.
 Clarum Tyndaridæ sydus ab infimis
 Quassas eripiunt æquoribus rates.
 Ornatus uiridi tempora pampino
 Liber uota bonos ducit ad exitus.

Summa huius Pindaricæ sententiæ est: Hic fructus literarum est, ut liberales & uirtutibus claros heroes ita prædicent, ut post mortem apud nepotes semper atque ad cœli posteritatem duret. Ea enim oratorum & poetarum uis est, ut hoc possint. h. ¶ Haud interit Cræsi.) Exemplo & antithesi quod de literis & literatis dixit, cõfirmat. Cræsus laudatur, Phalaris reticetur, & nihil meretur celebritatis. De Cræso Lydorum rege Herodotus, & Iustinus in primo.

Cræsi

Creſſi diuitias in prouerbum abiſſe conſtat. Phalarin ob æreum bouem, quo fontes puniuit, ſubmiſſo igni, ut illic inſtar boum, dum torrerentur flammis, clamarent, crudeliſimum fuiſſe demonſtrat. Lucianus in Phalari primo & 2. de clamarorio more per ethopœiã, excuſat apud ſacerdotes Delphicos Phalarin. Atqui faber, ut Lucianus narrat, ærarius Perilaus æreum taurum fabricarat, eumq; (ceu tyranni ſeuitiæ gratificaturus) Phalaridi tradidit, cuius rei gratia, ut reos ſuppoſito igni tauro incluſos cremaret. Cuius fabri crudelitate permotus tyrannus, primo eum tauro ſuo, quem alijs elaborauerat, intruſit & exuſit. Quæ ſi uera eſſent, fruſtra tyrannidis accuſaretur Phalaris. i Virtute itaq; eminere.) ἐπιφώνημα & epilocus eſt. Claudit: Virtute ergo eminere, & bona fama, ſummum bonum eſt.

EIDEM HIERONI CVRRV.

ODE II.

STROPHE I. COLON XV.



^aMagnis conſtitutæ urbibus Syracuſæ, ^bbello potentis Martis delubrū, uirorum, equorumq; ^cferro gaudentium felices nutrices: ^duobis à præclaris Thebis hoc epinicij adferens uenio, ^equadrigæ teram concutientis denunciationem, per quam Hieron uictoriam obtinens procul fulgentibus coronis ^fOrtygiam religauit, ^gſedem fluuiæ Dianæ: ^hcitra cuius opẽ illas habenis uarias non domuit admirandis manibus ſuis equas.

ENARRATIO.

Variant, inquit Interpres, de inſcriptione huius ode pleriq; Hieronis quidẽ Argumẽta in gratiam epigrapha teſtatur hunc hymnũ ſcriptum eſſe: ſed cuius agonis uel tum. certaminis cauſa cõpoſitus ſit, Timæus, Callimachus, Apollonius, Ammonius, Dionyſius Phaſelites arbigunt. Fieri, mea quidem ſententia, poteſt, ut eandem Pythiacam uictoriam intelligat, quam priori ode prædicauit. Nec enim fruſtra Pythiacis encomijs inſertus eſt. Quid ſi ab Hierone munus acceperit, tametſi hoc nuſquam hic explicet, ideoq; in gratiarum actionem hanc oden tranſmiſerit? Continet hic hymnus duos potiſſimum ſtatus. Primus laudatorius eſt, quo

Hieronem à uictoria curru obtenta laudat. Alter est paræneticus: commune facit enim Hieronem, ne adulatoribus aurem accommodet. Ante parænesin illam ad gratitudinis suasionem digreditur, Locros Epizephyrios & quicumq; beneficium acceperant ab Hierone, gratos esse debere benefactori subindicans. Atq; in eo eucharistias loco bonam hymni partem absoluit. a ¶ O magnis cōstitutæ urbibus Syracusæ.) Urbibus magnas ideo Syracusas appellat, quia Archias Corinthius quatuor ciuitates destruens in unam redegit urbem: quarum nomina fuere, Achradine, Neapolis, Epipolæ & Tyche. Syracusæ autem maxima Siciliæ ciuitas est, ab Archia Corinthio condita, Stephano autore. Quia uero Siciliæ rex est Hieron, ideo à Syracusis hic clarissima eius insula urbe ordiatur. b ¶ Bello potentis Martis.) Βαθυπολέμους ἄρης. Laus Syracusarū à potentia. Βαθύ in compositione multum significat ferè, ut in Βαθύζων & Βαθύκλπος uisum est: sic hoc loci Βαθυπόλεμος ἄρης, Mars in bello multus, hoc est, potens & uehemens. c ¶ Ferro gaudens.) σιδεοχαρμῶν, pro σιδυροχαρμῶν, à σιδυρ & ferrum, & χαρμῶν letor, uel χαρμῶν pugna: quod ferro, hoc est, armis ferreis pugnet. d ¶ Vobis à præclaris.) Vobis, id est, in uestri gratiā. A præclaris Thebis. Splendidas Thebas uocat propter Bacchum, Herculem, seq; ipsum, quod omnes illi sint Thebis orundi. Sua igitur uel chori persona Syracusas, per prosopopœiā cōuenit. Venio ad uos ego Pindarus ô Syracusæ, à Thebis hoc melos mecum adferens: per sese enim nō adiit Hieronem, sed per chorū transiit: ut Scholia. e ¶ Quadrigæ terram.) Appositio est. Hoc meum melos est denunciatio & indicatio & prædicatio uictoriæ, quam curru Hieron consecutus est. f ¶ Ortygiam reliquit.) Cherronesum prope Siciliam intelligit: hæc enim quum antea per sese insula esset, Syracusis tandem coniuncta est. g ¶ Sedem fluuiialis Dianæ.) Appositio est: in qua Ortygia fluuialis Diana sedem habet. Dianā fluuialem ab Alpheo flumine uocat: ferunt enim amore percitum Alpheum, Dianam adusq; Ortygiam persecutū: unde illic Alpheioæ Dianæ templum est constructum. Vel: iuxta Arethusam Syracusarū fontem ex Alpheo scaturientem, Dianæ simulacrum est, hinc ἀλφειῶν ἄρτεμις appellatur. h ¶ Citra cuius opem.) Dianæ & Mercurij ope uictoria potitum Hieronē adfirmat: pium & felicem uere ostendens, quippe cui dii opitulentur, cui dii uictoriam impertiant. Dianā aut equestrem etiam esse Homer. admonet, dum eam χρυσώϊον, hoc est, aureis habenis conspicuam nominat.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Virgo enim^a telis gaudens Diana, ^b certamina^c
numq;

numq; præses Mercurius radiantem ornatū imponit, quando ad bigam & ad currus loro obtemperantes, equinum submiserit robur, tridente sæuum, lateq; potentem deū uocans. Alij quidem poëtæ alijs regibus dulcem hymnum, uirtutis munus perficiunt. Sic frequentia Cypriorum encomia circa suum Cinyram iactantur, quem auricomus impense dilexit Appollo,

EPODOS, COLON XIII.

Sacerdotem Veneris familiarem.

a ¶ Telis gaudens.) Diana, ut uenationis dea à poëtis ἰοχέαιρα, hoc est, sagittis gaudens, dicitur. ἔχουσα δὲ αὐχέν, aureas habenas habens: quod et telis, dum feras insectatur, et equis utatur.

b ¶ Certaminis præses.) γυναικῶν ἰοῦ Mercurium appellat, certaminis ueluti præsidem: non quod solus Mercurius ludis præsit, ceterum quia et hic deus nedum eloquentiæ et ciuitatis præsit, uerum etiam lucro. Quū igitur uictoria hic lucrum sit, recte uictoria à Mercurio uenisse dicitur: nec immeritò γυναικῶν, certaminis uel ludi præses appellatur, quantum ad lucrum, et ad uictoriam attinet.

c ¶ Radiantē ornatum.) αἰγλάωντα ὄσμον, id est, uictoriā: per hanc splendidus ornatus uictori obtingit.

d ¶ Equinum robur.) Periphrasis est, ἱπποῦ δυνάμει, pro fortibus equis. ὧν ἄρματα, pro εἰς ἄρματα πεποιχέμενα, frenis obtemperantes. Quomodo currus obtemperant frenis: per metonymiam accipiendum est: currus enim equis, qui freno et habenis cohibentur, morem gerit, quoq; trahitur et uehitur, uel inuitum sequi necessum est.

e ¶ Vocans late potentem deum.) καλέων δυνάστην. Hieron tantum equestrē deum Neptunum uocat, equis nempe uictoriā assequi desiderans. Equestrē autem Neptunum esse, in Olympijs antehac indicatum: et apud Virgilium 1. Georg. liquet, dum poëta Neptunū hac ratione implorat:

- Tuq; o cui prima frementem

Fudit equum magno tellus percussa tridenti.

f ¶ Alij quidem poëtæ.) Hieroni affectum et amorem et beniuolentiā suam ipse poëta cōmendat, quasi dicat: Celebrent alij poëtæ quoscunq; uoluerint, per me illis liberum erit. Ego uero mi Hieron, te unum essetram, tuas uirtutes predicabo: quandoquidem tua hoc uirtus mereatur: nec ullo, qui unquam à

poëtis prædicati sint, inferior sis. Vel: ut alij poëtae alios reges & principes suis carminibus extollunt, sic ego te meis hymnis ueho ô inclyte Hieron. Talis enim αὐτὰ πόδοις adijcienda est, quum desit. g ¶ Cinyram.) Exemplo Cinyrae, quod de poëtis dixit cōfirmat. Cinyras, inquit, argumento esse potest, quem Cyprij poëtae suis encomijs illustrem reddiderunt. Fuit aut Cinyras Cypriorum rex Apollinis & Paphi filius, uel, ut alij, Eurymedontis & Paphiae Nymphæ, sacerdos Veneris, adeo diues, ut prouerbio locum dederit, Cinyræ opes. Meminit huius hic Cinyræ, & posthac in Nemeis de eo plura sunt adnotata. Recordatur hunc etiam Homerus:

τὸν ποτὶ οἱ κινύρης δῶκε ξυωήιον εἶν.

20 ^a Cogit autem gratia beneficiumq; amicorum,
20 illum cui amicitia exhibita est, ut pro benefactis
20 quadantenus respondeat. Te ô Dinomenis fili,
^b Zephyria Locrensis uirgo in sua urbe celebrat,
quod tua uirtute ab hostili manu præter spẽ erepta, iam in tuto agat. Porro deorũ iussibus ^d Ixi-
onem hæc aiunt mortalibus dicere, qui petrosæ
alligatus rotæ circũuoluitur: Benefactorẽ præ-
claris uicissitudinibus, ab ijs qui beneficium acce-
perint, soluendum esse.

Hactenus laudatoriũ statum, quo Hieronẽ à uictoria, quam curru & equis adeptus est, prædicauit. Iam ad cōmunem locum Gratiitudinis sese confert, pulchre ab Ixionis exemplo gratitudinem suadens. Insigni autem gnome primum ad hoc utitur. a ¶ Cogit autem gratia &c.) Quæ prouerbio χέρε πόινος, hoc est, ἀμειψικὴν, uicem rependens pro amicorum beneficijs, uel amicorũ beneficia ὁ πιζομένη, id est, ὁ σέπον ἐπαυλασθῆσαι, ponẽ sequens. Beneficiũ enim præcedit, compensatio sequitur. qua tum se gratũ esse Hieroni, tum uero Locros Epizephyrios præcipue debere, quos ab Anaxilai manu eripuit, ut præcedenti ode patefactum. b ¶ Zephyria Locrensis.) Per Zephyriam Locrensem uirginem, ipsos Locros Epizephyrios intelligit: uirginem urbem ceu nymphã dicit. c ¶ Deorum iussibus.) θεῶν δ' ἐφεταγῆς. A contrario exemplo gratitudinem suadet. Ixion propter ingratiitudinẽ, æternis cruciatibus addictus, suo malo edoctus, cunctos ad gratitudinẽ hortatur.

Ixionem. γ

d C Ixionem.) Ixion Phlegyæ filius, quum apud Iouem ageret, Iunonem deperiit: quare intellecta, Iupiter nubem in specie Iunonis ei opposuit: quæ cum Ixionem habens, in terram ac deinceps ad inferos est protrusus, quod gloriaretur se Iunoni in delicijs fuisse. Rotæ itaq; apud Plutonem alligatus est uiperis cincte, ut Ouidius 4. etiam Metamorphoseos testatur:

Voluitur Ixion & se sequiturq; fugitq;

Quin & Pindarus fabulam hanc ipse ordine subiungit.

STROPHE II. COLON XV.

^aId enim aperte didicit, dum apud ^bmites Saturnios dulcem uitam transigens, diuturnā non sustinuit felicitatem: quando insana cupiditate Iunonem deperiit, quam Iouis iucundi thori sortiti sunt. ^cAt ipsum iniuria ad noxā insignem compulit: mox se digna passus, difficilimum laborem obtinuit. ^dDuo enim operosi eius errores sunt. Alter quidem, quod primus, nō sine fraude, suorum cōtribuliū sanguinē hominib; admiscuerit:

ANTISTROPHE, COLON XV.

Quodq; olim Iouis uxori in altis & fabrefactis thalamis insidiatus sit.

a C Id enim aperte.) A fabula Ixionis amplificat. b C Mites Saturnios.) Ὀυμνέσι παρὰ κρονίδæς. Enallage numeri est, Saturnios pro Saturnio. Est enim unicus duntaxat Iupiter: plurali pro singulari usus, sibi peculiari more. c C At ipsum iniuria ad noxam insignem compulit.)

ἀλλὰ νῦν ὕβρις ἐς αὐτὸν ὑπεράφανον ὤρεσε. Premium iniuriæ quod fuerit, exponit. Est autem Aeolicum αὐάτλω, pro ἄτλω. Solent enim ipsi inter duas uocales u interponere, ut ubi cōmunis lingua αὐε dicat, ipsi αὐῆρ faciant: ex αὐς ipsi αὐῶς. Sic pro ἄτῃ dicūt αὐάτῃ. Est enim ἄτῃ per contractionē ab ἄάτῃ, ab ἄάομαι, id est, lædo. Hinc apud Homer. Illad. 9.

πρὸς δὲ διὸς θυγάτηρ ἄτῃ, ἢ πάντας ἄάτῃ.

d C Duo enim operosi errores.) Duo, inquit, grandia peccata sunt Ixionis, ob quæ cōmeruit pœnam istam apud inferos. Alterum, quod inter hominæ primū se cōtribulis sui cæde contaminarit, siue quod primus contribulens

suam occiderit. Alterum delictum est, quod Iouis uxori insidias tetenderit.

Pirate. e ¶ Insidiatus sit:) πρῶτον insidiari est. Hinc marini prædones πρῶτον appellantur, hoc est, insidiatores. Proprie tamen in itinere uel terra insidias meditantes pirate sunt: unde et apud Euripidem et Sophoclem tragicos ὁ ἄρσος dicuntur.

ad omne » re medium. Thorī autem b indecentes ad summā
et ueluti » eum coniecerunt ignauiam: nam accedentem ne-
nā collectā » bula illexit, secumq; cōcumbere fecit. Rem itaq;
uanam secutus est iners homo. Forma sanē coele-
sti præstantissimæ Saturni filiæ similis erat: quā
fraudem Iouis illi struxerunt manus, c pulchram
noxiam. d Quatuor dein radiorū uinculum fecit

EPODOS, COLON XIII.

Eius perniciem.

a ¶ Decet in quauis re.) Gnome est, qua et alios et Ixionem mediocri-
tatis et modestiæ summæ uirtutum cōmonēfacit. Honeste et cum uirtute con-
uersari debebas dijs et Iunoni Ixion, tu æq; sorti contentus acquiescere, nō alie-
no insidiari thoro, quæ maxima tua est impudentia. b ¶ Indecentes.)
Indecentes thori, id est, ab honesto auersi et alienati, adulteri. c ¶ Pul-
chram noxiam.) Appositio est, καὶ λὸν πῆμα. Quod rem uanam, id est,
nebulam, Iunonis specie adamaret Ixion, Iouis hoc consilio factum, ut ei pul-
chra noxia hinc esset. Pulchram dicit, propter speciosissimā nebulae formam.
Noxiam ideo, quod licet tum non intelligeret, propterea sit rotæ apud infros
alligatus. d ¶ τετρακνημον.) Rotam quatuor radios habere dicit, ut
duo manibus, reliqui pedibus tribuantur.

a Qui & in uincula, è quibus effugere non da-
retur, per membra sua prolapsus, b uulgatam fa-
mam percepit. Atqui c sola nubes, solam arro-
gantem prolem ei d sine gratijs peperit, e nec inter
deos nec homines munus ferentem: cui nutrix
Centauro nomē indidit. Is & equis Theſſalis ad
Pelj f conualles mixtus, g admirandū progeniit
e exercitum,

exercitū, utriq; parenti non ab similem: ^b inferiori enim parte matrē, superiore uero patrē referebat

a ¶ Qui ¶ uincula.) ἀφύκτοις γοπέδαις, inuitabilibus, à quibus corpus et membra sua liberare nequeat. ab α σερπικῶ μοεῖς, et φάγω. γοπέδαι, παρὰ τὰ γῆα καὶ τὴν πῆδαν. Periphrasis est rotarum. Intelligit enim quatuor rotarum radios, quibus et manus et pedes alligatus uoluitur. b ¶ Vulgatam. πολύνισον, uulgatam, multis cōmunem, et ad quosuis pertinentem. Videlicet benefactoribus referendam esse gratiam. c ¶ Sola.) Nulla enim unquam nubes aliquem peperit. μόνον, solum et unicum, ante quem et post quem nullum alium protulerit.

d ¶ Sine gratijs.) αὐδὲ χερσίων, id est, acharin, immanis, agrestem, deformem, crudelem prolem. e ¶ Nec inier deos.) Hoc est, neq; diuinæ, neq; humane omnino naturæ participē. f ¶ Conuallēs.) σφυγός planta pedis est: metaphorice pro imo, et conuallibus accipit.

g ¶ Admirandum exercitum.) Enallagen numeri uel synthesin hic non secutus sum. Græce est, progeniti sunt utrisq; admirandus exercitus. Perinde ac latinus poeta dicit:

Pars in gramincis exercent membra palaestris. Et Homerus:

ἡ πλὴθος ἐπὶ νῆας ἀπὲρ στρατὸς ἀπγνέοντο.

Thessalie mons est, uel Magnesiæ in Thessalia sita, Pelium. h ¶ Inferi- Pelium.
ori parte matrem.) τὰ ματρός. In Magnesiæ Thessaliæ prouincia Centaurus cum Thessalis equis rem habens, Centaurorū multitudinem (quam suo more στρατὸν uocat, martium eius robur uel ea uoce adumbrans) progenuit: inferiori parte matri equæ similes, superiori Centauro. De Centauris Plin. lib. 7. cap. 56. hæc tradit: Pugnare ex equo Thessalorum inuentum est, qui Centauri appellati sunt, habitantes secundum Pelium montem. Hinc nata est fabula, quod bifformes dicantur. Apud Isocratem διφύεις, inferiori parte equi, superiori homines. Dicuntur aut̃ κνήταυροι, id est, stimulatores, à κνέτω, id est, stimulo. qui et alio nomine apud Lucianū ἱπποκνήταυροι appellantur, id est, equorum stimulatores. Per Hippocentavros equites prædæ et spolijs inientos, πεδερτῆς καὶ ὀδιστῆς, quos Germani Schnaphanos uocant, Lucianus intelligit: harpyias nimirum equestres, rapina et præda et latrocinij non ignobiles.

STROPHE III. COLON XV.

“Deus omnia ^b pro sua uoluntate perficit. Deus

Z 3

us inquam qui & alutam Aquilam assumpsit, &
 marinū Delphina permutat, superborumq; mor
 talium quendam inflexit, cæteris immarcescibilē
 gloriam impertijt. Me uero defugere operæpre
 cium est imbellem maledicentiæ morsum. Vidi
 quidem famolim in egestate constitutum uitupe
 ronem Archilochū infensis conuicijs impingua
 tum. Diuitiæ autem ubi sapientiæ sorti coniun
 ctæ fuerint, præstantissimæ sunt.

a (Deus omnia.) Diuinæ potentie præconio, Ixionis factum amplifi
 cat. quasi dicat: Non mirum, si in eam coniecit poenam Ixionem Iupiter: omnia
 enim potest: eaq; eius natura est, ut malos puniat & bonos conferuet.

b (Pro suo nutu.) ἑλπίδας pro uoluntate & decretis accipit. ἐπι
 ἑλπίδας, pro uoluntate. c (Alutam aquilam.) Aquila in aëre uera
 santium præstantissima, in marinis Delphin est uelocissimus, in terris homo cun
 ctorum animantium nobilissimum est. Qua creaturarum triade, Deum coele
 stium, terrestrium, marinorumq; omnium dominari ostendit: nec usquam quic
 quam esse, quod diuinæ maiestatis potentiam effugere possit. d (Mors
 um.) φθγδν δάκνς. Correctio est sui ipsius, quod nolit ipse aliquo con
 uicio Ixionem sugillare, tametsi Archilochō cōuicia bene cesserint. Aureum sa
 nè Pindari iudicium, quo conuicia detestatur. Quid enim, Deum immortalem,
 alienius à literis, remotius à Musis, magis à pietate sepositum, atq; conuicia, atq;
 scommata, & igniui & imbelles morsus? Impotentium muliercularū, qui suis sem
 per affectibus rapiuntur, conuicia sunt: non uirorū. Laides Corinthiæ & Philo
 nide huiusmodi teterrimo sunt uitio obnoxij. Vtinam qui & pij & eruditi ha
 beri uolunt, hodie sibi ab hisce temperarent. Vtinam Pindaricam hanc mansue
 tudinem animis nostris uolutaremus, si CHRISTI seruatoris nostri clemen
 tia, suauitas & mitissima cōsuetudo nos nō permoueret. Atq; hanc animi intem
 perantiam & infrenatam lasciuiam Quintilianus, non minimū uitiorum esse
 censet: cuius probitas uel Iuuenale teste innotuit, dū inquit: Expectas ut Quin
 tilianus ametur? boni uiri paradigma Quintilianum faciens. Et quia insignis
 & uerè cedro digna eius est sententia, subiiciam. Quanquā autem illic de rhe
 tore agat, licebit eam tamen eius de altercatione sententiā omnibus planè pie
 tatis & literarum amatoribus perspectissimam esse. Bonas altercator, inquit,
 uitio iracundiæ caret: nullus enim rationi magis obstat affectus, & fert extra
 causam,

causam, & plerunq; deformia cōiicia facere, ac mereri cogit: & ipsos nonnunquam iudices incitat melior moderatio, ac nonnunquā etiam patientia. Et patet interiectis: Nam est res animi iacentis, & mollis supra modū frontis, fallitq; plerunq; quod probitas uocatur, quæ est imbecillitas. Pulchre igitur & eleganter & pie Pindarus noster conuicia & Archilochi & qualiacunq; execratur. De Archilochi autem uetere Lyrico 9. Olympiorum ode nonnihil auditū est.

d. ¶ Diuitiæ autem ubi sapientiæ coniunctæ fuerint.) Quæ sint ueræ diuitiæ, alia haud inuenusta gnomo exprimit. Nempe genuinas & germanas diuitias esse, nō quæ cōiicijs cōsistentur, sed quæ uirtutibus & sapientia splendeāt.

ANTISTROPHE, COLON XV.

“Tu uero nūc utrunq; clare potes libera mente exhibere domine, multorū quidem sublimiū uicorū atq; exercitus gubernator. Quod si quisquam diuitijs & honore per totam Græciam alium ex ijs qui antè progeniti sunt, præstantiorem dicit, laxa uanaq; mente solus secum pugnat. At uero^b floridam ascendam classē uirtutem laudaturus. Iuuentutem quidem fortitudo & audacia in duris bellis adiuuat, unde & te aio immensam gloriam inuenisse

EPODOS, COLON XIII.

Cum inter equites pugnantem, tum pedites.

a. ¶ Tu uero nunc utrunq;.) Ratiocinatione rhetorica Hieronem ueris diuitijs clarum esse probat, cuius maiorem talem ponit: Sapientia & facultatibus ornatus, ueras diuitias possidet. Assumptionem uel minorem huiusmodi: Tu Hieron potes utrunq; libera mente exhibere. Hoc est, tu Hieron sapientia & opibus diues. Quæ minor quia bimenbris est, ideo alteram eius partem de potentia seu diuitijs ita confirmat, *πολλὰ αὖ μάλ’*. Es enim multorum uicorum atq; exercitus, id est, Pindarico more, fortium populorum, gubernator. Deinde aliam eiusdem partis probationem, per collationem cum alijs adfert. Vanus est & errat, inquit, quisquis unquā aliquem Græciæ regem te clariorem fuisse adserit. Postea ab effectibus fructu ueræ diuitias eius exerit. *νέοτα τι μάλ’*. & pedestri & equestri pugna inclytum tibi peperisti nomen. Iam expeditionem de-

finare bellumq; facere, opum sunt. Haecenus confirmavit alteram assumptionis partem, uidelicet Hieronē opibus et potentia clarum esse: mox sapientia quaeque ipsum praeminere hunc ad modum confirmat: Nā cana tua consilia, inquit, felicem mihi ad omne laudis argumentum materiam praebent: hoc est, praeter aetatem prudens es. Complexionem, quia necessario intelligitur, consequiturq; et profuit ē precedentibus, omittit: nimirum talem: Ergo tu ueris diuitijs conspicuus es o Hieron. Ad syllogismum haec dialecticum simpliciter hunc ad modum referuntur:

Qui sapientia et opibus clarus est, ueras possidet diuitias.

Hieron sapientia et opibus clarus est,

Hieron igitur ueras possidet diuitias.

b ¶ Floridam ascendam classem.) Quid in classe faciet cum laude uirtutis? Metaphora est. Laudes Hieronis enumerans, et uirtutes eius percensens, pulchre instructam et exornatam classem conscendam: id est, non à recto calle deuabo, non fingam quicquam, extra periculum ferar, ut quemadmodum illi qui in bene firmata, cōglutinata, conspataq; aduersus uim aquarū et fluctuum nauis, facile citra periculum, quō uolunt, perueniunt: sic ego ingressus iter praecursorum et uirtutū Hieronis, facile quod animus tulerit persequar. Est enim Hieron (ut per cōparationem sumā) instar floridæ classis, ē qua nihil non bonorū, aromatiū, fructuum, arborū, gemmarū, et id genus reliquorū promitur.

Tuæ aut iuuenilis ætatis cana prudentia, fortunatum mihi ad tua decantanda praeconia carmen omnino praebet. ^aSalue: hoc epinicij Punicae mercis in morem trans cœruleū mare demittitur. ^bSin tibi ^cAeolico modo compositum ^darri det Castoreum melos, age experire occurrens ^egratiā citharæ, quæ septem intensas gerit chordas. ^fCaue autem tui ne sis dissimilis (^gnec adulatoribus permittas aures tuas) uerū ^hpueris sit pulchra perpetuò simia

STROPHE IIII. COLON XV.

Pulchra.

^a ¶ Salue, hoc epinicij.) Hieronē liberalitatis admonet. Hymnus meus instar Phoenicium mercis, mare transit, pro lucro uidelicet. Phoenices mercatus

¶

et negotiationis nomine clari sunt, apud Sophoclem: ὦν ἡρ' ἐθ' ἡρ' καὶ πρὸς
 σὺν ὧς φοῖνιξ ἀνθρ'. Comparat ergo Phœnicum mercimonij hymnū suū.
 Iam pro mercibus lucrū expectatur: sic pro hymno Hieronis liberalitatem Pin-
 darus præstolatur. Potest etiā hoc nomine cōmendare poëtice suā Hieroni
 Pindarus. quasi dicat: Hoc noueris inclyte rex, mea poëmata haudquaquā esse
 uulgaria, sed quæ à me scribuntur, cum terra tum pelago expetuntur, terram
 et maria transuolant, non minimo applausu excipiuntur. Idq; iam tua potissi-
 mum causa, mea Musa certe merebitur. Nemo nō enim tua encomia cognosce-
 re percipiet. Vt ergo Punicæ merces Pontum celeriter, magna multorum ex-
 pectatione percurrunt, haud dissimilem ad modum hic hymnus, tuas uirtutes
 concinens, et ad indigenas et externos transmarinos citato cursu accelerat ui-
 am. Quæ ratione de sese posthac etiam dicit, confidenter de sua in lyrica præ-
 stantia sanè pronuncians, Statuarius non sum, etc. b ¶ Sin tibi Castoreū
 melos arridet.) τὸ καὶ σὺν δὲ γ' αἰολίδεσσιν ἡρόδω. A simili inuitat
 Hieronem, ut et huius hymni periculum faciat, eumq; examinet, perinde atq;
 antea Castoreum à se missum explorauerit. Si Castoreū tibi iam antea placuit,
 quæso ut et hunc epinicon perlegas, placido uultu intuearis: nam non minus,
 ut equidem in spem uenio, gratiæ allaturus est. Proinde Castoreum melos, hym-
 num appellat alium, quem ultra pactum mercedis, ceu corollarij uice Hieroni
 transmisserat, saltationi accommodum, quæ aliàs et Pyrrhiche dicitur, qua ar-
 mati saltabunt. Hac Achillem primum ad pyram Patrocli usum, Aristoteles tra-
 dit. Castoreum itaq; uel à Castore et Polluce, ut Interpreti placet, uel à Castore
 animali, ut ex Hesychio colligitur: quod Dioscuri sint saltatores, ac primum
 Pyrrhichen siue armatam saltationem inuenerint. Tum quod Castori, quem la-
 tini fibrium nomināt, sua sit quædam saltandi formula. Quidam, ut Scholia ad-
 ieiunt, Castoreum, rhythmum esse quendam putant, ac numerū, quo Lacones
 Castoris et Pollucis cultores, in hostili conflictu utantur. Initium aut̃ hymni,
 quem Castoreum appellat, fuit:

Στῶες δ' ὅ, τι λέγω ζαθέων ἱέρων ἐπ' ὄνυμε.

c ¶ Aeolico modo compositum.) αἰολίδεσσιν ἡρόδω, Aeolico ritu,
 Aeolicis chordis, quod lyrico modo sit compositus hymnus. Aeoles enim lyrici
 sunt uel citharædi. d ¶ Arrideat.) θέλω, id est, uolens, hilari fron-
 te, obuijs uulnis. e ¶ Gratiam septisonæ citharæ.) ἐπ' ἄκτῦ πρ, hoc
 est, septisonæ citharæ. Non uacat sacramento: indicat enim lyricen suam se-
 ptem ingenuarum artium cognitione remidere. f ¶ Caue autem tui ne sis
 dissimilis.) Secundum statum, uel tertium huius odæ locum paræneticum or-
 ditur: quo admonet Hieronem, ut sibi à perniciosiss, quibus aulæ principum re-

a

fertæ sunt, adulatoribus caueat. g ¶ Nec adulatoribus permittas.) Paraphrastice interposui, Nec adulatorib. permittas aures tuas. Quod etiam si non est in textu, ad sententiam tamen et mentem poetæ omnino non nihil efficit.

h ¶ Pueris sit pulchra simia.) Prouerbiū est, καλὸς τοι πῖθω παρὰ παῖσι' αἰ. quo puerorū simplicitas indicatur. Pueris formosa uidetur simia, quam tamen reuera Simia omnium pulcherrima sit de formis, ut aliud Græcorū adagium habet, πῖθ' ἢ κωρ δὲ μορφώτατος δὲ μορφός ἐστι. Viri autem prudentis est, alio iudicio præditiū esse, nec statim approbare uel refutare, quod adultores uel cōmendarint, uel eleuarint.

¶ Rhadamanthus itaq; benè habuit, quando quidem irreprehensibilē prudentiæ suæ fructū cōsecutus est, neq; unquam fraude in animo suo delectatus est, ita, ut semper^b adulatorum & impostorum consilijs obtemperaret. Calumniarum artifices, ingens^c utrisq; malū, ^d moribus impense^e uulpibus similes, lucro uero quid magis inhiat, quàm iīdem? ¶ Vt uero piscatori retis in profundum merfi lignum leue nō occidit, sic ego^g super marino septo non tīngor.

a ¶ Rhadamanthus.) Exemplo Rhadamanthyos, calumniam et adulatorum fraudem uitandam hortatur. Rhadamanthus Iouis et Europæ filius, Cretensium rex, quia summus iustitiæ cultor fuerit, nec suis applausit adulatoribus, ideo à poetis apud inferos umbrarum esse iudex fingitur, uti 2. Olympiorum ode perceptum. b ¶ Adulatorum.) Ψιθυρῆς adultores et impostores appellat, à Ψιθυρέζην, id est, murmurare, musitare, quod clanculum submurmurent, aliorum famæ detrahant. c ¶ Vtrisq;.) ἀμφοτέρω. Adulationes et calumnias grauitè nocere ait et calumniatori, et calumniā passo. Sed stre fit diuino iudicio, iuxta illud Hesiodum, ut calumnia et damnum in machinatorē suum et autorē recidat: ut uerissime poetæ dixerit ille: ἢ δὲ κακὰ βολή, τῷ βολοῦσεντι κακίη.

υποφάπες, interpretes, delatores, ac ueluti subuates. d ¶ Moribus.) Et apud ὀργᾶς. In Olympijs supra et Pythijs, et hic, et posthac g. Pythiorū, de in Aristoph. ceps 1. et 2. 1. et 6. Isthmiorum, ἦθ' καὶ τὸ ὄπ' ὅπου, mores, et modum, in Equit. rationem, studium, conatum, affectum, propensionem, καὶ τὸν ὑπὸ πλῶ, hoc

hoc est, cum nimia cura, aliqua in re cōmorationem, festinamq; sollicitudinē significat. e ¶ Vulpibus.) Astutos, uersutos, insynceros esse adulatores uult, dum uulpibus eos confert. f ¶ Ut uero piscatorij retis.) Sibi non curae esse calumnias, nec posse ab adulatoribus suum deturpari nomen. Ac ueluti sit ipse apud regem delatus, quae hactenus de calumnia dixit, in sese transferri. φέλλω, inquit, leuius istud piscatorij retis lignum nō mergitur, sed semper supernatat: sic et ego meorum osorum liuore, inuidentia, emulatione, non supprimor, non succumbo, nō occido. g ¶ Super marino muro.) τῶν ἐπὶ θαλάσσης. Per maris septum, ipsam maris perspicuitatem intelligit, ut Scholia. Potest autem referri ad φέλλω, quod ipsum τὸ φέλλω super maris facie supernatet. Sin ad Pindarum, tum metaphorice pro inuidorum liuore accipiendum est. Maris profunditas, et perspicuitas, et altitudo, suis propriis septum et munimentū est: ergo septum maris, simpliciter Pindaro est profunditas maris: uel, profundum mare, inaccessum generi mortalium natura: Nam ars nauis repperit. Talis ergo est comparatio: Perinde ac leuius sagena piscatoriae lignum non occidit, sed supernatat super faciem et perspicuitatem maris, sic ego super inuidorum odio, (quod aequè horrendum est atq; profunditas et affectus maris) non uincor, non pereor.

ANTISTROPHE, COLON XV.

“Impossibile deinde est, ut^b dolosus ciuis inter bonos fortem sermonem proferat: attamen omnibus assentās omnino sese applicat. ‘Cuius ego in fuco haud sanè comes esse cupio. ‘Liceat aut amicum amare mihi: aduersus uero hostem, hostis existens lupi instar curram, asperū interdum iter ambulās. Omnibus tamen modis apud regē candidus praestat, & eximius habetur, siue in copiosi exercitus, siue sapienti reipublicae administratione. § At cum Deo contendere nephās est,

EPODOS, COLON XIII.

“Qui interdum quæ exigua sunt exaltat, interdum alijs, quæ in alios transferat, adimit. ^bSed nec hæc mentem inuidorum sanant. ‘Qui ue-

ro abundanti cuiusquam facultate tangitur, suo
 antea cordi triste hunc inflixit, priusquam quæ
 secum anxie molitur, adsequatur.^k Atqui iuuat la-
 bore æquo animo ferre eum, qui collo suo ius-
 gum aptat. Nam aduersus stimulum calcitrare,
 lubrica & perniciofa uia est.^m Faxit Deus ut meis
 hymnis conuersari bonis possim.

a ¶ Impossibile.) In adulatorū describenda natura immorās, detracto-
 rem candido & sincero uiro confert, quæ sua persona introducit. b ¶ Do-
 losus ciuis.) Dolosus ciuis, id est uersutus, uersipellis, adulator. c ¶ Cu-
 ius ego comes.) ὁ μετέχω οἱ θράσος, non particeps ero eius temeritatis,
 audacie, sceleris, leuitatis, temerarij facinoris. d ¶ Liceat mihi.) Ἐ-
 λογείην. Votum est, quo interim, quomodo ipse erga adultores affectus sit,
 breuiter digrediendo demonstrat: ac iuxta sua persona boni & constantis uiri
 conditionem profert: quæ est, quod syncerum & candidum amicum sincere
 deamet & candide, inimicum uero auerfetur, ac fraudulentio alia subinde arte
 occurrat, malumq; cuncum malo nodo querat. e ¶ Instar lupi illi occur-
 ram.) Ὑποβύσσομαι, occurram. δίκων λύκος, instar lupi. δίκων cum
 genitiuo, similitudinis aduerbium. f ¶ Omnibus modis.) ὅτι πάντα,
 pro eis πάντα δὲ νομῶν, ut supra. Boni uiri & constantis fortunam subiun-
 git. Et belli & pacis tempore bonus uir apud reges, apud principes, adeoq;
 præclaras respublicas magni æstimatur, cæterisq; merito antefertur. ὁ βύ-
 γλωστος, qui rectæ linguæ est, qui uera loquitur, qui non fucatus est, sed syn-
 cerus, sed uerus, candidus. g ¶ At cum Deo contendere.) Tametsi In-
 terpres hunc de inuidia locum de Bacchylide intelligendū putet, cuius poemata
 Pindaricis apud Hieronem sunt prelata, nec inepte eò referri possint: maios
 rem tamen gratiam habet, si indefinite ad omnes in uniuersum liuidos rediga-
 tur. Porro inuidos in Deum esse impios docet. Qui aliorum fortune inuidet, in
 Deum peccat, qui bonis suis iam hunc, iam illum mirifice ornat. h ¶ Sed
 neq; hæc.) Inuidos hæc non considerare, dolet Pindaro. Nam si, quantū erga
 sese Deum concitarent, secum expenderent, lentius rariūsq; inuidentiæ mace-
 rarentur. i ¶ Qui uero abundanti.) Damnum quod inuidos comitetur
 exponit, quale & Horatius innuit, quum ait:

Inuidus alterius rebus macrescit opimis.

k ¶ Atqui iuuat æquo animo &c.) Apostrophe ad semetipsum, ut inui-
 dentium

dentium ipsi, siue Bacchylidis, siue aliorum odium æquiore animo ferat: quandoquidem nunc adsueuerit sustinere liuidorum dentes, iamq; aduersus istorum æmulationē duxerit callum, atq; adeo induruerit. Metaphora est, à bubus sumpta: quorum si insueta aratro adinoucantur iugo colla, facile cicurantur.

l. ¶ Aduersus stimulum calcitrare.) *ποτὶ κέντρον λακτιζέμεν*. Adagium est, Actorum 9. etiam usurpatum: quo significatur, eum acrius incidere malum, qui potentiori reluctatur. Ductum à bubus aratro submissis, qui etiam si primum inmites sint, ut ægre iugum ferant, coguntur tamen. Quamuis enim & subsilient & calcitrent aduersus centrum, id est, stimulum aratoris: quo magis calcitrant, eo magis stimulo punguntur. Estq; ratio, quare debeat patienter morsum inuidorum ferre. Qui resistere uult inuidis, contra stimulum calcitrat, hoc est, magis leditur. Satiùs ergo est cōtemnere, quàm uel nauci inuidiam, de tractionem & odium facere. Nam contempta hæc, minus officiunt.

m. ¶ Faxit Deus.) Cohæret uotum & huius odes conclusio cum præcedentibus. Quasi dicat: Vnicum remedium meum est, quo inuidiæ stimulos labefacto, ut minus sentiam, nempe conuersari bonis. Est igitur sententia: Donet mihi hoc Deus Opt. Max. ut bonis conuersari queam, meis studijs & hymnis. Quod si fiat, animus meus adeo candidorum cōmercio leuatur ac recreatur, ut ipsi inuidiæ laqueum, quod aiunt, mandem, medium uel digitum ostendam.

EIDEM HIERONI CELETE
VICTORIAM ADSECV
TO, ODE III.
STROPHE I. COLON XIII.



Q. Ptari^m ego ^acōmuni linguæ nostræ precatione, si res ita ferat, Chironem ^bPhyllyriden, ^cVranidæ lateq; moderantis Saturni prolem, ^duita defunctū modo reuiuiscere, eumq; in ^efmis Pelij montis habitare locis: agrestem quidem hominem, ^fCentaaurū nempe, sed amico erga mortaleis animo: qualis erat, dum ^gfilium ^hperfecta sanitate desiderabilem educauit Aesculapium, heroem illum quorumuis morborum propulsatorem.

ENARRATIO.

Argumentum.

Hieronis 16. & 17. Pythiada uincentis in gratiā hanc oden conscripsit. Est autem tota paracletica. Consolatur enim Hieronem calculo laborantem, ut malum istud fortiter perferat. Quia uero decumbenti Hieroni hanc pangit paraclesin, ideo conuenienti exordio, à uoto nimirum medico auspicatur. Optat enim Chironem Aesculapij præceptorem optimum medicum superstitem esse, ut eum secum, seu optimū calculi propulsatorem, ad Hieronem usq; perducatur, utq; per eum Hieron sanitatem recipere possit. a ¶ Cōmuni linguā nostrā.) *κῆρυξ*, hoc est, cōmune uotum appellat, id est, publicum, quod Hieronis salus toti reipublicæ conferat. b ¶ Philyriden.) Chiron Centaurus Philyræ unius Oceaniidū & Saturni filius esse dicitur: hinc *Χίρωνος* patronymica forma Chiron appellatur. c ¶ Vranida.) *ὄρανός*, Saturnus Vranides. *ὄρανός* ὕψος, Caeli filius. d ¶ Vita defunctū.) *ἄχι-χόρῳ*, & uita defunctū & absentem significat. Homerus *ἄχι-χόρῳ* frequenter Ulyssē dicit. e ¶ Imis.) *βόσται* pro *βόσταις* dorice: imis locis, uallibus seu antris. *παλὶς* pro *πῆλὶς* *Δωρικῶς*, Thessaliæ mōs est. f ¶ Φῆγ.) Gigantem Centaurum signat. Chironem ergo & ferocis & procera staturæ hominē *φῆγ* nominat. Hinc & *φῆγ* seu *φῆγ*, Thessaliæ sunt, ut est apud Homerum in catalogo nauium:

οἱ δὲ φῆγες ἔνι μὲν τοῖς, πῆγ' αὖ Βοιωτῶν Λαλῆν' ἔνι.

Corpore planē cesserunt, sed mente in totum humana iuxta ac benigna.

g ¶ Filium.) *τέκνον* non Chironis, sed Coronidis siue Arfinoēs.

h ¶ Perfecta sanitate.) *ἀνωδυνίας γαργεῖν*, hoc est, sanitatis membra corpusq; forte reddentis. Quo minus doloris & infirmitatis cuipiam inest, hoc est semper ualentior.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quem præclari regis Phlegyæ filia Arfinoë protulit: quæ priusquam ^aLucinæ ope à partu liberaretur, ^bab aureis Dianæ telis in thalamo domita ad Ditis ædes descendit, Apollinis artibus & imperio. Neq; enim uana est Iouis filiorū ^cira: ^dsiquidem ipso neglecto, ex quo nescio mentis errore, ^ealias nuptias probauit, quā antea clam patre comoso admixta fuisset Apollini.

More

More suo poeta digreditur, idq; ante uoti completionem, ad Aesculapij et ortum et educationem: quomodo uidelicet mater eius Phlegya filia, telo sit Apollinis traicta, priusquam Aesculapium pareret. Hanc alij Arfinoen, ut Asclepiades et Aristides, appellant: alij Coronida, ut Hesiodus in Theogonia et Homerus hymno in Aesculapium, et Ouid. 2. Metamorph. ubi lepide et eleganter hanc fabulam de Aesculapio et Coronide commemorat. Hesiodus:

τῷ μὲν ἄρ' ἦλθε κέραι, φράσε δ' ἄρ' ἔργ' αἰδέαλα
φοίβῳ ἀκούσέ μιν, ὅτ' ἄρ' ἵχυσ γῆμε κερωνίη,
εἰλατίδης φλεγύας διόγνητοιο θυγάτρα.

Homerus in hymnis:

ἱπτήρα νόσων, ἀσκήπτου ἄρχου αἰδέειν,
ἵδμεν ἀπόλων, ὅρ' ἐγένετο δῖα κερωνίς,
διωτίῳ γ' πεδίῳ, κερὲ φλεγύα βασιλῆϊ.

Aristides in Commentario de Cnido sic inquit: Aesculapius Apollinis filius et Arfinoes, quae dum uirgo esset appellabatur Coronis, Leucippi filia erat, qui patrem Amyclam, auum Lacedaemona habuit. a (Lucinae ope.) εἰλεθία, εἰλεθία, εἰλεθία, Lucina est, cuius officium Septima Nemeorum ode depingit, dum inquit,

εἰλεθία παρ' εὐδοῖ μοιραῶν βαθυφρόνων. etc.

b (Ab aureis Dianae telis.) δαμεία χρυσέοις τόξοισιν ὑπ' ἀρτέμιδ' εἰς αἰδοῖο δόμον γ' ἐλαλάω κατέβη. Domita aureis arcibus Dianae, ad Plutonis domum in thalamo descendit. Signum χ, quod hic ab interpretibus apponitur, indicat hyperbaton, nec conuenientem admodum uocunt collationem et oeconomiam. Quidam γ' ἐλαλάω pleonasmus hic esse uolunt: uerum non uideo, qui pleonasmus admitti debeat, si γ' ἐλαλάω refertur ad locum regiae eius, in qua est percussa à Diana: id quod faciendum per χ, subindicatur, ut sic fiat σιωπᾶς:

1 domita 3 ad Plutonis regiam descendit

2 aureis Dianae arcibus 4 in thalamo.

c (Ira.) χολῶ. γνώμη est, quae Coronidi Apollinis timendam fuisse iram docet: generatim omneis ad timorem et reuerentiam Dei inuitans.

d (Siquidem ipso neglecto.) ἐκφλαυρίσασα, ubi posthabuisset uel neglexisset. Ratio est, quare Coronis Dianae telo sit percussa. e (Aliis inuptas.) Videlicet, ἵχνη ἀρηαιδία.

EPODOS, COLON XV.

Quumq; purum Dei semen gestaret, nō per-

tulit accedere ^anuptialem mensam: neq; ualde sonantium Epithalamiorum uociferationem sustinuit, perinde ac sociæ & ^ccoætaneæ puellæ uespertinis ^dludere cantionibus assolent: Atenim absentes deperiit, multorum aliorum exemplo.

» ^eEst autem uanissimum hominum genus, quod

» uicina, & ea quæ coram cernuntur, cōtemnens,

» quæ procul uentosa & inania sunt, circumlustrat,

» eadem immodica spe affectans.

^a (Nuptialem mensam.) Hoc est, nō expectauit, donec Apollo eam sibi publicis nuptijs copularet. ^b (Epithalamiorū.) *παμφώνων ὑμεναίων.* Per hymenæos epithalamia intelligit, quo sponsum & sponsam puellæ laudant, & cōcinunt nuptiale carmen. Quemadmodū Theocritus Epithalamio suo Helenam Menelai sponsum cōmendauit. ^c (Coætaneæ.)

ἄλικες pro *ἡλικες*, *δωρικῶς*. ^d (Ludere.) *ὑποκρίεσθαι*, blandiri, adulari & ludere puerum cum pueris, puellam cum puellis significat: uel alternis canere, ut altera chori pars, alteri epithalamii cōcinendo respondeat.

^e (Est autem uanissimum hominum genus.) *γνώμη* est, qua hominū curiositatem damnat, qui aliena & sibi incomprehensibilia sectantur: præsentibus, quorum tamen præcipua gerenda cura, neglectis. Sic Thales Milesius non obseruauit quæ ante pedes essent, dum in scrobem incideret, astra superna contemplans. *φύλον ὄσις*. à genere neutro ad masculinum descendit, *ἀνθρώπου* respiciens.

STROPHE II. COLON XIII.

Ingens itaq; ^aincōmodum formosa ^bipsa Coronis accepit, cū hospite enim Ischy arcadico cōcubuit. Nec ea quidem res latuit ^cspeculatorem. Nam Pythone ^dsacrificiorum copiam suscipiens, sensit admissum hoc ^eLoxias rex, fidē adhibens æquissimo ^ffamiliari suo cūcta dīiudicanti menti,

» quæ mendacijs nō attemperat, nō fallit, quamq;

» nec Deus nec homo, opere aut consilio ^gcircumuenit.

Incommodum.)

a ¶ Incommodum.) αὐτὰρ pro ἄτλῳ, Aeolice. b ¶ Ipsa for-
mosa Coronis.) καλὴ πεπλοῦ λῆμμα ἡγεωνίδῳ, pulchrā uestem ge-
rens Coronidis consilium. Periphrasis est, pro prudente & formosa Coronide.

c ¶ Speculatorem.) σιῶπον. Apollinē hic simpliciter speculatorem
dicit, quem in Olympijs Deli speculatorem uocauit. d ¶ Sacrificia recia-
pienti.) μολοδόν, sacrificia recipienti: ἀ μῦλον pecus, & δέχομαι ca-
pio, quod pecudes illic in uictimam cadantur.

e ¶ Λοξίας.) Apollo Lo-
xias, id est, obliquus à poëtis dicitur: quod oblique petentibus oraculum respon-
deat, ac enigmatica, ut utroq; uersum oraculum tandem uerti queat, ad euforti-
um & infortunium. Aristophanes in Pluto: τῷδε λοξίας

ὁ θεῶν δαίτρις ποδὶ ἐκ χειρὸς λατὺ
μέμψιν δικάσαν μέμφομαι ταύτῳ.

f ¶ Familiari suo.) ἡνῶνι πρὸ δῖο πατὴρ. Apollinis familiaris, &
consiliorum eius particeps, mens est: quod nō ut homines, per alios alia cognos-
cat, ceterū ipse sua undiq; praesentia omnia uideat, omnia resciscat, iuxta illud
Homericum:

ἡλίας θ' ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακέρδς.

Pulchre Pindarus ita fabulam de coruo, per quem rescuierit delictum Apollo,
reiecit: rectius eius rei cognitionem Apollinis menti & prudentiae attribuens.

g ¶ Circumuenit.) κλέπτει, furatur, defraudat, πρᾶλογίσει.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Agnosens igitur Apollo peregrinū Ischyis
Elati filij thorum, nefariamq; fraudem, amanda-
uit ^a sororem ^b Laceream. Nam iuxta ripas ^c Boe-
biadis uirgo Coronis cōmorabatur. Malus por-
rò genius ad malum educans, domuit ipsam: cu-
ius internitionis pleriq; uicinorum ^d cōsortes fu-
ere, uti ex paruo semine exiliens ignis, totam in
monte syluam sua stare consueuit.

Perseuerat in Narratione continuò, quomodo Coronis interierit edisserens.

a ¶ Sororem.) Apollinis soror Diana est. b ¶ Laceream.) λα-
κέρεια ciuitas Magnesiæ, autore Hellanico, apud Stephanum. c ¶ Βοε-
biadis.) Boebias lacus est Lacereæ adiacens. τρέφας pro τρέφας, Dori-
cum participium. d ¶ Consortes fuere internitionis.) ἐπαύρου pro
b

ἐπικύρου. Et bone & male significationis uerbum est ἐπαυρεῖν. gemina-
nice gnießen, und endigelten. Hesiodus, quemadmodum & hic Pindarus, in
malam partem accipit, dum inquit:

πολλάκι καὶ ξύμπαρ πόλις κακῶ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
ὅς τις ἀλίσκινδ, καὶ ἀτάδαλα μηχανάα).

Fuerunt ergo cōsortes culpæ Coronidis pleriq; mortaliū: peste enim cū ipsam,
tum alios plerosq; uicinorum Apollo & Diana confecerunt. ἀμα, σωκενός
ἔστι, pro ὁμῶς. alioqui ἀμα in priori acutum admittit. e ¶ Multam in
monte syluam.) Comparatione pestis scuitiam, ob Coronidis delictū immissæ
explicat, posthabita applicatione. Estq; huius loci summa: Quemadmodum ē
paruida scintilla ingens ignis suboritur, qui multam ac totam quampiā syluam
exurat: sic pestis ē paruis nata principijs, confertam secum populorum stragem
trahit: atq; adeo Coronis peste infecta, plerosq; uicinos suos intoxicauit.

f ¶ Vastauit.) αἰσώσεν, ignobilem reddidit. ab αἰσώω uerbo, quod à
nomine αἰσός descendit: quod ab α priuandi uocula, & ἴσμι scio, defluit.
Homerus Odyss. α.

νῦν δ' ἐτέρως βέλοντο θεοὶ καὶ καὶ μητιόωντες,
οἱ κείνον μὲν αἰσῶν ἐποίησαν πόρ' ἅντων.

EPODOS, COLON XV.

At ubi ⁴super murum posuere ligneū puellam
cognati, radiusq; Vulcani tener circūcurrit, tum
dixit Apollo: Non porrò in animo perferam, ut
genus meū miserrimo interitu perdam, cum gra-
ui matris luctu. Sic fatus in primo gradu filium
ex morte corripuit, cui pyra accensa in geminas
findebat se partes. Quem & Magneti Centauro
tradidit, ut doceret eum qua ratione noxios mul-
tum in hominibus depellere pharmacis suis mor-
bos posset.

Vt Aesculapiū filium suum ex flammis, & ex aluo materna eripuerit, utq;
instituentum Magnesio, hoc est, Thessalo Centauro Chironi, in arte medica
tradiderit, hac epodo enumerat. a ¶ Super lignecum murum.) Struis li-
gnorum uel rogi est metaphora: rogi enim quo cremanda mortua Coronis
erat, intelligit. Qua de re Ouidius 2. Metamorph. ita canit:

Quæ

Quæ postquam frustra tentata, rogiq; parari
Vidit, & arsiuros supremis ignibus artus,
Tum uero gemitus (neq; enim cœlestia tingi
Ora licet lachrymis) alto de corde petitos
Aedidit: haud aliter quàm cum spectante iuuenca
Lactentis uituli dextra libratus ab aure
Tempora discussit claro caua malleus icu.
Ut tamen ingratos in pectora fudit odores,
Et dedit amplexus, iniustaq; busta peregit,
Non tulit in cineres labi sua Phoebus eosdem
Semina, sed natum flammis, uteroq; parentis
Eripuit, geminiq; tulit Chironis in antrum.

STROPHE III. COLON XIII.

Huiusmodi quidem igitur quotquot uenerunt,
suapte sponte subnatis hulceribus infecti, aut ful-
gido ære membra uulnerati, aut lapide eminus
iacto, aut æstiuo igni perditum corpus, aut frigore,
alium ex alijs moeroribus liberando eduxit: hos
quidem^d mollibus incantationibus medicinã ad-
hibendo, illos autem decenti potione, aut mem-
bris undiq; adiungendo pharmaca, alios tandẽ
sectionibus rectos constituit.

Quos propulsare morbos, qualem medicinam etiam Aesculapium Chiro-
docuerit, subtexit. Primo, ut hulcera sua sponte nata: secundo, ut uulnera uiolen-
ter inflata: ubi πολὺν χαλκῶν, pro σιδ' ὑπὸν, non solum pro ære κατε-
χυστικῶς accipit: postremo, ut febricitantibus curaret. Prioribus duobus malis
Chirurgice ferè, posteriori medicorũ θεωρητικῶς καὶ πράξιν continetur: quom-
hodie Clinice, atq; adeò nostrorum medicorum prælice, à Chirurgica sit sepa-
rata. Ex hoc Pindari loco, apud priscos Chirurgen reliquæ medicine coniun-
ctam fuisse apparet. a ¶ Mollibus incantationib.) μελαγκῶες. Qua
ratione ægrotos curarit, explicat. Primo, alios, inquit, carmine sanitati resti-
tuit: carmine, inquam, hoc est, magia & incantamentis. Verum quom hęc ma-
gia nimirum superstitionem & impietatem spiret, à Christianis haud iniuria ali-
enissima debet esse. Quomodo enim Christiani esse possunt, qui suis carminibus

Fulgido
ære.

uelequos uel iumenta, uel infantes suos custodirentur, suis cōiurationibus & opinionibus primum & summum Decalogi praeceptum defcedantes? At ueterebus hoc medendi genus in usu fuisse, uel Homerus testatur, dum Autolyçi filij, Vlysis ab apro inter uenandum supra genu sauciati in monte Parnasso, sanguinem incantationibus à profluxu remorati sunt, & sisti fecerunt. *Odyss. 7.*

τὸν μὲν ἄρ' αὐτολύνες παῖδες ἑλθοῖ ἀμφ' ἐπ' ὄντο,

ὠτὶ λῶ ὁδ' ὅσῃ & ἀμύμον & αὐτὸ θεοῖο

δὴν ἄρ' ἐπιστρώωντας ἐπ' αἰσὶ δὴ δ' αἶμα κελευόρ' ἐχετορ.

Secundo pharmaca adhibuit. Ad ultimum sectionem medendo admouit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

- » «Sapientia uel lucro uincitur. Quod & hunc
peruertit ingenti precio, aurum nimirum in manibus
apparens, dum ab inferis ad uitam reuocaret^b Hippolytū, qui iam antea morte captiuus tenebatur. Deiecto itaq; per amborum pectora fulmine, uitam eis manibus suis Iupiter ademit.
» Proinde urens fulmen infixit mortem.^d Decet ergo
» honesta à superis mortaliū mentes inquirere:
» quippe quæ agnoscant quali perpetuò uel iuxta
» pedes illis constitutæ sint obnoxia sorti.

EPODOS, COLON XV.

- » Ne mihi dulcis animula uitam ad immortalē festines: te uero, quæ uires tuas non superat, arti adiungas.

^a «Sapientia uel lucro.) Lucrum, quo uel ipsa sapientia ligatur, Aesculapio nocuisse innuit. Medicorum est uiuentes languidos in uita conseruare, nō etiam perfunctos fato, uitæ restituere. Quare dum mortuum Hippolytum ad superos reuocauit & resuscitauit, quod humane naturæ modum excedit, impie egit. Hinc & in sese & à se suscitatum, irati Iouis fulmen torfit. ^b «Hippolytum.) Hippolytum textus non exprimit. Fertur tamen, ut Scholia habent, defunctum uitæ Hippolytum Aesculapius auro insecatus uitæ reddidisse. Alij Tyndarum, alij Capanem, alij Glaucum, Orphici Hymenæum, Stesichorum

rus

rus Capanem & Lycurgum, alij Proeti filias. Sunt qui Orionem uitæ restitu-
tum putent. Plutarchus quidem Phinei filias. Pherecydes deniq; sentit, quod
Delphis morientes reuiuiscere fecerit. Atqui si tantus fuit medicus Aescula-
pius, quur sese à fulgetro non seruauit? quur sese iamolim ipse non resuscitauit?

c ¶ Per amborum.) δι' ἁμφοῖν, per amborum, Aesculapij uidelicet
& ab eo curati. ῥιψας Dorice pro ῥιψας: sicut λίσσας supra, & alia mul-
ta.

d ¶ Decet ergo.) ἔντα. Damnat insigni gnome hominum per-
uersa studia, qui suis humeris uel imparem, uel indecentem prouinciā subeunt.

e ¶ Iuxta pedes.) τὸ πρὸ ποδός, ad pedem. Prouerbum est, quo mo-
nemur inquirere, quæ nostro pedi sunt accommoda, quæ sunt præsentia, quæ nos-
tram, nempe humanam decent naturam: sumpta à calciamenti metaphora.

f ¶ Ne mihi dulcis animula.) μὴ ὀίλα ψυχῆ. Hortatur suam ipse
mentē, ut ne suis uiribus imparia, int' olerabiliaq; attentet: per immortalē uitā,
humanis humeris nō ferenda indicās. Nam si per immortalē uitā, futurū hic scia-
lum intelligamus, nemo non uidet Epicurum nobis hic fieri Pindarū & ἄλλων.

g ¶ Te arti adiungas.) αὐτῷ, hauri. μετὰ ποιεῖν ἄς aggredere.

^a Utinam sapiens ille Chiron antrū Pelij mon-
tis inhabitaret adhuc: ^b quantum illi dulces hym-
ni nostri uoluptatis præberent. Atqui medicum
ipsum bonis uiris in acutis & acribus & calenti-
bus ægritudinibus adhibere uellem: ^c aut quem-
piam Apollinis uel Iouis natum. Quin & naui
^d Ionium præterlegens mare, ^e apud Arethusam
fontem, ad Aetnæum hospitem Hieronem ap-
pulissim,

STROPHE III. COLON XIII.

Syracusarum eximiū regem, sciuius clemen-
tem, bonis fautorem, hospitibusq; admirandum
parentem. Ad quem, ^g si geminam ego gratiam,
auream nimirū sanitatē adferens, hymnumq; Py-
thiorū certaminū, quæ suū per coronas splendo-
rem habent, quas præstantissimus olim ^b Phere-
nicus ^c Cirrhæ tulit, uenissim, alto ^k traiecto pon-

to, ^lcoelesti stella fulgentius certe lumen fuisset:

a. ¶ Vtinam sapiens ille Chiron.) εἰ δὲ σόφρων. Post longā tandē in-
fert de Chirone & Aesculapio fabulæ digressionem, redit ad institutum exor-
dio cæptum. Et quia exordij uotum incompletum permansit, ideo tanquam hy-
perbaton plus æquo prolixius fuisset, repetit ex integro uotum & exhortationē
illam. Appellat autem non simpliciter sapientē Chironem, sed σόφρωνα,
hoc est, sobrium, temperantem, ac ueluti mentem & affectus seruantem.

b. ¶ Quantum uoluptatis.) καὶ τί οἱ φίλτρον. Amatoria potio est
philtrum apud Theocritum in Pharmaceutria, qua in amorem quisquam per-
ueneficas pertrahitur:

πᾶ μοι τοῖς δάφναι φέρεθ' ἐς ὕλη, πᾶ δὲ τὰ φίλτρα. Hinc Ouid.
Philtrā nocent animis, faciuntq; furoribus aptos.

Hic uero poëta μεταφορικῶς pro re grata, & iucunditatem adferente, siue
pro uoluntate accepit. φίλτρον, αὐτὶ τῆς ἡδονῆς.

c. ¶ Aut quem piā
Apollinis uel Iouis natum.) Apollinis natus, est Aesculapius, ut hactenus enar-
ratum. Iouis filius est Apollo. Per patrem enim, quum ait, ἥ τινα λαοὶ δ' α
κεκλημένον, ἢ πατέρ' &, καὶ τὸν νομασίαν Iouem intelligit. Iouis au-
tem filius Apollo est medicus. Porro treis uetustissimos medicinae & reperto-
res & autores, hic subintroducitur, Chironem, Aesculapium, Apollinem. Nam ut So-
ranus Ephesinus ait, Medicinā Apollo reperit, Aesculapius amplificauit, Hip-
pocrates perfecit. Quorum unum sibi adesse, καὶ θυχλῶ precatur, ut Hie-
roni uel febricitanti, uel podagra, uel calculo laboranti subueniat.

d. ¶ Io-
nium mare.) ἰονίαν τέμνων θάλασσαν. Ionium mare uocat quod est apud
Siciliam, à uicinis Ionibus in insulam Siciliam indicans: ab Ione uel Ionio uiro Illy-
rio, ut Theopompus, uel ab illic percuntibus Ionijs dictum mare, ut Archida-
mus in Scholijs.

e. ¶ Apud Arethusam fontē.) Arethusa fons est in Or-
tygia Siciliae ciuitate.

f. ¶ Ciuius clementem.) πρᾶν ἄσπετον. Per
amplificationem obiter laudat Hieronem à clementia & mansuetudine erga ci-
ues, à candore, à liberalitate.

g. ¶ Si uenissēm.) εἰ κατέβην, pro ἡλ-
θον, itidem ut Homerus:

πρὶν τινα κεκρυμένον κατὰ βήματα ἐκ δὲ σ' ὄρον. pro ἔλθην.

h. ¶ Pherenicus.) Prima Olympiorum equi Hieronis Pherenici facta
est mentio: nomen equo à uictoria inditum est.

Plin. lib. 4. i. ¶ Cirrhae.) Cirrha op-
pidum Locrorum est, non longe à Delphis & Pythone: unde periphrastice Py-
thonem, seu Pythios ludos per Cirrham intelligit poëta.

cap. 3. k. ¶ Traiecto.)
πεγᾶσας, pro πεγᾶσας, Pindarico & Dorico more.

l. ¶ Coelesti stel-
la.)

la.) Auxesis est hyperbolica: nullum enim neq; in terra, neq; firmamento lumen est Sole maius seu fulgidius. Per antonomasiam, per coelestem stellam Solene intelligit, ut i. Olympiorum eundem fulgidum astrum, sed per catachresin dixit. Hic recte ἀστὲρ nominavit. Est enim ὡς ἀληθῶς μέγιστον γὰρ ὅρανόν φῶς τε καὶ ἀσὴρ ἅλιος, ὅπως ἰσχυρισὸς ἀστὴρ κόσμος τηλαυγέστατος ὄσι.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

At rogare pro te constitui mecum Rheam matrem, quam iuxta ædes meas unā cum Pane noctu^a puellæ iugiter celebrant, castā deā. ^b Quod si rectum sermonum cacumen intelligere nosti, uetera quidem discere potes: nimirum quod dii immortales ad unum bonum, duo mala imperant mortalibus. ^c Quæ quidē insipientibus intolerabilia sunt, neq; quicquā ornate ferre possunt. At boni, quæ pulcha sunt foras uertunt.

Rheam deorum matrem pro Hieronis incolumitate se imploraturum spondet. Nō piget hic adscribere, quæ Aristodemus in Scholijs adfert. Ait enim ille, Olympicum tibicinem à Pindaro institutum in montem secessisse, ut illic sese canendo exerceret: atq; ibi multum strepitus et ignis densum apparuisse globum: quem et Pindarus animaduertens, lapideū Rheæ simulacrū pedibus incedere sensit. Hinc et Panis et matris deūm Rheæ simulacra ante domū suam statuit. Præterea ciues quosdam Delphos misit, qui sciscitarentur, quidnam sibi iussa uelint. Quibus oraculum respondit: μητρὸς θεῶν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. Hoc est, templum matris deorum extrue. Hinc ciues oraculo consternati, unā cum Pindaro Rheam colebant. ^a ¶ Quam puellæ.) τὰν κούραι. Puellas nedum suas, sed alias item puellas, ac Thebanas uirgines et matronas intelligit, Rheam uenerantes, domui suæ contiguam et appositam. Nam et templum Rheæ prope ædes Pindari erat. Ideo autem Rheæ et Panis sese imploraturum opem spondet, quod eos sibi propitios sciret, utpote quorum simulacra ex oraculo et prodigio primum ipse extruxerit. Quin et Pana in montibus ad modum Pindaricorum hymnorum saltitasse autor est Philostratus. Tum et ob eam causam Pana Rheæ iungit, quod Pan ei adsideat, ut ipse uates noster γὰρ τοῖς κεχωρισμένοις τῶν ἁγίων ἀδσκρι: tum quod uterq; montanus. Pan enim Menala, Rheæ Idam incolit. ^b ¶ Quod si rectum sermonū.)

Status huius hymni est. Consolatur Hieronem, ut æquiore animo ægriitudinem suam ferat, reputans humanæ secum naturæ imbecillitatē, infelicitatem & incommoditatem, quam princeps poetarū Homerus graphice Iliados ω depinxit: nimirum eam semper talem esse apud mortales, ut unum bonum perpetuò duo mala, uel simplex bonum duplex malum adnexum habeat. Versus quorum hic Pindarus sententiam refert, sunt apud Homerum huiusmodi:

διοὶ γάρ τε πῖθοι καὶ τὰ κείαται γ' ὁ δὲ δῖος ἔδιδ
 δῶρων, οἷα δὲ δῶσι κακῶν, ἔτερος δ' ἑἰάων,
 ὃ μὲν καμύϊσας δῶν ζεύς τὸρ πικέραωτο,
 ἄλλοτε μὲν τε κακῶν ἐπιμίσγει, ἄλλοτε δ' ἑἰδλῶ.
 ὃ δέ κε τῶν λυγρῶν δῶν, λαβήτορ ἔβηκε.
 καὶ ἐκὰς βῆεωσις ἐπὶ χθονὰ δῖαν ἐλαῶν.
 φοιτᾷ δ' ἔτι θεοῖς τετιμωμένος, ἔτε βροτοῖσι.

c ¶ Quæ quidem insipientibus.) Mali & insipientes non forti possunt animo mala perferre. Boni uero & mala occultant, & bona uertunt foras: hoc est, bonis fruuntur leti, mala fortiter sustinent & occultant. Metaphora sumpta est ab ijs, qui maculis deturpatum pallium gestantes uel uestem, maculas quantum fieri potest, introrsum uertunt & celant, mundiciem forinsecus ostendentes. Sic boni maculas malorum constantia sua & inconcussa animo & abdiunt & sufferunt, aduersus ea perdurant: sequendis uero rebus modeste letantur. Quo simul monet, ut bonorum huiusmodi mentem Hieron sequatur.

EPODOS, COLON XV.

“Te uero fatum felicitatis sequitur. Siquidem populi ductorem regem, si quenquam alium, magna fortuna respicit. ^b Vitam ab omni incommodo immunem neq; apud ^c Aeacidem Peleum, neq; apud æqualem deo Cadmum reperiis: qui tamen & ipsi ^d mortalium felicissimi fuisse dicuntur: quicq; in monte Pelio, Thebisq; portarum septenario conspicuis, Musas concinentes audiuerūt, quando Cadmus ^e Harmoniam fœculorum pulchritudine insignem, Peleus uero Thetin, inclytam prudentis Nerei filiam, duxere.

a ¶ Te uero fatum felicitatis.) A regio fastigio ad patientiam hortatur.
 Eulami

Etiam si calculo labores uel podagra, cogita interim te regem, te multorum popu-
lorum ductorem esse, id quod diuinitus accepisti, atq; infortunium corporis
tui & uoletudinis, status tui culmine cæla. **b** ¶ Vitam ab omni infortu-
nio immunem.) Elegantissima gnomo est, qua ut mitius ferat suam ægritudi-
nem hortatur, ab exemplis consolans. Multi alij clarissimi reges non potuerunt ab
omni infortunio liberi esse: quare & illorum exemplo discere sortem tuam æquius
sustinere. **c** ¶ Acacidem Peleum.) Acacius ad Iouem stirpem suam re-
fert: ergo & Peleus Acaci filius beatus est uel eo nomine. Porro clarissimorum
regum Pelei & Cadmi exemplis probat, nemini absolutam ac nulli malo obno-
xiam in hoc mundo felicitatem accidere. Felicissimus Cadmus fuit uel propter
hanc causam, quod ipse cum uxore sua Harmonia tandem in deorum numerum
asciti, draconum curru ad campum Elysium migrarunt. Hinc reliqui commenti
sunt fabulam de permutatione Cadmi & Harmoniæ in dracones, quæ apud
Ouidium 4. Metamorph. extat. **d** ¶ Mortalium felicissimi.) Nam Ca-
dmi auus Iupiter, Mars socer, Venus socrus, Thyone & Leucothea filia suc-
runt, Bacchus & Palæmon generi. Hinc Cadmum αὐτίθεον, diuinum ac deo
similem appellat. **e** ¶ Harmoniam.) Harmonia Martis & Veneris filia
est. **f** ¶ Oculorum pulchritudine.) βοῶπις, quasi oculos bouis habē-
ntem: id est, magnos: ac deinde pulchros per μετέλπις, ac per σωκ-
δοχὴν tota formosa significatur, perinde ac posthac Thyonen ἁδυνώλογοι
uocat, quibus epithetis Homerus Iunonem etiam ornat.

STROPHE V. COLON XIII.

Porro dii superi, utriusq; ^aconuiuæ esse uolue-
runt. ^bSaturni q; filios reges aureis insidētes thro-
nis illi uiderunt, ac ^cmunera acceperunt. ^dIouis au-
tem gratia ē prioribus translatis laboribus, rectū
statuerunt cor: ^eac rursus alio tempore ^ftres Ca-
dmi natæ, grauib; afflictionibus lætitiæ partē
abstulerunt patri. Iupiter nanq; ^gin desiderabilē
formosæ Thyones lectum sese cōtulit.

Et summam felicitatem, quibus nuptiæ Cadmi & Pelei decoratæ sunt, &
summam infelicitatem, quam postea in liberis perceperunt, subiungit: pulchra
antithesi gnomen de humanæ fortunæ instabilitate paulò ante cōmemorata tra-
ctans. **a** ¶ Conuiuæ esse uoluerunt.) ἀλίσκωτο, conuiuati sunt.

b. ¶ Saturni filios.) Deorum est periphrasis, *νεοῦ παῖδας*. Ipsi Peleus & Cadmus deos in suis nuptiis, aureis insidere thronis conspexerunt.

c. ¶ Munera acceperunt.) *ἑδ' ὡς* dotem significat, quæ sponso à sponse parentibus uel amicis datur: sicut *φύρα* dos est, quæ sponse à sponso donatur. Improprie pro donis uel muneribus hic accepit. Nam Peleo ducenti Theatin, Neptunus equos dono dedit, Vulcanus gladium. Cadmo uero accipienti in uxorem Harmoniam, Venus aureum monile dedit muneri: quod accipiens Polynices, per successionem generis tradidit Eriphyle, ut Amphiarao ad bellum Thebanum proficisci persuaderet.

d. ¶ Iouis gratia.) *δὸς δὲ χεῖρ*. Iouis uoluntate è malis prioribus translati, fortes fuere & constantes & beati.

e. ¶ Acrurusus alio tempore.) *ὅτ' αὖτε χεῖρα*. Alio mox tempore infelices uisi sunt. Quantum uterq; mali sint perpeffi, primo Cadmus, mox Peleus, subijcit.

f. ¶ Tres filia Cadmi.) *τρεῖς μὲν ὀφείλοισι*. Quod tres filia Cadmi uarijs sint actæ malis, earumq; nomine pater, satis ex poetis constat. Semele enim, quæ & Thyone, fulmine icta periit: Agæue & Ino in rabiem uersæ, filios suos lacerarunt: hæc Melicertem, illa Penthea: id quod Ouid. etiam tradit.

g. ¶ In lectum Thyones.) Thyonen à Ioue solummodo uiolatam introducit, omiſſis Agæue & Inone. Ratio est, quod hæc fuerit origo mali, & ex hac in reliquas sit transfusa culpa, ac in ipsos adeo parentes. Nam in dracones Cadmus & Harmonia permutati tandem leguntur. Thyonen appellat, quæ aliàs Semele (quam & Euripides in Antigone Dionen uocat) à *θύειν*, id est, sacrificare: uel quod sit *θυιάς*, id est sacrificæ, hoc est bacchicæ, & ueluti furens, ignea, quod calens & ignea sit uini natura. Est enim mater Bacchi. Hinc Semele etiam dicta est, quasi *σώω τὰ μέλη*, hoc est, membra corporis sui cōcutiens: quod sit, dum in torculari botri calcantur. Tum enim uinū ex uuis exprimentes membra sua cōmouent, ac uinum ex eo compressū, ueluti infans ex aluo matris nascitur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Huius filius autem, quem unicum immortalis Thetis Phthiæ peperit, in bello (Iliaco) animam exhalās cōcitauit accensa sui pyra Danaïs luctū.

“Sin quis uero mortalium in mente sua ueritatis uiam continet, decet illum à beatis accepto beneficio frui. Alij namq; aliàs alte uolantiū uentorum flatus. Felicitas uero nō diu apud hominem perferat:

seuerat. ^cQuæ si copiosa & pondere suo grauis
me sequuta fuerit,

EPODOS, COLON XV.

Modicus apud modicos, magnus apud ma-
gnos ero. Fortunam porrò me complectentem
semper animo meditabor, meoq; in studio cura-
bo. ^dQuod si mihi teneras diuitias porrexerit De-
us, in spem uenio, posthac ingens me inuenturū
decus. ^eNestorem, Lyciumq; Sarpedonem, ho-
minum memoria, per sonoras odas, quas sapien-
tes fabri poëtæ cōpegerunt retinet, ^fVirtus de-
mum, quæ ex solis carminibus agnoscit, in secula
durat, squò non cuiuis aditus facile patet.

^a (Huius filius.) Quum more suo paucis fatum Cadmi ostenderit, Pe-
lei etiam infortunium subnectit: nempe ut ob filium eius Achillem in bello Iliaco
caesum, & Danaï luxerint & parens. ^b (Siquis.) εἰ δὲ νόσος τις.
Gnome est, qua monet, ut præsentibus Dei donis grati utamur: quaq; à fastu
dehortatur, postquam nulla sit homini in hac terra perpetua beatitudo. quod
& Euripides sensit, dum ait:

ὁ μὲν γὰρ μέν δ' ἄλλ' ὃ μόνιμον ἔστι βροτοῖς. hoc est,

Non durat ingens perpetim felicitas.

^c (Quæ si copiosa.) Quales esse deceat & Hieronem & alios quos-
cunq; diuites, sua persona tacite adiungat. Ego, inquit, etiamsi dederint superi
ut olim opulentus & beatus sim, attamen inter tenuis fortunæ homines tenuis
etiam ero, necq; illis attemperabo. Inter magnos uero & potentes atq; adeò me
clariiores & opulentiores, magnus etiam ero, meq; illis equiparabo. Ne tamen
fortunæ meæ obliuiscar, minores me non contemnā: æquales mihi diligam:
maioribus ita conuersabor, ne me illis antefram. Præclaram sanè uirtutem,
candido & sincero animo minime indignam, Reipublicæ salutarem, Christia-
no etiam homini accomodam: qua ne ob dona diuinitus accepta efframur, uel
quemuis inferiorem nobis status humani ratione contemnāmus, docemur: ne
maioribus nobis suum honorē derogemus: ne uē ipsi rursus optimates se deos
esse putent, inferioribus se ruderum instar æstimatis. Et quia ad Hieronem hanc
odam scribit, ideo palam non audens, sua interim personā, maiorem ipsam hu-

manitatem induere & mansuetudinē cupit. Nam hoc solet esse peculiare principibus, regibus, aulicis, potentibus, uitium, ut sese admirentur, inanes glorias efflent, sese Ioues, & si qui sint dii Ioue maiores, arbitantes: neminem ad se admittentes, nisi purpurā & ostrum indutos: inopes & pauperes ciues suos (quorum tamen sudore, ut ille ait, Curios simulant & Bacchanalia uiuunt) fugientes haud secus atq; abominationem, draconem, & pestem. Qui Ioues, ne Veioles dicam, si se quoq; homines esse cogitarent, discerent, quid hoc sibi Pindaricum uellet, cum paruis paruus ero, cum magnis magnus. Quid enim magis decet principes, uel quoscunq; statu suo praëminenteis, atq; candor & humanitas, clementia, benignitas? Quorum uirtutū quum nulla tantum non hodie in optimatibus reluceat, sit ut Echeti, cuius crudelitatem Homerus posteritati mandauit, habeantur. Tum etiam sit, ut nihil rerum cōmuniū feliciter administretur: quando Ioues isti non dignantur consuetudinem habere cum genere sese minoribus, nec suas rebus manus & animum accommodare. Hinc quanta malorū deinde Lerna scaturiat, nō est huius loci dicere. Quanto rectius Laërtes & Vlysses, stirpis suae fastigio seposito, hic cum bubulco Philetio, & subulco Eumæo, ille cum Dolio atq; Siculo anu cōmercium habet, ac sermones miscet: unde contingit, ut pastorum & uinitorum opera seruetur Vlysses: qui si aperta manu Ithacensibus heroibus se ingessisset, non suis fuisset restitutus sceptris, non suis redditus penatibus, non pudicam suam recepisset Penelopen. Quod si cui hæc tanquā ficta minus ardeant, uertat animum ad ea quæ de Traiano Plinius iunior in Panegyrico cōmemorat. Inter innumera enim humanitatis τεκμήρια, etiam hoc de eo memoriæ prodidit: Quod quū ceteri sublimia semper spectarent, ac ueluti dii essent, terram non sint ausi pedibus contingere (Læticia enim ac sexta ceruice, ut Satyricus ait, ferebantur) ipse primus ciuium suorum se similem esse ostenderit, inter suos & ipse incedens, terrā pedibus contingendo. Atq; hic demiror diui Maximiliani Ro. imperatoris prudentiam, qui quoties in ædibus colonorum delituit, ut illorum experiretur fortunam, uitam, statum? Qui ut Ro. Imperij, sic literatorum pater et benefactor, ex literis proculdubio tantā est clementiam & mansuetudinem cōsequutus (Nam literæ & humanitatē & alias uirtutes alumnorum suorum mentibus instillant) & infimis & summis sese attemperare potuit. Quod si prophana parū istis curæ sint, quid aliud, quæso, sacra, præter ταπεινοφροσύνην, spiritum demissum, & Christo conformē docent, hortantur, monent? Nōne CHRISTVS seruator noster, quū in forma Dei esset, semetipsum exinaniuit, serui accepta forma? Nōne pastoribus imæ conditionis hominibus denunciatus est? Nōne is ὁ ἀληθὺς πατήρ αὐτοῦν τε θεῶν τε, & πάντων καὶ γῆς βασιλεὺς, uniuersa in terris consuetus

dine

dine sua aliud nihil docuit, nihil præstitit, atq; candidi ac minime superbi spiritus exemplum? Proinde discant optimates & prophanorum regum, & omnium solius supremi regis Christi paradigmatis, alios præ se se non contemnere, clementiam, liberalitatem, & alias id genus regias uirtutes adsumant, adsuescant & ipsi suis ciuibus & subditis attemperare sese. Nec est quod suum ideo stemma obscuratum iri putent: imò tanto potius futurum est illustrius, quanto præclarius est, pius, mitis, suauis, comis, clementem de prædicari regem, principem, & optimatem, quàm æthiop, quàm crudelem Echetur, impium uel Neronem, seuum Phalarin, atrocem Dionysium. At principis familiaritas auctoritatem eius leuabit, contemptum gignet, maiestatem eius imminuet. Non repugno equidem, modum excedere, ut in omnibus rebus, sic hic perniciosum quoq; fore. Atqui nemo quisquam, ut hic nimis sunt, efflagitat. Attamen satius est in hanc, quàm in alteram delinquere partem, ut amiciores, quàm crudeliores diuulgentur. Quantumuis enim ad ima sese demittant, propterea sui non possunt obliuisci fistigij. Perinde ac Pindarus, qui cum dicat se cum magnis, tum præcellentioribus conuersaturum: addit statim, sed meam interim fortunam non postea habeo: cauebo etiam ne me uel illis parem omnino reputem, sed Polypi mentem habens, quantum res tulerit, me illis addam socium. Hunc ad modum optimates in minorum se cœtu, sui non esse cacuminis immemores licet. Sedenim cesso surdis fabulam canere. Huc enim optima, optimi auctoris gnomo rapuit, & uel inuitum pertraxit, eam potissimum ob causam, ut & hunc & similes huius locos altius studiosis perpendendos, nec leuiter transeundos indicarem.

d ¶ Quod si mihi Plutum subministrauerit.) Suarursum persona καὶ ἰδο ποτὶ αὐ. Hieronem monet, ut in suorum præconiorum concentores poetas liberalior sit. e ¶ Nestorem.) Principes, eorumq; res gestas, poetarum opera æternitatem consequi tradit. f ¶ Virtus.) γινώσκω καὶ δύναμις ἀρετῆς. Virtus poetis prædicata sempiterna est, ut in 1. Pythiorum demonstratum.

g ¶ Quò non cuius.) πᾶσι τοῖς. Non omnibus peræque facile est, res insignium heroum gestas, immortales facere. Qua breui sententia Hieronem monet, ut se liberaliorem ei exhibeat, ut magnificentius etiam ab ipso Pindaro prædicetur.



^aOdie quidem oportet prope charū
uirum, ^bdiuitis Cyrenæ regem, te sta-
re ô Musa, ut cum ducente chorū Ar-
cesilao, & ^cLatonæ soboli, & Pythoni
augeas sequundum ac debitū hymnorū uentum.
^dVbi quondam aurearum Iouis aquilarum asse-
strix ^ePythia sacerdos, ^fhaud absente Apolline
^gBattū, ut frugiferæ colonus Libyæ fieret, ora-
culo designauit: utq; ^hsacra relicta insula, & curri-
bus & equis potentissimam urbem ⁱin albicante
mamma condāt,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^kTheræumq; Medææ carmen asportet, cum
decima septima generatione, quod olim ^liracun-
da nimis Aeëtæ filia ^mex immortalī ore prædixe-
rat, regina Colchorum. Porro sic retulit semideis
Iasonis robusti nautis: ⁿAudite filij magnanimo-
rum hominumq; deorūq;: Aio enim, ex hac ^oma-
ri cincta terra, ^pEpaphi filiam, ^qurbiū radicem,
nec non ^rcuratricem mortaliū, transplantandam
esse ^sin Iouis Ammonis solo.

ENARRATIO.

Primum Arcesilaum Cyrenæum à Cyrene dici animaduertendum, quæ Li-
byæ urbs est, à Cyrene Hypsei filia, uel ab indigete fonte Cyre, Stephano auto-
re. De origine Cyrenes est etiam in 9. Pythiorum.

Argumen-
tum.

Supplicat Arcesilao Cyrenæorū regi, ut transfugæ Demophilo, qui ex ur-
be ob seditionem quandam exciderat, ignoscat, eumq; ad priorem suam consue-
tudinē & functionem uel sedulitatem admittat. Ac priusquam ad eum statum
perueniat,

perueniat, primum Arcesilaum ab urbe Cyrene, à maioribus, à Thera insula, ad quam Argonautæ appulerant, unde Arcesilai progenitorum origo: deinde à Pythia uictoria effert. Quibus omnibus ceu insinuatione poetice magis quàm rhetorice, ipsum sibi concillat, quo facilius Demophilo placatiorem reddat. Et quia hic hymnus omnium epimiciorum est prolixissimus, quum certa quadam breuitate Lyrica gaudeant, modum excedit: eo rursus nomine omnium præclarissima ode censenda est, quod quæ uel Orpheus uel Apollonius Rhodius in suis Argonauticis cõplexi sunt, hic in unum ueluti fascem congesserit. a ¶ Hodie quidem.) σήμερον, pro σήμερον. Musam Clio alloquitur, ut hymnū hunc Arcesilao offerat. Hodie, id est, eo tempore, quo ad ipsum perferetur. præfenti pro futuro usus. Non enim eo die quo cœpit hanc oden pangere, è Thebis Cyrenen usq; perferri potuit. b ¶ Diuitis.) δῖπρος, hoc est, equis decoræ, strenuos equos alentis: hoc est, diuitis, potentis et bellicosæ. Nec temere Cyrenen δῖπρον, equestrem uocat: uerum ideo quod Neptunus primum Afros currus iungere docuerit: tum quod equestris dea Minerva, in Libya feratur nata. c ¶ Latonæ soboli.) λατρίδα. Enallage numeri est. Siquidem unus est Apollo, qui Pythiæ uictoriæ autor est, certaminisq; tutor et præses, Latonæ filius. Orditur aut propensione tali: O Musa, hodie necessarium est, ut oden meam uictori Pythio Arcesilao Cyrenes regi offeras, quo eum à corona et uictoria prædices, quam ex Pythone retulit. Ab hac propensione, Pythonis occasione, digreditur, perinde ac statim indicabimus. d ¶ Vbi quondam.) γυνάπτω. Iupiter totius uniuersi medium emetiri uolens, aquilas celeritate pares et ab ortu et ab occasu dimisit, quæ peruolantes ad Pythionem urbem prope Delphos tandem sibi mutuo obuiarunt. Quare ex illo aquilarum concursu, ibidem totius etiam orbis machine medium esse definiuit. Postea in eius rei memoriam duas aureas aquilas conficiens, Apollinis delubro dicauit: quarum imagines in Phocico bello, ab Eumelo illato, sublatæ sunt. Hec Scholia. Per aureas ergo aquilas Pythij Apollinis templum hic significat στυγερόν. ἄγῳμα templorum huiusmodi insigne Græci appellauerunt, de quo 13. Olympiorū nonnihil supra indicatum. Atque hic statim prolixiā digressionem inchoat, donec ad huius ode perueniat τέλος. e ¶ Pythia sacerdos.) ἱέρεια pro ἱέρεια, per syncopen. Hinc apparet sacerdotes Apollinis mulierculas et puellas fuisse, non uiros. Sic in rebus gestis Apostolorum, quandam Pythonico spiritu perfusam uaticinatā esse, hoc est, sacerdotem Apollineam fuisse, memorie proditum est. f ¶ Non absente.) οὐκ ἀρδύς, pro ἀρδύς, Dorice. Non peregre profecto, nō absente, sed præfente, et domi agente Apolline. g ¶ Battum.) Quomodo ex oraculo

Quam Delphico maiores Arcefilai ex Thera insula in Cyrenen Libyæ coloniam dedu-
 charus Cy- xerint primum narrat. Sunt qui Battum hunc Theræ insule regem primum
 reneis fuerit Aristotelem uocatum tradant: inter quos est Herodotus: & ab oraculo Pythio
 hic Battus, Battum, quod Libyorum lingua regem sonat, appellatum. Alij, quia impeditæ
 aperit quod suæ linguæ nomine Pythonem accesserat, βαττον, à βατταρίζω, quod est
 est Aristot= balbutire, dictū. Alij Coccysa, quod non posset integra sonare uerba. Acesan=
 phan. Pluto der non ob linguæ balbutiem, quod τραυλος esset, uerum quod sua sponte lin-
 prouerbiū, guam inflexerit, pronuntiationi aptando: quandoquidem eloquentia & consi-
 Batti σιλ- lio floruerit, nominatum existimat. Hæc de nomine. De profectioe Batti
 φιορ, Delphos uersus discors est autorū apud Interpretem sententia. Qui propter uo-
 cis siue intricacionē oracula scitatū iuisse putāt, tale oraculū illi datū adfuerāt.

Βάττ' ἐπὶ φωνῶν ἡλθες, αὐτὰρ δὲ σε φοῖβος ἀπόλων
 ἐς λιβύων πέμπει, μὴλοτρόφοι οἰκιστῆρα.

Nomine uenisti huc uocis pie Batte: sed ipse

Fœcundam ad Libyam purus te mittit Apollo.

Meneclæ, quod & uerisimilius, autor est, orta Theræ seditione, Battum unā
 cum suarum partium hominibus à patria excidisse. Atq; cum non liceret redire
 Theram, Delphis consuluisse Apollinē, num sibi armis esset patria repetenda.
 Tum Pythiam sacerdotem eiusmodi responsum dedisse:

Βάττε πρόθε κακόν, τοδὲ δούτερον ἐδὸλον ὀδύνα.

ἔρχο λαίφ' αἰώνων χάραν, ἢ περὶ αἰώνων
 ἡῶν. πρότερον δὸλον ἐκβαλε πείθει πείθων.

σεῖρόν γ' ἔγωγε δόσιος, ἢ μισοῖ πολλὰ θεμιστος.

οἷα τ' αὐτὸς ἔρξῃ, τοῖον τέλ' αὐτὸν ἰκένη. hoc est,

Antè malum passus, nunc prospera Batte require.

Vade ac linque domum pelago cinctam, meliorem

Terra dabit sortem (responso fidito nostris)

Auroram aspiciens, celer hinc patriam fuge fraudem.

Tellurem sancte colito, quam perfidus odit.

Quilibet ut uitam duxit, sic ultima cludit

Vitalis status, meritis & postera primis

Æquiparant se fata. Adcò bene uiuere pulchrum.

h. (Sacra relicta insula.) Therā intelligit, quæ una Sporadū est, à Me-
 maliare Cadmi nepotū quodā condita, in qua pueros octo uel septem annos na-
 tos nō deplorabant, si uita defungerentur: autore Stephano. Porro sacrā hanc
 ideo appellat, quod templū illic Neptuni & Minervæ fuerit, ut memorie pro-
 didit Theophrastus. i. (In albicante mamma.) ἀργινόν τι μάσῳ,

in splen-

in splendida uel albicante mamma. Quia Cyrene Libyæ in colle albæ terræ, mammae simili, sita est, ideo poeta in albicante mamma ait, teste Hierocle in Scholijs. Aristarchus ob fertilitatem distentæ mammae cōparari testatur: ἀργυρόν τε enim μασθόν, lacte distentam mamam sonat. k ¶ Theræ unq; Medæ carmen affortet.) Quum in Syrtin incidissent Argonautæ, per Libyam humeris suis Argo nauim ferebāt, postea in mare rursus demittentes. Ibi quum hospitalis muneris uice glebam præbuisset Eurypylus Neptuni filius Cyrenes rex, Euphemus accepit. Deinde ubi ad Theram insulam fluctibus gleba solueretur, Medea in Theram iam receptis uaticinata est, posteros Euphemii 17. generatione coloniam deducturos in Libyam. Iam Battus decimussæptimus erat ab Euphemo, qui Delphis responsum, ut paulò ante auditum, tulit, de migratione sua in Libyam: θύραων de Thera dictum. ἀγνομίσαι pro ἀνακρομίσει. l. ¶ Iracunda.) ζαυλὸς, ἄγων ὀργίλος, ualde irata: à ζαυλὸς augendi particula, quod robur et mentem uel indignationem ualet. Irata ergo dicitur, quod filios suos mactarit, ut historia eius habet, quos ex Iasone genuerat, quia ab eo repudiaretur. m ¶ Ex immortalis ore.) ἀθάνατος σόμας. Medæ os, ut Cheris tradit, immortale appellat, ex parte: quandoquidem et Hesiodus in Theogonia immortalis ipsam uocet, quod, ut Asclepiades adfirmat, nihil ab ea dictum, quod non simul sit factum.

n ¶ Audite filij.) Hæc Medea in reditu à Colchis Iasonem secuta, uaticinatur. Ut uero Argonautæ Colchos petierint, posthac subijciat. Ex Argonauticis uero Apollonij, historia est petenda. o ¶ Mari cincta.) ἐξ ἀπλάγκτος γαίης, è terra in mari errante: hoc est, mari cincta uel ambita insula Thera. p ¶ Epaphi filiam.) Epaphus filius est Iūs et Iouis. Porro ex Epapho Libya Nympha progenita est, ut Isocrates in Busiride testatur, et Ouidius in Transfor. i.

Nunc dea linigera colitur celeberrima turba,
Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem,
Creditor esse Iouis, perq; urbes iuncta parenti

Templa tenet. Per puellam ergo Epaphi, Cyrenē intelligit, quæ urbs et regio, est filia Libyæ, filia Epaphi. q ¶ Urbium radicem.) ἀστὲρ ῥίζων. Cyrenen ideo urbium radicem appellat, siquidem ex ea Apollonia et Teuchæra transplantatæ sunt. r ¶ Curatricem.) μελαιοβροτον, curantē homines: παρὰ τὸ μέλω curo, et βροτὸς mortalis, cui sit res pub. futura cura. s ¶ In Iouis Ammonis solo.) ὑάμμωνος θεοῦ μέλοις. Libyes Iouem Ammonem appellāt, Aegyptiaca, ut quidam uolunt, lingua. Alij ab ἄμμων, id est arena, quasi arenariū: cuius χροῦς ἐστιν, id est,

oraculum, & templum oraculo Iouis Ammonis destinatum, in Libya fuit. Vnde Phæstus sic inquit:

Ζῶν Λιβύης ἄμμων, κρατερὸς κέκλιθι μαίῃτι. hoc est,

Corniger ô Libyes Ammon me Iuppiter audi Vates.

Cornigerum illic Phæstus dicit, quod arietis specie Iuppiter ille Ammon coleatur. Plin. lib. 2. cap. 106. Ammonis Iouis fontem interdum frigidum, noctu frueretur, autor est.

EPODOS, COLON XIII.

Iam & pro^a Delphinibus, branchijs & pinnis alarum instar insignibus, insulares Theræi celeres permutabunt equas, & remorum uice habenas & lora apprehendent, currusq; cursu nō impigros uertent. Id sanè^b symbolum efficiet, ut ingens fiat urbiū Thera^c metropolis, d^d quod in Tritonidis lacus quidem fluentis, Euphemus è pro^a ra descendens, à deo in hominem transformato, pro munere suscepit: ad cuius xenij susceptionē, Iupiter pater fatali tonitru insonuit:

Tritone in
personā re-
gis Cyrenæ
orum trans-
mutato.

Delphines.

Vaticinationem Medæ continuat. a (C Delphinibus.) De Delphinibus Plin. lib. 4. cap. 8. Velocissimum omnium animalium non solum marinarum Delphinus, sed ocyor uolucres, acrior telo, ac nisi multum infra os rostrum foret, medio penè in uentre, nullus piscium celeritatem eius euaderet.

b (C Symbolum.) ὄρνις, augurium, diuinitio. τὸν ὄρνιθα, pro μαντιῶν accipit. c (C Metropolis.) ματρώπολις, primariam & præcipuam urbem ualet. Sic Thera fit metropolis Cyrenæ. d (C Quod accepit.) Symbolū quod accepit, periphrasis est glebæ terræ quam Triton fluminalis deus, uel Eurypylus Euphemo Argonautæ dedit. e (C Tritonidis.) Est Tritonis Libyæ amnis, de quo Pomp. Mela lib. 1. Sup hūc ingens palus amnem Tritona recipit ipsa Tritonis. Vnde & Minervæ cognomen est inditū, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ: faciuntq; ei fabulæ aliquā fidem, quod quem natalens eius putant, ludicris uirginū inter se decertantiū celebrant. f (C Euphemus è pro^a.) Duplici prodigio Medæ uaticinium confirmatum adserit: primo Eurypyli munusculo, nimirum glebæ: deinde tonitru, quo ueluti Iupiter Medæ dictis annuerit.

Tritonia
Pallas.

STRO^a

Quando anchoram æreas genas habentem,
celeris Argi frenum, ad nauim pendentium ad-
secutus est. "Duodecim antehac dies ex Oceano
tulimus marinam hastam, super deserta terræ ius-
ga: ^b mea trahentes sollicitudine. Tum & solus in-
ambulans ^c deus aduenit, ^d honestam uenerandi
uiri personam induens. Is ^e amica primum uerba
faciebat, perinde ac ueniētibus hospitis bene-
factores conuiuii principio & lætitiā denunciāt.

^{επεροσε}, idem quod ^{επεκυρησε}. Quando incidit in anchoram æream ^{επεροσε}
uel ferream, scilicet Triton uel Eurypylus: pendentium ad nauim, hoc est, Argo-
nautarum. ^a (Duodecim.) In persona Medæ poëta, quæ suprà ad-
umbravit, repetit, quo ordine, & quo singula modo peracta sint narrando: ita
tamen ut Medæ uaticinio cuncta quidem attribuat. Recitat autem Medea quo
modo Argonautæ ad Syrtim Libyæ Argo suam super humeros per Libyæ so-
litudinem portauerint, super terræ deserta terga. Metaphora est, pro superfi-
cie terræ. ^b (Meis.) ^{αμοις} Doricum est, pro ^{ημετεροις}, hoc est,
nostris curis, nostro cōsilio. Enallage numeri est, pro mea cura, mea prudentia.
^c (Deus.) Triton deus, est Neptuni filius. ^{οιοπολος}, solus prode-
ambulans. ^{τατακι} pro ^{τλινομεντα}, tunc. ^d (Honestam.) <sup>εὐ-
φρονης αιδως προσοψις θεαυμεν</sup>, facta & assumpta facie seu uultu ue-
nerandi uiri, hoc est quod paulò ante dixit, Euphemus munus accepit à deo in
hominem transmutato. ^e (Amica uerba faciebat.) ^{αρεχο}. Quem-
admodum ^{εξωδωχο} blande solent inuitare aduenas, ut ad sese diuertant: sic
Eurypylus suauibus incitamentis alliciebat præternauiganteis Tritonem pas-
ludem Argonautas.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Sedenim dulcis reditus opportunitas ^a perma-
nere uetuit: ^b dicebat enim Eurypylus, se incorru-
ptibilis terræ concussoris Neptuni filium. Co-
gnoscens nos urgentes, protinus dextra tellurē
prehendens, ^c fortè oblatū dare munus quæsiuit,

neq; ad recipiendum quidem^d immorigerum re-
perit. Siquidem heros ad littora prodeambulās,
manu manū firmās ac donum attingens, felicem
suscepit^e glebā. ^fExperior deinde ipsam^g ē naui
delapsam, atq; submersam marino^h liquari fluctu

EPODOS, COLON XIII.

Absorptamq; 'occiduo udo pelago.

^a ¶ Permanere uetuit.) κῶλυε μέναι. Reditus occasio non sinebat
adeò blandi hospitii beneficijs frui. ^b ¶ Dicebat enim Eurypylus.)
φάτο δ' Εὐρύπυλος. Apollonius Rhodius hunc aliàs Eurypylum, aliàs
Tritonem fuisse testatur. Acesander Eurypylum Tritonis esse fratrem adfirmat,
hunc ad modum scribens: Eurypylus Neptuni et Celenus Atlantidis filius, in
uxorem ducit Steropen Solis gnata et Pasiphaes sororem, duos ex ea liberos
procreans, Lycaonem et Leucippum. ^c ¶ Fortè oblatum.) προτιχόν,
fortè oblatum, quod forte fortuna arripuisset: idem quod πατιχόν, à πα-
τιγγέναι. ^d ¶ Immorigerum.) ὁ δ' ἀπίθισέ νιν, neq; immori-
gerum eum fecit. ἀντερείσας, ἀνθορώσας, ubi manum manu confirma-
set et suffulcisset, hoc est, dextra dextra iuncta. ^e ¶ Glebam.) βῶ-
λακα, βῶλερ. ^f ¶ Experior.) πείδομαι, scrutor, rescisco, experi-
or. In personā Medea haec quoq; dicuntur. ^g ¶ E naui.) ἐκ δειράδος,
ex robore, id est, firma et roboribus compacta naui. Materia pro forma.

^h ¶ Liquari.) βᾶμλε σῶν, anastrophe est, pro συμβήμλιναι.

ⁱ ¶ Occiduo pelago.) ἀμυγδαλία hic est sententiae, ἐσπέρας ὕμνων
πελάγῃ πορεύσθαι. Potest enim ἐσπέρας uel ad tempus, uel ad maris situm
refrui: ut sit sententia, glebam uespertino tempore secutam uelud pelagus: uel,
in occiduo mari, glebam solutam esse.

^a Atqui laboriosis ego famulis praecipiebam,
ut sedulo eam adseruarent glebā, enimvero men-
tes illorum obliuiose fuerunt. Proinde^b in hac in-
sula, immortale spatiosae Libyae^c semen effusum
est^d citra occasionē. Sin ipsum iuxta Ditis terre
strem hiatū, ad sacram nempe^e Tænarum reuer-
sus deiecisset Euphemus, Neptuni equis praefes-
tus filius,

¶ Et filius, rex: (quem olim Europe Tityi filia ad ripam ^fCephisi peperit)

STROPHE III. COLON XIII.

Quatuor filijs prognatis, ^gceu genere quodā, cum Danaïs sibi accepisset latā illam terrā. ^hTum enim ē magna Lacedæmone, Argiūoq; sinu, atq; Mycenis ⁱmigraturi erant. ^kNunc uero selectum exterarū matronarū genus in lectis ^linueniet, qui simulac ad hanc diuinā insulam appulsi fuerint, uirum parient, ^mnubium obfuscatione obscurorū camporum dominum, cuius quidem multo auro fulgente olim in tecto, suis Apollo reminiscetur oraculis,

Qui, genus respiciens, enallagē generis facit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ad Pythium ubi templum descenderit, multosq; posthac ad splendidum ⁿIouialis Nili templum per naues duxerit. ^oAtq; ij quidē Medæ carminum ordines.

Mandato suo seruos non obsequutos Medea conqueritur. a ¶ Atqui laboriosis.) λυσιπτόνοι, serui dicuntur Græcis, quod herorum & dominorū suorum labores persequantur, quodq; dominos suos labore liberent, ut ex hoc Euripidis liquet:

δολοῖσι γάρ τε ζῶμεν οἱ ἐλεύθεροι. hoc est, Seruū labore uiuimus nos liberi. παρὰ τὸ λύω καὶ πόνον.

b ¶ In hac insula.) γῆ τῆς νῆσῳ, in hac insula Thera. c ¶ Semen.) Glebam spatiosā Libyæ semen appellat, siue quod Libyca, uel ex Libya sit accepta, siue quod migrationis in Libyam causa sit. d ¶ Ante occasionem.) πρὶν ὥρας, ante tempus, priusquam opportunum esset.

e ¶ Tenarum.) Tenarus Laconicæ ciuitas, ubi porta est ad inferos. Tænarum ergo os Plutonis, id est, portam ac ueluti uestibulum inferorum dicit.

f ¶ Cephisi.) Cephisus Boeotiæ amnis. g ¶ Ceu genere quodā.) αἰμά οἱ, Sanguinem pro genere accipit. Sensus est: Si non apud Theram in-

fulam gleba submersa fuisset, sed ad Tænarum usq; conseruata, tum quarta generatione Euphemi posteri ex Lacedæmone in Libyam migrassent. Nunc uero quia gleba resoluta est prope Theram decima septima primum generatione, Theræi primum Cyrenen Libyæ coloniam deducunt. h. ¶ Tunc enim.) ὅτε γὰρ, scilicet post quartam generationem. i. ¶ Migraturi erant.) Ἰζαμιστὲν τοῦ. Præsens pro futuro. hoc est, si gleba ad Tænarum primum deiecta fuisset, Lacedæmonij, Argiui &c. post quartam generationem, Libyam obtinuissent. Ἰζαμιστῆμα est excio, migrationē facio, migro. Ab Euphemo quarti ex Lacedæmone in Libyam coloniam deduxissent, si ad Tænarum primum deiecta fuisset gleba. k. ¶ Nunc uero.) νῦν γὰρ μὲν. Argonautæ in Scythiā nauigantes, in Lemnias inciderunt mulieres, quæ icto fœdere maritos suos (à quibus propter uirosuū odorem seu graueolentiam eorum repulsæ erant) occiderant: itaq; cum ipsis congressi Argonautæ recesserunt. Inde progeneri liberi Lacedæmonia patres suos quæsitum uenerunt: accepti illic & ciuitate donati, Spartam inuadere clanculum conspirarunt: uerum scelere patefacto in carcerem sunt protrusi. Ad quos ubi matres peruenissent, uestes filiorum suorum habitu permutarunt. Filij itaq; muliebri matrum suarum uestitu fallentes custodes, exiere carcerem incolumes, & aufugerunt. Quos deprehensos denuo quæ Lacedæmonij iam supplicio afficere uellent, Theras Antefionis filius coloniam fortè deducturus Lacones rogauit, uti captiuos illos sibi donarent: impetratos ergo in Theram insulam transfert. Inter illos & Sanus extitit, cuius filius est Battus, qui primus è Thera Cyrenen coloniam deduxit. l. ¶ Inueniet.) εὐρήσῃ, inueniet, scilicet Libyam. m. ¶ Nubiū obfuscatione obscurorū.) κελανεφέων, propter frequentes cum tempestates tum imbres, quorum gratia fertilia arua Libya possidet. Virum.) Battum intelligit, cuius & Catullus ad Lesbiam meminit, dum inquit:

Quæris quot mihi bastiationes
 Tuae Lesbia sint satis superq;
 Quam magnus numerus Libyæ arenæ
 Laser piciferis iacet Cyrenis,
 Oraculum Iouis inter æstiuosi,
 Et Batti ueteris sepulchrum,
 Aut quam sydera multa, cum tacet nox,
 Furtiuos hominum uident amores,
 Tam te bastia multa bastiare
 Væsano satis & super Catullo est.

n. ¶ Iouialis Nili.) νείλοιο πρὸς πῖον τέμνει κρονίδα. Libyam
 per

per Iouialis uel Saturnij Nili templum intelligit: uel ipsum Nilum, qui ceu deus
us apud Aegyptios colebatur. Vnde Parmenon, αἰγυπτιε ζῶν νῆλε, in-
quit. o ¶ Atq; ij quidem.) Epilogus uaticinij Medae.

Porro obstupuerunt præ silentio immobiles
diuini heroës prolixam animaduertentes uatici-
nationem. ^a O felicem Polymnesti filium, te hoc
sermone, ^b oraculū Melissæ, ^c ultroneo sonitu de-
signauit, quæ ubi ter gaudere tibi dixisset, fato cō-
stitutum te Cyrenes regem demonstraui,

EPODOS, COLON XIII.

Quum de turbida tamen & impedita tantum
uoce ^dinterrogares, nempe quanam in re adiuta-
re & emendare eam posses.

^a ¶ O felicem.) Circuitio est, qua Aristotelē, qui ob linguæ impedimen-
tum etiam βαλῆς, id est, balbus dicebatur, intelligit: pulchre ad institutum
Medae uaticinationem adferens, & ad Arcesilai uictoris Cyrenæ regis laudem
mox traducens. ^b ¶ Oraculum Melissæ.) Id est, oraculum Pythiæ sa-
cerdotis. μέλισσα quidem apis est. Ceterū ut hypomnemata habent, Cereris
sacerdotes proprie Melissæ dicebantur. Per Catachresin tamen qualescunq; sa-
cris præfectæ Nymphæ μέλισσαι, ob insecti puritatē uocabantur. Mnaseas
Patarensis, Nymphas primum mellis reperisse usum autor est: quum enim an-
tea homines mutua sui cæde & gauderent, & sua uescerentur carne, Nymphæ
persuaserunt eis ut tam fœda relictæ & impia feritate, arborum fructibus ute-
rentur. Ibi quædam Nympharum, cui nomen Melissæ, reperto fauo pro cibo
usæ, ac admixta aqua pro potu, suis coequalibus idem cibi ministrans, melli-
ficantibus insectis suum nomen cōmunicauit, μέλισσας eas appellans, pluri-
mum illis custodiæ adhibendo. Hæc in Peloponneso primū contigisse Pataren-
sis adfirmat. ^c ¶ Ultroneo sonitu.) αὐτομάτῳ κελῶδῳ, id est, spon-
taneo & ultroneo, diuinitus inspirato Delphicæ sacerdoti responso, neq; à Bat-
to desiderato. Quum enim Aristoteles non eo nomine Delphos petisset, ut mi-
grationem aliorum sciretur, enimuero ut uocis suæ agilitatem adsequeretur,
suas sponte, nemine hoc rogante uel expectante, Delphica Melissa, siue sacera-
dos, uolentibus ita fati, regem Cyrenes fore Battum, qui aliàs Aristoteles, re-
spondit. ^d ¶ Interrogares.) ἀνακρινόμενον, ἀνρωτῶντα, intera-

rogantem. *πρίνα πρ*, quæ solutio, liberatio 'ue. Poena enim missionis & ab-
solutionis causa fit: efficiens pro effectu.

^a Et nunc igitur, ^b ceu purpurei floridique ueris
iucundissimo tempore, cū hisce pueris octauus,
Arcefilaus germinat. Cui quidem cum Apollo,
tum Pytho^d celebritatem, quam ex equestri cursu
adsecutus est, ^e per Amphictyones tradidit. Quē
& ego sanē^f Musis impendam, ^g unā cum aureo
arietis uellere. ^h Quum enim pro eo ferendoⁱ Mi-
nyi Argonautæ soluissent oram, diuinos Cyre-
næis honores plantauere.

^a (Et nunc igitur.) Redit hic ad ceptam in Arcesilai gratiam oden,
ostendens Arcesilaum regem iam octauum esse à Batto illo primo ex oraculo
Apollinis Cyrenes rege. Deinde laudat eundē à Pythia uictoria. ^b (Ceu
purpurei floridique ueris.) *φοινικεῖνθ' ἔμει*, id est, purpureos flores habentis.
ἤρ' & contractum est, ex *ἔαρ' &*. *τὸ ἔαρ', τὸ ἔαρ' &*, *ὅ κατὰ στωαίρε-*
σι μ' ἤρ' &. ^c (Hisce pueris.) *παισὶ τῶν τοις*, hisce pueris uel filijs.
Ciues Cyrenæos intelligit, qui sunt filij & pueri regis sui & patris patriæ, nem-
pe Arcesilai. ^d (Celebritatem.) *κλέ' &*, celebritatem, id est uictoriā.
Metaphora. ^e (Per Amphictyones tradidit.) Amphictyones Pythijs
ludis præfæcti fuere. Fuit autem Græciæ concilium celebre ex duodecim genti-
bus constitutum, ad Thermopylas, ut Arpocraton habet: ad quod cōcilium qui
ex ciuitatibus Græciæ mittebantur, *ἱερομνήμονες*, hoc est, sacri scribæ dice-
bantur, ut Aristophanicus Nebularū interpretis habet, quum dicit Chorus, *καὶ*
γὰρ ἄτ' ἀνθ' ὧν ὑπὸ βολ' & *λαχὼν τῆς ἱερομνημονείης*. His Amphi-
ctyonibus & alia, & ludi Pythij curæ erant. Amphictyonum ergo decreto Ar-
cesilaum uictorem Pythium pronunciatū ait: unde rursus Pythiorum ludorū
claritas quanta fuerit, est cognoscere: quandoquidem ē duodecim gentibus colle-
ctum concilium ijs quoq; præfuerint. Coactum autem illud concilium fuit ex Io-
nibus, Dorienſibus, Perrhebis, Bæotis, Magnetibus, Achæis, Phthiotis, Melien-
sibus, Dolopibus, Aenianibus, Delphis, & Phocensibus. Sed de ijs in 6. Ne-
meorum etiam nonnihil annotabitur. A Pythia igitur uictoria, obiter intersper-
gendo regem euehit. ^f (Musis illud impendam.) Hoc est, laudabo eū.
ἀλλ' ὃν αὐτὸν ἐγὼ μοῖσαι δώσω. Tmesis est, pro *ἀλλ' δώσω*, ἀλλ' cum
δώσω στωακτίον. ^g (Unā cum aureo arietis uellere.) Propositi-
tio est,

tio est, quo Argonautarum nomine sese laudaturum Arcefilaum pollicetur: digressioni, quam subiungit, proluxu uiam ita praeunens. h. ¶ Quia enim pro eo.) Ratio est, quia uelit Argonautas etiam commendare, uel Argonautarum res gestas referre. Quia, inquit, ex Argonautis ea gloria ad Cyrenaeos derivata est, quod ex Thera reges acceperint, primo Battum, et hunc à Batto octauum Arcefilaum. Atque haec propter Euphemum dicit, qui accepta ab Eurypylo uel Tritone gleba, apud Thera in pelagus demersa, in causa fuit quorū primū uel ex oraculo Delphico migrarint in Libyam, ut è superioribus etiamnum liquet.

i. ¶ Minyi.) Minyas Argonautas appellat, quod plurimi ipsorum genus suum ad Minyam Neptuni filium, et Tritogeniam Acoli gnatam transtulere: id quod et Apollonius tradit, quum inquit:

-ἐπεὶ μιν ὁ αὐτὰρ ὦρ

οἱ πλεῖστοι καὶ θεῖστοι ἀφ' αἰμάτων θυγέτων το. &c.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^a Quis primum nauigationem eam orsus est? qualem periculum fortibus imò adamantinis clauis Argonautas colligauit? ^b Fato destinatum erat, Peliam ex illustribus Aeolidis, uel manu uel consilio inflexibilibus, moriturū. Redditū hinc est horrendum animo eius prudenti uaticinium, ^d prope medium arborosae matris umbilicū pronuntiātum: ^e Altero pede calciatum in custodia omnino cōseruandum esse, quando uidelicet ^f ab altis statuiis ^g ad occiduam terram ^h inclytæ Iolei peruenerit,

a. ¶ Quis primum.) Poëticum Argonautarū expeditioni ingressum facit: primo interrogans Musam Clionem, quæ necessitas Argonautas pro aureo adfrendo uellere impulerit: ac statim per subiectionē sibi ipse respondet, θεοφάτορ ἦν &c. Sic Homerus principio operis sui Musam inuocat,

μῆνιν ἄψδε θεὰ πηληιάδεω Ἀχιλῆϊ

ἔλομ' ἵλῳ. Ac postea interrogat:

τίς τ' ἄρ' σφωε θεῶν ξυΐηκε μάχεσσιν.

Cui crotemati statim subiiciendo ipse respondet, λυτὸς καὶ διὸς ἵος. Tanquā ergo ingens perscripturus sit argumentum, et arduam planē historiam, hanc interrogationem

ueluti inuocationis loco præmittit. *b* ¶ Fato destinatū erat.) Argonautarū hysteriā à prima hic origine pandit, eam ad calcem usq; dehinc pducendo.

DE ARGONAVTARVM EXPEDITIONE.

Tyro Salmonis filia, è Neptuno Nelca & Peliam peperit. Deinde Crethei Aeoli filio nubit, ex quo Aesonē, Pheretē & Amythaonē generat. Porro ex Aesone Iason, è Pherete Admetus nascitur: ab Amythaone uero Melampus. Iason dehinc educandus Chironi traditur, ut ab eo medendi artem disceret. Interim pater eius Aeson fratri suo Peliae regnum cedit, iubetq; Thessaliæ eum præesse, donec Iason à Chirone reuertatur. Iam ab Apolline Pelias oraculum acceperat, ut obseruaret eum, qui altero tantum pede calciatus ipsum accederet: à tali enim imminere sibi mortem. Vbi Iason adoleuit, ad fratres patris sui redit, & ipse regni futurus consors. Anaurum ergo Thessaliæ fluium transiturus, Iunonem in specie anuis reperit ad ripam, quæ & ipsa traicere flumen uolebat, quanquam ubi timida esset, nec flumini sese credere auderet: unde ipsam Iason humeris suis transfert: atq; illic altero calciamento in luto fluminis defixo & relicto, patriam suam altero pede nudus ingreditur. Hunc proinde Iasonem altero pede discalciatum Pelias animaduertens, oraculi reminiscitur, ipsumq; occidere timens, persuadet ei ut in Scythiam abeat, aureum inde arietis uellus allaturus. Putabat enim ita fore ut in Scythia, uel hostiū uel Acætæ manu interiret, uel naufragio occumberet. Hæc ex Liuillio Tyræo in Scholijs Apollonij ἀργοναυτικῶν. *c* ¶ Ex illustribus Aeolidis.) Per Aeolidas, καὶ τὴν ἀλκυλῶν numeri, Iasonem, cuius auus Aeolus, pater Cretheus, mater Tyro, intelligit. Argo nauis ab Argo fabro suo dicta: hinc Argonautæ, qui naui illa, pro aureo arietis uellere in Scythiam sunt profecti. Cicero ab Argo regione & urbe Peloponnesi, dictam eam nauim opinatur, dum ait: Etenim si nunc assequi aliquid se putant, qui ostium Ponti uiderunt, & eas angustias per quas penetrasset ea quæ est nominata.

In primo
scul. quæst.

Argo, quia Argini in ea delecti iuri

Velli petebant pellem inauratam arietis.

d ¶ Prope medium arborosa matris.) παραμέσσην δρυφόρον. &c. hoc est, iuxta Delphicum templum in medio nemorosa terre situm. Nam supra è duarum aquilarum concursu, monstratum est Delphos in medio terrarum orbis collocatas esse. Matrem igitur nemorosam, terram arboribus luxuriantem dicit. Periphrasis Delphorum uel Delphicæ cortinæ, quæ est in medio nemorosa terre. *e* ¶ Altero pede calciatū.) μονοπυγίς, qui altero tantum pede sandalia habet. à μόνον solum, & πυγίς, quod gradum uel incessum, uel crepidam, uel sandaliū ualeat. *f* ¶ Ab altis statuiis.)

Hoc

Hoc est, à Chirone ad Peliam. $\epsilon\alpha\theta\mu\delta\varsigma$ ueteres in agris mapalia & stabula di-
xere, & $\delta\upsilon\delta'\epsilon\epsilon\lambda\omicron\upsilon\gamma\ \delta\upsilon\delta'\alpha\eta\lambda\omicron\upsilon\gamma$. g. ¶ Ad occidentuā terrā.) $\delta\upsilon\delta'\epsilon\epsilon\lambda\omicron\upsilon\gamma$
ad uesperā sitā, uel celebrē, perinde ac Ithaca $\delta\upsilon\delta'\epsilon\epsilon\lambda\omicron\upsilon\gamma$ apud Hom. dicitur.

h. ¶ Inclutæ Iolci.) Iolcus Thessaliæ ciuitas. Homerus catalogo nauū:
 $\phi\omicron\iota\beta\lambda\omega\ \kappa\alpha\iota\ \gamma\lambda\alpha\phi\upsilon\rho\alpha\varsigma\ \kappa\alpha\iota\ \epsilon\upsilon\kappa\pi\mu\delta\iota\lambda\omega\ \iota\omega\lambda\iota\omicron\upsilon\gamma$. Stephanus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Hospes quidem uel ciuis existens. ^b Suo itaq;
ille tempore geminis hastis admirandus appa-
ruit, dupliciq; uestimento conspicuus. Altera ue-
stis, quæ Magnetibus peculiaris erat, eius mem-
bra tegebat: altera ^c pardalea, qua horridos im-
bres arcebat: neq; splendidi ^d comæ capilli dera-
debantur, uerum totum conquassabant dorsum.
Protinus ergo rectā perrexit, intrepidi cōsiliū sui,
in abundantis turbæ cōciónē, periculū factururus.

a. ¶ Hospes.) Hæc particula, Hospes seu peregrinus quidē uel ciuis, ad
uaticiniū adhuc præcedens pertinet. Hospes est Iason, quia à Chirone aduenit:
ciuis, ex natiuitate. b. ¶ Suo itaq; tempore.) $\delta\omicron\delta\iota\ \alpha\pi\omicron\ \chi\epsilon\omicron\nu\omega\ \iota\kappa\epsilon\tau\omicron$.
Vaticinij Delphici completionem statim nunc subiicit, quomodo adultus Iason
patrium regnū inuaserit. c. ¶ Pardalea.) $\pi\epsilon\delta\alpha\lambda\epsilon\alpha$, Pardi pellis est,
seu uestis è pelle Pardi. De Pardis uero est apud Plinium lib. 8. cap. 17. & Ari-
stotelem in historia animalium. d. ¶ Comæ.) Comam nutrire libertatis
apud ueteres symbolum erat. Hinc Homerus honesto epitheto $\kappa\alpha\epsilon\pi\eta\kappa\omicron\mu\omicron$ -
 $\omega\nu\tau\alpha\varsigma\ \alpha\chi\epsilon\omega\delta\varsigma$ dicit. Nec piget hic adscribere, quod Scholia hic adiiciunt:
quod ueteres primitias comæ apud flumina deponderint, ipsq; dicarint, omnia
ex aquis primum orta significantes.

EPODOS, COLON XIII.

“Quem non agnoscebant Magnesij. Piorum
tamen eum intuentium aliquis hoc dixit: ^b Num
is est Apollo? neq; enim est Veneris, ^c æreo qui
curru uehiť, maritus. Porro ^d in præclara Naxo
Iphimedeæ aiunt obijisse diē filios, ^e Otum puta,
teq; fortissimum Ephialtam regem. Quinetiam

† Tityum, Dianæ uelox telum confecit, ex inuicta
 celeriter correptū pharetra: † uti discat quispiam,
 ὅπως ὦν ματ. quomodo potentiorū amicitiam & amorem de-
 beat affectare.

STROPHE V. COLON XIII.

Illi quidem hæc inter sese uicissim garriebāt.
 Mulabus dein & polito curru festinans cum ad-
 miratione Pelias aduenit. Obstupescebat autem
 continuo, collustrans in sine calciamentum, de-
 xtro duntaxat pedi obductū. Suffurans tandem
 animo pauorem, sic eum conuenit: Qualem terrā
 ô hospes, gloriaris patriā tuam esse? Quæ è ter-
 ra genitarū hominum è cano uentre te in lucem
 produxit? ab inuisis mendacijs te purū seruans,
 ediffere genus.

a ¶ Quem non agnoscebant piorum.) Ut ignotus fuerit patriæ suæ ci-
 uibus explicat. ὁπιζομένη participium à uerbo ὁπιζομαι, quod Deum
 præ oculis pono, pius sum, & intueor, ualet. ab ὁπὶ ὁπὸς uultus, aspectus.

b ¶ Num is est Apollo.) Quó modo intuentes in Iasonem ciues secum
 disceptarint, ostendit: admirantes enim eius heroicam proceritatem, personam
 augustam, uultum liberalem, dubitabant an ne Apollo, uel Mars, uel Otus, aut
 Ephialtes, aut Tityus esset. c ¶ Aereo ciaru.) ἄερος ματ & Mars
 tis epitheton, quod curribus gaudeat, quibus in bellis utebantur ueteres.

d ¶ In præclara Naxo.) Naxus insula una Cycladum est, à Naxo Cæ-
 rum duce nominata. e ¶ Otum, Ephialtes.) Otus & Ephialtes fratres
 in Dianam impij fuere, unde in specie cerui eis apparens, tela quibus petebatur,
 in ipsos reflexit. Cheridi monstrosa hæc paradigmata nō probantur. Meminit
 enim & Homerus horum, quod nouem annis in nouem ulnarum longitudinem
 excreuerint. Verum Pindarus non tam ob formam, quàm proceritatem Iasonis
 cōmendandā adduxit. Et si enim ad cōformosus Iason fuerit, ut Iuno in eius pul-
 chritudinē exarserit, magnitudinē tamen & robur corporis præ forma euehit:

f ¶ Tityū.) Tityū ab Apoll. & Diana transfixū Pherecydes autor est.

g ¶ Vti discat.) ὅπως, id est, ut discant se sibi similibus sociare, nō dijs,
 non

non Dianæ uel Apollini. His uero paradigmatis nihil aliud agit poëta, quam tantū: Iste uel Apollo uel Mars est, siue Otus, siue Ephialtes, Tityus uel. Et hæc secum loquentes impense mirantur: quandoquidem sciant Otum & Ephialtes res mortalium iam olim deseruisse, Tityum item Dianæ confectum telo. Hinc suspensis animis responsum & genus eius expectant. h. *Ecquæ hominū* *ἢ τίς ἀνθρώπων.* αὐθρῶπ & hic necessariò foemininū est: siquidem ex hominis masculo li alio non possit egredi foetus. Sic Isocrates in Paragraphico utitur foeminino genere, dum inquit, de ancilla loquens: ἐκ δὲ τῶ τρανύματ' & φῆσκοντες τῷ αὐθρῶπ' ἀφ' ὧν εἰρ.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Cui, confidenti animo, præclaris uerbis hunc in modū respondit: ^a Aio Chironis me doctrinā ferre. Proinde ex antro ^b à Chariclone & Philyra, ubi castæ Centauri filie me educarunt, redeo: ac uiginti illic transactis annis, neq; factum, neq; dictum ^c turpe apud illos proloquutus, tabij, ^d antequam patris mei domum ^e curans, quæ nō profato, neq; feliciter administratur, ^f quamq; Iupiter populorum ductor olim Aeolo, illiusq; pueris, preciosæ rei loco tribuit.

Vel ¹ domū redij, anti-
quū patris
mei regnum
recepturus,
quod &c.

EPODOS, COLON XIII.

Porrò auribus meis increbescit nephandum Peliam, ^g stulta mente sua fretū, uiolenter nostrorum deprædari parentū ^h regnum. Qui, ⁱ ubi primam uidi lucem, ^k superbi principis formidantes iniuriam, me, ceu uita defunctus ac triste funus essem in domo positū, muliebri luctu planxerūt, ac noctu clanculum purpureis fascijs inuolutum, uia communicata, Saturnio Chironi educandum tradiderunt.

^a *Ecquæ Chironi.* φῆμι, pro φημι. Chironis institutione, se ueracem fore innuit: ut pote qui sit ita liberaliter à Chirone edoctus, ut mentiri planè pi-

culum ducat. **b** (A Chariclone & Philyra.) Philyra mater est Chironis, ut è tertia Pythiorum ode innotuit. Chariclo uero, genitiuo τῆς χαι-
κλόϛ, & κατὰ σωμαίεσσι χαικλῶς, latine Chariclonis, sicut Dido
Didonis, uxor est Chironis, filia Apollinis: è qua & Chirone Carystus est geni-
tus. **c** (Turpe.) γνῶντα πέλορ, id est, ἀπαίδουτορ, hoc est, illi-
berale, inhonestum, quod liberalem institutionem dedecet. **d** (Antiqua
patris mei domum.) οἶκα δ' ἀρχαίαν. Potest οἶκα δ' aduerbialiter referri
ad uerbum ἐνόμω: ut sit sensus: Domum in patriam redij, regnum paternū
recepturus. ἀρχαίαν enim substantiue est pro ἀρχαῖον, per extensionem: sic
cut Homer. ἀναγκάσω ex ἀνάγκη facit. **e** (Curans.) κομίζωρ,
curās. Si simplex pro cōposito accipiat, ut sit per ἀφαιέσσι, ἀνομιζωρ
uel ἀνακομίζωρ, tum recipere sonat. Significat autem κομίζω, & fero &
curo, ut apud Homerum, quum Telemachus ad matrem ait, τὰ σὰ ἔργα νό-
μιζε, tuas res cura. **f** (Quam Iupiter.) Diuino iure, & Ioue ita dige-
rente, regnum ad se pertine arguit. Genealogia sic habet: Promethei filius
est Deucalion, cuius Hellen, cuius Aeolus, cuius Cretheus & Athamas & Sal-
moneus: Crethei filius Aeson, Aesonis Iason, Salmonei Tyro, è qua & Neptu-
no est Pelias & Neleus. **g** (Stulta mente fretum.) λευκάς φρονέας,
albas mentes. Metaphora est ab aque superficie. Ut illa in summa sui facie est
perspicua & clara, in imo & profundo nigra, ob quam etiam causam apud Ho-
merum μέλαρ ὕδαρ dicitur: sic mentem Peliae albam dicit, ut forinsecus ap-
paret: ceterum per metalepsin relinquit cogitandum auditori, nequaquam esse
talem, qualis foris appareat, sed longe alium internū eius esse animū, hoc est,
minus candidum. **h** (Regnum.) ἀρχεδίκαν, hoc est, regnum quod
iure parentes mei tenuerunt. Siue ἀρχεδίκαν, ut sit α pro ω, id est, regnū
quod est parentum meorum iuste imperantium, audio Peliam spoliare.
i (Vbi primū uidi lucem.) Metu Peliae sese recens natum, ceu sumus esse
rendum, in domum collocatum fuisse, & eo interim dolo ad Chironem Centau-
rum deportatum dicit: Verebatur enim, ne si Pelias rescisceret filium Aesoni
natum uiuentem, ipsum occideret, ne uidelicet regni æmulum uel inuasorem uel
repetitorem olim nancisceretur. **k** (Superbi principis.) ὕποφθαλ-
α γυμόν, pro ἡγεμόν, Dorice, hoc est, Pelie.

STROPHE VI. COLON XIII.

Atqui horum quidem sermonū ^acapita cogno-
scite. Primū inclyti ciues aperte mihi ^bedes ^ceques-
trium parentū meorū indicate. Aesonis nanq̃ si
lius

lius indigena, non ad exteram alienorum terram ueni. Diuinus uero Centaurus nomen Iasoni mihi indidit. Sic fatus est. Hunc ubi ingressus esset, patris oculi cognouerunt: ex ipsius enim senio confectis palpebris, instar bullarum lachrymæ stillabant: adeo ex animo, & impense gauisus est, longe mortalium pulcherrima cōspecta prole.

a ¶ Capita.) κεφάλαια, capita, hoc est, summā. Audite, inquit, quid et quō uelim. Patris meās Aesonis aedes accedere uolo, eas quæ so inclyti ciues mihi cōmonstrate, eas mihi indicate. b ¶ Equestrium.) ἐπιθετικῶς parentes suos ἀδελφικῶς, quasi ἐπικῶς, hoc est equestres, albis et splendide equis insignis uocat. c ¶ Diuinus Centaurus.) Chiron Centaurus φησ, id est fera, propter naturæ corporis sui similitudinem (unde et semiuiri bisformes διφύες Græcis) appellatur. φησ ergo et θηρ idem sunt, nisi quod φησ Thessalum etiam significet, et φησ uel φησ sint Thessali uel Centauri: θηρ uero semper substantiuū sit. Diuinus ideo, quod uel à Saturno nascatur, uel quod iustitiæ suæ nomine tantū mereatur laudis. d ¶ Iasoni.) ἰασις sanitatem significat. Et quia Chiron medicus, in medendi arte primum instituit à sese susceptam Aesonis gemiturā, ideo ab ea facultate ἰάσωνος, ueluti sanatore, nominauit. e ¶ Palpebris.) γλέφαρον, idem quod βλέφαρον: hoc ἐκ τῶ βλέπω καὶ φᾶρ, illud πρὸς τὸ γλῶσσον καὶ φᾶρ: quod palpebræ, siue uisus, siue pupillæ, adeoque σιωπευδὲς oculorum sunt ueluti uestes, atq; tegumenta. f ¶ Instar bullarum lachrymæ stillabant.) πομφόλυξαι, pro ἐπομφόλυσαι. Doreσ in ξ mutant. à uerbo πομφόλυξαι, quod est ebullire, bullas producere. Deducitur porro hoc uerbum à nomine πομφόλυξ, quod bullā sonat, ut in prouerbio, αὐθροπὸς πομφόλυξ, planum est. g ¶ Cōspecta prole.) γόνου ἰδῶν καλίστην αὐδῶν, pulcherrima cōspecta prole, scilicet sua, Iasone.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

¶ Fratres eō uenerunt ambo, prope quidē Pheres, fonte Hypereide relicto: dein & ex Messena Amythā, mox Admetus atq; Melampus affuere, consobrinū suum Iasone beneuolum sibi red

dentes eiq̃ congratulantes, cōuiuīj subinde tem-
pore mansuetis eos Iason colloquijs suscipiens,
munera digna parans, omni eos tripudio reple-
bat, quinq̃ noctibus integris totidemq̃ diebus,
bonæ uitæ decerpto fructu.

a ¶ Fratres.) Pheres & Amythaon fratres sunt Aesonis, ut supra pa-
tuit. Admetus filius est Pheretis, Melampus Amythaonis. Ergo consobrini sunt
inter sese, uel fratres patruales, Iason, Admetus & Melampus. Amythan poeta
hic dixit, perinde ac ἀλκμαῶν: aliàs ἀμυθαῶν scribitur. quod si ἀμυθαῶν
cum circumflexo legeretur, Dorica esset contractio ex αωμ. uerum quia ὀξυ-
τόνον est ἀμυθαῶν, σιώτμικς magis est quàm σιωαίρεσις.

b ¶ Hyperide.) Hyperia fons est Thessalia in urbe Pheris, ut Sopho-
cles apud interpretem testatur:

ὦ γῆ φεραία χαίρει, σύ γγονόνθ' ὕδωρ
ὑπὸ ρεία κελύμν, νᾶμα θεοῦ διέστατομ. hoc est,
Tellus Pherea gaude, congenita hinc aqua,
Fons Hyperda, gratissimis siphonibus

Deo scatens. Huius fontis mentio etiam est apud Homerum in Ca-
talogo nauium. Sunt qui huic fonti nomen ab Hyperete inditum uelint, ut Phe-
recydes: qui, Melas, inquit, Phryxi filius ducit in uxorem Eurycleam, ex his na-
scitur Hyperes, qui proxime fontē morabatur, ab eius nomine dictū Hyperdā.
Pindarus ueluti patronymica forma foeminina effert ὑπόρνης, quasi indica-
re uelit Hyperetis fontem esse, uel ab Hyperete hoc nominis sortitum esse.

c ¶ Messene.) Messene Laconica ciuitas, cuius frequens apud Isocratē
mentio. Quod uero Pheres & Amythaon Aesonis fratres sint, uel Homerus
testatur, dum hunc in modum canit:

τὸς δ' ἐτέρως κρηθῆναι τέκε βασιλῆα γυναικῶν
αἰσονατ' ἢ δὲ φέρειν ἀμυθαῶνα δ' ἱπποχάμελιν.

EPodos, COLON XIII.

Verum sexta omnem ab initio repetens, & in
summam colligens sermonē Iason, omnibus cum
cognatis suis cōmunicabat: qui in eius sententiā
pedibus ibant. Continuò relictis sedibus cum il-
lis surgebat. Ad ædes igitur Peliae peruenerunt,

ubi

ubi uniuersi steterunt intus. Quos audiens Tyronis formosæ proles, ilicet eis occurrit. Cui subinde molli uoce instillans amicum colloquiū Iason, eruditorum sermonum exordium & fundamentum iecit. ^aFili, inquit, petræi Neptuni,

Tyronis formosæ proles, est periphrasis Pelia.

STROPHE VII. COLON XIII.

Sunt quidem uelociores mortaliū mentes ad laudandum dolosum lucrum præ iustitia, quum tamen ^basperum inde fructum cōsequantur. Cæterum & me & te semota iracundia decet reliquā felicitatem texere. Cognoscenti hæc dico. Vna bucula Cretheo, prudentiꝑ Salmoni erat mater. In ^dtertia uero genitura nos ex illis plantati, aureum solis robur uidemus. Quod si qua inimicitia cognatis nobis intercesserit, quæ pudorem ac reuerentiam contegat, felicitas certe nostra cassaretur.

^a ¶ Fili petræi Neptuni.) Periphrastice rursus Peliam ita uocat. Rogat autem Iason oratiuncula hac, ut amicè secum regnū diuidat, neq; sit futuri belli causa, magnæ ue perniciæ facies accendat: futurum enim si renuat, ut cogatur, quum iure naturali ad sese, patris Aesonis nomine, regnum pertineat. πετρᾶς & ποσειδῶν. Petreus appellatur Neptunus, qui hoc nomine in Thessalia colitur, quod dormiens ipse, super petra quadam, è semine quod dormienti exciderat, equum è terra illic produxerit, cui Scyphio fuerit nomen. Alij eam causam adferunt, quod dissectis Thessaliæ montibus, dico autem Tempe, per ipsos Peneum deduxerit, quum antea per urbem flueret, & agros plerosq; uastaret, ut Callimachus tradit:

φδὺν δὲ καὶ πηνὸς ἐλίσσῳ λυγρὸν διὰ τέμπεων. id est, Peneus fugit flexus per Thessalia Tempe.

^b ¶ Asperum fructum.) φαχῆαν ἐπίθεον. Dies festiuitatem sequentes proprie ἐπίθεον dicuntur, quæ festo accensentur. Asperum ergo fructum consequuntur, φαχῆαν ἐπίθεον. hoc est, post Pythia, uel post festum ueniunt, ut prouerbiū habet: id est, uani sunt, & nequicquam laborant.

f

c ¶ Vnā bucula.) μία βοῦς, una bos. Βῆν metaphorice pro matre usurpat. quasi dicat: Aui nostri unā matrem Enareā habuerunt: fratres fuerunt nempe Cretheus & Salmoneus, ut apud Hesiodum est. Quia ergo sanguine inter nos iuncti sumus, decet eo inter nos maiore uigere amicitia. d ¶ Tertia genitura.) τρίτοις δ' ἔν' ἰοναῖς, tertio gradu. Genealogia sic habet: Salmonci filia est Tyro, ē qua Pelias. Tertius igitur à Salmone Pelias. Nō disimulem ad rationem Iason tertius est: Cretheus Salmonis frater, Crethei porro filius est Aeson, Aesonis Iason. Tertius igitur à Cretheo Iason est. e ¶ Felicitas nostra.) μοῖρα δ' ἄλκιυνη. hoc est, feliciore sequundioreq; fortuna destitueremur. Summa huius loci est: Concordia parue res crescunt, discordia maximæ dilabuntur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Nō decet nos ambos ferro uulnerantibus gladijs, neq; telis magnum progenitorum precium diuidere. ^a Siquidem pecudes ego, armentorūq; flauos greges dimitto, agrosq; omneis, quos à parentibus meis auferens occupas & ^b regis, diuitias quidem cumulans. Nec me tuas ædes amplificantiā fatigant hæc adeò, sed sceptrū & solius imperij tui thronus: cui solio Crethei filius Aeson, insidens olim, equestribus populis iurabat. Hæc itaq; citra communem inuidiam & mœrorem

EPODOS.

Dissolue nobis, ne quod recentius ex ipsis malum suscites. Sic dixit Iason.

a ¶ Siquidem pecudes.) μῆλα τε. ἀρχαῖος μὸς δ' ἐστίν. Veteribus enim μῆλα nedum oues, sed totam quadrupedum possessionem significauere: perinde ac Latinis pecudes & pecora. Per μῆλα ergo nedum oues, sed & iumenta alia, equos, asinos, præterea sues, capras, & id genus alia significat. Boues sciuntim propria uoce explicat, alioqui & sub μῆλοις comprehenderentur, ^b per archaismon & catachresin. b ¶ Regis.) νῦμες est pro νῦμω, uel medio νῦμω. Thema hic ad fingendum est νῦμω, tum in secunda persona

sona barytona νόμος faciet, & per ἐκκλησίαν & συγχοπῶν δὲ φθόγγος, excluso 1, fit νόμος.

Pelias uero ^aquieto animo respondit: ^bTalis equidē ero. Atqui me iam nūc senilis ætatis pars circumsepit, tuo pubertatis flore adhuc fluctuante. Potes autem ^cterrestrium amoliri indignationem. Iubet enim animā suam ferre Phrixus, ad Aetæa uos thalamos profectos, uellusq; arietis lanificio insigne, abducere, quo ē ponto quondam conseruatus est

STROPHE VIII. COLON XIII.

Anouerca impijis telis. Hæc mihi per admirandum insomnium denunciata sunt. Petij itaq; Delphos scitatum oracula, num quid horū, quæ uiderim per insomnium, indaganda sint. Atenim Apollo quamcelerrime nauim ad profectionem te apparare excitat: proinde uoluntarius hoc certaminis perface. Quod ad me attinet, te solū rerum habenis moderari, regnareq; sancte deiero me permissurū. ^fRatum iusiurandum Iupiter testis nobis esto, qui utriq; nostrū cognatus est. Hoc fœdere laudato inter se mutuò, discesserunt.

^a *¶* Quietō animo.) ἀκᾶ, id est, quiete, placide. ^b *¶* Talis ero.) τοῦτο δ' ἐσσομαι, talis ero, scilicet, qualē desideras mi Iason: ego tecum nō digladiabor huius imperij nomine, sed amicē inter nos rem componemus.

^c *¶* Flore adhuc fluctuante.) αἶψος ἡβᾶς κυμαίνω. Metaphora est à marinis fluctibus, qui ut ingenti tempestate moti solent esse cōcitatiores, sic ætas iuuentutis, cū tempestate mouetur, hoc est, ipso flore suo, ut sit ardentior, uiridior, uiuacior senectute. Iuuentus aestuat, tumet, fluctuat: senectus friget, sistitur, languet. ^d *¶* Terrestrū iram.) μᾶνιν pro μῆνιν, iram, ut apud Homerum, μῆνιν ἄλγε' ἔσται. Per iram terrestrium, Interpres terrestres deos intelligi putat, quos male habeat, nondum in patriam Phrixi animam reductā.

Ut sit sententia: Tu potes deorum sedare iram, potes et animam Phryxi et aureum uellus, non sine sempiterno nominis tui ornamento adferre. Potest etiam ad aureum arietis uellus referri haud equidem inepte, ut propter quod plerique mortalium Aëte inuiderint. e ¶ Iubet enim animam suam.) Moris erat apud ueteres, si quis apud exteros uita defunctus esset, ut si corpora non superessent, animæ tamen quibusdam in patriam ceremonijs reuocarentur, easque cum una nauigantibus ad patrios penates reducere consuetudo tenebat.

HISTORIA DE PHRYXO ET AVREO VELLERE.

Athamas Aeoli filius, frater Crethei, primam uxorem habuit Nephelen, e qua duos liberos Hellen sustulit et Phryxum. Defuncta Nephela, alteram, cui nomen Ino, duxit: quæ cum, pro more nouercarum, priuignorum uite insidiaretur, persuadebat Aeolicis foeminis, uti semina terræ mandanda torrerent. Terra ergo tosta sementis grana suscipiens, infœcunda permansit. Aeolus Delphos, qui ex Apolline causam inquirant, destinat. Quod animaduertens Ino, legatis muneribus corruptis persuasit, ut reuersi Delphis dicerent, Apollinem Hellen et Phryxum sibi in uictimas poscere. Eos enim esse sterilitatis causam. Athamas tali legatorum responso fidem habens, aræ utrunque filium consecrat. Dij uero ambos miserati, aureo uellere insigni ariete ex ara per auram sustulerunt. Hic dum Helles uirgo sese in dorso arietis sustentare non posset, in mare decidit: ex eo casu Hellespontum dictum aiunt. Phryxus autem in Scythiam profugit, seruatus tandem in terra Colchica, ubi Ioui fugitiuo, hoc est, fugæ auctori, arietem immolat, quod a nouercæ dolo Iouis ope liberatus esset: ducta illic in uxorem Chalciopem Aëtæ regis filia: ubi et diem suum, quatuor liberis progeneratis, obiit. Hæc ex Schoelijs in Apollonii. f ¶ Ratum iusiurandum.) Hoc est, Iupiter firmi huius et haudquaquam fallacis pacti testis esto. g ¶ Vtrique nostrum cognatus.) γυνὴ καὶ υἱός. Vterque enim generis sui stirpem ad Iouem refert, et Salomoneus et Cretheus.

a At Iason ipse iam

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ciebat præcones, naui sanè undique existente & apparente. Protinus autem Saturni Iouis tres filij bello inuicti aduenerunt, Alcmenæque palpebras uersantis, Ledaque: duo præterea uiri coma conspicui, Neptuni de stirpe, insignes robore, cum ex Pylo, tum ex alta Tænaro, quibus clarum
decus

ἐλινὸς βλε
φάρον, μι-
γροπαλπε-
bras.

dēcus apparatū est perfectumq; te puto Euphe-
me, teq; dehinc ô uiribus præstans Periclymene.
Ex Apolline tandē citharcedorum parens ^d multa
tum laudandus Orpheus aduenit.

EPODOS, COLON XIII.

Misit autem Mercurius, aureum caduceum,
formosam uē gerens uirgam, geminos filios ad
difficillimum laborem: ^a alterum quidem Echio-
na, alterū uero Eurytum, pubertate plenos. Con-
tinuò, ^f qui circa Pancæi montis fundamenta mo-
rantur, uenerūt. Etenim uoluntarius ridenti ani-
mo uelociter ^g uentorū rex pater Boreas, Zeten,
Calainq;, uiros ambos, qui alīs in tergo purpu-
reis ^h mouebantur.

^a ¶ Iason ciebat præcones.) ὄρνυμι pro ὠρνυμι, excitabat nomen-
clatores suos, ut socios expeditionis confederatos cōuocarent. ^b ¶ Satur-
nij Iouis tres filij.) ὅι τρεῖς ἑνὸς ἀλκμαῖας τε. Alcmenen ἐλινεβλέ-
φαρον, hoc est, nigripalpebram, ut ita dicam, uocat, & per σινεκεδχλω
ab oculorum nigredine commendat. Hercules est filius Iouis & Alcmenæ: qui
ab Argonautis relictus est, eo quod esset ignarus remigandi artis, adcoq; nimio
manuū suarū robore cōfringeret remos, ut Apollonius tradit. Relictus est autē
in Mysia. Porro præcipuos hic heroēs & semideos qui Iasonē sunt secuti, enu-
merat. Catalogū Argonautarū Interpres apud Sophoclē in Lemniadibus esse
dicit, & Aeschylum πρὸς ἑξάρους. Tres ergo Iouis filij sunt: primus Hercu-
les ex Alcmena, reliqui duo Castor & Pollux ex Leda. ^c ¶ Neptuni de
stirpe duo.) Euphemus Neptuni filius est ex Tanaro Laconicæ promonto-
rio. Periclymenus Nelei filius, est nepos Neptuni: siquidem pater Nelei Neptu-
nus est. ^d ¶ Multum laudatus Orpheus.) ὠαίνω & ab omnibus col-
laudandus, uel multum cōmendandus. Orpheus Apollinis filius cum Hymenæo
& Ialemo, autore Asclepiade in Tragodumenis, profectus est: & hic Orpheus
postea & eam expeditionē conscripsit. ^e ¶ Alterum quidem Echiona.)
Græca talem œconomian habent: Alterum quidem Echiona, plenos pubertate,
alterum uero Eurytum. Participium inter duo propria, Alcmánico more, infer

hinc est, inquit Interpres. *κεχλαδέντας*, id est, *πλήθοντας*: pro *κεχλαδέντας*. Estque *χλῆδ* proprie aquarum cum strepitu seu murmure fluxus: sicut *βρόμος* ignis stridor uel fragor. Sunt autem Mercurij filij Echion et Eurytus. f ¶ Qui circa Pangæum.) Pangæus mons est Thracie in septentrione, ut Plinius lib. 4. cap. 11. habet. Venerunt, inquit, Boreadae, comorantes circa Pangæum montem. g ¶ Boreas uentorum rex.) Boreas uentorum regem et patrem facit. Ventus est uehemens, à septentrione spirans: cuius filij sint Zetes et Calais. Ficta sunt fortasse nomina: *καλαῖς* enim, uelut *καλῶς* εὖ, id est, belle et iucunde flans. *Ζήτης* quasi *Ζαήτης*, id est, *αἶαν* εὖ, nimium flans. Graeci septentrionales Boreadas uocant. Hinc sunt qui hanc fabulam id ueri cōplecti uelint, quod per Boream septentrionales Scythae intelligantur, qui se heroibus Argonautis adiunxerint, quiq; ob uelocitatē alati dicantur. h ¶ Mouebantur.) *πεφεινόντας*, pro *διακινουόντας*. *φείξ* proprie tranquilla est fluctuum cōmotio. hinc *φείψω* placide commoueo. Poëta dicit *πεφεινόντας*, perinde ac uerbi thema praesens sit *πεφείκω*: nam si à *φείψω* deducatur, tum oportebat esse *πεφεινόντας*.

Cæterum & omnia persuadens, dulce desiderium semideis accendebat ^a Iuno

STROPHE IX. COLON XIII.

Nauis Argi, ne quis nulli periculo expositus apud matrem remaneret ætatem suam coquens, sed ut uel morte pulcherrimum uirtutis suæ re medium offenderet. Postquā igitur Iolcum ^b peruenit ^c nautarum flos, omneis collaudans ^d recensuit Iason. At ei sanè ^e Mopsus uates augurijs & sacris uaticiniorum sortibus, exercitū in nauim prudenter induxit. Anchoris porrò ad embolū suspensis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Auream manibus apprehendens phialā princeps in puppi, ^g patrem cœlestium fulmine tonantem Iouem, ac meatu celeres fluctuum ictus, uen
torumq;

torumq; inuocabat, noctesq; & ponti semitas,
diesq; lætos, amicam item reditus fortunam. Cui
ē nubibus fatalis tonitru sonitus insonuit, splen-
didi etiam coruscationis radij uenerunt prorum-
pentes. Vt uero respirauerunt heroēs, fidem di-
uinis adhibebant signis.

a ¶ Iuno.) Quia Iuno in Argo colitur, & nauis heroum ab Argo nomē
habet ab Argiuis principibus, ut est apud Ciceronem in Tusculanis, ideo Iuno
principes illos suos ad uirtutem, ad heroica facta inflammat, instigatq; ut Argo
nauim conscendant. b ¶ Peruenit.) κατέβη pro κατήλθε, deuenit.

c ¶ Nautarum flos.) ναυτῶν ἄκρος, nautarum flos: hoc est, electa
manus, selectæ copie. d ¶ Recensuit.) λέξατο pro κατελέξατο,
per ἀφαίρεσιν, id est, ordine recensuit, numerauit, censum fecit.

e ¶ Mopsus.) Secundum alios, tribus sunt usi uatibus Argonautæ, Mo-
pso Ampycis filio, Idmone Atlantis, & Amphiarao Oiclei. f ¶ Sorti-
bus.) Sortibus primum uaticinari consuevit, fueruntq; in sacris mensis tali,
quorum iactu diuinabant: ueluti si me iactante, hoc quod dixero perueniat, fiet
quod uolo: sin signum à me nominatum non cadat talo, nec me compotem fore
uoti, arguit. g ¶ Patrem cœlestium fulmine tonantem.) Ioui primum
libat, non autem Neptuno, ob eam causam, quod ut Aratus ait,

— μετὰ δὲ δὸς πᾶσαι μὲν ἄγχαί,
πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί, μετὰ δὲ θάλασσα
καὶ λιμένες.

ἔχκε κέραιον, quod fulmine pro hasta utatur, ut iam antea auditū, nomi-
nat. ἀμπνοῦν ἔπαυον, pro ἀνέπνευσαν, respirarunt. Quo indicat, uehe-
menter Argonautas tonitru et fulmine Iouis territos, & ferè exanimatos fuisse.

¶ Acclamauit ergo eis

EPODOS, COLON XIII.

Vt remos agerent, prodigiorum^b interpres,
dulceis spes^c subindicans. Remorū actio uero ab^d
argumentosis manibus cita pergebat: cumq; au-
stri flatu^e ad inhospitalis ponti oram transmissi
uenerunt, illic castum marini Neptuni delubrū

subiere: purpureus Thracensium grex aderat,
necnon diuinitus lapide extructa^a aræ latitudo,
ac dum ingens in periculum incidissent, domino
nauium supplicabant,

STROPHE X. COLON XIII.

Vt effugere daret^g ineluctabilem^h collidentiū
se mutuō petrarū impetum. Geminæ autem uitæ
erant, uoluebanturq; celerius, quàm grauitè stri
dentium uentorum acies.

a ¶ Acclamauit.) κἀρυσσε pro ἐκἀρυσσε, proclamauit, diuulgauit.
κῆρυξ ὁ λόγιος hic est. b ¶ Vates.) πρᾶσιος Nominiatus esse
potest: tum ad Mopsum uatem referendum est: prodigiorū enim speculatorem
sonat. Vates Mopsus Argonautis demandauit, ut remis manus suas admoueret.
Vel acusatius esse Doricus potest, multitudinis numer, inominatiuo singulari
similis: tum ad Iasonem transferenda est oratio: ut sit sensus: Iason Argonautis
suis per præconem promulgauit, ipsos uates (Nam tres habebant, ut supra de
monstratū) debere remos uersare. Verum prior sententia melior est.

c ¶ Subindicans.) ὀνίπρω, ὑπεμφοίνων, subindicās. ἀσείας ἐλ
πίδας, suaueis spes, de potiunda scilicet aurea arietis lana. ἀσείας pro ἡ
σείας. d ¶ Argumentosis manibus.) τραχέων παλαμῶν. α pro
ω Dorice, fortibus manibus. e ¶ Ad inhospitalis ponti oram.) Ponti
Euxini est circuitio, de quo Plinius lib. 6. cap. 1. Pontus Euxinus, inquit, antea
ab inhospitali feritate ἄξινος appellatus, peculiari inuidia nature sine ullo fi
ne indulgentis auerſitati maris. Et ipse in Europam Asiamq; funditur. &c.

f ¶ Aræ latitudo.) θύνειρ uola manus proprie est. Metaphorice hic po
eta pro latitudine usus est: à θύνειρ, quod est ferire. unde apud Euclidem ὕπο
θύνουσα, subsecans uel succidens linea dicitur. Hic ergo θύνειρ βωμοῦ, latitu
do aræ, pro lata ara accipitur περιφραστικῶς. δεσπότης ναῶν, epithetō
Neptuni. g ¶ Ineluctabile.) ἀμειμάνητον pro ἀκαταμάχητον,
insuperabilem, inexpugnabilem. h ¶ Collidentiū se mutuō.) Per con
currentes hic petras Cyaneas intelligit, quæ sunt insule Ponti, ab alijs Symple
gades appellatæ, tradit. eḡ; fabulis inter se cōcurrissē, quum paruo discretae in
teruallo, ex aduerso inrantibus gemine cernebantur, paulumq; deflexa acie,
cōcūntium speciem præbebant. Plinius lib. 4. cap. 13. Pindarus has duas uitas,
hoc

hoc est, uinas petras appellat, propter motum, quo concurrere uidentur, suum.

Recordatur has petras Odyss. μ Homerus:

ὅθ' ἔν μιν γὰρ πέτρας ἐπυρεφές, πρὸ τῶν αὐτῶν,
κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κνανώπιδος ἀμειλίχης.
πλαγκτὰς δὲ τοὶ τᾶς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι. &c.

^a At mortem iam Argonautarum nauis scopu-
lis illis, uentorūq; luctæ attulit. Ad ^bPhasin enim
deinceps redierunt, inde ^cad nigros uultu Col-
chos appulsi uim eis fecerūt, apud ipsum Aeetā.
^dVenerabilis porrò Venus celerrimis telis con-
spicua, uarietatam motacillam, Bacchi auem, ex
Olympo in ^eindissolubilem ^fquatuor radijs in-
terstinctum circulum iungens

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Ad homines primum detulit. Carmina præ-
terea magica sapientem ^gAesonidem docuit, ut
Medeæ parentibus ^hreuerentiā adimat, utq; ⁱde-
siderabilis Hellas ipsam iam tum animo flagran-
tem flagro credulitatis ac suadelæ mutet. Atqui
Medea sanè protinus ^kfines & extrema paterno-
rum certaminum demonstrauit, oleoq; medicinā
uehementium dolorum expultricem admiscens,
Iasoni ut sese perungeret dedit, ^lquum iam uisum
esset illis aliquod operæ precium, ut nuptijs mu-
tuo complexu dulcibus consociarentur.

^a ¶ At mortem.) Metaphora est. hoc est, Argonauis è Cyaneis petris,
uel Symplegadibus erepta est. ^b ¶ Phasin.) Europæ fluiuium, iuxta
Meotium lacum & Tanain, cuius & Apollonius meminit:

φάσις δινύδς θυγὼν ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.

^c Impete cum uasto Phasis latum in mare trudit

Fluxum.

^d ¶ Ad nigros uultu Colchos.) ὄνθα κελευνὼ-
πιδος: ὀλχοῖσι, ad uultu nigros Colchos. Quidam κελευνὼν pro κατὰ-

παυτινός, hoc est, horrendum, ueluti facie et uultu horrendos uel consternantes, ut ex ipso Colchorum uultu truculentia et sceleritia appareat. Alij dicunt quod Scythae sint Aegyptiorum coloni, unde et eos nigricolores esse aiunt.

d ¶ Venerabilis Venus.) Quomodo Venus adiuuerit per iynge Iasonē, narrat. Iynx auicula est, ut Scholia tradunt, maculosis plumis, oblongo collo, lingua admodū protensa, frequenter sese uertens, ceruicē uolutans suam. Hanc sibi ueneficæ accommodam ad amatoria incantamenta rentur: unde accipientes eam rotæ cuiusdam alligant, ac sua cantantes carmina circumuoluunt.

e ¶ Indissolubilem circulū.) Indissolubilis circulus, rotæ est periphrasis.

f ¶ Quatuor radijs.) τετρακταμορ. κνήμη radius est rotæ. Non simpliciter ergo rotam quatuor habere radios dicit, uerum ideo, quod ad duos radios ala, et ad alios duos pedes iynge adnexi sint. Theocritus in Pharmaceutria huius auiculæ meminit, et posthac ode 4. Nemeorum hanc ipsam repetit Pindarus. Vnde prouerbiū est, iynge trahi. Sed hac de plura in Nemeis. Latini motacillā iynge uocant. g ¶ Aesonidē.) Aesonidē, Iasonē Aesonis filiū.

h ¶ Reuerentiam adimat.) ἀφελούτ' ἀδ' ὧ, ut Medæ parentibus reuerentiam adimat: id est, Venus edocuit Iasonem, et eam illi gratiam adfudit, qua ita Medæ placeret, eiusque amore inflammaretur, ut Medea huius amorem patris honori præferret, ut mallet conseruatum iri Iasonem potius, quam parentes suos, quum tamen diuino et naturali instinctu, parentibus honorem et obediētiā et gratitudinem deberet Medea. i ¶ Desiderabilis Hellas.)

Hellas, id est Græcia. et continens pro contento κατ' ὕπαλλαγόν, ut Cicero appellat huiusmodi schema. Ipsa Græcorum manus, cuius princeps erat Iason, ea inquam delecta Græcorum principum manus adeo suffurata est animū Medæ, uti mallet in Græcia quā in Colchide habitare. k ¶ Fines patrum certaminum.)

περὶ τ' ἀδ' ὧ, fines patrum certaminum demonstrauit. Hoc est, indicauit Medea Iasoni, qui labores essent exantlandi ei, à patre propositi. Vel sic intelligi potest: Monstrauit Medea (ἀδ' ὧ enim et premium et certamen ualet) quibus rationibus posset fines certaminem, uel premiorū adipisci: hoc est, qua ope instructus, fieri posset uoti sui compos, et omneis exhaurire et superare labores, quos pater Acetes propositurus erat, et aureum uellus pro mercede referre. l ¶ Quā iam uisum esset eis.) Hoc est, ea ratione Medea pharmacum apparauit, quo posset in certaminibus superior euadere, ut se duceret in uxorem, alioqui tam fidem ei sese non exhibuisset.

EPODOS, COLON XIII.

At quum Acetes "adamantinū aratrū in medium

dium proferendo telluri infixisset, unā cum bu-
bus flammam^b e flauis naribus ardentis ignis spi-
rantibus, qui æreis ungulis per uicem terram^c in-
cidebant, solus^d ad iuga adducens, Iason appro-
pinquabat: rectas autem sectiones intendens tra-
hebat, terræ dorsum^e ad orgyæ longitudinem in
profundum aratro uersæ, dissecans. Dixitq; Aeë-
tes: Hoc operis nauis istius rex, quisquis est, ubi
mihi perfecerit, immarcescibilem stratū tollat,

STROPHE XI. COLON XIII.

Pellem^h aureā, lana splendidam. Hæc ubi me-
morasset ille, croceum suum indumentum proij-
ciens Iason, dea fretus, opere tenebatur arandi:
Ignis itaque ipsum non^k turbat, iuxta pharma-
corum peritissimæ amicæ incantamenta. Appre-
henso ergo aratro, ^lbubulis colligauit necessita-
tis uasis, colla boum: quūq; ^mlateribus ualenti na-
turæ acrem stimulū inieciisset fortis Iason, ⁿpræ-
fixum laboris pensum absoluit. Gemebat hoc ui-
dens, tametsi clanculum hominis uirtutes uehe-
menter admiratus Aeëtes.

a ¶ Adamantinum aratrum.) Metaphorice durum, uel reuera ex Ada-
mante factum. Quomodo uero Aeëtes primū, deinde Iason aratro terrā pro-
sciderit, est apud Apollonium, Orpheum, Sophoclem, et Ouid. 7. Metamorph.

b ¶ E flauis naribus.) ἀπὸ ξανθῶν γυνῶν, pro ξανθῶν. et γυνῶ-
ν, pro ῥινῶν. Nares flauæ sunt, propter igneū quē efflāt colorē. c ¶ In-
cidebant.) ἀράσσειον pro ἡράσσειον, sculpebant, deradebant, incidebant,
ἐχέειον. d ¶ Ad iuga adducēs.) ἀγαγὼν, ubi ad iuga perduxisset.
ῥέγλα, ῥυγὰ, ἢ ῥέγλα. ῥυγῶν, ῥέγλων, ῥυγῶν, ῥέγλων et ῥέγλων
dicitur. αὐλὰξ sulcus, ab αὐλὸν, id est, longum: omne enim longum Græ-
cis dicitur αὐλὸν. e ¶ Terræ aratro uersæ.) ἀναβωλάνια γῆ, ter-
ra in proficiōne uel aratione glebā sursum reiiciens remittens ue. Ergo ἀνα-

ὥλακία hic est ἐπίθετον. f. ¶ Ad orgyæ longitudinem.) Orgyæ longitudo est trium cubitorum, uel ambarum manuum extensio, ut Hesychius auctor est. Germanicè klaster. g. ¶ Inmarcesibilem stratum tollat.) In corruptibilem stratum, μεταφασικῶς pellem arietis auream uocat, prisco more. Veteres enim passim apud Homerum stragulis lectorum è pellibus factis usi esse leguntur. Scholia ueteres pelles substrauisse tradunt: hinc ἀκωδῖος κώμα, id est, somnū dici, eo quod super pellibus dormirēt, uolunt: unde Aristoph.

ὡς σε μὴ μισῶ, γυνόμην γὰρ κρατίνον κώδιον.

Incorruptibilem ideo dicit, quod aureum esset uellus, aurumq; non sit corrupti-
oni obnoxium. h. ¶ Aurea lana.) κῶας αἰγλᾶν χρυσῶ θυσάνων,

pellem aurea fimbria splendidam. θύσεν & proprie fimbria est, dicta πῦρ τοῦ θυσόθεντος, hoc est, κινῆσται, ut est apud Homerū Iliad. εἰς & in Scholijs: uel πῦρ τοῦ θύσεντος, hoc est, πῦρ αἰγῶν, ut Pindarica hypomnema-
ta habent: id est, à iuxta attollendo. Hinc metaphorice hic fimbria pro lana
usus est, quod & ipsa instar fimbriae sese attollat, propter bonam alimoniam,
uel teneritudinem. i. ¶ Hæc ubi memorasset.) Vt sit Iason Acēta cum
exemplum tum promissum secutus, memorat. k. ¶ Turbat.) αἰόληδ
pro παρὰ σφ. Ignis eum non turbat, non cōmouet, non retrahit. l. ¶ Bu-

bulis necessitatis uasis.) Βοείους δῖοςεν ἀνὰ γὰρ σφῆντι αὐχρῆας, colla
boum bubulis necessitatis uasis ligauit, id est loris, περιφρασίκως.

m. ¶ Lateribus ualenti nature.) ὀριπλόρυπῳ φύει. Circuitio est boum,
natura magnorū laterū: id est, boues quibus natura sunt gradidia latera: unde et
fortes sunt. n. ¶ Præfixum laboris pensum absoluit.) Quæstio hic uera-

sari solet, inquit Interpres, quomodo ignis non læserit Iasonem: & quia Pinda-
rus non exposuit, discutienda est. Historia ergo sic habet: Medea Iasoni præce-
pit, ne boueis aduersus uenti flatum ageret, ne retroacta ignis flamma damnum
acciperet, sed auræ uentorum sequeretur: sic futurum, ut flatus bouum ignei ad
anteriora rapiantur. Insuper etiam, ut postquam sulcorum unum ordinem perfici-
cisset, ne à fine isto colonorum more denuò inciperet, uerum ut retrorsum actis
ab eo fine bubus, ab eodem semper loco ordiretur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Proinde forti uiro, socij amicas manus porri-
gebant, coronisq; herbaceis ipsum^a redimibant,
ac mansuetis sermonibus amicū conueniebant
suū. Continuò^b Solis admiranda proles Acē-
tes,

tes, collucens ostendebat uellus, quod illic Phryxi gladius extendebat. Arbitrabatur enim nihil porro moliri posse Iasonem pro tollendo uelle: siquidem repositū erat in saltu, ^{λόμα,} ubi impetuo- ^{hoc est, den- so arborib. uepribus ue loco.} sissimis draconis genis custodiebatur, qui cum latitudine, tum longitudine, ⁵ quinquaginta re- morum nauim occuparet, ⁶ quam ferri plagæ per- fecerunt.

a ¶ Redimibant.) ὅπ' ἄλφ proprie ad animantia bruta refertur, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐσπας ὄσιςσι. hoc est, quod ē terra pabula & pascua carpant. Hic pro ὅπ' ἄλφ, hoc est, cingere & coronare usus est. Coronis herbaceis eum or- narunt ueterum more, qui terræ uiuentibus folijs uel herbis uictores suos deco- rabant, ut in quatuor celebrium Græciæ ludorum circulo liquet: uirtutis enim rationem, non pecuniarum seu quæstus habentes, uiuentem uirtute & animum & caput, uiuentibus omnium parentis terræ germinibus testabantur.

b ¶ Proles Solis.) πρῆφρασις est Acætæ, Solis admiranda proles: fi- lius enim Solis est. c ¶ Phryxi gladius extendebat.) Nam Phryxus Io ui, fugæ auctori, arietem illum immolarat, ut supra narratū. Proponit autem alterum laborem, uel monstrum potius, Iasoni uincendum. d ¶ Vbi im- petuosissimis draconis genis.) Quis genis draconis, & non potius oculis cu- stodiri uellus ait? An ideo, quod per Synecdochen & oculos & totum caput per- genas significet? quod dentibus ori infixis pugnet? quodq; ueluti præcipua cor- poris sui parte & munimento sigillatim uellus illud custodiat? ore namq; denti- bus & lingua serpens potissimum dimicat. Et quanquam non letalem, ut alij ser- pentes, morsum infligat, ut Nicander est auctor in Theriacis, attamen triplex est illi dentium utriq; in ore ordo, qui illi os certe & caput omnino armant, ut uel solo illo dentium spectaculo horrendus appareat draco. Præterea & hoc me- morabile est, quod cum aquila certamen ineat, ouis eius insidiatur, leporem sē quem ceperit eripere ei conetur. Tumq; aquila rursus pugnam init cum genis eius. Vbi Nicander sigillatim genarum mentionē facit, quod aquila bellum cie- at cum genis draconis: quasi indicare poëta uelit, nusquā terribiliorem esse dra- conem, atq; in genis, uel ore, dentibus & capite. Versus Nicandri sunt:

τῷ μὲν τ' ἐκπαγλὸν κῶτέων βασιλῆϊ ὄρνις,
αἰετὸς ἐκ παλαχῆς ἐπαίξει τοι, ἀντία δ' ἔχθρῳ
διόμ' ἀγὼ γγνέσιν, ὅταν βλώσκοντα καὶ ὕλῳ
διέρχονται.

g i

Proinde cum emphasi & synecdoche dicit Pindarus, impetuosissimis draconis
 genis custodiebatur. e ¶ Quinquaginta remorum nauim.) Quod ue-
 ro draconem istum longitudine & latitudine naui, quæ quinquaginta remorū
 ordines habeat, æquet, mehercle ingentem serpentis magnitudinem explicat.
 Multum erat si triremem longitudine æquaret. Iam quum πνικτόν τοπον
 vāū uincat proceritate & crassitie sua, quid monstrosus, quid admirabilis
 dici potest? Talis enim draco exuperabit magnitudine sua portento se uisit-
 tis anguem, quem primo bello Punico apud Bagradam flumen Atilius Regu-
 lus C O S. acri prælio, magna suorum militum pernicie, balisti; & catapulis
 ægre tandem interemit: cuius detracta pellis Romam missa, centum & uiginti
 pedes cōtinere inuenta est, ut Florus in 18. libri Liuij Epitome, & Gellius lib. 6.
 cap. 3. confirmant. Hic lubens omitto, quod draco à Δρόκω, id est uideo,
 dicatur, quia acutū cernat. Prætereò etiam quod Aesculapio dicatus sit, ut po-
 te quem, ut Nicander ait, ipse in comosa fago, in monte Pelio, iuxta uallem
 Pelethronium educauerit: eoq; nomine, quod draconis sit plurimus in medicina
 usus, ut Plinius lib. 29. cap. 4. Vel, ut alij uolunt, ideo, quod eos qui medicine
 sese dedere uelint, oporteat esse & uigilantes draconis instar, & perspicaces.
 Verum quum hæc non huc pertineant, missa faciam. f ¶ Quam ferri pla-
 gæ confecerunt.) Periphrasis est structurae nauis. Id est, quam ferrea fabri
 nautici instrumenta confecerunt. Ouidius in Transformatis, uipereos dentes
 in terram aratro proficissam sator auctor est, unde armati subnati sint, qui ueluti
 in Iasonem facto agmine ruituri uidebantur, ac mutuis tamen uulneribus tan-
 dem conciderint. De hoc dracone 7. Metamorph. sic inquit:

Viperei den-
 tes sati.

Peruigilem superest herbis sopire draconem,
 Qui crista, linguisq; tribus præsignis, & uncis
 Dentibus horrendus, custos erat arboris aureæ.
 Hunc postquam sparsit Lethæi gramine succi,
 Verbaq; ter dixit placidos facientia somnos,
 Quæ mare turbatum, quæ concita flumina sistunt:
 Somnus in ignotos oculos ubi uenit, & auro
 Heros Aesonius potitur, spolioq; superbus
 Muneris autorem secum spolia ampla reportans.

EPODOS, COLON XIII.

“Sedenim in uiam redeo tardius: reuertendū
 tamen, nam urget hora: quanquam & ego com-
 pendiarīā rationem nouerim, dum & multis alijs
 sapientibus,

sapientibus, in breuiloquentia, si res ferret, præ-
cesserim. Occidit quidem arte cæsijs oculis, uari- Redit ad Ar-
coloreq; tergo serpentem Iason, ô Arcesilaë, fura gonautas.
tusq; est tandem Medeā, quæ Peliae cædem in-
tulit: inq; Oceani profunda, rubrumq; peruene-
runt mare, deinde ad gentem Lemniarum mu-
lierum, quæ maritos suos orco demiserant, illic
& corporum suorum uiribus, uictoriae præmiū
uestimentum acceperunt,

STROPHE XII. COLON XIII.

Concubueruntq;.

a ¶ Sedenim in orbitam redeo tardius.) Post longam hætenus Argo-
nautarum interfectam historiā necdum absolutam, semet ipse corrigens, ad in-
stitutum sese reuocat, sui ipsius castigatone. b ¶ Præcesserim.) ἀν-
μα pro ἄνμα. ἀμὲν ὁ λόγος est: potest enim ἡ ἀφαιρέσις pro ἀν-
μα esse: tum sonat, præceptor fuerim. c ¶ Medeam quæ Peliam oc-
cidit.) Furatus est Medeam, inquit, καὶ σὺν αὐτῇ φόνον πελίοιο, et cum
ipsa simul Peliae cædem. Medea cædes et interitio fuit Pelei patris Iasonis:
hic postquam in Thessaliam reuersus est, Peliam, à quo tantis periculis, adeoq;
ipsissimæ morti obiectus erat, regno uiduauit. Vel ideo Peliae necem attulisse
Medeam ait, quod quum precibus filiarum Peliae permota esset, iuuenili ætate
ipsum donare (sic enim Ouidius habet:

Spes est uirginibus Pelia subiecta creatis,

Arte suum parili reuirescere posse parentem.)

perinde ac Aesonem iuuentutis ætate rursus florere fecerat, fidem nō seruari
filiabus, cæterum eas persuaserit ferrum in parentis uiscera stringere, ut ueteri
sanguine emisso, ipsa herbarum succo et uiribus, nouum et recentem infunde-
ret: atq; ea ratione ipsa tandem resecurit iugulū Peliae, fugaq; sibi consuluerit.

d ¶ Deinde ad gentem Lemniarum mulierum.) Hæc noue Pindarū di-
cere Interpres asseuerat: non enim in reditu, sed in abitu ad Colchos in Lem-
nias inciderunt. Gentem pro multitudine, ἐθνὸν αὐτῶν πλῆθος.

e ¶ Quæ maritos suos orco demiserant.) Lemniorū uxores in Venerē
impie se gerentes, ad fidem ei indignabantur, propterea quod odium sui, maritis
iniecerat. Mariti aduersum Thracas belligerantes, uictis ipsis uxores abstulerūt.

rem cum eis habentes. Quod animaduertentes Lemniæ, unanimiter inter sese decreuerunt, reuertentes uiros occidere: atq; hoc decretū suum opere sunt peræsecutæ. Hinc poëta easdem ἀνδρόφονος appellat. f ¶ Victoria præmium uestem.) Argonautas pro ueste apud Lemnias certasse, Simonides etiā autor est. Et Pindarus huius agonis ode 4. Olympiorum mentionem habuit.

^a Quin & in exteris terris ^b tunc uestros splendores fatalis planè felicitas, diu noctuq; comprehendit. Illic enim Euphemi genus profeminatū, in posterum semper augebatur: ^c Et qui moribus Lacedæmoniorum cōmisti sunt, qui olim in Callistam insulam migrarunt. Vnde & Apollo Libyæ agrum, ^d diuinā urbem Cyrenen, in qua aureus regis thronus est, uestre administrationi cōmisit, uti deorum honoribus eam excolatis

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Qui recta consulendi mentem adepti estis.

^a ¶ Quin & in exteris terris.) Orationem ad Arcesilaum transfert: quoniam Aristoteles progenitor eius à Lemniadibus ortum duxerat. Nam quū Argonautæ cum Lemniadibus rem haberent, Euphemus è Malacha Leucophanen genuit, à quibus Aristoteles, qui & Battus, ad maiores Arcesilai pertinebat. ^b ¶ Tunc.) τῷ τότε, tunc, quū maiores uestri aureum uellus sequundo uento auferunt, & à Lemniadibus tandè hospitio recipiuntur. Noctu & interdum, apud Lemnias scilicet. ^c ¶ Et qui moribus.) Oratio elliptica est, uel zeugma. Est enim sententia: Et qui moribus Lacedæmoniorū misti sunt, etiā profeminati sunt ex Argonautis apud Lemnias. Lacedæmonem enim uenerunt, ut antehac ostensum, ex Argonautis progenerati, quæ situm patres suos, quos matres postea sunt secutæ. Deinde in insulam Callisten primum appellatam, duce Thera, unde Thera etiā dicta, migrarunt. Callimachus:

καλίστην τὸ πρῶτον, τὸ δὲ ὕστερον θέρα θῆκεν.

Quæ primum Callisto fuit, nunc nomine Thera est.

^d ¶ Diuinam urbem Cyrenen.) Græce ad uerbum sic uertitur: Vobis Apollo Libyæ campum dedit, ut eum deū honoribus augeatis, utq; gubernetis diuinam, aureum thronum obtinentis, Cyrenes urbem. More suo urbem Cyrenes poëta uocat, Cyrenen faciens Nympham, ac tutelarem deam urbi cognominantem.

minem. Cyrene aureum solium obinet, quia in ea regia sceptrā conspiciuntur. Verum quæ paulò ante præcedenti Epodo reddidi, nō abhorrent ab his uerbis: idem enim utriusq; sensus.

^a Agnosce nunc Arcesilæ Oedipodicam sapi-
entiam. Si quisquā præacuta securi magnæ quer-
cus ramos excidat, eiusq; admirandam speciem
deformet, adhuc ipsa tamen incorrupta cōmodi-
tate specimen sui præbere queat, si quando in hy-
bernum tandem ignem peruenierit, aut cum re-
ctis præcipuis columnis fulta, difficilem in mu-
ris laborem ministrat, suum ubi locū deseruerit.

EPODOS, COLON XIII.

Atqui ^b medicus es mihi opportunis. ^c quan-
doquidem & ipse uitam tibi tuam Apollo hono-
re afficit. ^d Opus est clementem te adhibere ma-
num, ^e hūlcerisq; uulnus curare. ^f Facile enim uel
cum imbecillioribus urbem concusseris: at pri-
stino restituere integritati seu statui, hoc opus, hic
certe labor est, nisi Deus principiū, gubernator,
ipsis etiam astiterit. ^g Tibi uero hæc Charites sub-
ornant & perficiunt ^h: quare patere circa felicem
Cyrenen omnem admouere curam.

STROPHE XIII. COLON XIII.

ⁱ Illud porrò Homeri in animo tuo reputans,
^j quæso mihi dones: Nuncius, inquit, bonus, qua-
^k uis in re maximū precium fert. ^l Iam & Musæ bo-
na fama & rectis denunciationibus crescunt. ^m A-
gnouit profectò Cyrene, celeberrimaq; Batti do-
mus iustas Demophili sollicitudines. Est quidem
ætate iuuenis, consilio uero canus, quo uel ei qui

*Batti, hoc
est Arcesilæ
qui originē
à Batto du-
xit.*

^h

centum annos natus est, obuiare potest. ^mSeparat certe claram uocem suam à conuiciatrice lingua, non est maledicus, non male tui meminit, nō sinistra consulit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^mDidicit profectò iniurium odisse, non repugnans bonis, ^onihil diu protrahens: ^pSiquidem breuis apud homines mensuræ occasio est: pro beq̃ temporis opportunitatē nouit, quam nō impigre obseruat. ^qHoc enim omnium tristissimū esse aiunt, aliquem bona cognouisse, nec hīs frui posse. ^rEnimvero Atlas etiamnum cum cœlo luctat, patriæ suæ, & facultatibus ademptus. ^sAt immortalis Iupiter Titanas etiam soluit. ^tSic in tempore sequundiore cessante aura mutationes

EPODOS, COLON XIII.

Velorum sunt. Proinde ^upernitioso certe labore exhaustus, domum iam reuifere precatur, utq̃ animum suum iuxta Apollinis fontem, symposia sequutus unā cum iuuenibus, saturare queat. Rogat etiam, ut illic uariè ornata cithara sua, inter sapientes ciues quiete degere possit: neq̃ enim cuiquam se daturum damnum infit, modo & ipse non accipiat à ciuibus. ^xPostremo, ut narrare liceat ei, qualem nuper Thebis hospitio susceptus, immortalium carminum fontem repererit.

^a ¶ Agnosce nūc Oedipodis sapientiā. οἰδὶ πρόδρα σοφίας γινώσκει, id est, agnosce ænigma, intellige quid uelim, perinde atq̃ Oedipodes, Sphingis ænigma intelligens soluebat. Statū huius hymni nunc aggreditur, qui est, quod precatur Arcefilaū, ut profugo, ac scditioso, ut putabatur fortasse, Demophilo ignoscat, eiq̃ in patriam redire permittat. Ænigma Sphingis est apud Sophoclem

dem in argumento Oedipodis tyranni:

ἔστ' δὲ ποῦ, ἐπὶ γὰρ καὶ τέτραπον, ὃ μὴ φωνῇ
καὶ τρίπον, ἀλλ' ἄσδ' δὲ Βολῶ μόνον, ὅσ' ἐπὶ γαῖαν
ἐρπίτα, κινεῖ, ἀνὰ τ' αἰθέρα, καὶ κατὰ πόντον,
ἀλλ' ὁπότερ' πλείστοις ἐπιγόμενον ποσὶ βαίνει
γῆθ' αὖτε γοῖσι, ἀφαιρότατον πέλ' αὐτῷ.

αἰνιγμα est ἀμφίβολον, uel ad Arcesilaum, uel ad Demophilum referen-
dum. Ad regem hoc modo. Per quercum, quæ tametsi ramis priuetur, specimen
sui præbet, adeoque fortitudinis insigne, ipse Arcesilaus intelligitur: qui licet seditione
petitus ciuium, fortissime tamen resisterit, ac inuictus permanens ostende-
rit, quantum eximium regie uirtutis decus possit. Ad Demophilum uero hæc
ratione: Vt quercus loco mota, uel etiam excisa, siue ad gradum peruenierit, siue
in ignem, roboris sui argumentum præstat: consimili uia Demophilus, quamuis
ἐ patriâ exciderit, profugus & extorris sit, infracto tamen animo manet, nec cō-
uicia in te regem Arcesilaum iactat, sed candide, egregie & magnifice de te sen-
tit. Est ergo ænigmatica insinuatō, quæ irrepsit in animum regis, cōmendans ei
Demophilum à candore. Suscitarant autem quidam seditionem aduersus Arce-
silaum, cupientes eum ἐ regno eiicere. Atquæ rex superior factus, in fugam ade-
git istos: quos inter Demophilus etiam erat: qui quum Thebas ad Pindari pro-
fugisset, impetravit ab eo, ut hymnū pro se ad regem placandū pangeret: quod
& iam nunc confecit. b ¶ Medicus es mihi opportunissimus.) In tro-
pologia cœpta persueuerat. Medicum uocat, nō quod sit re uera, cæterum quod
laboranti exilio Demophilo, cœu medicus ægro subuenire possit opportunissi-
mus, qui norit quo tempore, quibus horis, quibus ex rebus medicina impetiri
debeat: hoc est, quomodo Demophilo auxiliandum sit: in eius enim arbitratu
erat huius uiri salus & interitio. Summa, medicus es cōuenientissimus: non ha-
bemus hic opus Aesculapio, uel Chirone, uel Hippocrate: te uolumus.

c ¶ Quandoquidem & ipse Apollo.) Ipse Apollo tibi uitam tuam ho-
norat: hoc est, ipse Apollo, tanquam medicorum præses, lumen uitæ conseruat,
ut & regio te honore dotat, ut & tibi & alijs prodesse ualeas. Apollinē autem
& medicum esse Epigramma græcum testatur, cuius hæc sententia est:

Pe an cum Chirone, Asclepius Hippocratesq; &c.

Vbi Pæan, hoc est, Apollo, primum locum obtinet. d ¶ Opus est.) Ad
clementiam hortatur. Decere principem clementiorem, quàm crudeliorem no-
minari. e ¶ Vulnus hulceris.) Hoc est, quicquid habes uel erga urbē,
uel Demophilum, decorum est ut prætermittas, eorumq; obliuiscaris.

f ¶ Facile enim uel cum imbecillioribus.) Gnome est, quæ difficilius esse

b 1

dicat integrare urbem, quàm uastare: turbare ciues, quàm placare. Atq; his indicatur, quasi aliquid incendij & infortunij ipse Arcesilaus rex in urbe suscitauerit. **g** ¶ Tibi uero hæc Charites.) Charites, humanitatis & amicitiae & mutuae beneuolentiae deæ, studiorum & bonarum literarum sociæ, hæc tibi parant: id est, hunc hymnum & supplicationem. Ipse Charites & Musæ te pro Demophilo interpellant: hoc est, ego ipse Pindarus apud tuam clementiam, hæc oda pro exule amico meo intercedo. **h** ¶ Quare patere.) Hoc est, ne ægro animo seras, quod ego sollicitem te pro Demophilo, idq; propter curam, qua erga rempublicam & ciuitatem tuam tangor. Ego quum uideam cōmodum fore uirum regno tuo Demophilum, ideo tibi eius nomine supplico.

i ¶ Illud porro Homeri.) Sine, inquit, ut bonus fuerim uel angelus, uel legatus, uel nuncius eius nomine apud te rex. Sine ut preces meæ apud te aliquid ualuisse uideantur. **k** ¶ Iam & Musæ.) Is honos, & ea uis bonorum nunciorum est, ut & Musæ, literæ & poemata per ea augeantur. Bona & fortunata rei denunciatio, honesta item legatio, & ijs à quibus missa est, & ijs ad quos legatur, cōmodat. Angelus, nuncius, uel Talithybius bonam rem nunciat. Sic fit ut ipse euangelion *ἡγὺ μὲν ὑποπ* pro re nunciata recipiat. Ita tu Arcesilæ fac precor, ut reuertar auctus euangelio & præmio ad Demophilum. Erit autem hoc præmij, si impetrauero, ut ei liceat redire. Sic Musæ meæ crescent: poetica mea pluribus te posthac argumentis cōmendabit. **l** ¶ Agnouit profecto Cyrene.) Ad laudes & uirtutem Demophili descendit, à beneficijs in rempublicam per eum collatis, laudans: à sapientia item iuuenilis ætatis.

m ¶ Separat.) A summa uirtute, modestia nimirum & candore cōmendat extorrem Pindarus. Parca enim linguae maximus thesaurus, ut Hesiodus ait. Quid sanctius, quid antiquius, quid Christianius, quàm de nemine male loqui, neminem facile iudicare, cōdemnare uel? **n** ¶ Didicit iniuriæ odisse.) A iustitia & sinceritate. **o** ¶ Nihil diu protrahens.) Quasi à consilijs Arcesilai fuerit, hæc dicit: ac talis, qui ad regem causas detulerit, & qui ciuium negocia in curia regia pertractauerit: qui actiones & causas non, ut nunc fit in foro iudicij, in longam moram, imò in multos annos protraxerit. **p** ¶ Si quidem breuis apud homines mensura occasio est.) *αἰῶνος* est, quum nō possit rem aliquam diu suspendere aut differre. Rationem, inquit, temporis habet, atq; hic rursum eum à prudentia cōmendat. Quid enim prudentius, quàm uel occasionis uel temporis habere respectum, iuxta parcemiam *ὑποβί καὶ ὀφ*? Ut enim temporis iactura, multorum bonorum ruinam secum trahit: sic rursum, temporis cōmodus usus, innumerorū malorum est *ἀλεξίφραγον*, plurimorumq; bonorum fons & causa. Atq; ut semel dicam, strenuus minister est, non uis qua

uis quæ sint opportuna: quæ sunt cōmoda & opportuna haud negligit. Hinc a sedulo cum officio & ministerio regi cōmendat. q ¶ Hoc enim omnium tristissimum.) Gnome est, quæ cum ab usu & iudicio prædicat. Quorum bonorum expertus est, ijs etiam fruitur, ea item perficit. Multi sunt, qui tametsi pleraq; mente teneant & cōtemplentur & agnoscant, nec ea tamen perducere in opus, neq; frui ijs possint: hic uero huiusmodi dotibus est præditus, ut & quæ agnoscit bona, opere aggrediatur. Vel, Miserū est bona cognoscere, & ab illorum fructu necessario excludi. ad fortunam Demophili refertur. Quæ pulchra & commoda sunt reipub. tuæ, o Arcesilæ, nouit ille: cæterum cogitur ἐκτὸς ἑξ ἑμὲ πρὸς δα, id est, extra habere pedem: hoc est, excluditur à patria, non potest ei, etiamsi maxime uelit, prodesse. r ¶ Enimvero Atlas etiam nū cum caelo.) καὶ μὲν κἄν & ἄτλας. Insignis est cōparatio, quæ ut breuis est uerbis, ita sententia & sensu Pindarico more proluxa. Hac enim ueluti per occupationē uel cōsutationē uititur. Confert autē Demophilū Atlanti, Arcesilaum cœlo. Perinde ac si opponat ita Arcesilaus: Quid mihi adeo istum prædicas Pindare? Putas ne solum esse Demophilum, qui ista nunc primum patitur? Atlanta consideret, qui cum longe illo & felicior & potentior esset, attamen & patria & bonis uel regno suo orbatus est, hodieq; cum cœlo luctatur. Emphasis autem in COELO est. quasi dicat: Frustra adhuc hodie pugnat Atlas cum Dei uoluntate, uel cum superis: non potest restitui: (ita fabulam hic de cœlifero Atlante interpretatur) Sic ille ne frustra Demophilus apud me instet precibus, cum cœlo enim dimicat: hoc est, haud impetrabit quod uolet, Atlantis in modum.

s ¶ At immortalis Iupiter.) Oppositioni statim λῦσις, hoc est dilutionem subnequit: perinde ac si dicat: Verum est de Atlante paradigma, sed interrim Iupiter Gigantes, qui aduersus eum belligerati sunt, liberauit. Summus deorum rex clementiam uictis tandem impertijt. Sic te par est huic abs te uicto & supplici cōmunicare mansuetudinem & beneficentiā & condonationē tuam.

t ¶ Sic in tempore.) ὅτ' δὲ χρόνῳ. Alia similitudine ad clementiam erga profugum hortatur. Vt uela pro tempore & pro uentorum & aere permutatione mutantur, ita docet regis animū, seposita indignatione, erga uictos mitemscere. Tēpestas resedit: uictus ille iam supplex est: ergo conuenit ut ei parcas. Superbi enim debellandi, subiectis parcendum. u ¶ Pernicioso labore.) Aerummosa defatigatione exilij hætenus adfluctus, precatur ut in patriam ad sodales & æquales suos redire possit. x ¶ Postremo ut narrare.) Per fontem carminum intelligit hunc hymnum, quem apud Pindarū Thebis agens Demophilus, adeptus est. Vel rectius, per fontem seipsum uates intelligit, clam se talem uatem esse indicans, e quo, cœu fonte semper scaturiente, multi hymni

rum riuuli profluant, quibus heroum & principum uirtutes adspersat, de uita
 xta quantus fuerit apud Arcesilaum, lectoribus cogitandum relinquit.

EIDEM ARCESILAO CVR-
 RV, ODE V.

STROPHE I. COLON XIII.



Magnarum sunt uirium diuitiæ, quæ
 eas pura uirtute mixtas, mortalium
 quisquam, fortuna dante, amicorum
 frequentia comites, protulerit: ô di
 uinitus ad regnum adscite Arcesilæ. Tu uero à
 summis celebris uitæ tuæ gradibus, bono cum
 nomine diuitias accedis, Castoris aureo curru
 inuecti gratia, qui post hybernū imbrē circa tuū
 beatum Larem serenitatem spirat & apparat.

ENARRATIO.

Argumen-
 tum.

Quoniam priori ode res à Iasone gestas potius per digressionem & suppli-
 cationem pro Demophilo, quam epinicion Arcesilai scripsit, iam nunc Lyricū
 suo more, Pythiæ Arcesilai uictoriæ encomium canit: à natalium splendore, fe-
 licitate, Pythio certamine, Carrotho auriga, à maioribus, diuina ope, claris ma-
 iorum facinoribus, eum tollens. a ¶ Magnarū sunt uirium.) ô πλὸς τοῦ
 βρυδρῶν. Ab haud uulgarī gnome orditur: unde ad generis Arcesilai clari-
 tudinē progreditur. Pertinet huc suprā Callimachi audita sententia in Olymp.

ὅτ' ἀρετῆς ἀπὸρ ὅλβος ἐπίσται ἀνδρῶν ἀεὶ ξεινῶν.

b ¶ Amicorum frequentia comites.) πολὺ φίλων ἐπέταρ, diuitias
 appellat: quod multi diuitias sectentur, quodq; multos opulenti amicos habeāt,
 iuxta illud poëtæ:

Tempore felici multos numerabis amicos,

Tempora si fuerint nubila, solus eris.

Vel ideo ἐπέταρ πολὺ φίλων, quod egenis & in necessitate constitutis im-
 pertatur. c ¶ Diuinitus ad regnum.) θεοίμοιρε, decorum beneficio
 regnū tenens. d ¶ Summis grad.) ἔκστατον βαθμίδων ἔπε.) Anastrophe.

e ¶ Accedis.) μετόδχῃ, accedis, scilicet diuitias, nō segniter illis utens,
 sed

sed ad alendum equitatum, sed ad patriæ defensionem. Hoc enim est quod ait,
 ἐκ τῆς χρυσῆς καὶ τοῦ χρυσοῦ. f. ¶ Castoris aureo curru inuicti gra-
 tia.) Castor primus curru equos aptasse traditur à quibusdam. Vel ideo Casto-
 ris causa inquit, quod sit equestris deus, uel Homero teste: uel quod maiores Arce-
 silai Lacones fuerint, unde etiam Tyndarida orti: siue quod Cyrenæi Casto-
 rem & Pollucem pro insignibus habuerint. g. ¶ Serenitatem.) Alludit
 ad seditionem Cyrenæorum, qua, ut priori hymno perceptum, aduersus regem
 insurrexerunt, in qua Castoris ope seruati creptumq; Arcesilaum adferit. Con-
 parat autem eleganter seditionem tempestati, tranquillitatem & pacem sere-
 nitati. h. ¶ Spirat.) κατὰ τοὺς ἀνέμους, hoc est, apparat, κατὰ τὸν νότον
 ἄνέμους, uel κατὰ τὸν ἀνέμους. Arcesilaum ergo statim ab exordio huius hymni lau-
 dat, à splendore & opibus regis, natum eum in regnū & ad regias opes adseue-
 rans: Castorisq; præcipue beneficio eum regis opibus & potentia florere dicit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

" Sapientes à Deo sibi cōmunicatam uirtutem
 " meliorem reddunt. b. Te uero iuste uiuentem mul-
 ta felicitas complectitur, c. nimirum quod sis ma-
 gnarum urbium rector. d. Sic congenitus tibi ocu-
 lus preciosissimū hoc regni tui munus animo tuo
 admixtum habet. Imò & nunc beatus es, quod
 ex splendido Pythio certamine, iam uoti tui per
 equos cōpos factus sis, hymnumq; præclarè abs-
 te gestarum suscipias rerum,

EPODOS, COLON XIII.

Apollinei ludi nomine. e. Quare ne te Cyrene
 lateat, circa hortum Veneris iucundum ac cele-
 bre. f. Cuiuslibet autem rei Deum autorem po-
 ne. Deinceps Carrhotū præ cæteris amicis amo-
 re prosequitor, g. qui non Epimethei tardam men-
 tem gerentis, filiam Prophasin ducens, h. Cyre-
 næorum æquitate insignium ædes accessit: cæte-
 rum i. præstantissimo curru k. circa fontem Casta-

liam hospes, munus capiti tuo imposuit.

STROPHE II. COLON XIII.

^mIncorruptibilibus loris adiutus, iuxta delu-
brum curruū, duodecies cursum complentium,
pedibus ualens.

a ¶ Sapiētes.) σοφοί. Gnome est generalis, quam speciatim ad Arce-
silaum etiam refert, à sapientia iuxta eum efferens. quasi dicat: Magna sunt bo-
na quæ diuinitus possides, sed ea per sapientiam tuam ampliora facis. Vel: Di-
uitiæ et uirtutes tuæ magnæ sunt, sed sapientium poetarum scriptis clariores fi-
unt. b ¶ Te uero iuste uiuentem.) σὲ δὲ πολὺς ὀλβλῶ. A felicitate
et regio fastigio. Duo sunt, inquit, quæ te faciunt beatiorem. Alterū, quod rex
es: alterum, quod Pythiæ uictoriæ nomine celebraris. c ¶ Nimirum quod
sis.) τὸ μὲν, partiendi nota: cui postea pro τὸ δὲ, μάλα καὶ καὶ νῦν subiun-
gitur. d ¶ Sic congenitus tibi oculus.) Oculi tuus proprius eum ma-
ximum honorem menti tuæ coniunctum perspicit, nempe, quod sis insignium
urbis rex. ut ita ὅτι βασιλεὺς ἐστὶ μεγάλων πολιῶν, per ὑπερολογίαν
posteriori loco accipitur. Pulchre autem menti honorem regium coniunctum
dicit, uolens ipsum prudentia, grauitate, magnanimitate, et id genus regem ex-
ornantibus uirtutibus clarum esse. Porro σιωπεδονικῶς oculus pro toto cor-
pore accipi potest. e ¶ Quare ne te Cyrene lateat.) τῷ. Parēsis ad
Arcesilaum, ut Cyrenes cura tangatur, quandoquidem Veneris hortū habeat:
hoc est, eo quod sit frugifera, eaq; de re amabilis, amœna et iucunda.

f ¶ Cuiuslibet rei.) παντὶ μὲν. Parēsis est pientissima, qua cuncta
Deo accepta referenda docet: statimq; Carrothi aurigatori beneficium subdit,
ut cui post Deum Pythiam uictoriam debeat. Theotimus historicus, qv̄ πρῶ-
τω περὶ ἐπὶ μὲν, referentibus Scholijs, Carrhotum fratrem uxoris Arcesila-
i fuisse tradit: et ad Euphemum pertinere, quæ hic Carrhoto, Euphemi sanè
successori, tribuat. g ¶ Qui non Epimethei.) ὃς δὲ τὰν ἐπιμυθεῶς
ἀγῶν. Prometheus et Epimetheus fratres finguntur apud poetas. Ac priori
quidem, prouidentia et rerum agendarum præmeditatio adumbratur: poste-
riori uero, consilij ante actionum initia, negligentia significatur. προμυθεῶς
filia est προμυθία, hoc est, præmeditatio: ἐπιμυθεῶς filia est μεταμυ-
θία, id est, negligentia: uel, ut Pindarus ait, πρὸ φασίς, id est, excusatio, uel
logi, uerba. Hic speciatim obseruandum, quod ὁ χῶρεϊς ἀπίας Epimethea
ὁ λινός uocet. Recte enim ὁ λινός sunt, qui post rem gestam, postq; acce-
ptum

ptum iam primum damnum, consultant. Prophasin etiam pulchre uxorem ducunt: nituntur enim, sed ignave prorsum, suam excusare ignominiam. Hoc est, Carrhotus non sine præexercitamentis, adeoque uigilanti studio, ac strenua uirtute, uictoriam tibi Arcesilæ peperit. Fratrum horum apud Hesiodum mentio est, et crebro apud Lucianum. **h** ¶ Cyrenæorum.) Βαττιάδων. Per Battiades Cyrenæos intelligit, à Batto Battiades dictos. **i** ¶ Præstantissimi currus munus.) ἀειδάριον γέρας. Periphrasis est uictoriæ curru parte. **k** ¶ Circa fontem Castaliā.) Castalia fons est Pythonis. κατὰ σπηλιὴν Pytho intelligitur. **l** ¶ Hospes.) ξενώσις, hospitio receptus, uidelicet in Pythio spectaculo, seu certamine. **m** ¶ Incorruptibilis loris.) ἀκράτους ἀνίκας, integris loris, non fractis. **n** ¶ Circa delubrum.) κατὰ præpositio subaudienda est, inquit Interpres, ut sit κατὰ τὸ τέλει. **o** ¶ Pedibus.) ποδάρκων, pedibus ualens et suis et equorum, quibus uictoriam retulit. In Olympijs autem nō semel auditum, currus in eiusmodi certamine duodecies rotari solere.

“Nullum enim instrumentum confregit, sed pendet nunc, quemadmodū qui^b fabrefactas artificum excellentium operas, pro uictoriæ argumento ducens, in concauo Apollinis saltu ad^c Crisæum collem permutauit: ^acurrū illum cupressina trabs habet prope statuam, quam Cretenses arcum ferentes in monte Parnaso posuerunt, ex una natam arbore.

a ¶ Nullum instrumentum.) ὅθεν σπέρται, nihil in curru confregit. Verum idem currus, inquit, quo uictoriam obtinuit Arcesilaus, iam Apollinis (cuius beneficio Pythiam uictoriam adeptus est) templo affixus et dicatus est, et anathema factus. **b** ¶ Χόριαράν.) χόριαράν τεκτόνων, à χείρ καὶ ἀγμός. Varia artificum arte et opera currum apparatus fuisse ait.

c ¶ Crisæum collem.) κρισάου λόφου. Crisam urbem, quā alij Cirrham, Crisæum collem appellat. ἀλλ᾽. Carrhotus uarie ornatū artificum seque apparatus curru secū ducens, Crisæū collē, hoc est, Crisæ urbis montē Pythio certamine permutauit, id est percurrit. Hoc est, Carrhotus egregie curru suum in Pythio certamine circuegit, et ita circuegit ut palmā alijs præriperet.

d ¶ Currum illum cypressina trabs.) τὸ σφ. Locū ubi currus pendeat, ubi uē in Apollinis gratiam fixus sit, commemorat. τὸ σφ. Pronomen illud

σφί, respicit & Arcefilaū & Carrhotū. Currum habet nunc σφί, id est, eis: hoc est, in gratiā tam Carrhoti quā Arcefilai. e ¶ Ex una arbore natā.) μόνος ποταμὸν φύτον, statuam ex uno aliquo robore, trabe uel natam uel factam: ἀ μόνον & σφί πεδός, quod est ἐλεός, ἢ λαμβανόμενον, germen ex uno ligno decerptum, ex uno robore factum simulacrum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

"Tua itaq; sponte benefactori te gratiam reddere cōuenit. Formosæ uero Charites te^b Alexibiada depereunt. Beatus es, qui & post insignē laborem, eximiorum sermonū memoriā tenes: ^dquum enim quadraginta aurigæ caderent, currum tu solummodo intrepida mēte ferens, ad Libyæ campum peruenisti, paternamq; ciuitatem, ^eā claris certaminibus.

a ¶ (Tua itaq; sponte.) Hortatur Arcefilaum, ut benefactori suo Carrhotum gratum se præstet. b ¶ (Alexibiada.) ἀλεξιβιάδης. Alexibij filius Carrhotus est. Laudat Carrhotū ab humanitate & clementia, & affectu, qualis est Charitum. Charites te φλέγοντι, id est, ardent, depereunt, amplectuntur: es Gratijs in delicijs, teq; ob tuam uirtutē Charites, & humane literæ euehunt. c ¶ (Beatus es, qui.) μακάριος. Quia Gratijs in delicijs esse Carrhotum proposuerat, quā ratione id fiat statim subiicit. Ita te Charites, inquit, amant, ut felicem te, felici hoc hymno suo, post labores certaminis, quos sustinuiſti, iam nunc prædicent. d ¶ (Quum enim quadraginta.) ὅτε τεσσαράκοντα γὰρ. Inter quadraginta aurigas, solum Carrhotum superiorem fuisse ostendit. Hinc paulò ante etiam nihil in curru huius confractum adseuerabat, quadraginta reliquorū concertantium currus fractos esse subindicans.

e ¶ (A claris certaminibus.) Hoc est, à uictoria Pythia.

EPODOS, COLON XIII.

"Nemo autem laborū expers est, aut erit. ^bBatum uetus felicitas sequitur, præter alia hæc simul tribuens, ut sit ipse ^dturris urbis, oculusq; hospitibus lucidissimus; Nam & illū ^efastu graues

ues leones præ timore fugerunt, ubi transmaria
nam eius uocem sentirent. Ad hæc præcipuus
eius dux Apollo, uehementē feris timorem in-
cussit, ut ne ^bpromptuariū Cyrenes imperfectū
aut non cōsummatū fieret, cassato eius uaticinio.

a ¶ *(Nemo laborum.)* Amplificat gnome. Nemo mortalium laboris est
expers. Nemo in hac uita calamitate perpetuò caret. Nemo uirtutem etiam ci-
tra sudorem, ut Hesiodus inquit, nanciscitur. b ¶ *(Battum uetus.)* Rea-
dit ad Arcesilaum, à maioribus eum laudans. c ¶ *(Præter alia hæc.)* τὰ
καὶ τὰ, bona & mala. Felicitatem humanam non semper stabilem adserit, ut
est & apud Homerum in 24. Iliad. de duobus dolijs. d ¶ *(Turris urbis.)*
πύργος ἀσεΐ. A fortitudine. e ¶ *(Oculusq.)* ὁμαὰ φαγνὸν τα-
ρπ. Aprudentia. f ¶ *(Hospitiibus.)* ξένους, hospitibus: id est, ad-
uenis & externis. g ¶ *(Fastu graues leones.)* Leones Africam inhabi-
tantes, & ea loca ubi Cyrene postea est cōdita, fugati sunt aduentu Battii, cuiusq;
Theræorum, Cyrenen illic occupantium, uel ædificantium etiam, ut Aristarchus.
Quam uaria sit felicitate præditus, enumerat. Pietas ingens, & miraculum est,
quod fræ sub aduentum Theræorum fugati sint. h ¶ *(Promptuariū Cy-
renes.)* Ratio quare Apollo bestias abegerit: ut oraculum eius, quod de migra-
tione Battii & Theræorum in Libyam, non cassaretur. Promptuarium Libyæ,
periphrasis est fertilitatis.

STROPHE III. COLON XIII.

“Qui & funestorum morborū pharmaca, ui-
ris & mulieribus tribuit, præbuitq; citharisticen,
datq; Musicen quibus uoluerit, qui ^bpacatum hu-
manis mentibus legum moderamen inducit, &
“fatidicum locum gubernat. ^dVnde & Lacedæ-
moni, Argi, ^ediuinaq; Pylo fortes Herculis libe-
ros habitare fecit, Aegimijq; ^fMeæ autem uo-
cis amabilis gloria à Sparta est,

a ¶ *(Qui & funestorum.)* ὅς καὶ βαρφαὶν νόσων. παρμεβολὴν, uel
amplificatio est, qua ad Apollinis artes digreditur, quas & Homerus in hymno
in Apollinē numerat. Primo, Apollo est medicus: quod indicat, dum inquit, ὅς

ἡδὲ βαρδὰν νόσων ἀνέσμεατ' αὐδῶσι καὶ γυναιξὶ νέμει. Secundo, Citharæus, quod ostendit dum ait, πορρῖτε κίθαρι. c. Tertio, arte iaculandi ualet, quod Homerus exprimit, ipsum χρυσόπερον, ἀργυρόπερον, καὶ χρυσοφόρον appellans. Quarto, uates est: id Pindarus innuit dum ita dicit, μυχόντ' ἀμφέπιδ' αὐτῶν. b. c. Pacatum legum moderamen.) ἀπολεμὸν θυνομίαν. Bona legum constitutio, pacis & concordie nutritrix est: ideo recte θυνομίαν uacare ait bello, pacatum esse eam rempublicam in qua θυνομία uigeat. Iam Apollinem esse autorem quoq; θυνομίας, è Musica & bonis literis nascitur. c. c. Fatidicum locum.) Periphrasis est tripodis Delphici, uel Delphorum, ac ipsius oraculi Delphici. d. c. Vnde & Lacedæmoni.) Vnde, τῷ est pro ὧ. refertur ad oraculum cuius meminit. Est alia ab oraculo Apollineo dilatio. Volens ostendere Arcefilai generis stirpem ab Heraclicis propagari, Apollinis etiam oraculo Herculis posteritatem Lacedæmone, Argi, & Pyli habitasse dicit. Tripartita Heraclidarum diuisio est: siquidem Aristodemi filij Procles & Eurysthenes tenuere Laconicem, Témēnus Argos, Cresphontes Mesenā: atq; ij Apollinis sunt reuersi imperio. Neque obscurum est Aeginij liberos, Dymantem & Pamphilum, unā cum Heraclidis profectos esse. Insuper Thebani Lacedæmonijs cohabitarunt.

e. c. Diuina Pylo.) ἱερὰ πύλω. Per Pylum Mesenā accipit. Nam recentiores Pylum, cuius rex fuit Nestor, non circa Triphyliam Arcadiæ, sed iuxta Mesenā constituunt. f. c. Meæ aūt uocis.) Hæc in persona chori Libyci poeta dicit, uel in persona Arcefilai. ἡθοποιία ἢ προσωποποιία.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Vnde nati uenerunt Theram uiri Aegidæ patres mei, ^b non citra deorum consilium & operam: sed enim fatum quoddam ad lautum duxit conuiuium. Hinc suscipientes ὦ Apollo Carnēa tua, per symposium celebramus mirifice conditā urbem Cyrenen, ^d quam ferro gaudentes hospites Troiani ^e Antenoris filij habitant. ^f Cum Helena enim uenerunt, ubi fumantem atq; euersam patriam uidere,

EPodos, COLON XIII.
Martia ui.

Vnde

a ¶ Unde nati uenerunt.) Poëta uel in Arcefilai uel sua persona hæc dicens, uel Arcefilaum abusq; Heraclidis genus ducere, uel sese ipsum esse cognatum Arcefilao, ostendere cupit. Ex Lacedæmone igitur Thebani qui illic cum ipsis habitabant, coloniam deduxerunt in Theram, ex Thera uero in Cyrenen. Nam Lacedæmonij cum ijs qui à Lemniadibus & Argonautis descenderant, migrarunt primo Therā, deinde Cyrenen. Aegidas ergo Lacedæmonios appellat ab Aegeo, non Thesei quidem patre, sed enim Thebano quopiam, unde Aegidarum familia Thebis. Migrarunt uero Thebani Lacedæmona primum cum Doriensibus & Aristodemo, ut Ephorus autor est in Scholijs. secundo, sub Timomacho. Proinde hæc est sententia: Maiores mei Aegidæ, hoc est Thebani, ab Aegeo, unde Aegidarum tribus est Thebis, Lacedæmoni progeniti, hoc est, ex posteritate propagati, Theram uenerunt per coloniam, per migrationē. Sese ipsum Pindarus ita ad genus ferè Arcefilai pertinere ostendit. Sed ad Arcefilaū si quis referat, ei per mercurium liberum erit. b ¶ Non sine Deorū opera.) Diuino Apollinis oraculo has maiorum demigrationes factas adserit.

c ¶ Fatum quoddam ad lautum conuiuiū.) Diuina prouidentia & oraculo Delphico Thereos in Libyam migrasse præcedenti ode, in expeditione Argonautarum abunde satisq; explicatum est. Lautum uero conuiuium, est πειρίφρασις Libyæ Cyrenes, propter soli fertilitatem, eiusq; regni amplitudinem ac potentiam. πολὺν τὸν ἐς ἔρανον, ad conuiuium multis uictimis celebre. ἔρανον hic habet, quæ uox non simpliciter conuiuium sonat, sed tale ubi suum quisq; cibum & symbolum adfert, ut ex Homeri Odyss. α. antea indicatum. Quanquā per Catachresin poëtis familiarem pro εἰλαπίνῃ usurpare potuit. Ideo autem multis uictimis conspicuam lætitiā uocat, ipsam Libyæ Cyrenen, propter Carniæ festa. Nam Panegyris est Apollini dicata, quam τὰ καρνεία nomināt, à Carniῶ Apolline dicta. Hesychius, καρνεία, inquit, Apollinis epitheton est, fortasse à Carno Iouis & Europæ filio. Hinc ego auguror Carnum illum instituisse primum festiuitatem quandam, & solennem in Apollinis gratiam conuentū, ubi uictimas illi ceciderunt, ac postea, ut moris erat, sint cōuiuati. Hinc ergo, hoc est, à Thera uel Thebis suscipientes Carneia tua: Aegidæ enim patriam religionem & panegyrim Carneorum, secum usq; Cyrenen transtulerunt. De Carneis est apud Athenæum 4. Ἀπνοσοῦσιων. διμήτριον σκύλιον τὸν τῶν καρνείων φησι εἶναι τὸν μίμνημα εἶναι στρατιωτικῆς ἀνωγῆς. τόπος γὰρ εἶναι γυνεία μὲν τῶν ἀειθμῶν, σκιάδης δὲ εἶναι καλῶν. σκηνᾶς ἔχοντες πρὸς ἀπὸς πῖ, καὶ γυνεία καὶ ἑκάστου ἀνδρὸς διήπνῃσι. πάντα δὲ ἀπὸ προσάγματος κηρύσσεται, ἔχεται εἰς ἐν σκιά φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνετ' ἡ τῶν καρνείων πρὸς

Carniæ

ἀακιδαιμονίοις ἐορτὴν ἐπὶ ἡμέραι ὅνεια. d ¶ Quam habitant.)
 ἔχοντι τὰν, Anastrophe est, pro ἡμ' ἔχουσι, Doricū, quā habent ferro gau-
 dentes χαλκὸς χαίρουσι: à χαλκὸς æs, & χαίρουσι bellum: hoc est, fortes bel-
 latores. χαλκὸς hic poetica catachresi pro σιδῆρω, id est, ferro accipi po-
 test: & χαίρουσι à χαίρομαι letor, pro letitia. Nam per antiphrasin bellum
 significat, quod illic minimum sit uoluptatis: uel simpliciter, à gaudio, sed uictori-
 æ: uictoria enim plurimum exhilarat, letosq; reddit. e ¶ Antenoridis filij.)
 αὐτὰρ νοεῖδ' αἶ. In deuastatione Ilij, Græci pardaleo Antenoridis domo peper-
 cerunt, signo dato militibus, ut neminem ex Antenoridis familia lederent: unde
 confecto excidio, Menelaum cum suis unā Antenor est sequutus. Menelaus uen-
 tis non ad eō sequendis in Libyam est perlatus, ubi Antenoridæ, longo errore
 defatigati resederunt. f ¶ Cum Helena enim.) Excisa uidelicet & di-
 ruta Troia, ut iam narratum. g ¶ Martia ui.) Hoc est, belli potentia &
 acerbitate.

“Equestrem uero gentem diligenter^b suscipiūt
 sacrificijs, uiri, quos Aristoteles uelocioribus na-
 uibus duxit, salī altam semitā aperiens, muneribus
 eos uestigantes. “Præterea maiora deorum
 nemora cōdidit, rectaq; protensam ac leuem uia-
 am Apollineis sacris, quibus propulsantur ma-
 la, fecit, ut lapidibus strata equinis ungulis cal-
 cata sonantiorē strepitū cieret, quæ difficilis an-
 tea duraq; fuerat. ^b Illic in ultimo foro, ^k seorsim ab
 alijs regibus in monumentū Battus est repositus

a ¶ Equestrem.) Ab honore fato persunctos Antenorides sequuto, hic
 laudat. τὸ δ' ἐλάσσιππον ἔθνη, equos agentem, equestrem, bellicosam gen-
 tem, ipsos nimirum Antenorides Troianos. b ¶ Sacrificijs suscipiunt.)
 δέχοντο θυσιάων, hoc est, defunctos etiamnū ueluti deos colunt. ἐχέ-
 οντες σφε, inquirentes illos, monumenta illorum uisitantes. δωροφόροι,
 munera & uictimas adferentes. c ¶ Quos Aristoteles.) τὸς αἰετοῦ
 λυς. Periphrasis Cyrenæorum. Antenoridarū ergo hic tanquam piorum me-
 minit, certe mirifice, quod etiam ex fato in Libyam peruenierint, ad eosq; rur-
 sum oraculo Apollinis maiores Arcefilai sunt deducti: sanctos & pios & bonos
 fuisse Libyæ eos principes adscuerans, quibus Battus uel Aristoteles se socium
 fecit.

fecit. d ¶ Præterea maiora deorum.) Arebus gestis Battum laudat. Cyrenen condidit, & ampliorem reddidit: plateam antea asperam lapidibus strauit, ut esset plana sacris & pompis, quæ in templum Apollinis illò ferebantur. e ¶ Leuē.) πεδίοσδε leuē, planam. f ¶ Quibus propulsantur mala.) ἀλεξιμῆγοτες, mala ab hominibus propulantes, uel oblationes, uel supplicationes. g ¶ σκυρωτῶ.) Plateā scyrotē uocat, quod idem ualeat cum dictione λιθόστρωτος, uernacula lingua die steynstraß: ἀ σκύρος, quod lapidum, uel decidentem in lapidum cælatura uel incisione puluerem significat. In hoc uico Castoris etiam & Pollucis templum fuit.

h ¶ Illic.) ὧδα. Alia ueneratio Batti, fatum eius infecuta. i ¶ In ultimo fato.) πρυμνοῖς ἀγορᾶς, hoc est, extrema fori parte. Metaphora ducta à πρύμνη, quæ dictio puppim, nauis posteriorem illam partem ualeat.

k ¶ ἐπίδχα. Ad alteram partem, uel seorsim ab alijs.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^aBeatus quidem apud suos erat, ac rempublicam suam colens augustus heros uiuebat, ideoq; in foro humatū uoluere, quum cæteri reges ante portam ciuitatis sepulturā nacti sint. ^bIngentem itaq; uirtutem molli rore conspersam, unā cum hymnorum perfusionibus, ^cterrestri mente alicubi audiunt maiores tui, suam nimirum felicitatē, ac filio tibi suo cōmunem iustamq; gratiam ô Arcefilaë: ^fquem in cœtu iuuenum decet, ^gaureum gerentem ensē celebrare Phœbum,

a ¶ Beatus quidem.) Ab honore, quo uiuentē prosecuti sunt: nempe & mansuetudine & clementia, aq; sepultura, quam propter uirtutem & amorem erga rempublicam ipsi in foro instituerunt, extollit: quum aliorū regum sepultura, uel ante regiam, uel ante portam urbis esset. Quantum ab alijs regibus discreparit & excellentior fuerit, uel ipsa tumulatione ob oculos ponit.

b ¶ Ingentem itaq; uirtutem.) Ad Arcefilaum redit, cum à uirtutibus & Pythia uictoria laudans. Maiores tui Battus & progenitores exhilarantur ô Arcefilaë, uirtutem tuam qua eximius es audientes, conspersam molli rore, hoc est, fecundam: uirtus molli rore conspergitur: ut ros enim irrigat prata, & rore conspersa fertilia redduntur, sic uirtus tua fecunda est. Molli rore, id

est odis & poematis. c ¶ Vnà cum hymnorum suffusionibus.) Quid perrorem metaphorice intelligat, ipse exponit, dum inquit, κῶμων ὑπο-
χῶμασιν. Est fecunda uirtus tua molli rore, id est hymnorum suffusionibus.

d ¶ Terrestri mente.) χθονία φρονί. terrestri mente, ideo quod defun-
cti maiores, ueluti in terra iaceant, quasi in monumentis animæ quoque recubent,
poëtica loquendi forma. e ¶ Cōmunem sibi gratiam.) κοινὰ χάριν,
cōmunem gratiam, id est oblectationem. Et ipsis tibi que grata est, erit que tua (qui

filius & ipsorum es posterorum de numero) uirtus. f ¶ Quem in cœtu.)

Gratum esse debere Apollini Arcesilaum innuit, ut qui eius beneficio Pythiam
uictoriam, cuius ipse præses, retulerit: ut in sequenti Antistrophe persequetur
uates. Estque hic enallage personæ, à prima enim ad tertiam transilit: O Arcesi-
læ, quem decet, te scilicet. g ¶ Aureum.) χρυσεὸν Apollinis epithe-
ton, quod aureum enssem gesserit, hoc est, quod aureis radijs terrā hanc & muna

dum illustret.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^aCuius beneficio pulcherrimā sumptuū per-
solutionem ^bex Pythijs retulit, ^cgratiosum nem-
pe uictoriæ melos. Nam & illum ipsum quem di-
xi ^duirum, prudentes inquam laudibus uehunt.
^eMentem ætate quidem meliorē pascit, linguaque
& fiducia inter cæteras aues alas expandens ^fa-
quila erat, ^gcertaminisque eius robur instar muri
perstitebat, ^hinter Musas à chara usque matre uolati-
lis repertus est, sapiēs ⁱac iuxta auriga mōstratus.

EPODOS, COLON XIII.

^kQuicquid egregiorū morum apud ciues fuit,
primus aggressus est. ^lDeus illi nunc provide for-
titudinem & potentiam perficit, ^mquam & in po-
sterum, o felices Saturnij circa opera & consilia
illi donetis, nec fructus arborū corrumpens uen-
torum hyberna uis, tempus eius ⁿlaceret. Cæte-
rum Iouis magna mens bonorum hominum felici-
tatem

citatem gubernat. Hunc & Olympicā uictoriam Batti generi dare precor, perinde ac Pythium ei concessit munus, honorem ue.

a ¶ Cuius beneficio.) Quia hic sumptuum meminit, magno constitisse Arcefilao hanc uictoriā arguit: tamen uictoriam omni sumptu præstantiorem esse. b ¶ Ex Pythijs.) πύθωός qu aduerbium locale, pro ἐκ πύθω- v. c ¶ Gratosum uictoriæ melos.) Hymno quo uictor celebratur, omnem sumptum, quem in Pythijs ludis fecerit, persolui adserit. d ¶ Visum.) Dilatio est uictoriæ. e ¶ Mentem ætate potiorem.) Iuuenem Arcefilaum ob canam prudentiam laudant, inquit. Insigne certe encomion est, præter ætatem quempiam sapientia & eloquentia exornatum esse.

f ¶ Aquila erat.) Præclara cōparatione, aquila eum confert. Vt aquila omnium uolatilium est præstantissima & altissimi uolatus, sic inter suæ ætatis principes Arcefilaus omnium & eloquentia & prudentia est optimus, est excellentissimus. g ¶ Certaminisq; eius.) Fortitudinē eius in certamine, muro confert. Per admirationem etiam legi potest, οἷον ὀρνῶς: quale eius robur in certamine? instar muri profectō. h ¶ Inter Musas.) Literis ipsum à teneris unguiculis cōuersatū esse uult. A matre fuit uolatilis. Metaphora est. hoc est, à puero ingenio, sapientia & prudentia clarus ita fuit, ut ucluti maturis alis uolare potuerit: id est, perfectus natura in intellectu & literis fuerit, perinde ac alterius opera nō esset usus. i ¶ Ac iuxta sapiens auriga.) ἀρχαυτῆλῆτης σοφός. A felici curus administratione. k ¶ Quicquid egregiorum morum.) ὁσα. Ab exemplo uirtutum, & moribus Arcefilai. l ¶ Deus ei.) θεός τε οἱ. A bene fauente, præsentēq; diuina clementia. m ¶ Quam & in posterum.) καὶ τὸ λοιπόν. Peroratio est, qua suo more, ut florenti in posterū felicitate, Dei benignitate, Arcefilaus perfruat̃ orat. n ¶ Laceret.) λαμάλιζεσθι, petulantem esse, lasciuiuē instar uitularum: à λαμάλις uacca: quo uerbo utitur posthac

Pindarus II. Pythiorū ode, Antistrophe secundæ strophes.

k



^aVdite, iam enim ^bnigroculæ Veneris, ^cGratiarum ue agrum perambulamus, umbilicum uidelicet horrifonæ terræ, ^dad templum accedentes: illic felicibus ^fEmmenidis, ^gfluuialiç Agrigento & Xenocrati, paratus ^hhymnorū Pythia de uictoria thesaurus, in pulcherrimo repositus est ⁱDelphico saltu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quem neq; hybernus imber subito cōcitatus & aliunde adscitus, unā cum immīti turbidæ nebulæ exercitu, neq; uentus cum omnia rapiēti ^kturbine ad angulos maris uerberatus, auferet: ^lfaciem habens puro in uiro, patre tuo ô Thrasybule: at communem generi tuo gloriosam uictoriam mortalium sermonibus ^min Crisæ concauiatibus annuntiabit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Xenocratem Agrigentinum laudat, qui uictor euasit Pythiade 24. Quod hymni non omnes pro rerum gestarum temporibus sint digesti, planum est ex hoc, quod Arcefilaus, cuius in priori ode meminit, uictoria coronatus Pythiade 31. Non triade, sed dyade sectionū hic usus est poëta, nonem colis Strophe semp̄ & Antistrophe contextis, omīssa Epodo. Euehit ergo ipsum à patria, à Pythia uictoria, ac statim orationem ad filium transfert sanè Thrasybulum, ad finem usq; huius ode in eius præconijs perseuerans: ut non immeritò epigrapha huius hymni talis esse debeat: XENOCRATI Agrigentino, & filio eius Thrasybulo, curru. Ipsum itaq; filium à pietate cum erga deos, tum parentes, à modestia, sapientia & literis, ab equitatu, à candore, ac dulci cum amicis conuersatione, extollit. **¶** (Audite.) ἀκούετε. Ab apostrophe ad audientes

tores, uel ad eos, qui suum hunc hymnum sint perlaturi, hunc hymnum orditur: prima uoce attentos eos reddens. b ¶ Nigroculæ.) ἐλινώπις & ἀφροδίτης, Veneris nigros oculos habentis: per synecdochen pro formosæ.

c ¶ Gratiarū agrum.) Metaphora est, pro amoenissimo, quem ipsæ Chari-tes incolant & Venus, ob iucunditatem suam. Ratio est, quia aureis arrigere debeant: formosæ enim Veneris & Gratiarum perambulamus agrum. Allego-ria est, cuius hæc est sententia: Xenocratem laudaturi pulcherrimā præconi-orum eius & iucundissimam præ manibus habemus materiem. d ¶ Ad templum.) Manet in cœpta allegoria. Sensus est: Laudaturi Xenocratē Agri-gentinum, accedimus templum, ubi est umbilicus horrissonæ terræ, hoc est, Py-thonem, quæ est in medio terræ sita, ut supra cōmemoratiū. Quia horrissonam uel frementem tellurem admodum uocat? An ideo quod Permessus fluuius Par-nassi præterlabatur Pythonem? uel, quod oracula illic Apollinis ualde sonent, ac nunquā non præstō sint? e ¶ Illic.) Quid ex templo Pythij Apollin- nis relaturus sit, explicat. Inde uictoriā Pythiā adferemus, cuius illic monumē- tum cernitur in gloriam Emmenidarum, Xenocratis & Agrigenti.

f ¶ Emmenidis.) Per Emmenidas maiores Xenocratis intelligit. Hip- postatus apud Interpretē, in Siciliae genealogijs adserit Emmenidē & Xeno- dicum Thelemachi filios esse. Emmenidæ præterea eos esse nepotes & poste- ros, qui Theronis & Xenocratis temporibus in Sicilia floruisent. Xenodici uero liberos Hippocratem & Capyn postea esse abactos. g ¶ Fluuiali.) Agrigentum fluuiale nominat, quod eiusdem nominis fluuius præterfluit, ut in Olympijs est uidere. h ¶ Hymnorum thesaurus.) Dura ac dithyram- bica metaphora. Hymnum suum thesaurum nominat, atq; cum neq; ab ullo im- bre, uel uento demoliendum unquam adserit. Nam solæ literæ, reliquis caducis bonis pereuntibus, manent. Præterea quod imbrem inmittem turbidæ nebule exercitum uocat, imbris eo nomine originē exprimit. Nam ut Physici sentiūt, & Socrates cum Strepsiade in Nebulis disputat, & Plinius in 2. historie na- turæ habet, imber nascitur ex humore uel exhalatione uel uapore per solis ca- lore in aëra subleuato, qui si nubibus claudatur, ruptis tandem nubium mem- branis in imbrem dispergatur. i ¶ Delphico saltu.) Locum ubi uicto- riæ consecratum sit encomium, ponit. Estq; Delphicus saltus, periphrasis Py- thonis, uel etiam Delphorū, seu templi Apollinis. ἀρλωϊαὶ ὑέπης, in A- pollineo saltu. ὑέπης saltus est uel syluosus locus: qua significatione Nicander in Alexipharmacis utitur. Eiusdem significationis ὑέπος est apud eundem au- torem in Theriacis, dum inquit, de Chironia, uel Centauro loquens:

ἄνδρ' ὑπὲρ αἰῶνος

k 2

ῥίσα, καὶ δὲ Βυθώσσαι πελεθρόνιοι νάπ' ἰχθ.

Hic uero τὸν νάπ'ω campū quidam putant, in quo equestria certamina sint acta. Alij in treis partibz Delphos secerni aiunt, quarum una quidem sit summa, altera media, in qua etiam est quæ uocatur Nape. Atqui summam pro Apollineo templo accipitur hic. k ¶ Turbine.) χόρας, cœnilapidumq; missura est, uel turbo. Magna laus hymni. Talis est thesaurus repositus Xenocrati ac Thrasylulo, quem neq; imbrium uis, neq; uehemens uentorū turbo unquā diripiet, uel discerpēt, uel abolebit. l ¶ Faciem habens.) φάει δὲ πρὸ σωπορ. Subaudiendum est, ἔχωρ. Hactenus à Pythia uictoria laudauit Xenocratem, nunc præconium patris ad filium Thrasylulum traducit. Laus enim filij in patrem etiam resilit. m ¶ In Crisæ concauitatibus.) Crisæ Delphorum oppidum est. Atqui hic repetendum quod in origine Pythiorū annosatum est, Pythonem dictam etiam Napen, Petreessam & Crisam. Sic, in Crisæ cōcauitatibus, accipiendum hic erit, pro Pythonis locis. Mortales genus tuum prædicabunt ὦ Thrasylule, ob uictorias cum tibi tum etiam tuis partam in Pythijs ludis.

STROPHE II. COLON IX.

“Tu itaq; tenens ipsam dextrè rectam admonitionem ducis, quam olim Philyræ filium Chironem in montibus fortissimo Achilli parentibus destituto cōmendasse ferunt: nempe^b Saturnium
 “Iouem, & coruscationis & fulgetri grauer tuen
 “tem gubernatorem, præ cæteris colendum esse:
 “neq; unquam honore talī statam parentū uitam
 “priuandam.

ANTISTROPHE, COLON IX.

“Sic & generosus quondam Antilochus hanc sententiā ferens pro patre occidit, crudelem belloq; obuios perimentem Aethiopū ducem Memnona adortus. “Siquidem Nestoreū currū equus
^{iduram} impediebat, Paridis telis sauciatus, hic uero[†] robustam hastam administrabat. “Messeniū tum senis perturbata mens filium suum inelamauit.

STROPHE

^fVanus autem sermo eum non auertit ab instituto: permanens enim diuinus ille uir, sua morte patris uitam comparauit. Visus est ergo ueterum posteritati, mirandum hoc opus perficiens circa parētes, summus fuisse uirtute. At^g illa iam negliguntur. Ex nostris uero uel Thrasybulus ad paternam regulam potissimum conscendit,

^bPatrumque suum adiens, omnem ei splendorem indicauit, mente diuitias continens, neque iniustam neque superbam aetatem transigens. ^kSapientiam porro ē Musarum adytis comparans: ^letque terrae quassatorem Neptune, qui equestrem ludum periucundo animo reperisti, totis uiribus accedit. ^mPræterea dulcis illius in amicis conuersationibus mens, apum etiam cancellato operi respondet.

^a ¶ Tu itaque tenens ipsam.) Laus filij, à pietate erga deos et parentes. Confert autem Thrasybulum Achilli. Quemadmodum, inquit, Achilles præceptoris sui Chironis institutioni obsecutus, pius et erga Deum et homines uixit: sic tu Thrasybule Deum uereris et parentes obseruas. ^b ¶ Saturniū Iouem.) Duo prima Decalogi mandata, de religione in Deum et reuerentia in parentes, gentibus etiam cordi fuisse, ueterum philosophorum, rhetorum et poetarum Græciæ scripta testantur. Nec opus est hic adferre, quæ Phocylides, Pythagoras, Aristoteles, Isocrates, in hanc sententiam memorie prodiderint, quum sint nemini non exploratissima. Qui in hisce duobus mandatis spiritum duxerit, et reliqua uita exprimet: ex duorum enim priorum neglectu, reliquorum etiam uiolationem sequi necessum est. Pius ergo fuit et bonus uir Achilles, dein Antilochus, et hic postremo Thrasybulus, dum Deū et parentes suos sunt uenerati. De ciuili hic uirtute loquor. καὶ γὰρ τίς οἶδε τὴν πρωτὴν εὐτολίαν τῆς ἀρετῆς πᾶσι πανσυνόλῳ ἐθέλει ἀγνοῶσιν ὁ ψιτταλέ-

σόντε καὶ ἀτέλειον εἶν. Liberis autem uerbum illud Dei memori mente semper uoluitandum est, Venerare patrem et matrem, ut multā aetatem super terram spiritali ducas. c ¶ Sic et generosus quondam.) ἐγγέντο καὶ πρότερον Βιάτας. Fortem et generosum sonat Βιάτας, à Βία deducta uox. Antilocho Nestoris filio, qui pro patre suo mortem oppetit, Thrasybulū confert, elegantissima dilatatione hunc hymnum amplificans. Non quod consimilem ad modum à patris ceruice arcuerit hostis gladium Thrasybulus, uerum quod non minus pius in parentem suum Xenocratem fuerit, atq; Antilochus in Nestorem. Meminit et Penelope huius Antilochi fata, sed non à Memnone, uerum ab Hectorē uictum dicit: quanquam Penelopē ex famæ relatu errare nō non indecorum fuerit:

Sive quis Antilochum narrabat ab Hectorē uictum,
Antilochus nostri causa timoris erat.

d ¶ Siquidem Nestoreum currum.) Meminit et Homerus, quomodo equus currum Nestoris impedit, cum ait:

σὼ δ' ἵππος ἐπ' ἄρα ξεκὺ λινδὸν ὄμιλον περὶ χαλκῷ.

Quod uero pro patre occubuerit Antilochus, summam Homerus ostendit cum inquit, Odyss. 4.

τόν ῥ' ἴδ' ἐκτ' ἐν φανὸς ἀγλαὸς ἦος.

e ¶ Messenij senex.) Messenius senex, periphrasis est Nestoris, qui est è Messēna regione et urbe, non longe à Pylo sita, ut Stephanus et Strabo habent. Inclamauit et deplorauit filium suum Antilochum à Memnone interuentem Nestor. f ¶ Vanus sermo.) χαμαιπετής δ' ἄρ' ἐπ' οὐ, uanum, prauum, in terram decidens. Irritus sermo patris non auertit Antilochum ab instituto, quo minus aggredereetur Aethiopem. g ¶ Illa iam negliguntur.) Hodie non multi reperiuntur, qui sese Antilochi in morem gerant. Vel per correctionem et reditum accipi potest: quasi dicat: Sed hæc iam faciemus missa, et ad institutū reuertemur. h ¶ Patrumq; suum.) Auunculum Theronem scilicet, is enim frater Xenocratis patris Thrasybuli fuit.

i ¶ Mente diuitias cōtinens.) νόος δ' ἐπ' ἄρ' αὖ. Id est, ratione quadam ditescit, uel, ob potentiam suam et diuitias non erigit cristas, non est arrogans, non fastuosus: ab insigni eum prudentia cōmendans. Mente diues est, animi bonis clarus est. k ¶ Sapientiam porrò.) A sapientia ex bonis literis parta. l ¶ Τέγ; terræ quassatorem Neptune.) τίντ' ἐλέλιχθον. Neptuni est epitheton ἐλέλιχθον, terræ cōcussor. Ab equestri certamine. Neptunus enim equestris deus est. m ¶ Præterea dulcis illius in amica cōuersatione mens.) Ac candore et amica apud cōetaneos conuersatione. Mentem

Thrasybuli

Thrasylbuli adeo candidam, adeo in conuersatione dulcem esse ait, ut uel mel ipsum dulcedine sua uincat.

MEGACLI ATHENAE O QVADRIGA, ODE VII.

STROPHE I. COLON VII.



Vlcherrimum^a clarissimæ ciuitatibus Athenæ procemium, haud uulgaris potentia Alcæonidarū generi præbent, ut inde fundamentum iaciatur hymnis, quos equi meruerunt. ^b Quam enim patriam, quam ue domū incola ego Græciæ Megaculis ædibus præstantiorē deprædicare potero?

ENARRATIO.

Megacles, cui hæc ode inscripta est, Atheniensis, uicit quadriga Pythijs ludis. Ad Alcæonem hic genus suum retulit ditissimum illum. Siquidem quum ad Croesum is peruenisset, à rege illi permissum, ut ingressus gazophylacium, quantum uellet exportaret. Indutus ergo cothurnis, Dionysiacis calciamentis, factoque sinu, auro sese oppleuit: quin et capillis aurum illigauit, orique suo iuxta indidit, ut ita præ pondere uix incedere posset. Quo ex gestu ad risum effusus rex, alijs illum maioribus honorauit muneribus. Hinc Alcæon ille omnium celeberrimus in Attica factus est. Ab hoc Alcæonide, qui Pisistratarum tyrannidem abrogarunt. Laudat Megaclem à patria, à sua maiorumque uictorijs.

^a ¶ Clarissimæ ciuitatibus.) Quia Megacles Atheniensis est, hymnus illius uictoriæ dicatus, prius et antiquius exordium habere non potest, quam ab ipsis Athenis. *μεγαλοπόλις* nominat, ad Thesei regis prudentiā respiciēs, qui multos uicos Atticæ sparsos, in unam urbem Athenas collegit ac transtulit, ut Isocrates in encomio Helenæ testatur. ^b ¶ Quam enim patriam.) A patriæ claritudine. Athenas omnium Græciæ urbium clarissimam esse ait: quod nullis argumentis confirmationis eget: præclara enim eius urbis facta, et excellentissima in omni eruditionis genere ingenia, uel hodie usque testantur.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Siquidem per omneis urbes sermo de^a Erechthei ciuibus habetur. ^b Apollo Pythiam illi domū

tuam admirandā parauerūt. ^c At uero me quinque
Isthmiæ uictoriæ trahunt, una excellens item O-
lympiaca, duæque Delphicæ,

EPODOS, COLON IX.

O Megacles, & uestræ & maiorū. ^d Ob recen-
tem quidem felicitatem gaudeo, uerum & qua-
dantenus doleo, reputans inuidiam, quæ permu-
tare rerum prosperum successum consuevit. ^e At-
qui uulgatum est, uaria homini florenti constitu-
to fortuna contingere.

a ¶ Erechthei ciuibus.) Periphrasis est Atheniensium. Erechtheus enim
Athenarum princeps fuit, ut Isocrates in Panegyrico testimonium dicit. hinc
Erechthidae Athenienses dicuntur. b ¶ Apollo Pythiam.) οἱ πόντε
δ' ἡμῶν. Incenso per Pisistratidas tyrannos Apollinis templo, Alcæonidae ab
ijsdem in fugam acti, se templū reedificaturos sunt polliciti. Accepitis ergo pecu-
nijs, collectaque manu, in Pisistratidas sese armarunt: deinde uictoria potiti, mul-
to tripudio & gratiarum actione suum Apollini templum instaurarunt.

c ¶ At uero me.) ἀγὼντι δ' ἐμῇ. A uictorijs, scilicet Isthmijs, una Olym-
pia, duabus Pythijs. d ¶ Ob recentem felicitatem gaudeo.) Hoc est, ob
uictoriam hanc Pythiā recens partam letor: uerum doleo inuidiæ nomine, quæ
propterea te impetit. Aristarchus hanc oden uictoris incidisse in threnos (quos
item scripserat) Hippocratis cognati Megacles affirmat. Verū simpliciter ac-
cipi potest de inuidia, uirtutem semper comitante: unde & gnomen statim con-
solatoriam adiicit, quasi animare uelit Megaclem, ne uel pili faciat suos oſores.
Eam enim stabilem esse felicitatem, quæ inuidia & quibusdam infortunijs tem-
peretur, ne nimium cristas nimia felicitas erigat. e ¶ Atqui uulgatum
est.) Ἐπὶ κεν αὐτοῖς. Ea est stabilis & firma felicitas, quæ subinde bona &
mala sustinere possit: nam suum cuique felicitati malum ferē appensum est: per-
inde ac Homerus etiam testatur:

ἔρπετοι μὲν δ' ἐΐλησε δίδω δ' ἀγαθόν τε καὶ ὄν τε.

A ISTOS

ARISTOMENI AEGINETAE LVCTA
TORI, ODE VIII.

STROPHE I. COLON IX.



Amica menti & cogitationi Tranquil-
litas, ô ^aIustitiæ gnata, urbes maxi-
mas conseruans, ^b& consiliorū & bel-
lorū excellentissimas clauis habens,
^cPythionicum Aristomeni honorem suscipe. Tu
enim ^dquod molle & mite est, & facere & ferre
potes, temporis ipso, ut res tulerit, procursu.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Tu quoties immansuetā quis in corde iram cō-
traxerit, aspera ægreferensq; occurris, proq; ui-
ribus tuis ^einiuriam in sentinam ponis. ^fTe neq;
Porphyrio, quum præter fatum certaret, obser-
uauit. ^gPreciosissimum sanè lucrum habet, quod
ex ædibus uoluntarij donantis retulerit quisquā.

EPODOS, COLON XI.

Iniuria quidē arroganti, suo tempore noxia
est. At neq; ^bCilix Typho ^cmultorum capitum,
neq; ^kGigantum rex tranquillitatis potentiā effu-
git. Domiti sunt enim, ^hhic Iouis fulmine, ille A-
pollineis telis. ^mQui Apollo benigna mēte, ⁿCir-
rhæ, ^oParnassia herba, ^pDoricaq; laude corona-
tum ^qXenarcis filium suscepit.

ENARRATIO.

Aristomenem Aegineticum, qui uicit Pythiade circiter 35. lucta, cōmen-
dat, à patria, à uictoria cognatorum & suis: à fortitudine. Insigne porrò huic
hymno attexit exordium, tranquillitatem suæ pacem graphice depingens. Con-
sonat huic proœmio Psalmus ille Dauidicus: Ecce quā bonū & quā iucun-
dum.

dum. Commendat autem pacem et tranquillitatem, siue propter Aeginetarum politiam, siue uictoris Aristomenis mansuetudinem. Videtur mea quidem opinione ad nomen ipsum poeta respexisse, ac mores nomini pulchre cōuenientes perpendisse, dum à tali exordio hanc oden auspicaretur. Sonat enim optimæ mentis hominem ἀεισμελὴς. Iam quid melius, quid iucundius, humanitate, tranquillitate, pace, mansuetudine? a ¶ Iustitiæ filia.) δίκης θυγάτηρ. Iustitiæ filiam poetice tranquillitatem facit. b ¶ Et consiliorum.) Egregium tranquillitatis et concordie, imò aureum præconium: tranquillitas, pax et concordia, cum pacem tum bellum administrat. c ¶ Pythionicum honorem.) Precatur, ut ipsa diua ἡσυχία benigne hymnū hunc, in laudem Pythiæ Aristomenis uictoriæ factum, suscipiat. d ¶ Quod molle est.) Ea tua natura est, ut possis quæ sunt mollia et iucunda, cum facere tum sustinere: deinde, quæ dira sunt et atrocia, rursum potes arcere, uel mitigare.

e ¶ Iniuriam in sentinam ponis.) αὐτλὼν et mare et sentinam Homero significat, dum inquit:

αὐτλῶν δ' ὅδ' ὅσσ' ἐπὶ πικρῶς ἐναλίην κίχ'.

Ergo πικρὴν γὰρ αὐτλῶν, ponere in sentinam, Pindaro allegoricè est submergere, componere, compescere, ἐκποδῶν ποιῆν. f ¶ Te neq; Porphyrio.) τὰν δ' δὲ πορφύρεων. Contrario exemplo amplificat tranquillitatis encomium. Porphyrio gigas ille, atheus, expers quietis, pacisq; fuit.

g ¶ Preciosissimum sanè lucrum.) κέρδος ἐλπᾶτον. Gnome est, qua Porphyrius factum improbat, ac nequiter et uiolenter eum egisse probat, dum Ioui unā cum cæteris reluctatus est, et coelum Ioui adimere nixus. Minus, inquit, optimum est illud, quod ab hilariter dante amico quispiam accipiat. Verum nihil lucrum tum prodest, si rapina, fraude et iniuria partum sit. quasi dicat: Tu Porphyrio, tuq; Typho, non debebatis, tranquillitate uiolata, Iouem laceffere, et ab eo auferre, quod sponte sua uobis non offerebat.

h ¶ Cilix Typho.) Typhonem gigantem, quem supra in quarta Olympiorum, et prima Pythiorum ode in Sicilia posuit, nunc in Ciliciam transfert. Ratio est, quod πυρρὸν ardere significat. Vnde ubi igni nocturno montes ardent, illic humatos esse gigantes poeta finxerunt, ut prima Pythiorum ode perceptum. Meminit et aliorum et Porphyrius Horatius in 3. Carminum.

i ¶ Multorum capitum.) πολυκεφάλων hic nominat, quæ 4. Olympiorum hymno ἐκατογέφαλων dixit Typhoea. k ¶ Gigantum rex.) Per gigantum regem nūm Porphyriem uel Briareon accipiat, candidus lector iudicet. l ¶ Hic Iouis.) Typho Iouis flumine ictus, Porphyrio Apollinis sagittis traiectus periit. m ¶ Qui benigna.) ὁ δὲ μὲν,

IO. LONICERI ENARRATIO. 267

ῥοῖα. Pulchre exordium applicat ad mansuetum Aristomenem Pythium ui-
torem, ubi ad Pythium de industria Apollinem peruenit. n *⊕* Cirrhæ.)
Delphorū oppidū Cirrhæ est: pro Delphis accipitur. o *⊕* Parnasia her-
ba.) *πάρνασία*. Herba Parnasia laurus est, Apollini sacra. p *⊕* Do-
rica laude.) Per Doricā laudem, Aeginetarū hymnus intelligendus est: Dori-
enses enim ab Argo in Aeginam demigrarunt, ut Scholia. q *⊕* Xenar-
cis.) Xenarces pater est Aristomenis: hospitale & liberalem sonat, à *ξένος*
hospes, & *ἀπέναν* sufficio, præbeo.

STROPHE II. COLON IX.

Proinde iustitiæ ciuitate florens insula Aegi-
na, ^a à Gratijs non excidit inclytis ^b Aeacidarum
uirtutibus apprehensis. Consummatā iam inde
ab initio gloriam habet, tum quod plerisq; sem-
per uictoricibus in certaminibus decantatur, tum
quod excellentissimos celeribus prælijs heroës
educarit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Quæ certe ^c uirorum ornamenta sunt. ^d Atqui
hac uice non mihi tempus suppetit, ut longa con-
cione Aeginam prædicem, lyra, molliq; cantu,
ne satietas aduentu suo molesta sit. ^e Quod uero
ante pedes meos currit, eat. ^f Tuæ res Aristome-
nes præclaræ, circa meā artē recentissimæ uolāt.

EPODOS, COLON XI.

Vestigia nanq; fratrum matris ^g per luctam imi-
tatus, ^h Theognetū Olympico certamine non re-
darguis, neq; Clytomachi in Isthmo robustis
membris partam uictoriam confundis: multipli-
cans ⁱ Midylidarū gentem sermonem fers illum,
quē olim Oëclis filius Amphiaræus, quum The-
bis septem portas habentibus filios acriter inter

fese pugnantes cerneret, protulit:

STROPHE III. COLON IX.

Quando ex Argo altera expeditione, posterius
Thebas profecti sunt.

a ¶ (A Gratijs.) A patria Aegina uictorem euehit. A Gratijs non excidit, hoc est, Aegina humanitate, mutua beneficentia et amicitia floret.

b ¶ (Acacidarum.) Inclitas Acacidarum uirtutes sequens. Acacidae sunt Acaci et filij et nepotes uel posterius. Filij eius sunt Telamon, et Peleus: Telamonis, Ajax et Teucrus: Pelei, Achilles. Aeginam autem incoluit Aeacus, ut est uidere apud Isocratem in Euagora, ut et in Olympijs indicatum. A praefato ergo principe Aeaco, ab ingenijs certaminibus experiundis accommodatis, ab insignibus heroibus extollit. Valde autem multos nicephoros ea Aegina peperit, ut liquidò apud Pindarum apparet. *c* ¶ (Virorum ornamenta.) Emphasis est in dictione uirorum. Haec certe clariora facta euidenter confirmant, Aeginetas uiros fortis esse.

d ¶ (Atque hac uice.) ἀπὸ τῆς αὐτῆς uel μετὰ στροφῆς. Tempus non ferre ut plura de Aeginae laudibus adducat, ne satietas molesta sit, si saepius Aeginam laudet. *e* ¶ (Quod ante pedes meos.) Hoc est, quod in procinctu est, et iam praemanibus, illud non omitam.

f ¶ (Tuae res Aristomenes.) Propositio est, qua relictæ Aeginae, se Aristomenem iam nunc praedicaturum adserit. Tuae res gesta, uictoria Pythia: recentissima, recenter et nuper parta, uolant circa meam artem: hoc est, materiam laudum praebent, quibus te meis poematis extollam.

g ¶ (Per luctam.) παλαίωσιν. A lucta primum hic laudat Aristomenem.

h ¶ (Theognetus.) Theognetus Olympicorum, Clytomachus Isthmiorum uictores, auunculi suæ Aristomenis. Θεόγονος à Deo genitum, uel diuinam generationem sonat. Clytomachus, fortiter et strenuè pugnantem, seu pugna inclitum.

i ¶ (Midylidarum.) Familia in Aegina est Midylidarum, ab autore suo Midylo. Genus inquit, μιδυλιδῶν, hoc est, genus et gentem patriam amplificans, illum fers sermonem, tibiq; conuenit, in te locum habet gnome, quam olim uates Amphiaræus protulit, quum uideret supersites liberos fortiter aduersum Thebanos dimicare. Laudis locus, à fortitudine petitus.

Tum enim ipsi dimicantibus inquit: Generosa
uirtus natura sua eximia est: prudentia quoque pa-
rentum, soboli est decora. Intueor palam Alc-

maonem,

maonem, in scuto suo draconem nigrore uarium
uertentem primum in Cadmi portis.

ANTISTROPHE, COLON IX.

Atqui Adrastus heros priori bello defessus,
nunc melioris augurij nuncio detinetur, nec pro
sue domus more aget. ^dSolus enim ex Danaorū
exercitu, cæsi filij ossa colligens, diuina benigni-
tate, cum innoxio populo proficiscetur,

a ¶ Generosa uirtus.) Gnome est, qua in Aristomene paternam & gene-
tilitiam uirtutem enitescere dicit. b Intueor palam Alcmaonem.) Am-
phiarai filius est Alcmaon, Talai filius Adrastus. Alcmaon itaq; draconem in
scuto gerit, eo quod augurijs & uaticinijs idonea sit bestiola, ut quæ antra ter-
re subrepat, perinde ac uates Amphiarus tellurem subijt. Pulchre aut filius
patris artem, uaticinationem nempe, Draconis symbolo adumbrat.

c ¶ Nec pro sue domus more aget.) τὸ δὲ καὶ τὸ πρὶς τοῦ οἴκου ὄν-
των πρὸς. Quid Amphiarus uaticinatus sit, enumerare pergit. Secun-
da, inquit, expeditione, qua nunc Amphiarus eum belligerari cernit, non pro
sue gentis more aget, longe q; alia pugna erit, quàm sit antea expertus. Priori
enim bello Adrastus solus reliquis omnibus interemptis seruatus est. Altera ex-
peditione, omnibus suis seruatis, solo filio Aegialeo est orbat: autore Hella-
nico apud Interpretem. d ¶ Solus enim ex Danaorum.) μὲν γὰρ
ἐκ Danaῶν. In prima expeditione sex duces interierūt, solo Adraſto super-
ſtite. In ſecunda ſolus Adraſti filius Aegialeus occidit. Vnde Nemefin deam uin-
dictæ ab Adraſto rege ἀδελφῶν appellatā uolunt: qua de Eraſmus in Adra-
ſtia Nemefi. n. 2. & 5. Olympiorum huius hiftoriæ mentio facta. Nemefis
Adraſtia ergo uocatur, non iuxta mentem Xenodoti, quod Argiui nullam
cladem poſt Adraſti bellum reportauerint, cæterum quod Adraſtus ſecun-
da expeditione arrogantiam, timorē & faſtum Thebanorum egregie ſit ultus
& compreſſerit, ut ex hoc Pindari loco ſatis aperte colligitur.

EPODOS, COLON XI.

Ad latos ^aAbantis uicos. ^bHæc quidem Am-
phiarus cecinit, & ego ipse gaudens Alcmanē
coronis adorno, & encomio coſpergo, quod mi-

hi uicinus, mearumq; facultatum custos occurre-
rit ad celebrem^d terræ umbilicū profectò, ac uati-
ciniorum cognatas^e apprehenderit artes.

a ¶ Abantis uicos.) Abantis uici, periphrasis est Argi. Abas Lyncei fi-
lius, est Talai pater, cuius gnatus Adrastus Argū incoluit.

b ¶ Hæc qui-
dem.) Epilogus uaticinij Amphiarai. Adraſto ergo confert Aristomenem: ut
enim Adrastus & familie & genti suæ decori & ornamento fuit, eximiasq; ma-
iorum uirtutes expreſſit, sic Aristomenes maioribus suis est honori. Hic am-
biguitas nascitur, quā Amphiaras, qui priori expeditione aduersum Theba-
nos absorptus est, miseratione Iouis, ne Periclymeni iræ exponeretur, altera
iam expeditione rursum uaticinetur. Cui enim iam antea terra dehiscuit, ille nō
potest diuinatione, uel uaticinio uti: ut qui uita defunctus est, non potest esse ui-
uus. In 5. Olympiorum & 9. Pythiorum Amphiaras in primo bello mori-
tur, uel uiuus terra clauditur: ergo in secundo bello non potuit uaticinari. Nisi
igitur per idolopœiam hic locus accipiat, non uideo quomodo laboranti illi
succurri possit. Per idolopœiā enim huiusmodi sententia erit: Quod Amphia-
raus Oëdis filius ab inferis suscitatus, uel si tum in terris spiritum duxisset, dum
altera expeditione Argiui Thebanos inuasissent, potuisset ita uaticinari: Ge-
nerosa uirtus &c. Sin quis hic meliora proferat, illi non immeritò cedendum.

c ¶ Etegeipſe gaudens.) ἔτεγε ὁ πῶς δὲ ἡγεῖται τὸς. Chorus in perso-
na Aristomenis hæc dicit: Aleman mihi occurrit, dum proficiscerer ad Pythia
certamina: quo indicat, se fortasse usum uaticinio, & ueluti oraculo quodā ob-
tinuisse uictoriā: fuit enim Aleman uatidici patris Amphiarai, uatidicus filius.

d ¶ Terræ umbilicum.) Terræ umbilicum, Pythonem uel Delphos ap-
pellat: illic enim terræ medium esse, in superioribus cōmonefactū. e ¶ Ap-
prehenderit.) ἐφάλατο, uaticinia iuxta cognatas artis attigit. Id est, re-
sponsum mihi dedit, ut cui uaticinandi ars congenita, aq; patre tradita fuerit.

STROPHE IIII. COLON IX.

“Tuq; Apollo, qui^b nullos non suscipiens Py-
thicum templū gloriose administras in uallibus,
ubi^c plurimum gaudiij Aristomeni tribuisti, ^d cui
& antehac Aeginæ uictoriā quinquatrij^e tuis
in sacris ò rex cōtulisti. Ad hæc te^f meapte spon-
te precor,

ANTISTO

IO. LONICERI ENARRATIO. 271
ANTISTROPHE, COLON IX.

8 Vt respicias quæcunq̃, circa quemuis, ad
mensurā quandam^b compono: suauifonis enim
hymnisⁱ iustitia astat. Deorum autem incorrupti-
bilem curā peto^k Xenarces, ut uestras fortunas
confirmet. Nam ubi quisquam citra diuturnum
laborem^m opulentus sit, is multisⁿ insipientium
sapiens, uidetur

EPODOS, COLON XI.

Facultates illas rectorum consiliorum artibus
peperisse.° At hæc in humanis uiribus non sunt.
Deus uero hæc præbet, qui aliàs aliū extollens,
alium potentia sua, pro modo tamen^p deijcit. Me
garis tibi munus præstò est, in q̃^r Marathonis ual-
le. Iunonis deniq̃ patrium certamen, hisce cum
tribus uictorijs Aristomenes reuera domuisti

STROPHE V. COLON IX.

Quatuor, quibus superincidisti, insipientum
corpora,^x malum illis meditans.

a ¶ Tuq̃; Apollo.) Redit ad institutum, precans Apollinem, ut sua pro-
pitia uoluntate poeticae suæ adspiret, qua insignis uictores canit.

b ¶ πανδύου.) Omnes conuenas suscipiens templū. c ¶ Plus-
imum gaudij.) μέγιστον χαρμῶν. Victoriā Aristomenis Pythiam A-
pollini per auxesin acceptam refert.

d ¶ Cui et antehac Aeginae.)
Antea quàm Pythia corona redimiretur domi, id est, in patria Aegina, Delphi-
norum (qui ludus quinquertio constans in gratiam Apollinis illic agebatur) ui-
ctor euasit. Etenim Apollo et Diana ab Aeginetis impense colebantur.

e ¶ Tuis in sacris.) ὑμαῖς. Enallage numeri, pluralis pro singulari.
ὑμαῖς pro σαῖς, uestris pro tuis. f ¶ Meapte sponte precor.) ἐνό-
τι δ' ἄχουμαι νόω. Hactenus ab exordio inuocationis Apollinis, à dictione
ἐνερθεῖλε, amplificationem, à loco Pythij templi, aq̃; uictoria Aeginetica
subnexuit, nunc precationem illam complet.

g ¶ Vt respicias.) Precor.

inquit, ut uideas quæ de quouis, qua harmonia, quo decoro canā. **h** **¶** Com-
pono.) νεομα, pro ἐπαρχομα, uel ὑπάφω. **i** **¶** Iustitia.) δίκη,
pro δικαιοσύνη, ut apud Aristophanem in Nebulis, πρὸς δίκην, πε-
ρὰ τοῖς θεοῖς. Hymnorum meorum argumenta iusta et uera sunt, non mentior,
ueridicus sum. **k** **¶** Xenarces.) Victoria coronati Aristomenis pater est Xe-
narces. Orat ut diuina benignitas et Xenarces et filij eius Aristomenis felicitas
semper stabiliat. Αἰεσις est. **l** **¶** Nam si quis.) εἰ γὰρ τις.) Gnome est, qua uul-
gi iudicium damnat, opes sapientum, sine diuturno labore partas, humane illi
sapientie, non diuinae benignitati adscribentis. Errant qui diuitias humana in-
dustria oriri putant. Deus est qui diuitias impertit, et ad paupertatem redigit:
ita gentilitia sua religione sentit poeta. quod scriptura etiam docet: Deus est
qui pauperem facit, et qui ditat. **m** **¶** Opulentus sit.) πένετα, pro
πέκνητα, Homer. πολυπύμμον, αὐτοῖς γὰρ αὐλῶν, ἀπὸ ποταμοῦ ad-
piscor, κτάνομαι possideo. **n** **¶** Insipientium.) πεδαιφρόνων, pro
σφόδρα ἀφρόνων. **o** **¶** At hæc in humanis uiribus.) Correctio est
sententie uulgi. Insipientes sunt et errant, qui bona et felicitatem humanis ui-
ribus parari posse arbitrantur: siquidem à Deo hæc proueniunt. **p** **¶** De-
iicit.) κατεβαίνει, pro κατεβαίνειν ποιεῖ. Cuilibet et bona et mala De-
us pro mensura certa impertit. **q** **¶** Megaris tibi munus præsto.) Me-
gara urbs prope Isthmum, cuius 9. et 13. Olympiorum ode meminit. Munus habes
Megaris, id est, honorem uel Isthmiam es uictoriam adeptus. Per Megara enim
Isthmiam uictoriam intelligit. **r** **¶** Marathone.) Atticæ campus Maras-
thon est, in quo Herculeana celebrabantur: quorum niceterium, argentea phiala,
ut supra 9. et 13. Olympiorum hymnis auditum. **s** **¶** Iunonis denique pa-
trium certamen.) Alij Iunonia, alij Hecatombæa, (quæ tamen idem sunt: nam He-
catombæa in Iunonis gratiam in Argo quoque aguntur) in Aegina celebrari aiunt.
Aristomenem à tribus insignibus ita uictorijis commendat. **t** **¶** Tribus ui-
ctorijs.) νίκαισι τριπλοῖς. Tribus uictorijs, Megarensi, Marathonea, Aegie-
netica insignis, Pythiam etiam adeptus es, quatuor eo in certamine antagonis-
tis tuis deuictis, uereque per te domitis. **εμπετες** aduerbialiter uel Dorice
pro γένετες. **u** **¶** Corporibus.) σώματι, datiuus poeticus pro
σώματι. Discrimen quod facit Plutarchus in uita Homeri inter σῶμα et
δῆμας, σῶμα ad uitam defunctum, δῆμας uero ad uiuentem referens, ani-
maduertendum est. Tamen si enim hoc perpetuò ab Homero sit obseruatum, neque
hic tamen à Pindaro custoditur, neque à Platone, dum ait, **ὅλος ὁ δὲ σῶμα τοῦ**
δύο, ψυχὴ μία, confirmatur: ut aliorum autorum uel innumeras autoritates
omittam. Ergo hæc non est firma discrepantia, quum Plutarchus ait, σῶμα
defuncti

defuncti est quasi σῆμα, id est, signum eius qui iuxerit. δέμας uero ἃ δέομαι, id est ligo, uiuentis est, quod sit ueluti δεσμωθέντων καὶ δέσμαι ὅλης τῆς ὁσίας καὶ μίξεως. x ¶ Mala eis meditans.) κακὰ φρονέων, τῶν ἐν μικρὸν φροντίζων.

Quibus neq̃^a iucundus reditus^b per Pythium ordeum, neq̃^c dulcis risus apud matrem gratiam conciuuit, in uia autem^c imbelles hostem suum formidant, atq̃^c fugiunt calamitate lacerati.

ANTISTROPHE, COLON IX.

- » ^a Qui bonum quoddam recens nactus est, ex
- » magna spe sublati uiribus ad delicias & felicitate
- » tem uolat, potiozem diuitiarum curam gerens.
- » Modico uero tempore mortaliū oblectatio cres
- » scit, sic & rursum humi decidit præpostero con
- » filio conquassata.

EPODOS, COLON XI.

- » ^a Diurni sunt homines, quid uero quisquam?
- » quid uero nullus? ^b umbræ somniū. ^c At quando
- » à loue datus splendor accesserit, lucidū adest lu
- » men mortalibus ac mansuetū æuum. ^b Chara ma
- » ter Aegina, ciuitatem hanc nomine tibi parem,
- » custodi libera cū ueste, unā cum loue regeq̃^c Ae
- » aco, & optimo Telamone, cumq̃^c Achille.

^a ¶ Iucundus reditus.) ἐπελπνθ, ualde suauis, ab ἐπὶ τῷ ἄλπνθ, cuius superlatiuum ἄλπνιστος, suauissimus, Pindarus habet 15. Istius minorum ode. ^b ¶ Per Pythium ordeum.) Per Pythium ordeum uel triticum, coronam ordeaceam uel triticeam fortasse accipit, qua ultra destinatum uiceterion sint ornati: non quod ipsi ceu uictores sint decorati, sed quod ex eo loco in quo brabeum erat propositum, inglorij redierint. ^c ¶ Imbelles.) ἀπρόσοι, pro ἀπρόσοι. ^d ¶ Qui bonum quoddam.) Gnome est pathetica, qua condoces facit Aristomenem, ut, etiamsi multis triumphis ingentiq̃^c potentia fulgeat, propterea non se nimium efferat, humane sortis uidelicet nun

quam inmemor, quæ nullo unquam tempore stabilis est, sed celerrime in miras aliquem, quantumvis sibi beatum visum, & calamitates & erumnas præcipiat. c. ¶ Diurni sunt.) ἐπὶ μέροι. Doricum est, pro ἐφύμεροι. Homines, inquit, unius diei vitam ducunt, in diem unum tantummodo durant. Et animal & herba est, cui nomen Ephemero est, quod quo die nascatur, intereat.

f. ¶ Umbræ somnium.) Magna humanæ uitæ, adeoq; hominis τετρεῖς-ῶντος. Quid enim miserius, infelicius, brevissimæ uitæ homine? Parum erat si dixisset, homo est umbra: iam longe minus & uanius est quod ait, umbræ somnium. g. ¶ At quando à Ioue.) Pia sententia, homines diuina gratia, superno numine, longæ uos & beatos esse. Obseruandum hic, quod uitio uertant quidam Pindaro, quod encomio querimoniam admisceat. Verum qui hoc ei uitio dant, non uident affectum hunc, per amplificationem sæpenumero recte posse locum habere in encomiastico genere: nihil enim interim uirtuti, rei & laudi, per talem luctū decedit. h. ¶ Chara mater Aegina.) Peroratio est, qua Aeginam Nymphā, insule Aeginæ parentem, uel deam cognominem præcatur, ut urbem illam Aristomenis patriā suā libertate tueatur, unā cum heribus ex ea insula ortis, inq; decorum numerum adscitis. i. ¶ Libera ueste.) ἐλευθέρῳ σώλω, hoc est, libero habitu. Id est, tuere Aeginam earatione, ut suā ei libertas persistat. Metaphora.

TELESICRATI CYRENAEO ARMA-
TO CVRSORI, ODE IX.
STROPHE I. COLON XV.



^aYthiorum uictorem Telesicratem,
^bæreo scuto insignem, unā cum amabi-
libus Gratijs equidem ^ccommendare
uolo. Felicē sanē uirum ^dequestris or-
namentum Cyrenes: ^equam stridente uento sē
Pelij sinibus quondam comosus Apollo rapuit,
aureoq; in curru uenatricem uirginem tulit: ubi
ipsam diuitis & fertilis admodum terræ dominā
fecit, ut illic ^gtertiam orbis partem inhabitaret.

ENARRATIO.

Argumentū. Telesicratem Cyrenæum, qui uicit Pythiadē 28. & postea 30. laudat, à
Pythia

Pythia uictoria, ab Aeginetico & Megarensi ludis, à fructu uel consequentibus uictoriam, prisca maiorum historia. ὀπλιτοδρομοῦ, armatum cursorem sonat. Scutis aereis geminum stadiū currebat ὀπλίτης uel ὀπλιτοδρομῶ, ut Iulius Pollux lib. 3. cap. 30. testatur. a ¶ Pythiorum uictorem.) Simpliciter proponit, se Telesicratem laudaturū. b ¶ Aereo scuto.) χελ- χελικῆ καὶ ἀπιδ'α Telesicratem uocat, quod aereis scutis uicerit stadium, ut consuetudo tenebat armatorum cursorum. c ¶ Commendare.) γεγωνεῖν est φωνεῖν, pro ὑμνεῖν, laudare. d ¶ Equestris Cyrenes.) δῶξιππος κυρένας, Cyrenes Libyæ urbis, qua de in quarta Pythiorū, equos sectantis, id est, splendide: alere enim equos, uel equitatum fouere, sumptum requirit. δῶξιππος, à δῶκω καὶ ἵππῳ. e ¶ Quam comosus.) τὰν χεῖρῶν, quam iubatus Apollo &c. Excurret ad patriæ Cyrenes originem, ortam uidelicet à Cyrene Hypsei filia, quam Apollo raptam in Libyam transtulit, ibiq; ei cognominē urbem extruxit. f ¶ E Pelij sinibus.) Ab Eoæ Hesiodi historiam accepit, ut inquit Interpres, cuius initium est,

νοῖν φθίη χεῖρῶν ἄπο καλῶς ἐχρεα,
πυρρὸς πρὸ ὕδαρ καλὴν ναῖεσκε κυρήνη.

g ¶ Tertiam orbis radicem.) Laudis exaggeratio est, quum Cyrenem tertiam orbis terræ radicem, id est, partem dicit: utpote quum terrarum ambitus in Europam, Asiam & Africam diuidatur. Africam partem per sese à cæteris diductam esse, potentie & magnificentiæ symbolum præbet: quasi Cyrenē totius Libyæ dominam, & reginam ab Apolline constitutam uelit.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Suscepit autē^a argenteos pedes habēs^b dolum hospitem^c in diuinos currus, manu leuiter attingens, quæ & illis in iucundis cubilibus amabilem pudorem iniecit, ut cōmunes cum deo Hypsei^d præpotentis filia Cyrene nuptias iungeret. Hypsei inquam,^d qui bellicosorum Lapitharum rex tum erat,^e ex Oceano secundus genus ducens heros, quem olim in inclytis^f Pindi montis uallibus Naïs Creusa Peneo mixta peperit

EPODOS, COLON XIII.

Telluris filia.

a ¶ Argenteos pedes habens.) Vt Venius Apollinem & Cyrenen matrimonio copularit, enumerare pergit. Venerem ἀργυρόπεζαν, argenteos pedes habere dicit, hoc est, formosam, κατὰ στωικὸν δόγμα. b ¶ Dolum hospitē.) Pindarus hic habet δάλιον ξένον, Scholia uero δόλιον, uerum utrumcunque legatur, sententiæ quadrat. Si δόλιον, recte dolum appellatur, qui rapuerit Cyrenen Nympham, & dolo cum ea egerit. quanquam ob raptum rectius βία & diceretur. Sin δάλιον scribas, tum est pro δόλιον à δάλη. Delius enim ab insula Delo, & apud Græcos & Latinos dicitur.

c ¶ In diuinos curtus.) θεοδμήτων ὀχέων, pro θεοδμήτων, Donece. Sic ὄρεων pro ἐρετῶν, δάλιον pro δόλιον, ἀεμόροισα, pro ἀεμόροισα. ξωὸν, id est κρινόν. d ¶ Qui bellicosorum Lapitharum.) ὁ δὲ λαπιθεῶν. Dilatat à genere patris & maioribus Cyrenes. Lapithæ Thessaliæ populi, quorum tunc rex Hipseus fuit. e ¶ Ex Oceano.) Ex Oceano est fluuius Peneus, cuius filius est Hipseus. f ¶ Pindi montis.) Pindus mons Perrhebiæ: Perrhebia uero Thessaliæ tetrapolis. g ¶ Nais Crēnsa.) ναῖς κρένσση. Nymphæ fluuiorum Naiades appellantur, à νάω fluo.

^a Is uero formosam educauit Cyrenen gnatā, quæ necq; telarum retrogradas amauit uias, necq; cœnarum, quīs domesticæ sociæ admoueantur, oblectationes: sed æreis telis hastaq; pugnans ferar^b confecit bestias, c multam ita securitatem & pacem paternis bubus præbens, d concumbentem, dulcem, modicum, ad auroram irrepentem somnum palpebris adimens.

a ¶ Is uero.) Studia, mores, & uitæ Cyrenes genus hic recenset. Venationem illi in delicijs fuisse, non retrogradas telarum uias. Quid si alludat ad telam Penelopes? Non texendi arte oblectata est, nec procos, instar Penelopes, tela, quam interdum contexerat, nocturno retextu, remota est. Vel, quod recte texentes, ut Scholia uolunt, progrediuntur, ac mox ad eundem locum reuertantur: transitur enim radius, & altera parte extrahitur, ac rursus ab eodem principio transuolat perpetua reciprocatione, & continuo recursu, usque dum tela perficiatur. Deinde, non amat amicarum & coætanearum suarum ludos, symposia, sed uenationi sedulo incumbit. b ¶ Confecit.) κερᾶισεν, pro ἐκέρᾶισεν, est ueluti cornu petere, fringere. pro ἀνῆκε, hoc est occidit, confecit, usurpauit. c ¶ Multam securitatem &c.) Ex hoc loco rursus appa-

ret

ret, quasi ad Penelopes telam respiciat. Quia hæc procos abhorret, ideo nec proci, inquit, armenta, oues, boues, capellas, sucs patris deuorant, exedunt, manstant, ut sit in aula Ulyssis per Penelopes *μνηστῆρας*. d. ¶ Concumbentem.) *σύγχοιτορ. ἄσω δέ τορ* est. Adeò, inquit, uenationis studio detenta fuit, ut totam noctem insomnem duceret, anteq̃ solis ortum feras insectaretur.

STROPHE II. COLON XV.

Deprehendit ipsam cum diro leone ^alatā pharetram gerens, luctantem solam sine hastis, eminus operans Apollo: ac protinus ex ædibus suis Chironen conueniens, ^bpulchro antro, inquit, Philyræ fili relicto primum, animū mulieris, magnamq̃ uirtutem demirare. Qualem ^cuictoriam intrepido suo capiti parit, cor laboribus maius gerens, neq̃ quicquam pauore mens eius turbatur? Quænam illam peperit mortalium? quæ de stirpe producta,

Admiratur
magnanimitatē
puellæ

a. ¶ Latam pharetrā gerens.) *δρυφάρετρας ἔχουσα*, Apollinis epitheta: prius, quod latam habeat pharetram: posterius, quod longe operetur: utrunque naturam Solis uim et potentiam continet. Lata pharetra insignis est primum, quæ ceu uenator per iuga Cynthi feras trāsfingat: deinde, quod iacula mortalibus infigat morborū, quos Plutarchus Solares uocat: postremo, quod *μεταφορεῖσθαι* tela, id est, radios suos iaciat in omnem terræ ambitum. *ἐκείθεν*, quod à longe operetur (procul enim spargit radios) et in terra et sub terra et in mari operationem et efficaciam suam sol obtineat.

b. ¶ Pulchro antro.) *σεμνὸν ἄντρον*, honestum antrum, honeste apparatus, quod honestus ille Centaurus Chiron immoratur: de quo in tertia Pyethiorum supra. c. ¶ Uictoriam.) *νίκης ὅτι τὸς νίκης*.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Montium opaca lustra inhabitat, immenso autem robore dimicat? Religio ne est, inclytā ei manum adferre, quinetiam è lectis ^bmellitam herbā decerpere? ^cTum illi magnanimus Centaurus

Pudicis uerbis uenerit
opus uelat.

nobili supercilio dulciter subridens, cōsiliū suū
statim exposuit. Claues, inquit, sapientis persua-
sionis sacris de amoribus Phœbe, apud deos si-
militer atq; apud homines occultæ sunt. Nemo
enim adeò impudens, ut non uereatur in dulcem
se torum palàm cōiūcere.

EPODOS, COLON XIII.

Etenim te, ^dquem nemo fallere potest, blandu-
la ratio adeoq; mansuetudo tua sp̄pulsit hunc
ēdifferere sermonem. Vnde puella genus suum
ducat, ex me inquiris o rex: ^bqui peculiarem om-
nium rerum summam & finem nosti, uniuersasq;
uias, quotq; uerna folia terra producat, & quanta
cum mari tum fluminibus arena sit, fluctibusq;
& uentorū impetu uoluetur: qui futura, & unde
quid futurum, probe contemplaris. Quod si &
me sapienti tibi æquari oporteat,

STROPHE III. COLON XV.

Dicam.

a ¶ Immenso robore.) γούνα δ' ἀλκᾶς ἀπὸ φράγος. Gustandi uer-
bo pro dimicare uel bellare usus est, ut Homerus:

γούνα δ' ἀλκᾶς ἀπὸ φράγος. Hoc est, ereis inter
nos hastis depugnabimus. A robore & fortitudine Nympham Apollo laudat.

b ¶ Decerpere mellisuaue herbam.) κείρεν, Doricum est ἀπὸ φέρ-
μα, pro κείρεν. Metaphora est, à flosculos carpentibus, uel à medicis ra-
dentibus herbas, sumpta. c ¶ Tum illi.) κεν ἦ καὶ κλαίῃς. Per ad-
mirationem respondet Chyron: Et apud deos & homines occultæ solent esse de
amoribus disputationes, uel cogitationes. Nemo puellæ palàm alicui uirginem
soluere zonam assolet. Nemo Veneris sacra aperte celebrare solet. Nemo non
clandestine res uenereas peragere consuevit. Quasi dicere uelit: Non est quod
de re me interroges, tu ipse poteris clam compos uoti fieri. Cynici tamen, ues-
titi cōmuni sensu orbatī, huic Pindaricæ gnomæ cōtraceniunt, ut apud Lærti-
um.

tuum claret. d ¶ Quē nemo fallere.) τὸν δὲ θεὸς τὸν ἑὸν δὲ θεὸν. πᾶσι γὰρ τῶν θεῶν est adiectum. Tu quem nemo, inquit, fallere potest, quemq; nihil latet, à me scire laboras, qui sint uiraginis istius parentes, quoniam tu omnia intuearis, omnia audias, omnia scias, futura etiam, ut uates, præscias.

e ¶ Mansuetaratio.) μέλιχος ὁ γὰρ, mansuetaratio, tua humanitas, uel clementia, mansuetū pectus. f ¶ Perpulit.) ἔπαυε pro ἀνέπαυσε, persuasit. g ¶ Ediserere.) πῶφά μιν pro πῶφα μιν αἰ. ἀνα νο- candi casus ab ἀναξ. h ¶ Qui peculiare.) Apollinis Solis ue nativā sci- entiam et nomen exponit, Homericū illud paraphrastice reddens:

ἥλιος δὲ πάντ' ἐφορεῖς, καὶ πάντ' ἐπαύεις.

i ¶ Aequari.) πῶ τι φερέξαι, pro πῶ τι σῶθαι, Quod si tibi sim sa- pienti adæquandus, dicam quod sentio.

Huic maritus ad sis hac in spelūca: duces enim illam trans Pontum ad eximium^a Iouis hortum, illic^b principem^c ei ciuitatem^d statues, insularem populū congregās ad campestrē collem. f Nunc uero pratis ampla, ueneranda tibi Libya, celebrē Nympham aureis tectis cupide recipiet, ut ter- ræ partem illi, qua frui ilico possit legitime, do- no det, neq; plantarum omnis generis fructus producentium expertem, neq; ferarum nesciam.

Responsum
Chironis ad
Apollinē, et
uaticinium.

ANTISTROPHE, COLON XV.

8 Vbi proferet in lucem, quem inclytus Mercu- rius à chara matre rapiens, regio throno conspi- cuus Horis, ac Terræ dabit: quæ positi super ge- nua sua infantis labijs nectar & ambrosiam instil- labunt, immortalemq; ueluti^b Iouem, aut castum Apollinem ponent, uiris bene fauentibus gau- dium, opilionem, ruri pascuisq; deditū, quoi & Aristæo nomenclaturā indent. k Sic fatus in cau- sa erat, quod Apollo dulcem nuptiarum tempe- raret & perficeret finem, summā, cōsummationē.

a ¶ Iouis hortum.) Libyam Iouis hortum appellat, propterea quod Iupiter Ammon in Libya colatur, ut in quarta Pythiorum ode cōmonstratum.

b ¶ Opilionem.) ἄρχιστον ὁπλίον αὐλῶν, proximū ouium sectatorem. Priusquam enim Aristæus nasceretur, oues custodem non habebant.

c ¶ Ei.) vix dandi hic casus est, aliās et accusandi frequentius, sicut μίψ. Dorici sunt casus. d ¶ Statues.) Statues ei ciuitatem scilicet Cyrenen olim.

e ¶ Insularem populum.) νᾶσιώτῳ λαὸν ἄγέρας. Populum et coloniam ē Thera iuxta Cretam insula, per Battum Cyrenen deductam intelligit: de quo in 4. Pythiorum. f ¶ Nunc uero.) νῦν δέ.

In presentia uero Libya eam excipiet, etc. g ¶ Vbi proferet.) Vaticinium de nascituro ex Apolline et Cyrene Aristæo. h ¶ Iouē.) Ἰωῶ, subaudiendum ὦς.

i ¶ Ruri pascuisq.) ἀγρῆα καὶ νόμιον. Iouem et Apollinem etiam ἀγρῆας appellari Scholia testantur: uel quod Aristæus uenationem et pecorum et iumentorum alimoniam primus repererit: præterea quod mellis etiam inuentor est Aristæus. Iam decimam esse immortalitatis partem mel quidam putauerunt. Mellis originem Virgilius in 4. etiam georgicō Aristæo tribuit. Quare siue Ioui et Apollini, siue Aristæo accommodari potest quod ait, ἀγρῆα καὶ νόμιον. Sed quur Mercurius prolem traditurus est Horis et Terræ educandum? Horæ Deæ sunt apud Homerum, temporum dispensatrices. Terra uero est proauia Aristæi. Nam Terræ filia est Creusa, quæ Hypseum peperit, ex quo Cyrene, cuius et Apollinis Aristæus.

k ¶ Sic fatus.) Apollo, inquit, uaticinio Chironis fidem adhibens, nuptias cum Cyrene sua peregit.

EPODOS, COLON XIII.

^aVelox urgētibus iam dñs operatio, breuesq; uig,^b illa illa dies rem^c transegit. Thalamo uero Libyæ aurato congressi sunt, ubi pulcherrimā cerataminibusq; clarā urbem administrat. ^dEt nunc in diuina Pythone ^eCarni filius potitus rerum, cum florida fortuna cōmiscuit Cyrenen, eamq; ^fperspicuam reddidit. ^gQuæ & ipsum benigna rursus recipiet desiderabilem ^hpatriæ, uenustis matronis decoræ, splendorem adferentē secum.

a ¶ Velox operatio.) Hoc est, citra moram in Libyam Apollo eam tra-
duxit.

duxit. **b** ¶ Illa illa dies.) Ingeminatio diuini numinis, ardorem et impetum presentat. **c** ¶ Perfecit.) *ἡ δὲ τέλει* pro *διετέλει*, perfecit. **d** ¶ Et nunc.) Finita digressionem de Cyrenes ortu, à Nympha Cyrene Hypsei filia etc. redit ad institutum, uictoremq; Telesticratem Cyrenaeum à uictoria Pythia praeclamat. Existimat autem poeta, claram et insignem patriam, multum facere ad uirtutis et uictoris encomium. **e** ¶ Carniades.) *ἡγεμόνως*, Telesticrates Carni filius. **f** ¶ Perspicuam reddidit.) *ἀνέφλωε λυγρόν*, illustrem reddidit patriam Cyrenen. Promulgabantur enim et uictorū nomina, et suum cuiusq; natale solum in publicis Graeciae huiusmodi spectaculis. **g** ¶ Quae.) *ἃ*, quae Nympha uel patria Cyrene. Honorifice, inquit, à patria excipietur, postquam et is patria ob uirtutem suam et fortitudinem, decori et gloriae fuerit. **h** ¶ Patria uenustis.) Cyrenen à matronarum pulchritudine laudat.

STROPHE IIII. COLON XV.

» Magnae uirtutes multo saepe sermone, quo
» praedicentur indigent. Magnorum uero breuis
» exornatio sapientem requirit auscultatorem, qui
» intelligat. Insuper occasio totius rei consumma-
» tionem continet. ^b Nouerunt Iolaum olim tem-
poris rationem in precio habentem, septem por-
tis insignes Thebae: quem simulac Eurysthei ca-
put ensis acie amputasset, condiderunt sub ter-
ram, equestris Amphitruonis prope monumen-
tum, ubi & Spartarum ei hospes situs erat, qui ad
Cadmaeorum plateas albis equis uberes trans-
migrauerat, ^d paternus auus.

^a ¶ Magnae uirtutes.) Breuitatem suam gnome excusat, occasionis, adeoque temporis rationem habendam esse, quae iam nunc non permittat ingens dicendi spatium. Breuitas enim Lyricis poetis propria est. Sic se tamen breuem esse contendit, ut paucis multa comprehendat, quae non nisi eruditis, quos solos sapientes uocat, pateant. Insigni uero loco, de occasione, haec amplificat. Tempori nos semper accommodare debere, quandoquidem omnium rerum summam et perfectionem contineat. Omnia enim tempestiua grata. Digna est Isocratis sententia, quae huc accenseatur. Intempestiuum, inquit, semper triste, et ne ipsis quidem Gratijs,

citra gratiam, feceris gratum. Quo dicto, per gratiam nō inepte metaphoricōs uel per cōparationem, occasionem accipimus. Vt enim sine gratia, hoc est, iustitiae & alacritate non est gratum beneficium, nec debita seruitus citra seruientis hilaritatem cordi est: sic quicquid intempestuum est, iniucundum, imō turpe. **b** ¶ Nouerunt Iolaum.) De occasione gnomē exemplis dilatat. Quum Iolaus Herculis socius, resciret Herculis sui liberos, qui ad Athenienses confugerant, ab Eurystheo reposci, ac nisi redderent, bellum minitari: orauit Iouem, ut sibi daretur paulummodo reuiuiscere: defunctus enim uita erat. Quo impetrato, Eurystheum occidit, ac statim denuō mortuus est. Sunt qui ad ueritatem hanc historiā ita redigant: Iolaum senio iam tum confectum fuisse, ideoq; optasse sibi iuueniles uires, ac feruidum adhuc robur: quod etsi nō adesset, nihilominus uirum praestans, Eurysthea interfecit, ac statim obiit. Is Iolaus ergo opportune certe opportunitatis seu occasionis rationem habuit: erat enim opportunissimum, tam impium diuinę proles hostem opprimere. **c** ¶ Amputasset.) ἔπεσθον κεφαλῶν, caput depopulatus est. ἔπεσθον ἄρ' τῷ περὶ, pro ἀπετεμεν, abscidit, amputauit. **d** ¶ Paternus auus.) Auus paternus Iolai est Amphitruo. Ergo nō sola familiaritate Herculi iunctus fuit, uerumetiam sanguine. Adicit hic Hypomnematis, Iolaum in orbita ad monumentū Amphitruonis tumulatum fuisse, ut semper calcaretur & uicinus esset auo suo. Vt uero Eurystheus ab Atheniensibus repetiuerit Heraclidas, est apud Isocratem in Panegyrico, & alijs passim in orationibus.

ANTISTROPHE, COLON XV.

Amphitruoni uero, Ioui antea mixta, ^aunico partu in praelijs uincens fratrū geminorū robur peperit Alcmena. ^bMutus certe hic fuerit, qui Herculi ^cos nō adiecerit, neq; Dircearū aquarū, quæ & illum & Iphiclem educarūt, non semper meminerit. ^dQuos & ego absoluto encomio eueham, quando pro uoto meo ab illis beneficiū acceperim, ^ene me destituat purum celebrium Gratiarum lumen. ^fAeginæ uero atque Nisi in tumulto, ter urbem hanc uictoria celebre aio reddidisse Teleficratem,

EPODOS

8 Taciturnam inertiam rebus præclare gestis
qui^h effugit.

a ¶ Vno partu.) Herculem ex Ioue, Iphiclem ex Amphitruone sustu-
lit. Amplificat ita ab Alcmenæ liberis. b Mutus certe.) κῶφός, mu-
tus & rudis & indoctus fuerit, qui Herculem nō laudauerit. Ad laudes ita Her-
culis excurret. Dirceæ aque, periphrasis Thebarū: Dirce enim fons Theba-
rum. c ¶ Os adijcere.) σῶμα πρᾶξις ἄνδρ' est laudare, est ἐγκωμιά-
ζειν. d ¶ Quos & ego.) Enallage personæ est: siquidem poëta hæc
in persona uictoris Teleficratis dicit. Quia, inquit, Hercules & Iphiclis ope,
Herculanorū uictoriam sum indeptus, igitur illos à me celebrari haud indignū
est. e ¶ Ne mihi gratiarum.) μή με λίποι. Hoc est, ne illorum pro-
pitium mihi munus amittam, & ne non placencia uictori poëmata pangam.
Splendor enim Gratiarū est placere, amabilem & iucundum esse. Si quem Gra-
tiarum lumen destituit, ille omnium odio & contemptui expositus est.

f ¶ Aeginæ uero & Nisi.) Teleficratem iam ab Aeginetica & Megae-
rensi uictoria laudat. In colle Nisi, periphrasis est Megarorum, ubi Nisus insi-
gnis luctator, tumulto conditus fuit: ita auguror, quum non indicent Scholia,
quis fuerit ille Nisus, sed sola Megara intelligi exprimant. Megarensi uictoria
ter potius Cyrenen illustrauit. g ¶ Taciturnam inertiam.) Victoriæ
est à contrario circuitio. Victor taciturnā inertiam fugit, quando non erubescit
reuersus in patriam, in publicū prodire, nec domi turpiter abditur, ut ille solet,
qui superatus est. Qui enim uicti sunt oderunt, ut noctua, lucem: publicum su-
giunt, prodire uerentur. h ¶ Φυγών.) ἀντίπρῶτος est, nominatis
uus pro accusatiuo ponitur, perinde ac apud Aristophanem in Nebulis πρῶ-
τος est pro πρῶτοντες, quum δίκαιος λόγος ita dicit:

ὥς τ' ἐμ' ἀπ' ἀγχιέδ', ὅταν ὀρχεῖσθ' ἀναθλωαίους δέον αὐτός

τὴν ἀσπίδα τ' κωλῆς προέχωρ ἀμελῆ τ' ἴρι πινέας.

Nisi quis malit hæc adhuc omnia in persona Teleficratis dici, tum φυγών rea-
ste nominatiuus manet, ac dependet à uerbo φημί. Dico me Teleficratem,
qui effugi silentem miseriam, hanc urbem uictorij meis illustrasse.

“Quare si quis ciuiū uictori amicus, aut si quis
etiam inimicus, quod feliciter in publici boni cō-
modum gestum est, ne cælet, neq; sermone suo
marinū senem lædat. Nam & is uel ab inimico,

beneficientem, toto cum animo ac iure laudandum esse pronunciauit. ^bSæpenumero te speciosis Panathenæorū festis, uictorem uidi. Itaq; ^cnul-
læ non puellarum tacitæ charissimum te sibi uel
maritum esse, uel filium Telesicrates exoptant,

STROPHE V. COLON XV.

^dCum in Olympiis, ^econcauæq; terræ certaminibus, tum planè patrijs omnibus ludis. ^fAt
aliquis ex me iam sitim odarum restinguente exi-
git, ut ex integro me adeò maiorum tuorum glo-
riam excitare oporteat, qui pro Libyca uxore
Irassam ^gAntæi oppidū sese contulere, formosæ
admirandæq; filiæ proci: quam nō parum multi
ex optimatibus & cognatis eius, pleriq; etiam
hospitum petebant, diuina enim species

ANTISTROPHE, COLON XV.

Erat.

^a ¶ Quare si quis.) Et amicos & inimicos Telesicratem laudare debe-
re, poëta affirmat, iuxta Nerei marini senis generale præceptum, quod est, Lau-
dandum esse eum, qui uirtute clarus extiterit, nedum ab amicis, sed ab aduersa-
rijs etiam. Sæpenumero te speciosis.) Argumentum laudis à uictoria Pa-
nathenæorum. Hoc nomen erat festiuitati Minervæ & Atheniensibus sacræ,
ubi in conuentu totius Atticæ publici ludi agebantur & certamina.

^c ¶ Nulle non puellarum.) Puellæ & uirgines te sibi maritum esse ex-
optant. Hæc Telesicratem adhuc extra matrimonij copulam spiritum duxisse
testantur: unde supra patriam in gratiam eius καλλιγυναικα nominauit.
Estq; à fructu uictoriæ laus. ^d ¶ Cum in Olympiis.) Olympiis, nō illis
quæ Pisæ aguntur, sed Athenis. ^e ¶ Concauæ terræ.) Βαθυκόλπος
γῆς, multos & profundos sinus habentis terræ. Agebatur autem & Athenis
ludus Terræ, ut in Scholijs Didymus refert. Vt enim omnium Græciæ urbium
clarissimæ fuerunt Athenæ, sic omnis etiam ferè generis ludos & spectacula,
cum ciuib; suis, tum exteris exhibuerunt. ^f ¶ At aliquis.) Iam sitim
odarum

odorum restincturus eram, sed quispiā me impediuit, quō minus hoc facerem: Metaphora est, sitim odarū restinguere, pro finire. Pruper gasian hanc facit de industria, propter nouam maiorū, quam subtextit historiā. g. ¶ Antæi opuspidum.) Antæus Irassæorū rex, filiam forma decorā, Danaū Argiūum secutus, nemini nisi qui cursu reliquos anteuerteret, traditurū se decreuit: Alexidamus ergo, unde stirpi Teleficratis origo est, currendo puellā cæteris præripuit.

^a Auro coronatæ pubertatis florentem fructū decerpere illi uolebāt. ^b Cæterū filiæ celebriores pater nuptias plantans, audiuit Danaū, ut is olim quadraginta octo natabus suis uel ante meridiem celerrime maritos offenderit. Siquidem frequentem chorum in circum certaminis constituit, unā cum muneribus, quam quisq; heroum cursu priamas tenentium uelit, liberam optionem præcipiens, quicumq; etiam illi generi obuenissent.

EPODOS, COLON XIII.

¶ Itidem Libycus ille Antæus filiæ suæ sponsum ad glutinās maritū dabat: ornās enim ipsam ad lineam locauit, ut esset summus certaminis & uictoriæ finis. Hancq; palām abducendam præcepit ab eo, qui uestibus primus attigisset. Hic Alexidamus, ubi celeri superior cursu foret, inclytæ uirginis manū, manu suaprehendens, per mediā f equestrium Afrorum turmam duxit, multa tum in ipsum folia & coronas proijciebant, qui & antehac alibi non paucas uictoriæ alas acceperat.

^a ¶ Auro coronatæ.) χρυσοειδής. Metaphora est, pro formosissima pubertatis. Volebant proci pro sua quisq; eam coniuge habere.

^b ¶ Cæterum filiæ celebriores.) Antæus Libycus Danaum Argiūorum regem imitatus est, qui octo & quadraginta filias nō dissimilem ad modū elocauit. Quæstio hic incidit, quur quadraginta octo filias nominarit, quum quinquaginta

quaginta fuerint, pinde ac Euripides etiā testatur in Tragedia cuius initium est:

δ'ανὰς ὁ πρῶτος ὄντα θυγατέρων πατήρ.

Scholiastes tali

ratione diluit: Duas ideo omisit, Amymonen uidelicet, quæ iam antea quidem à Neptuno deuirginata erat, et Hypermnestram à Lynceo amatam.

c. ¶ Idem Antæus.) ἀτὼ ἐδίδω. Applicatio paradigmatis.

d. ¶ Ad lineam.) ποτὶ γραμμᾶ. Linea ducebatur, quæ et principium et finem suæ currentibus suæ certantibus indicaret: unde paroemia, Lineam ne Irassa. moieas: A linea incipere. Irassa ciuitas Libyæ, quam Antæus inhabitauit, non ille, qui cum Hercules luctatus est, quemq; interemit: sed alius, qui Euphemis tempore floruit, cuius maiores Cyrenen migrarunt. Nomen filie, ut Pisander Camerenfis autor, Alceis erat, uel, ut alij, Barce. e. ¶ Alexidamus.)

ἀλεξιδάμου, arcens domitorē, suæ populū abigens et propulsans ualeat.

f. ¶ Equestrium νομάδων.) ἱπποδωτῶν νομάδων. Afros Nomadas, hoc est pastores substantiue appellat: suæ proprie Numidas, qui Africæ populi Grecis νομάδες, παρὰ τὸ νέμεν et νομῆν dicuntur. Et nisi Pindarus νομάδων scriberet per o in priori, à νομάω uerto, aliquis etiam deducere posset, quod papilionēs et mæpalia sua passim circumuehant, ut Plinius tradit lib. quinto, capite tertio. g. ¶ Victoriæ alas.) ἡτρεὰ νίκης. Periphrasis uictoriæ est: sicut in 14. Olympiorū ἡτρεοῖσι ἀέδλων, Vt exordium, sic

peroratio huic ode decet.

HIPPOCLEAE THESSALO DIAVLI CURSORI, ODE X.

STROPHE I. COLON X.



“Eata Lacedæmō, felix Thessalia, utri-
que, ex imo patre bello præstantissi-
mi Herculis genus regnat. ^bQuid ci-
tra opportunitatē gloriōr? Atqui Py-
tho, Pelinnæum, ^cAleuæq; pueri celebrare me
Hippocleam inhortantur, cui inclytā adducere
laudem gestiunt.

ENARRATIO.

Argumentum. In gratiam Hippocleæ Thessalia oriundi hunc hymnū cōpegit, Thorace
Hippocleæ amico monitore, ut in fine huius encomij dicit. Vicit Pythiadem
nigesimans

ingestum secundā, Olympiadem item 72. & 73. Proinde laudat uictorē Pir-
clarius cum à Pythio tum Olympio, quibus rerum potitus est, certaminibus: à ui-
ctorijs patris Phriciae, à præmio uictoriae, ab amicis Thorace & reliquis.

a ¶ Beata Lacedæmon.) A comparatione orditur. Quemadmodū Lac-
cedæmonij & ad unum omnes Thessali, propter Herculem, à cuius liberis sunt
illustrati, felices sunt: sic Pelinnæum Thessaliae ciuitas, à suo alumno & uictore Pelinnæum
Hippoclea, in coelum extollitur, beatum & fortunatū cernitur. Sunt enim boni Hippoclea
& principes & ciues, patrie suae summo decori & ornamento. Perinde ac si di-
cat: Aliae urbes alijs heroibus clarent, Pelinnæum uero Hippoclea præfulget.
Nec errabit qui sic intelliget: Alij Lacedæmonem, alij Thessalam propter He-
raclidas prædicant, ego uero Pelinnæū, Pythij Apollinis instinctu, efferre præ-
conijs promptus sum. Quem in modum Horatius 1. Carminum ad Numatium
Plancum orsus est:

Laudabunt alij claram Rhodon aut Mitylenen,
Aut Ephesum, binaris uel Corinthi
Mœnia, uel Baccho Thebas, uel Apolline Delphos
Insignes, aut Thessala tempe. Ac postea subiiciendo,
Me nec tam patiens Lacedæmon,
Nec tam Larissæ perculsit campus opime,
Quam domus Albunæ resonantis.

b ¶ Quid gloriōr.) τι ἰσχυρότερον. Priusquā alteram cōpositionis par-
tem absoluat, perpendit secum, Hippocleam non apte satis fortasse Herculis
proli accommodari posse: ideo corrigens sese, quid, inquit, non in tempore, hoc
est, incommode & intempestiue & præter decorum gloriōr, Hippocleam Hera-
clidis adsimilando? ac statim suam cunctationem, aduersariorumq; obiecta di-
luens, se id non suo arbitratu, sed Pythij Apollinis iussu facere. c ¶ Aleuæ
pueri.) Aleuadæ uel uniuersim Thessali sunt, à rege quodam Aleua, ut Cori-
thij Sisyphidæ à Sisypho: uel ab Aleua amico quodam Hippocleæ.

ANTISTROPHE, COLON X.

Siquidem ^anon est ignarus certaminū. In Am-
phictyonum enim coetu ^bParnassius illum feces-
sus ^cDiaulodromorum iuuenum excellentissimū
pronunciauit. ^dHumanarum rerum dulcis finis,
principiumq; Deo procurante augefcit. Hic quī-
dem ^etuis curis ô Apollo hanc rem pfecit. ^fQuod

uero illi congenitum est, uestigia parentis insecutus est

a ¶ Non est ignarus certaminum.) γούρου est gustare, experiri, & dimicare, ut in superiori ode demonstratum. Ratio est, quia Pelinnaeus sit celebrandum sibi. Expertus est certamina, hoc est, dimicauit, confluit.

b ¶ Parnasius secessus.) Πάρναξ δὲ αὐτὸν μυχός. Pythonis est circuitio. c ¶ Diaulodromorum.) Diaulodromus Diauli, hoc est, gemini stadij cursorem signat. d ¶ Humanarum rerum.) Insignis gnome est, omnia feliciter progredi humana cepta docens, simulac Deus suo numine adspirarit: Apollini uictoriam Hippoclea acceptam referendo. e ¶ Tuis curis.) Hoc est, tua benignitate. f ¶ Quod uero illi congenitum.) τὸ δὲ συγγενές. Laus est ab ingenua indole, qua patris uestigia ingressus, uirtutesque amplexus est: nec degenerare animo, ut fieri solent optimatum liberi, genus suum maiores deformauit, iuxta illud Homericum, παῖδες πατρὸς ἀέλωνες &c.

EPODOS, COLON VIII.

^aOlympionica: ^bbis iam bellum excipientibus Martis in armis uictorem, quod est sub alta rupe uirentibus pratis iucunda, ^cCyrrhae certamen, pedibus fortem constituit Phriciam. ^dQuibus fortuna propitia & in posterum adsit precor, ut eximij diuitij uterque floreat.

a ¶ Ὀλυμπιονίκᾱ.) Genitiuus est Doricus Ὀλυμπιονίκᾱ, pro Ὀλυμπιονίκᾱ. Cum sine precedentis Antistrophes cohaeret: τὸ πατρὸς enimepitheton est. b ¶ Bis iam bellum.) Bis uicisse patrem Phriciam indicat, armatum nempe cursorem Pythijs ludis. Praedicat autem patrem Hippoclea primum ab Olympica, deinde a Pythia uictorij. c ¶ Cirrhae certamen.) Periphrasis est Pythij certaminis, quod prope Cirrham Parnassi, a qua Pytho non longe abest, agitur. d ¶ Quibus fortuna propitia.) εὐχῇ. Precatur ut in posterum semper Deus florentem partem felicitatem tueatur. Vterque floreat pater & filius.

STROPHE II. COLON X.

¶ uel certaminum.

Postquam ergo iucunda Graeciae bona, nec parum adsecuti sunt munera, ne inuidis quæso

reque

rerum permutationibus, quæ ex dñs promanāt,
 incidant: Sit illis potius innoxium diuinum nu-
 men. ⁶Fortunatus præterea & laudandus uir ille
 uel sapientibus fuerit, qui manibus quidem ac pe-
 dibus uirtute obtenta, maxima retulerit præmia,
 animi roborisq; sui nomine;

ANTISTROPHE, COLON X.

Quicq; in uita sua filium adolescentiorē habu-
 erit, qui Deūm clementia Pythicas adeptus est
 coronas: ^cSolidum duntaxat cœlum ipsis inace-
 cessum est. ^dQuantis aut nos mortalis gens splen-
 doribus conspicui sumus, ^enauigationē tandem
 consummat: ^fneq; enim naui terra ue profectus,
 admirandam uiam ^gad Hyperboreum certamen
 inueneris.

a ¶ Postquā ergo.) Voti & precationis dilatatio est, & reiteratio prio-
 ris uoti: rogat enim, ne Deus inuertere uelit felicitatem ex uictoria partam, alia
 qua adlegata calamitate. b ¶ Fortunatus uir ille.) Summa felicitate
 præditum Phriciam, duplici nomine adseuerat. Primum, quod ipse uictoria cla-
 rus: deinde, quod & filio *νικηφόρῳ* luceat. c ¶ Solidum.) Solidum
 cœlum, hoc est, forte & firmum. *χάλκιον*, æreum cœlum appellat, non quod
 æreum esse uelit, uerum quod firmum sit instar æris aut ferri: quemadmodum
 Homerus Odyss. 3. *πολύχελον ἐς ὄρανόν*, Solem orientē ascendere ait.
 Nisi quorundam Physicorum nature antistitium sententia, uelit stellas & syde-
 ra ex ferro & ære constare, (quanquam autem æs, cuprum & orichalcum sub
 se contineat species proprias, pro ferro tamen apud poëtas sæpe per *κατέ-
 χουσι* accipitur) qualis fuit, qui Solem ignitum ferrum esse uoluit, ut in Olym-
 pijs productum est. Sensus igitur est: Tanta felicitate gaudent, quanta homini-
 bus maior alia obtingere nequit, qui & ipsi uictores sunt, & filios eadem sua
 uirtutū uestigia sequi cernūt. Nihil aliud illis deficit, quàm quod cœlum scandere
 nequeant: hoc est, dii esse non possunt: cætera sunt beatissimi. In Olympijs consi-
 miles gnomas habuit: qua nos monet, ut humana felicitate contenti, maiora, ut
 pote cœlestia, non anquiramus. Hæc gentiū more dicit. *χριστιανὸι δὲ μέλι-*

στε πονεῖν ἤν' ἵνα μὴ αὐτοῖς ὁ ὄρανός ἀμειβὰ τόσ τε μὲν ὁ συνηλθὶ-
 γός. καὶ γὰρ ἡμῖν ἄλλο πολὺ ζήτητέον ἢ τοῖς ἔδνεσι τοῖς ἀπίστοις.

d ¶ Quantis autem nos mortalis gens. Id est, ea felicitate, quæ huma-
 no generi obtingere potest, is profecto primas tenet, estq; in eadem consumma-
 tissimus. e ¶ Navigationem tandem consummat. Ad extremā navigatio-
 nem peruenit: hoc est, humano splendore Herculis Gades seu columnas accedit.
 Iam supra in Olympijs cōsimili prouerbio usus est iterum atq; iterum: nempe,
 ultra Gades nemini licere progredi: hoc est, qui ad summa peruenierit, eum esse
 beatissimum, qui diuitijs, potentia, uictoriam Olympicam uel Pythiam adiece-
 rit, eum non posse fortunatiorem fieri. Proinde hac parœmia et Phriciam et fi-
 lium Hippocleam beatissimos constituit. f ¶ Neq; enim naui. Hoc est,
 Difficile est seu terra seu mari iter reperire, quod ducat ad Hyperboreorū con-
 uentum. Comparatio talis est: Quemadmodum difficile est Hyperboreos, uel
 pedibus uel nauigio adire: sic perinde arduum est maiorem consequi felicitatem
 ea, qua Hippocleas et pater eius Phricias resurgent. g ¶ Hyperboreū. De
 Hyperboreis nonnulla ex Pomponio Mela et Plinio ode 3. Olympiorum
 dicta. Vnicum dantaxat, de illorum felicitate, quod tum omisum, hic ex Plinio
 congerere haudquaquā ab re fuerit, quando et poëta hic ad mores Hyperbo-

reorum parebasin faciat. Plinius lib. 4. cap. 12. Pone Riphæos montes, ul-
 boreorū feli- traq; Aquilonem, gens felix (si credimus) quos Hyperboreos appellauere, an-
 citate ex Pli- noso degit æuo, fabulosis celebrata miraculis. Ibi creduntur cardines esse mun-
 dio. di, extremiq; syderum ambitus, semestri luce et una die solis aucti: non ut impe-
 riti dixere, ab æquinoctio uerno in autumnum. Semel in anno solstitio oriuntur
 ijs soles, brumq; semel occidunt. Regio aprica, felici temperie, omni afflatu no-
 xio carens. Domus ijs nemora luci, et deorum cultus uirum gregatimq;
 discordia ignota, et ægritudo omnis. Mors non nisi satietate uitæ, epulatis deli-
 butisq; senibus luxu, ex quadam rupe in mare salientibus. Hoc genus sepultorū
 beatissimum.

EPODOS, COLON VIII.

* Quos penes dux Perseus olim cōuiuia, in eo-
 rum ædibus præsens, celebres asinorum Heca-
 tombas facientes reperit. Quorum conuiujs &
 laudibus assidue gaudet Apollo, ridetq; ma-
 gnorum animalium uim, quæ eis infertur, per-
 ipiciens.

Mysterium
 huius sacri
 tale est: A-
 pollo Elo-

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

Neq; Musa ab illorum abhorret moribus :
 undiq; uero chori uirginum, citharæ uoces, stre-
 pitusq; tibiârū audiuntur & insonant : aurea de-
 niq; lauro coma religata sobrie cōuiuantur : neq;
 morbi pernicioso senio gēti illi Hyperboreæ ad-
 hærent. Præterea sine laboribus atq; bellorum
 motibus

quentia &
 sapientia
 præses gau-
 det dū asini
 illi cædunt
 tur: id est dū
 rudes & im-
 periti, bonis
 & ingenuis
 disciplinis
 dedūtur, ex

ANTISTROPHE, COLON X.

Habitant, fugientes ultricem Nemefin. Ad
 beatorum huiusmodi hominum cœtum, audaci
 corde spirans Danaës proles, Minerua præeui-
 te peruenit, occiditq; Gorgonem, & capite dra-
 conum terroribus uario redit, insulanis slapideā
 mortem adferens, mihiq; admirationem.

ornanturq;
 ut ex asinis
 & brutis pe-
 coribus, ci-
 uiles & eru-
 diti & boni
 uiri tandem
 fiant.

EPODOS, COLON VIII.

^b Atqui dīs perficientibus nihil uidetur esse
 impossibile.

^a ¶ Quos penes dux Perseus.) Inconcinna, nec admodum ad rem per-
 tinenti digressionem Pindarum hic uti Scholiastes adfirmat. Enimvero poëta, po-
 etica dilatatione utitur. Alioqui eadem ratione nusquam huic nostro parecbasis
 erit admittenda. Quid est ergo quod tam sinistre de minime malo uate pronun-
 ciat, quum pro lyricis legibus optime sit collocatus hymnus? ^b ¶ Re-
 perit.) ἐπιτόσας pro ἐπιτόσας, hoc est, κατελαβών, ubi depre-
 hendisset. ^c ¶ Ridet uim.) Apollo ridet, dum saltare & palpitare as-
 nos dum cæduntur uidet. ^d ¶ Magnorum animalium.) κνὸς δαλαῶν.
 κνὸς δαλαῶν proprie marina sunt animalia: per catachresin pro terrestribus
 usurpat. ὀφειῶν pro ὀφειῶν, erectorum, ad excipiendum in iugulo ferrum.
 Videtur mea quidem sententia alludere ad Homericum illud, ἀνερυσεν μὲν
 πρῶτα. Reperit ergo Perseus Hyperboreos, inquit poëta, intentos Apollineis
 sacris, quibus faciebant, hoc est, sacrificabant, hecatombas asinorum, hoc est,
 asinos immolabant Apollini: quod ipsum & Callimachus in Scholijs testatur,
 dum ait;

ἡρπυσσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ὀνομαζομένη.

e ¶ (Neg. Musa.) Hyperboreorū felicitatem describit, quam et Plinius explicauit. f ¶ (Ad beatorum hominum.) Finita per digressionem Hyperboreorum felici fortuna, redit ad Persea. Danaës proles est Perseus.

g ¶ (Lapideam mortem.) Λιθινὴν θάνατον. Acrisius Danaën iam enixam, unā cum infante Perseo arcæ inclusam in pelagus proiecit. Delata cista illa in Seriphum insulam est, cuius tunc Polydectes rex erat, ibiq; cum filio mater seruati sunt. Vbi dum Perseus uirili ætate apud Polydectē epularetur, alijs alia ad coenam adferentibus, se Gorgonis caput allaturū promisit. Quod quum seruatum iri promissi uellet rex, abegit eum ex insula pro adferenda pollicitatione. Abijt ille, attulit Gorgonis seu Medusæ caput, omneisq; eo terribili antiquum spectro in lapides transformauit Seriphios. Atq; hoc uult Pindarus quū inquit, Lapideam mortem insulanis adferens: id est, Seriphios compotores in lapides mutans: qua de re Ouidius in Transformat. multa. h ¶ (Atqui dijs perfic.) Præoccupatio est. Dicere poterat aliquis, quomodo ad Hyperboreos Perseus uenerit pro amputando Medusæ capite, tamq; mirandum peragere facinus, maxime quum paulò ante et terra et mari ad Hyperboreos iter inueniri non posse dixerit? Hanc obiectionem sic diluit: Deo, inquit, cooperante nihil impossibile est: et suam et aduersariorum opinionem diluens.

^a Detine remum, uelociterq; anchoram in terram firma ^b ex prora, quæ est propulsatrix ^c latentis petrae. ^d Nam flos hymnorū heroicorum, ad alium aliàs ueluti sermonem properat.

a ¶ (Detine remum.) Scipsum corrigit Pindarus, post digressionē plus æquo prolixiorē, ad institutum reuocans. Metaphorice ῥάσσω κώπῳ, detine remum, anchoram in terram fige, quæ anchora est propugnaculum ueluti, et fortitudo quædam aduersus latentem in mari petram, scopulum ue. hoc est, stylum tuum remorare, ne latius in digressionē pergas, ne non decore inuississe culperis. b ¶ (Ex prora.) πρῶπαλιν, Ex prora enim anchora iacitur, ut est apud Latinum poetam,

Anchora de prora iacitur, stant littore puppes.

c ¶ (Latentis petrae.) ῥέεσθες petrae sunt submarine, super quibus fluctus murrant strepuntq;. d ¶ (Nam flos hymnorū.) Ratio est, quare debeat in digressionē esse contractior. Perinde ac apes ad alios subinde flores se recipit: sic hymni uictorum encomia concinentes, ad alia aliàs argumenta properant.

STROPHE

« Equidem spero Cranonijs circa Peneum am-
nem iucundam oden meam concinentibus, imò
uero plus Hippoclem, coronarū & hymnorum
gratia demirandum, in coëtaneorum coetu collo-
caturū me, ipsum, ita ut cum ætate confectis, tum
» uirginibus adolescentulis futurus sit curæ. ^b Alijs
» enim aliorum amor mentem fatigat.

ANTISTROPHE, COLON X.

» « Qui, quæ deamarit, certò ceu ante pedes con-
» stitutaprehenderit, næ ille suauissimam solia-
» citudinem gerit. Quæ uero post annum immi-
» neant, nobis palam esse non potest. ^d Cæterum
placidæ Thoracis amicitia confido, qui meum
percupiens fauorem, hunc ^c Pieridum iunxit cur-
rum, amantem amans, ^f ducentē cupide ducens.

EPODOS, COLON VIII.

» « Quemadmodum aurum Lydio lapide pro-
» batur, sic mens amicorū & mores, experientia &
» opere probanda sunt. ^b Porro illius candidos fra-
tres extollemus, qui Thessalas leges augustiores
reddentes, ad sidera patriam extollunt. Nam in-
clytæ & patriæ, urbium gubernationes, bonis
» delegatæ sunt.

^a « Equidem spero Cranonijs.) Ἐλπομαι δὲ Ἐφυραίων. Ephyra
non est hic Corinthus, sed Cranon Thessaliæ urbs, quæ primum Ephyra dice-
batur. Per Ephyræos ergo Cranonios intelligit, quorum ^c Theocritus in Gra-
tiji meminit. A fructu uictoriæ Hippoclem hic cōmendat. Et maioribus ^e mi-
noribus natu exemplo uirtutis erit Hippocles. . . ^b « Alijs enim aliorum.)
καὶ γὰρ ἑτέροις. Alij alijs oblectantur rebus: athleta certaminibus, uirgia-
nes choris ^c cantilenis, quibus uidelicet Hippoclem deprædicari audient.

c. ¶ Qui quæ deamarit.) Porro qui ea amat quæ ad pedes sunt obuiâ, recte agit, dulcem earum curam gerit. Nam incerta & futura de quibus nihil ratum habetur amare, imprudentis est. Quæ gnomo feliciter agere Hippoclem, feliciter uirgines, feliciter quemuis suo fungentem officio, monet: ac iuxta hortatur, ut præsentibus bonis letetur Hippocles, nec ad futura, quæ incerta sunt, animum adijciat. d. ¶ Ceterum placide.) Ab amicis Hippoclem laudat. Thorax Aleuadum unus, qui Pindarum, ut hoc Hippocli encomium conscriberet, permouit: cuius, eiusq; fratrum, honorifice meminit. e. ¶ Pieridum currum iunxit.) Musarum currum. Metaphora. id est, hymnum. hymnis enim & carminibus Musæ uehantur & uehuntur, ut uictores curribus. Vel ideo, quod encomium instar triumphantis currus, uictorem passim per terras & maria ferat. f. ¶ Ducentem ducens.) ἄγωντα pro ἄγωμενον, ductum ducens: id est, iam antea paratum & promptum ad canendas principis sui laudes. g. ¶ Quemadmodum aurum.) πρὸς αὐτῷ. Comparatione Thoracis amicitiam dilatat. Ut aurum Lydio lapide, quem hic Βάσσειον appellat, facile probatur: sic recta & uera amicitia, sinceraq; mens, citra laborem exploratur. Aurea certe sententia. h. Porro illius candidos.) A fratribus Thoracis candidis, & bona reipublicæ Cranoniæ administratione, quæ in manibus fratrum Thoracis est sita,

THRASYDAEO THEBANO PVERO
STADII-CURSORI, ODE XI.
STROPHE I. COLON IX.



V^a Semele cœlestium deorum cōuersatrix, tuq; Leucothea Ino, marinarum Nereidum cohabitatrix, Cadmi filia, adeste quæso unâ cum generosa Herculis matre: ite ad penetrale, quod est aureorum tripodum thesaurus, apud Meliam illam uenerandam, quod impense honorauit Apollo,

ANTISTROPHE, COLON IX.

Qui & ueram illam uaticiniorum sedem Ismeniam appellauit. ^dO filia Harmoniæ, hic & nunc legitimum

legitimum heroidum congregatū cœtum coire iubet Melia, ut sacram Themis, Pythonemq̃ & iustitiæ deditum terræ umbilicum summa cum uigilantia resonetis,

EPODOS, COLON VI.

Ac Thebis septem portis nō inconspicuis, Pythioq̃ certamini encomiū canatis. ^f Per quod tertia corona accepta, ^h patriū suum larem ^{pro} uulgauit in opulenta ^k Pyladæ tellure uincēs, qui Lacōnis Orestæ amicus fuit.

ENARRATIO.

Thrasidæum Thebanū iuuenem 28. Pythiade & 33. stadio uictorē prædicatum laudat, à patris & eius Olympica & Pythia uictoria. Quia uero Thebanus fuit, non immeritò ad Thebanas heroides in deorum numerum relatas apostrophen facit, apte ad uictorē tandem descendens. Inuitat enim eas ad laudes Pythio Apollini, in cuius ludis uictoriam obtinuit Thrasydæus, cantandas.

a ¶ Tu Semele.) Semele & Leucothea Cadmi filia, de quibus nonnulla supra audita. Herculis mater est Alcmena, quæ tres sunt heroides Thebanae.

b ¶ Ite ad penetrale.) Accersit heroinas Thebanas, & hortatur ut Ismenium accedant. Penetrale autem ipsum Ismenium, thesaurum aureorū tripodum uocat, eam ob causam, quod multi tripodes Ismenio consecrati cernerentur.

c ¶ Apud Meliam.) Melia Ismeni soror est, uel ut alij, Oceani filia, ex qua & Apolline Tenerus uates, qui apud Ismenū flumen uaticinabatur: illic enim uaticinij locus est, cui nomen ab amne inditum, Ismenio.

d ¶ O filia Harmonia.) Per reiterationē rursus eisdem inuocat heroides: ut supra à patre prædicauit, sic nunc à matre. Harmonia uxor Cadmi est Thebarum regis, quorum filia sunt Semele & Ino, de quibus supra in Pythijs & apud Homerum & Ouidium in 4. Transfōr. iubet, inquit, Ismenij templi & oraculi mater, ut in Ismenio conueniatis, loco Apollini, uaticinij causa, sacro, ibiq̃.

e ¶ Χαίρει.) Gratiam, hoc est, uictoriam canatis.

f ¶ Πύθιον.) Per quod certamen Pythium. Descendit ab aduocatione Heroidum, ad laudem Thrasydæi, à uictoria cum Pythia laudans.

g ¶ Tertia corona accepta.) τῆς τρίτης στεφάνου. Non quod ter ipse uicerit, sed quod unā cum patre intentio ipse coronā acceperit.

h ¶ Πατρίαν λατρεύων.) Larem patriū,

hoc est, ipsam patriā, στωκεδονικῶς. i ¶ Prouulgauit.) ἐμνασεν
pro ἀνέμνησεν, prouulgauit, ut contingebat post obtentam uictoriam.

k ¶ Pyladæ tellure.) Pyladis tellure, ipsam Pythonem seu Cirrham Py-
ladis terram dicit: siquidem in Phocye sita est Python, cuius Strophius Pyla-
dæ pater rex erat. l ¶ Qui Laconis Orestæ.) Pylades enim et Orestes
inter amicorum paria censentur, ut est apud Valerium Maximum, sicut Dae-
mon et Pythias.

STROPHE II. COLON IX.

^a Quem Orestem, occiso patre, à fortibus Cly-
temnestræ manibus ^b Arsinoë nutrix è luctuoso
dolo sustulit: quando Dardanidæ Priami filiam
Cassandram, cum Agamemnonis anima, ad opa
cam Acherontis ripam demittebat

ANTISTROPHE, COLON IX.

Sæua mulier. ^c Num igitur Iphigenia ^d circa
Euripum mactata procul à patria permouit, ut ad
grauem palmas suas iram concitaret Clytemne-
stra: aut alieno thalamo lasciuientē nocturni con-
cubitus adegerunt: ^e id quod nouis uxoribus in-
sensibilissimū delictum est, nec fieri potest ut celetur

EPODOS, COLON VI.

^a Alienis linguis.

a ¶ Quem Orestem.) Ad Orestis, Agamemnonis, Clytemnestræ et Aes-
gisthi historiam excurrit. De Oreste Euripides in Tragoedia quam Orestem in-
scripsit. Agamemnonis eadem Homerus 4. Odyssæ commemorat.

b ¶ Arsinoë.) Arsinoë à Pindaro, à Pherecyde Laodamia nutrix Ores-
træ dicitur. c ¶ Num igitur Iphigenia.) Amplificat à causis diræ ne-
cis. Quid adegerit Clytemnestram, ut Agamemnonem suum occideret, inquis-
rens: uel Iphigenia, uel alienus adulterij torus compulit ad tantum ipsam flagi-
tium, inquit. d ¶ Circa Euripum.) De Euripo Pomponius Mela lib. 2.
Euripus, inquit, mare rapidum, et alterno cursu, septies die, ac septies nocte,
fluctibus inuicem uersis, adeò immodice fluens, ut uentos etiam ac plena uentis
nauigia

naui gia frustretur. Aliquot in eo sunt oppida, Hestia, Eretria, Pyrrha, Hesos, Oechalia: uerum opulentissima Carystus & Chalcis. Per Euripum ergo hic Chalcidem intelligit, in qua Iphigenia Agamemnonis filia, poscente oraculo, cædi est destinata. **c** **¶** Id quod nouis uxoribus.) Dilatat à gnoma adulterij. Noue uxores matrimonium recens adulterio defœdantes, grauiissimum scæcinus admittunt, nec illud crimen suum celare possunt: alienæ enim linguæ non sudent, quod norunt non supprimunt.

a **¶** Ciues enim pleni sunt rimarum. **b** **¶** Deinde non modica inuidencia diuitiæ & felicitas macerant. **c** **¶** Qui uero abiecta spirat, obscure uiuit. Obijt quidem Atrides heros, quum multo post tempore **d** **¶** Lacedæmonem rediisset,

STROPHE III. COLON IX.

a **¶** Vaticinatricēq; pdidit puellā, ubi Helenæ causa incēdio extinctis Troianis, opulentas gēdes diruit.

a **¶** Ciues.) πολίτου κακολόγοι. Ciues libenter conuiciantur: non sudent, quod animaduertunt peccatum. **b** **¶** Deinde non modica inuidencia.) Alia gnomo est, qua ostendit, uulgus propensum esse ad obseruanda potentiorū crimina. Quia ergo Clytemnestra Aegistho sese adiunxerat, ei mixta fuerat, nihil dubitans hoc Agamemnonem statim experturum, eum occidit.

c **¶** Qui abiecta spirat.) Antithesis est. Felices, inquit, inuidencia sunt expositi: infelices & nullis uirtutibus præditi obscure uitam ducunt, nō sunt inuidia obnoxij. Propter ergo antithesin hanc, sententia ad Agamemnonem referri potest. Quia is præclare gestis rebus eximius iam erat & felix, ideo habuit qui ei inuiderent, qui uitæ eius dolum machinarentur, Clytemnestram & Aegisthum: qui si obscure uixisset, incolumis mansisset. **d** **¶** Lacedæmonem.) Obijt quidem Agamemnon. Epilogus cædis Agamemnoniæ. κλυτὰς γὰρ ἀμικλᾶς, hoc est, inclytis Amyclis: hoc est, Lacedæmone, uel in Laconica. Amicle, inquit Stephanus, Laconicæ urbs, centum oppidis constans.

e **¶** Vaticinatricem puellam.) Perdidit Agamemnon uaticinatricem puellam, hoc est, suo interitu perire fecit Cassandrā, nam & ipsam unā cum Agamemnone interemit Clytemnestra.

a **¶** Porro Orestes iuuenis adhuc ætate florens, ad senem Strophium Pyladæ parentem cōuertit

fese, qui tum apud Parnassi fines cōmorabatur.
Quin & is suo posthac tempore Clytemnestrā
matrem gladio interemit, & Aegistum^b inter cæ
sos locauit.

^a ¶ Planus est locus, quomodo Orestes ultus sit patris sui cædem: occidit
enim & is Clytemnestram matrem, & Aegistum adulterum fontem totius mali.
Solummodo hoc animaduertendum, licet parui momenti, Pindarum Aegistum
scribere hic citra aspirationē, quum Homerus & in 1. & 4. Odysseæ aspiras
tionem adijciat. *Θρῆσιν δὲ αἰγίσθῳ*, Aegistho Thyeste filio. ^b ¶ Lo
cauit inter cæsos.) *Θῆκε γὰρ φάσσας*, Periphrasis est cædis: hoc est, & ipsum
Aegisthum occidit.

ANTISTROPHE, COLON IX.

“Atqui per deuia cōpita ō amici, uolutus sum,
rectum antea ingressus iter. Et me uentus quif
piam, ueluti marinam nauim, extra decoram na
uigationem proiecit, ō Musa. ^b Sin ex mercede uo
cem tuam subargenteam præstare pollicitus es,
aliàs alia te sonare decet præconia,

EPODOS, COLON VI.

“Siue patri Pythio uictori iam nunc quidem, si
ue Thrasydæo: ^a quorum triumphans lætitia &
gloria passim collucet. Siquidem curribus quon
dam belli uictores, cantatorum in Olympiā cer
taminum uelocem cum equis claritudinem adse
quuti sunt.

STROPHE IIII, COLON IX.

Dehinc in Pythone nudi ad stadiū descendē
tes, celeritate sua græcas copias redarguerunt.
“Enim uero amorem ego bonorum, ac possibilia
“in uita mea, nunquā non, diuina uoluntate, opta
“rim. ^f Offendens enim quæ per urbes passim ne
gocia

» gogia media geruntur, longiori letiam fortuna flo
» rentia, eos accuso qui summam uel regum felici-
» tatem affectant.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Equidem ^s circa cōmunes uirtutes occupatus
» sum. ^b Inuidi uero sua ipsorum noxa puniuntur.
» ^c Sin quisquam uitæ suæ summam decerpserit, &
» in tranquillitate transegerit, ita ut grauē semper
» declinarit iniuriam, ^k meliorem is tandem nigri
» Ditis sortem & mortem adeptus est: quippe qui
» suauissimæ posteritati suæ, optimam præ diuitijs
» gratiam, bonam nempe famam reliquit.

EPODOS, COLON VI.

» Quæ inclyta fama & Iphiclis filiū Iolaum, cele-
» bratū illum uirū circumfert, Castorisq; uim, teq;
» ô rex Pollux, deūm filiū, qui aliàs ^m interdum iuxta
» sedes ⁿ Therapnes, aliàs in Iouis regia uiuitis.

a ¶ Atqui per deuia compita.) Allegorica epanodo sese ad institutum
encomium reuocat. Quemadmodum in triuijs facile erratur propter uarios ui-
rum exitus & anfractus: utq; uentorum tempestatisq; ui, naus citra negocium
ē præfixo tractu rotari potest: sic ego multitudine laudandorum, à præstituto
scopo declinaui. Ad Musam suam Clionem, uel ad mentem suam facta apostro-
phe. b ¶ Sin ex mercede.) τὸ δὲ τοῦ ἐμὲ δῶ. Ratio est reuoca-
tionis in uiam. Quia, inquit, destinata mercede hunc hymnum pangis in gratiā
uictoris Thrasydæi, & quia uox tua argento conductæ & oblita est, necessum
est ut relicta hac Clytemnestræ & Agamemnonis parechasti, ad ipsos te uicto-
res uertas. c ¶ Siue patri.) Laudare te oportet uel patrem à Pythia ui-
ctoria, uel filium Thrasydæum itidem à Pythia. d ¶ Quorum triume-
phans letitia.) Patrem & filium primum ab Olympica, dein à Pythia uicto-
rijs extollit, curribus & cursu uincentes. e ¶ Enimvero amorem ego bo-
norum.) θεός τε. A statu & cōditione ciues illos Thebanos patrem & filiū
cōmendat, mediocrem ciuium fortunā, summis regum diuitijs anteferens: præ-

elariorem esse felicioremque ciuium passim in republica conditione, amplissima regum potentia. Ac iuxta utrumque uictorem hortatur, ut sua sorte tantisque uictorijs contenti, non maiora spirent, neque desiderent. f ¶ Offendens enim.)

Dum mediocrium ciuium tranquillitatem considero, inuenio eos esse feliciores regibus. g ¶ Circa communes uirtutes.) *Ἐν κοινῇ δ' ἀρετῇ.*

Circa communes uirtutes, id est medias, mediocris status ciuibus contingentes, occupatus sum. Pluris facio uirtutem, quae in ciuibus et liberis rebus publicis spectatur, quam sibi ciues passim uendicant, quam regios honores, et aulas principum. Et quia uirtuti semper comes est inuidia, ideo statim et inuidos breui dicto perstringit. h ¶ Inuidi.) *Ἐν ἰνιδίᾳ δ' ἀνιδίᾳ τοῦ ἀρετῆ.* hoc est, inuidi sua puniuntur. Atque quod et Horatius uoluit, dum ait:

Inuidus alterius rebus marcescit opimis.

Et Virgilius in carmine cuius initium:

Liuor tabificum, malis uenenū etc.

i ¶ Sin quisquam uitae suae.)

Ciuilem statum, et priuatam uitam à tranquillitate ornat. Encomium tranquillitatis octaua Pythiorum Pindarus canebat. k ¶ Meliorem.) Ab hereditate, quam bonus uir liberis et genti suae post fata relinquit. Si non multas facultates, tamen bonam famam, inclytum nomen relinquit, et uirtutis specimen atque exemplar, in quod semper intueantur: quod multis nominibus, auro et argento praestat. Felicius moritur, qui in tranquillitate uitam suam et bono nomine transegerit, quam qui posthabito uirtutis cultu, principum se aulis adulato-rijs conuorum consortem fecerit. l ¶ Quae inclyta fama.) *Ἡ κλέψ ἀρετῆς.*

Scholia pro *Ἐν κοινῇ* accipiendam indicant. Amplificat exemplis, et probat feliciorem esse mortem et fortunatius fatum eorum, qui bonum posteris nomen reliquerint, primum Iolai, deinde Castoris et Pollucis fratrum.

m ¶ Interdum.) Et quanquam decima Nemeorum Pindarus ipse narret, quo modo et in olympo et in terris uicissim agant, hic tamen interim subijcere libet ex Scholijs Homericis in *Ἰλιάδος*, tamen si et illa Pindarum adducant, historiam, quae sic habet: Quum Idas et Lynceus Apharei filij, proci filiarum Leucippi, ad sacra nuptiarum cognatos Tyndaridas uel Dioscuros aduocassent, uisponsas illas, nempe Phœben et Ilaeram, rapuerunt Castor et Pollux. Hinc orto conflictu, Castor est occisus ab Ida. Quare grauiter commotus Iupiter, filio mine Idam neci dedit: Pollucique optionem dāns, utrum malit eligere iubet, ut uel solus immortalitate gaudeat, uel cum fratre uitam communicet. Maluit ergo cum fratre alternis uiuere, quam solus aeternitate frui. Proinde alias apud superos est Castor, et interim apud inferos Pollux: alias apud inferos Castor, et interim apud superos Pollux. Atque hoc adumbrat Pindarus dum ait, *Ἄλλ' ἄρα.* Hoc

merus

merus alibi idem clarius exprimit, quum inquit,
 ἄλλοτε μὲν τε (ὡς εἰς τὴν ἑρμῆα), ἄλλοτε δ' αὖτε
 τεθναῖσι, πικρὸν δὲ θεοῖς γὰρ λελόγχα σὺν ἰσῶν.

Verum hæc fusius explicatur historia à Pindaro decima ode Nemeorum.

n (Therapnes.) Therapne ultima Nemeorum ode pro Lacedamone accipitur, & in prima Isthmiorum Interpres uicem esse Laconicæ annotauit. Isocrates item in Laconica constituit encomio Helenes. Stephanus hanc Therammen appellat, in qua Castor & Pollux nati & pro dijs habiti: unde & apud Latinos poetas Theramnei & Therapnei fratres dicuntur.

MIDAE TIBICINI AGRIGENTINO,
 ODE XII. ET VLTIMA.

STROPHE I. COLON XIII.



Væso te ô splendida pulcherrimaq;
 urbium, Proserpinæ sedes, quæ ad ri-
 pas pecoris^a diuitis Agrigenti, ma-
 gnifice extructa^b iuga inhabitas: ô
 domina unâ cum deorum hominumq; propitia
 precor clementia suscipe^d coronam hanc, quam
 ex Pythone retulit inclytus Midas: ipsumq; illū
 suscipe, qui^c Græciam arte sua uicit, f quam olim
 bellicosa Minerua inuenit, perniciosum ferociū
 Gorgonum imitata lamentum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Quod sub uirgineis^g inaccessis serpentum ca-
 pitibus audiebat ædi Perseus, quando difficili la-
 bore, tertiam debellauit sororum partem, mari-
 næ Seripho, populisq;^h calamitatem adferens.
 Quandoquidem fatale Phorcys obscurauit, de-
 leuitq; genus, ac lugubre symbolum Polydectæ
 reddidit, matremq; è duro & necessario seruitu-
 Danæ enē
 unā cū Per
 seo infante

incistam in-
clusa per A-
crisum, et
mari impos-
sita, in Seri-
phum insu-
lam deuecta
est, ibiq; ser-
uata cū pro-
le sua, Poly-
decte regi
seruitutē ser-
uiuit.

Lectum ser-
uitutis uo-
cat, quasi de-
cubuerit,
præ defati-
gatione la-
borum.

tis lecto eripuit, ubi formosæ Medusæ caput des-
prædatus est

STROPHE II. COLON XIII.

^kFilius Danaës, quem ab auro sua sponte flu-
ente natum dicimus. At postquam ex his labori-
bus charum illum hominē liberauit uirgo, tibia-
rum cum suis organis canorū apparauit melos,
reperitq; dea, stridulum imitata luctum Eurya-
les, uelocibus genis æditū. Quod ubi inuenisset,
mortalibus id impertijt, legem multorū capitum
appellans, celebrem nimirū populum seruantiū
certaminum procum.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Atq; ea lex ^mtenue pertransit æs & calamos,
ⁿqui prope insignem Gratiarū choris urbem in
Cephesidis delubro crescunt, ^ofideles saltatorū
^ptestes. ^pQuod si qua felicitas absq; labore nō ap-
^paret, ipse tamen Deus, uel hodie uel paulō post
^pconsummabit. Fatum enim nemo unquam effu-
^pgere potest. Aderit autem tempus illud, quod &
^peum, qui à spe exciderat, in spem reponat, alterū
^pquidem donans, alterum uero denegans.

ENARRATIO.

Argumentū.

Supplicat Agraganti Nymphæ deæ, urbi Agrigento cognomini, ut et hy-
mnium hunc in tibicinis Agrigentini Midæ laudem conscriptum benigne susci-
piat, tum ipsum pariter Midam amplectatur: unico loco, à Musica nimirū cum
cōmendans: idq; in prima Strophe persequitur. In reliquis sectionibus amplifi-
cat digrediendo ad tibiæ inuentum: deinde ad Persci ortum: ut suo quæq; loco
indicabuntur. Vicit Midas Pythiadem 24. et 25. tibia. a C Diuitis A-
grigenti.) Agrigentū diues est pecoris, ideo *μυλόβοτον* uocat, pecudes pa-
scentem. Per Agrigentum autem Siciliæ urbem totam Siciliam intelligit. Nam
totam

totam Siciliam Iupiter Proserpinæ dono dedit, frugifera enim est insula.

b ¶ Iuga.) ὠλῶν, editior locus est: ipsum Agrigentū sic appellat.

c ¶ O domina.) ὦν uocandi casus communis generis ab ὦν, ad Nympham, uel ad Proserpinam referri potest. Si ad Nympham, tum est implorationis ueluti nouatio & reiteratio. Sin ad Proserpinam transferas, tum simul ueneratur deam illius insulae.

d ¶ Coronam hanc.) στεφάνωμα, coronam, hymnum μετὰ φερνῶς.

e ¶ Græciam.) Totum pro parte: hoc est, græcos Musicos antagonistas, in Pythiade tibijs canentes. Auxesis hys perbolica.

f ¶ Quam olim.) Quamprimum ab arte Musica uel tibia arum modulatione cōmendauit, statim digreditur ad tibia arum inuentum, hoc ipsum Palladi attribuens.

g ¶ Inaccessis capitibus.) Serpentina capita inaccessa erant, quia quotquot Medusæ caput intuerentur, mutabantur in lapides.

h ¶ Calamitatem adferens.) In decima Pythiorum, huius loci est paraphrasis, ubi dicit, Lapideam mortem insulans adferens. Polydectem enim Seriphiorum regem, & alios plerosq; in lapides, uiperæ Medusæ capitis monstrazione permutauit, ut est & apud Ouid. in 4. Metamorph.

i ¶ Phorcys genus.) Φόρκυος γένος. Phorcys uel Phorci marini dei treis fuisse filias, græci poëta tradunt, Medusam, Sthenonem & Euryalen. Vnde Pindarus tertiam sororum partem, tertie sororis Medusæ caput uocat, uiperinis crinibus refertum, cuius crines Minerva propterea in angues mutauerat, quod Neptunus eam in eius templo uitiauerat. quod ubi ope Minervæ Perseus amputaret, è sibilo serpentum, qui in capite Medusæ erant, Minerva tibia arum harmoniam reperit: tum etiam è lamento & planctu & Euryales & Sthenonis sororum, quæ ob necem Medusæ sororis proculdubio uehementer plorabant. Appellauitq; tibijs canendi artem, legem multorum capitum, quod ex multorum uiperarum capitum stridore & sibilo, tibiam per imitationem effinxisset.

k ¶ Filius Danaës.) Vt ex aureo imbre in gremium Danaës illapso genitus sit Perseus, & antea auditum, & posthac dicitur: cuius & Isocrates in Helenes encomio meminit.

l ¶ Virgo.) ἄθρῳ. Minerva ope sua Persea incolumem conseruauit, ne Medusæ capite perderetur. Inuenit, inquit, ipsa Minerva tibia arum concentum. Modum quo inuenerit, hic adijcit.

m ¶ Tenue pertransit æs.) λεπτὸν χαλκὸν διανοστὸν ὄμλον. Ex qua materia tibiæ fiant, explicat. Finguntur enim tibiæ ex ære, loto, buxo, cornu, osse ceruino, lauro, ut Iulius Pollux testimonium dicit lib. quarto, cap. octauo.

n ¶ Qui prope.) Locus ubi calami pro tibijs crescant, Cephesus est Boeotie annis, de quo in 14. Olympiorum ode.

o ¶ Fideles saltatorum.) Appositio est. Tibiæ sunt fideles saltatorum testes: ad chorum enim & ad con-

304 IN PINDARI PYTHIA ENAR.

uicia adhibentur. Calami, inquit, ex quibus tibiae fiunt, in Cepheside uel Orchomeno urbe crescunt prope amnem Cephesum, ubi Gratiae coluntur. Ciuitas Charitum est Orchomenus. p ¶ Quod si qua felicitas. Infortunium quod Midæ inter canendum accidit, hic diluit. Si quis, inquit, non statim fortunatus fiat, propterea non despondeat animum: potest enim Deus quando uoluerit, perfundere uel nihil tale opinantem felicitate. Pulcherrima certe sententia: quam ideo producit, quod præter spem fracto calamo, uictoriam Midas obtinuerit, ut Scholia adseuerant. Porro hæc sententia bene Christiana, ac in totum theologica est, qua humanas actiones & opera fato & diuinæ prouidentiae subdita omnino docet. Hac ueluti gemma & clarissima stella hanc ultimam oden finit,

οὐδὲν θεῶν.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN PINDARI PYTHIA FINIS.

ἐκ αὐτοῦ θεῶν.

PINDARI NEMEA ▶ 305

CHROMIO AETNAEO,

ODE I.

STROPHE I. COLON X.



“VENERANDA Alphei re-
spiratio, celebrium Syracusarū
germen, Dianæ cubile, Deli so-
ror, Ortygia, b̄a te dulciloquus
hymnus cōmouetur magnā ce-
lerrimorū equorum laudem te-
xere, Iouis Aetnæi gratia: c̄currus itidem c̄Chro-
mij uictricibus Nemeæ operibus f̄laudatorium
& triumphale iugare melos excitat.

ENARRATIO.

Nemea, Argiuorum regionis pars est, à Luna & Ioue sortita nomen: uel à Nemeorum
bubus Argi Iunoni sacris, quæ illic pascebantur. v̄ēp̄q̄ enim pascere est. Sunt origo & in-
qui à Danaï filijs eum locum sic appellatum uelint, quod eundem sorte accepe- stituito.
rint. *ναρτεμας* n̄anq; sorte nancisci, & hereditario accipere signat. Ita
Scholia. Stephanus Elidis locum, quem Dryopes incolant, adserit. Hinc Ne-
mei ludi, qui in ea regione agebantur. Funebre certamen primū fuit, quod Funebre
tale duxit exordium: Quo tempore septem Argiuorum duces aduersum The- Nemeorum
banos Polynici opem ferentes pugnarunt, in Lemnum Thraciæ peruenientes, certamen.
siti constricti in Hypsipylen Lemniam mulierem inciderunt, quam ut eius terræ
gnaram rogauerunt, ut sibi potui non incōmodam aquam ostenderet: quibus ob-
sequens, puerum Lycurgi sacerdotis filium, cuius nutrix erat, in locum quen-
dam reposuit. Interim serpens puero sese circumuoluit, spiras ducit, suffocat.
Reuersi duces draconem telis transfigunt. Amphiaræus puero uaticinans Ar-
chemoro tum nomen indidit, quod is ceu malum omen initiū perniciæ & mor-
tis ducum in Thebano bello fuit. Proinde consolantes Hypsipylen Argiui,
certamen funebre in gratiam Archemori per draconem occisi instituerūt, Ne-
meum appellantes à terra in qua celebrabatur agon. Fuscis uestibus in eo iudi-
ces de uictoribus pronuntiabant, luctum ipso habitu presentantes. Postea Her-
cules deuicto Nemeæo leone, ludos hos in meliorem statum redegit, Ioui sacroſ

dixit: cuius rei Ouid. nono de permutatione formarum sic meminit:

Hiselisa iacet moles Nemeæa lacertis. Recordatur & Epigramma de laboribus Herculis:

Compreßit Nemeæ primum uirtute leonem. Singulis triennijs agebatur. Decernebant autem equites & gymnici pro uictoria. Primum soli milites admittebantur, postea & populares cum ad agonem sunt etiam admissi. Corona ex apio uiridis dabatur. Præsides eius ludi primum fuisse Deceleonæi, dehinc Corinthij. Epigramma græcum hic repeti potest, *πασαῖς ἐστὶν ἀγῶνες* &c.

ARGVMENTVM PRIMAE NEMEORVM ODES.

Quam Hieron Syracusanus nō tyrannus, non rex, sed ueluti conditor esse uellet, Catanen suo nomine exiit, Aetnæ indita appellatione, seipsum habitatores & ueluti ciuem nominando. Hinc non Cataneum, sed Aetneum, in certaminibus, in quibus uicerat, sese proclamari fecit. Idem cōtigisse Chromio Didymus tradit: quandoquidem enim perquam familiaris erat Hieroni, se itidem Aetneum dixit. Quando Timæus hymnum hunc Olympicis attribuit, parum uidet quid agat. Nam uel talpa uidere queat, Chromium ab ipso Pindaro Nemeum uictorem cōmendatum, dum ait, *ἀρετὰ δ' ὁ τρωὶς χρομῖος νεμεῖα θ' ἔργμασι νικᾷ φέροις*. Laudat ergo Chromium à Nemeæa uictoria, à patria, ab hospitalitate, à modestia, quæ in dotibus cum corporis tum animi refulgeat. Postremo ad liberalitatem, qua amicis succurrat, & sui & Herculis exemplo, Chromium inhortatur. Quod si faciat, futurum ut immortalitatem Herculis instar promereatur. a (O ueneranda.) Ab Ortygia, dijs indigenis Diana & Apolline clara, insula illa nobili orditur, eo quod Chromius Siculus fuerit: facitq; ad eam apostrophem, quatuor illi insignia attribuendo, rhetorico *σιωαβροισμῶ*,

ἄμπνδ
αα.

- | | |
|--------------------------|-----------------------------|
| 1 ἄμπνδ μα σεμνὸν ἀλφεῖς | 2 κληνῶν συρακοσῶν θάλασσαν |
| 3 δέμνιον ἀρτέμιδος | 4 δάλας κασιγνήτα. |

Proinde Ortygia insula est quæ etiam Delos appellatur, autore Stephano. Cuius aut hic Ortygiæ meminit, insula est ante Syracusas, in quam Alpheus per pelagus iurens penetrat, fontemq; cui Arethuse nomen facit. Primo, præclaram Alphei respirationem appellat ideo, uel quod fontem illic Arethusam faciat Alpheus, uel quod dum Alpheus amore æstiuans Dianam adusq; Siciliam insequeretur, illic tandem iuxta Arethusam fontem stitisse gradum dicitur: unde & Artemis Alpheïa & fluuiialis dea in Olympijs Pindaro nominatur. Secundo, Syracusarum germen, hoc est ornamentum, quod instar floris ornet uel Syracusas, uel *σιωαβροισμῶ* uniuersam Siciliam: in ingressu enim Siciliæ sita est.

est Ortygia. Tertio, Dianæ cubile: siue quod in ea sit genita, siue quod Pindarus huic attribuat, quod ad alterā pertineat, suo more. Vel quod illic præstolata sit Alpheum fluiuium. Quarto, Δέλος κέσιν γνήτη, Deli foror, uel cognata, ob nominis similitudinē. Vt enim in Delo Cycladium Diana est nata, sic hæc Dianæ, Alpheæ insecutionis nomine sacra est. Vtq; Delos præter alia nomina Ortygia nominatur, sic hæc apud Syracusas eadem nomenclatura gaudet.

b ¶ A te dulciloquus.) ἄθ' ὅς περ ἐκ σὸς. Ex te, inquit, hymnus impetum & ignē habet, ut magna laude celeres prosequatur equos, quibus Nemeæca uictoria Chromius enithit. Quur non potius uel ab Aetna, uel Syracusis orsus est hymnum? Quia in Ortygia perinde atq; Hieron equos suos Chromius aluit, qui postea cursu tenuere primas: seu quod insula illa sit equestri deæ dicata. Equitis ergo hymno, pulchre equestre cum insulam tum deam præfigit. Sophron enim Ortygiam intrepidam, Homerus χρυσίουρος, aureis loris conspiciam, dicunt. c ¶ Iouis Aetnæi gratia.) Ζῆνός αἰτνᾶϊς χάριν. hoc est, propter Nemeacam uictoriam, quæ per Iouem (cui ludus iste consecratus, ut in origine Nemeorum patuit) illi obuenit. d ¶ Currus itidem.)

Tria sunt, quæ mouent me oden pangere: primū Ortygia, deinde currus Chromij, postremo Nemea: qua ode celebrem uelocissimos equos, quaq; Nemeos uictores prædicem, inter quos haudquaquam infimo loco Chromius censetur.

e ¶ Chromij.) Chromius Hieronis regis auriga & familiaris fuit à puero, qui simul ac cum regibus non modicum temporis cōuersatus esset, nec pestimus equitum haberetur, opibus auctior redditus, per sese equos cepit alere, uicitq; iam primum curru Nemeacis ludis, ut hic Pindarus ait ipse, νεμῆας ἔργα γμασι νικᾷ φόροις. f ¶ ἔγκωμιον μέλ' ὅς, carmen laudatorium.

ANTISTROPHE, COLON X.

- “Cuius uiri diuinis uirtutibus à dijs etiā pro-
oemia sumpta sunt. Est sanè in felicitate summa
gloria & existimatio, sed magnorū certaminum
meminisse desiderat Musa. Excita itaq; splendo-
rem quendam insulæ, quam Olympi dominus
Iupiter Proserpinæ dedit dono, sannuitq; illi sua
uel cæsarie, primas tenentem fertili solo,

EPODOS, COLON VIII.

Pinguem sese recturum Siciliam diuitibus ur

bium culminibus. ^bPræbuit autem ei ferrei belli, iaculorumq; peritum & bellacem populum Saturnius: ^cæpenumero etiam aureis Olympicarum oliuarum folijs ornatum. Multorū equidem opportunitati non falso incidi,

STROPHE II. COLON X.

Siquidem ^kin aula hospitalis uiri steti, ibi uero mihi ^llautum cōuiuuium apparatus est, neq; enim expertes sunt hospitum unquam ædes eius. ^mIs nactus est bonos qui ⁿcontrariā igni aquam accusatoribus ferant. ^oAliæ aliorum artes sunt. Decet autem recta incedentem uia, id cui natura deditus est sedulo persequi, suoq; contentū alia haudquaquam appetere.

Propo
fitio.

a ¶ Cuius uiri.) Hoc est, feliciter ei cecit primus conatus: dii uirtutum eius primordijs affuere, opitulati sunt. Victoriā enim est primo molimine consequutus. b ¶ Est sanē in felicitate.) Præteritio est & gnome qua dilatat. Est quidem in felicitate summa felicitas: neq; negauerim eum qui beatus sit, uerē fortunatum esse. Sedenim certamina in quibus uictor euasit, quorum etiamnum meminisse conuenit, felicitatem eius auctiorem reddunt. Huc accensendum Euripideū illud,

τοῦ δούτυ χρωῖτα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.

c ¶ Excitaitaq;) νῦν ἐγέρει. Clio uel Calliopen ad Siciliæ laudē hortatur. A parte cœperat, nimirum Ortygiā, nunc ad totam Siculam terram transcendit, κατὰ στωικὸν δὲ λῶ. d ¶ Quā Olympi.) νᾶσω τῶν ὀλύμπου θεῶν ὅτις. Periphrasis est Siciliæ. e ¶ Ἐδωκεν, dedit.) Siciliam pro dote Proserpinæ dedit Iupiter, ubi ad nuptialem thalamū in Aetna monte errans, à Plutone raptā esset. Mysterium fabulæ est. Ceres inuentrix frugum est Atticis, ac pro frugibus κατὰ τὴν μετωνυμίαν transsumitur. Hinc quum Sicilia sit aruis & segetibus fecundissima: Ceresi eiusq; filie Proserpinæ sacram eam poëta faciunt. f ¶ Annuitq; ei casarie.) Iupiter apud poëtas & capite & capillis annuit, ut Iliados 1.

καὶ καὶ νῦν ἐστὶν ἐπ' ὀφρυσι νόσσε κρονίω,

ἀμείβομαι

ἀμβροσίαι δ' ἄρα χαῖται ἐπὶ ῥῶτον τοῦ ἀναιτοῦ,
κρατὴς ἀπὸ ἀθανάτιο, μέγαν δὲ ὀλόλυξεν Ὀλυμπον.

g ¶ Recturum.) Græce est, ὀρθώσθην, pro φυλάξθην ὀρθῶς, hoc est, rectam conseruaturum. Siciliam uictoris patriam, à fertilitate laudat. Iam laus patrie uictori quoq; nonnihil gloriæ tribuit. h ¶ Prebuit aut ei ferro.) Arei bellica scientia. i ¶ Sæpenumero.) θαμὰ δὲ, sæpenumero &c. A uictorijs Olympicis. k ¶ In aula.) ἐπὶ αὐλίας θύρας, ad aulae ianuam. Ab hospitalitate Chromiū laudat. l ¶ Lantum.) ἀρμόδιον, conueniens. m ¶ Is nactus est.) ἀελογχε. Fructus liberalitatis, amicos cōciliare, qui incorruptam benefactoris famam, aduersus maleuolos tueantur calumniatores. n ¶ Contrariam fumo aquam.) ὕδωρ καὶ πῦρ φέρεται ἀπ' αὐτοῦ. Fumum pro igne accipit. Allegoria, contrariam igni aquam adferre, est incendium, quo fama amici læditur, uiolatur, ueritatis, synceritatisq; argumentis restinguere: id quod faciunt, qui beneficium acceperunt animi: pro uirili enim iniuriam, calumniam, damnum, à benefactore suo arcent.

o ¶ Alie aliorum artes.) τέχναι δ' ἐτέρων ἐτέραι. Hortatur poëta Chromium, ut cepto uirtutum itinere pergat, ad quod natura eum propensum fecerit. Alij alijs artibus sunt conspiciui, tu uero certando & uincendo polles. Ad hæc, præsto sunt tibi corporis & animi uires. Talem ergo syllogismum hic locus habet: Quibus quisquam dotibus claret, eis est illi incumbendū: Chromius fortitudine, magnanimitate & prudentia claret, Chromio igitur ab illis uirtutibus non est desistendum. Propositionem quidem priori loco ponit, deinde complexionem, postremo assumptionem.

ANTISTROPHE, COLON X.

Cooperatur quidem operi robur, consilijs uero mens: quæ duo, ceu illis cognatus, futuri prospectus comitatur. O Chromi tuis moribus illa sunt usui. Non aueo multas domi reconditas diuitias habere, cæterum ex præsentis re bene tum affici, tum audire, amicis opem ferendo. Communes enim spes ueniunt

EPODOS, COLON VIII.

Laboriosorum hominum.

a ¶ Futuri prospectus.) ἐσθμῶν προῖδαι. Periphrasis est præs-

dentia. **b** (Non aucto.) A sua persona καὶ ὁ ἀλλὰ γὰρ πρὸς ὅ-
 πῃ, Chromium ad liberalitatem hortatur, et ad benefaciendum amicis.

c (Communes enim spes.) κοινὰ γὰρ ἐσθλὰ ἐλπίδες. Spes pro
 bonis, obtentaq; seu sperata substantia uel facultatibus accipiendas, mea quidē
 est sententia, ut sit ueluti ratio precedentis hortamenti. perinde ac dicat: Decet
 te uirum bonum, uirtutibus et opibus cumulatum amicis succurrere: nam com-
 munes sunt spes, hoc est, τὰ τῶν φίλων κοινὰ. Scholia sic intelligunt: Be-
 nefaciendum est amicis, quia cōmunes sunt spes mortalium. hoc est: Quantum-
 cunq; potentia principes et optimates polleant, quantumcunq; sint opulenti,
 tamen peraeque illis spes, hoc est, futura bona incerta sunt. Quis nouit si et re-
 ges tandem ad infimam sint fortunam protrudendi? quis nouit num et ipsi ad
 paupertatem et calamitatem sint deijciendi? tum bonum illis fuerit, ut antea
 sibi diuitijs amicos conciliauerint, à quibus et ipsi recompensationē accipiant
 et releuentur.

Nec imprudenter hic neq; segniter Herculē
 usurpo, de magnis eius uirtutum culminibus ue-
 terem sermonem recitans: quomodo uidelicet ut
 mox à maternis uisceribus in lucem prodierit, fi-
 lius Iouis cum fratre suo gemino, ad admirandā
 claritudinem peruenerit.

Durum hoc Herculis paradigma prioribus adnexum esse hoc loci, diuersae
 Chæridis, Chrysippi et Didymi opiniones ostendunt. Chæris ob eam causam
 adductum putat, quod Chromius nō parum laborum pertulerit ærumnarumq;
 sub Hierone, tandem tamē ad id fastigij prouectus sit, ut equos suo sumptu alue-
 rit. Vnde perinde ac Chromius post laborum tolerantiam ad claritudinem, sic
 Hercules post exhaustos fortunæ suæ labores, ad immortalē splendorē perue-
 nit. Chrysippus ob Nemeum leonem productum arbitratur, quod Nemeus
 sit hic uictor. Verum quum Nemei leonis nihil meminerit, non potest Chrysip-
 pi stare sententia. Didymus ob primordia certaminis: quod sicuti Hercules
 primum dracones interemit infans, ad maiora postea sese conferens: sic Chro-
 mius ea nunc uictoria maiorum futurarū rerum sibi fundamenta iecerit. Ego
 simpliciter autumo hanc esse mentem, ut Herculis exemplo liberalitatis et be-
 neficentiæ uberrimum premium ostendat, ut sit argumentum ab utili. Hercules
 ob uirtutes et benefacta in deorum numerum est adscitus: sic Chromius suæ li-
 beralitatis, aliarumq; uirtutum nomine, immortalitatem promerebitur.

STROPHE

STROPHE III. COLON X.

Itaq; haud clām in aureo residente throno Ius none purpureis fascijs inuolutus est. Atqui deorum regina ^aanimo suo turbata, protinus dracones mittebat, qui sanē per apertas portas ad latum thalami angulum subierunt, cogitantes uelocibus suis malis geminos illos lancinare, seseq; membris eorum innectere. Hercules uero recto capite opposito, primū experiebat bellī fortunā,

ANTISTROPHE, COLON X.

Utraq; manu sua, quā effugere non poterant, ceruicibus cōprimens utrunq; serpentem. Vita ergo ex ^binfandis suffocatorum artubus discedebat, simulq; intolerabile istuc malum conculsit mulierculas, quaecunq; illic Alcmenes circa lectū seruiebant. Etenim & ipsa nuda pedes, ē strato corpus suum corripiens, sæuam bestiarum iniuriā ulciscatur.

EPODOS, COLON VIII.

Illico uero Thebanorum duces ferreis armis accurrebant. Amphitruo præcipue euaginatū manu gladium uibrans peruenit, ingenti perculsus moerore. ^aNostræ enim rei sinistro casu impendiō lædimur: circa alienum uero damnū cor ^bnostrum liberum est, non adfligitur.

STROPHE IIII. COLON X.

Constitit ergo stupore graui, oblectationeq; permixtus: uidit nanq; insuetam prudentiā, nec non filij fortitudinem. Ita immortales dii effe-

runt, ut ^dalia, quam à nuncijs didicerat, ipse conspiceret. Proinde uicinum altissimi Iouis eximiū prophetā, fidum oraculorū interpretem Tiresiam accersiuit: Is enim illi, tum uniuerso exercitui, quæ sors eum olim exceptura esset, uaticinabatur:

ANTISTROPHE, COLON X.

Prodigij
per Tiresiam
am uatē ex
plicatio.

Quot nempe in terra occisurus sit, quotq̃ mari feroces belluas. Præterea quendam peruerso mortalium incedentem more, infensissimū, prædixit olim concessurū satis Herculis ultione. Deinde quando dii superi, in agro prope ^gPhlegrā Thraciæ uicum, cum Gigantibus præliū ineant, ab illius telorum iactu præclaram tum terræ commam esse contaminandam

EPODOS, COLON VIII.

Prædixit, ipsum deinceps per omne æuum, pro magnis laboribus, excellens præmiū, ipsam nimirum tranquillitatem & quietem adeptū, in felici regia, ^bflorida Hebe in uxorem ducta, nuptijsq̃ celebratis apud Iouem Saturnium, honestam laudaturum domum.

a ¶ Animo suo turbata.) ἀπορρηγνύσθαι, ἀνὰ πηθεῖσθαι, ὑπορρηγνύσθαι, ὡς μὲν. b ¶ Infandis artibus.) ἀφάτων, id est ἀβυσσῶν, magnis & immensis membris, uel quæ ob sui magnitudinē interire nō potuerint. φάσας enim est interire, corrumpere: unde φάσας γένου deduci Scholia uolunt.

c ¶ Nostræ enim rei sinistro successu.) ἡ γὰρ οἰκεία πρὸς. Epiphonema, quo mœroris Amphitruonis rationem reddit. Propria nos mala citius, quam aliena adfligunt. d ¶ Alia quàm.) παλιν γὰρ λωσσοῦ ᾖσιν, hoc est, acceptæ denunciationi contrariam. Acceperat enim à nuncijs Amphitruo, infantes draconibus interemptos. Mœrore igitur angitur ob auditum nuncium. Rursus, diuersum ipse uidens letatur ob infantis insolentem fortitudinem, qua serpentes

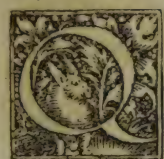
Serpentes strangulat. **e** ¶ Mari feroces belluas.) In Troade enim noxiam balenam sustulit. **f** ¶ Infensissimum.) ἐχθρότατον. Busirim hostium suorum mactatorem, et Antæum Gigantem Hercules interemit.

g ¶ Phlegram.) Phlegra Thraciæ locus est, ubi quum diis bellum Gigantes inferrent, oraculum à Terra acceperunt, non antea perituros Gigantes, quàm duos semideos in belli socios dii ipsi susceperint. Adsumptis igitur in socios Hercule et Baccho, superiores Gigantibus cœlicolæ constituti sunt.

h ¶ Florida Hebe.) Vt Heben Iunonis sororem Hercules post fata suæ in uxorem duxerit, posthac à Pindaro repetitur. Vaticinio itaque Tiresiæ, ut oden hanc amplificauit, sic finiuit.

TIMODEMO ATHENIENSI PANCRATIASTAE, ODE II.

OCTONARIUS PRIMVS.



Vemadmodum, qui^b Homeridæ uocantur, cantores, ut in plurimum consutorum carminum à Ioue exordium sumunt: sic & hic Timodemus^a auspicium sacrorum, in quibus uictor euasit, certaminum sumpsit primum^d in multum celebrato Nemeæi Iouis delubro.

ENARRATIO.

A Nemea uictoria, à maiorum suorum stemmate ac uictorijs, Timodemum laudat. **a** ¶ Quemadmodum.) ὅθεν. A cōparatione tali orditur: Perinde ac Rhapsodi, Homeri carminum recitatores, uel simpliciter poëta, à Ioue initium ducere solent, in poëmatibus suis: sic à Ioue Timodemus exorsus est, Nemea primū uincens: siquidem Nemea Ioui per Herculem dicata sunt, ut in origine Nemeorum cōmemoratum. **b** ¶ Homeridæ.) ὁμηολογοί. Apud ueteres Homeridæ dicebantur, qui per successionem ab Homero genus ducentes, Homericæ canebant. Deinde Rhapsodi uocabantur, non iam ad Homerum genus suū referentes, quales insignes fuere tēpore Cinæthi, quos multos etiā uersus à se factos, Homericæ poëmati inseruisse adserūt. Cinæthus ille Chius fuit, qui et eius hymni, qui ab Homero in gratiam Apollinis conscripti, iuxta epigraphen leguntur, autor esse fertur. Hic itaque Cinæthus, primus Syracusis Ho-

Argumentum.

Qui Rhapsodi.

iurica consuisse dicitur, circiter Olympiade 69, ut Hippostratus autor. Secundo sunt qui ῥαψωδῆς, ueluti ῥαβδωδῆς deducant, quod Homeri carmina ad uirgam cecinerint, recensuerint ue. Sic Callimachus:

καὶ τὸν ἐπὶ ῥαβδῶ μῦθον ὑφαινόμενον,

ἥνικες αἰείδω ποτιδὲ γυμνῶ.

Tertio: sunt qui dicant Homeri poësin primum non in unum fuisse collectam, sed uariè et per parteis dispersam: unde si quando eam canerent Rhapsodi, cōpagi et iuncturæ cuidam eam similem fecisse, inq; unum rede gisse. Quarto: quum poësis illa per parteis tradita esset, quam quisq; uellet, partem recitabat: quumq; cantoribus agnus præmij uice propositus esset, ab eo agno ἀγνώδῃ salutabantur. Quinto: Si tota poësis adlata esset, certatoresq; inter se mutuò omneis parteis acciperent, ac uniuersum poëma adirent, ῥαψωδῇ appellabantur, ut refert Dionysius Argyrius. Sexto: Philochorus à cōponendis et suendis carminibus dictos adserit, πρὸ τῶ ῥαψῆς, καὶ τὴν ὥδῳ. Cui et Hesiodus adstipulatur, dum inquit:

ὅν δ' ἄλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ δ' ὄμνησ' αἰοιδί,

μέλπομεν ὅν νεαροῖς ὕμνοισ ῥαψαυτὴς αἰοιδῶ,

φοῖβον ἀπὸ πολλῶνα χρυσάερον, ὅμ τέ κε λητῶ.

Hoc est:

In Delo tum primus ego ac diuinus Homerus,

Auricomum Phœbum, peperit quem diā parentum

Latona, euehimus, noua carmina componendo.

Hesiodum autem primum carmina composuisse Nicocles tradit. Ergo ex hoc loco claret, ῥαψωδῶν aliud non esse atq; poëtam. Septimo: ῥαψωδῆς scribit μῦθαι χυμῶ idem esse quod σιχωδῆς, eo quod σιχοι, id est uersus, à quibusdam ῥαβδῇ, id est, uirgæ uel uersus dicantur. c. (Auspicium.) κατὰβολή. Metaphora est, à domum ædificantibus, adeoq; iacentibus fundamenta. Quod autem carminis alicuius initium poëtæ κατὰβολῶν dicere soleant, Callimachus etiam testatur, ita canens:

ἀρσινόης ὃ ξῆνε γάμον κατὰβάλλομ' αἰείδω,

Arsinoës canere incipio charissime tedas

Nunc thalami genialis.

d. (In multum celebrato.) ὅν πολυμνήτω δῖος ἄλσφ. Periphrasis est Nemcorum ludorum.

OCTONARIUS II.

“Est itaq; nō parum patriæ suæ decori. Siquidem recta ipsum præclara stemmatis maiorum ætas, magnis Athenis ornamentum dedit, frequenter.

quenter nimirum Isthmiorū ludorum pulcher-
rimum decerpendo fructum, Pythiaq; uincendo
Timonoi filium. ^b At nephas haudquaquam est,

OCTONARIUS III.

Non procul à ^c montanis ^d Pleiadibus Orionē
cursum tenere suum. Porro ^e Salamis uirum bel-
lacem producere potuit. Troiæ sanè Hector Aia-
cem audiuit ô Timodeme, te uero heroica uirtus
in quouis genere certaminis, nempe pancratio,
augustum constituet.

OCTONARIUS IIII.

Strenuæ dein iam olim ^f Acharnæ, quæcunq;
circa certamina excellentissimi ^g Timodemidæ
gesserunt, enarrant: prope altum nanq; ^h Parna-
sum, quatuor è certaminibus uictorias retulerūt.
Cæterum à uiris Corinthijs

OCTONARIUS V.

In boni ⁱ Pelopis angulis, octo etiamnū coro-
nis condecorati sunt, Nemeis uero septem. Quæ
autem illis ^k domi obtigere, maiora sunt, quàm ut
percenferi queant, utpote ^l in Iouis agone: quem
Timodemo ciues decantate, celebrem ob reditū,
mellita exordientes uoce.

^a *Est itaq; non parum. Siquidem.)* Laus Timodemi à uirtutibus, quæ
tales tantæq; sint, ut patriæ ornamentum præbeat per eas. Ac statim modum
subdit, quomodo ornet patriam. Primum, quod maiores suos imitatus sit, Ti-
monoum patrem præsertim: deinde, quod Isthmij & Pythijs ludis uictor eua-
serit. ^b *At nephas haudquaquam.)* Comparatio est huiusmodi: Per-
inde ac Orion non longe à Pleiadibus meatum suum habet, sic Timodemū ui-
ctoriæ comitem fieri & esse, dignum & par est. Vel, ut Orion Pleiades sequi-

tur, sic Isthmia Pythiae uictoriae copulatur. c ¶ Montanis.) ὄρεδ' αὖ.
 Simonides unam Pleiadum montanā dicit, Maian nimirum, quae Mercurium
 in Cyllene Arcadiae monte peperit. Crates θεῖδ' αὖ legit, quod messis tempore
 oriantur. Vnde et apud Hesiodum seges metenda praecipitur sub ortum Pleia-
 dum. d ¶ Pleiadibus.) Pleiades sydus est septem stellis constans, quae
 ex filiabus Atlantis immutatae sunt: quarum nomina, Taygeta, Electra, Alcyo-
 ne, Astrope, Celeno, Maia, Merope. e ¶ Salamis.) Insula Atticae Saa-
 lamis, unde Ajax Telamonius fortissimus princeps ad Ilium cum Graecis profu-
 ctus est. Confert autem Timodemum Aiaci et Hectori. Vt Hector apud Tro-
 ianos, Ajax apud Graecos fortissimi fuisse, sic tu Timodeme πανκράτιω in-
 claruisti. Pancration uero à πᾶν omne et κρατίω tenco dicitur uel uinco.
 πρὶν τὰ θλάει aliàs uocatur Latinis quinquertium uel quinquatritū, quod quinq;
 ludi speciebus uel partibus constet, ut in Olympijs indicatum. Vicit autem Ne-
 mea pancratio, ideo et epigraphae pancratiasten uocat. f ¶ Acharnae.)
 Haecenus Timodemo à Pythijs et Isthmijs celebrato, ad uictorias maiorum
 eius encomiū nunc uertit, quos in Pythijs quater coronatos, in Olympijs octies,
 in Nemeis septies adfuerat. Acharnae autem Atticae uicus est, unde Timode-
 mus erat oriundus. Hinc Acharnenses, Aristophanis Comœdia, nomen gerit.

g ¶ Timodemidae.) Et quamuis Τιμοδμηΐδαι formā patronymicā
 praeferebat, ut filios Timodemi seu posteros significare possit, sicut πρῖαμῖ-
 δαι et ἀτρεΐδαι, Scholia tamen monent, fuisse tribum quandam et fami-
 liam Τιμοδμηΐδων, unde et Timodemus descenderit. Quod si uerum est,
 uictoriae, quas hic recenset, non ad nepotes, neq; posteros, uerum ad maiores Ti-
 modemi pertinebunt. Timodemidae enim maiores Timodemi erunt.

h ¶ Parnasum.) παρὰ ὄρε' Ἰμῶν τι πῖνον αἶσ' ὦ. Periphrasis est Py-
 thiorum. i ¶ In Pelopis angulis.) ὅν' ἐσλ' ἀπὸ πέλους πρὸ πύχαις. Pe-
 riphraasis Olympiorum. k ¶ Domi.) Id est, Athenis. l ¶ In Ios-
 uis agone: quem.) In Olympijs Atheniensibus. ὅν' δὲ οὐκ ἀγῶνι, τῶν. est
 pro ὅν Dorice: quem, scilicet agonem, uel quem Iouem unā cum Timodemo
 uos ciues, inquit, celebratē. Claudens hanc oden ciues Athenienses et Acar-
 nanos hortatur, ut et Iouem et uictorem Timodemum laudent
 ob celebrem reditum, hoc est, propterea quod
 uictor sit domum reuersus.

ARISTO

ARISTOCLIDAE AEGINETAE
PANCRATIATAE,
ODE III.

STROPHE I. COLON XIII.



^aVenerabilis mater nostra Musa sup-
plico tibi, quatenus ^bin sacris Nemeo-
rum festiuitatibus ad Doricam hospi-
talem insulam ^cAeginam te recipias.
^dQuandoquidem apud Asopum flumen suauiu
carminu fabri, adolescentes, demorantur, tuam
uocem inquirentes. Verum alius ad aliam rem
propensus est. Sed qui uictor euasit, in primis hy-
mnum amat, coronarum, uirtutumq; dexteris-
mum assecclam,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^cCuius mihi ubertatem tribuas.

ENARRATIO.

Laudat Aristoclidē à Nemea uictoria, qua pancratio, hoc est, quinquertio *Argumen-*
est palmā cōsequutus. Ab Aeginae patrie insignibus principibus, Aeaco, Peleo, *tum.*
Telamone, Achille, à mansuetudine. Tandem paucis sese excusat, quod et serò
et festinanter hanc oden cōscripserit. *a* (O uenerabilis Musa.) Ordiz-
tur à precatōe: Musam enim siue Calliopen siue Clionem rogat, ut ad Aeginā
insulam, Aristoclidem uidelicet laudatura sese cōferat. *b* (In sacris Ne-
meorum festiuitatibus.) *γ* *ἡ ἱερομῶνια νεμεάδῃ*, hoc est, in sacra uictorum
festiuitate. *ἱερομῶνια* per *συντυχισμῷ* pro *ἱερονομῶνια*. Mensuum ini-
tia sacra sunt Apollini, eo quod et ipse Apollo Soli sacer. Vel, ut alij, totum
mensē sacrum appellari aiunt, in quo Nemea celebrantur: *ἱερομῶνιαι* au-
tem dicuntur sacrae in mense dies, quales quae dijs consecratae sunt. Philochorus
totum mensem Demetria, *ἱερομῶνιαι* decreto quodam dici affirmat. Pin-
darus uictorum conuiuū ita appellat. *τῶν τε χόλια*. *c* (Aeginā.)
Est Aegina insula Sporadum una, è regione Attica, Argiuorum colonia.
d (Quandoquidem apud Asopum.) Ratio est quia Musa Aeginā aca-

cedere debeat. Quia, inquit, inuenies apud fluiuium Aeginae nouos carminum fabros, hoc est, poetas adulescentes adhuc, qui tuum numē desiderant, ut uictorem Aristoclidem pro dignitate cōmendent. Plures sunt Asopi, Didymo referente in Scholijs: alius circa Phliuentem et Nemeam, alius in Boeotia, alius in Aegina. e ¶ Cuius mihi ubertatem. Quia nihil aequē uictorem iuuat atq; praeconium, ideo precor te Musa, ut copiam mihi argumentorum laudis subministres.

^a Meo consilio ^b coeli nubibus obteſti ^c rectoris filia, probatum ordire encomion. Ego uero ^d illorum ^e qui apud me sunt iuuenum uocibus & lyra ipsum ^f concinam. Amabilem praeterea laborem sustinebit ^g regionis simulacrum, ^h qua parte ⁱ Myrmidones primum habitarunt: ^k quorū celebrem conuentum, ^l pro sua fortuna opprobrijs non affecit Aristoclidēs, undiq; cōtracto ^m exercitatus

EPODOS, COLON VIII.

ⁿ Pancratiū impetu. ^o Laboriosarum autem plagarum sanum ^p pharmacū in deuexa Nemea, uictoriam ipsam fert. Sedenim ^q qui bonus uir extiterit, ac quae decent honestatem perfecit, is summas ad uirtutes accessit. Non facile est Aristophanis fili, traicere porro inaccessum columnarum Herculis fretum.

^a ¶ Meo consilio. Musam precatur, ut sibi laudabile encomiū inspiret, poëtica inuocatione. Interim Iouis filiam facit: quia, ut Hesiodus habet, nouem Musae filiae Iouis sunt et Mnemosynes. Dei enim donū sunt artes omnes ingeniae, quae memoria et exercitio et usu in mortalium ingenijs recubant.

^b ¶ Coeli. Musam coeli filiam hic facit, ut Aristarchus indicat, sicuti Minnēmus et Alēman memorant. Estq; hic intuenda enallage casuum, datiuo enim pro genitiuo utitur.

^c ¶ κρόνῳ. Regem coelum ideo appellat, quod ante Saturni imperium potiretur sceptris, ut Ammonius memoriae prodidit. Potest tamen κρόνῳ πολυκρόνῳ à κρόνῳ dependere, hac ratione: O Musa, filia Iouis, qui rex est nubibus obteſti coeli. tum κρόνῳ πολυκρόνῳ

φύλαξ

φῆλα dorici genitui sunt, pro δ' ἄνδ' πολυφῆλα. idq; rectius & simplicius: conuenit enim cum reliquorum poetarum opinione. Tria hic connectit, Musam, se, & Aeginam. Tu Musa encomium ordieris: Ego cum meis cithara uel lyra canemus: Aegina uero utriusq; præconium uictoriæ à nobis reportabit.

d ¶ Illorum.) ἐκείνων. illorum adulescentum qui hunc hymnum expectant. e ¶ Qui apud me sunt.) Ego adiutus adulescentibus meis Musiciis, ipsum ornabo. Epinicia enim cantu & lyra denunciabantur ac recitabantur. f ¶ Concin. m.) κοινῶσθαι, cōmuniter canam. g ¶ Regionis simulacrum.) ἑγῶν ἡ χώρας. Periphrasis est Aeginæ, quæ illius terræ est imago, & exemplar uirtutis scilicet. h ¶ Qua parte.) Aegina Myrmidonum primum sedes fuit. τοπογραφία est. i ¶ Myrmidones.) A formicis Myrmidones dictos Hesiodus autor, quod Iupiter Aeginæ insula homines primum ex formicis eius terræ creauit. μυρμηξ enim formicā sonat. Idem refert Theogenes, in libro de Aegina. Alij sunt qui eius insula homines, quod lustra & antra formicarum instar inhabitent, inq; subterraneas caueas atq; cuniculos fruges recondant, Myrmidonas dictos putent.

k ¶ Quorum celebrem.) παλαιφάτων. Antiquitus celebratam & prædicatam populum, non ignominia affecit, nempe Myrmidones: sed gloria & splendore illustrauit Aristocles, propter uictoriam. Myrmidones ergo pro Aeginetis accipit, ratione, quam paulò ante protulimus. l ¶ Sua pro fortuna.) Aeolicum est, παύ pro εἰῶν. Quod si παύ Dorice pro σῶν accipiat, tum erit, tuo pro numine. m ¶ Exercitatus.) μαλαχθεὶς προγυμναδὲς. μαλαχθεὶς uero debilitatus ualeat. n ¶ Pancratij impetum.) ὦν παλαιφάτων. Laus Aristocles à Pancratij uictoria. o ¶ Laboriosarum.) Labori refrigerium subiungit. Et si certando defatigatus est, aut uulnus fortasse accepit Aristocles, uictoria tamen tanta est, ut iure sudoris sui obliuisci debeat. Victoria medicina est talium uulnerū. Metaphoris suo more gaudet. Iuuenes uulnerum certando influctorum obliuiscuntur, propter obtentam uictoriam. p ¶ Pharmacum, uictoriam.) Pharmacum, uictoriam fert. Primo est πρόδσις, appositio uel epexegetis: deinde alludit ad hymnum ἄρχε καλινίκε τῶν ἑλλὰς, in Olympijs: Sonorū Archilochi meos &c. q ¶ Qui bonus uir.) Gnome est, qua uictorem aureæ mediocritatis adhortatur, sua pro consuetudine. Victoria insigni clarus, ne maiora ultra desideret.

STROPHE II. COLON XIII.

^a Quas diuinus heros extremos testes inclytæ

Belluas ma-
ris eum do-
muisse in pri-
ma Nemeo-
rum etiā af-
firmavit.

navigationis posuit: qui & ^bimmanes in pelago
belluas domuit, suaq; ipsius uirtute stagnorum
fluxus uestigauit, ubi ad ^dfastuosum reditus finē
descendit, terrā deniq; celebrem reddidit. Cae-
terum ad quod alienum promontoriū nauim ab-
egisti meam, ^fo anime? Aeaco eiusq; generi te uo-
lo pangere carmen. ^gIusti sermonis fructus est
laudare bonos.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^bNecq; alienis quenquam, sed suis illum uirtu-
tibus prædicaueris.

a ^cQuas diuinus heros.) Amplificat à columnarū per Herculem ere-
ctione, & ad labores eius generatim digreditur. b ^cImmanes belluas.)
θῦγας ὑπερόχως, pro ὑπερόχος, doricus accusandi casus. c ^cIdē.)
Sua uirtute, & per semetipsum, idē ualeat. Fluuiorum meatus ac maris nauig-
abiles terminos scrutatus est, non Eurysthei imperio: multa enim sua uirtute
quoq; peregit: id quod Callimachus testatur, dum inquit:

χῶρε βαρυκίτων ἐπί τε κτὰ μὲν ἐξ ἄκτι δὲ διὰ
ἐκ δ' αὖ ἀγρεσίης πολλὰ κὶ πολλὰ καμῶν.

Columnæ
Herculis.

Fertur Hercules occidū mare transisse & Libycum: quumq; nō daretur ultra
progredi, eius navigationis suæ monumenta quædam, columnas nempe duas
erexisse, alteram in occiduo, alteram in Aphrico mari. Gades & Gadira ap-
pellantur columnæ, de quibus in Olympijs satis dictum, ni fallar. d ^cFa-
stuosum reditus finem.) πόμπιμον νόσ τε λθ. Gades Hercules, fastuo-
sum reditus finem appellat, ideo quod æternum navigationis Herculanæ sint
μνημόσμων: ad quas qui peruenierit, uel descenderit (descendendi aut uer-
bo propter occasum solis utitur) eum redire necesse sit. e ^cTerram de-
niq; celebrem.) Terram perspicuā fecit: hoc est, ostendit etiam quousq; terra
patēret, quousq; ambulationem sustineret: ad Hyperboreos enim usq; abiit, Eu-
rysthei mandato, ultra Arcticum habitantes, ut tertia Olympiorum ode claret.

f ^cO anime.) Quod ad Herculem Thebanum, quum Acaci, eiusq; ma-
iorum Aeginetarum meminisse deberet, digressus sit, se semetipso corrigit.

g ^cIusti sermonis.) Gnome est, quæ & quæ de Hercule dixit, defendit:
& quæ de Aeginetis heroibus dicturus est, præmunit. Iusti sermonis fructus &

flos

flos est laudare bonos. Sermo et eloquentia tum recte et comode usurpatur, dum laudem bonorum absoluit. εὐλὸς accusatiuis doricus pro εὐδλὸς.

h ¶ Neq; alienis.) Hortatur animum ut uerus sit, ut suas cuiusq; res gestas uere percenscat, nec aliena affingat, quæ Aeginetarum non sunt: quo simul beneuolentiam sibi apud Aeginetas et Aristoclidem conciliat.

^a At uero tu non incōmodum ornamentū suscepisti, quod quidem longe dulcissimū est dicere. Peleus itaq; pristinis suis præclarè gestis rebus gauisus est, ^b eximio resecto iaculo: qui & Iolcū cepit ^d solus citra exercitum, marinamq; Thetin ^e haud sine puluere cōprehendit. ^f Laomedontē fortis Telamon, Iolai socius, depopulatus est.

a ¶ At uero.) πῶτι ποροῦ δὲ ἡσέμορ. Ad animum suum hæc Pindarus dicit. Argumentum est à possibili. quasi dicat: Potes haud grauatim heros es Aeginetas laudibus efferre, quando quidem satis rerum et factorum præ manu habeas.

b ¶ Eximio iaculo.) ὑπέρτατον, id est, excellentem, ἑξαιρετικόν. Hastam Peliadem intelligit, quam Homerus à Chirone primum captam ex nemore et apparatā dicit, et ab eodem Peleo traditam. Hic in gratiam Aeginetarum à Peleo primum sectam ait.

c ¶ Iolcum.) Θεσσαλίας ciuitas ἰωλῆος est, quam Iasone ac Tyndaridis iuuantibus Peleus cepit, ut scribit Pherecydes, aduersus Acastum Pelie filium bellum faciens.

d ¶ Solus.) μόνος, solus. Hoc in gratiam Aeginetarū dicit. Non enim solus et c. e ¶ Non citra puluerē.) ἐγὼ νῆπι, prouerbialis uox: cum puluere, hoc est, difficulter. Thetin, inquit, in coniugem difficulter duxit: illa enim sese Protei in morem in uarias figuras permutauit, iam in ignem, iam in feras: nihilominus instans Pelcus eam tandem uicit et affecutus est, ut est apud Sophoclem in Troilo, referentibus Scholijs. Vt uero duxerit Thetin, posthac repetetur suo loco.

f ¶ Laomedontem.) Per Laomedontem Ilij depopulationem intelligit, siquidem Laomedon tum Ilij rex fuit. Per Iolaum uero, qui Iphiclis filius, uel ut alij, Herculis auriga, Herculis expeditionem atq; militiam accipit. Iam Telamonem unā cum Hercule Ilium diruisse, uel Sophocles in Aiace μακροφρόνων testatur.

EPODOS, COLON VIII.

^a Qui & quondam aduersus æreo arcu pollens

tes Amazones Iolaum comitabatur, neq̃ unquā
timor uirorū domitor ex præcordiis eius fortitū
dinem extraxit. Atqui^b cognato stemmate, inge-
nitaq̃ claritudine quisquā attollitur, & sublimia
quidem affectat: sed enim qui ē studiis & arte ho-
nestum indispiscitur, humili loco natus quispiā,
aliās aliā spirans, nunquam^a non constanti pede
incedit, uerum^c deficienti mente innumeras de-
gustat uirtutes.

a ¶ Qui & quondam.) Arebus gestis Telamonis amplificat. De A-
mazonibus est apud Iustinum, Orosium & Isocratē, ut bellicosissimæ fuerint,
ac sine uirorum cohabitatione uel administratione, multas sibi terras subiuga-
runt, donec per Herculem uincerentur. Telamonem Herculis comitem fuisse in
expeditione aduersus Amazones, hic noster testatur. Dictæ sunt ἀμαζόνες,
quod altera mammarū carerent: dextram enim inurebant infantibus puellis:
ab α σόπτρινδ μοειδ, κῶ μᾶ? : quod idem est cum τῶ μαδός, uel ut
Pindarus scribit, μαδός. b ¶ Cognato stemmate.) Gnome dilatat, qua
genere claros, magnos quidem prædicat, uerum ita ut studiis & bonis discipli-
nis imbutam uelit generis claritudinem. quasi dicat: Nisi accesserit ad generis
splendorem ingenua institutio, parum sanè contulerit ipsum generis stemma,
quum & obscuro & humili loco nati, per literas & uirtutum (quas innumeras
degustant) præstantiam, conspicui reddantur. c ¶ Ψεφλὸς ἀνὴρ.)
Ψεφλὸς idem est quod σκωτῆρς. d ¶ Inconstanti pede.) ἀτρεκέϊ
ποδί. Inconstantem ergo pedem non uituperationis, sed laudationis ergò di-
cit, quod humili loco progenitus non figat, nec sistat statim in una disciplina pe-
dem, cæterum semper ad maiores uirtutes adspiret. e ¶ Deficienti men-
te.) ἀτελὲς νόω. Sic imperfectam mentem appellat, quæ inexplibili discen-
di cupidine ardet. Mens enim perfecta si qua est, non habet opus quicquam por-
rò discere, quandoquidem iam antea sit consummata. Sin quisquam hæc ad col-
lationem naturæ & artis referre uelit, ita ut natura claros, fortes & ingeniosos,
præstantiores esse uelit Pindarus ijs, qui arte & usu suæ literas suæ uirtutem
consequantur, cum eo nihil mihi pugne prorsus erit.

STROPHE III. COLON XIII.

Flauus ita Achilles in ædibus Philyræ demo-
rᾶσθαι

rans, puer adhuc, magna manibus opera frequen-
ter peregit, ferro grauem sagittā quatiens, æqua-
lem uentis: pugna ferocibus leonibus cædē ope-
ratus est, luesq; syluestres confecit. Corpora ue-
ro ad Saturnium Centaurum anhelantia retulit,
sex annos primū natus. Toto hinc post tempore
demirabantur Diana, alacrisq; Minerva,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Occidentem ceruos sine canibus, dolosisq; re-
tibus: pedibus enim eminebat. ^b Verbum antea
dictum teneo, nempe quod profundus in consi-
lijs Chiron lapidea sua domo Iasonem primum,
deinde & Aesculapium enutriuit, quem & pul-
cherrimam pharmacorū per manus molliter ap-
parandorum, artem docuit. Posthac despondit
Peleo claram ^d fructibus Nerei filiam: ^c prolem ei
pariter excellentissimam delicate educauit, cun-
ctis animum eius uirtutibus illustrans,

EPODOS, COLON VIII.

^f Ut marinis uentorum iactibus ad Ilium pro-
fectus, armis horrifonum Lyciorū tumultum ex-
pectet. Phrygum item ac Dardanorū. Dein Ae-
thiopibus hastis & prælio minime gnauis inie-
cta manu, in animo suo cogitet, quomodo re ipsa
queat efficere, ut Memnon Aethiopum guber-
nator, magnanimus Heleni nepos, ea non domū
reuertatur potestate, qua prius erat præditus.

STROPHE IIII. COLON XIII.

^g Procul radians ^h hinc Aecidarum lumen ob-

oritur, ô Iupiter: tuus enim sanguis est, tuum item certamen: quod etiamnum hymnus indigenam uoluptatem uoce iuuenum resonans, decorauit: quorum modulatio Aristoclidæ nomine profectò eximia est. Is & hanc insulam sua uirtute inclytæ famæ adiunxit, sacrumq; Apollinis Thea-
 22 rion splendidis sollicitudinibus admouit. Adeò
 22 tandem experientia perspicuum fit, quibus in re-
 22 bus quisquam excellentior fuerit:

a ¶ Flauus Achilles.) ξαυθός δ' ἀχιλλεύς. Exemplum subijcit eius qui et genere et institutione clarus fuerit, puta Achilles: uel qui natura et clarus et ingenio magnus uisus sit. Pertinet autem et hic ad maiores Aristoclidæ. Commendat ergo Achillem à mirificis et humanam rationem excedentibus iuuentutis studijs, quibus et feras et belluas dederit leto: idq; quum sex primum annos natus, Chironi Centauri, Philyræ et Saturni filio, traditus esset educandus. Vbi hoc sanè mirandum quod adijcit poëta, quod sine cum odora canum ui, tum retibus, ceruos interfecerit: quandoquidem sola uelocitate et robore traiecerit uiceritq; eosdem. Quod si tanta ei tamq; admiranda pedum celeritas fuit, ut et acripedes ceruos cursu anteuerterit, non iniuria ab Homero πτόλας ὤνους ἀχιλλεύς nunquam non dicitur. Quid autem admirabilius, quàm quod sexennis Achilles uenatu captas feras, ut leones, ut ceruos, Chironi attulerit?

b ¶ Verbum antea.) λεγόμενον δέ. A prudentia et claris discipulis præceptorem Chironem cōmendat. Iasonem enim fortissimum principem instituit, cuius res gestæ apud Apollonium in Argonauticis, apud Orpheam, et in 4. Pythiorum hymno memoriæ produntur. Aesculapium autem Apollinis filium ab eo institutum Socrates Argiuis, inquit Interpres, testatur. Atq; hunc ipsum insignem medicum fuisse, in tertia Pythiorum ode constat. Quin et inter medicos primos etiam parentes ac repertores à naturæ sacerdotibus numerantur Chiron, Apollo, Aesculapius, Hippocrates, Nicander, ut græcum epigramma habet.

c ¶ Despondit posthac.) νύμφου τε. A facili Chironis, quibus Thetis Peleo Achilles parenti desponderit. d ¶ Fructibus.) Vel prole claram Thetis. Propter Achillem hoc dicit.

e ¶ Prolem ei.) γόνοισι. Ab Achilles educatione Achillem prædicat. f ¶ Ut marinis.) In quibus Achillem instituerit, nempe clavis facinoribus, ut Lycios, Phrygas, Dardanios, Aethiopes, eorumq; regem Memnonem uinceret: id quod in Troia

HO.

no bello factum, ut in Iliade Homericæ planum sit. g ¶ Procul radians.)
 τηλαγωγίς. A digressionē ad maiores Aristoclidæ, nunc ad ipsum redit, primū
 ad Iouem Aeacidarū parentem Apostrophe facta. Estq; hic Epilogus clarorū
 Aegine principum. h ¶ Inde.) αὐτὸς. Inde, hoc est, ex iam cōme-
 moratis insignibus facinoribus Aeacidarum decus, gloria et nomen resplendet.

i ¶ Tuus enim sanguis) αἷμα. Causam reddit insignium factorū per
 Aeacidas, et ipsum adeo Aristoclidem gestorum. Tuus enim sanguis est, inquit:
 perinde ac si dicat: Nihil certe mirum excellere tantis, tamq; præclaris rebus
 Aeacidas et principes Aegine, quando ex tuo sint illi sanguine progeniti o Iu-
 piter: quando tua in illorum moribus, operibus, factis, uirtus, potentia et maie-
 stas reluceat. k ¶ Tuum item certamen.) σθένος ἀγών. Victoriā

Aristoclidæ pro more pietatis suæ Pindarus Ioui acceptam refert. Quid mirum
 Aristoclidem uicisse Nemea, quum tu Iupiter illi tanquam de sanguinis tui si-
 phone profluenti, uictoriā præstiteris, eiusq; hymni, qui de illius uictoria ca-
 nitur, autor fueris. l ¶ Is et hanc insulam.) ὁ δὲ τὴν δὲ νῆσον. Insulā
 Aeginam, eiusq; templum Apollini sacrum, per uictoriā Nemeacā illustriora
 redditā confirmat: quid cōmodi patriæ accesserit per uirtutem optimi princi-
 pis, innuens. m. θεῶν. Pythij Apollinis templum est θεῶν in

Aegina, in quo sacrorū custodes, θεῶν agebant. n ¶ Adeo tandem.)
 ὅς δὲ τὴν ἀγῶν. Gnome est, quæ eximiam fortitudinem uictoris, in qua inter cer-
 tandum probatus sit, prædicat. Experimento et exploratione mutua perspi-
 ciū sit, in quibus quisquam fuerit excellentior: sic Aristoclidæ ingens robur,
 certamine et uictoria hac Nemea effulsit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

» Vt is qui inter pueros puerum, inter uiros ui-
 » rum, tum qui inter senio confectos grandæuum
 » agit, quales apud gentem mortalium omnes re-
 » periuntur partes. Quatuor autem uirtutibus cla-
 ret, fatum nō effugiens homo, qui præter modo
 enumeratas tris, præsentium iuxta curam gerere
 discit, à quibus nullus abest Aristoclidēs. Salue
 o noster, hoc albo cum lacte permistum tibi mel-
 dono mitto: ros prætera mellis temperatus effia-
 cit potum celebrem Aeolicis tibi arum cicutis,

¶ Serò licet. ^g Est autem aquila pernix inter uo-
lucres, quæ protinus uenatur, procul inuestigās
cruentam pedibus suis prædam, ^h clamorosis gra-
culis humi interim nequicquam colligentibus pa-
scua. 'Tua sanè resplenduit uirtus Clione Musa
uolente, uictricis industriæ (qua in Nemeis, Epi-
dauro, deniq; Megaris claruisti) gratia.

a ¶ Inter pueros.) Amansuetudine & facilitate, qua se omnibus accō-
modat, laudat uictorem. Homo est, inquit, omnium horarū: apud pueros puer,
apud uiros uirum, apud senio confectos seniore agitur: deinde rerum suarū præ-
sentium optimam curam gerit: quæ sunt quatuor in mortalium genere uirtutes
præstantissimæ. Subaudiendum autem post comparatiuū παλαιότεροι,
παλαιότεροι & ὦν. b ¶ Omnes partes.) μέρος ἐκαστοῦ οἷον ἐχο-
μεν βρότεον ἔβν. Hic uerbum ἐπιστὰ subaudiendum. Nouit, inquit,
nicephorus Aristocles, ut quamlibet partem nos mortalium genus agamus.
Nouit qui sint mores pueritiæ, qui uirilis ætatis, qui senilis: cunctis ideo sese bel-
le temperare potest. c ¶ Salue o noster.) χαιρε. Ex affectu gaudij
hæc dicit, cum præsens præsentī uictori hunc hymnū offerat. d ¶ Hoc al-
bo cum lacte.) Allegoria est, qua se ipsum extollit. Mel permistum lacte hy-
mnium suum uocat. Rursus per melle temperatū rorem, celebrem potiū efficien-
tem, suam hanc oden intelligit, quæ grata sit Aristocli dæ futura, uictoriæ, quæ
hic concinditur, nomine. e ¶ Aeolicis tiliarum cicutis.) Per Aeolicas
tiliarum cicutas suam Lyricen atque adeo poëticen rursus intelligit, qua quum
se se cæteris suorum temporum præstantiorem uideret, & quantum in Lyrica
posset, sentiret, magnificum de sua poësi iudicium tulit, quale & illi omnis po-
steritas tribuit. Et quia magno uictori & heroi hymnum offert, ne muneris &
offerentis uilitate parum moueatur generosus uictoris animus, nō iniuria & mu-
neri suo & sibi hoc loco auctoritatem Pindarus parit. f ¶ Serò licet.)
Quod hanc oden tardius conscripserit se excusat. ὁ γὰρ πρὸς. g ¶ Est au-
tem aquila.) ἐστὶ δὲ ἀετός. Insignis cōparatio certe, qua poëta se se aquile,
alatum regi, (quæ quia altissimi sit uolatus & nubes transuolet, ut est apud Ari-
stotelem, Iouis ales credita est) ignauos uero poëta stros locutuleijs graculis
equiparat. Et si, inquit, serius æquo hunc tibi hymnum concinuerim, felicius ta-
men hoc ego longe feci, quàm pleriq; alij graculi & inepti poëtae, qui indigna
& planè

et planè humilia argumenta contexunt, nec quomodo heroem uirtute clarum
efferre debeant, norunt. h. (Κραγέτου δὲ κολοί.) Per graculōs

Bacchylidem notari Scholia adfuerant. Verum liberior et pulchrior est gno-
me, si ad multos, et ad unū omnes oſores, uel malos poëtas, graculi referantur.

i. (Τὴν σάνε.) τὴν γ. Ludi in Aesculapij gratiam in Epidauro agun-
tur, post nouem autem isthmiorum dies exhibentur. Megara uero ad initium
usq; Veris protenduntur. Peroratio est, qua hunc hymnum cludit, breuiter et
summatim Aristoclidæ uictorias congerens.

TIMASARCHO AEGINETAE LV

CTATORI, ODE IIII.

STROPHE I. COLON XIII.



^a Bsolutorum laborū optimus est me-
dicus lætitia. Sapientes uero Musarū
filix odæ contactæ permulserunt la-
borem. ^b Verum neq; Thermæ tantū
lassa membra reficiunt, quantū ^c citharæ consona
laus. ^d Verbū itaq; operibus diutius durat, quod
cum ^e Gratiarum fortuna, ^f profundæ mentis lin-
gua produxerit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^g Proinde mihi liceat Saturnio Ioui, & Nemeæ,
Timasarchiq; luctæ hoc hymni procemium po-
nere. ^h Recipiat autem Aeacidarum bene turrata
sedes, ⁱ constanti iure cōmune lumen. ^k Quod si
parens tuus Timocritus adhuc flagrante sole fo-
ueret, bellus citharcedus, frequenter carmini in-
tentus, hymnū cecinisset, pulchre testē uictoriæ,

EPODOS, COLON XIII.

Eum uidelicet, qui à Cleonæo certamine coro-
narum allegauisset multitudinem splendidis ce-

lebribusq; Athenis, & septem portis insignibus
Thebis rerū potitus: eo quod prope Amphitru-
onis tumulum 'Cadmæi nō inuiti ipsum coronis
& floribus coronabant, "Aeginæ gratia." Siqui-
dem amicus ad amicos perueniens, ad hospita-
lem urbem, felicem Herculis aulam accessit.

E NARRATIO.

Argumen-
tum.

Timasarchum Aeginetam luctæ uictorem in Nemeis ludis, ab ipsa primum
lucta, à patris Timocriti uictorijs, à claris patriæ heroibus, omniq; Aeginetarū
insigni genere, ab auunculo Callicle, ab Euphanē maiorum uno, à Melesia un-
ctore, prædicat. a ¶ Absolutorū laborum.) Agnome belle quadranti
ad uictoriam, orditur. Arduos labores, hoc est, ipsum certamen atq; uictoriā,
quæ magnis sudoribus paratur, letitia sequitur, quæ medici instar laborum dis-
ficultatem curat, abigit, eiicit. Ode, hoc est, hymni & encomiā, Musarum fi-
liæ. Metaphora: id est, quæ ex bonis literis, poetica præsertim nascuntur. La-
borem permulserunt, hoc est, ipsam uictoriam laudibus extulerunt.

b ¶ Verum neq; Thermæ.) Pulcherrima gnome est, qua Lyricen suam
extollit. Thermæ natura salubres aquæ sunt, ut quæ natura ferueant, eiq; sul-
phurea materia, & arcanis naturæ mysterijs, unde scaturiunt, efficacem aduer-
sus uarios morbos uim secum adferunt. Hunc ad modū Lyrica carmina, ac ipsa
in uniuersum poëtica, quæ suis encomijs bonos uiros uehit, salubris est & ῥω-
θαλμῶ, hoc est, floride uiuens, quæ æternum heroibus nomen pariat.

c ¶ Citharæ consona laus.) Hoc est, Citharæ iuncta prædicatio uel cō-
mendatio. d ¶ Verbum operibus.) Periphrasis est poëticæ, allegoriæ
mixta, qua tantum dicit: Poëtica, inquit, & eruditorum uirosum hymni, sunt
diuturniores operibus, hoc est, ipsis etiam uictorijs, & claris clarorum uirosum
facinoribus stabiliores. Quare principes & semideos maximopere suis factis
doctorum hominum scripta accedere, exoptare conuenit. e ¶ Gratiarū
fortuna.) Id est, fauentibus Gratijs.

f ¶ Profundæ mentis lingua.)
Emphaticōs illud uerbum, illud poëma diutius duraturum, illud scripti genus
stabilius fore ait, quod non lingua tantum, sed profundæ mentis lingua produ-
xerit. Quī sit quod pleriq; omnes hodie ephemera scribant, imò uix unum di-
em durantia? Ratio est in expedito: quia non ex profunda mente scribunt: non
rite secum omnia reputant: non alto consilio componunt: non domi suæ primū
bene ruminant: non in nonum, ut ille ait, annum reponunt: sed quamprimum
lingua

lingua in ore conceperit quicquam, priusquam mens & animus resciscat, eie-
ctum, & in publicum protrusum iri necessum est. Atqui & sapientum, & Pina-
dari hic nostri consilium est, ne lingua mentem praecurrat. Atq; hoc exordio be-
neuolum sibi Timarchum reddit, eum ad praesentis hymni amorem accendens.
Vnde statim subiicit: g ¶ Proinde mihi liceat.) Votum est, quo poeta
optat, ut hic hymnus suus sit ceu felix insignium factorum Timosarchi ingressus:
atq; ut haec Lyrice sit ceu aeternum monumentum memorabilis uictoriae eius, ac
ueluti praeludium: quasi poeta pluribus hunc argumentis posthac euehere cu-
piat. Simul autem Iouem Nemeae uictoriae Ephorum ac datorem admiscet, pius
semper in superos uates. h ¶ Recipiat.) Aeacidum bene turritam se-
dem, ipsam Aeginam periphrastice appellat, commendans eam a munitione &
fortitudine: quam dum Aeacidarum sedem uocat, originem & fulgorem eius ad
Iouem usq; refert, ut in Pythijs & reliquis commemoratum. i ¶ Constans
ti iure comune lumen.) Optat uates, ut Aegina comune lumen suscipiat: hoc
est, poema & hymnum hunc ex quo ad eam communis laus & fulgor redundet,
ob uictorem Aeginetam Timasarchum. Sed quid est quod Constanti iure dicit,
græcè ἔναρξ ἐκείνη? breuiter eius hospitalitate prædicat, ut quæ iustitiam
hospitibus & exteris & cõuenis præstet, non suis tantum ciuibus: id enim ualet
ἔναρξ ἐκείνη. Quasi dicat poeta: Ipsa Aegina & munitissima urbs &
iustitia, nedum erga suos, sed externos quoq; insignis, hunc hymnum nostrum cum
Timasarcho quæso cõmunem suscipiat. k ¶ Quod si parens tuus.) Ad
patris laudes transit, eum a suis pariter uictorijs extollens. Primum autem ue-
terum more Musica eum clarum extitisse inuuit, postea a tribus cum uictorijs,
à Cleonæa, ab Atheniensi & Thebana celebrat. Thebis aut Iolaiæ aguntur lu-
di, quos hic intelligit. Quas uero Athenis & Cleonis uictorias sigillatim retu-
lerit, non constat, quum uarij illie ludi exhibeantur, iuxta mentem Scholiorum.

l ¶ Cadmæi.) Thebani sunt, à Cadmo conditore nomen gerentes.

m ¶ Aegine gratia.) Hoc est, Thebani Timocritum Aeginetam, pro-
pter congenerem sibi urbem coronarunt. Aegina enim & Thebæ sorores sunt
& Nymphæ, filia Asopi fluminis, iuxta poetarum sententiam: unde nomina
etiam urbibus (quarum Nymphæ illæ ceu tutelares deæ fuerint,) indita.

n ¶ Siquidem amicus.) Quis quò peruenierit, exponit. Amicus Aegine-
ta ad amicam Herculis urbem, Thebas.

STROPHE II. COLON XIII.

^aQui cum Troiam olim fortis ^bTelamon depo-
pulus est, & Coos, & magnum bellatorem, stu-

pendum 'Alcyonea Gigantem: quē tamen non antea interimere potuit, quā duodecim currus, ac uigintiquatuor heroēs eius, currus administrantes, Alcyoneus ipse petra contriuisset.^d Inexpertus ille pugnae fuerit, quisquīs uariā non intellexerit fortunae rationem, qua & agentem interdum aliquid ferre oporteat.

^a ¶ Qui cum.) Ex Herculis nomine occasione accepta, ad ipsius res gestas digreditur. ^b ¶ Telamon.) Telamonem Herculi adiutorem fuisse perhibet in deuastatione Troiae, in Coorum, quos primum Meropes uocatos tradit, excidio, & in Alcyonei Gigantis debellatione. ^c ¶ Alcyonea.) Alcyoneus hic Gigas erat, qui prope Isthmū Corinthi in Herculem incidit, cui ex Erythrae boues abduxerat. Hunc Hercules prosternere impune non potuit: Nam uigintiquatuor currus cum totidem ipsorum heroibus, maximi lapidis iactu, Alcyoneus primum Herculi contriuit: tandem in ipsum etiam Herculem lapidem proiecit: ceterum repulsa per clauam petra, Gigantem Hercules adortus confecit. ^d ¶ Inexpertus ille pugnae.) Gnome est, qua non mirum esse perhibet, quod Hercules fortissimus heros in conflictu aduersus Alcyonea nonnihil acerbi sit passus, in curribus & amicis suis. Varia belli fortuna est: quare qui nō uidet eam belli rationem esse, qua uel uictorem interdum succumbere oportet, is ignarus est praelij, ignorat quā se uersipellem & ancipitem Mars exhibere soleat. Atq; haec dicit, quasi nonnihil graue etiam uictori Timasarcha acciderit, ut quod inter luctandum ceciderit, uel tale quiddam, quod hic reticet, ac interim clanculum Herculis exemplo diluit. Elegans autem dictum est, quod cum praelij euentū esse ait, quod agentem interdum aliquid pati oporteat: cui cōsonat tragicus ille uersus, quē quia eiusdem sit indolis, quā adscribere pigeat

τὸν δ' ὅν τι πῶς καὶ πῶς οὐ φέλεται.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^a Plura me enarrare prohibet lex, urgetq; tempus. ^b Trahor autem ceu iynge quadam in corde meo, ut numeniam apprehendam. 'Et quamuis profunda, adeoq; medium maris saltum iam occupet sermo, resiste tamen insidijs, alioqui magis

atq;

atq; hostes nostri in luce deuiare uidebimur.^d Etenim qui inuidia maceratur, uanum secum in tenebris consilium uolurat

EPODOS, COLON XIII.

Humi prostratum. At mihi quam diuinum numen impertijt uirtutem, credo quod in longum procurrens tempus felicem consummabit.^e Sed enim tu dulcis cithara protinus Lydio concentu carmen modo consue amabilissimū: Oenonæq; & Cypro, ubi Teucrus est Telamonis filius. Sed Ajax patriam^f Salamina tenet,

STROPHE III. COLON XIII.

In ponto Euxino Leucen Achilles insulam, Thetis uero^h Phthiā obtinet. Neoptolemus lastum Epirum, ubi^k montium iuga^l excellentissimos boues fouentia, à Dodona primū, ad Ionium usq; mare protenduntur.^m Ad radices autem Pelij montis ancillarem Iacolcon manu adortus Peleus Theffalis morigeram tradidit,

a (Plura me enarrare.) Temporis angustia à latiori digressione se excludi testatur. b (Trahor iynge.) Se magno desiderio ad numeniam, ad coniunctionem Lune rapi confirmat, ut hymnus suus tum temporis absolutus, ad Timasarchum perferatur. Per iynge autem auiculam ueneficijs destinata et incantationibus, ut est apud Theocritum in Pharmaceutria uidere, hic præsagia et incantamenta intelligit, metaphoricōs. Fuit aut Lynx Echus aut Pythius filia, quæ quum suis incantamentis iouem ad Inus amorē accenderet, in auem sui nominis permutata est. c (Et quamuis.) Sese à digressione reuocat. Quamuis mediā historię Herculanę partem uixdum absoluerim narrando, desistam tamen, ne quā aduersarij nostri in excursibus, immoderatiores esse uideamur. Seipsum autem ut redeat ad institutum omiſsa digressione, hortatur. Sunt, inquit, qui insidiantur poëtice nostrę, quærentes si quam uenari queant calumniandi ansam: sed ne accusent nimium digressiones meas,

(qualibus & Simonides usus est) reuertemur, unde sumus digressi.

d. ¶ Enimvero qui.) Gnome inuidos laceſcit. Inuidi, inquit, nihil aduerſum me poterunt, ſed cæca illorum conſilia & cogitationes uane erunt. Ad locum cõmunẽ inuidiæ hæc gnome pertinet. Porro ſibi inuidus plus nocet quã alijs, iuxta ſententiam Horatii:

Inuidus alterius rebus macreſcit opimis.

Et Virgilij:

Liur tabificum malis uenenum. &c.

e. ¶ Sedenim tu dulcis cithara.) Ad laudem generis Aeginetarum ſeſe ipſe inuitat. Aegina autem primum etiam Oenone dicta, unde hic per Oenonen ipſam accipit. Et quia genus Aegineticum multis urbibus præſuit, ideo talium hic etiam meminit, & primum Cypri, ad quam Teucrus poſt obitum Aiæ ab Ilio reuerſus, patris indignationem metuens profugit, cuiusq; imperiũ obtinuit.

f. ¶ Salamina tenet Ajax.) Iuxta hiftoriam, Salaminus dicitur. Vt uero interierit in Iliaco bello, eſt apud Sophocle in Aiæce. g. ¶ In ponto Euxino.) Inſula quedam eſt in Euxino ponto, quæ Leuce appellatur, in quam Achillis corpus a Thetide tranſlatum fertur. Leuce autem appellatur per metalepſim, quaſi ſplendida: quod candidum enim eſt, fulget. Sunt qui Leucen dictam putant, ab Erodij auibus, quarum ingens multitudo in littore nidulantũ præternauigantibus hanc inſulam indicet. Appellatur & Achilles curſus, quod Iphigeniam uictimæ deſtinatam, abreptam per Dianam, ad hanc uſq; inſulam, aſtanti eius amore inflammatus, proſecutus ſit. Quia Thetis ex Peleo Achillem pepererit, ideo & hanc in gente & claritudine Aeginetarium Pindarus recenſet. h. ¶ Phthiam.) Theſſaliæ urbem obtinet Thetis. Philarchus autor eſt quod Thetis Olympum ad Vulcanũ aſcenderit, ut ab eo arma Achilli fabricanda procuraret. Vulcanus fabricatis armis ſpõpondi ſe traditurũ Thetidi, ſi primum ſecum concumberet. Thetis annuit ſe facturam, modo corpori ſuo primum periculum faciendo aptaret: ſibi enim eandem corporis, cum Achille, & meſuram & harmoniam eſſe. Quo permiſſo, Thetis armis cinctã auſugit. Vulcanus cum eam non poſſet cõprehendere, malleo arrepto in talum percuffit, ut uehementer angeretur. Vnde Phthiam Theſſaliæ ſecceſit, ut illic ſanaretur. Hinc ab eius nomine Phthia Thetidion appellata eſt, ac Phthia colere cœpit Thetis. Alij templum Phthiæ eſſe Thetidis, cui nomen Thetidion, cuius reminiſcatur Euripides in Andromache, adſerunt. i. ¶ Neoptolemus.) Achilles filius Epirum obtinet. Regio eſt, quæ autore Stephano in duas, ſecundum alios in treis, ſecundum alios in quatuor partes diuiditur. Plinius in tertium Europæ ſinum ad Acroceraunia Epirum conſtituit. k. ¶ Montium iuga.) Acroceraunia intelligit, quæ ſic dicuntur, quod ob ſummitatem ſuam crebris fulminibus:

fulminibus ictantur, *πρὸς τὸν ἄκρον καὶ κεραιῶν*. Vt autem Acrocerania à Dodona iuxta Arachium flumen ad Ionium usq; mare protendantur, est uidere apud Ptolemaeum, tabula Europæ 10. Dodonæ oppido, Dodonæi Iouis templum est: unde prouerbio locus factus, Dodonæum æs, de loquacibus.

l ¶ Excellentissimos boues.) Boues Epiroticas cæteris præstare, Plinius etiam fatetur, dum lib. 8. cap. 45. inquit: In nostro orbe Epiroticis laus magna, à Pyrrhi regis iam inde cura.

m ¶ Ad radices Pelij montis.) Iolcos Magnesiæ ciuitas est, in sinibus Pelij montis sita, Acasti regis imperio subiecta, quam Peleus Achilles pater Thessalis hac occasione subiugauit, ut Pindarus subindicat breuiter: Hippolyti filia Cretheis, uxor Acasti, amore Pelij exarsit, eum ad sui complexum prouocans: at eum ei persuadere non posset, ignominiam secuturam formidans, coram Acasto suo rege, Pelea iniuriæ accusauit, ceu uoluerit ipsam ui stuprare. Acastus uxori suæ, ut sit, fidem adhibens, Pelea ad Pelei montis desertam perduxit, ibiq; feris futurum cadauer reliquit. Atqui dii Pelei et innocentiam et puritatem cõmiscrati, illi Vulcanum adlegant, ut gladium ei subministraret. Hoc ense accepto, incidentes quascunq; bestias Peleus interemit, ac reuersus tandem à bestiis seruatus, in Acastum copias armauit, Iolcumq; Thessaliæ, ob nefarium Cretheidis scelus, subiugauit.

Huius rei meminit *Δῶρος* *Διὸς* *ὁς* *καὶ* *ἄλλοι* *ὅς* *αὐτὸν* *ἀπὸ* *τῆς* *Ἀριστοφ. in* *νεφέλαις.*

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hippolytes Acasti coniugis dolosis technis respondēs. Dædali enim gladio mortē ei per insidias plantauit Acastus. At Pelei familiaris Chi ron adiumento erat, & fatale ex Ioue destinatum malum auferebat. Ignem uero cuncta corrumpentem, acutissimosq; ferocium leonum ungues, aciem item acerrimorum dentium cohibens,

EPODOS, COLON XIII.

Duxit ipsam unam excelsarum sedibus Ne reidum. Præterea uidit orbicularem thronum, in quo cœli pontiq; cõsidentes reges, munera & potentiam ipsi, suam iuxta naturā ostenderunt. Ultra Gædara non licet ad caliginem usq; progredi. Reduc ad Europam nauim. Nec enim ui-

rium earum est, omnem Aeaci liberorum historiam percurrere, atque res praecclare gestas.

a ¶ (Dedali enim gladio.) Dædali gladium metaphorice dolum et fraudem appellat: non quod Dædali ense usus sit, sed quod fraudis nomine Dædalo similis fuerit Acastus. Vt enim Dædalus Coccyi regis filiabus persuasit, ut aquae calidae per tecti culmen in lauantem Minoa demisso influxu, Minoa interimerent: sic Acastus dolo feris obiectum Pelea occidere meditatus est. Haec Scholia. Potest etiam hic locus ad Pelea referri, quod is Dædali gladio, hoc est, ense à Vulcano artificiose apparato, interfecerit Acastum: quod Vulcanus insigni ac ueluti Dædaleo ingenio cum gladium scite et eleganter perfecit.

b ¶ (Chiron.) Chironem Centaurum Pelei puerum, hoc est, amicum et familiarem uocat, cuius ope Acastum uicerit. c ¶ (Ignem uero omnia corrumpentem.) A nuptiis Thetidis marinae deae Pelea commendat, quum ignem, acutissimos ferocium leonum ungues, dentesque cohibuisset. per haec omnia ipsam Thetidis permutationem significans. Thetis enim dum nuptiis iungeretur Pele, in hasce sese formas transmutauit, iam quidem in leonem, iam in ignem, iam in aliam figuram, instar Protei, Vertumni, Empusae, uel Tarandi: neque sic tamē eius uim declinare potuit. Cohibitis ergo istis leonum formis, ac demissis ignibus, duxit Thetis. Metaphora est à remigantibus, qui perfecto labore suo demittunt remos. d ¶ (Vidit porro orbicularem thronum.) Non caelum, sed symposium in Pelio monte deorum uidit, quando et superi et marini dii sua praesentia nuptias eius et genus decorarunt, eique munera dederunt, Neptunus equos, Vulcanus macheram. Summa est, et coelestes et marinos deos, quales erant, in suis nuptiis conspexit Peleus. e ¶ (Ultra Gadira.) Iuxta columnas Herculis Gadira sunt. Quemadmodum non licet ultra Gadira nauigantibus progredi, sic Aeaci posterorum insignia non possum commemorare omnia.

f ¶ (Reduc nauis uasa.) Hoc est, ipsam nauim ad Europam. Quia Gadira Europam finiunt, et ultra ea praeter caliginem nihil sit, ac Europa citra Gadira habitetur: ideo, inquit, reuertere iam ad loca habitabilia, ad ipsam Europam, hoc est, ad institutum, ad laudes Timasarchi, ubi tutius iter ingrediar, et felicius pergam. Est autem gnome memoratu digna, Ultra Gadira progredi non licet: parcemiam complectens, quae ne impossibilia conemur, admonemur: ut antehac non semel auditum.

STROPHE IIII. COLON XIII.

⁴Theandridis corpora uegetantium certami-

num

num nuncius uenit, Olympia, Isthmo, Nemea^q
ornatus, ubi experimentum habentes, nunquam
sine coronis inclytum fructum ferentibus domū
redierunt. Vbi & patriā illam tuam triumphan-
tibus odis ministram esse audimus Timasarche.
^b Sin me auunculo Callicli iubes

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Columnam locare Pario lapide candidiorem,
^a nihil inficiabor. ^c Aurū dum liquitur, radios mon-
^a strauit omnes: hymnus autem egregiorū facto-
^a rum, & regibus & dijs hominem parem facit. Is
Callicles circa Acherontem habitans, linguam
meam suarum laudum cantatricē inueniat, ut qui
^d in certamine Neptuno Tridente insigni dicto,
^e Corinthijs floruerit selinis.

EPODOS, COLON XIII.

^f Hunc Euphanes senior progenitor ille tuus
canet Timasarche, alij alios uirtutis suæ æquales
habent. Iam quorum præsens aliquis spectatōrē
egerit, ea melius cæterisq; excellentius explicare
& narrare potest. ^g Ecquis Melesiam laudans cō-
tentionem dirimat? is enim uerba cōnectens in-
superabili eloquentia immobilis persistit, erga
bonos quidem leni sapientia præditus, iniquis ue-
ro & uitiligatoribus ^h asper & indefessus concer-
tator seu aduersarius.

^a ¶ Theandridis.) A contribulibus Timasarchum prædicat. Theander
enim inclytus quispiam ē maioribus Timasarchi fuit, à quo familia Theandria-
darum deducta. Indicat autem ^e Theandridas insignes athletas ^e uictores
certaminum fuisse. ^b ¶ Sin me auunculo Callicli.) A fratre matris de-

functo uita Callicle laudat uictorem. Per columnam Pario lapide albiorem, hoc est lucidiorem, poema suum et hymnū intelligit. c ¶ Aurū dum liquitur.) Præclara gnome, quo hymnum optimo metallorum auro comparat. Quem admodum aurum dum liquitur, siue conflatur, fulget: ita hymnus quempiam prædicans ipsum resplendere facit, et dijs et regibus cum adsimilans.

d ¶ In certamine Neptuno dicto.) Periphrasis est ludorum Isthmiorū.

e ¶ Corinthijs selinis.) Hoc est, apio, quod Corinthijs uictoribus datur, siue quod prope Isthmum Corintho uicinum crescat. f ¶ Quem Euphanes.) Quasi et ille epiniciorū poetam egerit, cantaturū esse Euphanem ait hymnum, quo sit laudaturus Calliclem. Vel quod defunctus ipse, defunctum sit ornaturus præconijs: uel senio confectus grandævum: uel æqualis æqualem. Atq; hinc ait: Alij alios uirtutis suæ coæque uos concentores habent. quasi dicat: A tuis coætaneis, uel ab ijs qui tecum spiritum ducunt, et non à uita defunctis, Timasarche tu prædicaberis. Dicitur autē Euphanes auus fuisse maternus Timasarchi. Porro quorum aliquis spectator fuerit, ea melius cæterisq; excellentius explicare et narrare potest. Sententia est, qua speciatim tamen (licet generatim, ut omnes gnome, accipi queat) Euphanem clanculum interfuisse uictorie Calliclis innuit: quare ceu oculatus testis, eundem præ cæteris rectius etiam extollere possit. g ¶ Ut si quis.) οἷον ἀνὲν ὥρ. Didymi iudiciū hic mihi probatur, qui οἷον spiritu aspero per admirationem legendum censuit: ut sit sententia: Dij boni, quis nobis hic Melesiam Atheniensem illum, Timasarchi uictorem digne extulerit, ac litē diremerit, qua scilicet ab alijs prouocatur? Laudat uero uictorem hunc tum à uictoria, tum ab eloquentia et facundia, propter quam ab alijs uinci non possit. h ¶ Asper assessor.)

Hoc est, difficilis est obseruator suorum aduersariorum, acriter reluctatur eis, suisq; amicis pugna deuictis fortiter adsistit, alacriter opem fert, uires illis et animū addit, eos adiuuat. Tantum enim potest uox εὐφροσύνης. Est autem

antithesis, mansuetum esse et asperum: mansuetum quidem et mitē bonis et amicis: asperum et difficilem aduersarijs.

Ab alipte ergo Melesie encomio hanc cludit oden.

PYTHEAE

IO. LONICERI ENARRATIO. 337
 PYTHEAE LAMPONIS FILIO PAN-
 CRATIASTAE, ODE V.

STROPHE I. COLON XI.



^aTatuarius non sum, ut inertia fabri
 cer simulacra in uno solo loco stantia.
^bCæterū per omneis tam onerarias,
 quā minores naueis uade & annun-
 cia ô Musa, quod condo poëma, quomodo uide-
 licet robustus Pytheas Aeginetes, Lamponis fi-
 lius, in Nemeis ludis pancratij coronam uicerit,
 quum nondum ^dgenæ eius autumnum teneram
 uindemiæ matrem ostenderent.

ENARRATIO.

Pytheam Aeginetam Lamponis filium laudat à uictoria pancratij, à fructu
 uictoriæ, à familiari Pythæ Euthymene, pancratij iidem uictore : à uictoria
 Aeaciorum Aeginetica, à uictoria Megaricorum, ab unctore Themistio. Argumen-
tum.

a ¶ Statuarius non sum.) A Lyricæ suæ, quam ipse animaduertit sæpe,
 præstantia orditur. Lysippus, Chares Lyndius, Polycletus, etsi insignes statuas
 celauerint, quid nisi inertia simulacra, quæ neq; mouere se quoq; possint, neq;
 indicare quicquam, præter sui ferè artificis artem? At hymnus poëticus terram
 & mare permeat, eorumq; uirtutes quos prædicat, sempiterna memoria pro-
 sequitur. Sunt qui Pythæ amicos Pindarum sollicitasse ferant, ut epinicion Py-
 thæ conscriberet : ubi quum treis drachmas, ut Scholia habent, mercedis loco
 poposcisset, abnuisse illos, dixisseq; se potius æream statuam eodem precio com-
 paraturos. Postea tamen reuersos, precio, quod exegerat, numerato. Hinc ab
 eo factò, à statuarijs & statuis principium duxisse Pindarū. b ¶ Cæterū
 per omnes.) Musam suam inuocat, & hortatur ut per omnes naues transiens
 Aeginetæ Lamponis uictoriam Nemeā, quam pancratio obtinuit, annunciet.
 Quare per naues uult itare Musam? quia Aegina insula in mari sita, ad quam
 & ex qua citra naues nemo iter facere potest. c ¶ Quum nondum.)
 Ab ætate amplificat. Est autem oratio tropica uel allegorica. Vult aut dicere,
 quod impuberis adhuc ætatis adolescens Pytheas uicerit. Porro sensum poëtæ,
 non uerba, reddidimus : sic enim Pindarus habet : Mentum nondum autumnū,

teneram uini floris matrem, ostenderat. Quia in periodo hypallage uititur, dum autumnum per appositionem facit matrem uitium pullulationis. Non enim autumnus est initium et origo floris uini, sed potius signum uindemiae et maturitatis. Ipsa autem sententiae necessitas, per τὴν οἰνωσθῆναι, hic non herbam (quā Dioscorides lib. 3. cap. 126. explicat) accipi, sed ipsam uitis germinationem, cymas et asparagos, ut ita dicā, cogit. d. (Gen. x.) Quia uero γένος uocula illa nedum mentum, sed et τὴν σπέρμα significat, uel pro malis, uel mento, citra errorem hic uertiur.

ANTISTROPHE, COLON XI.

“E Saturno uero & Ioue heroës iaculatores plantatos, ^aacq̃ aureis Nereidibus ^cAcacidæ exhilarauit, metropolinq̃ ^dcharam hospitibus telurem. ^eQuam olim bonis uiris abundantem ac nauibus celebrem posuerunt, prope aram patris Hellenij stantes, dum ad sydera palmas unā tenderēt, ^gEndeidos nobiles filij, ^buisq̃ Phoci regis,

EPODOS, COLON XI.

Diuinæ illius prolis, ‘quā Psamathea ad litus maris peperit. ^kVerecundore quidem magnum quiddam dicere, neq̃ iure patratū damnum, quo modo iam percelebrē insulam reliquerūt, & quis genius ^lab Oenone fortes illos uiros traxerit. Cōtinebo uero me ab huiusmodi narratione. Nam ^mnon omnis constans ueritas palām faciem suam ostentans lucro est: uerū sæpenumero silere non uisse, homini sapientissimum est.

^a (E Saturno uero.) Fructum uictoriae Pythæe nunc subijcit. Is est, quod exhilarari ē Saturno et Ioue progenitos: hoc est, præclaros Aeginetas heroës, ceu maiores suos. Est autem Chiron Saturni filius et Phyllyræ, Iouis Acacus, Acaci Telamon et Peleus, Pelci Achilles: hos, inquit, Pythæas unā cum metropoli Aegina celebres reddidit, eo quod Aeginam ceu patriam præ reliquis urbibus et matrem, Acacus et nepotes coluerint, ut sepe supra indicatum.

tiam. Quam et metropolin appellat, hoc est, primam et præcipuam, ac ueluti parentem reliquarum urbium, quas passim Acaci proles inhabitauit: ut Cypri, Iolci, Salaminis, Leuces, aliarumque respectu, hanc $\mu\eta\tau\rho\acute{o}\lambda\iota\varsigma$ uocet.

b ¶ *Aq; aureis Nereidibus.*) Hoc est, à Thetide et Psamathe.

c ¶ *Acacidæ.*) Hoc est, Aeaci posteros et nepotes, Telamonem, Pelea, Achillem, Neoptolemum, Chironem item, qui ad genus Pelei et Achillis propter amicitiae legem refertur.

d ¶ *Charam hospitibus tellurem.*) Hoc est, hospitalem: siue quod hospitales fuerint Aeginetæ, siue quod metropolis fuerit inter Telamonis et Pelei urbes.

e ¶ *Quam olim.*) A pietate et religione Aeginetas heroës laudat.

f ¶ *Hellenij Iouis.*) Iupiter Hellenius in Aegina colitur, à promontorio Hellenio nominatus. Vel Hellenium Iouem à Græciæ salute in Aegina impetrata dictum.

g ¶ *Filij Endeidos.*) Endeis Chironis filia, Aeaci uxor, Telamonem et Pelca peperit. Hinc per Endeidis filios hic Aeaci posteritatem accipit. Aeaci ergo nepotes, inquit, Aeginæ bonis ciuibus et re nautica exuberantem, celebrem et inclutam reddiderunt.

Quomodo celebrem reddiderint, subiungit: dum prope aram patris Hellenij, passis ad sydera palmis, Iouem pro salute Græciæ imploraret. Sensus igitur est, Aeginam illustrem redditā, precibus et pietate Aeaci ad Iouem. Historiam attingit, ac ueluti per transennam ostendit, cuius meminerunt hic Scholia, et Isocrates in Euagora.

Quum enim pestis, uel ut alij uolunt, sordes factæ essent in Græcia quibus plures interirent, uenerunt urbium legati Aeginam ad Aeacum, scientes eum Iouis prolem esse, supplicantes ei, ut patris sui Iouis numen exoraret, pro auerenda Græciæ internitione. Aeacus ergo preces ad Iouem fudit, ac salutem Græciæ impetrauit: uniuersa Græcia à uel peste uel grandi isto malo liberata. Ex eo, inquit, facta Aegina celebrior est reddita. Iuxta Isocratis sententiam Aeacus solus obsecrauit Iouem. Iuxta uero Pindari hic mentem, non Aeacus tantum, sed Aeaci et Endeidis liberi Telamon et Peleus Iouem orarunt unā cum rege Phoco.

h ¶ *Phoci regis uis.*) Periphrasis est, pro ipso Phoco. Erat autem hic filius Aeaci ex marina dea Psamathe, frater Pelei et Telamonis.

i ¶ *Quem Psamathe.*) Vbi Nymphea Psamathe Phocum pepererit. Dicitur autē Psamathe et Psamathea, sicut Penelope et Penelopea, per extensionem posterioris syllabæ.

k ¶ *Verecundor equidem magnum et c.*) Infortunij, quod fratribus Telamoni, Peleo et Phoco contigit, hic per præteritionem non reminiscitur: nempe quia celeberrimā insulam Aeginam dereliquerint. Porro infelicitas ea est huiusmodi: Fama est, quod Peleus et Telamon fratrem suum (dum sese mutuo exercebant, lapidis iactant, et alijs id genus corporis exercitijs) occiderint: Peleus quidem disco, sed

Telamon ferro. Hinc ut odium ciuium suorū effugerent, ex Aegina excidisse, Telamonemq; Salaminā Atticæ, Pelea uero Phthiam Thessaliæ peruenisse & occupasse. l. ¶ Ab Oenone.) Stephanus, Aeginæ tres sunt, inquit: prima est una è Cycladibus, quæ Oenone uocata est. m. ¶ Non omnis constans ueritas.) Gnome est, qua non semper ueritatem edisserendam indicat, sed occasionem expectandam esse: potissimū uero in encomio & genere laudis præcauendum, ne qua turpia, etiam si uera, admisceamus. Hinc etiam Isocrates in encomij Helenæ exordio Sophistam quendam carpit, qui Helenā quidem satis pulchre laudauerat, sed interim tamen uitium, uel adulteriū ab ea commissum purgabat. Porro nō ubiq; neq; apud quoslibet, neq; quouis tempore, ueritatē dixisse unquam profuit: sed occasio hic etiam querenda, ne si importune ueritas dicatur, uel ipsa, uel nos cum ipsa reijciamur.

STROPHE II. COLON XI.

Sin aliam Aeacidarum felicitatem, aut manuū uires, bellum ue laudare ferreum uisum sit, ^alongos inde saltus mihi quisquā suffodiat, ^best enim leuis genubus meis impetus. Sed & ^cultra mare aquilæ feruntur, ^dquibus cum & pulcherrimus Musarū chorus prope Pelium haud imprudenter canit. Inter Musas porrò citharam Apollo septichordem, aureo ^eplectro quatiens,

ANTISTROPHE, COLON XI.

Omnis generis modulabatur cantiones. Musæ uero primū à Ioue orsæ, uenerandam Thetin cecinerūt, Peleaq; ut ipsum tenera Cretheis Hippolyti filia & dolo trucidare uoluerit, coniux ipsa maritum suum Magnetium Episcopū uarijs consilijs persuadendo. Cæterum falso confictum cōcinnauit sermonem, ut uidelicet sponsus iste in lectis Acasti tentet

EPODOS, COLON XI.

Sedem. Longe enim secus se res habet. Nam
sepe

saepe toto ex animo illi supplicabat, ut secum cois-
ret. Cuius tamen mentem excelsi tales sermones ^{degrau, hoc}
contristabant, ut adeo protinus abdicaret Nym- ^{est, mores,}
pham istam, ^{uel mentem} hospitalis patris bilem ueritus. Ille
uero annuit ei, nubium excitator e coelo Iupiter,
immortalium rex, ut repente quandam Nereidu
aureas colos gestantium sibi in uxorem duceret,

STROPHE III. COLON XI.

Ascito sibi focero Neptuno, qui 'ab Aegis
haud raro ad inclytum Corinthiorum Isthmum
comeat: ubi a laeta iuuenum corona, qui audaci
membrorum robore decertant, arundinea ^k fi-
stula suscipitur. 'Apud quos iuuenes de omnibus
operibus cognata fortuna locum arbitri retinet.
'At enim Euthymenes Aeginæ ad certamina di-
uinæ uictoriæ perueniens, uarios adsecutus es
hymnos.

a ¶ Longos mihi saltus.) In quinquertio saltantibus, fossæ, in signum sal-
tus & in metam effodiebantur, ut sequens, si uincere uellet, ea signa transiliret.
Hac ratione hic tropice Pindarus sibi iubet signum statim poni quod transiliat,
in encomijs Acacidarum, in signum uirtutum. Ac si dicere cupiat: Quantamcumq;
metam mihi posueritis, ego tamen pro mea Lyrices facilitate, facile transuola-
bo, & omnes alios cōcertatores uel poetas uincā. b ¶ Est genubus meis.)
Hoc est ἀναγορεύω, mihi non est difficile hymnum pangere de Aeaci fa-
milia, qui praestantissimus iudicetur, qui palmam obtineat apud omnes: non
tam Lyrices mea gratia, quam insignium factorum, quæ Acacide transegerunt,
causa. c ¶ Ultra mare aquilæ.) Confert characterē suum & seipsum
aquilæ, nedum terras, sed maria uolatu suo emetiente. Mea, inquit, poemata
nedum terras, sed & maria permeant. Et quia aquila, ob altissimum uolatum
suum diuina ales (ut Aristotelis est sententia) creditur, ideo characteris hic sui
sublimitatem adumbrat. d ¶ Quibus cum.) Aquilas & Musarum cho-
rum unā cum ipso Apolline circa Pelium canere adserit, in gratiam Pythæ:
ostendens Aeaci familie uirtutes tantas esse, ut eas & summi & diuini poetæ

cum celebrent, tum admirentur: ac iuxta subindicat eam familiam & literarum
 & Musarum amantem fuisse. Aquilæ enim & Musæ una cum Apolline suo haud
 suaueis cantilenas ædent, si non & à Peleo & eius posteritate foueantur & ho-
 norentur. Apollini septichordem citharam tribuit, ob septemplicem illum bo-
 narum artium orbem, quem græca gens ἑπταχορδία uocat, qua bo-
 narum artium uniuersitas, circulus & consummatio consistit. c ¶ πλῆ-
 ρες.) Plectro quatit citharam Apollo: hoc est, instrumento, quo percussa
 ædit sonorem suum. f ¶ Omnis generis.) Quid Apollo & quid Musæ
 cecinerint, per amplificationem adiungit. Pulchre autem Musas à Ioue princi-
 pium carminis duxisse confirmat. Moris enim est poetarum, à Ioue sua ordiri
 poemata, uel Iouem ut summum deum primum deuenerari. Vnde & Aratus,
 ἐκ δὲ τοῦ ἀρχαίου, A Ioue, inquit, ordiamur. Et Virgilius hunc secutus,
 A Ioue principium Musæ, inquit, Iouis omnia plena.

Dehinc pudicitiam Pelei: impudentiam & calumniam Cretheidos, uxoris Aca-
 sti Magnetiorum regis: posthac nuptias Pelei cum Thetide cecnisse Musas tes-
 tatur. Cui historie de instigato ad adulterium Peleo, non dissimilis est impu-
 dentia & factum Proeti uxoris cum Bellerophonte apud Homerum in Iliade:
 Phædræ item noueræ cum Hippolyto priuigno: & si sacra miscere prophanis
 licet, Pharaonis uxoris cum Iosepho. Iosephum castitatis amantem fuisse, &
 peccati inimicum, mirum non est, ut cuius animus amore & timore Dei inflam-
 matus erat. Verum si principes gentium uerè, tam omnia domantis Veneris,
 tamq; sponte sese offerentis cōtemptores fuisse, uel maiorem uel parem cum Lu-
 cretia non immeritò laudem consequuntur. Atqui ut Cretheis Pelea prouoca-
 rit ad sui amorem, præcedenti ode explicatū. g ¶ Decipiens.) Quo-
 modo decipiebat Pelea? an fiste & simulanter ad amorem prouocauit? haud-
 quaquam. Sed si expugnasset pudiciam Pelei, tum decepisset & Pelea, & sese.
 Vel πῶς φέρων, pro πῶς φέρων, hoc est, inhonesta, & pudicam coniugē
 minime decentia loquens: quæ ecphrasis mihi magis arridet. πῶς enim præ-
 positio uitiat sæpe uerbi qui cum coit, significationem: ut ἀνδρὶ πῶς ἀνδρὶ,
 φῦμι πῶς φῦμι. h ¶ Hospitalis patris.) Timore patris sui, qui hospi-
 tali iuri præest, permotus, noluit Peleus sceleratæ petitioni morem gerere. Hoc
 est, quia Iupiter hospitum & peregrinorum tutor, & uiolati hospitij ultor est,
 hinc ueritus hospitalis Iouis iram, noluit hospitij sui genialem ad se nō pertinens
 tem torum uiolare. Iouem autem uel hospitalis uiris cassati, uel amicitie uiolate
 ultorem esse & hic Pindarus, & Nicander, dum Alexipharmaca sua cludit,
 admonent. i ¶ Ab Aegis.) Aegæ insula est prope Eubœam: unde ma-
 re Aegæum dicitur: quod, ut & Stephanus & Plinius lib. 4. cap. 11. tradit, à
 capris

capris nomen habet, quæ Græci αἰγῆς appellant. Aegeo mari, inquit, nomen dedit scopulus inter Tenedum & Chium uerius quàm insula, Aex nomine, à specie capræ, quæ ita à Græcis appellatur, repente in medio mari exiliens. Ab Aegis ergo Neptunus ad Isthmū, hoc est, ad Isthmios ludos cōmeat. Nam Isthmij ludi in gratiam Neptuni aguntur. k ¶ Fistula suscipitur.) In Isthmij ludis, à decertantibus, deus eorum certaminū præses, cantatur, celebratur, fistula & instrumentis musicis prædicatur. Hæc uero alia quadā digressione adiungit: quum enim Pelci Neptunum socerum fecisset, statim Neptunios ludos, & Neptuni honores, quos ex Isthmo à uictoribus refert, subiecit. l ¶ Apud quos.) Gnome est, qua fortunam esse dominā uictoriarum ait. Hoc est, certaminum uictores constituuntur, quos fortuna ad uictoriam prouexerit. Hactenus digressus est ab Aegina, ad heroum eius insule insignia facta, quos uictoria Pythæ exhilaratos dixit, qui & quales sint illi explanando: nūc denuo ad institutum redit, & à familiari Euthymene Pythæam etiam euehit. m ¶ Atqui Euthymenes.) Non parum laudis ex insignibus amicis ad aliquem refluit. Quare dum Euthymenes pancratij uictor familiaris est Pythæ, fortem fortibus, uictorem uictoribus oblectari ob oculos ponit, iuxta Homericā parcemiā, ὧς πότ' αἰεὶ τῷ ὀμοῖον ἀγῶνι θεὸς ὧς τῷ ὀμοῖον. Sanguinis aut gradu iunctum fuisse Pythæ Euthymenem claret: siquidem frater matris, siue auunculus Euthymenis, Pythæas hoc loci à poeta salutatur.

ANTISTROPHE, COLON XI.

Quare & nunc auunculus tuus Pythæas eiusdem originis gentem Aegineta ornat. Siquidem illi Nemea sic apparata est, ^apatriusq; mensis, qui Apollini in delicijs est, ut ^bcoæquæuos aduenas domi, adeoq; in concauo ^cNisi cono uincat. ^dPlurimum equidem lætor, quod circa bonū, cunctæ iam urbes certant. Noueris deinde te dulcium ^eMenandri laborum compensationem feliciter

EPODOS, COLON XI.

Accepisse. ^fDecet ab Athenis certantiū præfectum esse. Quocirca si uenias prædicatū Theæmistium, ne adhuc rigeas, uocem æde, ^gintende

uela ad antennarum iugum, pugilem^q ipsum, & pancratiij uictorē decanta, duplicem^q uirtutem^h in Epidauro potitum rerum, ipsum uidelicet capere: in 'Aeaci uero uestibulis flores coronarum herbidos ferre, ^kuirentibus cum Gratijs.

a ¶ *(Patriusq; mensis.)* Mensis indigena uel patrius uel domesticus, apud Aeginetas Delphinus appellatur, Delphinio Apollini sacer, in quo sacrificant Aeginetae Apollini aedificatori & patrio, ut scribit Pythænetus. Aliam porro sententiam Scholia adijciunt, huiusmodi: Mensis indigena est, qui Delphinus appellatur, in quo agitur ludi, quæ Hydrophoria dicuntur. Huc ergo mensē Apollo amat, ut in quo ipse magnificat & colatur. b ¶ *(Coæquæ uos domi.)* Nedum Nemea, sed & domestica uictoria conspicuus est Pytheas. Aguntur autem ludi in Aegina, Aeacij, in quibus hunc equaliū uictorem fuisse denunciat.

c ¶ *(Nisi cono.)* A uictoria Megarensi. Periphrasis est Megarorū. Nisus enim rex Megarorū est: in ea urbe certamen Pythia, uel, ut alij, Alcothoia agebatur, in quibus & Pythea primas tenuisse commemorat. d ¶ *(Plurimū lator.)* ~~træd~~ & est, quo prudentiā magistratū Græciæ demiratur, qui in multis partibus urbibus circa optima desudant, & uarijs certaminibus patriam suam illustrant. Præter enim Olympicam uel Elin, Isthmon, Pythona, Nemeam, plerisq; alijs urbibus ludi sunt exhibiti, quemadmodum in Olympijs & Pythijs cōmonstratum est, nempe Pellene, Megaris, Marathoni, &c. e ¶ *(Menandri laborum.)* Ab uictore Menandro Atheniensi laudat Pytheam, ut quem nō debeat pudere, talem se habuisse alipten, cuius exercitatione & sedulitate ad eam peruenerit uictoriam.

f ¶ *(Decet ab Athenis.)* Summæ artis præceptorem, à summa urbe oriundum docet: breuiter ita Athenas omnis eruditionis matrem, merita sua laude non defraudans. Huc pertinet, quod Theseus Atheniensis pancratium & luctam in Labyrintho, in interfectione Minotauri, quum ensē non haberet, reperisse perhibetur. Alij à Phorbante Thesei præceptore palestricē repertā adserunt, ut Polemon autor. Quod uero Theseus Athenis primum luctam didicerit, Istrus tradit. g ¶ *(Intende uela.)* Hoc est, felici uento & sequenda aura Themistium auum Pythæ matrem celebra.

h ¶ *(In Epidauro.)* Asclepieia, ludi Aesculapio sacri celebrantur, in quibus & pugilatu & pancratio uicit ille Themistius. i ¶ *(Aeaci uestibulis.)* Hoc est, in Aegina, uel in ipsa Aeaci aula: quasi coronæ, quas ex Epidauro retulisset, in Aegina illi suspensæ uel dijs consecratæ cernerentur. Periphrasis est Aeaci uestibulis, pro ipsa Aegina, uel Aeaci regia. Quod si quis hæc ad Acacia ludos

Indos referat, non errabit admodum, ni fallar. h. C. Virentibus uel flauis cum Gratijs.) Hoc est, Gratiarum beneficio, uel summo Aeginetarum applausu & fauore. Est enim græcismus, οὐ θεῶ, οὐ χείρας: pro quo nos dicimus, Dei benignitate, Deo uolente, Deo propitio, fauentibus Gratijs.

ALCIMIDAE AEGINETAE IUVENI
LVCTATORI, ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.

» **H**ominum idem quod deorū genus:
» ex una enim parente utriq; spiramus.
» At nos omnis absoluta uis separat, se-
» cundum quā ceu nihil sumus. Dehinc
» ferreum sanè coelum tuta perpetuò sedes manet.
» Quadantenus tamen pares sumus, siue magnam
» iuxta mentem, siue industriā, dijs immortalibus:
» tametsi ignoremus qua die uel nocte ad uitæ no-
» stræ summam, quam definiuit diuina prouiden-
» tia, nobis currendum sit.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Certis uero signis nunc eam ^bcognitionem
indicat Alcimides, ex frugifera eam tellure uis-
dens, quæ quidē statis uicibus annuū iam agro-
rum prouentū mortalibus tribuit, iam uero quie-
scens robur iterato recipit. ^cVenit è iucundis
Nemeæ ludis puer certaminibus clarus: hanc à
Ioue adsequutus fortunam nunc non infelix ap-
paruit, sed instar uenatoris, circa luctam

EPODOS, COLON XI.

^dIn Praxidamantis aui sui paterni uestigijs, pe-
dem suum dirigens. ^eNancq; is Olympionices pri-

x

mus inter Aeacides circa Alpheum, & quinquies
in Isthmo, ter uero Nemeis ramis coronatus, & So-
clidæ memoriam renouauit, qui Agesimachi libe-
rorum præcellentissimus fuit,

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Aeginetam Alcimidam hoc encomio euehit à luctæ uictoria, à maioribus,
ab Aeacidis, ab amico Timida, & Milefia uictore. Orditur autem à pulcherri-
ma gnomo, quid & quantum humane naturæ cum diuina sit cōmercij, adape-
riens. a ¶ (Hominum idem.) Et deos & homines è Terra matre geni-
tos poetica opinione adfirmat. Cuius sententiæ & Hesiodus est. E Terra Coelū,
& Coelo Saturnus, è quo Iupiter, dehinc reliqui Gigantes. E Pandora postea hu-
manum genus, uel è Prometheo, ut alij. Verum pie Christianorū mentes, quid
de Deo sentiendum, nouerunt. Hoc tamen planè uerum est, industria, ingenio,
& intellectu, alijsq; animi eximijs dotibus hominē diuinæ naturæ persimilem,
id quod & diuinæ literæ testantur Genesis primo: Faciamus hominem ad simi-
litudinem & imaginem nostram. Rursum piissima sententia humanā naturam
à diuina perfectionis nomine secernit, dum inquit: At nos omnis absoluta uis se-
parat, iuxta quam ueluti nihil sumus. In Deo summa perfectio: in homine quid
nisi umbra, & umbræ somnium? Proinde pulcherrimā ephodon & accessum
hac gnomo ad Alcimidæ uictoris encomion præstruit. Statim enim Alcimidæ di-
uina uirtute probat hoc quod dixit uerum esse. b ¶ (Certis uero &c.)
Hominibus quadantenus parem cum dijs immortalibus mentē, industriā, agili-
tatem esse, Alcimidæ uictoria probat. c ¶ (Qui cognationē suam uidet.)
Genus Alcimidæ uictoris aruis cōparat, quæ uicissim fruges proferunt: & quie-
scunt. Latiore enim segetē & uberiore fructum produciunt agri, si post frugū
prouentū eis, ut fieri solet, spatium respirandi, & uirium recolligendarū detur.
Exhauritur natua fecunditas, si intermissione citra, quotannis colantur arua,
seminaq; illis mandentur. Consimilem ad modum genus & maiores Alcimidæ,
partim certaminibus clauere, partim à certaminibus quieuerunt. Quam rem
illis Pindarus laudi adscribens, hoc ad uictoriam modo & alacriores & splen-
didiores redditos confirmat, agrorum instar, qui post uacationem, ocium & re-
spirationem exuberantioris fructus progenerant. Porro genealogia Alcimidæ
sic habet: Agesimachus, cuius Soclides, cuius Praxidamas, auus paternus Alci-
midæ. Pater uero Alcimidæ neq; in Scholijs, nec in encomio Pindari nominat-
tur. Atq; inter hos Agesimachus athletam egit, Soclides filius quieuit, Praxi-
damas

damas Sociidae filius uictoria inclutus factus est. Rursum Praxidamantis filius, pater Alcimide à certaminibus abstinuit, filius Alcimides Nemea potissimum uictoria illustris est redditus. d ¶ Venit ex amabilibus.) A Nemea uictoria Alcimidem effert. e ¶ In Praxidamantis.) Aui paterni uestigia insecutum nicephorum adserit: quod in laudem generis eius cedit.

f ¶ Namq; is Olympionices.) Digreditur ad uictorias aui sui Praxidamantis, nouem eius coronas per uictoriam partas recitans, unam in Olympijs, quinque Isthmicas, tres Nemeas. g ¶ Inter Aeacides.) Hoc est, Aegineas, per metonymiā, & per antonomasiā. h ¶ Sociidae memoriā renouauit.) Patris Praxidamantis: qui tamen si non fuerit uictor alicuius certaminis, insignē tamen filiū fortitudine & uirtutibus Praxidamantē protulerit. Didymus autor nomē huic fuisse σωκλῆς: poētā uero patronymicōs extulisse.

STROPHE II. COLON XIII.

“Postquam ei tres præmia certaminū ferentes, ad summum uirtutis culmen conscenderunt, qui labores gustarunt, Deiq; beneficio, nullam aliam domum, per uniuersæ Græciæ angulos, coronarū adeo promam pugilum certamine demonstrauit. Confido me magnifica dicendo, scopum assequi, sagittæ in morē ab arcu missæ. Tu Calliope rectum per celebremq; uentum ad hanc metam dirige. Defunctorū enim uita mortaliū

ANTISTROPHE, COLON XIII.

“Et poētæ & oratores, pulchra sibi opera tulerunt. At Basidarum antiquitus celebratum genus pulchris nō destituitur uirtutibus, qui priuatim ex sese Pieridum cultoribus, quæ ad laudē pertinent suppeditantes, suis excellenter gestis rebus, multum hymni adhibere possunt. Etenim admirando manus loro ligatus, ab eadem familia progeneratus Callias, Pythiorū uictor euasit, formosæ concinens

Latona ramis, °iuxta Castaliam, ubi P decan-
tantium in choro ad uesperam usq; reluxit, °ma-
risq; pons indefessus °in uicinorum °Trieterica
taurorum uictima honorauit Calliam per Neptu-
nium delubrum. Ad hæc & °leonis herba uicto-
rem °sub opacis Ogygijs °Phliuntis montibus
coronauit.

a ¶ Postquam ei.) Ei Soclidi tres filij fuisse, uictorijs et certaminibus
insignes, inter quos Praxidamus celeberrimas inuentus est. b ¶ Nullam
domum.) Alcimide et maiorum eius domum in tota Græcia præ cæteris flo-
rentissimam et excellentissimam esse. Collatio est, qua genus et domesticum splen-
dorem reliquis antefert. c ¶ Angulos.) Vrbes Græciæ, in quibus certa-
mina celebrantur, angulos appellat, et in quibus uictoriam obtinere. Vrbes
enim locorum sunt anguli, et regionum occultationes: seu quod vrbes ferè in
secessibus collocentur. d ¶ Demonstrauit.) Praxidamas. e ¶ Con-
fido.) Ad seipsum per confidentiam apostrophem facit, non indigna sese Alci-
mide uirtutibus prolaturum exponens. f ¶ Tu Calliope.) Dees et in-
uocatio est: quia se magna prolaturum proposuerat, ideo tanquam ipse non suffi-
ciat tantis uirtutibus enarrandis, Calliopem inuocat, poetices præsidem. Orat
autem ut opem suam et sequendum uentum adleget, quo felicius, quod ipse de-
creuit, perficere queat. g ¶ Defunctorum enim uita mortalium.) Quia
iam olim defunctorum heroum, à quibus originem duxit Alcimide genus, etiamnum
comendaturus est, ideo hanc gnomeniam adducit, qua poetarum opera, defun-
ctos ad uitam quoque reduci confirmat. h ¶ Sapientes homines.) λόγοι,
id est, oratores, qui res politicas conscribunt uel narrant: uel etiam historici.

i ¶ Tulerunt.) Id est, extulerunt: simplex pro composito: hoc est, prædi-
cauerunt. Græce ῥήμια, quod Doricum est, pro ῥήματα. k ¶ At
Bassidarum.) Bassidarum familia à Basso quodam deducta est in Aegina, à quo
genus maiorum Alcimide principium duxit. l ¶ Picridum aratoribus uel cul-
toribus.) Periphrasice poëtas Picridum ἀροτῆς, id est, aratores appellat.
Estque metaphora ab agricolis desumpta. Vt enim illi agrum et uineas et hor-
tos colunt, sic poëta carminibus suis et Deos et homines, atque adeo præclara
fortium uirorum facta colunt, celebrant, decantant. Et ne quisquam simpliciter
ecolonos uel agri cultores intelligeret, adiunxit nates, ποιῶντες, Summa, ut
rustici

rustici sunt agri cultores, sic poëtae sunt Musarum aratores, hoc est, cultores. Aratores enim poëta pro cultoribus dixit. Bassida, inquit, domesticis uirtutibus clarentes, abunde argumentorum hymnis poëtarum (qui sunt Pieridum cultores) praebeant. m ¶ Loro ligatus.) Hoc est, pugilatu uictor euasit.

n ¶ Callias.) Exemplo probat Bassidas uictoriae ornamentis abundare. Callias enim è familia Bassidarum, Delphis, id est, Pythio certamine, Isthmijs & Nemeis ludis uictor, coronas reportauit. o ¶ Iuxta Castaliam.) Id est, Delphos. Castalia fons est prope Delphos et Pythonem. Periphrasis est Pythiae uictoriae. p ¶ Decantantiū in choro.) Victores enim uel ad noctem usq; hymnis celebrantur. q ¶ Maris pons indefessus.) Periphrasis Isthmiorum. r ¶ In uicinorum.) ὁ ἀμφικτυόνων. Amphictyones cōmune Graeciae conciliū est, ut Cicero habet. Harpocration in Lexico decem Rhetorum, Amphictyonas graecum concilium esse item confirmat, quod Thermopylis congregetur: dicti uel ab Amphictyone Deucalionis filio, qui primus regem agens, collegerit gentes, ut in octauo Theopompus scribit. Fuerunt autem gentes hae duodecim, Iones, Dorienteses, Perrhebi, Boeoti, Magnetes, Achai, Phthiotae, Melienses, Dolopes, Aenianes, Delphi, Phocenses. Vel ab eo quod Delphorum gentes illae accolae essent, quae in eo concilio coirent, ut Anaximenes in primo Hellenicōn tradit. Per Amphictyonas ergo uel ipsum Graeciae cōcilium intelligit, cuius consilio institutū, ut in Isthmijs ludis Neptunus uictima taurorū honoraretur: (Solet autem & Homerus nigris Neptuno tauris litare) uel uicinos & accolae Isthmi, Corinthios nimirum, intelligit. s ¶ Trietevica taurorum uictima.) Hoc est, triennali taurorum sacrificio. Isthmij namq; ludi tertio quoque anno celebrantur. ab Isthmia Callia ita uictoria praedicans. t ¶ Herba leonis.) Hoc est, uiride apium, quo Nemei uictores coronabantur. Quia leonis herba ē quia Hercules deuicto leone Nemeaeo, ludos illos ad potiore rem redegit statum, antea ab Archemori fato instituti.

u ¶ Sub opacis Ogygijs montibus.) Situm Nemeae exponit, per topographiam. Nemea sita est sub opacis Ogygijs Phliuntis montibus. Ogygia uetus est insula, in quam Ulysses naufragium perpeffus delatus est tandem, ut & apud Stephanū & Homerū claret. Pro ueteri, adiectiue hic usurpatur, quemadmodum apud Nicandrum in Theriacis. Refertur, inquit Nicander, Ogygia inter adolescentes sanguine feruidos fabula: id est, prisca seu uetus fabula. Ita hoc loci, Ogygijs montibus, id est, prisca. Opacis, id est, arboribus confitis, umbrosis. x ¶ Phliuntis.) Phlius urbs est Peloponnesi, quae antea Arathyrea & Aranea dicta est, à Phliunte Bacchi et Chithonophyles filio nomen habens. Ad Phliuntis ergo Peloponnesi ciuitatis montes Nemea sita est: peria-

phraſticòs hac ratione à Nemea uictoria Calliam extollens.

STROPHE III. COLON XIII.

^aSunt autem latæ ſapientibus undiq; uia, ut præclaram hanc inſulam ornent, poſtquã eis Aeacidæ excellentem præſtitere felicitatē, magnas demonſtrando uirtutes. ^bNam & per terram & mare procul ipſorum nomen uolat: aduſq; enim Aethiopes, ^cMemnone domum non redeunte, profiliūt. Quēis & graue certamen Achilles demonſtrauit, qui ad terram è curru deſiliens,

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Pellucidæ filium Auroræ, funeſtæ traiecit haſtæ iaculo. Et hanc quidem ueteres ^dcurulem adinuenerunt uiam, quos & ipſe ſequor certe ſedulo. ^eQuæ uero ad pedem nauis ingruit procella, cuius maxime turbare animum dicitur. ^fEgo aut uoluntario dorſo geminū ſubiens pondus, præco ueni, ^gquintū hoc ad uiginti priora concinens

EPODOS, COLON XI.

Decus à certaminibus, quæ ſacra uocāt, quod inclyto generi ſuo appoſuit Alcimides. ^bDuobus quidem floribus te Alcimida, teq; Timidam prope Saturnij delubrum Olympiadis procliuiſ orbauit ſors. ^cProinde non diſſimilem Delphini Mileſiam dixerim, propter ſaltus celeritatē, manuum & roboris, aurigam illum.

^a ¶ Sunt autem late.) Aclaris patriæ heroibus amplificat, nempe ab Aeacidis. ^b ¶ Nam per terram & mare.) Ad extremos uſq; Aethiopas Aeacidarū nomen & uirtutem progreſſam demonſtrat: idq; propter Achillem, qui Memnonem Aethiopem Troiano bello interemit, ut ſtatim ſubijcit.

Memnone

c ¶ Memnone domum non reuerso.) Memnon Tithoni & Aurora filius, Aethiopum rex, auxiliares copias Troianis mittens, ipsisq; succurrens, ab Achille occisus est. d ¶ Curulem uiam.) Occasione currus, à quo Achilles desiliens Memnonem interemit. Curulem uiam à ueteribus repertam allegorice dicit. Veteres, inquit, poëta & oratores hanc curulem, id est, tritam & communem uiam, hoc est, encomiorum rationem inuenerunt, quos & ego ipse sequor. Vel alia ratione sic: Et ego Pindarus ueterum more ex curru depugnare malo, quam ex nau: malo terrestri, quam nauali conflictu decernere. Hoc est, (allegorij enim & metaphoris frequens est Pindarus) & ego tutiori modo ueterum qui ante me heroum uirtutes extulerunt, exempla secutus, Alcimidem & maiores eius dignis euexi præconijs: & interim tamen uix periculum effugi, dum ab instituto excidens, ad Aeacidas sum deuectus. Atq; hoc est quod statim rursus allegoricòs adijcit, e ¶ Quæ uero ad pedem nauis.) Pes nauis est ipse temo uel gubernaculum uel clauus, quo dirigitur ac ueluti incedit nauis: hoc est, præsens tempestas animi gubernatoris angere solet. Hoc est, sum quidem latius fortasse digressus quam æquitas exigat, ut uel animi hoc meum adfluctare possit. Cæterum hoc se de industria, non ex ignorantia uel inertia desingnasse, sed suo iure & suapte consilio fecisse subindicat, dum subiungit:

f ¶ Ego uero uoluntario dorso geminum subiens pondus.) Metaphora à baiulis. Non ineria & ignorantia quadam hebetatus, inquit, alios heroës & amicos epinicio Alcimidæ admisceo, sed uolens & ex composito, quemadmodum & nunc & Alcimidam & Milesiam uictorem eius unà ad sidera usq; extollo. g ¶ Quintum hoc ad uiginti priora decus.) Hoc est, uicesimam hanc quintam uictoriam Alcimidæ, uigintiquatuor prioribus adiungens, & suis laudibus efferens. Ostendit autem uigintiquinq; uictorijs cum hac ultima, Alcimidæ illius ipsius genus illustratum esse. h ¶ Duobus quidem floribus.) Alcimides & Timidas sortitò electi ut in Olympijs pueri ipsi cum pueris certarent, ad ipsum certandi tempus prima lanugine uestiti reperti sunt: quare à certamine sunt repulsi, quod puerilem iam ætatem egressi essent, & ex ephebis excefferint. Hinc dicit, duobus floribus, id est, uictorijs procliuius fors uos orbauit: hoc est, ipsa pubes uestra in causa fuit, quo minus pluribus uictorijs augeremini, in Olympico nimirum agone. i ¶ Proinde non dissimilem.) Milesiam Alcimidæ uictorem à uelocitate laudans.

Delphini (qui pernicitate sua omnes marinas
belluas antecellit) comparat.

» **P** Arcarum mente profundarum asse-
 » strix Ilithyia, præpotentis Iunonis fi-
 » lia, liberorum procreatrix, imploran-
 » tium uoto numen tuum ad sis. ^bTua si-
 » quidem destituti ope, neq; lumen, neq; ^cnigram
 » uidere noctem, ^dnec sororem tuam Heben, mem-
 » brorum ornatu splendidam, adipisci potuimus.
 » ^eNecq; omnes ex æquo æui nostri uitam transi-
 » gimus. Aliæ enim res, alio nos iugo à felicitate
 » separant. ^fAt uero tua ope Thearionis filius ab-
 » solutus redditus Sogenes, gloriosus etiamnum
 » quinquertij nomine cantatur.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Hoc encomio Sogenem Aeginetâ quinquertionem, qui uicit quinquertio, ab ipsa uictoria, primum natiuum uel à natiuitate, Ilithyæ beneficio, adiectum et insitum ei robur deuenerans, laudat: à patria Aegina, et à consequenti uictoria præconio. Deinde ad laudem poëtices, qua uirtus et insignia facta prædicantur, excurrit: doctæ et eleganti digressionis usus, qua miris certe modis poëticen, Homeri maxime, effert. Post à patre Thearione, apud quem ipse Pindarus hospitem egit. Postremo Nemeû Iouem efferendo ad Acaciû et Herculem descendit, et amicos et hospites: perinde ac in huius hymni æconomia planum fiet. Tum à uicinia. Estq; hic hymnus, cum ob pias sententias, quas subinde congerit et coaceruat, tum ob insigne encomium literarum, poëtices potissimum, ex omnium præstantissimis unus. a ¶ Arcarû mente profundarum.) Ilithyian hic uocat, quam Olympiorû ode sexta Eleutho appellauit, Latini Lucinam uocant, quæ parturientibus opem fert, et laboranti in partu foetura succurrit. Eleutho dicitur παρὰ τὸ εἰς πικρὸς εἰς ἀλὺθρον, quod ad parturientes accedat. εἰς ἀλὺθρον uero παρὰ τὸ ἐλὶ τῆς ἀλὺθρος, hoc est, ab aduoluendo. εἰς ἀλὺθρον enim est uoluere, quem admodum

males
onis h
lorans
Tua
nigram
n, mem
tuimus.
transi
elicitate
lius ab
amun

omnibus, imò paucis consimilem felicitatem obuiam sese præbere. Estq; iuncta præoccupatio, quæ rationem reddit, cur non omnes ex æquo ab Ilithia mortales ita foueantur primū, ut & uirtute & robore, adulescentes facti, ex æquo præemineant. f ¶ (At uero tua ope.) Applicat exordium ad institutū, & ipsum uictorem Sogenem. Tua benignitate effectum est, inquit, ut Sogenes ob quinquertij uictoriam inter quinquertiones celebretur: à quinquertij uictoria primum eum euehens.

ANTISTROPHE, COLON XII.

¶ Is^b hymnorum amantem urbem bellicosorū Aeacidarum incolit, c qui & animum certaminis non ignarum in administratione reipublicæ successorem potius uoluerunt. d Porro si quisquam fortunata gesserit, mellitam is, Musarum fluentis, occasionem dedit. e Magnæ sanè celebrandæ uirtutes, tenebris obsitæ sunt. f Sedenim bonis operibus speculum uno modo nouimus, si quis memoriæ præclara redimicula habentis gratia, laborū præmia inueniat, g ex inclytis carminū odis.

a ¶ (Is urbem.) A patria Aegina Sogenem laudat. b ¶ (Hymnorum amantem.) Propter uictores Aeginetas, qui carminibus & epinijs celebrantur. c ¶ (Qui & animum.) Aeginetæ uel Aeacidae, animum uictoria quinquertij consummatum habere uolunt: amant quinquertium. Nam & Peleus πέντε πάλαι reperisse dicitur, ut Scholia tradunt.

d ¶ (Porro si quisquam.) A consequenti uictoriam laude. e ¶ (Magnæ sanè uirtutes.) Virtutes non iuuare alios, neq; suos etiam possessores, nisi celebrentur doctorum hominum scriptis. Digressio est ad laudem literarum, poetices tamen potissimū. Virtutes, inquit, obscuræ sunt & prorsum ignorantur, nisi sub oculos & poetarū & historicorum scriptis ponantur. Quare uictor etiam si facto & fortitudine & triumpho suo luceat, longe tamen maior sit, si uirtus eius uel encomio, uel hymno exornetur, & posteritati consecratur.

f ¶ (Sedenim bonis operibus speculum.) Quid præstent insignibus heroum factis, egregia cum scripta tum poemata. Comparat autem ea speculo μετὰ ποικίλως καὶ συνεκτετακώς. Quemadmodum in speculo formā & pulchritudinē quisq; suā contuemur, uel etiam diuersum: ita poetarum & historicorum

ricorum scriptis, insignia facinora, memoria & imitatione dignas uirtutes, dignae exempla perspicimus, obseruamus, animaduertimus: id quod & Liuius in praefatione 1. Decadis 1. lib. testatur. g ¶ Ex inclitis ergo carminum odis.) E Lyricis hymnis & alijs, quisquam laborum suorum praemia inuenit: id est, memorabilem factorum & rerum strenue gestarum epaion, uel hymnum, uel encomion adsequitur: quo fit, ut sempiterna nominis eius gloria apud posteros uictura sit. Hymni enim sunt praemia laborum atq; uirtutum. Sunt qui hunc locum ad Pindari habendi studium & lucrum, quod ex hymnis suis expectet, referant: tunc, quemadmodum primo uerti, hic locus reddi potest, hunc ad modum: Si quis pro inclitis carminum odis (quae sunt splendida uersantis memoriae labores) inuenerit munera. Hoc est, noui quidem ita insignes heroës celebrare hymnis meis, ut ueluti in speculo, res illorum strenue gestae ab omnibus perspiciantur, modo aliquid muneris, aliquid praemij laboribus meis imperant. Quam sententiam, ei qui uoluerit sequi, liberum est. At prior honestior longe uidetur. Decet enim principes & primores liberalitatis non admoneri, ad quam suapte natura propensi esse debebant, εἰ μὴ ὁ δὲ πρῶτος, ὁ δὲ μὴ αὐτὸς προσωὴν, ἢ ἀρετὴν, ἢ μεγαλοψυχότης eis insit. Sed quid non Pindarus admoneret principes & heroës liberalitatis erga literas, erga suos hymnos, quum eius hymni omnibus illorum diuitijs praestantiores fuerint, qui per tot secula hodieq; dicant, quum illi cum suis diuitijs euanuerint, nec de nominibus eorum quicquam posttati constaret, nisi Pindarus hisce suis illos odis celebrasset?

EPODOS, COLON VII.

“Sapientes gubernatores tertiæ diei futurum uentum didicerunt, neq; antea quaestus causa soluerunt.^b Et diues & pauper prope mortis tumulum cōmorantur. Equidem maiorem Vlyssis sapientiam^d propter suauis sonum Homerū factam, quā re ipsa fuerit, arbitror.

STROPHE II. COLON XII.

Quandoquidem mendacijs eius ac desiderabili arti, quaedam adest grauitas.^f Iam & sapientia uel fabulis mentem suffuratur humanā.^g Nam plurima pars mortalium cæcam gerit mentem.

^b Quod si ipsam ueritatem cognoscere licuisset, non armis furiosus, fortis Ajax subter præcordia funestum infixisset enssem: 'quem optimum Achillis in prælio comitem, pro reducenda flauī Menelai coniuge, secundi Zephyri flatus celeri nauigio duxerunt

ANTISTROPHE, COLON XII.

» Ad Ilium urbē. ^k Cæterū omnibus ex æquo
 » Ditis fluctus aduenit, tamq̃ inglorium, quā ho-
 » norificum inuadit. ^l Enimvero illi preciosi & cele-
 » bres redduntur, quorum ^m præclarā orationem
 » adornat deus, adiutoribus uita defunctis. ⁿ Quod
 in Neoptolemo sanè perspicuum fit: qui ^o ad in-
 gentē sinuosæ terræ umbilicū peruenit, nuncq̃
^p in Pythiis campis situs est, ^q ubi Priami depopu-
 latus est ciuitatem, ^r ubi Danaī etiam defatigati
 sunt: ^s à Scyro quidem soluens ^t deuiauit, ^u uene-
 runtq̃ Ephyrā palantes.

EPODOS, COLON VII.

^x Molossia quidē modico temporis regnauit.

^a ¶ Sapiētes gubernatores. ¶ Paradigma & gnome est, cuius applica-
 tionem & Sogeni uictori, & alijs adijciendam permittit. Est autem, siue ad
 priorem uel posteriorem uersionem de speculo poëtices intelligamus, hoc strē-
 modo hæc accipiēda cōparatio: Quemadmodum prudens & exercitatus gu-
 bernator, uentum qui perendie sit uenturus agnoscat, nec ante compositam tem-
 pestatem sese pelago tradit: sic primores & optimates huius seculi longe antē
 præmeditari debent, quid secum futurum sit, nempe quod breui ex hoc mundo
 migraturi sint. Quare iuxta prospicere eos conuenit, ut præclaris rebus & uir-
 tutibus apud posteros celebrentur: quod fiet, si insignibus huiusmodi Græciæ
 spectaculis uictoriā reportent: iuxtaq̃ curent, ut à poëtis conspicui mortalibus
 uel uenturis reddantur. Poëte autem dulcibus eos carminibus cōdecorabunt, si
 ipsi non clausierint liberalitatis suæ thesaurum.

^b ¶ Porro & diues & pauper. ¶

pauper.) Omnes ex aequo omnis status, omnis aetatis homines morituros: unde nihil eos praecarius, nihil melius ex hoc mundo ablaturus, atque uirtutum suarum cum apud contemporaneos, tum posteros praconium. οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀγαπῶσι μὴ πᾶσιν ἀρετῶν, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς βροτοῖς, ἢ τοῖς ἐπιγυγνομένοις, ὅς τις ἐκ τῶν ἐγκωμίων, μὴ δὲ γὰρ ἄλλων μακρὰν μέζονα τὴν ἀθανασίαν, καὶ μισθόν, καὶ ζῶν, ὅς ἐστι χριστὸς ἰησοῦς γὰρ δεξιᾷ πατρὸς. ἐκείνου μόνου τιμῶσι, τὸν δὲ λαβόντες καὶ προσκινῶσι. ὁ γὰρ ὑπερταρῶν ἀγαθῶν ὄντα ἀνοούμενους πάντας ἀπίστοι, καλῶς καὶ μήποτε μακρὴν τὴν ἀρετῶν ἐκ τῶν φιλοφρονούντων, καὶ ἀμείνων ζυγίων ἑωυτοῦμα ἐσπείρασαν. καὶ λίσσονται γὰρ τοῦτο καὶ τῇ πόλει μάστιγι σύμφερόν αὐτοῖς.

c ¶ Equidem maiorem Vlyssis sapientiam.) In poëtices laude cōmoratur: cuius tanta uirtus est, ut clariore eos efficiat, quos depraedicandos suscepit. Sic Vlysses Homeri poëtica maiorem, quàm erat, factum. Vnde et ad amorem et honorem poëtices, cum Sōgenem tum alios heroës inuitat. d ¶ Postquā ē sublimitate Homeri.) Confirmat quod proposuit. Tanta est maiestas Homericæ carminis, ut hoc potuerit. Ita uero Homerum laudat, ut et suam Lyricen ab hac laude non excludat. e ¶ Et mendacis.) Purgat fabulosam Homeri partem. Tantus est Homerus, ut et eius fabulis grauitas adsit. f ¶ Iam et sapientia.)

Alia est gnome, (nam hic uarias gnomas, seu Hyacinthos, Smaragdōs et Saphyros congregat) qua ostendit, quantum effici possit sapientis hominis fabula, nempe quod humanam eam mentem permoueat. g ¶ Quandoquidem pluri- ma pars.) Ratio est, quare fabulis etiam persuadere mortalibus possint: quia cæca sunt mortalium, inquit, mentes. h ¶ Quod si ipsam ueritatem.)

Exemplo Aiæ Salaminij probat cæcum esse hominibus cor. Nō cæca esset homini mens, inquit, non suo sese gladio traicisset Ajax, qui propter arma Achilles sibi per Vlyssē adempta, furore correptus, suo telo incubuit. Huius factum elegantissime describit Sophocles in Aiace μάστιγι φέρων. i ¶ Quē optimum.) Quomodo Achillem secutus sit, pro reducendā Menelai coniugē Helena ex Ilio, digrediendo subijcit. k ¶ Cæterum omnibus.) Reperitio superioris sententiæ. Quia omnibus, ut antea dixi, ex aequo moriendum: ideo cunctis celebritati, potissimum insignibus claritudinis genere uiris, studendum, emittendumq; ut immortale quoddam decus post se relinquunt.

l ¶ Enimvero illi preciosi.) Sententiā est, qua indicat, quomodo celebriores principes ipsi fiant, et uirtute insignes heroës. Est autem accipienda per descensum à genere ad speciem, uel à catholico ad mericon, ut Vlpiani in Demosthenem uerbis utar. Omnes quidem celebriores redduntur, quorum in-

clytiam famam propagat Deus: illi uero potissimum clari habentur, quos uel post adiutorum suorum, hoc est, parentum fatum seu obitum, Deus euehit et præclaris factis extollit. Nam quod per adiutores Scholia Eurypyli sodales, et Aristarchus Hectoris adiutores hic intelligant, utpote quos Neoptolemus deuicerit, non omnino mihi probatur: quandoquidem uniuersalis sententia, non apte, nisi fallar, uni rei obscuræ adhuc tribuatur. m. ¶ Teneram prudentiam.)

αἰετὸν λόγον, tenerum sermonem, delicatam orationem. Scholia intempestiue tropum querentia, per λόγον encomia, per Deum poetæ intelligunt: sed hoc loci ualde incommode. n. ¶ Quod in Neoptolemo.)

Confirmat sententiam Neoptolemi exemplo. Neoptolemus autem Achilles filium, post parentis sui obitum celebrem redditum ait, idque diuino beneficio. Atque hæc adducit, quasi et Sogenes post patris etiam sui Thearionis uictoriam sit illustris redditus. Est enim ingens prudentiæ, et magni consilij argumentum, post fata patris sui aliquæ magnifica conari, atque petere: ad quæ patris auxilio facilior aditus erat. Quare autem Neoptolemi et non alterius cuiusdam principis hic mentionem facit? quia est de stirpe Aeginetarum: ad Aeacium enim usque, genus eius refertur.

o. ¶ Ad sinuose terre umbilicum.) Delphos in medio sitas orbis in Pythijs annotatum est: quam insulam hic per sinuose terre umbilicum intelligit.

p. ¶ In Pythijs campis.) Locum quo humatus sit, explicat. q. ¶ Vbi Priami urbes.) Res gestas Neoptolemi adfert. Post excidium Troiæ Delphis sepultus est, inquit. r. ¶ Vbi et Danaï.) Amplificat à reliquorum principum, qui simul illum exciderunt, manu. Non uulgaris res, nec humilis, uel abiectus labor est, à Neoptolemo dirutam Troiam, apud quam tot insignes principes extrema sint passi. Non quod solus Neoptolemus exciderit illum, sed quia ad patriam et maiores Sogenis pertinet, ideo, ut dixi, huius hic reminiscitur.

s. ¶ A Scyro quidem soluens.) Scyros insula est, Stephano autore, quam olim Pelasgi et Cares inhabitauerunt. Ut Plinius refert, una ex Cycladibus, antea Syphnus, Meropia et Acis appellata. t. ¶ Deuiavit.)

Enallage numeri est: à singulari enim ad pluralem suo Pindarus more ascendit. Deuiavit, uenerunt, pro uenit Neoptolemus. u. ¶ Veneruntque Ephyræ.) Quatuor Ephyras hic Scholia recensent, quarum prima est Epyri urbs, quæ et Cichyros à Cichyro Merme filio dicta est, atque hæc etiam Corinthus nominatur: altera, Thessaliæ: tertia, circa Melin, cuius Hippas meminit: quarta, Theoprotarum oppidum. Stephanus plures Ephyras colligit in Arcadia, Campania, Italia, eiusdem noninis oppida esse tradens. Frustrarium hic est adscribere, quomodo alij eum qui uicisset, et uictoriæ munus in Sogenen transulisset, Epirotam gerere, nomine Telemachum fuisse senserint. Alij, ut Aristarchus, alipten Sogenis

nis

His hoc nominis gessisse putat: ideoq; poetam ad Achillis Neoptolemium, ne-
minis similitudine excurrisse. Discerpitur enim hac ratione potius, non expli-
cabitur Pindarus. Nec enim unctoris nomine, sed Sogenis Aeginetæ gratia huc
excurrit: quandoquidem Achillis illa proles etiam ad Aeginetarum sanguinem
pertineat, ut paulò ante subindicauimus. x ¶ Molossia quidem.) Mo-
lossia Epiri regio est. Stephanus *μολοσία* simplici *οἶον* legit. Apud huius
loci populos Molossos, Plinius Dodonæi Iouis templum esse scribit. Scholia
hanc regionem à Molosso Neoptolemi filio appellatam testantur: unde retro-
grada narratione uti Pindarum putant, quandoquidem non à patre, sed filio illi
regioni nomen sit. Sed præstat per Molossiam illam Arachti fluminis locum, uel
Dodonam intelligere, quàm Pindarum inertie arguere. Vel sic huius loci ex-
plicatio constituenda, ut dicamus Pindarum regionis nomen accepisse, nò quod
habuerit regnante Neoptolemo, sed eam nomenclaturam adduxisse, qua post
fata Neoptolemi, cum à Molosso filio, tum posteritate fuerit celebrata.

^aSed genus eius regium ferre honorẽ semper
consuevit. ^bProfectus Delphos bona Troiæ di-
repta secum tulit, illic in sacrificiorum pugna, gla-
dio cuiusdam infelicitèr cæsus succubuit.

STROPHE III. COLON XIII.

^cVnde supra modum Delphici xenij præfe-
cti grauari sunt: ^dsed fatum illud ei reddidit. ^eO-
por-tebat enim quẽdam intus in uetustissimo salu-
tu ab Aeacidis regem apud fortunatã Apollinis
domum esse, sac heroicis te apparatus immola-
tione abundantibus, iustum speculatorem habi-
tare. ^fAd bonam uero causam ^htria hæc uerba sa-
tisfecerint. ⁱNec mendax rebus testis præsidet.
^kEt tuorum & Iouis filiorum Aegina, arduũ fue-
rit mihi enarrare,

ANTISTROPHE, COLON XII.

Vnà cum lucidis uirtutibus peculiarem nego-
ciorum uiam, quæ domi uestræ splendidat, ^lSed

enim requies in omni opere dulcis est. Nam &
 mel, dulcesq; Venerei flores satietatem habent.
 Natura autem singuli à singulis distamus diuer-
 sa uiuendi ratione, dum aliq; ad hoc, aliq; ad aliud ra-
 piamur: unum autem omnia consequi impossi-
 bile. Nec habeo quo de pronūciem, quod ad sta-
 bilem usq; finem hoc fatum porrexerit, ut omnē
 prosperitatem recipiat. Tibi uero decentem fe-
 licioris successus opportunitatem Thearion

EPODOS, COLON VII.

Impertit fatum, ^o bonorū audaciam accipien-
 ti prudentia mentis non deficit. ^p Hospitē equidem
 ago, nihil obscuri apud me conuicij detinens.
 Enimuero ceu aquae fluenta in charum uirum
 ducens, encomio parato ad supera conuexa eue-
 ham. Atq; hæc non incōmoda bonis uiris mer-
 ces debetur.

a ¶ Sed genus eius regium &c.) Laus est à duratione regni apud pos-
 teros Neoptolemi. Etsi Neoptolemus paruo temporis interuallo in regni fasti-
 gio perseuerarit, regalia tamen sceptrā postris eius diu permansere.

b ¶ Profectus Delphos.) Vt mortem oppetierit Neoptolemus. Quum
 sacrificaret Delphis, essetq; cōsuetudo, ut Delphici heroēs, sacrificia illa ad sese
 acciperent: Neoptolemus eos ne facerent hortatus est, sed fortasse Apollini inta-
 eta relinquerent: unde à quodā ense traiectus occubuit. c ¶ Vnde supra.)
 Non fuisse gratam Delphicis heroibus mortem Neoptolemi ostendit, qui xe-
 nijs, hoc est, muneribus & sacrificijs præfecti erant: seditiose enim interfectus
 erat, ut Scholia subindicare uidentur. d ¶ Sed fatum ei.) Interitum

Neoptolemi celebrans, diuina ipsum prouidentia cecidisse confirmat: nimirum
 ut diuinus & pius heros in diuino Apollinis templo cubaret. e ¶ Opor-
 tebat enim quendam.) Altera causa est, quor cæsus sit Delphis Neoptolemus,
 ut ex diuina Aecidarum stirpe aliquis illic esset. f ¶ ἡρώδης δὲ προ-
 πῆς. Ac heroicis.) Tertia causa. Ideo cæsus est Delphis, ut ageret spectato-
 rem sollemnitatum & festiuitatum & sacrificiorum, quæ Delphis agerentur &
 immola-

immolarentur, ut qui iustus esset fide & religione spectator. Fiebant aut Delphis munera hospitum, ad quæ Apollo ipse heroës uocabat. Huic solemnitati letale erat quæpiam interesse, qui & ipse non purus heros existeret. Quare nunc iure spectator semper eorum festorum & sacrificiorum post fata Neoptolemus permanet.

g ¶ Ad bonam uero causam.) Parenthesis est, qua simul anticipat obgannientium calumniam. Si quisquam est qui putet indignum tanto heroi cadem, nec in laudem hoc ei cedere, quandoquidē fuisset honestius ad Epirum illum suam reuerti incolumen: Iusta, inquit, causa est, in qua uersor, & celebris, ideo non eget multa defensione: satis enim factum est illi per tria uerba. h ¶ Tria uerba.) Hoc est, per tres causas, quas reddidi. i. interitus non est incelebris, qui primo fato cuiuspiam contingit. Deinde, qua fit ut quispiam diuinæ stirpis heros, in Apollinis templo excubat, non est ingloria mors. Postremo, quia solenni ritui & sacrificijs iustus speculator adest Neoptolemus, igitur & honeste, & diuino fato Delphis occubuit. Neq; caullari potest aliquis, hanc ei mortem ignominiosam, quæ potius æternum ei decus peperit.

i ¶ Neq; falsus testis.) Neoptolemum & ueracem & grauem rerum quæ Delphis aguntur, semper cum testem tum spectatorem esse. k ¶ Et tuorum & Iouis.) Epilogus rerum Neoptolemi cum apostrophe ad Aeginam. Reuocat sese ad institutum, fieri non posse adfirmans, ut Aeginæ & procerum eius magnifica & admiranda recenseat. l ¶ Sedenim requies.) Sententia est minime ignobilis, qua sese à nimia & æquo prolixiore digressionē abstrahit. Omnium rerum, inquit, est satietas: quare nō ab re fuerit me in parechasi quoq; mediocritatis rationem habere. Imitatur autem Homericum illud, πᾶσι τῶν μὲν κῆρ & δὲ καὶ ὅπνυ λαγνύτε καὶ μάλιστα. &c. m ¶ Natura autem singuli.) Non omnium esse idem studium, non omnibus eandem felicitatem, inō nemini mortaliū in hac uita consummatā beatitudinem obuenire: quemadmodum & ille ait:

- Dicitq; beatus,

Ante obitum nemo supremæq; funera debet. Qua sententiā digressionem cludit, & ad institutum uiam præstruit. n ¶ Tibi uero decemtem.) Et si nemini consummata in hac terra felicitas cōtingat, attamē, inquit, o Thearion (est autem is pater Sogenis uictoris) tibi satis, nimirū pro homine, prosperioris fortunæ obtigit, qui in senectute filium tuum summo uictoriæ honore ornatum uideas: quæ res senio tuo nō modicum leuamen est. o ¶ Bonorum audaciam.) A prudentia & fortitudine Thearionem laudat. Prudentia inuenit quod aggrediare, fortitudo & audacia quod inuenieris aggreditur.

p ¶ Hospitem equidem ago.) Laudis suæ sinceritatem cōmendat patri

z

ex filio. Quia non sum ciuis Aegineta, sed hospes, peregrinus & alienus illi; hospesq; Aeginetas laudo, à cæco uituperio, hoc est, ab inuidia sum alienus. Nemo mihi inuidebit, nemo uirtuti meæ parum æquus erit, perinde ac in re publica, alter alterius dexteriore fortuna maceratur, propterea quod honestum & pulchrū atque ad uirtutes extollam. Vel alia ratione: Quia hospes, alienus, nec Aeginæ ciuis sum, ideo neminem uituperabo, nulli cōuicium dicam: sed laus mea candida erit & sincera: neq; quisquam mihi obicere poterit, quod ex affectu, uel te uel alium ò Sogenes commendem, quum non sim Aegineta, pauciq; admodum Aeginetarū mihi perspecti sint, nec multorum sint mihi mores explorati. ¶ Ceterum ueluti.) Comparat encomium suum Pindarus aque fluentis, uel aque ductibus, uel siphonibus. Vt arbores & plantæ, aque fluentis irrigantur, uires & succum accipiunt: sic uirtutibus eximij uiri, poetarum præconijs fouentur, & feliciores & beatiores redduntur.

STROPHE III. COLON XII.

“Prope me uero existens Achæus quispiam
super salum Ionicum habitans, de me non con-
queretur. Nam & hospitali iuri confido. Sed &
inter populares contribules meos oculo dextrū
uideo, neq; super me cæteros erigo, omnia uio-
lenta remouens à pedibus.^b Et quod subsequetur
tempus, utinam lætum ac tranquillum accedat.
“Qui coram hoc didicerit, is recensere poterit,
an ne ad carmen ueniam falsum sermonem prolo-
quens. “Hospitali patriæ Sogenes^c deiero, me nō
ultra fines progressum: ceu sagittam ferreis ge-
nis miram, excitare tibi

ANTISTROPHE, COLON XII.

Celerem meam linguam,^f qui ceruicem & in-
trepidum robur tuum ē palestrica eduxisti, pri-
usquam ardenti soli membra tua inciderent.^g At
si labor erat, maior tamen laus ē uictoria surgit.
^hSine me si quid sublimius inueni, gratiā uictori
adferre.

adferre: 'neq; sum enim adeò difficilis, hoc ut nō sponte faciam. ^k Tu vero facile quiddam de sacris coronis ordire Musa, inq; æs & ebur aurum conglutina, amabilem pariter roris marini florem decerpens.

a ¶ Prope me uero existens.) Purgat sese rursus Neoptolemi nomine. Achaia autem in Epiro sita est, unde uel Neoptolemū ipsum, uel Epirotas, uel Dodonæos, uel Molossios intelligit. Accusabatur uero Pindarus, quod Neoptolemum propterea Delphis cecidisse affirmarit, quia pro pecunijs Delphicis sibi conquirendis certarit: unde excusat se Pindarus, sese hoc non dixisse, ceterum quod sacrorum nomine Delphico Apollini decretorū pugnarit. Et hic morum suorum puritate uates profert. Neq; Aeginetas maledicentia prouoco: nō illos laceſſo, amicos & hospites ueteres Thebanorū: neq; Epirotas, uel ipsum Neoptolemum temere irritō, neq; ciues meos exaspero: cumq; hoc studium est, ut omnibus placam, ut omnibus humanus sim, cunctis arideam, nemini uel uerbo, uel opere grauis sim, neminem contemnā, nulli me præferam, nemini iniurius, tantum abest, ut in clarissimi principis Neoptolemi umbram sæuiam.

b ¶ Et quod subsequetur.) Deesis est & θυγς. Faxit Deus, inquit, ut & residuum mihi uitæ spatium incolume & integrum ab omni odio, inuidia, & bonorum uirorum notatione liberum remaneat, æque atq; hætenus me integrū seruauī apud Aeginetas, apud Epirotas, & ciues meos Thebanos quibus cum uiuo.

c ¶ Qui coram hoc didicrit.) Hoc est, ciuis & familiaris quispiam, cui mores mei perspecti fuerint, certum dicere testimonium poterit, num hic uera loquar an secus. Innocentiam ita suam uel ciuium Thebanorum testimonio comprobans.

d ¶ Hospitali patriæ.) Θυξιδία πατρίδα. Alij hospitalē patriam interpretantur, quod Pindarus Aeginæ sæpenuero hospitalitatē celebret. Alij Θυξιδία uocatiuū faciunt, referentes ad Sogenē, quasi ille à quodam Euxeno, maiorum suorum uno descenderit. Vtrum iam accipiatur parum refert.

e ¶ Deicero me non ultra finem progressum.) Sogeni sese purgat, quod hac digressione modum non exceſſerit: metaphora à quinquertionibus sumpta, qui iaculum quo sunt robore præditi ultra scopum proijciunt. Ego tela mea ultra metam quinquertionum instar non misi. Porro hoc hymno meo adueni, ut celeri me lingua, laudes etiam tuas expedite concinerem, ac sagittæ in morem quæ in præfixum scopū mittuntur, encomion hoc ad uirtutes & egregia tua facta dirigerem.

f ¶ Qui ceruicem & intrepidum.) A uictoria eum celebrat, & laudi eius in primis adscribit, quod uictor

riam obtinuerit, priusquam membra eius solis ardorem & sudorem sensissent: hoc est, quod ipse in quinquertio per iaculum uicit, ideoq; coronatus sit, quum nemo reliquorum uoluerit eius cum fortitudine porro congrédi. Itaq; celeriter cum uicisse ait, nec ad luctam & alias quinquertij species uenisse: hincq; factū, quod non admodum eo in certamine sudore sit persusus. g ¶ At si labor erat.) *ἡδομολογία*. Victoria quidem tua labore non caruit, sed laborem cum ipsa uictoria uoluptas & dulcedo compensauit. h ¶ Sine me.)

Dcesis est. Rogat autem Sogenem ut hymnum hunc non inepte conscriptum, sed sublimiori quadam uena, admittat. i ¶ Neq; enim.) Ratio est cur hymnum admittere debeat. Laudat autem sese ipsum Pindarus, ab amoenitate & facilitate odorum suarum. Non asper sum, inquit, in pangendis hymnis, sed iucundus & placidus. Profilit autem per enallagen personarū, à secunda persona ad tertiam. Sine ò Sogenes, ut tibi eximium hymnum pangam: tantum enim uult dicere. k ¶ Tu uero.) Musam inuocat, ut præclara quaedam inchoet: et si hactenus minora protulerit, nūc maiora adferat in gratiā uictoris: hoc enim uult dum æs, ebur, et aurū, insignes flores coronis intertexi cupit, & orat.

Est autem hæc Pindari textus series: Ordire, inquit, Musa coronas plectere, ac facile conglutina seu connecte aurum, æs, ebur, florido simul marini seu pontici roris decerpto flore. Summa, Musam inuocat, ut coronam textat uictori ex auro, ere, ebore, & florenti marini roris flore. Vbi hoc animaduertendum, marinum rorem hic non esse, coronariam illam herbam, quæ Latine Ros marianus dicitur: Nam ea Græcis *λίθωνωρίς*, à thuris odore nominatur. Nusquā enim apud medicos græcos ros marinus, *ποντία ἑρπικ*, quod ego sciam, eadem significatione, qua Latinis est ros marinus, appellatur. Caterum periphraſtice eum qui ex mari colligitur florem intelligit. Et quanquā ros marinus inter coronarias censeatur, nō ad cō res preciosa erit, rorem marinum coronæ ex auro, ebore, æreque constanti, intertexi. Porro dum *λείριον αὐθιμον* præmittit Pindarus, non hic lilij etiam flos, quod *κείριον* & *κερναίθιμον* & *λείριον* à Dioscoride dicitur: quanquam enim *λείριον* proprie lilium sit, propter subiunctos à Pindaro genitiuos, *ποντίας ἑρπικς*, qui ab eo accusatio dependet, lilium esse nequit. Quare interpres coniectura ductus, Coralium esse putat: quod dum in profundo maris est, tenerum apparet, instar roris: ubi uero extractum fuerit, & à sole uerberatū, lapidescat. De quo Dioscorides: Maris creditur planta, solidescere autem tum, quum è profundo maris extractum fuerit, & extra mare collocatum, uel tinctum uel fixum fuerit, ueluti à circumfuso nobis aëre. Hanc è mari originem eius, ipsum *ἑτυμον* sub oculos ponit. Nam *κρηταίου*, ueluti *ἡ τῆς ἁλὸς κρητὰς*, hoc est, maris tonsura uel caesaries uel coma.

coma dicitur. Et quia apud Pachynū Siciliæ promontoriū optimum inuenitur, satis apparet ei lapidi, à Græcis hanc primum indit. on nomēclaturā. Ad quam etymologiam Scholia respicientia, καράλιον scribunt, & non καράλιον, ut uulgò appellatur. Qui hoc loci purpurā intelligunt per λέειον ποινίας ἐέρσης αὐθιμον, sua opinione & ratione seruntur. Enimvero quia Curatio apud priscos magnum inter gemas precium & ingens autoritas steterit, & non modicum ornamentum gentibus fuerit, eorum sententiæ accedo qui hic Corallium intelligendum esse putant. Rogat ergo Pindarus, ut Musa coronas uel ferta uictori Sogeni texat, ex ære, ebore, auro, & corallijs: hoc est, ut preciosum, uarièq; & præclare ornatum & concinnatum hymnum pangat.

EPODOS, COLON VII.

^aIouis quoq; non immemor, circa Nemea celebrem diuinarum laudum copiam collige quiete.
^bRegem uero Deū in eo solo sacra prædicare uoce decorū est. ^cAiunt enim Aeacum à Ioue sub maternis genibus esse plantatum,

STROPHE V. COLON XII.

^dMeæ quidem felici patriæ adiutorem ô Hercules, tibi uero alacrem & hospitem & fratrem.
» ^eQuod si homo hominis opera fruitur, quidnā
» uicino, intensa mente suum uicinū redamantem,
» esse dixerim? nempe omnium summā lætitiā.
^fSin idem uicinitatis munus dñ exhibeant, tecū
ô Hercules, qui Gigantes domuisti, feliciter cum patre suo uixerit Sogenes, beatè prædiuitē atq; diuinam maiorum suorum urbem curans.

^a ¶ Iouis quoq; nō immemor.) Apostrophe est ad seipsum: nā μεμνη-
μῶν & masculina uox, ad Musam referri nō potest. A Musa igitur ad se seipsum
adhortationem transfert. Mi anime, inquit, ne sis immemor diuinarum laudum
circa Nemeam: hoc est, copiose & exuberanter Nemeum Iouem prædica, ob
uictoriam quā Sogeni Nemeonicæ impertijt. ^b ¶ Regem uero Deū in
eo solo.) Proponit Iouem in ea terra, Nemea uidelicet, dignum laude esse, &

rationem statim subiungit. *c* ¶ Nam aiunt à Iouē.) Propterea est lau-
dandus potissimum Iupiter Nemeus, quod ab eo Aeacus sit progenitus, nō qui-
dem Nemea, sed in Aegina: siquidem Aeginae Nymphae, à qua urbi nomen in-
ditum, & Iouis filius est Aeacus Aegineta, à quo tot insignes heroēs descende-
runt, ut in prioribus hymnis satis prae monstratū: à maioribus uel primis patrie
uictoris principibus, ipsum Sogenem extollens. *d* ¶ Mea quidem.)

Quomodo Aeacus est adiutor patrie Pindari, quum hic Thebanus, ille uero
Aegineta fuerit? Ipse sese explicat, dum statim per apostrophē ad Herculem
orationem transfert. Ideo est adiutor Thebarum, quod Herculis Thebani &
amicus & hospes extiterit, ac ueluti frater. *e* ¶ Quod si homo.) Si ho-
mini homo Deus, ut prouerbum habet, quantum cōmodi è bono uicino, uicia-
nus bonus habiturus est, si sese mutuo dilexerint? quasi dicat, plurimi.

f ¶ Quidnam? nempe.) Subiectio est: suae enim interrogationi respon-
det. Gnomē autem hanc ideo hic attexit, quia Herculis uicinum Aeginae So-
genem dicit, ut qui inter templa atq; delubra Herculis commoretur. Quantum
autem bonum sit candidus uicinus, & quantum incommodum uicinus malus,
Hesiodus sub apricum statuit, dum inquit:

πῦμα καὶ οὐδὲν γέτωρ, ὥς καὶ ἀγαθὸς μετ' ὀνείρε.

Argumentum ergo laudis à uicinia ductum est. *g* ¶ Porro si idem uici-
nitatis.) Hoc est, si dii ita cōmodant hominibus, quibus uicini fuerint, ut homo
homini, uicinus uicino: plurimum emolumentum abs te & Sogenes & pater ac-
cipiunt, uicinitatis nomine.

ANTISTROPHE, COLON XII.

“Postquam ueluti in quadriiugis curribus in
delubris moratur, utrinq; tua manu circumdatus.
^b Te decet ô felix Iunonē & maritū eius placare,
^c cæsiamq; filiam. Tu rerum latentium, adeoq; im-
peruestigabilium uim præstare mortalibus po-
tes, si eis non instabilem fortitudine uitam cum
pubertate iungas, claræq; senectuti felicia tribu-
as, pueris & iuuenibus semp iuuenū fungentibus

ut filij fia-
liorum.

EPODOS, COLON VII.

Officio & nunc & posthac melius. ^d Quapro-
pter

pter animus meus nunquā admittet, ut indecen-
 20 tibus Neoptolemum sermonibus pingat. Quæ
 25 terq; quaterq; iterata, dubium liberis ingerunt.
 At frustra nugatur Iouis Corinthus.

a ¶ Postquam ceu in.) Exponit quomodo sit uicinis Herculi Sogenes
 idq; comparatione. Vt currus mediū temo transit, sic Sogenes ex utraq; parte
 delubris tuis fultus est, utrinq; te uicinū habet. b ¶ Te decet ô felix.) A de-
 centi hortatur, et orat Herculem, ut Iouem, Iunonem et Minervam propitios
 et Sogeni et posteris eius reddere uelit, atq; intercessorem agere Sogenis et fa-
 milie eius nomine apud superos, ut semper in suo quo fungantur honore per-
 maneant.

c ¶ Cæsiāq; filiam.) Minerva est, quæ à cæsijs, hoc est,
 glaucis ac ueluti cœlis oculis conspicua est. Et quia bello præfectam deam et
 bellicosam poëta cōminiscuntur, uel ipso uultu seueram esse decet: ideo apte
 glaucus oculis Mineruæ colos tribuitur, ut uel ipsis oculis hostem terrere uideat-
 tur. Atq; hanc precationem, ueluti perorationis uice adijcit.

d ¶ Proinde
 animus meus.) Quia, ut Aristodemus tradit, referentibus Scholijs, Pindarus
 ab Aeginetis accusatus erat, quod in pæanibus suis uideretur Neoptolemum
 notare, ceu sacrilegij et prædæ causa Delphos profectus esset, eamq; ob cau-
 sam occubisset, (Erat autem grauis Aeginetarū infamia, talia de diuino ipso-
 rum principe spargere) ideo sese hic postremo, quemadmodum et supra, pur-
 gat, ueluti uelit Aeginetis persuasissimum esse, se nihil unquam tale quiddam in
 animum induxisse.

e ¶ Quæ terq; quaterq;.) Correctio est sui ipsius.
 Sed quia eiusdem rei crebra repetitione exosam habent mortales, ideo præ-
 stat me hic etiam desistere, ne inanis nugator esse iudicer.

f ¶ µαλ' ὀλί-
 γως.) Qui frustra blateronem et locutuleium agit, παρὰ τὸ µαλ', ὀλί-
 γως.

g ¶ Iouis Corinthus.) Prouerbiū est, de inepte et nequica-
 quam eandem rem repetentibus: à Corinthiorum legatis ortum. Dum enim illi
 sæpius apud Megarenses, qui ab ipsis descuerant, ingeminarent, ulturam Iouis
 Corinthum eam defectionem, lapidibus à sese legatos repulerunt: ac postea ex-
 orto bello fugientibus Corinthijs, Megarenses præcipiebant, ut Iouis Corin-
 thum cederent: hinc nata parcemia, de inaniter eandem rem reite-

rantibus. Sed quia Erasmus et hæc in sua adagionum

cōmentaria retulit, inde possunt à

studio sis peti.

STROPHE I. COLON IX.



^aVenerande flos, ^bimmortalium Veneris amorum præco, ^cqui uirginum puerorumq; assidens palpebris, hunc quidem mansuetis ^dnecessitatis manibus baiulas, alium uero non item mansuetis. ^eAt pulchrum est suo tempore non deuiantem, qualem libet in re meliores obtinere posse amores.

ENARRATIO.

Argumentum.

A stadij cursu, & uirtutis amore, quo circa uictoriam sudauit, Diniam Aeginetam laudat. Excurrit autem ad insignem Inuidiae locum, & suos & Diniae emulatores sugillans. Porro sese statuum allegorice Diniae patriq; eius Megae erecturum dicit: hoc est, hymnū, qui & uictoriae & uirtutū eius monuementū esse debeat. ^a ¶ O uenerande flos. ¶ Quia nicephorus Dinias est Aegineta, ideo ab admiratione & potentia formae orditur: per τὴν ὡραὴν formam & pulchritudinem significans. Vt enim uer & aestas, quae per ὥραν significatur, sunt iucundissima anni tempora: sic forma est omnium in homine pulcherrimum & delectabilissimum bonum. ^b ¶ Immortalium Veneris. ¶ Appositio est, uel etiam definitio formae. Forma est præco, hoc est, indicium & diuulgatio Veneris amorū. Forma est, quae hominem ad Veneris castra pertrahit. ^c ¶ Qui uirginum. ¶ Potentiam amoris subijcit. Tanta est formae & amoris potentia, ut & pueros & honeste & inhoneste inflammet. ^d ¶ Necessitatis manibus. ¶ Manus necessitatis, potentiam amoris meta-phoricōs appellat, quae alius ad honesta, alius ad inhonesta desideria rapitur. ^e ¶ Pulchrum uero. ¶ Non ignobilis gnome est, quae per πρὸς πρῶτον ad Iouis & Aeginae amores uiam praestruit. Feliciter cum eo, inquit, agitur, qui quauis in re optimorum amore desiderioq; tenetur.

ANTISTROPHE, COLON IX.

“Quales fuerunt, qui Iouis Aeginaeque lectum circuierunt, ^bCypriae munerum pastores. Quin

Oenones

^fOenones filius Aeacus uisus est & manu & cō
filij rex optimus. ^dSæpe autem ipsum non pau-
ci cernere optabant: suaq; sponte, omni reiecta
pugna, finitimorum heroum flores, illius impe-
rijs obtemperare gestiebant.

EPODOS, COLON XI.

Qui asperis in Athenis exercitum conscribe-
bant, quicq; cum Spartanis Peloponnesij, suppli-
ces Aeaci genibus armabant, pro chara tum ur-
be tum ciuibus. ^cQuos nunc ^fLydiam ferens mi-
tram uariè ornatam, ^gNemeam scilicet statuam,
^hpro geminis Dinidis ac Megæ patris stadijs ce-
^{lebro}. ⁱQuæ enim diuinitus cōtingit mortalibus
^{prosperitas æternior est}.

STROPHE II. COLON IX.

^kQuæ & Cinyran in marina olim Cypro di-
uitijs extulit.

^a ¶ Quales fuerunt.) Instituto suo gnomen accomodat, ad Aeacina-
uitatem progressurus. Quandoquidem enim Dinias uictor stadij in Nemeis lu-
dis Aegineta est, ideo primum Aeaci clarissimi Aeginetarū principis uirtutem
admiratur: à primis maioribus magnum etiam Diniam faciens. ^b ¶ Cy-
priæ munerum pastores.) Amores Cypriæ munerum pastores dicit, hoc est,
Veneris donorum conseruatores. Munera enim Cypriæ, hoc est, Veneris, à Cy-
pro insula dictæ: uel ab etymo, ueluti κυπρὶ ποίεσθαι. Scholia enim in Ho-
merum Venerem ideo græce Cyprida uel Cypriam nominari adserunt, non
quod in Cypro sit nata, sed quod, ut etymon indicat, parere faciat Venus, &
grauidas reddat puellas. Amores ergo sunt pastores munerum Veneris, id est,
(si per munera Veneris fœturam & sobolem & propagationem cunctarū crea-
turarum accipiamus) sunt conseruatores & fouent amicitia & iucunditatem
& conuentionem omnium generum & specierum in cunctis animantibus.

^c ¶ Oenones filius.) Aegina & Oenone idem eiusdem insule nomen, ut
suprà cōmemoratum. Aeacus ergo Oenones uel Aeginae Nympha, unde urbi

et insule nomen, et Iouis filius est. Laudat Aeacum à prudentia et rebus gestis. d. ¶ Sæpe autem non pauci.) Ad pietatem Aeaci respicit, quia morte cunctæ Græciæ urbes, orto squalore Aeacum accefferunt, ut Iouem pro auferendo illo exitio exoraret: qua de re et in prioribus Aeginetarum uictorum hymnis, et in Isocraticis orationibus fit mentio. Nec enim apte referri posse arbitror ad bellum Atheniensibus illatū per Minoa Creten suum regē, propter occisum eius in ludis filiū, cuius in 7. Metamorph. Ouid meminit. Impetravit aut tūc imbrem Aeacus, ut arida et exiccata tellus fecunda redderetur.

e. ¶ Quos nunc.) Iouem et Aeacum. Ab Aeaco ad ipsum Diniam uictorem iam sese uertit, Diniam et patrem eius Megam à studiis in Nemeis ludis uictoria prædicans. f. ¶ Lydiam mitram.) Hoc est, odam Lydia harmonia, quæ uaria est et iucunda, componens. g. ¶ Nemeam statuam.)

Metaphorā, alia metaphora interpretatur et excipit. Lydiam mitram, inquit, hoc est, Nemeam statuam: Lydiam suam mitram per Nemeam statuam uel simulacrum exponens. Intelligit autem hymnum suum, quo fit, ut res gestæ et Dinie et Megæ, præclarius quā uulgo simulacro postoris cōmendantur.

h. ¶ Pro geminis stadiis.) Hoc est, propterea quod diuulo uicerint. Est enim διῶulos, στέδιον στάδιον, hoc est, duplex stadium. Hinc διῶλος δῖος ποταμός, qui diuulo palmā adsequuntur. i. ¶ Quæ diuinitus.) Gnome est,

qua Dinie laudem diuturniorem ostendit, propterea quod diuina benignitate ad uictoriæ fastigium euectus sit. k. ¶ Quæ et Cinnyrā.) Cinnyrā

Cypri regem à diuitijs cōmendans, diuina benignitate et clementia immensis diuitijs exornatum ait. Nec hic uel iniquum uel uitijs notatum regem à Pindaro, colligi potest, ut quidam existimarunt: paradiigmate enim amplificat. Quæ admodum Dinie uictoria diuinæ originis est, idcirco, diuturnior: sic Cinnyræ Cypriorum regis diuitiæ Dei clementia amplissimæ sunt factæ. Huius regis diuitiæ prouerbio locum fecerunt, Cinnyræ opes, de immensis diuitijs: de quo Erasmi Chiliades consulendæ.

« Consisto autem pedibus leuibus respirans,
 » antequam quicquā dicam. Multa enim ualde nar
 » rata sunt. ^b Quin & nupera inuenta examini sub
 » mittere, ut iudicent, omni periculo est obnoxii.
 » Enim uero sermones, liuidis opsonium sunt. ^d Et
 » liuor perpetuò bonos impetit, neque unquā cum
 » peioribus conferit manum.

ANTI-

Ille & Telamonis filium deuorauit ense circumuolutū, ubi elinguem quidem, corde autem strenuum, tristi certamine obliuio detinet. At maximū picturato mendacio munus expassum est. Occultis enim iudicijs Vlyssēm Danaī prætulerunt: unde & Ajax propter aurea illa arma, cum sui cæde colluctatus est.

a ¶ *Consisto autem.*) Seipsum ut respiret parum & vires recolligat hortatur. Nam quum plerq; haftenus de Aeacidis dixerit, ne rursum ad eos digrediatur longius, sese reuocat: utq; uideat & praemeditetur quid porro dicat, ne inuidis & osoribus suis ansam calumniandi praebet. Et quasi prioribus Aeacidarum encomijs defatigatus sit, nunc respirat: eorum instar, qui longis & magnis laboribus defessi, quiescendo vires recolligunt. b ¶ *Quin & nuper inuenta.*) Et si, inquit, noua proferre possem, haftenus de Aeacidis nō audita, attamen uel nouū quiddam in publicum adere non caret periculo, non uacat de tractione, inuidia & æmulatione. Aureæ profecto gnōmæ sunt, quas hic de Inuidia cōgerit. Is enim humanæ naturæ adeo prauus affectus, ut alterius uirtutem suis dignari oculis non possit, ut ei inuideat, odio & inuidentiā prosequatur quicquid ab altero excellens & præclarum uel gestum, uel in lucem editum uiderit. Inuidus præter sua amare nihil potest. Quicquid inuidus dixerit, scripserit, somniauerit, rosam, lilium, hyacinthum, purpuram, corallium, aurum & gemmas esse putat. Sin alius quispiam cum uirtute caput exerat, is inuido scarrabeus, uipera, draco & basiliscus & satanas est. Enimvero dum inuident, maleuolam suam naturam ostendunt: quia quia nihil egregij efficere possunt, ideo alijs uirtutem inuident: nec aliud ex sua inuidentiā referunt, nisi quod sese ipsi suo liuore conficiant, ut præclare Virgilius de talibus cecinit:

Liuior tabificum malis uenenum,
Intactis uorat osibus medullas,
Et totum bibit artubus cruorem.
Quo quisquis fuit inuidetq; sorti,
Ut debet, sibi poena semper ipse est.
Martialis illorum impotentiam non inscite taxat:
Omnibus inuideas, inquit, inuide nemo tibi.
Ut adeo felices iudicentur ij quibus inuidetur: rursum liuidos & osores pro-

pterea infelices, quod nihil in illis dignū conspicitur quod inuidiam mereatur. Porro hoc loco sese Pindarus egregie de inuidis ulciscitur, dum inquit:

c ¶ Sermones liuidis opsonium sunt.) Rationem hic reddit, quare inuidorum causa respiret. Sermones, inquit, liuidis sunt opsonium: id est, quia inuidi tali genio feruntur, ut ex sermonibus, orationibus, atq; poematis, & quibusq; scriptis alicuius ansam calumniandi sumunt, ego quid agam adhuc hereo. Metaphora usus in dictione opsonij. Quemadmodum dapes & edulia, quæ pani & uino adijciuntur, symposium uel cōuiuiū exornant & perficiunt: Nisi enim dapes bene conditæ & instructæ fuerint, parum gratiæ conuiuiū accedit: consimilem ad modum inuidi si quando conuersentur, si consuetudinem inter sese habeant, tota illorum dissertatio, disputatio, studium, colloquium, ex doctorum hominum uel scriptis uel editionibus uel monumentis uel operibus sumitur: ea enim sugillant, carpunt, reprehendunt, floccipendunt, aspernantur, rodunt, lacerant, mordent: sed in angulis, sed clanculum, sed apud suos: ut noctuæ enim lucem fugiunt, humiq; repentes graculi ne quicquā cœlestes aquilas insectantur.

d ¶ Et liuor perpetuò.) Liuoris aliud officium subijcit, quod bonorum soleat formā petere. Inuidetur tibi, ergo bonus es. Non inuidetur tibi, ergo nulla uirtute insignis es. e ¶ Ille & Telamonis filium.) Exemplum inuidiæ subijcit, iniquum Græcorum iudicium reprobans, quo ex inuidentiā, fortissimū Aiace, imbelli Vlysi prætulerunt, Achillis arma ab Aiace ad Vlyssē transfērentes: quæ res Aiace Telamonium tam male habuit, ut sibi ipse mortem conscisceret, ut est apud Sophoclem in Aiace flagellifero.

EPODOS, COLON XI.

“Atqui inæqualia susceperunt in calido corpore uulnera, cum hostibus belligerantes, à perniciofa mortalibus hasta, & ea quidem cæsi nuper Achillis causa, aliorumq; laborum, ^b in multorum corruptricibus diebus. Ergo & apud priscos inuisa per blandos sermones deceptio fuit, ^d unde malum deriuari solet struens technas maleficūq; opprobrium: quæ ^e quod lucidum est uiolat, in ^a conspiciuā uero rerum marcidam curā extollit.

a ¶ Atqui inæqualia.) Aiace & Vlyssis uires confert. Non simili impetu hostes adorti sunt Ajax & Vlysses: nam timidus erat Vlysses, Ajax fortis.

Demus

Denus consilio eminentiore fuisse Vlyssē, fortitudine tamen Aiax superior repertus et inuentus est. **b** ¶ In multorum corruptricibus diebus.) In decennali Iliaco bello. **c** ¶ Ergo et apud priscos.) Non nouum est, inquit, seipsum consolans et Diniam (cui et sui ocores, uirtutis nomine erant) inuidiæ malum, quandoquidem clarissimos principes in Troiano bello infestauerit. Quid mirum igitur, si nos hodie impetat? **d** ¶ Vnde malum deriuari solet.) A consequentibus inuidiam malis amplificat, et effectibus ipsius. **e** ¶ Quod lucidum est uiolat.) Inuidentiæ est summa petere, præclara reprehendere, quodque inum est facere plurimi.

STROPHE III. COLON IX.

» Eiusmodi mihi nunquam oro contingat ô Iu-
» piter pater, uerum simplicibus uitæ semitis ingre-
» diar, uti mortuus liberis meis celebritatem, ni-
» mirum non pessimam famam relinquam. Alij au-
» ri sibi copiam, alij infinitos agros exoptant. Ego
» uero ciuibus placens, in terram corpus meum oc-
» culuerim, honesta laudans, iniustis uero rebus
» condemnationē adiiciens.

a ¶ Eiusmodi mihi nunquā.) Ὀυκ ἐστὶν ἐν δέγοις. Iouem enim orat Pindarus, ut sese ab inuidia seruet. **b** ¶ Vti mortuus liberis meis.) Sibi hoc unice curæ esse, ut liberis suis, si non diuitias, uirtutem tamen et bonum nomen relinquat. O piam mentem, ô sanctum pectus, ô uerè liberalem animū, qui diuitias uirtuti non præfert, opes bonis literis et moribus non anteponit, qui non sollicitus est ut hæredibus suis ampla pergama, lucentes marmore et ebore domos, sed ut uirtutis exemplum, ut inclytam famam, horum loco relinquat.

ANTISTROPHE, COLON IX.

» Augescit autem uirtus à sapientibus iustisq;
» uiris exaltata, arboris instar, quæ uiridi rore ad-
» humidum aëra surgit. **b** Res quidem amicorum
» uariæ, sed quæ circa labores uersantur supremæ
» sunt. Inquirat aut & oculorum oblectatio fidem.
» Tuam ab inferis reuocare animam, ô Mega,

Impossibile mihi: uanæ aut̃ spei imbellis euen-
tus. Atenim patriæ tuæ^a Chariadisq; firmam &
à Musis profectam statuam erigere fortium pe-
dum tuorū gratia, utriq; suam, mihi non difficile.
f Cuius rei causa cōmodum equidem lætor, præ-
sertim quod haud uulgarē factis eorum hymnū
» ædiderim. ^g Per carmina uero quispiam laborem
» doloris expertem facere queat. ^b Encomia sanē
» & quondam fuere, & priusquā Adrastus & Cad-
mæi inter sese depugnarent.

a ¶ Augescit uirtus.) Inuidie loco absoluto ad uictorem Diniam redit
Comparat uirtutem bonorū uiroꝝ, qualis est Megas Dinie pater, qualis es
et ipse Dinias, arbori, quæ accepta humiditate et rore in altum surgit. Ut ar-
bor naturali humore auctior et altior redditur, sic uirtus per iustos et fortes ui-
ros amplior efficitur. b ¶ Res quidem amicorum.) Id est, negocia cha-
rorum uiroꝝ sunt uaria: cæterum ea quæ circa labores, hoc est, certamina et
uictoriam ludorum uersantur, omnium sunt excellentissima. Alius alijs rebus
eximius est: sed enim qui publicis certaminibus palmam obtinet, omnium excel-
lentissimus. et patrem et filium à uictoria hac ratione extollens. c ¶ In-
quirit.) γνομῆν est, qua nihil satis oblectare posse ait, nisi sit præsens, et nisi
in præsentia cernatur, atq; ob oculos ponatur. Est autem πρὸς τὴν ἀντιφάσιν.
Etsi, inquit, magni uiri ob uirtutis et uictoriæ laudem sunt excellentissimi, attā-
men illorū laus non satis oblectat, nisi coram uideatur. Atqui dum fato suo per-
functus sit Megas, nemo eius personam intueri potest: sed eius uirtutē, atq; per
uictoriam obtentum triumphum, meis odis prædicatum, est considerare.

d ¶ Tuam ab inferis.) Officiū et fidem suam Megæ manibus cōmen-
dat Pindarus. Etsi non possum te uiuentibus hodie conspiciendum dare ò Me-
ga, ut qui diem tuum obieris: quod in meis tamen uiribus est faciam. Statuam
enim et tibi et Chariadis erigam, qua uirtus tua et uictoria uestra cunctis pla-
na fiet. e ¶ Chariadis.) Tribus est Aeginæ Chariadarum, unde Dinias
et pater eius Megas. Per statuam autem odam hanc suam intelligit, ut ipse sta-
tim sese interpretatur, dum adijcit, A Musis profectam. f ¶ Cuius rei
causa.) Lætatur Chariadarum nomine, quod illis hymnum pepigerit, uel sta-
tuas

tuas illis crexerit. g ¶ Per carmina uero.) A præstantia poetices, oden-
cludit, suum studium uictori Diniæ cōmendans. Labor, qui magno sudore dicui
constitit, encomio sui dulcescit. h ¶ Encomia sanè & quondam.) Ab
antiquitate encomiorum. Possunt encomia euehere Nemeos uictores & cla-
riores reddere: quandoquidem & priusquam Nemea sint instituta, magno in
precio apud priscos ea fuerint. Instituta enim sunt quam expeditionem destina-
ret aduersum Thebanos Adrastus, ut in Nemeorum origine cōmonstratum.

CHROMIO AETNAEO CVR-
RV, ODE IX.

DYODECAS I.



“Cum tripudio procedamus^b ab Apol-
line^e Sicyone Musæ^c ad recens con-
ditam Aetnā, ^dubi apertæ reuolutæ^a
ue hospitibus uincunt ianuæ, ^ead for-
tunatas Chromij ædes. ^fCæterum dulcem car-
minum hymnū pangite: ^gSiquidem ad equis re-
gendum currum cōscendens, ^hmatri & geminis
liberis carmē denūciat, ⁱeximiae Pythonis æqua-
libus inspectoris.

DYODECAS II.

“^kEst uero prudentia quædam hominum, rem
“ insigniter gestam, adeoq; absolutum bonū, non
“ tacite humi recondere: diuina enim carmina com-
“ modam uictori laudem præbent. Atqui ^lper so-
noram citharam atq; tibiam ipsam excitemur ad
equestriū certaminū culmen, ^mquæ Phœbo po-
suit Adrastus ad Asopi fluentia: quæ equidem re-
cordatus, inclytis heroem honoribus illustrabo.

ENARRATIO.

In Chromij Aetnei gratiam hoc encomion conscripsit. Hieroni Siciliæ re- Argumēto.

gi charus fuit Chromius, hinc cum Aetnae gubernatorē constituit: unde et Aetnaeus à uictoria promulgatus est. A Sicyoniorum Pythiorum uictoria Chromium euehit: unde Nemeorum uictoribus haec oda non est adscribenda, quum propter Nemea nihil quicquā Chromius laudetur. Deinde digreditur ad Adraſti Sicyonij regis (qui Pythia haec condidit) res gestas apud Thebas: postea à ciuium Aetnaeorum fortitudine et sapientia, à uerecundia et pudicitia iuuenilis Chromij etatis, à fructu et premio uictoriae. **a** ¶ Cum tripudio procedamus.) Ab apostrophe ad Musas orditur, et ab ephodo, qua rem ipsam uictoris aggreditur: hortatur enim Musas, ut relicto et Apolline et Sicyone, Chromij Aetnaei ades inuisant. **b** ¶ Ab Apolline et Sicyone.) Hoc est, à Pythijs ludis, qui in Apollinis decus Sicyone celebrantur. **c** ¶ Ad recens conditam Aetnam.) Recens conditam et instauratam ideo dicit, quod quum antea Catane nominaretur, ab Hierone renouata, Aetnae sit nomen sortita. **d** ¶ Vbi aperte.) Ab hospitalitate cum Aetnaeos tum Chromium laudat. **e** ¶ Ad fortunatas.) A felicitate rerum et ubertate Chromiū laudat. **f** ¶ Caterū dulcem.) Quomodo Musae debeant Chromij ades accedere, pangendo hymnū, quo Chromius magni fiat. **g** ¶ Siquidem.) A causa, quur pangere Musas hymnū Chromio conueniat: nimirum ideo, quod curru uicerit. **h** ¶ Matri et geminis liberis.) Hoc est, Latonae et filijs eius duobus, Apollini et Mercurio, carmen nunciat uictoria sua. Quia Pythia uicit, quorum praeses Apollo, ideo et Apollo eius uictoriam, uirtutem et encomion et promulgationem eius admiratur. **i** ¶ Altae Pythonis.) Urbis apud quam Pythia certamina quinquennalia aguntur, Apollo et Mercurius aequalem hereditatem adeuntes, sunt praesides, sunt spectatores, sunt episcopi. **k** ¶ Est uero prudentia.) Digreditur ad encomiorū excellentiam. Non cuiuslibet esse, rem insigniter gestam, pro decoro efferre laudibus. **l** ¶ At qui per sonorum citharam.) Scipsū ad laudem uictoriae excitat. **m** ¶ Quae Phoebo posuit.) Periphrasis est Pythiorum ludorum. Adfirmat autem Pythia illa certamina instituta esse ab Adraſto, quum ad Clisthenem uerius refrantur. Nam ita de Pythijs Sicyonijs Alicarnascus, ut Scholia habent, tradit: Quum Crisei in bello facile commeatum in mari adipiscerentur, eamq; ob causam obsidio proferretur in longius tempus, Clisthenem Sicyoniū suis sumptibus instructa classe, comeatum hostibus in mari interclusisse. Cuius beneficij gratia, tertiam praedae partem Clistheni dederunt, et ipsam Sicyoniā. Vnde et Sicyonij apud sese Pythia primum instituerunt. Porro Sicyon Peloponnesi urbs est, Crisa uero Phocidis, ut Stephanus habet. Hic ergo poetica licentia Pythiorum Sicyoniorum institutionem Adraſto regi tribuit. Quamquam Pindarum

Pindarum rectius hac defenderim ratione, à Clisthene quidem instituta Pythia, sed ab Adraſto in melius redacta.

DYODECAS III.

^a Qui tum quidem illic regnans, in nouis festiuitatibus fortiumq; uirorum coetu & cælatiſ curribus fulgebat adminiſtrans urbem. ^b Nam fugiebat Amphiarau conſilio temerariũ, dirumq; paternarum ædium ſtatum, & ab Argo. Neq; ultra Talai filij, ^d ſeditione compreſſi, ^e in Argi uorum principum numerum ueniebant, ^f quamquam meliore uiro liſ componatur prior,

DYODECAS IIII.

^g Quum prioris mariti ſui domitricem Eriphyiam, ^h qui ueluti maximum pulchra cæſarie præſtantium Danaorũ iuſſurandum fuerunt, Oecliſ filio Amphiarao uxorem darent.

^a ¶ Qui tum quidem illic regnans.) Ad Adraſti Argiui Pythiorum in Sicyone cõditoris in Argo diſceſſum digreditur. ^b ¶ Nam fugiebat Amphiaraum.) Occupatio. Qui factum ſit, quod quum fuerit rex Argi, nunc Sicyone regnẽt : migrationem eius ab Argo Sicyonem exponens. Vt uero ex Argo Sicyoniam peruenerit, ex Herodoto Scholia recitant. Sicyonij, inquit, conſueuerant ualde in precio habere Adraſtum. Nã ea erat regio Polybi. Adraſtus autem Polybi gener erat. Sine liberis porro diſcedens Polybus, Adraſto regionem illam tradit. Menæchmus Sicyoniũs, Adraſtum ab obitu fratris ſui Pronactis filij Talai & Lyſimaches filie Polybi, fugiſſe Sicyonem, & illic aui materni regnum accepiſſe, autor eſt. Dieutychidas Adraſti lactes & interanea Sicyone quidem eſſe ait, ipſum uero corpus Argi tumulto conditum, memoriæ prodidit in tertio Megaricorum. Alij uero hunc Argi dominorũ catalogum faciunt: Proætuſ in Argo primus regnauit : ibi quum filie eius inſania correptæ eſſent, aduenienti Melampodi uati duas regni ſui parteis, ſi gnatas ſuas curaret, pollicituſ eſt. Vt ergo eas à ſuore liberauit, promiſſam accepit mercedem. Alteram partem cum fratre ſuo Biante partitiſ eſt : alteram, dimidiam nempe, ſibi ipſe retinuit: ut ita uniuerſum regnum in tria ſcinderetur, in Melampidas, Biantem

Bb

tidas & Proetidas. Melampodis igitur filius erat Antiphates, cuius Oicles, citius Amphiarus. Biantis Talaus, cuius Adrastus. Proeti Megapenthes, cuius Hipponus, cuius Capaneus, cuius Sthenelus. Ortum est autem dissidium inter Amphiarai & Adraști parteis, ut ab Amphiarao Talaus mortem oppeteret, Adrastus autem fugeret Sicyonem, Polybiq; filiam duceret: ibi quum socer eius Polybus sine mascula prole ex hac uita discederet, regnum Sicyonium genero Adrašto tradidit. Scite ergo dixit Pindarus, fugiebat Amphiaraum Adrastus, propter dissidium aduersus Melampodidas: postea tamen in gratiam redierunt.

c ¶ Neq; porro Talai filij.) Id est Adraști, & eius posteritas & amici.

d ¶ Seditione compressi.) Quam Amphiarus regni nomine concitauerat. e ¶ In Argiuorū principum.) Id est, Adrastus Talai filius cum suis, non amplius Argiui regni partem retinuit, quandoquidem ob patris sui interventionem, bellum & seditionem Amphiarai declinavit. f ¶ Quamquam

meliore uiro.) Quomodo in gratiam redierint Adrastus & Amphiarus cōmemorat. Meliore uiro, hoc est, ipso Adrašto, qui Amphiarao prudentior erat, lis prior inter Melampodidas & Biantidas orta componitur. g ¶ Quā

prioris mariti sui.) Modum explicat, quo Amphiaraum reconciliavit Adrastus. Eriphylam, inquit, sororem suam Adrastus in uxore tradidit Amphiarao, ita lis est prior sedata. Porro hæc Eriphyla, priori marito suo causa necis fuerat. Posteriorem uero Amphiaraum fratri suo Adrašto reconciliauit,

h ¶ Qui ueluti maximum.) Adraști familiares per hoc quod Eriphylam Amphiarao matrimonio copulauit, fuerunt maximū iusiurandū: hoc est metaphoricōs, res certa, fidelis, firma, & perspicua. Summa, omnium reputati sunt celeberrimi, perinde ac iusiurandum firmū, sanctum & celebre habetur.

“Deinceps & Thebas septem portis insignis electum exercitum duxerunt, non iuxta fatalis augurij uiam: neq; enim fulmine deiecto, Saturnius à charis suis festinantes progredi excitauit, sed ab ea potius temperandum sibi profectioe submonuit.

DYODECAS V.

“Perspicuum itaq; damnum accedere festinabat coctus, ferreis armis equestribusq; copijs.

“Deinde quū prope Ismeni ripas dulci reditu liberati

berati corporibus & albicantē impinguarūt fumū.
^b Septem nanq; pyræ robustos absumpserunt ui-
 ros. 'At uero Iupiter Amphiarao uehementissi-
 mo tonitru profundam pectore terrā dehiscere
 fecit, ipsumq; unā cum equis absorberi curauit,

DYODECAS VI.

Priusquam animo confunderetur, bellaci dor-
 so Periclymenis hasta percussus. ^k Cæterum di-
 uinis præ terroribus & ipsi deūm filij in fugam
 se conuertunt.

^a ¶ (Deinceps & Thebas.) Expeditionem quam Adrastus & Amphia-
 raus aduersum Thebanos destinarunt, breuiter attingit, cuius in superioribus
 sæpe meminit: acris enim clades fuit, in qua septem exercitus, ante septem por-
 tas, nobilissimi principes amiserunt. Huius belli argumento, Isocrates probat
 Athenarum urbis benefacta, quod & antiquiores sint cum Lacedæmonijs, tum
 præstantiores benefaciendo. Nam Theseo Atheniensium regi ab eo bello Adra-
 stus supplicauit, ut eius autoritate posset impetrare à reuientibus Thebanis su-
 forum in prælio corpora ad sepulturam. Citat eam historiam Isocrates in enco-
 mio Helenæ, in Panegyrico, in Panathenæico, in Plataico & Archidamo: Aes-
 chylus in Tragœdia, quam Septem apud Thebas inscripsit, ut Aristophanes
 in Βατραχῶν eam adducit. ^b ¶ (Non iuxta fatalis augurij.) Non bo-
 nis ausibus ad Thebas profectos fratres illos Amphiaraum & Adrastum innuit.
 Iouis enim fulmine admonitos, ut ne proficiscerentur Thebas, sed domi potius
 sue apud charos & uxores & liberos manerent. ^c ¶ (Perspicuum itaq;
 damnum.) Fatid Argiuos principes restitisse testatur, quum Iupiter tonitru
 & fulgure eos absterruerit à profectone, & interim ipsi perrexerint proficisci,
 periculum suum atq; damnum accelerarunt. ^d ¶ (Ferreis cum armis.)
 Hoc est, cum peditatu & equitatu. ^e ¶ (Deinde quum prope Ismæni.)
 Ismænus Bœotiae fluuius prope Thebas, ubi exercitus Adrastræ & Amphiarai ce-
 cidit & fusus est. Quomodo perierint apud Ismænum uel Thebas reuientes fa-
 tis enarrat. Quia Iupiter eam urbem suis filijs Hercule & Libero patre nobi-
 litarat, ac Thebas ea de causa charas habebat, ipse in hoc bello pro Thebanis
 & stetit & dimicauit, eorumq; hostes fudit. ^f ¶ (Dulcem reditum libe-
 rantes.) Dulci reditu liberati, siue soluti: hoc est, prope Ismænum flumen cum

Thebanis congressi ceciderunt, adeo ut ad dulcem reditum non porro accingerentur. Vel, reditum suum morte apud Ismenum persoluerunt. ^g ¶ Albi autem impugnarunt sumum.) Dum enim fusi in praelio cremati sunt, fumus per pinguedinē albus est redditus: albus enim ferē fumi color dum in pro-
pinqūo cernitur, apparet. ^h ¶ Septem namq; pyræ.) Apud septem Thebarum portas, septem fusi exercitus: quos Adrastus Thesei ope à Thebanis recuperavit, ut paulo ante subindicatum, ad sepulturam: quæ erat, quod ueterum ritu corpora cremarentur. $\pi\epsilon\iota\sigma\alpha\upsilon$ pro $\epsilon\pi\epsilon\iota\sigma\tau\alpha\iota\alpha$, fraude & dolo accipit, qualis est piratarum & marinorum prædonum. ⁱ ¶ At uero Iupiter.) Quod terra Amphiarao dehiscuerit, propterea quod cum Periclymeno conferre manu uoluerit, recitat. Fuit autem Periclymenus filius Neptuni & Chloridis filie Tiresie. Antequam ergo, inquit, Amphiaras dorso suo Periclymenis tela exciperet, terra Iouis tonitru cogente absorptus est.

^k ¶ Ceterum diuinis præ terroribus.) Funeſta est historia de expeditione Adraſti aduerſum Thebanos: unde non multum laudis neq; Adraſto, neq; familie eius accedere poteſt: ideo apologeticam hic gnomen adiungit. Non eſt mirum, inquit, Adraſtum & Amphiaraum non obtinuiffe uictoriam apud Thebas: non enim cum hominibus, ſed Ioue ipſo pugnarunt. quaſi dicat: Parū, imò nihil deſedit uirtuti Adraſti uel Amphiarai, quod ſuccubuerint, cæterū nihilo minus fortiſſimi & nobiliſſimi principes exiſtimandi ſunt. Si enim homines cum hominibus depugnaffent, eorum uirtus & auitum iuxta decus enituiſſet. Adſcribit poſthac laudi Amphiarao, quod terra ſit absorptus, nempe ne miſerius & infelicius Periclymeni telo interiſſet.

^a Si fieri poſſit, Saturni, contumacem & arduam conflictationem per haſtas à Phœnicibus miſſas, de morte & uita agentem quam longiſſime reiecerō. ^b Quæſo te felicem fortunā Aetnæorum liberis diu tribuas

DYODECAS VII.

Iupiter pater, ac urbis uirtutibus uulguſ ad-
moue: ſunt enim illic uiri equorū gerentes curā,
^a & animos rebus præſtantes habentes. ^c Incredibile fortaiſis dixerim, quandoquidem lucrum uerecundiam & honeſtatē ſuffurari ſoleat:
que

quæ, uerecundia inquam, gloriam adfert Chromio, defendens ipsum tum in pedestri & equestri, tum nauali quoque pugnis, ubi periculū acris conflictus fecisti.

a ¶ Si fieri possit.) Arcus gestis Adraſti, ad uictorē redit, à patria eum extollens. Meminit autem belli, quod Hieron & Gelon cum ingruentibus cum in Italiam tum Siciliam Phœnicibus gesserunt. Si fieri posset, inquit, Iupiter, bellum cum Phœnicibus gestum, quo utrinque acriter depugnatum est, quamlongissime reiecerō. Verbum ἀνὰ βάθος, quod & reijcere & præludere cithara sonat, hic ambiguum sententiam reddit. Si pro reijcere accipitur, clanculum indicat grauiter adſictam Siciliam in eo prælio: estque præcatio, ut Iupiter in posterum à tali acerbitate prælij ipsum uictorem Chromium conseruet. Sin pro præludere, tum hæc Pindari mens est: Si possibile est, repetam funestum bellum, in quo de uita & morte certatum inter Siculos & Phœnices. Enimvero prior mihi sensus magis aridet. Est enim præteritio, qua sese protelaturum id bellum adfirmat: & interim tamen breuiter, quum ad Siculos & Aetnæos sese confert, eam belli historiā adducit. b ¶ Obsecro te felicem. Ὀυχὴ est & præcatio, pro Aetnæorum sequundiore successu. Sunt enim illic equorum curam.) Ab equitatu & diuitijs Aetnæos laudat: equos enim alere, est opulentiorum. d ¶ Et animos rebus præstantiores.) A sapientia Aetnæos extollit. e ¶ Incredibile fortassis.) Chromium à uerecundia & pudicitia, summa in adolescente uirtute, prædicat: idque à contrario gnomes argumento ducto. A lucro & pudicitia & uerecundia uincitur: at uerecundia Chromij neque terrestri neque nauali pugna expugnari superari ue potuit.

f ¶ Vbi periculum.) Apostrophe ad Chromium. ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, acris prælij. Spondeus & Bacchius.

DYODECAS VIII.

“In bellis ergo dea illa bellicosum eius animū instruebat, ut sese de Martis peste ulcisceretur.
 „^b Iam paucos est reperire, qui instante pugna nubem, adeoque hostium ordines à sese manu & consilio uertere queant. Prædicatur quidem decus Hectori florere ad Scamandri fluxum. At circa præcipitio profunda Helori littora,

Bb 3

Quem locum^c Martis transitum uocant, in prima ætate hæc^f Agefidemi filio lux emicuit.^g Alia uero alijs diebus pleraq; & in puluerulenta terra, aliaq; in insulis facinora eius egregia percensio.^h E laboribus quidem, in iuuentute iuste percensio actis, senij tempore dies ipsa transigitur.ⁱ Sciat autem se nactum à dijs admirandam felicitatem,

DYODECAS X.

Qui cum rerum copia, gloriosam pariter laudem tulerit. Nam eiusmodi homini non licet porro alium felicitatis scopum pedibus suis attingere.^k Symposium uero quiete amat. Et recenter composita quidem uictoria, dulci encomio augustior fit.^l Atqui confidens & alacris uox apud^m craterem acceditur, quem haud iniucundum hymni præcantorem quisquam nunc misceat.

DYODECAS XI.

Ac in argenteas phialasⁿ uiolentum uitis filium infundat.^o Quas olim^p equi domino suo Chromio, è^q sacra Sicyone cum recte textis Apollinis coronis tulerunt. Hanc ipsam illius uirtutem celebrare, ac non sine Gratijs multo uenerari præconio, uictoriarum proxime Musas apprehenso scopo, equidem ardeo.

a ¶ In bellis ergo.) Pudicitiam deam fingit, quæ cum in bellis adiuuerit ut uinceret. b ¶ Iam paucos est reperire.) Gnome est, qua paucos consilio & fortitudine in rebus bellicis præstanteis reperiri adscuerat.

c ¶ Prædicatur quidem gloria Hæctori.) A cõparatione. Hæctori Chromium comparat, & non Achilli uel Aiaci: ideo quod perinde Chromius pro patria,

patria, atq; Hector pugnauerit. d ¶ Helori.) Apud Helorū annē Chromius Carchedonios fudit, Gelonem regē adiuuans Hippocratis successorē. Helorus, inquit Stephanus, Siciliae fluius est, unde ciuitas eiusdem nominis Helorus. Fluius ille pisces habere dicitur, qui ē manibus hominū cibum sumunt, ut Apollodorus Chronicorū suorū primo tradit. Hæc Stephanus. Scholia de Heloro eadem ferē proferunt.

e ¶ Martis transitū.) ἀρσίας πτόπον. Dubium est num sit legendū, inquiunt Scholia, ἀρσίας πτόπον, uel ῥεσίας πτόπον, uel ἀρδέκτοπον per hyphenā. Atqui à Marte uel bello apud illum fluiū gesto per Gelonē & Chromiū, flumen ἀρσίας πτόπον uocitatū, ueluti belli fluxum seu transitū, probabile est. Tædium hic foret referre, quomodo ex Timaæo confirmet bellum hoc Hippocratem Geloorū regem aduersum Syracusas mouisse, cuius hipparchus uel magister equitū fuerit Gelon, Gelonis autem gener Chromius. g ¶ Alia uero alijs.) Apodioxis est, qua, quum bellas uirtutes Chromij, prope fluuium Helorū enumerari, alia eius nunc egregia facinora quæ cum cōtinenti seu terrā, tum mari peregerit, in aliud tempus procrastinaturum, ceu iam non uacaret, nec temporis ratio pateretur, dicit.

h ¶ Porro ē laboribus.) A fructu uictoriæ. Est aut sententia generalis, quæ inuentus uirtutes & cōmoda, senij dicit esse releuamina.

i ¶ Sciat se nactum à dijs.) Alia gnome est προσετοδοῖ ornata, cui plures hætenus similes attulit, quæ & omnes alios uictores, Chromiū præcipue beatum esse pronunciat.

k ¶ Symposium quietem amat.) Comparat inter sese, symposium, quietem, uictoriā & encomiū. Vt conuiuiū iucundum, amoenū & dulce est, in quo desunt rixæ, iurgia, contentiones, & quies, pax & amica societas præstō est: ut inquam quies, pax, & unanimitas, & amica conuersatio conuiuarum, ipsum conuiuiū exornant, sic hymnus & encomium uictoriā & nicephoros decorant.

l ¶ Porro confidens uox.) Crater ad finem uictoriæ statuebatur, quo libabant dijs, & quo uictori gratificabantur, ut ē Scholijs colligitur: hincq; initium sumebat laus uictoris & conuiuium. Est ergo hæc metaphora: Misceat nunc & apparet nobis aliquis craterem, quo uictorem suæ uictoriæ nomine celebremus.

m ¶ προσφύλλω.) Pro proæmio & principio conuiuij & laudis accipit. Potest etiam simpliciter de cōuiuij cratere accipi, ut sic hymnū & encomion conuiuali lætitiæ adæquæ. Quemadmodum dulcia miscentur colloquia circa pocula & crateres, & conuiuiæ ex hilarantur: hunc ad modum uictor Sicyoniorū Pythiorum hymno, quo uictor celebratur, gaudet & lætatur. Et crateris cōmodum meminit, quod amplioris uasis uini nomen est, πρὸς τὸ κρατέω, id est capio: quia ad phialas argenteas, quas ex uictoria retulerit, orationem sit translaturus.

n ¶ Violentiū uitis filium.)

προφύ-
λλω.

Periphrasis Bacchi. o ¶ Quas olim.) A uictoriae premio. Sicyon enim Pythiorum suorum uictoribus phialas argenteas pro ἐπὶ δῶν dabat.

p ¶ Equi hero suo.) Hic Chromius ipse uictoriae non interfuit, sed curarum misit, cuius gubernator domino suo Chromio honorē & decorem attulit.

q ¶ Sacra Sicyone.) Sacram ideo Sicyonem dici Scholia putant, quod super eam sita fuerit Merone, ubi deorum sedes sit, Hesiodo & Callimacho testibus. Verum quid obest eam sacram appellari, Pythiorum certaminum nomine? r ¶ Hanc ipsam illius.) Voto cludit encomiū.

THIAE O VLIAE FILIO LVCTA-
TORI, ODE X.

STROPHE I. COLON XI.



Danai urbem, & stemmatis præclarū
b quinquaginta filiarum eius Argum,
Iunonis diuinā domum, Gratia cele-
brate. Collucet aut innumeris uirtuti-
bus, fortium gestorū causa. ^cSunt enim prolixæ
1 de Perse historiae, quomodo sese circa Medusam
2 ille Gorgonē gesserit. ^dDein multæ in Aegypto
urbes sub Epaphi manibus habitæ sunt. ^eNec
3 uero Hypermnestra errauit, suum unius senten-
tia gladium in uagina retinens.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

A patria uictoris orditur, insignia Argiuorū facta enumerans: deinde ipsum uictorem Thiaem a uictoria Hecatombæorum, a Pythia, Isthmia, & Nemea uictorijs, a laude Athenis parta, a maioribus matris, a uictoria Argiuorum, a cognato Pamphae laudat: a quo ad Castorem & Pollucem digreditur, Tyndaridarum fato hanc oden cludens. Et quia a uictoria Hecatombæorum Argiua potissimum hunc cōmendat, deinde uero reliquas etiam uictorias, Pythiam, Isthmiam & Nemeam congerat, Olympiam uero exoptet, ideo quidam & hanc oden a Nemeonicis, perinde ac priorem, separandam putant. a ¶ Danaï urbem & stemmatis.) Danaus Beli filius in Argo regnauit. Rogat aut Gratiæ, ut Argum urbem & regionem Peloponnesi celebrent. Quia enim Argus patria

patria est Thiae, ideo exordium huic ode ab Argo et insignibus eius heroibus et principibus attexit. Danaum Beliden appellat Hypermnestra, dum ita dormientem Linum excitat:

Surge age Belide de tot modo fratribus unus,
Nox tibi ni properes ista perennis erit.

b ¶ Quinquaginta filiarum.) Danaum quinquaginta filiarum patrem fuisse Euripides etiam testatur in Tragedia, cuius initium est:

Δαναός ο πρῶτος υἱὸς θυγατέρων πᾶτερ.

Quem uersum Iocrates una cum alijs aliarum Tragediarum duobus protulit antequam exhalaret animam, ut est in uita eius apud Plutarchum. Argos Iu- noni charum extitisse et Homerus adfirmat, hisce uersibus:

ἦ τῶν ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺν Πῆλτα τοῦ εἶσι πόλλες,
ἄργος τε πάρεστι καὶ Ὀδυσσεύς μιν κλέω.

Quos ita uertere queas:

Summus amor meus est in treis, nec decedit, urbeis:

Argos, dehinc Spartam, spatio pandaq; uiarum

Insignesq; Mycenae.

c ¶ Sunt prolixæ de Perseo historiæ.)

Argos à claris principibus et heroibus euehit, et primum à Perseo, qui Argi- nus fuit, Danaës matris nomine. Natus est hic ex Ioue in aurum permutato, et Danaë Acrisij Argiuorum regis filia, quæ de in 3. Carminum Horatius:

Inclusam Danaën turris aenea

Robustæq; fores, et uigilum canum

Tristes excubiae, munierant satis

Nocturnis ab adulteris:

Si non Acrisium uirginis abditæ

Custodem pauidum, Iupiter et Venus

Risissent.

Ideo enim turri incluserat, ne uiro per cōcubitum alicui iungeretur, postquam ex oraculo didicerat, ex ea orituram prolem, excidiune Acrisio et perniciem apportaturam. Perseus ergo Danaës et Iouis filius, ut ca- put uiperis intortum Medusæ amputarit, est apud Ouidium lib. 4. et 5. Me- tamorph. Fuerunt autem Ouidij sententia duæ Gorgones, quæ ambæ uno duna- taxat oculo utebantur, eiusdem ambæ pulchritudinis. Porro Medusæ aureos crines in angues propterea mutatos 5. Metamorph. scribit, quod eam Neptu- nus in templo Mineruæ uitiauit, unde indignata dea crines eius in angues per- mutauit: factumq; ut quisquis Medusam intueretur, lapide sceret, uel in lapidem uerteretur. Ouidij hac de re uersus sunt:

- Clarissima forma

Multorumq; fuit spes inuidiosa procorum

Illa, nec in tota conspectior ulla capillis
 Pars fuit: inueni, qui se uidisse referrent.
 Hanc pelagi rector templo iuitasse Mineruæ
 Dicitur: auersa est, & castos ægide uultus
 Nata Iouis texit: ne hæc impune fuisset,
 Gorgoncum crinem turpes mutauit in hydros.

Scholia uero Pindarica ideo à Minerua admissum Persea Medusæ tradunt, quod ea pulchritudine sua Mineruam prouocarit. Quomodo postea Andromedem Cephei & Cassiopeæ filiam scopulo alligatam, & immanis belluæ marine ingluuici expositam liberarit, ex Ouidij 6. Transform. planum fit.

d. ¶ Dein multæ in Aegypto sub Epaphi.) Argiuos & in Aegyptum usq; manus extendisse, Epaphi paradigmate probat. Fuit autem hic Epaphus Aegypti rex Ius (Inachi Argi fluminis gnatus) & Iouis filius: à matre quidem Argiuus. Ouidius primo Metamorph.

Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem

Creditur esse Iouis, perq; urbes iuncta parenti

Templa tenet.

Isocrates in Busiride: Busiris, inquit, à patre quidam dem Neptuni, à matre uero Libyæ, filia Epaphi, filij Iouis, gnatus erat.

e. ¶ Neq; uero Hypermnestra.) In laudem Argiuorum, pietatem hoc tertio loco Hypermnestræ, Danaï filia, profert. Quum enim quinquaginta fratres, quinquaginta filiabus Danaus suis copularet, regno suo timens inter generos diuidendo, egit cum filiabus suis, ut una nocte, qua matrimonij lege iungendi essent, in somno uinoq; obrutos ferrum distringerent. Patris scelcrato impetio, præter unam hanc Hypermnestram, omnes sunt obsecutæ. Ideo nō iniuria, ob eam suam pietatem & sinceritatem, à poetis & historicis hæc puella commendatur. Hanc historiam recenset ipsa Hypermnestra apud Ouidium in Epistola ad Linum, cuius initium est:

Mittit Hypermnestra de tot modo fratribus uni. &c. Quæ epistola huic Pindarico loco lucem adfert. Sponsum huius Hypermnestræ Linum uocatum epigrapha epistolæ ouidianæ testatur, si modo titulus non est uanius. Scholia Pindarica Lynco illi nomen induunt.

ANTISTROPHE, COLON XI.

4. "Diomedem in diuorum immortalium nume-
 rum flaua Minerua quondam retulit. ^bThebana
 5. tellus Iouis fulmine icta, uatem Oëclis filium Am-
 phiarum

phiarum suscepit, ^dbelli nubem. ^eEt pulchre mu-
lieribus olim dominatus est Iupiter, ad Alcmenā
Danaamq; perueniens, rationem hanc demon-
strauit. ^fQui & Adraſti parenti Talao, Lynceō-
que mentium fructum recto concinnauit modo.

EPODOS, COLON XII.

Sed & bellum Amphitruonis aluit Iupiter, ac
fortuna prestantissimus illius generi adscitus est
quū ferreis armis Teleboas oppugnaret. ^gTum
enim facie adſimilatus Amphitruonī Iupiter, im-
mortaliū rex aulam ingreſſus est, intrepidum se-
men adferēs, Herculis puta. ^hCuius per Olym-
pum uxor Hebe prope matrem suam ⁱTelian,
pulcherrima deūm incedit.

^a ¶ (Diomedem.) Laudat iam Argos ab indigenis dijs: ex heroibus enim
Argiuis aliquot in deorum numerū adſciti ſunt, ut Diomedes & Amphiarus.
Diomedes igitur Tydei filius ducta Hermione in uxorem, unā cum Caſtore &
Polluce in deorum catalogum & naturam relatus est, tali quidem origine. In
Thebano bello Melanppus Thebanus heros Tydea ſauciauit: quare excan-
ſcens ira Tydeus rogauit Amphiarum, ut ſibi caput Melanippi adferret. Alla-
to ergo capite non ſaturauit ſtomachum ſuum tanto ſpectro, ſed carnes etiam
eius capitis exedit. Minerva uulnerato Tydeo immortalitatem impertijt: ſed
quum animaduertēret ſe ob carnum illarum eſum non poſſe eo dono frui, Mi-
neruam rogauit Tydeus, ut eam immortalitatem filio ſuo Diomedi cōmunicā-
ret. Hunc ergo ad modum Diomedes ex homine in diuinam eſt tranſmutatus
naturam. Hæc Ibycus, Polemon & Euripides in Meleagro de Diomede memo-
rant. Colitur numinis loco apud Argyrippos, Metapontios & Thurios.

^b ¶ (Thebana tellus.) Argiuos ab Amphiarai uatis immortalitate com-
mendat. Amphiarus enim ut immortalis fieret, in Thebano bello terra unā
cum curru ſuo receptus & abſorptus eſt, quum ipſa primum terra Iouis fulmine
diſſecta & aperta eſſet: quo de in præcedenti ode ſatis etiam multa prædicta.

^c ¶ (Belli nubem.) Metaphora eſt. Qui Amphiarus nubis inſtar, ma-
gna manu ex Argo Thebas profectus eſt. Vel accuſatiuus per ablatiuum reddi

potest: Belli nube, hoc est, in ipso denso praelij conflictu. d ¶ Et pulchre comatis.) Argus hic ab heroidibus etiam, non solum ab heroibus, effert: quem admodum supra à dexteritate Hypermnestræ, ab Alcmena Amphitruonis uxore, et Danaë Acrisij filia, quibus cum rem habuit, Argivis matronis. Vt uero in aureum sese imbrem permutavit accedens Danaën, supra etiam ex Horatio indicatū. Extat ea etiam in Metamorphosi Ouidiana fabula, et apud Isocratem in Encomio Helenæ. Vt uero sese Amphitruoni adsimilavit Alcmenam ingrauidans, facite in Amphitruone Plautina lusus est: cuius rei et Isocrates in Encomio Helenæ meminit. e ¶ Qui et Adrastus parenti Talao et Lynceo.) Talaum et Lynceum prudentes fecit principes Iupiter. De Talao in oda præcedenti nonnihil dictum. Lynceus item Argivus rex ad maiores Persei ratione matris pertinens, ut Scholia: ut Pausanias, referente Erasmo in adagio, Lynceo perspicacior, Danaï successor. f ¶ Tum enim facie Amphitruoni.) Quum Iupiter cum Alcmena concumberet, nox ea aliarum trium noctium longitudinem adepta est. Vnde Hercules trinoctio illo conceptus, dicitur apud Lucianum ὅτι γυνὴν πέντε τρεῖς αὐτῷ. Ex Ioue Herculem, ex Amphitruone insequenti nocte Iphiclen Alcmena peperit. g ¶ Cuius per Olympū uxor.) Digreditur ad immortalitatem Herculis. Hebe, inquit, filia Telææ, id est Iunonis, uxor est Herculis. h ¶ Telian.) Hebe filia Telie. Pubertas filia est perfectionis. Perfectione generat pubertatem apud superos. Hoc est, qui semper in felicitate fruuntur, pubertatem habent: id est, semper uigent et florent una marcescibili etate. Teliam autem ipsam Iunonem uocat. Aeschylus ἐπιθετικῶς Iouis sororem et coniugem Τηλέαν salutatur, inquit, ἥ γὰρ Τηλέα γυνὸς Διὸς αἰετῆς. Iuno Telia, hoc est, perfecta Iouis genialis coniux. Nuptiæ humane uitæ et societatis perfectionem apparant.

STROPHE II. COLON XI.

“Proinde antea me sermo defecerit, quam omnia præclara enarrauero, quæ Argivū delubrum tenet.^b Cæterum excedere modum in rebus, graue est hominibus.^c Attamen excita lyram, luctarumque eura accipe.^d Certamen enim æreum, populum ad litandum Iunoni hortatur, ad præmiorumque iudicium, ubi Vliæ filius Thiaus uictoria insignis,^e bina uice fortunatorum laborum obliuionem nactus est.

ANTIST.

Obtinuit item^ggræcum quondam in Pytho-
ne exercitum fortuna concomitatus : & Isthmici
& Nemei certaminis uictor,^h coronam Musis,
unde hymnorum occasionem sumant, dedit. Ter
inⁱponti quidem portis bonam sortem adsequu-^{Iteratio:}
tus, ter item in uenerandis campis^k in Adraстеis
pascuis.

a ¶ Proinde antea me sermo.) Insignia Argiuorum facinora uoto & ab
impossibili claudit. b ¶ Ceterum excedere modum.) Rationem conclusi-
onis reddit. c ¶ Attamen sonora excita lyram.) Ad ipsum uictorem
Thieum nunc citharam dirigit. Non sic, inquit, ab Argiis mihi maioribus dis-
cedendum, ut nō posteriores etiam recorder, quorū de numero hic est Thieus.

d ¶ Certamen enim areum.) Iunoni sacrum certamen in Argo agitur,
Hecatombæa, nomen habens à centum bubus : in ea enim panegyri centum bu-
bus Iunoni litabant. ἀγῶν dicebantur etiam hi ludi, quod perinde sonat ac si
dicas Iunonia. In hisce ludis Thieus lucta uictoriam obtinuit. Aereum certame-
men dicit, uel metaphoricōs pro forti, uel quod area arma, uictorie præmium
erant. e ¶ Bina uice.) Bis uictoriā in Hecatombæis retulit. Periphra-

sis enim uictorie est, à fructu. Victorie enim dulcedo efficit, ut laborum ante uic-
toriam tolerantium obliuiscamur. f ¶ Fortunatorum laborum.) Græ-
ce est εὐφρόνῳ, hoc est, faciliū. Victoria enim parata, labores qui præcesser-
e, & faciles & iucundi sunt, Legitur & εὐφρόνῳ, hoc est, iucundorum.
Dulcescunt enim post obtentam palmam labores. g ¶ Græcum in Py-
thone exercitum.) Id est, antagonistas Pythij certaminis : à Pythia uictoria
eum predicans. h ¶ Coronam.) Pythiam & Nemeam. Musis dedit
occasionem, ut Pythiam & Nemeam eius uictoriam celebrarent. ἀγῶν co-
lere: ut suprà poëtas Pieridum nominauit ἀγῶνες, id est, cultores.

i ¶ Ponti portis.) Repetit quod dixit, & clarius exponit. Ponti portæ,
est periphrasis Isthmiorum. k ¶ In Adrasteis pascuis.) Periphrasis
Nemeorum. Ter uictoria potitus est in Nemeis, quæ sunt à septem apud The-
bas instituta, quorum Adrastes unus est.

¶ Jupiter pater, quæ mente quidem expetit, ore
conticet. b Omnis autem operū finis & consum-

» matio in te est, 'neq; ignauo corde adferens au-
» daciam à te gratiam petit.

EPODOS, COLON XII.

^dCognita Deo cano, ' & ei qui circa summorū certaminum cacumina inuigilat. Supremum autem Pisa Herculis institutum habet. Suaues certe uoces dilucide^g in festiuitatibus Atheniensium bina ipsum uice^h per interualla laudauere. ' Terra uero igni adusta, ^kfructus oliuē ad lunonis magnanimum populum accessit in uariēgatis uasorum septis.

^a (Iupiter pater.) Apostrophe ad Iouem, qua & Vliæ filium Thieum Olympiam etiam uictoriam optare dicit, non sine labore quidem, quum circa laborem ea constare non possit. Attamen adeo uerecundus est, ut non audeat palam eam à te uictoriam postulare. ^b (Omnis autem operum.) Est gnomē, qua uictoriam in Iouis nutu consistere uere dicit. ^c (Neq; ignauo corde.) Et animo & corpore robustus tuum implorat auxilium, ut circulum Græciæ ludorū absoluat, per te Olympia etiam uictoria accepta. ^d (Cognita Deo cano.) Suspicionem falsi præoccupat. Iupiter Olympiorū præses me uera dicere nouit. ^e (Χῶσις pro ἡγῶσις.) Ad Thieum refertur melius. Hoc est, & Ioui cognita cano, & ei non inexplorata, qui certat summa certaminum culmina conscendere, hoc est, Olympiam uictoriam obtinere.

^f (Πρωίον.) Doricum est, pro θεομόν. Hercules enim Olympiacæ instituit, ut in Olympiacorū origine subindicatum. ^g (In festiuitatibus Atheniensium.) Id est, Panathenæis, quibus nomen est ab omnium Atheniensium uel Atticorum solenni cōuentu: unde etiam Isocratico Panathenæico nomen est inditum. ^h (ἑμὲ δὲ λαόν.) Hoc est, non uno tempore, sed per interualla. πρὸς τὸν ἀναβολὴν, hoc est, à dilatione, uel procrastinatione, uel reiectione. ⁱ (Terra uero igni adusta.) Quid præmij ex uictoria Panathenæorum retulerit, hydriam, aqualem, uel urceum oleo plenū. Primum hic est εὖ ὡς τε τὸν, dum ait: Terra uero igni adusta, fructus oliuæ, pro, & fructus oliuæ. Deinde, Terram igni uistam, ipsum urceum, qui igni consolidatur & induratur, dicit. Vas enim fictile primum ex luto fingitur, deinde igni consolidescit. Vel pro æreo uase accipit: æs enim primum è terrea materia

ria

ria conflatur, deinde ex ære uasa funduntur. ^k ¶ Fructus oliuæ.) Est ipsum olcum. Dabatur aut præmij loco uictori Panathenæico, uas ærē, oleo re fertū: quod Minerva olei inuentrix fuerit. Nec ulli nisi uictori ex Attica olcum euehere licebat: quod uas pulchre pictura, ut par erat, exornatum conspiciebatur. Summa, Thieus Panathenæorum uictor, uas oleo oliuarum refertum Athenis Argum pertulit.

STROPHE III. COLON XI.

^a Sequitur autem Thieæ, ab auunculis mater nis celebre genus uestrum gloria certamina de cens, unà cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. ^b Atqui dignus ego iudicari queā, Thrasycli Ant iæq; cognatus existens, in Argo, ^c non occultare oculorum lumen. ^d Quot enim uictorijs diues illa urbs Præti floruit? ^e Corinthiacis iugis & ^f Cleo næos apud uiros quater uictoria conspicua fuit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

^g Sicyone uero argenteis phialis uino aptis ho norati recesserunt Argos. ^h E Pellene induti ter gum molli purpura redierunt Argos. Verum æris indicare multitudinem uires meas excedit: maiore enim ocio indigeret, enumerare quantū æris ^k Clitor, Tegea, Achæorumq; excelsæ ur bes, quantum deniq; ^l Lycæū, prope Iouis aram contulerint, ubi tum manuum tum pedum robo re ^m uicerunt.

^a ¶ Sequitur autem Thieæ.) A matris maioribus. *μῆτρων* & matris fratres & maiores significat. Genus tuum, inquit, ô Thiea clarum est, matris nomine, cuius cognati Antias & Thrasycles nonnihil ad Castoris & Pollucis stirpem pertinent, quemadmodum subiungit. ^b ¶ Atqui dignus ego.) Hæc poëta in persona Thieæ dicit per *prosopopœiam*, uel *μῆτρων*.

^c ¶ Non occultare oculorū lumen.) Quum uictoriam, inquit, ego Thi eas obtinuerim in Argo, meorum oculorum fulgorem non occultauero: id est,

non defigam in terram oculos ceu deuictus, sed libere circumspiciā, uictoris in-
star. Solent enim fontes & rei & noxij & deuicti, pudore suffusi, & caput &
oculos in terram declinare, non libere circumspicere ausi. d ¶ Quot
enim uictorij diues.) Ad Argi laudem redit, ipsum à Thiaei maiorum uictoria
extollens. Urbem Proeti hic Argos appellat, quam principio huius ode Danaï
ciuitatem nominauit. Proetus enim Abantis Argiuorum regis filius, patri in re-
gno successit. e ¶ Corinthiacis secessibus.) Hoc est, isthmij ludis uice-
runt Thiaei maiores. f ¶ Cleoneos apud uiros.) Hoc est, in Nemeis lu-
dis. Cleonæ enim, ut Plinius refert lib. 6. cap. 6. & Clitorium Nemeam rea-
gionem includunt. A Cleonis, leo Cleonæus, ab Hercule apud Molorchum pa-
storem hospitem agente, interfectus dicitur. Atq; ipsas Cleonæas pro Nemeis hic
ludis accipit. g ¶ Sicyone.) Vt in Pythijs Sicyonijs argenteæ phia-
niceterij loco sunt datæ, quum è præcedenti ode planum sit, nō est necessum eas-
dem hic repetere. h ¶ Pellene.) Ciuitas Achaïe est Pellene, ut Ste-
phanus & Plinius lib. 4. cap. 6. memorāt. Aguntur aut Pellene Dija, à Ioue
nomen gerentia festa, uel Theoxenia. Certaminū quæ illic agebantur præmiū
erat chlamys uel chlæna, uestis qua hybernū frigus arceatur, ut in Olympijs
etiam traditum. i ¶ Verum æris.) Aeris, hoc est, æreorū præmiorum
uel armorum ex ære factorum. In plerisq; namq; certaminibus lebetes, & ærea
scuta dabantur, uictoriæ merces. k ¶ Clitor & Tegea.) Vrbes sunt
Argolicæ. Tegeam Stephanus in Arcadia recenset. l ¶ Lycæum.) Ly-
cæum Arcadiæ montem Plinius lib. 4. cap. 6. tradit, in quo Iouis sit delubrum.
Stephanus Lycæā urbem Arcadiæ ex Theopompo refert: fortasse hanc ipsam
Pindarus τὸ Λυκαίου habet. Fieri potest quod proxime Lycæum montem
eiusdem nominis urbs Λυκαία habitata sit. Enimuero quid attinet hic multa
coniecturare? m ¶ Vicerunt.) Manuum robore, periphrasis est pugna-
latus. Pedum robore est periphrasis cursus. Manuum robore & pedum, ipsum
& pancratiū intelligi potest.

EPODOS, COLON XII.

“At Castore cum fratre suo Polluce ad hospi-
tium diuertente, apud cognatū tuum Pamphaën,
non mirum est uestro generi insitum & agnatū
esse, ut bonos Athletas proferat, postquam latè
patentis Lacedæmonis moderatores certaminū
sortem

sortem ac lætitiā cum Mercūrio & Hercule ad-
ministrant: ^d Siquidem ij ualde bonos uiros cu-
rant, ac fida deūm soboles existunt.

a ¶ At Castore cum fratre suo Polluce.) A cognato uel maiorū uno Pam-
phaë effert Thiaum: cōmemorans tanta iustitia & pietate Pamphaën prædi-
tum fuisse, ut Tyndaride ad eum diuerterint, nempe quando alternis iam in cœ-
lis, iam apud homines agunt. Tum enim diuerterunt ad Pamphaën, ad genus
Thiei pertinentem, quando immortales illi fratres Castor & Pollux in terris
agunt. Quomodo uero alternis aliās in cœlo, aliās in terra, uel sub terra agant,
& Homerus indicat, dum inquit:

ἀλλοτε μὲν ζῶσσι ἐτὶ δῶμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε

τῶν ἄσπερ, τιμῶ δὲ λελόνχεσι ἱερὰ θεοῖσι.

¶ Pindarus hoc loci
subijcit. Porro in tertia Olympiorum ode Castor & Pollux amantes hospitium
prædicantur: ac in panegyri Theoxeniorum dij hospitio & expectantur &
suscipiuntur. Fieri ergo potest, quod & hoc loci Pindarus à Pamphaë in
Theoxenijs Tyndaridas hospitio susceptos putet. Magnam autem eius homi-
nis & pietatem & religionem esse operæ precii fuerit, ad quem dij diuertant.
In sacra Bibliorum historia (quorū enim & eius hic nō liceat meminisse) Abra-
ham & Lot & angelos & Deum exceperunt in domum suam, id quod & ad
Hebræos Epistola testatur, II. cap. Illi diui patriarchæ uerè Theoxenia cele-
brarunt: quorum respectu Argiuorum Theoxenia à Tyndaridis instituta, som-
nium sunt & umbræ somnium. Christiani Theoxenia agunt quoties καὶ τοῦ
λόγου θεοῦ τῆς καὶ διαῖας τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τοῦ κυρίου τῆς ἀπὸ τοῦ
θεοῦ τῆς. Verum hæc aliò pertinent. b ¶ Non mirum est uestro.)

Quia Pamphaës hospitio excepit Tyndaridas, ideo eorum beneficio, uestro
Thiaë, inquit, generi uictoria certaminum confertur. c ¶ Postquam latè
patentis.) Tyndaride dispensant lætitiā & conuiuia, quæ uictores concer-
nunt, unā cum Mercurio & Hercule. Sunt enim illi certaminū in Argo dispen-
satores, uel præsides Hecatombæorum. Hinc paulò ante dixit: Sequitur autem
Thiaë ab auunculis maternis celebre genus uestrum gloria certamina decens
cum Gratijs & Tyndaridis frequenter. hoc est, Castoris & Pollucis & Gratia-
rum beneficio.

d ¶ Siquidem ij probos uiros ualde curant.) Amorum
sinceritate Thiei maiores extollens, bonos uiros Tyndaridis curæ esse dicit,
ac pariter fidem & amicitiam illorum ad memoriam reuocat. Fratres illi ge-
mini, ut erga sese ipsi fideles extiterunt, sic erga suos cultores nihil non benefi-
ciorum conferre solent. Sic & uobis ô Thiaë cōmodant.

D d

STROPHE IIII. COLON XI.

^aPermutantes enim alternis diem quidem alteram charo patri Ioui tribuunt, alteram uero sub occultis terræ locis ^bin Therapnes cōcauitatibus eandem subeunt mortem: ^cpostquā hanc uiuendi rationem Castore in bello pereunte, Pollux eligere maluit, quā solus deus esse, & in cœlo sine fratre agere. ^dHunc enim Idas boues surripientē conspiciens, æreæ hastæ acumine sauciauit.

ANTISTROPHE, COLON XI.

^eA Taygeto ^fpede radians ^gLynceus in stipite quercus sedentes conspexit. Siquidem omnium hominum longe acutissimi uisus erat Lynceus. Deinde subito, celeri cursu ad eos geminos fratres perueniunt, & ingens repente opus perfecerunt, grauiāq; manibus perpessi sunt à Dioscuris ^hApharetidæ. Mox enim prostrato Castore Ledæ filius adfuit, persequens Apherei natos: at illi prope patris sui tumulum restiterunt.

EPODOS, COLON XII.

Vnde arreptam ⁱDitis statuam, politam nempe petram, Pollucis in pectus iniecerunt: cæterū neq; cōtundere, neq; cohibere ipsum potuerūt. ^kExcandefactus igitur celeri iaculo, in Lyncei latera ferrum traiecit. Iupiter deinde in Idam igniferum fumidumq; deiecit fulmen, sicq; unā exurebantur & interibant ambo. ^mAdeò difficile est, fortioribus repugnare uelle.

STROPHE V. COLON XI.

Illicet ad fratris uiolentiam reuersus Tyndarides,

des, nondum planè mortuū, sed adhuc anxie respirationibus rigentem reperit. Calentibus itaq; Id est, respirationem & palpitantē. lachrymis profusis, & gemitu facto repente clamauit: "Iupiter pater, ecquis tantorum luctuum finis erit? Et mihi cum hoc infligas mortē o rex.

- " Orbato enim amicis uiro omnis abit honor. Iam
" & pauci mortaliū in afflictione fideles iueniunt;

ANTISTROPHE, COLON XI.

- " Qui laborem & curam amici suscipiant, aut le
" uasint. Sic dixit. At Iupiter sic orsus contrā, id uerbi proloquutus est: "Tu quidem mihi filius es, illum uero deinde Tyndarus heros matri tuæ appropinquans, maritus ipse, mortale semen stil lauit. Sed age tamen, horum tibi optionem do: Siue mortem fugiens, iuuifamq; senectam, in Olympo malis agere, unā cum Minerva, cruentaq; Marte,

EPODOS, COLON XII.

Est harum tibi rerum fors. Sin circa fratrem pugnando, in omnibus tuis cum eo æque diuide re cogites, partim quidem sub terra delitescens spiraueris, partim uero in aureis cœli ædibus. Hæc ubi fatus esset Iupiter, non duplex animo consilium Pollux uolutauit, ^Presoluit statim oculum, dehinc uocem reduxit armati adeoq; fortis Castoris.

a ¶ Permutantes enim alternis.) Ad Castoris & Pollucis fata digredietur, mutuā illorum fidem & amicitiam exponens. Hac enim ratione distributā inter ipsos immortalitatem, ut altera die apud superos, altera apud mortales in terris agant: iuxta Pindari sententiam. b ¶ In Therapnes.) Therapne

Dd 2

Laconice oppidum, cuius & suprâ in Olympijs facta mentio, & alijs passim Pindaricis, & Encomio Helenæ apud Isocratem, ubi Castor & Pollux & Helena in lucem sunt progeniti. Sunt qui pro Lacedæmone accipiant: de qua satis in tertia Olympiorum ode.

c ¶ Postquam hanc uiuendi.) Modum historicæ narratione subiungit, quo Castor & Pollux alterna uita & morte possunt: uel, alternis diebus & in celo & terra agant.

d ¶ Hunc enim Idas.) Historia de Castoris interitu plana est apud Pindarum, ut ob abactos suos reptosque boues interierit. Scholia uero hunc ad modum Tyndaridarum fata tradunt. Lynceus & Idas Apherei filij, Leucippi filias Phœben & Elairam in uxorem ambierunt: ad horum nuptias inuitati Castor & Pollux, sponsas illas abreptas abduxerunt. Hinc exorto nuptiarum causa prælio, Castor occiditur. Deinde Pollux utrumque fratrem, Iouis patris fulmine adiutus, interemit.

e ¶ A Taygeto.) Mons est Laconicæ Taygetum. Stephanus.

f ¶ Pede radians.) Propter uelocitatem, pede fulgentem Lyncea appellat, metaphoricòs.

g ¶ Lynceus.) Hic Lynceus est de quo prouerbiū, Lynceo perspicacior.

h ¶ Apheretide.) ἀφαιρητιδα, patronymicum ab ἀφαιρη. Idas & Lynceus Apherei filij.

i ¶ Ditis statuam.) Ditis statuam, lapideam columnam appellat, quod uita de functis erigatur, qui in Ditis regiâ recubant: id est, qui mortui sunt. Euulsam ergo statuam à monumento patris sui Apherei, in Pollucem proiecerunt.

k ¶ Excandefactus.) Lynceus ferro Pollucis traiectus.

l ¶ Iupiter uero in Idam.) Idas fulmine Iouis ictus, periit ob interfectum Castorem.

m ¶ Adeò difficile est.) ὡς φέρνεται, gnomen inclusam habens & prouerbiū. Apheretida sese præstantioribus congressi interierunt.

n ¶ Iupiter pater.) Precatio ad Iouem Pollucis.

o ¶ Tu mihi quidem filius.) Iupiter optionem dat Polluci, ut uel solus immortalis sit, uel immortalitatem suam cum fratre Castore æque partiatur.

p ¶ Resoluit oculum.) Iupiter oculos Castoris clausos morare resoluit, & ad uitam restituit.

ARISTAGORAE PRÆSIDI TENEDIO,
FILIO ARCESILAE, ODE XI.

STROPHE I. COLON VI.



^a Vesta Rheæ filia, Iouis altissimi, eiusque germanæ dominatione & regno æqualis Iunonis, soror, ^b quæ Curiam inhabitas, benigne quæso tuum

ad thæ

ad thalamum Aristagoram suscipe, illiusq; prope splendidum sceptrum à cōsilijs benigne compectere, ^d qui te uenerantes iuste administrando conseruant Tenedon,

ANTISTROPHE, COLON VI.

‘Sæpenumero quidem libaminibus atq; sacrificijs ^f primam dearum colentes. Ipsis quidem ci & carmen personat, ^g hospitalisq; Iouis exerceatur ius in æternis eorū mensis. ^h Quare cum laude & gloria duodecim mensium interuallum læto corde perage.

ENARRATIO.

Primum inscriptio explicanda breuiter. Inscripta est hæc ode Prytanē Tenedio, hoc est, gubernatori, uel administratori Tenedi insulæ. Scholia alteram Tenedon Troiæ esse tradunt, de qua & Latinus Poëta:

Est in conspectu Tenedos notissima fama

Insula diues opum. Alteram Lybiæ. Stephanus unam esse Sporadum testatur, à Tenno & Amphitheā uel Hemiheā Cycni liberis, seu τῶν ἐδδς, hoc est Tenni sedem: ex Hecateo id referens. Hæc antea dicta est Ἰσούριος. Est & altera Tenedos apud Lyciam: uel, ut Apollodorus, in Pamphylia est. A Tenedo prouerbia sunt, Tenedius tibi cen, de mendaci teste. Tibicinem enim Philonome ad Cycnum perduxit, qui testificaretur Tennē ipsam uoluisse comprimere. Et aliud adagium, Tenedia bipennis, de crudeli iudice & legislatore: à rege quodam Tenedio, qui quum legem sanciuisset, ut in adulterio deprehensus securi percuteretur, in filio suo ἐπὶ αὐτῷ φάρος comprehenso, eandem legem inuiolatam seruauit. Hæc ex Stephano. Verum de his adagijs Erasmus abunde disputat. Tenedum autē hic intelligit, quæ est in Lesbō. πρυτανεύει. Quur Prytanen uocet, in ipsa enarratione primæ Strophes in dictione πρυτανεύειον planum fiet. Iam ad argumentum stylum uertamus.

Aristagoram itaq; ab administratione sua, à suorum item consiliariorum iniustitia, pietate & hospitalitate prædicat: deinde à parente Arcesilao, à luctu & paucratio, à maioribus Pisandro & Menalippo: ad liberalitatē tandem ipsam clanculum adhortans. Cæterum neq; hanc odam Didymus Nemeonicis adscri-

Argumentum.

bendam putat: quandoquidem id ex eo satis colligatur, quod iam gubernatore laudet, qui tamē olim in adolescentia sua, lucta et pancratio palmā obtinuerit: cuius eius uictoria et iam meminit, acclamans gubernanti hoc epinicio.

a. (O Vesta Rheæ filia.) Quia Aristagoras hic *πρυτάνης*, hoc est, gubernator et administrator Tenedi erat, ideo ad *ἐτυμοῦς* uocis respiciens Pindarus, orditur à Vesta dea illa, quæ τὸ *πρυτανεῖον*, siue τὸ *ἑστῆον*, hoc est, focum incolit. Porro apud Athenienses quinquaginta ab unaquaq; tribu electi iuri, qui, quæ à Senatu decreta essent, persequabantur, dicebantur *πρυτάνες*, ut Arpocratio ex Aeschine indicat. Hinc metaphoricè simpliciter pro administratoribus, ut hoc in loco, usurpantur *πρυτάνες*. Hinc *πρυτανεῖον* multitudinis numero Isocrati pecuniam significat, quam et reus et actor deposuerunt in iudicio: ut idem Arpocratio testatur. Pindaro uero hic τὸ *πρυτανεῖον* domum illam senatoriam, uel ædes magnificas quas immortatur *πρυτάνης* ualet, more nominū in *ἑῶν*, quæ firè locum sonant et receptaculum alicuius rei, ut *ἔχθροπροφῆον*, *μυσῆον*, *αὐδῶν*, *κρηῖον*. Quanquā Scholia τὸ *πρυτανεῖον* dici putent ueluti *πυρραμῆον*, hoc est, ignis promptuarium. Vel imitatione *εἰ* in *π*, ceu *βρυτανεῖον*, *παρὰ τὸ βεῦλον*, quod est augescere seu crescere uel florere, quod in Prytaneo focus et floreat et splendeat. Græcis *ἑστῆα* dicitur: hæc ut Homerus in hymno in Dianam canit, perpetua uirginitate conspicua est, et deorum et hominū amplas domos inhabitat, ut idem Homerus in hymno *εἰς ἑστῆαν* cōcinit, ubi et Saturni eam filiā nominat. Iam Rheæ Saturni uxor est, ideo recte à Pindaro et Rheæ filia uocatur. Hæc à ueteribus numinis loco culta, et à Romanis in templum Victoriæ collocata, æterni ignis præses fuit. Et quia Vesta semper uirginitate gaudet, ideo et uirgines ei consecrariunt Romani, quas eo in Vestæ ministerio uirgines semper permanere necessum erat. Vestales illæ puellæ dicebantur. Ouidius per Vestam ignem intelligendum docet, dum ait:

Nec tu aliud Vestam quàm uiuam intellige flammam,

Nataq; de flamma corpora nulla iudes.

Iure igitur uirgo est, quæ semina nulla remittit. Ipsa *ἑστῆα* Latinis etiam Lar est et focus. Atqui dum æternus ignis firmamenti, Sol, Luna et stellæ hunc mundum semper suo iubare illustrent, fieri potest quod ueteres per τὸ *ἑστῆον* æternum Dei lumen, siue Solem, siue rectius ipsum Deum intellexerunt. Solet autem in deorum delubris et principum optatiumq; pergamis focus esse lucidior, et ignis rutilantior: ideo non in scite optimatē Aristagorā laudans, cuius focus minime est frigidus, quin potius rutilo Vestæ igni remidet, à Vesta dea, ædes eius suā benignitate claras reddente, principium ducit. Schema est

est deesset. Vestam enim deam precatur Pindarus, ut ad suum thalamum & suam sedem Aristagoram suscipiat. **b** ¶ Quæ curiâ inhabitas.) Prytanæa, hoc est, magistratum, atq; ipsas magnificas aedes administratoris Aristagoræ curas & colis. **πρυτανείον** apud Aristophanem in Nebulis & Equitibus domus erat Athenis senatoria, in qua qui magno beneficio rempublicâ affecissent, publicis sumptibus alebantur. (der herrenstüb.) Pindarus metaphorice pro quacumq; splendida gubernatoris æde accipit. **c** ¶ Illiusq; à consilijs.) Rogat ut & Vesta nedum regnantem Aristagoram, sed eius etiam consultores, in suam curam recipiat. **d** ¶ Qui te uenerantes.) A pietate & religione prædicat cum Aristagoram, tum eius **συμφορὰς**. **e** ¶ Sape numero quidem libaminibus.) Et hæc ad pietatem pertinent. **πολλὰ δὲ κνίσα**, hoc est, sape etiam pinguedine seu nidore, hoc est, ipsis sacrificijs. Nidore enim est uictimæ & sacrificij indicium. Ex consequenti antecedens intelligitur. **f** ¶ Primam de arum.) Ipsam Vestam, à qua hic sumpsit exordium. Vel ideo primam, quod uictima & sacrificijs gaudeat Vesta.

g ¶ Hospitalis Iouis ius exercetur.) Id est, hospitales sunt. Iupiter hospitalis est, eo quod hospites & peregrinos curet, nolit eos iniuria affici, sed amice tractari. **h** ¶ Proinde cum laude & gloria.) Intervallum duodecim mensium, est **τρεῖς ἔτερες** anni. Hinc apparet magistratum & functionem Aristagoræ annuam fuisse. Estq; **ὅλως**. Optat enim ut feliciter in suo magistratu cum annum transigat.

EPODOS, COLON IX.

¶ Præterea uirum illum Arcesilan parentem, admirandum illud corpus ^bcōgeneremq; Atre-
miam beatifico. ^cSin quis cum diuitijs, tum forma
præstiterit alijs, inq; certaminibus primas tenēs
uires suas demonstrauerit, is & sese mortalia cir-
cunferre membra, & terrâ se olim fatis ordinan-
tibus subiturum meminerit.

STROPHE II. COLON VI.

Huiusmodi bonos principes & magistratus, bonorum ciuium præconijs euehi conuenit; ac mellita, illorum gratia, fabrefacta q; carmina con-

cinere. Verumenimvero ^dquū ē uicinis sedecim essent colluctatores, solum Aristagoram, patri amq; eius lucta & magnifico pancratio celebrē, splendidæ uictoriæ coronauerunt.

a ¶ Præterea uirum illum Arcefilan.) Parentem Aristagoræ Arcefilan uelut laudibus: uel à patre Aristagoram laudat. b ¶ Congenerem Atremiam.) ἀτρεμίας τε σύγγονον, hoc est, congenerem Atremiam. Est enim ambiguum, ut Scholiæ referunt, num ἀτρεμίας sit fratris nomen, uel Atremia sororis: uel an simpliciter ἀτρεμία pro ἀφοβία, hoc est, fortitudine accipitur. c ¶ Quod si quis cum diuitijs.) Gnome est, qua eos & summa felicitate præditos adseuerat, & suæ sortis iuxta admonet, ne maiora porro querant, simulac formam, diuitias, & palmam certaminum obtinuerint: quales sententias supra sæpe protulit. Meminerint, inquit, diuites & potentes huius terræ, sese homines, nō deos esse: nec ob suam efferantur fortunam sequundiorē, sed ita se gerant, ut se mortales esse cogitent. Gnome est parænetica, cōmonesciens uictorem, & gubernatorem Aristagoram, ne nimium fortuna sua efferatur. d ¶ Quum ē uicinis sedecim.) Inter sedecim antagonistas solum Aristagoram & lucta & pancratio uicisse, idq; iuuenem, in uicinarum ludis, nō in sacris illis quatuor certaminibus, adserit.

ANTISTROPHE, COLON VI.

“Spes uero parentum segniores, pueri uires retinuerūt quo minus Pythone & Olympiæ certaminum periculum faceret.^b Per sanē ipsum iusiurandum, ac meam existimationē, circa Castaliam ac ^dnemorosum Saturnij montem ueniens, pulchrius profectō præ certantibus reliquis collegis redijisset.

EPODOS, COLON IX.

Ad quinquennem panegyrim, Herculis nimirum institutionē lætus se contulisset, comam pur
 » pureis ramis religatus. Cæterum alium quidem
 » mortalium mente carentes gloriationes ab hone
 stis

- » stis deiecerunt. Alium uero de robore suo despe-
- » rantem à proprijs & præsentibus bonis aberran-
- » re fecit animus inaudax, ceu manu ab arduis re-
- » bus hominem retrahens.

a ¶ Spes uero parentum segniores.) Qui factum sit, quod Pythijs & Olympijs ludis non sit adsecutus palmam. Parentes, inquit, timidiore, ueriti sunt, ne non obtineret uictoriam, hinc domum eum retinuerunt. Alioqui si ludos eos acceßisset, haud dubie uictoria conspicuus in patriam suam fuisset reuersus. Ideo etiam subiicit: b ¶ Per sane ipsum iusiurandum.) Nihil certius est inquit, quam eum prærepturū cæteris fuisse palmam, modo parentes eum non essent remorati. c ¶ Castaliam.) Castalia fons Heliconis prope Pythoneum uel etiam Delphos. *πρὶς Πάριον πύργον* intelligit. d ¶ Nemorosum Saturnij montem.) *πρὶς Πάριον* Olympiorum. Cumulus est & collis Saturno sacer apud Olympiam. Nemorosus collis, propter oleas, quas illic Hercules ab Hyperboreis asportatas plantauit. e ¶ Alium quidem mortaliū.) Sententia est, qua cum audaciam damnat, tum timiditatem uel pusillanimitatem. Audacia & uana gloriatio non est laudabilis: ea enim bona quæ ante pedes sunt remouet, dum maiora quam par est affectat. Pusillanimitas rursum damnanda, quod ab arduis rebus fortem animum retrahat. Medium in omnibus rebus est optimum. Non audacem, non desperabundum, sed fortem esse conuenit. Peccarunt parentes tui Aristagora in altero extremorum, nempe in timiditate. Non satis fortes extiterunt, dum ad Olympiam & Pythoneum sunt ueriti mittere.

STROHPE III. COLON VI.

- » Coniungere ualde facile tū erat Pisandri quon-
- » dam à Sparta sanguinem eum esse. b Ab Amyclis
- » ille perrexit cum Oreste armatas Aeolensium co-
- » pias huc reducens. c Sed & iuxta Ismeni fluentia
- » Aristagoræ genus à Melanippo materno auo
- » pendere, coniecturare non erat difficile. d Anti-
- » quæ ita uirtutes

ANTISTROPHE, COLON VI.

- » Auferuntur, robur hominū, permutatæ gene-

EE

- » rationibus^f Necq; deinceps nigra tellus in prom-
 » ptu fructum dedit, nec arbores singulis annorū
 » reuolutionibus, bene olentem florem ferre diuis-
 » trīs similem uolunt nisi per alternationē. Eodem
 » pacto mortales hominum uires ducit

EPODOS, COLON IX.

- » Fatum.^g At ex loue homines finis manet: illum
 » non prænoscimus, non ob oculos ponimus, sed
 » fastuosi incedimus, multas res in animo nostro
 » uersantes. Sed membra nostra^h impudenti spei
 » alligata sunt. Prudentiaq; & remoti consilij flu-
 » xus à nobis remoti sunt.^k Ergo lucri modum ue-
 » nari opportunū ac decorum est. Amorū nanq;
 » quos consequi nequeas, uehementiores infantiæ
 » fuerint.

a ¶ Conijcere ualde facile erat.) Ex uirtute Aristagoræ facile cognosci poterat, eum Pisandri nepotem esse, uel à Pisandro genus ducere, à forti nimis- rum principe. b ¶ Ab Amyclis.) Qualis Pisander fuerit, & quid gess- erit, paucis ostendit. Pisander, inquit, Amyclæus uel Spartiates cum Oreste ex Lacedæmone in Aeoliā migravit, ibiq; Tenedon Lesbī urbem incoluit, ex qua oriundus est Aristagoras. Hinc ergo colligitur, Tenedon hanc Lesbī urbem uel etiam Aeoliæ esse. Vt uero Orestes in Aeoliā coloniam deduxerit, Hellanicus in primo Aeolicorum prodidit memoriæ, ut Scholia testantur. c ¶ Sed & iuxta Ismeni.) Genus paternū ad Pisandrum Spartiatam, maternum ad Melanippum Thebanum refert. Ismenus autem Boeotiæ fluuius est prope The- bas, ubi Adraști copie cum Thebanis pugnantes corruerunt, ut in 9. Nemeo- rum ode subindicabamus. In eo prælio Melanippus aduersus Tydeā manū con- seruit, ubi adeò in eum excanduit ab ipso uulneratus Tydeus, ut ab Adrašto in- terfecti cerebrum exorberet. Ea crudelitate permota Minerva, immortalitatē ei, qua donarat illum, ademit. Priscum ergo Aristagoræ stemma est, à matre ad Melanippum illum Thebanū pertinens: quem pium etiam esse oportuit, quum Minerva eius causa immortalitate Tydeā priuaret. d ¶ Antiquæ uirtu- tes.) ἀναιμία est, quo patrum & maiorum uirtutes in posteros atq; ne- pote

potes transfundi ait. e ¶ Robur hominum.) Appositio. Antiquæ uirtutes, quæ sunt ipsa fortitudo & robur bellicum. f ¶ Neq; deinceps nigra tellus.) Probat exemplis, non semper, neq; simul bona proferri, neq; præclara geri posse. Nigra tellus solet esse pinguior & fertilior alterius coloris aruis: & interim tamen neq; illa semper optimas fruges producit, sed omnia per alternationem & intermissam quietem, progenerantur copiosius. Itidem arborum fœtus sese habet. Eundem ad modum fortitudo & reliquæ mortalium uirtutes, non in omnibus liberis & nepotibus enitescunt, sed aliàs absconduntur, aliàs caput denuò erigunt. Sic tametsi à Pisandro & Melanippo, uiris & ducibus uirtute claris, pauci rebus gestis celebres effulserint, auita tamen non est extincta planè uirtus: unus enim Aristagoras maiorum suorum incluta studia ad uitam reuocauit, & per sese restituit. g ¶ Atqui ex Ioue homines finis manet.) Hortatur Aristagoram, ut non felicitatis suæ nomine efferatur, sed cogitet sese mortalem esse. h ¶ Impudentispei.) Hoc est, nos plura semper nobis pollicemur, quàm posimus consequi. i ¶ Ergo lucri modum uenari.) Aduersus est, quæ comonefacit administratorem Aristagoram. Ne queras, inquit, plura uel maiora, qui in ea felicitate & dignitatis fastigio constitutus es, propter sedecim coronas, quas lucta & pancratio passim in Græciæ certaminibus, (licet non periodicis, hoc est, sacris & quatuor illis generalibus) adeptus es: iam beatus es, opulentus es, reipublicæ habenis moderaris: ne ampliora desideres, sed his cōtentus acquiesce, & effice, ut uirtutes tuæ per poëtæ & Lyricos decantentur, tum plus gloriæ nanciscêris, quàm opum accumulatione: clanculum, ut in argumento monui, ad liberalitatem eum inuitans.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN
PINDARI NEMEA
FINIS.

Ee 2

404 PINDARI ISTHμία

HERODOTO THEBANO,

ODE I.

STROPHE I. COLON VII.



^aATER mea, ^baureo scuto insignis Thebe, ^copus tuum omni negotio præstantius iudicabo. ^dNe mihi obsecro irascatur aspera Delos, ^ein qua nunc composui quiddam bonis inclytisq; parentibus amabilissimū. ^fCede Apollonias paululum: ^gutrarunq; enim gratiarum, fortunantibus dijs, copulabo summam.

ANTISTROPHE, COLON VII.

^bEt intonsam ferentē comam Phœbum ^hhymnis celebrans, in circumflua ^kCeo ^lcum insularis, ^m& mari septam Isthmi eminentiam: ⁿpostquam sex coronas Cadmi exercitui, ē certaminibus tribuit, pulchram, uictoriæ causa, gloriam patriæ.

ENARRATIO.

Isthmia ludi sunt, ad circulum quatuor Græciæ celeberrimorum spectaculorum pertinentes: nomen habentes ab Isthmo, angustia illa inter Aegæum & Ionium mare, non longe à Corintho. A Corinthi Isthmo Neptunus Isthmius dicitur, autore Stephano: & Isthmia uictoria, à ludis Isthmijs. Nam in Isthmo Neptuni delubrum est quinquennialibus ludis inclytum, ut Plinius lib. 4. cap. 5. tradit. Ab Isthmo ^{πῆδι δὲ} etiam deducuntur, quas Medici naturæ antistites tonsillas uocant. Ab Isthmijs ludis uerbum, quod adagioni locum dedit, ^{ἰσθμια} deducitur, quo non optime ualentem uitam ducere significant Græci: quod Isthmiorum ludorum tempus esset ^{ἐπίνοσος}, morbidum & pestilens, ob confluentem Græcorū multitudinem, ut Hesychius etiam testatur. Ut ergo Isthmia, ludi illi, ab Isthmo Corinthi dicatur, paucis indicatū est. Iam quomodo & quur cœperint, breuiter iuxta subnectendum. Quum Athamas Acoli filius

lius Nephelē uxore priore defuncta, Ino Cadmi filiam duxisset, ex qua Learchum & Melicertē liberos susceperat, uersus ex ira Iunonis in rabiem (ut Scholium Isthmiorum ludorum origo. Isthmiorum ludorum origo.) Learchum filium suum occidit: hinc & uxor insequentem furibundum maritū fugiens, cum infante suo Melicerta ex petra Moluride in subiectum pelagus se præcipitem dedit. Neptunus utrumq; miseratus, Ino in marinam deam, indito Leucotheæ nomine: Melicertem uero in deum, Palæmonis imposita nomenclatura, permutauit. Furoris Athamantis non Iunonem, sed ipsos deos omnes causam fuisse Scholia in Argonautica Apollonij indicant. Quinetiam in adagio, Inus dolores, Erasmus recitat. Athamas Acoli filius primū uxorem habuit Nephelen, quæ illi Hellen & Phrixum peperit: hac defuncta Ino Cadmi filiam duxit: hæc ut nouerca insidias struens Hellæ & Phryxo, persuasit mulieribus, ut semina, priusquā terræ mandarentur, igni adurerent ac torrerent: quo factō, eo anno nihil frumenti terra dedit. Athamas rex legatos Delphos mittit scitatum causam. Hic Ino legatos corrumpens euicit apud eos, ut reuersi dicerent, Apollinem poscere ad uictimā Hellen & Phryxū. Reuersi igitur legati, reserunt Athamanti, Apollinē hoc respondere, terram non daturam fruges, nisi liberi eius ex priore coniuge immolentur dijs. Athamas rem ita seriō sese habere ratus, adornat aram, Hellen & Phrixum uictimæ destinat. Dij uero miserti liberorum Athamantis, aureo ariete eos per aëra abducunt. Helle cum sese non tutō in dorso arietis teneret, in mare decedit, quod ab ea dicitur Hellespontus. Phryxus in Colchum delatus est. Vlciscentes dij Inus maleuolentiā, adegerunt in rabiem Athamanta, ita ut Learchum filium Inus maiorem natu occideret rursum, ipsamq; cum infante persequeretur: quæ timore percussa, sese in mare cum infante Melicerte præcipitauit: ubi Ino in Leucotheam deam, quæ Latinis Albina est uel Albedea, Melicertes in Palæmonem transmutatus est. Nereides igitur quodam tempore chorū ducentes, Sispyho Corinthiorum regi apparuerūt, iubentes ut in gratiam Melicertæ, ludos Isthmios institueret. Funebre igitur spectaculum in Melicertæ honorem Isthmia fuerunt primū. Intermissi sunt hi ludi aliquandiu, propter pericula latronum, donec Theseus sublato Procruste, eos redintegraret. Corona uictoribus primum ex apio dabatur, quod esset terrestris planta. Deinde uero ex pinu texebatur, propterea quod in frugifera, maris instar arbor sit: quo significabant uictorem præter gloriam & decus nihil expectare. Agebantur Isthmia, ut in 6. Nemeorū ode planum sit, tertio quoque anno: ut uero Plinius, singulis lustris. Ego uero hic Pindaro potius accedendum arbitror, ut qui de his certaminibus græcis, græcus ipse certius alijs scripserit. Trieterica enim taurorum uictima per Neptunium delubrum 6. Nemeorū ode periphras-

stucôs à Pindaro, ipsa Isthmica nominatur. Hæc de origine et institutione Isthmiorum. Herodotum Thebanum ab Isthmia uictoria, à comparatione laudat. Confert enim eum Castori et Polluci. A patre Asopodoro. Tandem precatum perorationis loco, ut dei benignitate posthac Pythiorum et Olympiorum etiam uictoriam indipiscatur. a (Mater mea.) A patria uictoris oratur. Et quia Pindarus ipse etiam Thebanus est, ideo Thebas matrem suam appellat, ut in qua sit et genitus et educatus. b (Χρυσάωρον.) Aureo scuto insignem Thebas nominat, παρὰ τὸ χρύσειον κλέος ἀειδίδαι, per metonymiam et synecdochem: hoc est, bellicosam. Scholia arbitrantur hæc Pindarum ad ipsam heroidem Theben urbis tutelarem deam referre, à qua sit urbi nomen inditum. Hanc uero filiam Asopi fluminis et Meropes gnate Ladoanis putant. c (Opus tuum.) Proponit αὐξάντικὸς. Te, inquit, à rebus tuis gestis cunctis alijs urbibus celebriorem hoc epinicio demonstrabo.

d (Ne mihi obsecro irascatur aspera Delos.) Copiam sibi fieri uberius Thebas extollendi, à Delo petit. Quid ergo orat, ne egrestrat Delos? Causa est, quod Cij uel Coi rogarant Pindarum, ut pæanem Apollini Deliacum conscriberet: quæ dum pangit, Herodoti Thebani cum uictoria, tum ode superueni, quam primum etiam confecit, Ciorum et Deli hymnū interim suspendens et imperfectum relinquens. Rogat igitur, hoc ne egrestrat Delos, quod omisso Deliaci poemate, Thebas propter Herodotum Thebanum Delo præstantiorem se constituturus. e (ὅ γὰρ ἐκ χρυσοῦ πιν, in qua composui.) In Delo, inquit, carmen pepigi, quod inclitis parentibus, hoc est, ciuibus Deli, sit maxime placitum. Parentes Deli, ciues et seniores, qui liberos propagant, adolescentumque suorum curam gerunt. f (Cede.) ô Delos. Apolloniadem Delon uocat, hoc est, Apollini charam, eò quod in ea sit Apollo genitus.

g (Vtrarumque enim gratiarum copulabo summam.) Hoc est, connectam finem et consummationem duorum beneficiorum, uel officiorum, uel institutorum. Id est, utraq; perficiam, et hymnum Cijs et Apollini dicatum, et oden hanc patrie meæ atque Herodoto Thebano destinatam: suo tamen utrumque tempore. Atque hunc locum ita intelligendum subsequenti mox Strophe declarat, dum inquit: h (Et intonsam ferentem comam.) ἀκρόστροφον Apollinem Lyricus appellat, quem Homerus ἀκρόστροφον, eadem significatio ne, παρὰ τὸ ἀστροφόν, et κείω et νόμην. i (Hymnis celebrans.) Chorus enim hymnos in Delo in Apollinem cōcinit. k (Ceo.) Cij sunt, qui Coi dicuntur. l (Cum insularibus.) Hoc est, ciuibus et Cijs et Delijs. m (Et mari septa.) Prima gratia et primū institutum est, celebrare Delium Apollinem. Altera est, euehere Isthmia: ex quibus Hero-

dotus

dotus patriam suam Thebas illustravit. n. ¶ Postquam sex coronas.) Quare Isthmia euehere uelit, αἰνῶν est. Sex coronas, quas uictoriae causa retulerunt, Isthmia dederunt. Variant hic in senario coronarū autores. Alij ad Thebanos sex uictores referunt: alij ad solum Herodotum: alij & cum tenui spiritu legentes, ad ὠπῶν uerbum copulant: & uerbum ὠπῶν nō ad Isthmum, sed ad Apollinem ludorum praesidem flectunt. Sunt qui ad Herodotum referant solum coronas, sed eas ex uarijs ludis, non ē sola Isthmo retulisse sentiunt: atq; huius sententiae est Aristodemus Alexandrensis. Thebis ergo Iolia uel Heraclia, in Orchomeno Minyia, in Euboea Basilis, in Thessalia Protesilaia, in Isthmo nunc Isthmia, & alia finitimorū certamina, quae hic praeterierit, uicit. Sed hic quisq; quod rectius uisum fuerit sentire potest. Verū mea quidem sententia, quemadmodum ex Pindari uerbis colligere datur, ad Isthmon senarius coronarū referendus est, nec ad solum Herodotum, sed & alios etiam Thebanos uictores. Vnum enim Herodotum non potest Cadmi exercitum cōmode appellare, nisi per syllepsin & synecdochen totum pro parte accipiat: perinde ac mox Geryonae canes, unum duntaxat canem appellat.

^aIn qua & intrepidum Alcmena peperit

EPODOS, COLON XI.

Filium, ^bquem feroces olim Geryonae horruerunt canes. Ego uero Herodoto qui curru quadrijugo uicit, quiq; per sese habenas gubernauit, hoc Encomij apparans, uel Castoris uel Iolai adiunxerim hymno, ^dilli enim heroū aurigae tum Lacedaemoni, tum Thebis praestantissimi nati sunt

STROPHE II. COLON VII.

Ac ^cin certaminibus, plurima sunt praemia nati, tripodibus, lebetibus, aureisq; phialis domū suā exornarūt coronis, quae uictoribus debent, redimiti. Clara uero illis uirtus & ^fnudis stadijs, & in scutis strepentiū armatorū cursibus relucet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

Quales nanq; erant, dum manibus hastas tra-

nec erant, ac lapideos discos iacularentur? Nec
tum enim quinquaginti erat, ^b sed quodlibet egre-
gium opus sua merces manebat. Siquidem fre-
quentibus coronarum ramis iubas religabant. Id
quod ^k prope Dirces fluente & ^l Eurota apparuit.

EPODOS, COLON XI.

^m Iphiclis enim filius Spartanorum generi con-
tribulis erat. ⁿ Tyndarides uero inter Achæos al-
tam Therapnes sedem incolit.

^a ¶ In qua et intrepidum.) Ad Herculem Thebis oriundum Iouis et
Alcmenæ filium digreditur: patriam Herodoti Thebas ab insigni heroe effrens.

^b ¶ Quem feroces Geryonæ canes.) Scholia hic dicunt syllepsin tropum
esse, hoc est comprehensionem, quam alij στυνδολὸν et γυμνασίον nu-
meri dicunt. Pluralis enim est pro singulari. Vnum enim Geryonæ canem fuisse,
ut Hesiodus etiam testatur. Geryon ille rex Erythiæ insule in Oceano triplicis
formæ uixisse dicitur: quod sibi similes duos fratres habuerit, quibus cum una-
nimitè spiritum duxerit. Ouid. 9. Metamorph. Nec me pastoris Iberi For-
ma triplex mouit. Huic armenta Hercules abduxit, ab Eurystheo sibi præce-
ptum complens: ut est apud Isocratem Encomio Helenæ. Sed quare Geryonæ
hunc canes timuerunt? quia rex ille diues armenti fuit: unde ab Ouidio pastor
Iberus appellatur. Pastores autem canes pecoribus et armentis adhibere solent,
propter arcendos lupos, ursos, feras et fures. Per metalepsin ergo accipiendum
est, Canes Geryonæ timuerunt Herculem, dum armenta Geryonæ abduceret,
nec ausi sunt arcere Herculem: ac deinceps ipse Geryon et ciues eius Hercu-
lem formidarunt. ^c ¶ Ego uero Herodoto.) A uictoria Isthmia, quam
quadriga obtinuit, Herodotum prædicans, Castori et Iolao confert. Laudat
item, quod non alienis, sed suis manibus currum gubernarit: ἡνίοχον, hoc est,
aurigatorem ipsum faciens et directorem, suæ, qua uicit, quadrigæ. Simul autem
ab educatione equorum hunc commendat, ut qui equos cum ad patriæ commo-
dum, tum ad publica certamina aluerit. Comparat autem propterea Herodotum
Castori et Iolao, quod et ipsi equites fuerint. Castor equestris erat, Iolaus Her-
culis aurigatorem agebat. ^d ¶ Illi enim.) Rationem reddit, quare He-
rodotum Castori et Iolao conferat: illi enim inter heroes præstantissimi aurigæ
fuerunt, nempe Castor et Iolaus. Castor Lacedæmonius, et Iolaus Thebanus.

Porro

Porro quæ Iolai sunt, Castori etiam cōmunicat. **e** ¶ In certaminibus plurima nacti sunt.) Quibus scilicet domum suam adornarunt. Palmam affecutus est Iolaus apud Pelium montem, armatus currens. Castor secundas obtinuit disci & hastæ iactu. Sed cōmunes hic ambobus uictorias facit, per episyllēpsin.

f ¶ Nudis stadiis.) Hoc est, cursu gymnico. **g** ¶ Nec tum enim quinquatrium.) Quinquatrium est quod supra quinquertium dixi, quinq; certaminū generibus constans (græce πένταθλον) ut in Olympijs uisum: saltu, disci iactu, iaculo, cursu & lucta. Temporibus Castoris & Iolai nondum institutum erat quinquatrium. Erant & Mineræ dicta quinquatria, sed his de hic nihil agitur. Mineræ enim quinquatrium Pindarus in sua certaminū periodo nusquam meminit. **h** ¶ Sed quodlibet egregium opus.) Hoc est, quodlibet uictoriam singularis corona, & singula certamina singula mercedes preestolabantur. **i** ¶ Iubas.) Comam, cæsariem adornabant.

k ¶ Prope Dirces.) Dirce Thebanus fons est, apud hunc clarus effulsit Iolaus. **l** ¶ Eurotæ.) Eurotas fluuius Lacedæmonius, ubi uirtus Castoris enituit. Summa, Castor Lacedæmoni, Iolaus Thebis eximij conspecti sunt.

m ¶ Iphiclis filius.) Iolai periphrasis est. Ostendit autem nonnihil societatis & necessitudinis inter Spartanos & Thebanos uiguisse, dum Iolaū Spartiatis contribulem facit. A Sparta enim relictī, Thebanorum sunt facti extructores, ut Hyperenor, Chthonius, Pelorus, Vdeus, Echius. Hinc & Iolaus & alij Thebani, nō iniuria cum Spartiatis contribules sunt. Vult autem dicere, Iolaum esse Thebanum ciuem. **n** ¶ Tyndarides.) Castor Therapnen incolit. Therapne est uicus Lacedæmonis, uel Laconicæ oppidum, in quo fuerit templum Castoris & Pollucis, aliorum sententia. Lacedæmonū ergo uel Therapnæum esse Castorem ait.

^a Sed ualete heroës coætanei. ^b Ego uero Neoptuno, diuinæq; Isthmo, ^c Onchestiq; littoribus hymnum diligenter curans, uictoris huius nomine demirandam Asopodori patris fortunam celebrabo,

STROPHE III. COLON VII.

^d Orchomeniq; patriā tellurem : ^e quæ ipsum naufragio grauatum ex immenso salo horrida suscepit fortuna, ^f At nunc rursus cognatū pristinae

Ff

- » felicitatis fatum accessit. ⁸Fit autem ut qui defatigatus sit semel, animo posthac prudentior & cautior fiat.

a (C *χοῦρετ'*.) Valedicit Castori & Iolao, digressionē illam omittens, & ad Herodoti hymnum porrō sese recipiens. b (C *Εγὼ uero*.) *ἐπινοῶ* est: redit enim ad institutum, à patre Asopodoro euehens uictorem. Per Neptunum, Isthmum & Onchestum, sola Isthmia intelligit. Onchestus est Boeotiae ciuitas Neptuno consecrata. c (C *Ὀνχέστῳ* littoribus.) Onchesti littora dicit, quod urbi Boeotiae Onchesto palus Copais adiaceat. Scholia.

d (C *Ὀρχομένης* tellurem patriam.) Et patrem Asopodorum & patriam tellurem Orchomeni celebrabo. Patriam tellurem Orchomeni, pro ipsa Orchomeno accipit. e (C *Quae ipsum*.) Orchomenos Thebarum ciuitas est. Excidens ergo è patria Thebis, Orchomeni à matre sua, quae Orchomenia erat, susceptus est. Allegorice enim fugam ex Thebis Orchomenon uates adumbrat. Ipsum autem è patria secessum acri allegoria exprimit, naufragium & horridam ex immenso salo fortunam appellans, perinde ac per seditionem è patria exciderit. f (C *At nunc rursus*.) Apostrophe ad Asopodorum, quā congratulatur ei, quod pristinae sit restitutus felicitati, & in patriā Thebas denuō receptus. g (C *Fit autem ut qui defatigatus*.) *ὑπὸ φόβῳ* est, quo ex periculis cautiore nos reddi adfirmat. quasi dicat, periculo suo edoctus & cautior redditus Asopodorus, sibi posthac melius prospiciet.

ANTISTROPHE, COLON VII.

- » "Sin uirtus omni sua ratione & modo hisce in
» duobus, sumptu nempe atq; labore cōstat, æquū
» est ut ij qui ipsam consequuti fuerint, eximiā laudem citra inuidiam ferant. ^bQuandoquidem facile donum est sapienti uiro, cōmunē erigere bonum, ^dubi pro uarijs praeclarisq; laboribus ^cbonum uerbum dixerit.

EPODOS, COLON XI.

- » "Alijs hominibus in suis negocijs, alia merces
» dulcis est, puta opilioni, agricolæ, aucupi, piscatori, & ei qui ⁸difficilem à uentre suo famem dispellere

pellere molitur. At qui in certaminibus aut bel-
lis delicatā laudem bene prædicatus tulerit, ^b sum-
mum is lucrum à ciuium hospitumq; linguæ fru-
ctu receperit.

a ¶ (Sin uirtus.) Ad Herodotum uictorem redit. Primū animaduertens
dum, quod (ut Scholia legunt) plurali fœminino ἀρετῶν, singulare uerbum
iunxerit κατὰ δύναμιν, pro κατὰ δύναμιν, suo more: unde Pindari exem-
plar haud dubie ἀρετῶν primū habuit: & non ἀρετῆς, quemadmodum Ro-
manum Calliergæ exemplar profert. Deinde, quod τὸν ὄψω non pro ira
durante, sed pro ἰδίᾳ, hoc est, more, natura, ui, Pindarus usurpet. Postremo,
quod uirtus duobus hisce potissimum comparetur, utpote sumptu atq; labore.
Est autem argumentum ex habitu animi sumptum. Quisquis uirtutem labore
& sumptu parauit, citra inuidiam meretur insignem laudem. Hæc est maior.
Huic postea subiicit minorem: Herodoti uictoria sumptu & labore consutit.
Conclusionem quia manifesta est omittit. b ¶ (Quandoquidem facile do-
num.) A facili maiorem syllogismi dilatat. Sapienti uiro, id est poetæ, quem
sapientem esse paret, non est difficile bene meritos attollere. c ¶ (Com-
mune erigere bonum.) Hoc est, exemplum uirtutis, quā imitari debeant spe-
ctatores, præscribere: quod sit per encomia bonorū uiro-
rum uirtute præditos-
rum, quales sunt publicorum Græciæ spectaculorum uictores. d ¶ (Vbi
pro uarijs.) Id est, uictorijs & certaminibus. e ¶ (Bonum uerbum di-
xerit.) Hoc est, encomium cecinerit, uel hymnum uel oden conscripserit.

f ¶ (Alijs hominibus.) Non esse præstantiores merces, quā ipsum uir-
tutis præconiū. Et quia id uatum sit insignium arte & ingenio, ideo clanculum
poëticen Herodoto cōmendat, & eum ad amorē uatum excitat. g ¶ (Diffi-
cilem à uentre suo famem.) Periphrasis mercatoris. h ¶ (Summum is lu-
crum à ciuium hospitumq;.) Hoc est, & ab indigenis & exteris uirtutis no-
mine cōmendabitur, ad quos uirtutum eius encomion peruenierit.

STROPHE IIII. COLON VII.

“Nos proinde Saturni filium Neptunum ^b ui-
cinum ^c equestrem ^d recompensantes, ipsum ^e cur-
ruum benefactorē collaudare conuenit: ac ^f tuos
Amphitruo natos, ^g Minyamq; Orchomenum,
inclytumq; Cereris nemus ^h Eleusinam & ⁱ Eu-

boean in flexilibus cursibus euehere.

ANTISTROPHE, COLON VII.

^kDeinde tuum etiam ^lAchiuorū Phylacæ de-
lubrum inter Herodoti uictorias connumero ô
Protesilaë. ^mOmnia uero percensere, quæ Mer-
curius certaminum præses equis præsertim He-
rodoto tribuit, breuem mensuram habens hym-
nus non admittit. ⁿAtqui sæpenumero tacuisse,
non parum gratiæ attulit.

a ¶ Nos proinde.) Gronicam hæcenus propositionem et amplificæ-
tionem rursus γυναικῶς tractauit. Iam nunc assumptionem uel mino-
rem subijcit, uarias eius coronas et uictorias enumerans, admixta gratiarum
actione, qua Neptuno et alijs, quorum beneficio palmam consecutus est He-
rodotos, gratias agit. Est autem minor hæc syllogismi propositio huiusmodi:
Herodotus Thebanus sumptu et labore uictoria ornatus est, Isthmia curru uin-
cens, deinde Thebis Iolaiæ et Heraclia exuperans, postea in Demetrijs Eleus-
tinijs, ad ultimum in Eubœæ certaminibus superior inuentus est cæteris.

b ¶ Vicinum.) Thebis uicinum Neptunum uocat Onchesti nomine, qui
Thebarū locus est, ut paulò ante cōmemorauit. c ¶ Equestrem.) Quæ
equestrem Neptunum appellat? ἐπὶ ποδῶν, hoc est, equorum cursui, uel
equestri certamini (quo Herodotus in Isthmijs uictor euasit) fauentem.

d ¶ Recompensantes.) Hoc est, hymnū et laudem pro beneficijs, quib-
us Herodotū affecit, illi dicentes. e ¶ Curruum benefactorem.) Ne-
ptunum curruum benefactorem nominat, et Isthmiorū aliorum uictorum, et
Herodoti nomine, qui curru certans cæteris palmam præripuit. f ¶ Tuos

Amphitruo.) Apostrophe ad Amphitruonis liberos. Herculem et Iolaum
intelligit. Et quanquā Iolaus sit nepos Amphitruonis ex filio Iphicle, attamen
per cōplexionem, quod ad eius sanguinem pertineat, Iolaum hic pro filio usure-
pat. Est autem subaudiendum, laudare cōuenit. ὅθεν genitiuus Doricus, pro
ὁς. g ¶ Μινυῶν γόνυ.) Hoc est, Minyæ angulum. Periphrasis est
Orchomeni. Minyæ Orchomenum, quod Minyas Orchomenum inhabitauit:
unde Orchomenos Minyus dicitur. Hinc Minyam quidam ab Orchomeno
progenitum, inter quos est Pherecydes, tradunt, ut Scholia habent. Alij uero
Orchomenum à Minya: alij et Orchomenū et Minyam Eteoclis esse liberos.

Dionysius.

Dionysius Minyam ad Martem refert. Aristodemus Aleæ filium Minyam scribit, indeq; Argonautas Minyos appellatos idem autor est. Sed de Minyis in ultima Olympiorum ode plura. Ludos autem quosdam et Orchomeni Thebarum oppido exhibitos fuisse, in quibus uicerit Herodotus, Pindarus innuit.

h ¶ Eleusinia.) Eleusinae Atticæ δῆμος, hoc est, Cereris ludæ agebantur, quibus hordeum corona erat et præmium uictoriæ. i ¶ Euboea.) Euboea insula est Boeotiae auulsa, ut Plinius lib. 4. cap. 12. habet: et huius insule ludis superiorem repertum Herodotum adfirmat Pindarus.

k ¶ Deinde et tuum Phylacæ.) Phylacæ Thessaliæ urbs est, cuius Protesilaus rex, qui et Phylaciorum et reliquorum suorum ciuium dux fuit, dum ad Troiam proficiscerentur. Vt ille quum primum è nauì profliret à Dardano quodam sit occisus, et in eius locum frater Podarces successit, est apud Homerum in Boeotia seu Catalogo nauium, ubi et huius Phylaces meminit, dum inquit:

οἱ δ' εἶχον φυλάκιον, καὶ πύργον ἀνθεμόνων.

Stephanus à Phylace Deionis filio dictam tradit. l ¶ Achiuorum delubrum.) Locum Phylaces, ubi Græcorum uel Achiuorum confluxu certamina sunt edita, Achiuorum τέμνον, hoc est, uel delubrum, uel segregatum, uel certamini destinatum locum appellat. τέμνον, ut et Scholia et Hesychius habent, omnis segregatus in gratiam et honorem alicuius, locus est: templum uel ara deo uel regi consecrata: uel separatus aliàs locus, non modo templum uel ara, Homeri etiam testimonio:

καὶ μὲν οἱ Λυκιοὶ τέμνον τὰ μὲν ἐξοχόν, ἔτι.

m ¶ Omnia uero percensere.) Claudit ἀξιοπικῶς uictorias Herodoti. Impossibile est ut breui ode magnum et ingentem uictoriarum Herodoti catalogum percenscam.

n ¶ Atqui sapenumero.) Gnome qua ratione reddit, quæ breuior esse uelit, nec omnia Herodoti magnifica enumerare, bisariam intelligi potest: primum, quod ænigmatice ostendat nonnihil etiam infortunij excepisse in certaminibus Herodotum, quod satius sit taceri, quàm in mediū, in laudum loco explicari. Vel quod iucundum et pulchrum sit in loco βραχυλόγον esse: decet enim lyricos hymnos βραχυλογία, neq; quicquā μακρολογία. Sin quispiam ad locum cōmunem referre uelit, nempe:

Haud nocuit tacuisse quidem, nocet esse loquutum. non cohererebit cum præcedentibus hæc gnome.

EPODOS, COLON XI.

*Faxint autem superi, ut splendidis canorarum Pieridū alis excitatus in Pythijs, ac iuxta Olym

FF 3

pijs, excellentibus^b Alpei ramis manum suam obfirmet, gloriam Thebis septē portis minime obscuris allaturus. ^cQuod si quispiam in penetralibus suis diuitias clanculū coaceruans, alium, in quem inciderit, derideat, is non reputat, quod inglorius animam suam Plutoni seruet.

^a *¶ Faxint autem superi.)* *Ὀὕχ' est: precatur enim perorationis uice: ut posthac deū beneficio & Olympicorum & Pythiorum uictor euadat.*

^b *¶ Alpei ramis.)* *Olea: ex olea enim Olympij uictores coronabantur. Alpheus autem fluuius præterlabitur Olympiam.* ^c *¶ Quod si quispiam.)* *Insignis gnome est, qua hanc oden claudens auaritiā opulentorum, seu auaros opulentos damnat: ac rursum ad liberalitatem inuitat maiorem, Herodotum. Auari diuites alta more sepulti in perpetuum ignorantur. Rursum, diuites nonnihil facultatum suarum ad uirtutes & uictoriam obtinendam impendentes, eternam nominis sui gloriam post sese relinquunt, præsertim si cruditorum hominum hymnis illorum uirtus celebretur.*

XENOCRATI AGRIGENTINO, ODE II.

STROPHE I. COLON VIII.



^aEteres, ô Thrasybule, ^bquicunq; ad preciosarum ^cMusarum scandebant currum, ^dinclytæ participes citharæ, facile mellitos in pueros hymnos condebant, & ut quisq; pulcherrimus erat, sic formosæ Veneris suauissimum florem ac fructum ad Venerem allicientem habebat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Nec enim tū lucro, aliquo pacto inhiabat Musæ: neq; mercenaria: neq; uendebant dulces melisonæ, faciem deargentatæ, molliloquæ, ^aTerpsichore

- psichore cantiones. Hodie uero hoc Argiui
- uerbum, proxime uerum incedens, admittit no
- bis obseruare Musa,

EPODOS, COLON VII.

- Pecuniæ pecuniæ uir. Sic^d dixit, qui cum fami
- liaribus tum amicis destitutus erat.

ENARRATIO.

Ode hæc Xenocrati Agrigentino Siculo inscribitur: de quo Artemon, Aristarchus & Callistratus dissentiunt. Alij enim Theronis fratrem, alij cognatū tantummodo Theronis faciunt: alij fratrem Thrasybuli, qui Hieronis uxoris item frater extiterit, constituūt. Transmittit igitur hanc oden Thrasybulo Pindarus, per Nicasippum ueluti legatum, ut eam Thrasybulus Xenocratis frater etiam legat: atq; principio statim exposulat cum eodem, & cōqueritur potius, quod non dignam pro conscripto antehac hymno à Xenocrate mercedem acceperit. Ab eo principio statim ad certamina Xenocratis dirigit lyram suam, ipsum ab Isthmia & Pythia palma euehens: à Nicomacho auriga: à maiori bus Aenesidemi filijs: à comitate & affabilitate, atq; adeò à mansuetudine morum, ab equitatu, à religione, ab hospitalitate. Postremo claudit apostrophe ad Nicasippum. Atqui huic Xenocrati Agrigentino 6. Pythiorum oden inscripsit etiam Pindarus, ubi Thrasybulū Xenocratis filiū uates ipse dicit. Quare & hic rectius, mea quidem sententia, Xenocrates pater Thrasybuli huius censendus est: id quod ex 6. Pythiorū planum fit, dum inquit: Ex nostris uero uel Thrasybulus ad paternam regulam potissimum conscendit. a ¶ Veteres ò Thrasybule.) A collatione ueterum Lyricorum, cum suorum temporū poëatis, orditur: non expressis autem uerbis. De Xenocratis in persoluendo hymno tenacitate queritur, sed ita tamē occulte, ut satis Thrasybulus intelligat. Statim autem non ad Xenocratem, sed ad filium eius Thrasybulum, quasi maiora à se liosperet, apostrophen facit. Summa est: ò Thrasybule, ueteres lyrici non contentabant statim mercede, uel spe lucri hymnos, sed gratis planè celebrabant suos, quos amabant: & ut quisq; pulcherrimus erat, eo faciliores in eius scribundis encomijs ueteres erant lyrici. Lyricos autem illos iuxta notat, quod non adeò in honestis rebus uersati sint, sed Venerea serè argumenta tractarint. quasi dicat: Ego non Cupidinem, non Venerem, nō uasanos amores concino, sed enim fortia clarissimorum uiro rum gesta: quare meum poëma pluris æstimandum quàm prisorum. Veteres, inquam, non pro pecunia scribebant: sed hodiè secus fit.

Argumentum.

b ¶ Quicunq; ad Musarū.) Periphrasis est Lyricorum. c ¶ Ἰσχυρὸς ἀνὴρ.) Musas ἰσχυρὸς ἀνὴρ appellat, hoc est, aureo ornatu capite insignitas. ἀνὴρ enim ornatus capitis muliebris est. d ¶ Inclute paratipes citharæ.) Hoc est, Lyrici. Intelligit autem Alcæum, Ibycum & Anacreontem, qui sunt Pindaro ueteriores. Atq; hi in amatorijs argumentis cōmōrati sunt. Porro Anacreon interrogatus, quur non deos potius, sed pueros tantum hymnis suis excoleret: Quia, inquit, pueri dij nostri sunt. e ¶ Ἀ Τερψιχόρῃ καί τινος Μούσῃ.) Quæ à Terpsichore Musa, Lyricorū præside, proficiscuntur: hoc est, lyrici hymni. f ¶ Hodie uero Argiui uerbū.) Meis temporibus, inquit Pindarus, non gratis scribuntur poemata. Et quia cum uates non adeo diuites sint, & præclara pangunt aſmatia, non immerito eis iusta aliqua merces penditur. Hodie Argiui uerbum regnat, & sceptris potitur, quod in parœciam abiit, nempe, Pecuniæ uir. Argiui huius nomen non exprimit poëta, sed Alcæus, ut Scholia recitant, Aristodemum Spartiatam fuisse testatur. Sic enim iamolim Aristodemum Spartiatam dicere, Pecuniæ uir. Nemo pauper, neq; bonus, neq; ullo honore dignus existimatur. Argium dixit, quia & Argos & Sparta ad Peloponnesum referuntur. Ellipsis est: deest enim substantiæ uerbum, est. Pecunia est uir. Hoc est, Nemo pro uiro, pro forti, bono, alicuius uirtutis habetur, nisi bene nummatus sit. Tantus est unusquisq; quantæ sunt eius opes. Citra nummos nihil cōmode expediri potest, ut est apud Demosthenem in 1. Olynthiaca, & Aphthonium. Ephesus ad septem sapientes hoc adagiū refert. Chrysippus non esse parœciam, sed apophthegma, in Scholijs esse arbitrat. Atqui Erasmus hic etiam consulendus. g ¶ Dixit qui cum familiaribus.) Hoc est, Aristodemus quum omni auxilio destitutus esset, & iam tam opes quàm amicos perdidisset, hoc apophthegma protulit, Pecuniæ uir.

^a Verum tu sapiens es: ^b nec enim incognita cano: Isthmiæ equestrem puta uictoriam, quam Xenocrati Neptunus tribuens, coronam illi ^c selino Dorico misit, qua comā suam exornaret,

STROPHE II. COLON VIII.

^c Curru decorum uirum honorans Agrigen-
tinorum lumen. ^d Crisæ nanq; late potens appa-
ruit: idq; Apollinis nomine, qui eum & benignus
inspexit, & splendorem tribuit. ^e Illic enim cele-
bribus

bribus ^bErechthidôn gratijs, in altum sublatus
præclaris Athenis, nihil conquestus est de laxa
aurigæ manu,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

'Quam Nicomachus opportune omnibus ha-
benis uersat. ^bHunc & horarum Olympici ludi
præcones agnouerunt, Saturnij Iouis in Elide sa-
cerdotes, ubi hospitalitate aliqua adfecti, suauiter
spirante uoce Xenocratem ipsum suscipiebant,
aureis uictoriæ genibus incedentem

EPODOS, COLON VII.

Suam per terrâ, quam Olympij Iouis saltum
uocant, ^bubi Aenesidemi filij immortalibus aucti
sunt honoribus. Etenim neq; uobis ^mincognitæ
sunt ⁿædes amabilium hymnorum Thrasybule,
neq; non mellite sonantium odarum.

^a ¶ Verū tu sapiens es.) Conciliat sibi & beneuolū reddit Thrasybulū,
dum eum sapientem appellat. Sapiens es, inquit: atq; ideo satis intelligis quid
hoc ænigmate uelim, quid ue inquiram. Satis uides & sentis quod iter faciam,
quod uidelicet Xenocrates pater tuus me nō adeo liberali mercede pro hymno
Pythio decorarit. ^b ¶ Nec incognita cano.) Iam ad laudes Xenocra-
tis patris Thrasybuli sese accingit. Non cano incognita, ipsam scilicet Xeno-
cratis uictoriam Isthmiam. ^c ¶ Neptunus.) Neptuni enim in Isthmo
delubrum, ad quod ludi Isthmij aguntur. ^d ¶ Selino Dorico.) Hoc est,
Isthmio. Nam Dorienses sunt Peloponnesi accolæ. Vel Corinthiaco: quoniam
Dorienses Corinthum accoluere: & ipsa Corinthus porta fuit Peloponnesi.

^e ¶ Curru decorum uirum.) Quia curru uicxit. Laus est Xenocratis à
uictoria Isthmia, quam curru obtinuit. ^f ¶ Crisæ.) Crisæ Phocidis lo-
cus, & ipsa Python urbs. Pythios ludos hic intelligit, in quibus & Xenocrate
Apollinis benignitate superiorem factum refert. ^g ¶ Illic & celebribus.)
Ab Olympia uictoria non ipsum quidem Xenocratem laudat, quandoquidem
nullam ex Olympia uictoriam retulerit: sed ipsum Theronem. Iam quod neq;

Gg

cessarij amici Theronis est, in Xenocratem transfert: & quod unius est, alteri comune facit, consucto sibi more, iuxta fortasse prouerbium, τὰ τῶν Θέλων ἰδὲν. Theronis ergo uirtute & Xenocratem nobilem facit. h Cēpe-
 χθιδῶν.) Erechthidae Athenienses sunt, ab Erechtheo rege suo. Erechthi-
 darum gratijs aptatus in praeclaris Athenis: hoc est, usus Nicomacho aurigato-
 re, qui genere Erechthides uel Atheniensis erat, feliciter compos est uoti factus,
 & uictoriam obtinuit. i C Quam Nicomachus.) A diligentia & agi-
 litate Nicomachi amplificat. k C Hunc & horarum.) Praecones &
 Olympici certaminis sacerdotes agnouerunt Nicomachum, ut qui eos Athenis
 amice pariter antehac tractasset, si quando eò sese recepissent: qui ue ab ipso
 Xenocrate antea etiam nonnihil beneficij acceperant, iam rursus Xenocrate
 uictoria conspicuum reueriebantur. l C Vbi Aenesidemi filij.) Amaio-
 ribus amplificat. Fuerunt autem Aenesidemi filij Theron & Dinomenes Sici-
 liae reges: & quia Isthmionices Xenocrates Siculus est, ideo horum meminit.

m C ἄγνωντες.) Incogniti uel expertes. Aedes uestrae nunquam hym-
 nis & odis uirtutum uestrarum uacant: illic enim mellitae sonantes cantiones fre-
 quentes audiuntur. n C Aedes amabilium hymnorum.) Vel ad aedes
 Xenocratis & Thrasibuli, uel ad ipsam Olympiam haec referri possunt.

STROPHE III. COLON VIII.

Nec scrupulosa, nec aduersa uia est, si quis ad
 gloria dignorum uirorum domos Musarum ho-
 nores ducat. Hinc ego tanto^b sermonem meum
 longius iecero, quanto prae caeteris mortalibus
 dulciorem conuictus rationem exhibuit Xeno-
 crates: uenerandus enim & gratus ob sui conuer-
 sationem ciuibus erat.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Equitatum deinde^d graeco curabat more, de-
 orumq; omneis panegyres suscipiebat religiose
 quidem. Neq; unquam spirans felicius aura ue-
 lum circa mensam hospitibus contraxit: caete-
 rum aestiuo tempore^b ad Phasin usq; , hyberno
 uero ad Nili usq; littora proficiscebatur.

EPODOS

Ne igitur, tametsi liuidæ curæ mortaliū mentes obsepian, paternam unquam uirtutem sileat. neq; hymnos, quandoquidem non ineptos eos condiderim. ^kProinde ubi ad meum diuinum hospitem perueneris, hec Nicasippe recita.

a ¶ Nec scrupulosa nec ardua uia est.) Laus est à facilitate Xenocratis & filij Thrasymbuli in hospitalitate, & eruditorum complexu. Gnomice autem sic argumentatur: Si quis Musarum honores, id est periphrastice, carmina uel poemata, ad uestras & clarorum uirorum aedes perduxerit, non est asperum iter, hoc est, facile ad uos perueniunt, uosq; citra omnem difficultatem ea compleremini. b ¶ Διόχορος.) Lapidem teretem proiciens, uel disco ludens. Metaphora à disco athletarum. Per discum hymnum suum ἀλκυονίδας intellige. Disci instar hymnum hunc tanto uenustiores & elegantiores pangā, quanto ipse Xenocrates morū clementia & mansuetudine ceteros antecellit.

c ¶ Venerandus.) ὀξύς pro moribus & uiuendi consuetudine Pindarus hic usurpat, ut supra in Nemeis. A morum ergo dulcedine Xenocratem laudat. d ¶ Græco curabat more.) Ab equorum educatione & alimonia, quod reipublicæ ornamentum sit alere equos, iuxta græcam legem, quæ præcipiebatur opulentis, ut alerent equos.

e ¶ Deorumq; omnes panegyres.) A pietate & religione. Panegyres festi religiose colebat, non ex sola consuetudine. f ¶ Neq; unquam spirans.) Ab hospitalitate allegorice uictorem cōmendat. Confert autem inuidiam uento. Nunquam spirans aura uelum circa mensam hospitibus contraxit: id est, nulla inuidia obsistere potuit, quō minus beneficijs hospites suos prosequeretur. Comparatio est huiusmodi: Vt naues sequendo uento impulsæ uela nō submitunt, sed assiduō procurrunt: eundem ad modum Xenocrates assidua & hospitalitate & amicitia suos afficiebat, nec desinebat & hospitalis & beneficus esse. g ¶ Ceterum æstiuo tempore.) Perstat in allegoria hospitalitatis & liberalitatis in hospites.

h ¶ Ad Phasin & Nilum.) Phasis Scythiæ fluuius frigidissimus. Nilus Aegypti ab oriente ortum ducit, unde calidus est. Hoc est, æstiuo & calenti tempore amicos & hospites suos refrigerabat suauiter: hyberno & frigido tempore eosdem calefaciebat atq; fouebat. i ¶ Ne igitur.) Si quis hæc unquā prædicaturus, uel in uulgus proclamaturus est, nimirum dulces mores, hospitalitatem & alia, ne taceat uel occultet etiam ipsam patris tui Xenocratis uirtutem.

tem ò Thrasylule, ut parentheſis ſit, Tameſi ſi liudæ curæ mentes mortaliũ obſe-
ſepiant. Omnia quidem ſunt plena inuidia, ſed propterea uirtus non eſt præte-
reunda ſilentio. i ¶ Neq; hymnos.) Et hymnis ſuis iuſtum honorem
mult ſeruari & exhiberi Pindarus, neq; quicquam contemni, uel nihili fieri: uis
debat enim quanto in precio eſſent, & quomodo ab omnibus peterentur: unde
eos ἀεινύσαντας, id eſt, non incertes, non in uno tantum loco permanen-
tes, ſtatue ritu, appellat: reſpiciens per hæc ad Nemeam oden, cuius initium,
Statuarius non ſum. quaſi dicat: Mihi exploratum eſt, quod hymni mei & tere-
ram & mare tranſeant, non maneat uel Thebis, uel Athenis. k ¶ Proinde.
) Apoſtrophē ad Nicaſippū ceu legatum facit, præcipiens, uel orans, ut
Thraſybulo uel Xenocrati hæc omnia fideliter recitet: per Nicaſippum enim
hanc oden tranſmiſit, ut in argumento ſubindicatum. Quod ad nomina huius
ode attinet, Thraſybulus idem ſonat quod Germanis Cunradus, hoc eſt, conſi-
lio audax. Xenocrates idem eſt quod hoſpites retinens, germanicè gaſthart.
Aeneſidamus πᾶρὰ τοῦ αἵμου καὶ δῆμου, hoc eſt, à laude uel etiam hor-
tatione populi, quem Romani à populi fauore, ni fallor, Publū dixere: uulgò
Lobuolck, uel Manuolck, uel Volckman, qui populū animet uel hortetur ad ar-
dua. Theron uenatorem ſonat: θῆρ enim feram, θύων à ſeris & uenatione
deductum. Dinomenes, πᾶρὰ τὴν ἀνδρότητα καὶ τὸ μᾶλ', hoc eſt, à
potentia uel uehementia & animi robore corporis uel, uulgò Starckgmuet,
uel Veſtgmuet. Nicomachus, aurigæ nomen, πᾶρὰ τὴν νίκην καὶ μά-
χην, hoc eſt, à uictoria & conflictu: uincens in pugna, germanicè Vuindt-
krieg, oder kriegſtreidt. Adeò Græci ſemper heroibus & claris & liberis pa-
rentibus progenitis, heroica & liberis hominibus digna nomina impoſuere,
quibus ad uirtutem, ad fortitudinem, ad reipublice cōmoditatem atq; ſalutem
ſemper admonerentur: eaq; nomina è ſua lingua, iam ſimplicia, iam compoſita,
ut ſatis apparet, deſumpſerunt: id quod omnibus linguis familiare eſt.

MELISSO THEBANO EQVIS,

ODE. III.

STROHPE I. COLON X.



¶ I quĩſquam mortaliũ fortunatus, ſiue
cum glorioſis certaminibus, ſiue diui-
tiarum robore continet animo conti-
nuam fatietatem, dignus eſt, cui à ci-
uibus

» uibus bene dicatur Iupiter.^b Eximiæ uirtutes tuo
» beneficio mortales comitantur. ^cEnim uero futu-
» ra considerantium maior est felicitas. At peruer-
» sæ mentis hominibus non peræque omni tempo-
» re florens prosperitas adest.

ANTISTROPHE, COLON X.

^dCelebrium uero operum ^epræmia, pro bona
re debita, euehere decet, ac ^fadmirandis laudi-
bus efferre. ^gDuorum ergo certaminum ^hportio,
hæreditas, seu uictoria est Melisso, qua cor suum
ad dulcem uertat lætitiā: primū quod in Isthmi
uallibus coronas acceperit, deinde quod ⁱin caua
alto pectore insignis leonis nemore ^kThebas
pronunciarit,

EPODOS, COLON XI.

Simulac ^lequestri cursu uictoriā obtinuisset.
^mScilicet complantatam & congenitam uiro-
rum indolem & fortitudinem nō redarguit. ⁿAgno-
scitis sanè Cleonymi antiquam in curribus uirtu-
tem & gloriā, & eos qui matris nomine Lab-
dacidis, haud inæquales diuitias possidebant
» quadrigarum laboribus. ^oTempus autem subin-
» de alia aliās dierum reuolutione producit. ^pDeo-
» rum uero liberi immutabiles & ad malum infle-
» xiles perseuerant.

ENARRATIO.

Melissum Thebanū ab Isthmiæ & Pythiæ uictoria laudat: à patris & matris Argumens
maioribus Cleonymo & Labdacidis. Melissus ab apibus nomen habet, quas tum.
Græci *μέλισσας*, quasi dicas Apitius. Cleonymus, celebre nomen, uel nomi-
nis celebritatē sonat. Labdacidæ à Labdaco maiore, quod Syrium uel Chaldæi

nomen esse uidetur, à λᾱβδᾱ deductum: perinde ac omnium Græcorum elementorum nomina ab Hebræis uel potius Chaldæis deriuata apparet: ut ab aleph alpha, à beth beta, à gimel gamma, à daleth delta, à chet chi, à tet theta, à iodia ta, à cap cappa, à lamed lambda uel labda: à Cadmo primum Phœnice in Græciam illata nomina. Apud Græcos ergo nihil significant literarum nomina: apud Chaldæos uero et Hebræos, illarum etymon et fons nemini est obscurus. Sic lambda ad lamed reductum, à uerbo limed, quod doctrinæ accommodatur, doctrinam et institutionem sonabit. Consimiliter Labdacus à λᾱβδᾱ primo uel lamed deductum satis apparet. Verum quia in propriorum etymo non multum situm est, ideo hæc iam missa facimus. a ¶ Si quisquam mortalium.) Ad Iouem apostrophe facta, cum à ciuibus uirum meritò laudandum ait, qui uictoria et diuitijs pollens, sua illa gloria quidem sorte contentus uixerit: à uictoria pulchre et animi moderatione exordium ducens, uictorem modesta clarum Melissum predicaturus, beneuolentiā pulchre hoc gnomologico principio conciliat. b ¶ Eximie uirtutis.) Alia gnome est, qua uictoriam Ioui refert acceptam, pro solita sua pietate Pindarus. c ¶ Enimvero futura considerantium.) Futura consideranda monet, ne uidelicet Melissus uel alius quisquam præsentis felicitate effratur: id quod sacræ literæ etiam hortantur, dum tempore bonorum, felicitatis et gaudij, mala nos recordari præcipiunt, et contra. d ¶ Celebrium uero operum.) Exordio et ingressu peracto, πρὸς τὸν ἀδελφὸν adiicit, atq; ad eò preparationem ad rem ipsam uel uictoriam Melissi. e ¶ Præmia pro bonare debita.) Periphrasis est coronarum quibus uictores ornabantur, ac niceteriorum. f ¶ Admirandis laudibus.) Hoc est, eximijs et arte cõpositis hymnis et odis efferre. τὸ πρὸς ἀδελφὸν, hoc est, conuiuantem, et uictoriæ nomine chorum ducentem uel tripudio deditum Melissum: uel indefinite pro gnomæ natura, qualemcumq; uictorem. g ¶ Ergo duorum certaminum.) A duplici uictoria, nempe ab Isthmia primum, deinde à Nemea euehit Melissum. h ¶ Portio.) Id est, possessio, pars et hereditas. i ¶ In caua alto pectore insignis leonis sylua.) Periphrasis est Nemeorū. k ¶ Thebas pronunciauit.) Per præcones Pythios et Nemeos. Victores enim et suo et patriæ nomine proclamabantur à præconibus. l ¶ Equestrem uictoriam.) Equestrem uictoriam Pindarus appellat. Et quia non constat ex hac ode, num quadriga, uel celete tantum uicerit Melissus, ideo etiam epigraphæ huius hymni, equis uel equestri cursu hunc adsequutum palmam testatur. m ¶ Scilicet complantatam.) τὸ πρὸς ἀδελφὸν est, qua Melissum maiorum suorum ingressum uestigia confirmat. Qui uero sunt maiores isth, statim adiungit. n ¶ Agnoscitis scilicet

ne Cleonymi.) Cleonymus auus paternus est Melysi, Telefiades pater. Auus ergo Cleonymum primum enituisse quadrigarum uictoria, deinde matris etiam cognatos uel maiores eadem palma insignes fuisse testatur. Refert autem matrem potissimum, et ipsius etiam Cleonymi genus et genealogiam ad Labdacidas. Sunt autem Labdacidae Labdaci poster, ut Laius Oedipus, uetustissimi etiam Thebani principes, ut et in Olympijs et Pythijs annotatum.

o ¶ Tempus aut subinde.) Claudis oder pulcherrima gnome, qua uel ad Labdacidarum et Oedipodis fata respicit, uel ad cognatos Melisi, quorum meminit in sequenti ode. Quatuor enim Melisso sanguine coniunctos, bello perisse subsequenti ode refert. p ¶ At deorum liberi.) Alia gnome, qua non mirum esse adseuerat, nonnihil infortunij mortalibus accidere. Eam enim hominum conditionem, ut uarijs subinde periculis obijciantur. Solos autem superos et immortales deos a calamitate immunes esse. Per deorum autem liberos, ipsos deos intelligit, ut Scholia uolunt, quemadmodum Homerus dicere consuevit, υἱοὺς ἀχαιῶν, filios Achaeorum, pro ipsis Achaeis uel Graecis: et perinde ac Hebraei בני ישראל filij Israel pro ipsis Israelitis, peculiari cum Hebraeistum Graecis loquendi formula.

EIDEM MELISSO, ODE IIII.

STROPHE I. COLON X.

St mihi deorum gratia, infinita undique uia o Melisse: sed & tu opportunitate Isthmij uictorij monstrasti, ut hymno uestras uirtutes prosequar. ^b Quibus Cleonymidae perpetuo florentes, cum Deo mortalem uitae transigunt finem. ^d Sedenim alias ^e alius sequendus uentus omnis homines adflans ^e & excitans trahit.

ANTISTROPHE, COLON X.

¶ Quinetiam Thebis e prisco stemmate cum celebres praedicant, tum in uicinos hospitales, ab omni prorsus tumultuante iniuria alieni. Quaecumque testimonia super homines tam uiuos, quam

uita functos spirant de difficili, adeoq; inaccessa
uirtute, h; nimirum omnibus numeris adsequuti
sunt. ^k Ad hæc domi rebus præclare gestis ^l Her
culanas adusq; columnas pertingunt.

EPODUS, COLON XI.

„ Necq; ultra Gades niti datur. ^m Præterea fuit
illis quo equos alerent, ^o & quo ferreo Marti pla
cerent. ^p Cæterum una quapiam die asperi ^q belli
tempestas, ac ueluti grauis defluxus niuis, qua
tuor uiros beato lare orbauit. ^r At nunc rursus
exacta hybernorum mensium caligine, terra ceu
purpureis uernans rosis conspicitur,

STROPHE II. COLON X.

^s Deorum consilijs. ^t Terræ uero commotor
Neptunus ^u Onchestum & ^x marinū pontem an
te Corinthi muros inhabitans, hunc admirandū
generi eius hymnum tribuens ^y ē lecto ueterem
reducit famam bonorum operum. Siquidem ^z ea
in somno cecidit, ^a excitata uero colore lucet, ceu
phosphoros inter alia admirationi est sydera.

ENARRATIO.

Argumen
tum.

Quasi liberaliter pro priori hymno tractatus sit à Melisso, præsentī ode,
ceu gratus existens, susus idem argumenti Pindarus lyre suæ accommodat: ui
ctorem ipsam ex integro laudans, à maioribus Cleonymidis, à splendore gene
ris, ab hospitalitate, à iustitia, atq; adeo cunctarum uirtutum circulo, à dome
sticis præclare gestis rebus, ab Isthmia uictoria, ab Atheniensibus & Sicyonijs
ludis, à maiorū curribus obtenta uictoria. Dehinc nonnihil infortunij attingit,
quod Melissi maioribus obtigerit. Ad Herculis Thebani etiam eximia decora
& fata descendens, ab Heracleorum iuxta uictoria Melissum, & Orsea uncto
re extollit. a (Est mihi deorum gratia.) Proponit se multa in prom
ptu habere argumenta, quibus Melissum & maiores eius suis esset laudibus,
præcipue

precipue tamen Isthmios ludos. **b** ¶ Quibus Cleonymida.) Est autem Cleonymus auus paternus Melissi, ut priori demonstratum ode. Verum hic nedom auum paternum, sed et alios maiores omnes et posteros Cleonymidas appellat, ceu a remotiori quodam Cleonymo principium ducentes. Laudat autem eos a uirtutibus inadulanter, dum inquit: **c** ¶ Cum Deo mortalem uitae finem transigunt.) Quasi dicat: Quantumuis hac in terra fortunati sunt heroes, attamen mortales sunt: sola uirtutis memoria est aeterna. **d** ¶ Sed enim aliis aliis.) Gnome est, qua nonnihil infelicitatis Melissi domui contigisse subindicat: at iuxta id infortunij contegit, et Melissum ea de re consolatur. Non mirum est homines non omni ex parte beatos esse, quum nemo mortalium perpetuum sit hic beatitudinem nactus. **e** ¶ ¶.) Ventus uelum inspirans. Allegoria est a nautis sumpta. Ut nautae non semper sequendo uento impelluntur, ita nec mortalium uita a procellis, hoc est, calamitate, potest esse immunis et libera. **f** ¶ Quinetia Thebis.) A natalium splendore. **g** ¶ In uicinos hospitales.) Ab hospitalitate. **h** ¶ Ab omni prorsus tumultuante.) A iustitia. **i** ¶ Quaecumque.) A uirtutum circulo, et earundem encomio. **k** ¶ Ad haec domi.) Quod nulli alij domesticis his uirtutibus et rebus strenue gestis anteeant. **l** ¶ Herculanus adusque columnas.) A prouerbio deducta auxefcos formula: quasi dicat, a nemine hic superatur: ille enim eo peruenit, ubi non possit ultra pergere. **m** ¶ Neque ultra Gades.) Prouerbialis eadem cum proxima locutio. Hoc est, quum ad summa peruenit, est, quiescas necesse est. Hunc ad modum Cleonymida, quum Gades et Herculis columnas uirtutibus suis confingerint, ad id culminis conscenderunt, ut conscendere alius non possint. **n** ¶ Praeterea fuit illis quo equos.) Ab equorum educatione, quae diuitias et ingenium ortum demonstrat: non enim cuiusuis est ἵππων τροφή, sed procerum, nobilium et potentiorum. **o** ¶ Et quo ferro Marti.) Ab armis et apparatu bellico. **p** ¶ Ceterum una quapiam die.) Ad cladem digreditur et praelium, quo quatuor Melisso cognati occubere. Adeo perpetuo felicitatis, syncerus uates meminit, ut infortunij tamen iuxta non obliuiscatur: non ut impropere obijciat, ue, sed ut praesenti felicitate exacta mala obliteret, et dulcem acerborum memoriam, prosperiore successu rerum faciat, utque simul humanae sortis nos omnes comonefaciat. **q** ¶ Belli tempestas.) Conflictum tempestati et niui comparat. Ut enim tempestas coelum nubibus obducit, et uentus et murmur aurae et fulgur et tonitru omnia ita confundant, coelum obscurent, ut intremiscant mortales, nec sciant, maxime maris tempestate correpti, quid agant: et ut densa decidente niue, ipsum iter et uisus noster tantum non obscuratur: Sic in martia compressione, tantus

Hh

impetus, tantus furor, tanta uehementia, tremor & clamor, ut nemo uerius ex-
 presserit, quam qui semel interfuerit: quanquam ne uerbis quidem efferri possit,
 sed mente uix etiam concipi. *r* ¶ At nunc rursus.) Pulchra allegoria,
 post abactam calamitatem per Melisi uictoriam, nunc felicitatem reuersam ad-
 firmat: pulchra iuxta antithesi hybernorum mensuum caligini (id est, exacte
 calamitati) terram purpureis rosis uernantem (hoc est, summam iucunditatem
 ex Melisi uictoria profluentem,) opponens. *s* ¶ Deorum consilij.)
 Non suis id uiribus Cleonymide consecuti sunt, sed deorum benignitate: quo si-
 mul ipsos pios & deorum timentes fuisse arguit. *t* ¶ Terræ uero comotor Ne-
 ptunus.) Neptuni beneficio, Isthmia nimirum uictoria, obscuratam Cleoni-
 mydarum famam illustrari. *u* ¶ Onchestum.) Onchestum Neptuno
 sacrum locum esse, in Isthmiorum predictum est. Est autem amplificatio à loco
 & τοπος Ἰσθμια. *x* ¶ Marinum pontem.) Periphrasis est Isthmi.
 Nam cingulum illud, seu terræ angustiam inter utrumque mare, ponti adsimulat.
y ¶ E lecto.) Hoc est, decumbentem & ægotantem famam. μετὰ
 φῶρα à decumbentibus: hoc est, sopitam ac ueluti infirmam. *z* ¶ Ea in
 somno cecidit.) Metaphora est: hoc est, sopita est & obscurata.
a ¶ Excitata uero.) Pulchre in comparatione persueuerat. E somno
 excitata fama, hoc est, reparata & instaurata, lucet cœli φῶς φῶς. Famæ
 splendorem per Melisi uictoriam excitatum τῶ φῶς φῶς comparat. Ut
 enim lucifer cæteris stellis est rutilantior, sic hæc Melisi fama cæterorum The-
 banorum decori præeminet.

ANTISTROPHE, COLON X.

“Quæ famæ claritudo & cultis in Athenis, &
 Adraſti certaminibus Sicyone peractis, currum
 proclamans uincere, præbuit huiusmodi enco-
 mia, qualia & progenitorum tuorum à tum uiuen-
 tibus poetis fuere.” Qui neque in publico cōuentu
 flexibilem retinebant currum, sed cum uniuersis
 Græcis certantes equorum sumptu gaudebant.
 “Eorum enim qui nihil experti sunt nulla est memo-
 ria; incognitā enim uitam silentio pressam uiuunt.”

EPODOS, COLON XI.

“Est autem quædam fortunæ & pugnantium
 obscuritas,”

obscuritas, quandiu ad finem non fuerit peruen-
tum. ^f Alia enim alijs fortuna impertit, quæ & in-
terdum bonum uirum à peioribus arte & fraude
circunueniri facit. ^g Agnoscitur id in martia Aia-
cis fortitudine, quam in concubia nocte suo ense
refecans, ingentem luctum Græcorum liberis,
quicunq; Troiam se receperāt, reliquit.

STROPHE III. COLON X.

^h Atqui Homerus Aiace[m] apud mortales hono-
rificum reddidit, qui omnem ipsius uirtutem col-
ligens ad uirgam diuinorum carminum posteris
celebrando recensuit.

^a *¶* Que sume claritudo.) Ab Atheniensibus ludis obtenta palma,
& Sicyonijs Pythijs, de quibus in Nemeis satis audiuit, prædicat uictorem Me-
lissum, eum curru uicisse confirmans. ^b *¶* Qui neq; in publico.) Ma-
iores Melisi ab encomijs, quos per suorum temporum poetas, ab equestri uicto-
ria retulerunt, prædicat. ^c *¶* Equorum sumptu.) Ab ἵπποτροφία
maiores effert. ^d *¶* Qui nihil experti sunt.) Hoc est, qui in certamina-
bus non sunt defatigati uel exercitati, qui nō adepti sunt palmam, non sunt in ho-
minum memoria, ut qui nullis odis celebrentur. Potest & generatim ad omneis
inertes & ignauos referri hæc gnome. ^e *¶* Est autem quedam fortunæ
& pugnantium obscuritas.) Gnome est, qua obscurā primum Melisi famam,
priusquam palmam arriperet, fuisse ostendit: adeoq; in persona non apparuisse,
quod euentus certaminis conspiciendum in eo dedit. ^f *¶* Alia enim.) Va-
rium esse euentum humanarum rerum: unde non mirum, si quisquam, quæ sibi
polliceatur, non semper adsequatur. Porro non omnia semper pro uotis morta-
libus euenire, exemplo Aiæ probat, dum subiicit: ^g *¶* Agnoscitur id in
martia Aiæ.) Ajax, inquit, quum esset post Achillem omnium fortissimus,
attamen Achillis armis per longe inferiorem, Ulysseni nempe, orbatus est. Cha-
rum autem habet Pindarus Aiace[m], & fortissimo principi miserrimum fatum
inuidet: quo de apud Sophoclem in Aiace μάστιγος πόρος. ^h *¶* Atqui Ho-
merus.) Etsi uictus sit Ajax, attamen perpetuis Homeri monumentis, æter-
num etiam uiuit. Scholia hic Chrysippum & alios adferunt, qui hic dubi-
tant, num hic locus Homericæ celebrationis, uel Aiæ uel Ulyssi attribuendus

fit, quum Homerus neutrum nominet. Ego, tametsi quidam ad Vlysssem hæc pertinere putent, Aiaci potius accenseri posse autumo: quasi uelit poeta subindicare nonnihil infelicitatis passum esse, instar Aiadis, uel aliquot maiores eius. Qui ad Vlysssem referunt, per hoc persuadentur, quod subinde uates Melissum parue stature fuisse testatur, et uictoria tamen cæteris præripuisse. Sic Vlysssem respectu Aiadis paruum extitisse. Verum frustra demiratur, ac ueluti deplorat fatum fortissimi herois, si postea in iniuriam Aiadis Vlysssem ad sidera uehat.

i ¶ Aduirgam diuinorum carminum. Hoc est, ipsis poetices monumentis: in Iliade uidelicet τὸν ἔα Λωδίαν circumloquens hac ποδὶ φράσσει.

- » Hoc porro immortale præconium est, si quis
» piam quid apte & eleganter dixerit. ^b Ac rerum
» bene gestarum fulgor & laus nullis unquam se-
» culis extinguiibilis, tum per fertilem terram tum
» pontum commeat.

ANTISTROPHE, COLON X.

- » Utinam & ego solertes Musas consequar, ut
» illam hymnorum ^dardentem lampada cōtingere
» queam, ^edignamq; pancratiij coronam / Melisso,
» Telesiadæ ramo. ^gEst enim illi animus æque in
» labore, atq; leonibus, dum feroces ipsi, uenantur
» non citra laborem bestias. Consilio uero & calli-
» ditate uulpē agit, quæ supinè recumbens, aquilæ
» impetum remoratur & arcet. At uero prudentis
» est ac nihil non tentantis, hostem inglorium red-
» dere seu deicere.

EPODOS, COLON XI.

^hNec enim Orionem naturā nactus est: sta-
tura quidem breuis, cæterum dimicandi artis pe-
ritissimus. ⁱVerum ad Antæi domos Cadmeijs
Thebis, corpore quidem non adeo magnus, ani-
mo uero indefessus Antagonista uenit, ut eum
qui

qui hospitem cranijs Neptuni templum coronaret, cohiberet

STROPHE IIII. COLON X.

Filius Alcmenæ, ^k qui uniuersæ terræ, tamq̃ maris, præcipitijs alti, reperto fine, fretoq̃ ad nauigationes pacato, Olympum conscendit, ubi apud ^l Aegiochum, pulcherrima felicitate fruens demoratur, preciosus & charus immortalibus dijs, quandoquidem & aurearum domorū rex, Heben ac Iunonis generum coniugauit.

ANTISTROPHE, COLON X.

^m Cui super Electridas conuiuium exhibentes ciues, & nouis aras coronis ornamus, in memoriam & sacrū octo fortium interemptorū, quos Megera Creontis nata Herculi peperit filios, quibus ab obitu solarium radiorum oriens flamma totam noctem lucet, aërem uapore fumi quadantenus calcitrans.

EPODOS, COLON XI.

ⁿ Postero dehinc die annuorum ludorum finis est, in qua tum fortitudinis opus absoluitur, ubi redimitus caput myrtis, uir ille ^o duplicem uictoriam demonstrauit, qui antehac tertiā ab adolescentibus reportarat, ^p prudentis gubernatoris, agilisq̃ aurigatoris consilio usus. ^q Proinde cum Orsea ipsum uictorem exultans laudabo, iucundam destillans gratiam atq̃ præconium.

a ¶ Porro hoc immortale.) Digreditur ad poetices & bonarum literarum præstantiam. Ea est eximia laus, inquit, quæ cuiuspiam ab elegantibus poetarum carminibus, & eruditorum hominum scriptis prouenit. b ¶ Acres

Hh 1

rum gestarum radius.) Metaphora est, pro excellentia. Hoc est, uirtutes à deis celebratæ cum terram tum mare transeunt. c ¶ Vtinam & ego.)

Deesit est: precatur enim, ut perinde Melissum queat predicare, atq; Homerus cum Aiace tum Vlyssæ extulit. d ¶ Ardenti facem.) Hoc est, splendorem & auctoritatem poetices. e ¶ Dignamq; pancratij.) Vt possim suis celebrare laudibus uictoriam Melissi, quæ ei ex pancratio contigit, unde & coronatus est. f ¶ Melisso ramo Telesiadæ.) Vtinam possim celebrare

digne coronam pancratij, in gratiam Melissi, qui ramus est Telesiadæ. Solet autem & Homerus magnanimos principes atq; insignes heroës appellare ἐπὶ ἄρῃ, & ἑρᾶ ποντοῦ ἀρῇ, ramos Martis, quasi à Marte profeminati uel plantati essent. Est autem Telesiades pater Melissi. g ¶ Est enim illi.)

Hic post uotum & precationem ex integro præconium Melissi texit, conferens robur eius leoni, prudentiam uulpeculæ, heroica sanè & principe digna comparatione. h ¶ Neq; Orionæam.) A statura corporis uirtutem animi extollit. Etsi corpore paruius fuit, animo tamè magnus, ideoq; uel maiorem sese

uicit. Orionem Gigantem non equiparauit corpore, attamen antagonistam suum Orioni statura haud dissimilè superauit. i ¶ Verum ad Antæi domos.)

Alia comparatio. Quem admodum Hercules Alcmene filius statura Antæo inferior, Antæum tamen Gigantem longe sese statura quidem excellentiorè prostrauit & cōpressu interemit, sic Melissus se maiorem deuicit, perinde ac Hercules cōparatione sui maiorem Antæum. Hic deserta Libya incolens, è prætereuntium occisorum capitibus Neptuno templum exornauit: quod sceleris alij Diomedæ Thracio, alij, ut Bacchylides, Eueno accommodant. k ¶ Qui uniuersæ terræ.) Digreditur ad fata Herculis, ut post erectas Gades & absolutos labores tandem in coelum migrauerit, ibiq; Heben uxorem duxerit.

l ¶ Aegiochum.) Aegiochus Iupiter, ueluti capram tenens. Scholia in Homerum Aegiochum dici Iouem autumant, quod Aegida scutum teneat. Mea est sententia, ut ab αἴξ ἀγῶς, id est capra, à qua in Creta altus est, ἀγιοχῶς, τῶς τῆς αἴγας κατέχων, appelletur. Verum de Aegide scuto & Aegiocho supra. m ¶ Cui super Electridas.) Electridæ portæ sunt Thebis, ubi sacra faciunt Herculi, & octo filijs eius, quos & Creontis regis filia Mega

Hec Hera-
clea dicun-
tur.

gera peperit, quosq; ipse indignatione Iunonis in rabiem actus occidit. Etsi Lysimachus dolo ab hospitibus interemptos scribat. Variæ sunt uariorum de filijs Herculis hæc opiniones. Lysimachus enim & Socrates, Dionysius, Euripides, Aeneas Argæus, Pherecydes, Batus, Herodotus, nedum historia mortis, uerum numero etiam dissentiant. Batus nominibus recenset eos, Polydorum, Anicetum, Mecistophonium, Patroclum, Toxoclitum, Menebrontem, Chersia

bion.

bion. Alij alia nomina proferunt, Therimachum, Creontiadem, Aristodemum, Deicoontem, Deionem, Antimachum, Chlymenum, Glenum. n ¶ Postera uero die.) Post sacrificium super Electridas perficitur certamē, aguntur ludi, ubi uictores myrtea corona exornantur. o ¶ Duplicem uictoriam.) Bis inquit, adultior factus, & uirili etate conspicuus, sinebribus illis Herculis ludis uictoriam obtinuit Melissus: tertiam autem uictoriam dum puer esset reportauit. Obscurū est autem, num Herculanis certaminibus uel alijs euaserit uictor, dum puer esset imberbis adhuc. p ¶ Prudentis aurigæ consilio.) Aurigam etiam laudat. q ¶ Proinde cum Orsea.) Orseas haud poenitendus Melissi aluptes fuit.

PHYLACIDAE AEGINETAE PANCRATIO VINCENTI, ODE V.

STROPHE I. COLON VIII.



“Eneranda Solis mater Thia, te propter alijs metallis præpotens aurum excellentius iudicarunt mortales.^b Et enim in ponto cōtendentes naues & in curribus certantes equæ propter tuum honorem regina, in uelociter uertentibus sese ludis admirandæ sunt,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Inq̃ ludicris certaminibus ^duenerabilem gloriam & ingens decus pepererūt, quibus manuū robore, aut pedum uelocitate uincentibus densa
 „ ferta cæsariem coronarunt. ^eSed fortitudo mort
 „ talium à Deo est. ^fDuo sunt autem quæ iucundū
 „ uitæ florem, cum uirenti felicitate pascunt:

EPODOS, COLON XI.

„ Nempe si quis bene adfectus, seu in bona for
 „ tuna constitutus, celebri pariter fama claruerit.

Præter hæc, ne frustra coneris Iupiter fieri:
omnia nanq; habes, si talium tibi bonorum fors
contigerit. Mortalia mortales decent. Verum
tibi in Isthmo Phylacida duplex uirtus pullulans
collocata est, hæc Pythææ in Nemeis pancrati
splendor repositus est.

ENARRATIO.

Argumen-
tum.

Phylaciden Aeginetam, ab Isthmia & Nemea uictoria concinit: à patria Aegina, ab urbis insigni politia, à maioribus Aeacidis, à suis progenitoribus, à Pythea alipte. Suprà in quinta Nemeorū ode, & in hac, & sexta insequenti, cognati & sanguine iuncti celebrantur. De ordine harum trium odarum, quæ prior, quæ posterior esse debeat, superuacaneū est multis deligare. Callistrati sententia est, soli Phylacide hanc inscriptam: mentionem autem fieri Pythææ, cuius laudes concinuit in quinta Nemeorum, propterea quod sint cognati inter sese. Perinde ac in sequenti uictoriam etiam Euthymenis repetit, quod sanguinis linea ad uictores illos pertineat. a (Veneranda.) A Solis matre Thia initium sumit: encomion doni Thie, quod aurum est, pro exordio adducens. Propter te, id est propter tuum donum ô Thia, mortales aurum cæteris metallis præferunt: utq; tu es dearum præstantissima, sic tua dona nobilissima simul & optima habentur. Ea enim est dea præstantissima, cuius proles cæterâ deorum sobolem antecellit. Atqui Thie soboles, nimirum Sol & Luna, cæteris in cælo fulgentibus numinibus siue erronibus sunt rutilantiores & splendidiores. Est igitur Thia reliquis deabus eminentior. Porro Thiam esse matrem Solis Hesiodus testatur, dum ait:

θεία δ' ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε σελήνην
γένεσθ' ὑποδμηθεὶς ὁ ὑπερίων & ὃν διόττι.

Charum Thia suis complexa Hyperiona membris

Ingentem peperit Solem, Lunamq; nitentem.

Thia ergo & Hyperion sunt parentes Solis & Lune. θεία nomen habet à θεία, id est, à spectaculo: uel à θεάομαι specio, uel uideo: uel à θέω, id est curre re. Vnde recte Thia spectatrix, mater Solis, qui hanc terrā illustrat, pater Hyperion dicitur, πατὴρ ὃν πρὸς ἡμᾶς ἰσθμεῖ, quod supra nos eat. Vnde Sol eadem ratione, patronymica tamen, Hyperionides, & simpliciter Hyperion poëtis appellatur. Atqui per Solem aurum intelligit: suum enim cuiq; planetarum metallum attribuitur, ut Scholia annotarunt.

εἰς

ἥλιος	αἰάγετα	χρυσός
σελήνη		ἄργυρος
ἄρη		σίδηρος
ἡρόνος		μόλυβδος
θία		ἡλεκτρος
ἑρμῆς		κασσίτερος
ἀφροδίτη		χαλῖς.
Soli	attribuitur	aurum
Lunæ		argentum
Marti		ferrum
Saturno		plumbum
Ioui		electrum
Mercurio		stannum
Veneri		æs.

Quir ergo tale huic hymno attexit exordium: in gratiam ne uictoris, an suis ipsius causa? Etsi neutrum ipse expresserit, quisq; tamen per sese satis abunde q; percipere hinc potest, quod primū in gratiam hoc Phylacidae, dein suo quoq; nomine faciat. O multi nominis Thia, inquit: o ueneranda, o præclara, o eximia, tua causa homines aurum cæteris metallis prætulerunt. Deinde & quæ terra, & mari ludi exhibentur, propter tuum honorem & precium sunt admirationi. Quid est, tui causa, & tuum propter honorem? hoc est, propter tuum beneficium, quo mortales adiutas: & propter tuum honorem, quem hominibus impartis: id est, propter aurū, quod humano generi largiris. Propter liberos tuos Solem & Lunam, id est, aurum & argentum, quæ per te generantur. Huius exordij χρῶσιος est apud Demosthenem in secunda Olynthiaca, dum inquit: Citra pecunias nihil cōmode expediri potest. Neq; ludi quinquennales, siue periodici, siue alij per Græciam, neq; uictoria citra Thia filios Solem & Lunam, hoc est, aurum & argentum, agi comparari ue possunt. Neq; uictoriam Phylacides adipisci potuisset, nisi opibus esset adiutus. Neq; ego condere poemation possem, nisi me Thia clara, fulgensq; soboles, aurum & argentum inuitarent. b ¶ Etenim in ponto.) Ratio quare aurum excellentius sit metallum: quia spectacula quæ & terra & mari aguntur, per te, hoc est, aurum adeoq; pecunia aguntur: quandoquidē, ut iam dixi, sine pecunijs nemo quicquam rite queat persequi. c ¶ Ludicris certaminibus.) Equorum & curruum. d ¶ ποθὺν καὶ ἐπ' ἄξυν.) Desiderabilem celebritatem peregit. Enallage numeri est. A plurali enim ad singularem decidit Pin-

darus, pro more sibi consueto. Hoc est, ipsa etiam decertantiū uictoria, non sine sumptibus & sine munere tuo ô Thia constat. e ¶ Sed fortitudo mortaliū.) Pietas Pindari. Gnome enim sibi consueta uirtutes hominum Deo refert acceptas. f ¶ Duo sunt.) Commendaturus Phylacidam, in quibus humana felicitas consistat proponit, nempe in rebus præclare gestis, & earundem encomio. Perficitur autē & constat encomion nicephori hoc syllogismo: Beatus est, qui rebus præclare gestis & illarum encomio exornatus conspicitur: Phylacides est huiusmodi: igitur est felix & beatus. Duo sunt, intentio est.

g ¶ Præter hæc.) Rhetorica intentionis uel maioris dilatio.

h ¶ Mortalia mortales decent.) Gnome ethnica, imò & Christiana, si corpus spectes, & animi etiam ταπεινοφροσύνη. i ¶ Tibi uero in Isthmia.) Minor est, qua rebus gestis, hoc est, uictoria Isthmia Phylaciden insignitum memorat. k ¶ Et Pythææ.) Meminit Nemeonicæ Pythææ, cuius laudes prædicauit in 6. Nemeorū. Fratres fuisse, ex subsequenti odes colligitur epigrapha: utrunq; autem pancratiasten fuisse commonstrat.

¶ At meus animus, haud sine Aeacidis encomia tua decantat. ¶ Cum Gratijs enim, ¶ Lampo-
nis filijs adueni

STROPHÆ II. COLON VIII.

- ¶ Ad hanc legibus bene confirmatam urbem.
¶ Sin horum uita per puram diuinorum operum
semitam uersa est, ne inuideas pro laboribus illo-
rum, hymnum poëtæ cōuenientem concinnare.
¶ Etenim qui ex heroibus insignes bellatores fue-
runt, uel post mortem encomia consequuti sunt:
¶ Celebrantur nanq; & citharis & sonoris tibia-
rum concentibus,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

- ¶ Omne per æuum. ¶ Meditationem poëtis, ¶ Io-
uis gratia, præbuerūt fortiter agentes. ¶ In Aeto-
lorum quidem sacrificijs, conuentibus uel lucidis,
Oenidæ præduri uiribus, ¶ Thebis uero eque-

stris

IO. LONICERI ENARRATIO. 435
stris Iolaus munus habet, "Perseus autem in Argo. At °Castoris Pollucisq; hasta, prope Eurotae fluenta.

EPODOS, COLON XI.

¶ Oenone uero magnanimi mores Aeaci liberorum celebrantur: qui sociali pugnae foedere bis urbem Troianorum depopulati sunt, Herculem primum sequuti, deinde Atridas.

a ¶ Meum uero cor.) Alteram partem, nempe encomion Phylacidae adesse ostendit. Se ipsum enim rerum ab eo gestarum, praecipue uero uictoriae esse encomiasten. b ¶ Nō sine Aeacidis.) Tuas uirtutes ita celebros, ut Aeacidarum non obliuiscar. c ¶ Cum Gratijs.) Gratiarum benignitate, & iucundis hymnis. d ¶ Lamponis filijs.) Hoc est, in honorem & gloriam filiorum Lamponis Pythae & Phylacidae. e ¶ Ad hanc legibus.) Circumstantia, qua patriam Phylacidae a bona politica laudat. f ¶ Sin horum uitae.) Ad inuidios digreditur. Non inuidendum bonorum uiuorum encomijs. g ¶ Etenim.) Bonorum uiuorum laudes post mortem uiuere.

b ¶ Celebrantur enim.) Qui uiuant post fata bonorum laudes.

i ¶ Meditationem poetis.) Fortium heroum facta, poetis argumenta suorum monumentorum dedisse. k ¶ Iouis gratia.) Id est, Iouis beneficio & uoluntate fortiter agentes.

l ¶ In Aetolorum.) Exemplis externis & domesticis probat. In solennitate & panegyri Aetolorum inclita, Aenci fortes filij celebrantur a poetis. m ¶ Thebis.) Equestris Iolaus honoratur Thebis & festo & carminibus. n ¶ Perseus in Argo.) Celebratur.

o ¶ Castoris & Pollucis.) De quorum fato supra. p ¶ Oenone.) Oenone uocata est, priusquam ex Ioue Aegina, Asopi fluminis filia, illic produceretur: hoc est, in Aeginae res gestae Aeacidarum commemorantur. q ¶ op-
yaz.) Rursum pro moribus, & uitae consuetudine, ut antehac saepius.

r ¶ Qui sociali pugnae foedere.) Bis depopulati sunt Aeacidae Troiam: primum quidem Telamon cum Hercule, deinde Neoptolemus cum Atridis.

¶ Proinde a principio mihi Musa repete, qui Cycnum, qui Hectorem, & intrepidum Aethiopum exercitus ducem insigniter armatum Memnona interfecerint, Quis enim fortem Telephum

Caicus fluvius sua hasta sauciauit prope Caici ripas?

uius est Myr-
sic.

STROPHE III. COLON VIII.

^b Quibus fama Aeginam decoram illam insu-
lam patriam tribuit. ^c Extructa est autem & iam
olim turris, quam altis suis uirtutibus conscen-
dant. ^d Quin & lingua mea multas circa Aeacum
sagittas cōtinet, quibus illum resonet. ^e Nuncq̃ in
Marte testari queat ciuitas Aiakis, nautis defen-
sa

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Salamis, in multa corrumpente Iouis imbre,
in densa innumerorū uirorum strage. ^f Attamen
^a gloriationem hanc silentio complue, ceta. ^g Lupi
^a ter hæc & hæc gubernat omniū dominus. ^h Hu-
iusmodi uero fortium uirorum uirtutes, uictoriæ
pulchrum gaudium, præ amabili melle diligunt.
Eat nunc & belligeretur aliquis strenuè,

EPODOS, COLON XI.

Et in certaminibus ⁱ Cleonici genus addiscat:
neq̃ enim prolixus uirorum labor obliteratus
est, neq̃ quantum in spes uictoriarum insum-
ptū est, ego cura & carmine meo obscurauerim.
^k Cæterum & Pytheam membrorū domitorem
laudo, qui Phylacidæ laboriosum cursum manibus
suis felicē reddidit, mente prouidus. Appre-
hende igitur ei coronā, adfer uillosam mitram,
^m & adlega simul elegantem recens natū hymnū.

^a (C Proinde.) Ad Musam apostrophe est, rogans ipsam, ut dicat, qui-
nam fuerint & unde, qui in Troiano bello fortissimos quosq̃ occiderint. Quis,
inquit, Cycnum, quis Hectorem, Memnonem interfecit? quis Telephum hasta
sua sauciauit? ^b (C Quibus fama.) Respondet interrogationi. Illi istos
principes

principes interfecerunt, quorū patria Aegina fuit. Achilles enim Hectorē &c.

c ¶ Extructa est iam olim turris.) Allegoria est. Magna celebritas, in-
gens & ueluti suffragiatum decus eis propositum est, quod suis uirtutibus Aeacide
de conscendant. d ¶ Qui & lingua mea.) Sibi multa in Aeaci laudem
in promptu argumenta esse: aq; primo Aeginae summo principe laudat Isthmio
nicen. e ¶ Nuncq; in Marte testari queat.) Ad naualem pugnam, qua
circa Salaminem Graeci cum Persis confligere, uertit animū, in qua primas te-
nuere Aeginetæ, ut Herodotus & Ephorus tradunt. f ¶ Attamen glo-
riationem.) Ne nobis inuideant reliqui, si tanta solis Aeginetis tribuamus, Iu-
piter quæso hæc occulta, ne omnes aduersum nos excitentur æmuli.

g ¶ Iupiter hæc & hæc.) Ut & superbiæ & inuidiæ adimatur locus,
aurea gnome & bona & mala in Iouem reijcit. h ¶ Huiusmodi fortium
uirosum uirtutes.) Quid & alij & Aeginetæ heroës potissimum deament:
uictoriam nempe, imò potius uictoriæ hymnū: gaudium enim uictoriæ est oda,
qua ad gaudium allicimur. i ¶ Cleonici genus.) Ab auo paterno Cleo-
nico Phylaciden euehit. Cleonicus Lampon, Phylacides & Pytheas. Cleoni-
cus auus, Lampon pater, Phylacides & Pytheas filij. k ¶ Ceterum &
Pytheam.) Aliphen eiusdem cum Pythea fratre Phylacidae nominis intelli-
git. l ¶ Apprehende ei coronam.) Claudat cum apostrophe ad seipsum
uel ad Musam, ut uel Aeginā uel uictorem Phylacidem coronet. m ¶ Ada-
lega.) Simul destina ad uictorem.

PHYLACIDAE PYTHEAE, EORVMQVE
AVVNCVLO EVTHYMENI,
ODE VI.

STROPHE I. COLON XIII.



Ecundum calicem (quemadmodum
in florenti hominum symposio fieri so-
let, ^but misceantur pocula) musicorū
cantuum super certaminibus præcla-
ri generis Lamponis temperamus. ^cAt Iupiter ti-
bi florem coronarum in Nemeis suscipientes, pri-
mum craterē libamus. ^dNunc minore inter pue-
ros natu Phylacida uincente Isthmia, Neptuno

ac^c quinquaginta iuxta Nereidibus, alterum statuimus. Tertium uero Seruatori Olympio exhibentes, liceat dulcisonis Aeginam celebrare carminibus.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

¶ Sin quisquam sumptu laboreq; adiutus, diuinas perficit uirtutes, ac illi iuxta Deus amabilem gloriam parat, is ad summā certe felicitatem anchorā iacit, diuino honore adauctus. Hanc uiam, Cleonici filius inambulans, & canam senectam ac ipsam iuxta^s suscipere mortem optat. ^bEgo uero alto sedentem solio Clothonem sororesq; eius Parcas imploro, ut inclytis chari hominis uotis propitiæ sint.

EPODOS, COLON XI.

¶ Vos aut curribus uenerandi Aeacidæ, mihi ius esse clarissimum dico, ut insulam illam ingrediens laudibus adspargam. ^kAtqui multæ magnæq; in promptu uiæ cōstitutæ sunt, quibus res bonæ extollantur, & ^lultra Nili fontes & per Hyperboreos. Neq; usquam adeò barbara, aq; sermone aliena ciuitas fuerit, quæ Pelei herois felici, ^mdeorum generi, famam non audierit:

STROPHE II. COLON XIII.

Neq; si ipsa Aiakis Telamonij, eius ue parentis urbs fuerit.

ENARRATIO.

Argumentum.

Lamponis filios Phylaciden, Pytheam, horumq; auunculum Euthymenem pancratiastas hac ode simul extollit, à Nemeorum & Isthmiorum uictoriis, ab aui patrum Cleonici felicitate, à maioribus Aeginetis, Aeacidis, Peleo, Telamone,

Telamone, à maioribus Psalychiadis, ab hospitalitate patris Lamponis, ab au-
rea eiusdem mediocritate. Res gestas Herculis & Aiacis suo loco interfert, ut
subinde patebit. a. ¶ Secundum calicem.) Haud iniucundam meta-
phoram usurpans proponit, quid sit acturus. Est autem à cōuiuio tralatio sum-
pta, ut ipse etiam exprimit. Quemadmodum in symposijs fit, ut cyathus cyae-
tho adijciatur, ut alter post alterum temperetur, ut patera uino ornentur: sic
& ego alteram iam craterem, hoc est, alteram oden Lamponis filijs pango. Ele-
gans autem utriusque similitudo. Vt enim Bacchus conuiuias exhilarat, sic epini-
cia, & hymni, quibus uictores celebrantur, illos ipsos letos reddunt. Heph-
stion hinc argumentum sumpsit, ut crederet hanc oden præponendam præce-
denti, ut ordine quinta Isthmica fieret. Primum enim calicem musicorum can-
tuum Lamponis filijs, quintam Nemeorum oden fuisse, cuius initium est: Sta-
tuarius nō sum. Atq; hoc ipsum ex hoc principio cōfirmatur, ubi dicit, ex Ne-
meis primum Ioui craterem libari: ex Isthmijs, Phylacida uincente, secundum
Neptuno & Nereidibus temperari. Vnde constat, nō habitam esse rationē tem-
poris, quo composita sunt, apud eos, qui hasce digesserunt: sed numerū tantum
obseruatum. b. ¶ Ut misceantur pocula.) Treis crateras miscet: primum
Ioui Olympio, ob Nemeam uictoriam, quæ in 5. Nemeorum celebrata est, ut
dixi. Secundū Neptuno & 50. Nereidibus, ob Isthmiā, quam pancratio Phy-
lacides & Pytheas obtinuerunt unā cum Euthymene auunculo. Tertium ex
uoto & exoptatione Ioui Seruatori temperat: non quod Olympicam obti-
nuerint, sed quod optet ut posthac eam omnium sibi clarissimam uictoriam ad-
sciscant, & ad eam adspirent: hacq; ratione Aeginam se rite celebraturū ait, ut
quæ huiusmodi heroas producat. Apud ueteres, ut est apud Euripidem in Nau-
plio, & Aeschylum in Epigonis, uti Scholia habent, tres crateras libabant: pri-
mum Ioui Olympio, secundum Terræ & heroibus, tertium Ioui Seruatori: pro-
pterea quod ternarius sit numerus perfectus, quippe cui sit principium, medi-
um, & finis. Vel quod qui tertium cratera biberint, stabili adhuc mente consis-
tant: quo sumpto, qui sapientes esse uolunt, domum sese, ut est apud Athenæum
in 2. recipiunt. Quartus enim & reliqui deinceps hominem in uitia procliuent
ac tantum non dementem faciunt. Locus est ex Eubulo poeta apud Athenæum
de Bacchi cyathis: quem, quod mirifice Bacchi uirtutes exprimat, non pigria-
tabor subnectere:

τρῆς γὰρ μόνος κρατῆρας ἔγκραυνύω,
τοῖς εὖ φρονέσιν τὸν μὲν ὑγείας ἄνα
δὲ πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δευτέρου
ἔρωτος ἡδονῆς τε, τὸν τρίτου δὲ ὑπνός,

ὄμ' ἐπ' ἰόντες οἱ σφοοὶ κεκλημένοι,
οἵ κ' αὖτε βαδίζουσιν, ὃ δὲ μὲν τέτρατον
ὅ κ' ἐπ' ἀμέτρος ἐς, ἀλλ' ὑβρεως. πέμπτον βοῆς.
ἔκτος δὲ κώμων, ἑβδόμεν' ὑπωπίων,
ὄγδοον δὲ κλήτορον, ὃ δ' ἔννατον χολῆς.
δέκατος δὲ μενίας, ὥς τε καὶ βάλλει ποιεῖ
πολὺς γὰρ ἐς γὰρ μικρὸν ἀγγεῖον χυθείς,
ὑποχελίσει ῥᾶστα τὸς πεπωκότας.

c ¶ At tibi Iupiter.) Primus crater Iouis: huius respectu, hæc ode secundum do crateri adsimilatur. d ¶ Nunc inter iuvenes minore natu.) Secundus crater Neptuni Isthmiorum præsidis est, ob uictoriam Phylacide Isthmiam, qui inter Lamponis filios est minor natu. e ¶ Quinquaginta Nereidibus.) Nereides filie sunt Nerei et Doridis. Hæ quinquaginta numero sunt, ut apud Hesiodum denumerantur. Virgilius aliquot Nereides item recenset, uerum Hesiodus quinquaginta esse testatur, quem hic Pindarus imitatur. Sunt autem ut ab Hesiodo recensentur, hæ:

ἠγρόν τε δ' ἐγγόν τε μέγιστα τέκνα θεῶων
πόντων γὰρ ἀτρογέτω καὶ δωρὶ δ' οὐκ ὁμοιο
κέρως ὡς κ' αὖ οἷο τελέωντος ποταμοῖο.
πρωτόν τε, θυκράτην τε, σαών τε, ἀμεινίτην τε,
δυδῶρην τε, θέσις τε, γαλίνην τε, γλαυκὴν τε,
κυμοδόην, σφών τε θοῆν, θαλινὴν ἐρόεσσαν,
πασίθεν τε, ἔρατῶν τε, καὶ θυνείην ῥοδύπνην,
καὶ μελίτην χαλκείαν, καὶ δ' ἱλινίην, καὶ ἀγαυήν.
δωτῶν τε, πλωτῶν τε, φέρσας τε, διωαμνίην τε,
νισαίην τε, καὶ ἀκτοῖν, καὶ πρωτομέδιδαν.
δωρὶς, καὶ πανόπην, καὶ θυειδὴν γαλάτταν,
ἱπποδόην ἐρόεσσαν, ἱππονόην ῥοδύπνην
κυμοδόκην ἢ κύματ' ἢ ἡρώεσσι δ' ἰόντων
πνοίας τε θαλάσσης ἀνέμων σὺν κυματολόγῳ
ῥῆϊα περὶ νῆα καὶ εὐσφύρω ἀμεινίτην,
κύματ' ἢ ἰόντες, δ' ἑσφάνοι δ' ἀλινίην,
γλαυκονόμην, φιλομμεδίδην, καὶ ποντοπόρην,
λαγρόν τε, καὶ θυαγορὴν, καὶ λαομέδιδαν
πυλινόμεν, καὶ αὐτονόμην, καὶ λυσιαίαν,
δ' ἀρνὴν τε φυλὴν ἐρατὴν καὶ εἰδὸς ἀμωμῶν,
καὶ

καὶ ψαμάθι χαρίεσσα δέμας, δίητε μινί πη,
 νησώτ', ὀυπόμπητε, θεμισώτε, προνόητε,
 νημορτὴς θ' ἢ πατρὸς ἔχ' νόον ἀθανάτοιο.
 αὐτοὶ μὲν νηρῶν ἀμύμονος διεγύοντο,
 κέραι πυντήιοντα ἀμύμονα ἔργ' ἐδίδου.

f ¶ Quod si quispiam.) Gnome est, non dissimilis ei quam in precedenti in eandem sententiā protulit. Felicitatem humanā, in rerum gestarum splendore, earundemq; encomio consistere ait. Est autem talis ratiocinatio, qualis et illa prioris odæ γ. Maior est, eos beatos, qui rerum gestarum splendore, et earū præconio florent. Huic minorem subiungit huiusmodi: Lampon Cleonici filius pater Phylacidæ et Pythæ, et rebus gestis, et earum encomio floret. Cōplexionem quia plana est, relinquit menti lectoris. Est igitur felix Lampon.

g ¶ Mortem suscipere optat.) Lamponem ad extremam usq; senectutem in ea felicitate perdurasse innuit. h ¶ Ego uero.) Deesis Pindari, ut Parca misereantur Lamponis, et uitam ei, quia id optet, abrumpant.

i ¶ Vos autē curribus uenerandi.) χρυσάρματα, aureis curribus insignes. Epitheton est heroicum. Primores enim et principes uiri, uel aureis, uel auro obductis curribus uehuntur. Mihi, inquit, in more est, si quando ad insulā Aeginam ingressus fuero, laudibus etiam primum uos aspergere ô Acacidæ: et patria ita et maioribus heroës Phylacidam, Pythæ, Euthymenemq; Aeginetas prædicans. k ¶ Atqui multæ.) Multa superesse quibus uirtutes Acacidarum exornentur.

l ¶ Ultra Nili fontes et Hyperboreos.) Tam eximie sunt Acacidarum uirtutes, ut ultra Nilum et Hyperboreos planè currant. Atqui Nili ostia, et Hyperboreorum plagam, pro uniuerso terrarum orbe accipit, pro Europa et Asia, in quas apud priscos œcumenicus orbis diuidebatur.

m ¶ Deorum generi.) Pelea deorum generum uocat, quod Thetis Nereida in cōiugem duxerit. Est ergo gener Neptuni uel Nerei et Doridis. n ¶ Aiæcis Telamonij urbs.) Salamis. A rebus gestis amplificat.

^a Quem (Telamonē dico) unā^b cum Tirynthijs, ad gaudens ferro bellum, prudentem sanè auxiliatorem, ad usq; Troiam (quæ heroibus negotium fecit) secum ob perpetratum à Laomedonte scelus, classe aduexit Alcmenæ filius. ^c Cepit quidem Pergama, deinde ^dCoorū etiam gentes Telamone adiutus, ^ebubulcumq; Alcyonem

Kk

monti similem, Phlegris Thraciæ repertum, nec
manibus pepercit grauius stridenti arcui suo

ANTISTROPHE, COLON XIII.

Hercules. 8 Enimvero Aeacidem ad classem
uocans, omnium in conspectu prædicauit: ac^h in
tergore leonis stantem Amphitryoniadem bel-
lo inuictū libare dijs ne^hctare iussit. Hic phialam
auro grauem, uini susceptricē, præstantissimus
ei Telamon reddidit, qui indefessas manus ad coe-
lum tendens, tali quadam oratione precatus est:
Si unquam, ô Iupiter pater, preces meas tuapte
sponte audisti,

EPODOS, COLON XI.

Nunc tibi, nunc inquā diuinis precationibus
supplico, ut uiro huic fortem gnatum, ex Eriboea
tribuas: ipsum uero amicum meum ita fortunatū
reddas, ut corporis uiribus alioqui ineffabilem,
talis animus maneat atq; sequatur, qualis est, quē
hæ cōtegunt exuuiæ leonis, quem olim ante om-
nia primum certamina in Nemea occidit.

a. ¶ Quem Telamonē.) Hic ad insignia facta Telamonis Aiæcis paren-
tis digreditur, qui item ad maiores Acgiæ pertinet. b. ¶ Cum Tiryn-
thijs.) Tiryns urbs est Argi. Tirynthios ergo pro Argiuis usurpat, *ἡ γὰρ
στῆνδδχλῶ*. Argumentū tale est: Hercules Telamonem secum ad Troiam
aduexit, dum primum Troiam caperet, eiusq; regem Laomedontē leto daret,
ob iniuriam quam à Troianis sustinuerat: dum cum Argonautis Colchos usq;
pro aureo uellere diripiendo nauigaret. Appulsi enim ad Sigæum Troiæ litus,
à Laomedonte, tanquam insueti hospites et aduenæ uel prædones repulsi sunt,
ut antehac etiam cōmemoratum, utq; Dares Phrygius memoriæ prodidit.

c. ¶ Cepit quidem Pergama.) *πέργαμον* uel *πέργαμιν*. Urbium
arx et alium adificium pergamus uel pergama numero multitudinis dicuntur:
pro ipso Ilio per *στῆνδδχλῶ* accipit. d. Coorum gentes.) Græce est

μερόπων

μερόπωρ' ἄντα. Merops, inquit Stephanus, filius Triopæ est, à quo Coi Meropes dicuntur: unde & interpres Pindaricus, per Meropes Coos intelligit.

e ¶ Alcyonem bubulcum.) E Gigantibus unus est Alcyoneus, de quo supra auditum. Bubulcū appellat, quod soli boues abegerit: huic Hercules eas abstulit, ipsumq; interemit, ut 4. Nemeorum ode tentatū, ubi eadem quæ hic ferè de Hercule Pindarus refert: Qui cum Troiam olim, inquit eo loci, Telamon depopulatus est, & Coos, & magnum bellatorem stupendum Alcionea.

f ¶ Phlegris.) Phlegræ Thraciæ oppidum. g ¶ Verum Acacidem.) Telamonē præ cæteris fortitudinis exhibuisse specimen, ideo & ab Hercule etiam præ alijs prædicatum ait, ut qui fortiter in expugnatione Troiæ, & in prælio aduersus Alcyonea dimicauerit. h ¶ In tergo leonis stantē.) Telamon præcipit Herculi, ut dijs litet. Hæc dicit uates, ut ampliorem Telamonis auctoritatem faciat. Quamquam hic Scholia hæc desumpta ex magnorum Epyorum historia tradant, in qua Herculem hospitio à Telamone exceptū memoriæ proditiū, tumq; hæc contigisse, Herculemq; ut hospitem obsecutum præcipienti Telamoni. Verū hæc eruditiores iudicent. i ¶ Tali quadā oratione precatus est: Si unquam ò Iupiter.) Precatio Herculis pro Telamonis posteritate, ut Telamon ex Eriboæ fortem filium progeneret. Hic rursum apparet, Pindarum inique tulisse iudiciū Græcorum, quo Vlysses Aiaci prætulerunt, dum arma Achillis ab Aiace ad Vlysses transferrent. Nusquam nō enim impense admiratur uirtutem & fortitudinem Aiadis: unde & hic mirificam & miraculo prænunciatam Aiadis Telamonij natiuitatem fingit poëta,

“Hæc ubi dixisset, magnā animi ducem aquilam Deus demisit: ingenti uero intus gaudio perfusus est:

STROPHE III. COLON XIII.

“Hæc q̄ ceu uates aliquis oraculū ædens, protulit: Erit quidem tibi filius quem petis Telamō, uocabis q̄ prolem ex uiso alite, excellentem uiribus Aiace, belli sudoribus cunctis populis admirandum. Sic fatus continuo resedit.

a ¶ Hæc ubi dixisset, magnam animi ducem.) Iouis alite, aquila, precationem exauditam esse, denunciatum ostendit. Iupiter ad eius preces aquilam demisit, qua certior reddere iur Hercules orationem suam exauditam.

Kk 2

^b ¶ Dixitq; ceu uates aliquis.) Vaticinium Herculis de nascituri Telamonis filij cū nomine, tum uiribus. *αἶας* appellabitur à uiso *αἶτω*, ab aquila quæ iam apparuit. Apud Sophoclem tamen in Aiace *μᾶστι γοφόρω*. Ajax nomen sibi inditum esse à luctu & calamitate conqueritur, atq; adeò ex fato, quandoquidem in eam decidere calamitatem debuerit.

^a At omnes mihi enarrare uirtutes, prolixius est, quàm ut res ferat. ^b Siquidem Phylacidæ, Pythææ, Euthymeniq; laudum ô Musa dispensator ac promus ueni. ^c In quorū gratiam ^d Argiuo more quicquam tamen breuissimè dicitur.

ANTISTROPHE, COLON XIII.

^c Tulerunt enim uictorias à pancratio treis in Isthmo, & eas quas à florente Nemea susceperunt, splendidi filij & auunculi: ^f qualē uero inde hymnorum sortem ad lucem reduxerunt? ^g Psalychiadarum quidem tribum pulcherrimo Gratiarum rore rigant, iustitiæ administrantes domum, ciuitatem illam Deo gratā incolunt. ^b Lampon uero tribuens exercitium operibus, carmen illud Hesiodicum impense ueneratur, ⁱ filiosq; suos eò, dum recitat, hortatur,

EPODOS, COLON XI.

Commune patriæ suæ ornamentum adducens: ^k qui & beneficentia, quam in hospites exercet, cōmendatur. ^l Moderata enim in animo suo sequens, moderata etiam obtinens, linguam non imprudentem gerit. ^m Dixeris illum inter athletas esse id, quod cos Naxia ferrum domans, inter reliquas petras. ⁿ Equidē dabo eis bibere puram Dirces lympham, ^o quam castæ Mnemosy-

nes

nes comptæ filiæ produxerunt, prope bene mu-
nitas Cadmi portas.

a ¶ At mihi omnes enarrare.) Redit ad institutas uictorum laudes: dis-
gressioni, qua Herculis precationem et res gestas explicauit, umbilicum adije-
ciens. b ¶ Siquidem.) Ratio quare breuem eum esse oporteat.

c ¶ In quorum gratiam.) Se non nihil de uictoribus Aeginetis dicturum
proponit. d ¶ Argiuo more.) Id est, Laconice seu breuiter.

e ¶ Tulerunt enim.) Ab Isthmijs uictoribus et Nemeis. f ¶ Qua-
lem uero.) Per interrogationem legendum. Hoc est, multa argumenta et poë-
tis et ἀγορεύσεις per suas uirtutes dederunt. g ¶ Psalychiadarū.)
Psalychide, tribus est et familia Aeginæ, ex qua Cleonicus, Lampon cum libe-
ris suis. Eam à iustitia, et beneficentia laudat. h ¶ Lampon uero.) A
patris in uirtutibus exercitio. Ipso opere uirtutes complet Lampon, et Hesio-
dicum uersum re ipsa honorat. Est autem Hesiodi ad Persem fratrem parænesis,
μὲν τε δὲ τὸ ἐγὼν ὀφείλω. i ¶ Filiosque suos.) Adhortatur, inquit,
liberos suos, ut uirtutem opere exhibeant, in ea sese exerceant, uictoria et sese
et patriam illustrent. k ¶ Qui et beneficentia.) Ab hospitalitate.

l ¶ Moderata enim.) A modestia et prudentia. m ¶ Dixeris il-
lum.) Eleganti comparatione coti Naxiæ Lamponem adæquat. Ut cos Na-
xia inter alias cotes et lapides omnium est præstantissima ad acuum ferrum:
non dissimilem ad modum Lampon inter reliquos athletas est fortissimus, qui
quosuis antagonistas sibi obuios uincit. Hyperbolica et αὐξάντικη compara-
tio. Est autem Naxus Cretæ ciuitas: unde Naxius lapis uel cos Naxia, quæ alibi
nascentes bonitate sua plurimum excedit. n ¶ Equidem potabo eos.)

Allegoria est: Thebano hymno eos exhilarabo. Dirce enim fons est Thebis, et
ipse Pindarus Thebanus. o ¶ Quam castæ Mnemosynes filiæ.) Hoc
est, quem hymnum ego Musarum beneficio Thebis pepigi. Summa est, meis eos
carminibus, meis lyricis odis celebriores constituam. Nec prætereundum est quod
dicat Pindarus, πῖσσω σφε, pro ποτίσω αὐτὸς, uel ποτιῶ,
quasi thema sit πῖσσω. Annotant Scholia hic,
quod ueteres, potatrices et bibu-
las appellarint
πίσσω.

Κκ 2



^aIn quonam uero bonorū uestrorum
animū uestrum antehac exhilarastis
maxime, ô felices Thebæ? ^bArbitror
equidem tum, quum ^cære pulsantis
Cereris ^dassessorem comosum Bacchum protu-
listi: ^eaut quando in intempesta nocte aurū nin-
gentem deorum præstantissimum suscepisti.

^fQuando in Amphitruonis uestibulo consti-
tutus uxore ^gcum Herculana prole accessit: ^haut
ⁱquando Tiresiæ uatis densa consilia imitata es:
^jaut quando Iolaum aurigandī peritum conspe-
^kxisti: ^laut quum Spartæ lanceis indefessi admit-
^mterentur: ⁿaut quando acri Adrastum ex confli-
ctu remisisti orbatum

Innumeris socijs ad equestre Argos: ^oaut quan-
^pdo Doricam Heraclidarū coloniā in recto Lace-
dæmoniorū pede statuisti. Ceperunt enim Amy-
clas ^qAegidæ ciues tui, idē Pythijs ducti oraculis.

Argumen-
tum.

A uictoria pancratiij Isthmica, à corporis & animi pulchritudine, à bonis li-
teris Strepsiadem Thebanum laudat: ab auunculo eiusdem nominis, qui pro pa-
tria dimicando, mortē oppetierit. Tandem uoto hanc odam cludens Strepsia-
de assumpta persona, Apollinem orat Pindarus ut Pythiam etiam uictoriam
uictori Strepsiadæ tribuat. a ¶ In quonam uero bonorum uestrorum.)

Exordium

Exordium ducit à mirifica comparatione, qua Strepriadem clarissimis heroibus, imò ipsi etiam Ioui confert. Atq; prior huius comparationis pars interrogatione et responsione constat, quam subiectionem Rhetores uocant, non paucas et historias et fabulas congerens. Est uero comparatio huiusmodi: Quem admodum ò Thebæ exhilarastis animū uestrum in natiuitate Bacchi, in aureo Iouis imbre, in Herculis et conceptu et ortu, in consilio Tiresiæ uatis, in uictoria aduersus Adrastum: itidem et iam mentē uestrā exhilarare debetis in uictoria Strepriadæ uestri, qui Isthmia uicit et c. **b** ¶ Arbitror equidem tum.) Interrogationi suæ respondet uates, uarias cum fabulas tum historias colligens, quibus gaudio perfasas olim Thebas adfirmat. **c** ¶ Acre pulsantis Cereris.) Ad inquisitionem Cereris respexit poëta: quum enim filiam suam Proserpinam passim quæreretur, cymbalis et tympanis circumcirsitans sonitum et tintinnitum ciebat, ut nemo nō resciret, quidnam Ceres inuestigaret. **d** ¶ Assessorum Bacchum.) Quum Bacchum assessorum Cereris fingit poëta? Mystica est ratio: quod humido frugum nutrimento, liquidus Bacchi potus adfoeciatur: uel quod uua sit et ad edendum et ad bibendum accommoda.

e ¶ Aut quando in intempesta nocte.) Alterum paradigma et responsio. Tum exhilarasti animum tuum ò Thebæ, quando Iupiter in concubina nocte, aureæ niuis uel pluriæ specie ad Danaën descendit. **f** ¶ Quando in Amphitruonis uestibulo.) Fabulam Danaës cum Amphitruonis Alcmena misceat. **g** ¶ Cum Herculanæ prole.) Hoc est, quando Iupiter in specie Amphitruonis cum Alcmena congressus, diuinam è semine suo prolem, Herculem nimirum ex ipsa propagauit. **h** ¶ Aut quando Tiresiæ uatis.) Tertia responsio per exemplum. Tum lætitia es perfasa, quū usa es consilio prudentissimi Tiresiæ uatis. Quando apud uos claruit optimus ille et pientissimus et sapientissimus ciuis et natus Tiresias, tum respublica uestra felicissime administrata, tripudij causam uobis dedit. **i** ¶ Aut quando Iolaum.) Hercules hic aurigator fuit, in cuius gratiā Iolaia, ludos, instituerunt. **ιπποδαντιπ** ideo nominat, hoc est, equis consulentem, quod aurigam egerit. **k** ¶ Aut quum Spartæ.) Spartas undecunq; collectam conueniarum manum uocat, **παραπρωγεαδ**. quod, ut Androtion in Scholijs refert, quum Cadmus ex Phœnicia Thebas usq; fugeret, eum sint secuti et passim et sparsim congregati exacter et profugi. Sententia igitur est: Tum gauisæ estis Thebæ, dum Cadmum undiq; collectis conueniarum copijs ad uos usq; iter facere perspiceretis. Conuenas autem et eos qui Cadmum sunt comitati, **αρεμαντι λογχοες**, hoc est, fortes, bellicosos, hastis indefesse pugnares appellat. Atq; hoc quintum responsionis **παραδδγχα** est. Cauendum autem ne hic per Spartas Lacedæmon uet

Lacedæmonij intelligantur. ^l ¶ Aut quando ex uehementi conflictu.) Sextum responsionis exemplum. Vel tum gauisus es, dum ingentes Adrastus & Amphiarai copias fudisti prope portas uestras, ipso tantum Adraſto è ducibus & populo seruato & ad Argos remisso. Huius belli supra crebro facta est mentio. ^m ¶ Aut quando Dorica expeditione nos exhilarasti Thebæ, eo quod eam in recta Lacedæmoniorum planta statuisti.) Heraclidæ ab Apolline responsum tulcrunt, quod Aegidarum ope Peloponnesum obtinere deberent. Pertinent autem & Lacedæmonij & Amyclei ad Peloponnesiacos.

ⁿ ¶ Aegidæ.) Aegidæ familia in Thebis fuit, seu tribus quædam, ab Aegæo quodam, non illo Atheniensium rege, quos Heraclidæ secum armarunt, quum Doricum suum reditum in tuto collocare uellent Heraclidæ. Admonent hic Scholia, quosdam pro Aegidis scribere Argidas: quod Aristodemi ab Heraclidis oriundi, uxori nomen extiterit Argiæ, ex qua geniti sint Procles & Eurysthenes, qui Laconicam sibi uindicarint. Hac de re non nihil est in Archidamo Isocratis co, & in alijs orationibus. Sunt qui hic Pindarum nolint intelligere bellum Amycleum, cuius dux fuerit Timomachus, qui Lacedæmonijs aduersus Amycleenses Aegidis adiutus, opem tulit: cæterum eorum hic Aegidarum mentionem facere, qui cum Herculis posteritate Peloponnesum reuersi sint, quorum duces fuerint Aristomachus Cleadæ filius, & Hyllignatus Cleadas.

- » ^a Cæterum uetus gratia sopita est, priscae uir-
» tutes obliuioni dantur. Immemores enim sunt
» mortales

STROPHE II. COLON XIII.

- » Eius rei, quæ non ad summum florem, inclytis
» carminum, à sapientibus poetis conditorum, flu-
» xibus coniuncta peruenerit. ^b Deinceps uero Stre-
» pſiadem dulcisono hymno canas. ^c Is nanque ab
» Isthmo pancratiij uictoriam refert, ^d robore qui-
» dem stupendus, cuius formosa mens non mino-
» rem corporis pulchritudine uirtutem ducit.

ANTISTROPHE, COLON VIII.

- » Lucetque nunc uiolacea cæsarie decoris Musis.
» Huius quidem eiusdem nominis auunculo com-

minima

munem gloriam uictoria dedit, Marsq; mortem
propinauit. ⁸ Atqui suum bonis precium propositum
est. Id enim plane nouerit, quisquis ^h in tali ne-
bula, sanguinis grandine pro chara patria 'ferat,

EPODOS, COLON VIII.

Hostemq; contrario exercitu fundat, ciuium
suorum generi, maximis auctibus gloriam sese
addere, siue superstes manserit, siue occubuerit.

a *Ceterum uetus gratia sopita est.*) Gnome est, qua ad poetices lau-
dem excurrit breuiter. Hæ omnes, inquit, enumeratæ per me historię, dor-
miunt & silentio prætercuntur, quia cruditis uiris, qui taleis prædicare solent,
caruerint: & quia non in suos poetas inciderint, qui æterno carmine eas ad po-
steritatem transmississent. quo iuxta, more suo, ad amorē poetices & gratitu-
dinem & munuscula, uictorem Strepriadem inuitat. b *Deinceps uero*
Strepriadem.) Applicatio comparationis. Ut uos ô Thebæ hætenus enume-
rati ciues & heroës uestri exhilararunt rebus cum uirtute gestis: sic uos nunc
haud immerito, lætitiâ perfundere debet Strepriades. Potest autem hæc apostro-
phe uel ad Thebas, uel ad Musam Calliopē, uel ad ipsum Pindarū referri: enim-
uero, ut cōparatio consistat, rectius Thebis accommodabitur. c *Is namq;*
ab Isthmo.) ἰσθμίου est, quur uelit laudari Strepriadem. Isthmia, inquit, uel
Isthmios ludos, pancratio certans, uicit. Victoriā ex Isthmijs reportauit, pan-
cratio siue quinquertio pugnās. à uictoria cum paucis, si uerba spectes, multis,
si sententiam & uerborum pondus, extollens. d *Robore quidem stu-*
pendus, cuius formosa.) A corporis & animi pulchritudine. e *Lu-*
cetq; nunc uiolacea cæsarie.) A bonis literis: siue quod ipse in literis sit exi-
mius, siue quod iam hoc Pindari hymno à Musis profecto exornetur. Quur uio-
laceam cæsariem Musis tribuit? quia pulchram atq; adeo flauam comam ha-
bent. Sunt autem uiolæ flauæ, purpureæ & candidæ. f *Huius quidem*
eiusdem nominis auunculo.) Ab auunculo eiusdē nominis, nempe Strepriade,
Theodoti filio, qui in bello Peloponnesiaco, uel pugna circa Salaminā animam
efflauit pro patria, Isthmionicen hunc iam laudat. g *Atqui bonis.*)
Exaggerat gnomis & extollit strenuam auunculi mortem, ut qui cum summa
laude pro patria occubuerit, aduersum hostem fortiter pugnans. Neq; oscitan-
ter prætereundum, quod Mariem χαλκῶσπιον appellet, quod æreum scutum

quatiat seu gerat. *h* ¶ In tali nebula.) Per Martis nebulam, bellum me-
taphorice intelligit. Per sanguinis grandinē, rursus hostilem illum conflictum
¶ pugnam, qua sanguis instar grandinis magno impetu ē uulneribus profilit.
i ¶ Ferat.) Vel ulciscatur.

¶ Tu uero Diodoti fili bellicosum æmulatus
Meleagrum, æmulatus et Hectorem, floridumq;
Amphiaraum, oppetiisti mortem.

STROPHE III. COLON VIII.

In eo cœtu pugnans, ubi in prælio fortissimi
uictoriam obtinuere, qui extrema spe ineffabili
luctu defatigati sunt. ^b Verum iam nunc mihi post
hyemem, ac turbulentas procellas serenitatē de-
dit. ^c Canam itaq; comā adornans coronis, ^d neq;
mihi immortales quæso inuideant,

ANTISTROPHE, COLON VIII.

Si dulcem assiduò uitam transigens quietus ac
tranquillus consenescam, fatalemq; accedam ho-
ram. ^e Omnes nanq; ex æquo morimur, numen
autem diuinum hominibus reconditū est. ^f Quod
si quis ad maiora circumlustret, minor est, quàm
ut minutissimā deorū sedem consequatur: quan-
doquidem & alatus Pegasus deiecit

EPODOS, COLON VIII.

Dominum suum Bellerophontem, qui cœli
tectā, ut Iouis collega fieret, conscendere uoluit.
¶ Rem uero præter iustitiā dulcem acerbissimus
finis manet. ^h Nobis uero ò aurea coma florens
Apollo, ē tuis ludis floridam, adeoq; Pythiam co-
ronam impertias.

¶ ¶ Tu uero Diodoti fili.) Redit ad auunculum, gloriosam eius mortem

ab exemplis confirmans, Melagri, Hectoris, & Amphiarai. Meleager patriam suam à Curetibus defendit: primum etiam aprum occidit à Diana Aetoliae inmissum, ut est apud Homerum Iliad 1. Hector pro Troianis occubuit, Amphiarai pro Argiuis. Vt ille ipse prope Thebas in praelio perierit, saepius antehac explicatum. **b** ¶ Ceterum nunc mihi post hyemem.) Chori uel Pindari uerba sunt. Luxi, inquit, & nō parum plangit sustinui, in morte auunculi Strepsiadae: sed nunc Neptunus, ut qui Isthmii praesit, serenitatem post tempestatem, hoc est, gaudium post tristitiam dedit, per uictoriam Strepsiadae.

c ¶ Canam itaq;) Ipsum ideo uictorem Isthmicum eueham laudibus.

d ¶ Neq; mihi immortales.) Votum est. Vtinā & ego & ipse Isthmionices tranquillam adusq; fatum nostrum aetatem transigere queamus: ut ego illum concinam, eius uirtutes & ceterorum bonorum uirorum eximia decora praedicem: ipse uero Strepsiades reliquis suis moribus & uita sit exemplo.

e ¶ Omnes nanq; ex aequo.) αἰτιον est, quur tranquillam uitam duce re optat. Nihil homini certius est quā mori. Quid igitur melius, quid iucundius, quid felicius in terris homini à dijs accidere poterit, quā si tranquille & pacatē spiritum ducat? Quur multis sese implicat, quur ita uiuit, quasi aeternā uitam sit habiturus, quum certissime illi moriendum sit? Atq; haec philosophico & ethnico more dicit, perinde ac insequentia. **f** ¶ Quod si quis ad maiora circunlustret.)

Exemplo Bellcrophontis hortatur Strepsiadem, ne maiora & altiora sese inquirat, sed suae uictoriae & felicitati acquiescens uiuat.

g ¶ Rem praeter iustitiam dulcem.) Parænesis est gnomica, qua ne animus ad iniuriam cuiuspiam inferendam adijciat, hortatur. Res ex iniuria & iniustitia parata, dulcis quidem est: sed iniustitiam ulcisci solet Deus, ideo acerbis finis dulcedinem ex iniusto profluentem sequitur. **h** ¶ Nobis uero.)

Claudit hymnum precatione & uoto ad Apollinem. In persona autem uictoris haec orat. O Apollo, inquit, rogo te ut impertias nobis, id est, mihi Strepsiadae, Pythiam etiam uictoriam. Da quæso ô formose & prudens Apollo, ut maiori uictoria insigniatur Strepsiades, nimirū Pythia, per tuam illi clementiam & benignitatem cōmunicata. Praeses enim Pythiorum ludorum est

Apollo.

LI 2



Leandro quisquam ætatiq; eius labo-
rum comparet precium, ^bsplendidum
prope Telefarchi patris uestibulum
stans, Isthmiacæq; uictoriæ, ac Ne-
meorū certaminū præmia, celebrem nempe lau-
dem colligat. ^cQuoniam potentiam inuenit, ^dcui
& ego mœrens licet animo aureā uocare Musam
posco. ^eE magnis uero luctibus soluti, neq; coro-
narum in orbitate concidamus, neq; nimium tri-
stitia cōficiaris: ^fSedenim ab inutilibus malis ces-
santes ac liberati, dulce quiddam ludamus: idq;
post graues labores, quibus Deus aliquis super
caput nostrum Tantaleum lapidem aduoluit,

Imbellem Græciæ conatum. At exactorum
malorum timorem, omneriq; mihi anxiam sollicitu-
dinem semouit, ^gquam nunc nobis ante pedes,
inq; præsentia cernimus constitutā felicitatem.
^hNunquā uero non præsens bonum felicius est:
ⁱdolosum enim æuum hominibus imminet, uitæ
^kmeatum uertens. ^lMortales ubi libertate fruant̃
^mbeati sunt. Præterea ⁿbonam spem homini curæ
^oesse decet. ^pConuenit etiam Thebis portarum se-
ptenario insignibus educatū, Aeginæ Gratiarū
florem decerpere, ^qeo quod geminæ filiæ patri
fuerint Asopidum minimæ natu, ^rquæ & Ioui re-
gi placuerint, quando ad pura lympha fluentem,

Dircen

oDircen potentis urbis constituit ducem.

ENARRATIO.

Ab Isthmia & Nemea uictoria Cleandrum laudat: à patre Telesarcho, à Argumēto maiorum fortitudine, à patria Aegina, ubi more suo ad Aeacum eiusq; posteritatem Iyram applicat poëta. Scite enim & eleganter contentionem Iouis & Neptuni de Thetide interponit: deinde Themidis interuentū, & fati per ipsam enunciationem: quo iubente, oportere Thetē matrimonio copulari, non dijs, sed homini, unde susceptura sit sobolem, quæ & Martis impetui & Iouis fulguri non sit futura inferior. Intelligit autem Achillem. Post ad Achillis res gestas excurrit. Postremo ad uictoriam Isthmionicā, qui pancratio superior antagōnistis suis fuit, Cleandri regreditur, eius uirtute hymnum hunc cludens. Insus per hymnum hunc in diæreses septem diuisit, quarum unaquælibet 22. uersibus genere differentibus constat: perinde ac quintam Nemeorum in dyodecadas partitus est. a. ¶ Cleandro quisquam.) Aliquis emere & comparare possit, inquit, ipsi Cleandro & eius ætati, id est per Endyadem Cleandro iuueni, precium laborum. Est uero hymnus & encomium, uirtutis & insignium laborum precium & merces. Propositio est, qua subindicat, dignum esse Cleandrum, qui ob merita sua debito præmio, hoc est, & hymno & encomio exornetur. b. ¶ Splendidum prope patris.) Patrem eius Telesarchum Nemeonem fuisse adumbrat, simul eum à diuitijs & potentia cōmendans, imò à uirtutibus, dum splendidum uestibulū, præclaras uel edes Telesarchi nominat. c. ¶ Quoniam potentiā inuenit.) αἰνον, quur sit hymnis & encomijs condecorandus Cleander: quoniam inuenit potentiam, scilicet qua uicit antagōnistas suos. d. ¶ Cui & ego.) Etsi mœream, inquit, attamen gestio & percipio auream accersere Musam, hoc est, pulcherrimum hymnum, quo conspicua eius reddatur uirtus. Ecquid mœret Pindarus? Quum ipse uates nō exprimat, augurantur hic Scholia & diuinant, quod per hunc mœrorem & insequentem calamitatem quam statim subnectit, ad cladem Salaminiam, ubi cum Xerxe atq; ad eò Persis Græcia depugnauit, respiciat, ut in qua maiores eius & necessarii interierint. e. ¶ E magnis uel o luctibus soluti.) Postquam illa belli Persici calamitas, in qua damnum accepit genus Cleandri, præterijt, ne semper mœreamus, sed iam ob præsens uictoris bonum recipiamus animum. f. ¶ Ceterum ab inutilibus malis.) Per Tantaleum lapidem, & imbellem Græcia laborem, ingens malum & cladem adumbrat, quam Græcia acceperit. Est uero cognitū ē prima Olympiorū ode, & ex Homeri Odys. 11. ut super caput Tantali lapis lapsum minitans dependeat: quo grande malum.

Ἀγοιμακός significatur. g *¶* Quam nunc nobis ante pedes.) Via
 etoriam Cleandri intelligit. h *¶* Porro nunquā non præsens.) Gnome
 est, qua per amplificationem, præsens bonum futuro, quod ambiguum, antefez
 rendum monet. i *¶* Mortales.) Sententia est, qua summum illis bonum
 adesse testatur, qui sunt liberi, quales sunt Aeginetæ, à quibus ille oriundus: li-
 bertatem et rempublicam illorum Democraticam effereus. k *¶* Bonam
 spem.) Est ueluti correctio iam dictæ sententiæ. Etsi præsens felicitas absenti
 et futuræ sit anteposenda, haudquaquā tamen futurum bonum seu imminens
 sequundior fortuna est adspicienda: eam enim per bonam spem intelligit. Futu-
 rum bonum obtentū æque iuuare mortaleis potest, atq; id quo quisquā in præ-
 sentia fruitur. l *¶* Decet item portarum insignibus.) Decet etiam, in-
 quit uates, ut ego Pindarus Thebis oriundus et illic educatus decerpam florem
 gratiarum Aeginæ: hoc est metaphoricōs, ut laudem Aeginam, ut insignia or-
 namenta Aeginæ attingam, et eueham præconio. m *¶* Eo quod geminæ
 filię.) Hic locus ex quarta Nemeorū ode perspicuus redditur, ubi eadem res
 tractata est breuiter. Reddit rationem quid deceat, ut laudet ipse Aeginam.
 Quia, inquit, idem est pater, eademq; origo Thebanorū et Aeginetarū. Tan-
 tum enim efficit per hoc quod dicit: Eo quod geminæ filię, patri Asopidum sue-
 rint, minimæ natu. et reliqua quæ illic Pindarus habet. Summa huius loci est
 huiusmodi: Thebe et Aegina sunt duæ Nymphæ, filiæ Asopi fluminis (poe-
 tarum sententiæ.) Pater ergo Asopidum est ipse Asopus, à quo patronymica for-
 ma Thebe et Aegina Asopides dicuntur. Ex Thebe ergo Nympha, urbs The-
 bæ prodijt: ab Aegina Nympha, ipsa insula et urbs Aegina prouenit. Conge-
 neres, inquit, sunt et Affines inter sese Thebani et Aeginetæ. Non igitur inde-
 corum est, Aeginam Cleandri patriam à me Thebano uate cōmendari.

n *¶* Quæ et Ioui.) Iupiter captus est pulchritudine Asopidum, adeo
 ut alteram, nempe Theben, constitueret ducem potentis urbis, id est, faceret do-
 minam et deam ipsarum Thebarum, quæ ab ipsa nomen suum ferrent.

o *¶* Dirce.) Fons est Thebanus Dirce.

DIAERESIS III. COLON XXII.

Te uero ad insulam cœruleam ferens sopiuit,
 ubi generosum procreasti Aeacum celeberrimū
 mortalium grauitè sonanti patri suo, unde & di-
 uinitus iusticiam administrabat, cuius quidem di-
 uini filij primas tenebant, Martijq; nepotes for-

titudine

titudine æreum angustiarumq; exercitum gubernare callidi, animoq; solertes fuerunt. ^fHæc & deorum immortalium conciones meminerunt, quando Iupiter ac Neptunus ob formosam dimicarunt Thetin, dum uterq; illam esse suam cuperet. Amore siquidem correpti erant. Cæterum immortalia deorum consilia illis nō pararunt sedem, nec illorum pugnae locum reliquerunt,

D I A E R E S I S I I I I.

Fati sententia percepta. ^gDixit enim optima consilia Themis, quod fatale decretum esset, marinam deam, prolem, regem adeo parituram, qui aliud telum longe melius fulmine, inuictoque tridente iaculetur, si uel Ioui, uel eius fratribus miscetur. Proinde à pugna desistite, inquit. Mortalem namq; adsequuta genialem thorum, mortalem quoq; filium, manibus in præliis Marti, pedum uero felicitate fulguri parū adspiciat. ^hMeū quidem diuinum munus Pelei Aeacidæ nuptiis donare cordi est, quem pientissimū ⁱIolci solum tenere ferunt.

D I A E R E S I S V.

Hic ubi antrum subierint incorruptibile, repente illic sint ^kChironis nunciij, qui edicant, ne denuò nobis Nerei filia contentionum materiem subministret, sed potius bimestri spatio à nostro consortio segregata, amabile ^luirginitatis frenū cum heroë soluat. ^mSic Saturni liberis ueneranda dea, hæc proloquuta est. ⁿIlli uero immortalibus palpebris annuerunt, neq; sermonis fructus in-

teribat: aiunt enim simul adiuuare nuptias The-
tios^o regem.

^a ¶ Te uero.) Per apostrophē ad alteram Asopi filiam hæc dicit: Te
ô Aegina Nympha Iupiter ad cœruleam insulam tulit, hoc est, ad insulam eius-
dem tecum nominis, Aeginam scilicet. ^b ¶ Vbi generosum procreasti
Acacum.) Ad Acaci Aeginetæ herois, Iouis & Aeginæ Nymphæ filij laudes
descendit. ^c ¶ Vnde & diuinitus.) A iustitia Acacum prædicat.

^d ¶ Cuius quidem filij.) Peleus & Telamon. ^e ¶ Martijq; nepo-
tes.) A rebus bellicis nepotes Acaci laudat, atq; prudentia. ^f ¶ Hæc &
deorum immortalium.) Probat Acaci nepotes & fortes & prudentes esse,
exemplo Thetidis nuptiarum, quam sibi Peleus, Ioue & Neptuno corriua-
libus posthabitis, matrimonio copulauit. ^g ¶ Dixit enim optima consi-
lio Themis.) Dea est honestatis, & prouidentia ipsa diuina, Themis. Vt litem
inter Iouem & Neptunum Thetios nomine diremerit Themis, enarrat, cui sit
iungenda uiro, & qualem sit habitura prolem, ex Peleo nimirum Achillem uo-
ticipans. ^h ¶ Meum quidem diuinum munus.) Hoc est, placet ex fato,
ut Peleus Acaci filius, Thetin uxorem habeat. ⁱ ¶ Iolcus.) Magnesiae
urbs. ^k ¶ Chironis nuncij.) Quandiu in antro Chironis Centauri in
Thessalia cum Peleo uiuere debeat Thetis. ^l ¶ Virginitatis.) Virgini-
tatis frenum soluere, est periphrasis primi concubitus. ^m ¶ Sic Saturni.)
Epilogus uel conclusio mandatorum Themidis de e. ⁿ ¶ Illi uero.) Iou-
em & Neptunū obsequitas uoci & uoluntati Themidis. ^o ¶ Regem.)
Hoc est, ipsum Iouem, per antonomasiam.

^a Atqui sapientū ora nouam Achillis uirtutem
demonstrarunt, ^b quod & Mysium uiciferū agrū
nigra Telephī cede aspergens cruentauit,

DIÆRESIS VI.

¶ Fabricauitq; ponti in morē Agamemnoni &
Menelao reditum. ^d Helenam deinde soluit, Tro-
ianis uiribus hasta sua accisis: quæ ipsam olim
excellentē Memnonis uim, Hectorēq; utrunq;
magna in campo persequentē, aliosq; optimates
ē prælio homines perimente, liberabant. ^f Qui-
bus omnibus ^g Proserpinæ domum denunciāns

Achilles,

Achilles, mons Aecidarum, Aeginam suam ualde admirandam cōmonstrauit: ^bquem sanè nec morientem destituerunt hymni, cæterum iuxta pyram tumulumq; Heliconiæ uirgines ei astiterunt, multaq; famæ lamentum superfuderunt. ^kVisum est itaq; superis bonum uirū, iamq; defunctum uita, hymnis dearum cōmendare.

^a ¶ Atqui sapientum ora.) Ad Achillis Pelei & Thetios filij uirtutum laudes pergit uates. Sapientum ora, periphrasis est poetarum & historicorum.

^b ¶ Quod & Mysum.) Vt Achilles Mysiæ regem prohibentem ipsum à finibus suis, dum ad Troiam proficisceretur, interfecerit, est alibi enarratum: eius historiæ hic meminit, primū insigne Achillis facinus ostendens, ipsam Te-
lephi Mysiorum regis interemptionem.

^c ¶ Fabricauitq;.) Factum Achillis. Comparat autem reditum ponti: ut enim pons hominem per flumen transmittit, itidem Achilles, suis sudoribus & sanguine, Agamemnoni & Menelao pons fuit: hoc est, eos tuò in patriam post dirutam Troiam remisit.

^d ¶ Helenam dein soluit.) Insigne Achillis facinus. ^e ¶ Quæ ipsum.) Robur Achillis exaggerat. Vires Achillis liberarunt eum à Memnone & ab Hectore & alijs optimatibus, quos interemit manu sua.

^f ¶ Quibus omnibus.) Aeginam celebrem reddidit Achillis memorabilibus rebus suis gestis, ut qui à Peleo Aegineta propagatus sit.

^g ¶ Proserpine domū.) Periphrasis regiæ Plutonis, seu inferni, uel mortis.

^h ¶ Quem sanè nec.) Achilles uirtutes etiam à Musis & poetis post mortem prædicatas, potissimū ab Homero, docet.

ⁱ ¶ Heliconiæ uirgines.) Musæ sunt, quæ poetarū maxime Homeri carminibus & fatum deplorarunt, & fortia eius facta posteris fecere cognita.

^k ¶ Visum est itaq;.) Reiteratio est: idem enim dicitur, cum proxima Heliconiarum uirginum præsentia. Placuit superis, & ita diuina prouidentia digessit, ut Achilles à Musis celebraretur.

DIÆRESIS VII.

Proinde etiamnum rationem fert, pronusq; est ac promptus ^bMusarū currus, ut memoriam [†]pugilis uictoria celebris prædicet, ipsumq; honoret, qui ^cà Doricis selinis ^dIsthmiam coronam [†]uel pugilis Nicodis.
nactus est, postquam & ille iam Periclytonas ui-

MM

cit, manu sua uiros repellens turbansq̃, quem bo-
ni patruelis generatio, nō afficit ignominia. Ser-
tum præterea coætaneorū quispian Cleandro,
pancratij, cuius uictor euasit, nomine ex myrto
nectat: quoniam & Alcathoi certamē feliciter,
ac^s iuuentus antehac eum in Epidauro suscepit.
hinc bonorum uirorum encomijs eum adhibet.
Pubertatem enim suam minime ignauam, in pa-
læstra honestatis rite formauit.

a ¶ Proinde Musarum currus.) Epanodos est, reddit enim ad uictoris
Cleandri præconium. b ¶ Currus Musarum.) Est periphrasis poetice.
Lyricæ meæ uel poetice meæ desiderat & ardentem concupiscit euichere pug-
ilem uictorem Cleandrum. Estq̃ hic metaphora periphrasi mixta, dum currum
Musarum poetice appellat suā. c ¶ A doriceis felinis.) σελινος apiū
est. Primum autem ex apio corona necebat Isthmijs uictorij, postea ex pinu
data est, ut in origine Isthmiorū explicatum. Doriceis, hoc est, per Doricos sub-
ministratis, uel Corinthijs. d ¶ Isthmiam coronam.) Laus uictoris ab
Isthmia corona seu uictoria Isthmia. Amphibolia tamen hic animaduertenda
est, dubium enim num uictoria sit proprium uel substantiuū. Si proprium,
tum uel Cleandri patruelis erit, uel sanguine iunctus, quem à pugilatu cōmen-
dat. Sin ἐπίθετον, tum sententia erit, quā reddidi. Animus tamen inclinat, ut
credam uictoria esse nomen cuiusdam qui ad genus Cleandri pertineat.

e ¶ Sertum præterea.) Hic iam Cleandrum à pancratio laudat.

f ¶ Quoniam & Alcathoi.) A uictoria Alcathoiōrū. Sunt uero Alca-
thoiæ festa, quæ & Pythia nominantur, quæ agebantur Megaris, ab Alcathoo
quodam, ut apparet, nomen habentia, de quibus in 5. Nemeorum: atq̃ illis in
ludis myrteas coronas datas ex hoc loco colligitur. g ¶ Iuuentus eum an-
tehac.) De Epidauro & ludis Asclepieis, quæ illic aguntur, in 4. Pythiorū
nonnihil cōmemoratum. De hac Stephanus ita scribit: Epidaurus, inquit, ciui-
tas est prope Argos, quam alij λεμύπλου dicunt, eo quod λεμῶσι, hoc est
pratis abundet. Vocabatur etiam Melissia, & Hemera. αἰμυρα, πρὸς τὸ αἰ-
μάσσει, quod Aesculapij ara illic assiduo sacrorum & uictimarum sanguis
ne maderet.

ENARRATIONVM IO. LONICERI IN
PINDARI ISTHMIA
FINIS.

INDEX.

VOCVM ET

RERVM ATQVE

sententiarum præcipuas
rum Index.

A



Charnæ Atticæ uicus	316
Achillis cursus, insula	332
Achillis sexennis uelocitas	
Et robur admirandum	324
Acis insula	358
Acragas	23
Acroceraunia	332
Actoriones	123
Adiectiua, aduerbij naturam assumen tia	107
Adraſti & Amphiarai historia	61
Adraſtus ut Sicyoniâ perueniret	377
Adulationes utriſq; nocere	186
Adulterium recens nuptarû peſimum	
Acacea	93 (296)
Acacea ubi celebrabantur	149
Acacidae	149
Acacidarum genus	268
Aegæ insula	343
Aegeum mare unde dicatur	343
Aegis	146
Aegina insula	98. 99. 317
Aegiochos	146
Aegiochus Iupiter cur dicatur	430
Acneſidamus quid ſonet	420
Aeoles lyrici & citharædi	185
Aeſculapij & Coronidis fabula	191
ἄεθλον	234
Aetna ciuitas	5
Aetna mons	52
Aetna montis mira	161

Aetna nomen unde	376
ἄετωμα	138. 139
Agamemnonia cædes	297
ἄγλα	151
ἄγλαοτριαινὺς	14
Agrigentum	23
Agrigentum urbs diues pecoris	302
Aiax unde dicatur	444
Aiax Vlyſſi præfertur fortitudine	372
αἰμακροῖα	19
αἰσῶ	194
Albana uel Alba dea	405
Alcathoia feſta	458
Alcæus lyricus	2
Alcimedontis laus	98
Alcimida genealogia	346
Alcman	2
Alcmena ex Ioue grauida	47
Alcæon diſſiſſimus	263
Alcathoia, certamen	344
Alcyonei & Herculis cōſlictus	330
Alecto	30
ἄλκων	104
Aletes rex Corinthiorum	138
Alcuade	287
Alpheus fluuius	10. 414
ἄλπιος	273
ἄλσος	45
Amarynthia	149
Amphiarauſ terra abſorptus	380.
387	
Amazones	322
Amazonum origo	102
Amenes fluuius	169
Amycle ciuitas	168. 297
Amicitia uera probatur experientia	
297	

Mm 2

INDEX.

Amicorum in afflictione raritas	395	Arethusa fons	198
Amoris potentia	368	Archilochus lyricus	107
Amore optimorum teneri, pulchrum	368	Argo navis	218
Amores, conservatores munerum Veneris.	369	Argonautarum historia	218
Amphiaræa certamina.	93	Argonautarum uates tres	231
Amphictyones	349	Argi dominorum catalogus	377
ἄμπευξ	56.416	Argiuorum regnum diuisum	377
ἀναβάλλομαι	381	Aristæus primus ouium custos	280
Anacalyptria.	3.77.118	Aristæus mellis inuentor	280
Anacreon	2	ἄριστομένης	266
Animæ defunctorum quomodo reuocantur.	228	Aristoteles Battus dictus.	28.215
Antæus Irææorum rex.	285	ἄροσσε, ἄροποι	389
Anthesphoria	77	Artes omnes ingenue, Dei donum sunt	318
ἄνθρωπος fœmi. gen.	221	Asclepica ludi	344
ἄνθρωπος	113.266	Asopi plures	318
Antistrophe.	6.7	Asopichus Orchomenius	150
Apes animalculum operosissimum.	153	ἄσπερ	34
ἄπλων	56	Astra quæ appellantur	8.34
ἄφθορος.	60	Atabirum mons Rhodi	93
Apia.	11	Athamantis fabula	405
ἄποινα.	11	Athenæ Græciæ urbium clarissima	263.284
Apollinis septem filij ex Rhodo Nympha.	91	Atlantis coeliferi fabula	245
Apollo Pythius.	29	Atropos	12.90
Apollo medicorum præses.	243	Augeas Eliorum rex.	124
Apollinis artes	251	ἄλλαξ	235
Apollinis epitheta	277	B	
Aqua omnium optima.	1.7.7.49	Bacchi dithyrambus	138
Aquæ epitheton	157	Bacchi uirtutes	439
Aquila auium præstantissima	182	Bacchylides	2
Aquila Ioui attributa	157.326.341	Basilica ludi	407
Aræ sex duodecim dijs in Elide extructæ	55	Basis.	156
Aræthyræa, uel Arantæa, urbs est Peloponnesi.	349	Batti profectio.	208
		Beatus ante obitum nemo	361
		Belli et prælij differentia	31
		Belli consilia ex historijs peti.	87
		Belli	

INDEX.

Belli fortuna uaria	330	Charites tres	150.243
Blephidarum tribus	105	Chariti pictura	151
Boebias lacus	193	Charites cur nude	151.152
Bonum unum duo mala adnexa habere		Charites, symbolum amicitiae	150
re 200		χεῖρας	260
Boues Epirotici excellentissimi	333	χαιομὸς figura	68
Boreas uentorum rex	230	Chlamys uestis	392
Βρόμιον	230	Chlena	118.392
Βρυτανείον	398	χλῆδος	230
C		Christianos Theoxenia agere	393
Cadmus literarum nomina in Graeciam primus intulit	422	Chromius	307
Cadmi & Harmoniae fabula	201	Ciclicae disciplinae	151
Cadmi tres filiae	202	Cij & Coi	406
Caicus fluuius	436	Cinethus Chius	313.314
Calamitate nemo caret	251	Cinyras Cypriorum rex	178
Calumnias utrisq; nocere	186	Circha oppidum	198.267
Camarina Siciliae urbs & lacus	51	Cithara	31
Campus Elysus	36.37	Cithara Dorica	10.42
Carystus	222	Citharon mons	170
Carnea festa	253	Cleone ciuitas	124.392
Castalia fons	82.249.349	Clitor urbs	392
Castor deus equestris	247	Cloitho	12.90
Castor primus curru equos aptauit.		Cnossus urbs	133
247		Cola	7
Castoris & Pollucis historia	300	Colchorum truculentia	234
Castoreum melos	185	Columnas Herculis trajicere difficile	318
Centauri	181	Columnae Herculis	320
Cephisus fluuius	150.213.303	Comam nutrire, libertatis symbolum	219
Ceres inuentrix frugum	308	Consilia futurorum caeca	133
Cereris festa	77	Consilia fortitudine praestantiora esse	
Cervae cornuta	47	in bello	381
Celes quid	5	Conuicia mulierum sunt	182
χ σηνο quid indicet interpres	191	Copais palus	410
χάεας	13	Corallium quo modo solide scat	364
Chariadarum tribus	374	Corallij etymon	364
Chariclo	222		

MM. 3.

INDEX.

Corinthus urbs	116.136.137	Dexcalionis fabula	112.
Corinthiorum inuenta	138.139	Deo adspirante, omnia prospere cea-	
Cos Naxia	445	dunt 288	
Cranon urbs	293	Deum nullum scelus latere	16.
Crater, amplioris uasis nomen	383	Deorum iuramentum	90
Crateres tres ueteres libabant	439	Deo nihil impossibile	292
Crisa oppidum	260.376.417	Deus cuiuslibet rei autor	247
Cronium promontorium Pisae	22.	Dieta	35
46.108		Diaulum	140.
Cteatus	123	διχόμενος	45.46
Cum e sex, & earum nomina	161	Didymi Leda liberi	48
Curalium	365	Dies, Solis filius	28
Cursus primum Olympiorum	19	Dija	3
Cyanea insula Ponti	232	Dija ubi agebantur	392
Cycni duo	38	Dinomenes unde dicatur	420
Cycnus Herculem in fugam egit	122	Dinomeni quatuor filij	5
Cyllene uel Cyllenus mons	73	Dioclea ubi agebantur	149
Cynicorum impudentia	278	Diomedes quo pacto in deorum nume-	
Cyrene urbs	206.276	rum relatus	387
Cyrenes uita & mores	276	Dioscuri	41.185
D		δισσορ	18
Danao Argiuorum regi quinquaginta filiae	285.385	Dirce fons Thebanus	128.283.409
δαμαλίζεσθαι	257	Discus	127
δέκωσις	353	Disce & Soli differentia	127
Delos insula Cycladium	70	Dithyrambus Bacchi	138
Delphin animal uelocissimu	182.210	Diuites amicos habent multos	246
Delphinus mensis	344	Diuites auari taxantur	414
Delphini ludus	271	Diuitiae uerae quae	183
δέμας & σάμας quomodo differant	273	Diuitiae uirtutibus mixtae	246
Demaretum nomisma	23	Diuitiae diuinae benignitati adscriben-	
Demetria	3.77.118	dae 272	
Demetria ubi agebantur	149	Dolia duo in Iouis limine	28
Demophili laus	244	δολιχόν	134.136
Dentes uiperei sati	238	δολιχοδρόμος	134.136
Dentium draconis triplex ordo	237	Dotibus quisque suis contentus sit	308
		δολιχοδρόμος	134
		Draco Aesculapio quare dicatus	238
		Draco	

INDEX.

Draco unde dicatur	238	Equorum nomina	19
Dracones caesi	68	Equi desultorij	5
Draconis mira longitudo	238	Equos alere, Graecorum lex	419
Draconis & aquilae certamen	237	ἔρανον	13.253
E		Eratides	94
Ἐγκυκλοπαίδεια	342	Eratidia certamina	93
ἐκλογή	6	ἐρέπιδον	237
εἶδος	50	Ergoteles Cretensis	133
εἶδος quid significet	6	Erginus	54
εἰδύλλιον, diminutiui	6	Erinnys	30
ἐλατὶς	51	Eriphyla soror Adraſti	378
Electridae	430	ἔσανον	51
Elephantes dentes habere	47	Euboea insula	413
Eleusinia	77.118	Eumelus poeta	142
Eleutho, parturientium dea	352	Eumenides	30
Eleutheria certamina	93	Eumolpus Corinthius poeta	139
ἐλίσσων	352	Euripus mare	296
Embolum	82	Euripi oppida	297
ἐναγώνιον	177	Eurotas fluius	409
Encomium quid	453	Eurytus	123
Encomio querimoniam quandoq; admisceri	274	Eurypylus, Neptuni filius rex Cyrenes	209
Endeis	339	Euxinus pontus inhospitalis	232
ἐπελπν	273	Ἑυδία	19
Epaphus rex Aegypti	386	Ἑυογκία	35.40
ἐπαυρεῖν	194	Ὀφροσών	151
ἐπίβου	225	F	
ἐφεσος	336	Fabula de Semela, Ioue & Iunone	27
Ephemerus & animal & herba	274	Fabulis mortalibus persuaderi posse	357
Ephori historia	169	Festiuatatum & certaminum Graecorum nomina	3. & 4
Ephyrae plures	358	Formae potentia	368
Epidaurus urbs	70	Fortioribus repugnare difficile	394
Epirus regio	332	Fortuna summi Dei filia	134
Episcopus	153	Fortuna uictoriarum domina	343
Epodus	6.7	Ereunt	
Epichemidij	119		
Epizephyrij	119		

INDEX.

P remum, mite pharm. acū equorū	146	Heraclea ludi	430
Furiæ tres, et earum nomina	30	Heraclea ludi ubi agebantur	407
Futura considerata	422	Heracidarum diuisio tripartita	252
G		ἡρώων ludi	389
G annimedis raptus	14. 129	Herbaceis coronis uictores cur orna-	
Gentium in Deum religio	261	bantur	237
Gentium reuerentia in parentes	261	Heraclea certamina	92. 93. 116
γέρας	32	Hercules trinoctio conceptus	388
Geryonæ canes	408	Herculis columnæ	50
Geryonæ triplex forma	408	Herculis labores	320
γλαυκῶπις	68	Herculis historiæ tres	110
Gloria summa in felicitate	307	Herculis filij	430
Gloriatio uana non laudabilis	401	Hercules à Cycno in fugam actus	122
Gratiarum splendor	283	Herculana festa ubi agebantur	149
Geraestia ludi ubi agebantur	149	Hesiodus primus carminum compo-	
Gigantes à dijs uicti	313	sitor	314
Gigantes in montibus ardentibus hu-		ἔστι	398
mati	266	Hieron Aetneus	156
Gyгантum rex	266	Hieronis genus et mors	5
Græcia à peste liberata per Aeacum		Hipparis fluuius	57
	339	Hippocentauri	181
Græcorum falsum iudicium de Vlysse		Hippodamiæ currus	17
	372	Hippodamiæ filij	19
Græcorū elementorum nomina ab He-		Hipseus rex Lapitharum	276
brais uel Chaldeis deriuata	422	Homerici carminis laus	357
H		Homeride	313
H armonia Cadmi uxor	295	ὁμόκληροι	33
Harpocraton	349	Homo, umbræ somnium	274
Hebe decorum proma	353	Homini temperandum à blasphemia	
Hecatombæa certamina	93	15	
Hecatombæa unde	389	Hominum uirtus à Deo	431. 434
Hedera cur poëtæ ornentur	28	Homines diuina gratia beatos esse	
ἑδύα	202	274	
Hellenius Iupiter	339	Hominiū conditio uarijs periculis sub-	
Hellepontū mare unde dicatur	228	iacet	274. 423. 425
Hellotia, et illorum initium	141	Homo omnium animantium nobiliss.	
Helorus fluuius et ciuitas	383	182	

Hominum

INDEX.

Hominum curiositas	192	Inuidia contempta minus officit	189
Horæ deæ, temporum dispensatrices	280	Inuidorum affectus prauus	371
Ὕερκ	35	Inuidorum consilia uana	331
Hydrophoria ludi	344	Inuidiæ malum non nouum est	373
Hyllis, uel Hyllida libra	167	Inuidia qua re uincatur	60
Hymni Pindarici non omnes pro tem poribus rerū gestarum digesti	258.	Iolaia certamiā	93.118.407.447
et 439		Iolai et Euristhei fabula	282
Hyperborei, populus	44	Iolaus Herculis auriga	447
Hyperboreorum felicitas	290.291	Iolcus ciuitas	219.321.333
Hyperia fons	224	ἰός	68
Hyperion parens Solis et Lunæ, un-		Iouis epitheta et nomina	73
de dicatur	431	Iouis tres filij	229
Hypermnestree Danaï filia pietas	386	Iphytus	3
ὑψιπύλη	54	ἰπτο, ἰπτο, ἰπ	52
I		Iraffa ciuitas	286
Iami mirabilis educatio	68	Ismenus fluuius	379
Iamide prophete	95.96	Ister fluuius	44
Iamidarum auriga	63	Isthmus	32.102.116
Ibycus	2	Isthmia unde dicantur	404
Ida Creta insula	58	Isthmia cur intermissa aliquandiu	405
Ilithyia, parturientium dea	352	Isthmia quando agebantur	405
Imber unde nascatur	259	Isthmiorum ludorum origo	405
Infelices et obscuri, inuidiæ non obno-		Isthmiorum uictorum præmiū	405
xij 297		Iustitiæ filia tranquillitas	266
Infortunio nemo frangatur	304	Iuuentutis propria	227
Ino in decem uersa	28.405	Iuuentutis labores sunt senij releua-	
Intempestiuum omne triste	281	mina 383	
Inuidentiæ felices et diuites expositi	297	Ixionis fabula	179
Inuidiæ causa	72	Ixionis duo grandia peccata	179
Inuidia melior miseratione	171	Ixionis poena	16
Inuidia sua noxa punitur	300	Iynx auicula	234.331
Inuidia felicitatem permutare solet	264.297	Iyngis fabula	331
		K	
		Κάπαι	47
		καπτος	46
		κελντίδμ	6

Nn

INDEX.

κινδός	80	Literæ solæ manent	259
κνήμη	234	Literæ ex obscuris conspicuos faciunt	
κνώδαλα	291		322
κολλῶν	57	Littus maris esse	161
κομίζω	222	Liuor semper bonos impetit	370
κόρη	40	Locri hospitales	132
κωμάζω	107	Locrorum tria genera	119
κῶμος	107	Lucina parturientium dea	353
		Luctu repertor	344
L		Lustrum	3
Labor, sui encomio dulcescit	375	Lycæa	93
Laborum nemo expers	250	Lycæus Arcadiæ mons	392
Labores obtenta uictoria dulces	389	Lydiæ augurijs intenti	153
Laborum absolutorum medicus latinitia	329	Lydium melos dulce	58
Lacerea ciuitas	193	Lyra	31
Lachesis	12.90	Lyrici poëtæ nouem	2
Lapideum suffragium	93	Lyricis poëtis breuitas propria	281
Lapithæ populi	276	λυσιπτόναι	213
Laudibus quippiam efferre, non cuiuslibet esse	376	λύτρον	92
Laurus herba Parnasia	267		M
λείριον	364	Μάχη	31
Leleges populus	107.119	Magia apud ueteres in usu	196
Lerna	85	Mala propria citius quàm aliena affligunt	312
Leuce insula	332	Menala mons Arcadiæ	114
λιβαιωτής	364	Menalij uersus	114
Lingue parçæ magnus thesaurus		Mantina	127
244		Marathon	116.272
Literæ Charitibus comparantur		Maximiliani Ro. Imperatoris clementia	204
151.152		Medicinæ repertores	198.324
Literarum fructus	151.174	Medusæ caput intuentes, lapides facti	
Literarū nomina apud Græcos nihil significant	422	303	
Literarum nominum apud Hebræos et Chaldæos etymon	422	Megara	30
Literarum contemptores, Deum spernunt	159	Megara urbs	148.272
		μήλα	226
		μήλον	9.78.92
			Melisse

INDEX.

Melissæ, Cereris sacerdotes dicebantur	215	Musicæ laus	9.156.157.158
Mel decimam immortalitatis partem esse	280	Musis uiolacea cæsaries cur tribuatur	449
Mellisus repertor	215	Myrmidones unde dicti	319
Memnon ab Achille occisus	351	N	
Mentis tres partes	119	Natura humanæ cum diuina comparatio	346
Mercurius inuentor Lyre	21	Naxus insula & ciuitas	220.445
Meropia insula	358	Naxus Carum dux	220
Merops, Meropes	443	Nebulæ epitheton	158
Messene ciuitas	224	Nectar, deorum potus	81
μετὰ δαῖτ'ν	71	Nemeæ situs	349
Midylidarum familia	268	Nemea quando agebantur	306
Milesias aliptes	104	Nemea ubi agebantur	149
μῖπ dandi casus	280	Nemearum origo & institutio	305.
Minerua cæsia	68	& 375	
Minerua Onceæ	27	Nemearum certamen funebre	305
Minerue partus mythologia	85.	Nemearum ludorum præsides	306
86.87		Nemesis Adrastia	269
Minyas	412	Neptunus deus equestris	262
Minyi Argonautæ	217	Neptunus petreus	225
Minyia ludi	407	Neptuni epitheta	14.70
Modus omni iure seruandus	141.&	Nereides quinquaginta quæ	440
180		Nicomachus unde dicatur	420
Molione	123.124	vip dandi casus	280
Molossa Epiri regio	359	Nisus insignis luctator	283
Momus deus	72	Nomada, sive Numida populi	386
μονομαχίης	218	Nomina heroica liberis hominibus digna, Græci suis imposuerunt	420
Moriendum omnibus ex æquo	355.	O	
257		O Anis fluuius	57
Mortalia mortales decent	434	Occasio obseruanda	281
Mos natura infusus non facile permittatur	131.137	Oculus dignius membrum	25.61
Notacilla auis	234	Ode quid	6
Mulicerculæ sacerdotes	207	Odas suas Olympica Pindarus cur inscribat	4
Musarum currus, carmina sunt	294	Oedipus patrem suum occidit	29
Musarum officia	120	Nu	2

INDEX.

Oenomaus rex Pise	17	conium	266.300
Oenone, quæ & Aegina	435	παλιντραπελον	29
Ogygia insula	349	Pallas Tritonia	210
Oileia	119	Panathœna	3.284.390
Oleagina corona	20	Pancratium	104.316
Oligethide	147	Pangæus mons	230
Olympias quid, & unde	3	παρὰ præpositio	342
Olympia quid	3	Parca tres	12.90
Olympia urbs	3. & 8	Pardalea	219
Olympici ludi	3	Parentes uenerari, liberorum menti-	
Olympia cur instituta	4	bus inculcandum semper	262
Olympiorum præmium	4.20	Parentū reuerentia apud Gentes	261
Olympiorum institutores	3.4	Parentū prudentia liberis decora	263
Olympiorum instaurator	3	παρὰ δμια	404
Olympus mons	25	Parmasia	117
Onchestus ciuitas	410	Parrhasia	117
ὄφιοι qui sint	248	παρθένιοι	63
Optimates parcus peccent	173	Partus allegorica a 'umbratio	65
Opus metropolis	107.109	Patriam iusignem multum ad uirtutis	
Opus Deucalionis uomen	112	laudem facere	281
Oraculum Delphicum	29	Paulus Aegineta	98
Orbis œcumenicus	441	Pecunia carens nihil cōmode expedi-	
Orchomenos ciuitas	410	re potest	433
Orchomenus Charitum ciuitas	304	περὶ ἀμφύλου	135
Orchomeni duæ	150	Pegasus, equus alatus	144
ὄργαι	186.435	πρυμνίδης	60
Orgia quid	236	Pelasgia	11
Orthosia Diana	48	Pelei hasta	321
ὄρφνυ & ὄρφνη	17	Pelei & Telamonis fratrum infortu-	
Os adijcere	283	nium	339
Ortygia insula	77.306	Pelei & Acasti historia	333
Ozolæ	119	Peleus quinquertij repertor	354
P			
Pax & tranquillitas serenitati con-		Pelinneum urbs	287
feruntur	247	Pelium mons	181
Pace nihil melius	266	Pellene ciuitas	117.148.392
Pacis & tranquillitatis aureum præ-		Pelopis fabula	12.14
		Pelopis filij	19
		Peloponnesus	

INDEX.

Peloponnesus	11	Pindaricum poema non cuilibet ex-	
Peneus fluvius	276	positum	38
πένταθλον	104.316	Pindarici poematis sectio	6
Pergamus & Pergama	101.442	Pindus mons	276
Periclymenus filius Neptuni	380	Pirata qui	180
Permessus fluvius	259	Pirene fons	143
Perrhebia Thessaliae tetrapolis	276	Pisces e manibus cibum sumentes	383
Persei fabula	292.303.385	Pisa urbs	3. & 8.10.125
Phalaridis bos aeneus	175	πίσας, potatrices appellarunt ucte-	
φάσγαγον	312	res	445
Phasis fluvius	233.419	Pisum legumen	10
Phauorinus non omnino reiiciendus		Pitane Nympha & ciuitas	63
162		Planetae cuilibet suum metallum attri-	
φύρ	223	buitur	432
φῆρνα	202	Pleiades sydus	316
Phesana ciuitas	64	Pluuia, nebularum filia	131
Philtrum	198	Poëtarum opera, de functi reuiuiscunt	
Philura	222	πόλεμος	31 (348)
Φίντις, Φιλτις	62	πολυμέλω	9
Phlegrae oppidum	443	Porphyrio gigas atheus	266
Phlegra	313	Potentiorum crimina diligentius ob-	
Phlius urbs	349	seruari à uulgo	297
Phoebi curruis aureus	91	Potentes ne fortuna sua efferantur	
Phoenixes negotiatione clari	185	399	
φοινικῶνος ζώνη	64.65	Præsentia solum delectare posse	374
φοινικῶν	65	Praxidamantis nouem coronæ	347
φελξ	230	Principes, eruditos nihilipendūt	152
Phryxi & aurei uelleris historia	228	Principes benignos esse debere	204
Phycteon	124	Promethei & Epimethei filia	248
Phylacæ urbs	413	Prothesila ludi	407
Pindarus quando natus	5	πρῦτανος	398
Pindarus Quintiliano mirificus uisus		πρῦτανῶν	398.399
in cōparationibus & hyperbolis	9	Psalychidæ	445
Pindarus dithyrambos scripsit	139	Psamathe & Psamathea	339
Pindaro pia mens & sanctum pectus		ψάφος	93
373		Psaumidis laus	51
Pindari poema diues	21	Phthia urbs	331

INDEX.

Pubertatis epitheta	70	Seditio tempestati comparatur	247
Publium quem Romani dixerunt		Senij releuamina sunt iuuentutis labo	
420		res	383
Pusillanimitas damnanda	401	Senectutis propria	227
Pyrrhiche saltationis genus	185	Sermonis iusti fructus, laudare bonos	
Pythagoræ triplex permutatio	36	320	
Pythagoræ dogma de transmigratione	36	Sermones liuidis opsoni sunt	370
animarum		Sicyon ciuitas	148.376
Pythia unde	155	Silere nouisse, sapientissimū est	338
Pythia ubi agebantur	148	Simosis et σιμωσις	102
Pythia quando et à quo instituta		Simia pulcherrima, deformis	186
156.376		Simonides	2
Pythiorum instaurator	3	Sipylum	14
Pythiorum ludorum claritas	216	Sisyphus sapientia clarus	142
Pythiorum præsces Apollo	453	Sisyphi pœna	16
Pytho	29.32.64	Solares morbi	277
Q		Sol radiorum pater	91
Quies in omni opere dulcis	360	Solis uis natua	277
Quinquatrium	137.316.409	Solis epitheta et nomina	65
Quinquertium	104.137.316.409	Solus, lapis	127
Quintiliani probitas	182	σῶμα et δέμας quomodo disse-	
R		rant	272
Religio in Deum, gentibus etiam		Sortibus uaticinari	231
cordi fuit	261	Sphingis ænigma	243
Repetitio crebra exosa	367	σεύξω, σεύξω	134.136.137
Rerum uicissitudo	28	σεύξω et σεύξω	134.136
Rhadamanthus	37.186	Statuaria ars apud Rhodios	89
Rhapsodi qui	313	Statuarij celebres qui	337
Rhodus insula	81.82	Stellas ex ære et ferro constare qui-	
Rhodij statuaria arte celebres sunt fa-		dam uoluerunt	398
cti. 89		Stesichorus	2.7
Ripa, fluminis est	161	Strophe	6.7
S		Studium non omnibus idem	361
Salamis insula	316	Studioforum labor	85.86
Sappho	2	Stymphalus Arcadiæ metropolis	
Sauropatides Amazones	102	74.78	
σάυρα	255.358	Symplegades insulæ Ponti	233
		συμπλεγάδων	

INDEX.

συμποσιον	134	Theramne	302
συδινος	118	Theramnei & Therapnei fratres	
Syphnus insula	358	301	
Syracusæ maxima Siciliæ ciuitas		Therapne oppidum	301.396.409
176		Thermæ iuxta Himeram sitæ	135
T		Theronis genus & laus	25.25.29
T Acuisse sæpe profuit	338.	Theron unde deductum	420
412.413		Theronis & Hieronis historia	26
Tænarus ciuitas	213	Thersander	31
Tamias	60	Thesmophoria	77
Tantali supplicium	15.16	Thetidion	332
Tantali lapis lapsum minitans	453	Thrasibulus quid sonet	420
Tartarus, ra, rum.	160	Thia mater Solis & Lunæ unde no-	
Taygeta in ceruam uersa	47	men habeat	431
Taygetus, ta, tum, mons	168.	θύστεν	236
396		Tibiæ unde fiant	303
Tegea urbs	392	Timodemidæ	316
τέμνος	413	Tiryns ciuitas	84.442
Tempus omnium pater	26	Tisiphone	30
Temporis ratio semper habenda	281	Tlepolemia certamina	92
Tenedos insula	397	Tlepolemi genealogia	83
Tenedon urbs	402	τραπεζα	10
τλωιδάα	107	τραπεζίτης	10
Ternarius numerus perfectus	439	Trapeziticus, oratio Isocratis	10
Terpsichore, Lyricorum præses		Trieterica taurorum uictimæ	405
416		Tritonis amnis Libyæ	210
τραπεζία	24	Troia expugnationes	101.435
Textoria ars	276	Trophonia certamina	93
θαλία	151	Tyndaridæ	41
Theandridarum familia	335	Tyndaridarum fata	396
θεαλειον	325	Typhos, Typhon, Typhoeus, Gigas	
Thebanorum extractores	409	centiceps	52.160.161
Themis	98.109.137	Typhoneus specus	161
θεναρ	232	Typho fulmine ictus	266
Theogamia	77	τύφει	162
Theoxenia	41.49.117.392	Tyrsis Saturni regia, & beatorum in-	
θύα	223	sula	36.37

INDEX.

T ityi cruciatus	16	V irtute clarus laudandus, etiam ab aduersarijs	284
V enenum	68	V irtutē sine labore nemo nanciscitur	251
V eneris munera	17	V irtutes obscuræ, nisi scriptis exornentur	354
V eneræ res clandestine peragi solent	278	V irtutes quibus sunt charæ, nobiles fiunt	72
V eritatem dixisse nonnunquam obfuit	340	V irus	68
V eritas Iouis filia	120	V itam non omnes unam ex æquo transigimus	352
V esta dea	398	V lysses consilio maior Aiace	373
V icino uicinus bonus, summa lætitia est	365	V ulcani & Thetidis fabula	332
V inum uetus præstantius	112	V xoribus nouis adulterium grauiusimum delictum	296
V iolarum duo genera	69		
V irginitatis frenum soluere	456		
V irtus sua natura eximia	268		
V irtus claros facit	322		
V irtutis & arboris cōparatio	374		

INDICIS FINIS.

INDEX.

ADAGIA, QVAE

passim in hoc opusculo
reperiuntur.

A

Ad Herculis columnas	50.425
Ad myrtum canere	157
Ad pedes	197
A linea incipere	286
ἀνθρώπων πομφόλυξ	223

B

Bœotica sus	75
-------------	----

C

Camarinam mouere	51
χείρας χείρων τίκτε	151.170
Cinyræ opes	178.370
Crcæsi diuitiæ	175

D

De domo ad domum	78
Dodonæum æs	333

G

γνώθι καὶ ρὸν, hoc est, nosce tem- pus	244
---	-----

H

Homo homini deus	366
------------------	-----

I

Inus dolores	405
Iouis Corinthus	367
ἰὼ παλαιά	155.156
ἰδμιάζην	404
Iynge trahi	234

K

καλὸς τοῖ πύθων παρὰ παισὶν
ἀέ 186

L

Literæ Bellerophontis	144
Lydio lapide probari	293
Lynceo perspicacior	388.396
Lineam ne moueas	286

N

Ne tria quidem Stesichori nosti	7
Nigrum præfigere theta	93
Non citra puluerem	321

P

Pecuniæ uir	416
Penelopes tela	276
πύθωνος θυμορρώματος δυσ- μορφός ὄσι	186
Post festa	225

R

Rhadamantheum iudicium	37
------------------------	----

S

Scytala Laconica	76
------------------	----

T

τὰ τῶν Φιλῶν κρινά	418
Tenedius tibicen, & Tenedia bipen- nis	397
Tempus omniarcuelat	26

V

Vltra Gades, siue Gadæra, progres- di non licet	290.334.425
--	-------------

Nn s

ERRATA.

Fol. 17. uer. 21. & apud Euripidem. 20. 18. nomine & nicet. 28. 26. tris-
 sia. 29. 8. antithesis. 41. 24. Hyperboreos. 43. 20. Ἀνδρομαχοῖ. 76. 26. oda-
 rism. 86. 14. dispositione. 101. 23. Neoptolemus. 116. 5. Abundæ. 119. 12.
 scriptus. 134. 17. σὺ δὲ τοῦ. 149. 10. intelligit. 155. uer. ult. delere. 159. 19.
 siphones. 175. 20. terram. 232. 14. numeri, nom. 234. uer. à fine 8. certami-
 num. 266. uer. penult. fulmine. 280. uer. ult. citra. 291. in margine, eloquen-
 tia. 305. in marg. institutio. 307. 20. puero. 323. uer. ult. Acacidarum. 325.
 uer. penult. præterea. 329. 17. ciuis hosp. 333. 10. amore Pelei. uer. 14. Pe-
 lij. 414. 13. alta morte. 439. 7. alterum.





1-6-80

00564369

